Гуршумов Әлдар
(Йовдо) кук Пинхьос

ТӘЛХЬӘ ҺЬӘРСҺОЙ ДӘДӘЙ

Дүймүн китоб

Израил, 2007 сал

* * *

Йә бәндәйүм хинәрәш,
Ә сәр мәзән хинәрәш.
Әри сипрә муйһой тү,
Гурбу мүдүм синәрәш.

* * *

ХУДОй һәгг ә нубот кҹрдә, чүн Одом,
Инсонә ә вәхтү бәрдә әз һьилом!

* * *

Кофһой Хәййам рач омәкәш ә хош тү,
Гул-гәровош ән йә ичкиш мәбош тү!

* * *

Йерлә гоша фырланараг,
Кҹнәш тәки нурланараг,
Израиллә дейиб ҹан-ҹан,
Хошбәхт йашар Азәрбайчан!

* * *

Хьололә нун нә хурдә,
Хьисоб сох ки, ә гур дә.

* * *

Ә зир гопоз домундә,
Ә кәс нибу вомундә.

* * *

Йә бәндәйүм визори,
Виҹдон әз нәфс визори.
Әри йә чүп хәрәбиш,
Зәхьмһой ХУДО – һозори!

* * *

Бир бәндәйәм илимдә,
Сәадәт вар илимдә.
Бал додағын олмаса,
Ширин олмаз дилим дә.

Г. Әлдар
Әльдар Гуршумов

Ельдар Гуршумов

ГОРКИЕ СЛЁЗЫ МАТЕРИ

Сборник стихотворений на горском еврейском языке

Издание второе

Израиль • 2007

ББК 83.3
Г97

Гуршумов Е.
Г97 Горькие слёзы матери. – Герцлия: ISRADON, 2007. – 816 с.

ISBN 5-94587-****

© Оформление, ISRADON, 2007.
© Е.Гуршумов, 2007.

Йә-дү кәлмә ҝоф

Һьәзизә – хундәҝорһо!! Мә, Гуршумов Әлдар кук Пинхьос, 7- үм декабр 1940-мүн сал, ә тәһьрифмәндә хубә бәрәкәтлүйә хориһойү һисдиһо ҹәннәтлүйә рачә үлкәй Азәрбайҹон, ә район бог-богчәлүйә Гүбә – ә гәдимийә никәрәй Гудйолчой гәймогһәнҝи воҝосириһо ә одлу-шонлүйә Гирмизи Гәсәбә, әз Дәдәй хьәсүл бирәнки, тә 10 миллйард сал һьүмүрү һисдиһо әруй әни сиһирбәндә дүнйоһ ән Офуррәҝор, хьәсрәтмәндәлүйә тәмәхьлү мундиһо – чумһой һьоҹизбәндлүйә һьәйили мәрә ә йә сурлүмәндә хьитийотиһорәвоз вокундәм!

Һьәзизә – хундәҝорһо!! Һәлә ә мәтләб тәйтә расирә, мәрә войисдәни ки, ишмурә тазадан һәҝәнәш әйи мүшкүл мундиһо вә хәлг мәрә ә мүсибәтә кәләтәлүйә чәшмиши вәнҝәсдәниһо әлифбой ҹуһурһой догирә ә кәмә таза дәҝишуҝиһорәвоз әйишму расинум.

Әлифбой ҹуһурһой доги

Аа Бб Сс Дд Вв Ее Чч Ҹҹ Һһ Һьһь Хх Хьхь Ии Мм Пп Оо Лл Рр Шш Фф Йй Тт Кк Ҝҝ Үү Зз Нн Гг Уу Әә

Һьәзизә – хундәҝорһо!! Ә ҝәрәк бирә ҹиҝә, гәриблүйә ҝофһорә истифадә сохдәнки, иму митаним әзи ә дәрә нүвүсдәнүмһо хьәрфһорәвоз кор бәрдә:

Ёё Яя Юю Цц Ыы Щщ Жж Ээ

Митайм мәсәл овурдә: **Э**лектрик, **Цы**ган, **Ю**питер, **Ж**урнал, **Щ**юка, Бом**ж**, **Ё**лка, Больни**ца**, **Я**сли вә йә чәндикәһош. Оммо, кәнәш митаним әчикәй – **ё, я, ю,** ә дәрә һисдһорә хуно нүвүсдә: **ё = йо, я = йа, ю = йу**

Әһәчирәвоз ә 30 хьәрфәвоз митаним әз дүличуниму ә ћьәсонтирәвоз нүвүсдә хәтһоймурә рәхьәтлү хундә.

Ћьәзизә хундәкорһо! Әришму йә чәнд чиро мәсәлһо войисдә бийорум:

Ә әлифбой Дербәндирәвоз:	*Ә тазайа әлифборәвоз:*
Г1эдетбендлуь	Ћьәдәтбәндлү
Мэхьтеллуьгьо	Мәхьтәллүһо
Гъэретиконлугъ	Гәрәтиконлуг
Гуьгермишгьо	Күкәрмишһо
Муьг1уьжуьзгьо	Мүћьүчүзһо
Дедейхойгьо	Дәдәйхойһо
Мэг1эрекелуьгьо	Мәћьәрәкәлүһо
Гъжуьмбендлуьгьо	Гүчүмбәндлүһо
Г1эсуьлмендгьо	Ћьәсүлмәндһо
Мэг1энолугьо	Мәћьәнолүһо
Жуьрбежуьрлуь	Чүрбәчүрлү
Руьхьвебергьо	Рүхьвәбәрһо
Уьшуьгъмендире	Үшүгмәндирә
Г1уьмуьрбендлуь	Ћьүмүрбәндлү
Г1овдезере	Ћьовдәзәрә
Муьшкуьллуьгьо	Мүшкүллүһо
Г1иломгезгьо	Ћьиломкәзһо
Бебебендлуь	Бәбәбәндлү
Гъуьлгъуьлелуьгъгьо	Гүлгүләлүгһо
Жуьжермишлуьгъгьо	Чүчәрмишлүгһо
Хьэрмэхьлуьгьо	Хьәрмәхьлүһо
Г1эзизигьо	Ћьәзизиһо
Мермекино	Мәрмәкино
Мэг1уьлуьмгьо	Мәћьүлүмһо

Ә и сәбәб киро, бийо ә әлифбо дәкишукиһорә хуб ә йор күрдә бийов:

1. Г1 = Ћь, 2. Гъ = Г, 3. Уь = Ү, 4. Гь = Һ,
5. Ж = Ч, 6. Э = Ә

Ћьәзизә хундәкорһо! Мә амбар шорум ки, и чүр әлифбо ә хош ишму миjов куфтирә. Кәлә ХУДОш һәмишә әйишму мозолмәндәлүйә кумәк кәрдо.

Имоһой митам куфдирә ки, 1958-мүн сал ә Гүбә Атестат вәкүрдә бәгдә, ә шәһәр Боку, ә хунәй ән кәләйи бирормә Сосун духдир зүһүсдә-зүһүсдә, 1959–1964-мүн салһо 2 – факултәй инсититутә (физика вә математикарә); ә 1963-мүн сал ә «тар» зәрә киро 5 сали ошколәй мусигирә; ә 1970-мүн сал, хәлг консерваторийара 2 факултәрә (композитор вә вокал) варасдәм. Һәлә әз вәһьдәй тәләбәйи һәм ә тар зәрә киро, һәмикә ә мәһьни хундәйи кирош ә чүрбәчүрә консертһо иштирак сохдә-сохдә бәгдәш солист кәлә оркестер радио нән телевизийай үлкәй Азәрбайчан бирәм. Әз 1964-мүн саловоз ә техником әз физ-мат нубо дорә-дорә кәләй шү'бә;

мәһлумһорә тәкмилләшдирмиш)савада зийод) сохдәниһо институт кәләй кафедра вә ә Комитет радио-телевизийай үлкәй Азәрбайчан ә вәзифәй кәләйи редактор кор сохдәм, Йә кәм вәхт ә Росийа, әшәһәр Москов зуһусдә бәгдә ә 1998 – мүн сал, ә ХУДО вичириһо хори Кәләбәбәһойму гисмәт бисдорум. Әз 1999 – мүн салавоз член Федерацийай ән Сойуз нүвүсдәкорһой Израил вә әз 2003-мүн салавоз Рәхьбәр Сойуз нүвүсдәкорһой чувурһой доги вичирә оморәм, Имоһой сой иму ә 40 – нүвүсдәкор расири, Ә 2005-мүн сал 700 сәһифәлүк китобмә – «Худолүйә Нимазһой Тәлхьүм» руй үшүг винири. Имоһой 750 сәһифәлүк антолокийа – «Асдараһой Чувурһой доги» әдәй хьәзүр бирәни. Имоһой амбара китобһой шоһирһойму вәдирәмори. И сәһьәт нүвүсдәкорә човонһош гәләм дәс хүшдәрә әдәт ә хьәвәсәвоз һьәзизмәндлү синәмиш сохдәнүт. ХУДОш кумәк кәрдо әришү вә әри хундәкорһошу!!!

Һьәзизә хундәкорһо! Әйи китоб йә поәмара – «Тәлхьә һьәрсһой Дәдәй»ә, 2 нә 4 чәркәһорә, гәзәлһорә, бәндәһорә, шәйирһорә, әри һьәйилһо, йә кәмикә ә зуһун мусулмунәйи бәндәһо нә 2 чәркәйиһо вә йә кәмикә әри вәкирлүйә-хьүрмәтлүйә инсонһо нүвүсдәм. Мә һәммәй әни әз гәләм дәсмә вәдирәмориһо нүвүсдәһой мәрә әдәм ә ихтийор ишму дорәнүм, әрчү ки, шоһирә бийо әнчәг вә әнчәг ә хьәвәсәвоз хундәниһо пәрәстишкорһойу

әз дүличуни коф хүшдәрә ә лойигирәвоз вәрзунут. Әкәр йә шоһир әз кәлмәһой ән хүшдә ә күллүйә богчәй чәннәт нәс офдорәкә, ундә чәһьмәтиш кузәт сохдәниһо мәлхьәмийәтирәш нитану гобул сохдә, нә унүвүсдәкорһорәш кәрәк бирәниһо хьүрмәтһо гисмәт нәс бирә. Һәр 4 чәркәлүйә бәндә инсонһорәш бийо ә фәлсәфи фикирһорәвоз ә мәһдонлүйә хәйолһо дәбәрдә, йарашуги вә инчәлүйи шәйирийәтә дуймиш сохдә, мәһәнорә әри хүшдә вәкүрүт.

* * *

Йә бәндәйүм вәкәрдо,
Үшүг һьәсму вәкәрдо.
Әри зәндә һьәйилиш,
Дәдәй пәшму нә кәрдо.

* * *

Йә бәндәйүм гәләтәш,
Һьәйил сохдә гәләтәш.
Дүнйоһ сәр-зир мачару,
Гәләт сохдкә кәләтәш.

Һьәзизә хундәкорһо! Мәһәной әни бәндәһорәш хүрдә нә сохдә, ишму хүшдәнишму митанит ширинйәти зуһун дәдәйимурә әз сүрхә гәрболһо кировундә вә нүвүсдәкорә – ХУДОлүйә һәглүйә гимәт дорә вә ә гәриш китоб дәриһорә хьәвәслү-хьәвәслү ә кәлә сабур ән Офуррәкорәвоз рач хундә!

* * *

Читаешь стихи Эльдара Гуршумова и слышишь музыку. Это и понятно: он не только прекрасный поэт, но и талантливый музыкант.

Читаешь его стихи и вместе с ним восхищаешься тем, что восхищает его, влюбляешься в тех, в кого влюблен он, смеёшся, а иногда плачешь вместе с ним. Эльдар Гуршумов – поэт, имеющий своё лицо. Даже если под его стихами не указан автор, читатель сразу же говорит: « Это – Эльдар Гуршумов. Далеко не о каждом поэте, к сожалению, можно сказать эти слова.

Но мне хочется поговорить сегодня ещё об од ной значимости его творчества. Иногда в толковых словарях рядом с каким-либо словом стоит указание написанное курсивом – поэт, то есть это слово – не обыкновенное, это слово – поэтическое. Вся поэзия Эльдара Гуршумова пронизана его удивительно благозвучными поэтическими словами. Эльдар Гуршумов вошёл в историю поэзии горских евреев как человек, подаривший своему народу не только чудесные стихи, но и много чисто горско-еврейских слов, обогативших лексику родного языка.

Замечательный певец, замечательный оратор, замечательный поэт. Удивительно, как он находит нужные слова, как умело нанизывает

он их в своей речи, в своих стихах, в своих песнях одно за другим. И они – его речь, его песни, его стихи – становятся и такими же прекрасными, как нить жемчуга, собранная искусным специалистом.

Только природный талант и упорный труд создают такие жемчужины творчества. Я лично благодарен Эльдар-мюалиму не только за то, что он дарит человеку благие минуты при чтении своих стихов, но и за то, что имел возможность почерпнуть из его богатой лексики множество слов при составлении горско-еврейского словаря.

Профессор Михаил Агарунов,
член Союза писателей Израиля

* * *

Неделю ночами я читал книгу – «Божественные Синагоги Талхума – Таира», наслаждаясь строками и разнообразными формами стихов и поэм горско-еврейского поэта Эльдара Гуршумова. Я понял, что передо мной современный поэт – новатор, которого я не встречал в нашей горско-еврейской поэзии за всю свою долгую литературную жизнь.

Лазарь Амиров, поэт,
член Союза писателей Израиля

Поэма

ТӘЛХЬӘ НЬӘРСНОЙ ДӘДӘЙ

1. Нәкумийә хәчәләти

Тү мәрә һорой зәри,
Ә шори тү оморум.
Лап бисдорум сәр-сәри,
Токи, һич нийоморум.

Әгүлмәнди сәртүрә
Киһо фурухд, ки висто?
Килит зәрәм дәр түрә,
Раста кофә чү бисто?

Зийодлүйә коф-кәләч
Ворушлүйә дәб дири.
Әз биһьори ән бивәч
Дүлтү әрчү гәлп бири?

Ә лов хәндә вәкүрдә,
Әри нумтү гуч бүрүм.
Имоһой гәм дәкүрдә,
Нәфсә әрчү пуч дүрүм?

Сог һьүмүртү, әй хьовур,
Мәвәдәшән һич әз йор.
Бисдорикәш бийобур,
Бил мә куйум, тү куш дор:

«Куктү бисдо сә сала,
Ә сәр пойиш хуб пойисд.
И рачә руз васала,
Түрә хуш дирә война.

Ләх зәрәнки обурһо,
Садан кучлу нийо бу.
Ә мәхьшәвой сабурһо,
Вичдон бурчлу бийо бу...

Әз шәггәһой ән тәрси,
Ә ләхс дори һьорирәш.
Коф дори, чүн һьәриси
Микировни шорирәш.

Ә дүләсти домундә,
Минутһорәш шуморди.
Әз һәгһо том нә мундә,
Ки куфди ки, – зу вор ди?

Һьәсму – офто дирәнки,
Буглу бисдо фикирһош.
Әз гучиһой зирәнки
Чүп ничару ә тирһош.

Чәнд руз пишо әз базар
Амбара чиш вистори.
Тәһьди сохди лап амбар;
Кәй мийовкәш руз шори.

Лойигә кук зәндлүһо,
Ә чәһьм бәхтһош мидаров.
Ә ХУДОй һәгг бәндлүһо,
Ә һәр боләш нидаров.

Хьәвәс түрә гәдәр нисд,
Тик вошәнди лап сәрә.
Ә чичо дуст, тониш һисд,
Һорой зәри һәммәрә.

Әри нәвсә вәкүрдә,
Сабур әчә, гәм әчә?
Әри сәсһо нә күрдә,
Хьәшил әчә, бәм әчә?

Ранкә-бәранк һисдиһо,
Күлһой богдор – дәстәлү.
Пәхүрә дүл нисдиһо,
Һьәрүс-духдәр – мәстәлү.

Хәндәлүһо – зил-бәмлү,
Сохдә чиһош додлүни.
Хундәкорһо – мәлхьәмлү,
Зәрәкорһош одлуни.

Дәкәсундә тов залаш,
Хьәвәс әз нур парусди.
Чүклә шори ән балаш,
Ә һьәриси чарусди!

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Әз хьолтү чорә нә күрд.
Думон – пәшмиш воромо,
Үшүг чумһорә дәкүрд.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Мат бистори ә фурм гог.
Әз коһ йәлов диромо,
Аташ рихди ә зулм дог.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Чүрһьәт куки чү бисто?
Зәхьәр ә руй воромо,
Һьәсүл түрә ки висто?

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Бог-богчәйү бәһәрсүз.
Ә ов чилит диромо,
Човгун вәхүшд тәһәрсүз.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Дүлвәбәрә бәхт әчи?
Хьүчәт ә хьүлг воромо,
Ловһош ә хәнд мүхьточи.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Имидһойу – рәхькүрлү.
Зулмәт ә зәхьм диромо,
Миродһойу – тәлхьмүрлү.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Нәбзү чәмүст, зу ләрзи.
Сифәтү гүҹ диромо,
Винирәкор митәрси.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Һьүмүр хошу кәм бисто.
Митанусдкә нийомо,
Хурдәһойу гәм бисто.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Мәтләбһойу – гәдәрсүз.
Мозолһо күнд нәйомо,
Күшди урә тәһәрсүз.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Зийод бисто дорд дүлтү.
Ә назавош воромо,
Бивәхт пачи дор күлтү.

Дәдәйтүш әз кәнд омо,
Зиндә-зиндә сәлт мүрди.
Гуногһош чәнд-чәнд омо,
Дәсһошурә мәст күрди.

Дәдәйтнш әз кәнд омо,
Батмиш бисто күй сәстү.
Һәшданки тук диромо,
Ә согломә дү дәстү.

Нә омори пишово,
Нә күрди дәс дәдәйә.
Ә дүлтү губ диромо,
Күшди хьәвәс дәдәйә.

«Хош омори» – нә куфди,
У пәлтәкә зуһун тү.
Хурдәһорә вокуфди,
Ләрз диромо ә ҹунтү.

Гәбул сохди тү һәчи;
Сипрә муйә дәдәйә.
Һишди ә фурм вәчвәчи,
Рузу сийә дәдәйә.

Дәдәйтүрә войист ки,
Балайтүрә гәл күрү.
Һьәҹәл сәрраст пойист ки,
Һәйсәһьәт гәсд мәкүрү.

Дәдәй әз дүл имид хосд,
Догуног бу фикирһо.
Дәдәй һәчи думит сохд;
Чүп чарусди ә тирһо.

Әхи ләгәб балайтү
Әдәшлү бу ә бәбә.
Әхи тәләб балайтү,
Шәриклү бу ә Губә....

Түндә hьәйбиш дирәнки,
Кумон нибу әз зәhьиф.
Зомон дәкиш бирәнки,
Бәдбәхтирә чү тәhьриф?

Әз овшәнә бәдрәhо
Кәй, шитиләш нәм мидүт;
Ә ворвори гәтрәhо
Әврүшүмәш дәм нидүт.

Әз чәхьтбәнди ән тукhо
Үшүгиш тор нийо бу,
Әз гәлхәнди ән кукhо
Чәhьмәтиш шор бийо бу.

Әз тәшнәйи хьәз hьүмүр
Толихьмәнди нә сохтә,
Ранк вәкүрдә әз күмүр,
Зәхьләбәнди ки хостә?

Шәггә зәрә хәндәрә;
Тәйтә ә рәхьм дәшәндә,
Чорәлүйә бәндәрә
Ә бод – мүрү ки шәндә?

Тә вәhьдәhой – кәрәкиш,
Тә хьүкм ә дәс дәмундә,
hоволуйә дәмәкиш
Ә сабур нәс вәмундә...

hәммәшму руй чарундит,
Дур пойисдит әз дәдәй.
Зәхьләйүрә парундит,
Мунд ә чикәй кәс – дәдәй.

Зәнтүрәш войист hәлә,
Кучлу дору дәбәрәш.
Чумhорә сохдә кәлә,
Зу пиш соху дәдәйәш.

Түш руйә мә чарусти,
Куфдири әз биhьори:
«Әхьвол әз чун парусди,
И зән әрчү омори ?

Куфдирәбүрүм әхи,
У шәв шори нәйовку.
Әкәр сохдкә тәмәхьи,
Сәбәхьмиси бийовку.

Дустhо ә руй мизәнү,
Кәндчийәти сәр мәрә.
Сухдум ә кәрм ән тәнү,
Чутам күшүм шәр мәрә?

Гуногhоймәш шиникә,
Мидәнүшүт чәпәки.
Гәбиләймуш виникә,
Дийә әз мә дәс вәки.»

Биз-биз бисдо муйhой сәр,
Әрәг сохд пишонимәш.
Вәкосурум ә лой дәр,
Хьол нә вәмунд hич әмәш.

Әри чунә вәкүрдә,
Гәргүш фурмиш гәм омо.
Һьәсму аташ дәкүрдә,
Сәнгәлугиш нәм омо.

Һәрчи тү бул-булиндә,
Әрәгитүш – ов булог.
Әз рачә сәс ән хундә,
Мәст бирәбу hәр гуног.

Тү ә кухни нушунди,
Тәйтә сәбәхь дәдәйә.
Тү сәлт ә хун тушунди,
Оморә рәхь дәдәйә.

Лов – гирмизи, гош – сийә
Гәбиләрә күрди гәл.
Оммо, сугдә дәдәйә
Мумо хуно сохди хьәл.

Тү чәк зәри, вәчәсти
Әз пойтү ләрзи хори.
Дәдәй ә гәд дүләсти,
Тү чат зәри әз шори.

Пәйлә ә дәс вәкүрдә,
Гәбиләрә сохди точ.
Бихьол нәфәс тә күрдә,
Дәдәй дур мунд әз әлоч.

Рүхьәй дәдәй хьәл бисто,
Түрә чәшмиш дирәнки.
Дәдәй чун до, чун висто,
Гәбләш – дәдәй бирәнки.

Һәшданки гүч диромо,
Йә вичә бисдо дәдәй.
Һәшданки кәшд hьиломә,
Зулмәтә висто дәдәй.

Һәшданки hьәчәл висто,
Рачә бухун-буй дәдәй.
Һәшданки мәхьәл бисто,
Әри мүрдәй чун дәдәй.

Һәшданки тәhәрз хори
Ә сәрү чәрх хурд хунә.
Һәшданки йә ворвори
Гәл зә, вәкүрд бәрд бунә.

Һәшданки ән нәзникә,
Асдараhо сур бисто,
Һәшданки мәнк әз чикә,
Зәвәро рафд, дур бисто.

Һәшданки һәммә рафд зур,
Дәдәй нәди уһорә.
Һәшданки гәсд бийобур,
Ә гәрг һишди – буһорә.

Һәшданки лап шовундут,
Бор вәрийә дорһорә.
Һәшданки лол ловундут;
Нимазлүйә хорһорә.

Һәшданки торики зә;
Аташлүйә нур офто.
Һәшданки килит дәзә,
Коф әз ләһьә нәофдо.

Һәшданки пой ләнк чәмүст,
Ә сәр савза кийовһо.
Һәшданки бәхт нәчүмүст,
Әри мозол бийовһо.

Һәшданки гимиш нәсохд,
Бизмудлүйә дәбһорәш.
Һәшданки кәмиш нә хосд,
Рурундәйә гәлпһорәш.

Һәшданки бивәчлү бу,
Әри дирә һәр гогәш.
Һәшданки сәлт мәрчлү бу,
Әри бирә сәдогош.

Дәдәйә һәчи күшди,
Ә кушу кутәхьә хәр.
Оммо, тоблу нә нүшди,
Ә бәдбихьисобә сәр.

Йогин түрә хәбәри;
Әз конйак бирә гәриш,
Чүн һьәринә һьов зәри,
Бәгдә сохди «килкәзиш.»

Мәрд гәбилә чум чарунд,
Бочихь дәшәнд ә сәртү,
Дәдәйтү рүхь дәпарунд,
Һич нә бисто хәбәртү.

Тү бисдори сәлт гудуз,
Сәс дәшәнди ә хунә.
Дәдәйтү нүшдә сәргуз,
Ә зир дәндү күрд чунә.

Һәммә ләһьә вокундә,
Дәдәй түрә пүрсүрүт.
Тү, тә әрәг покундә;
Коф – «ночог»ә шинүрүт.

Дәдәй әз дәс фурмундә,
Тәһгир нисохд һәр кәсә.
Кәнәш чүрһьәт бурбундә,
Нә вокунд дәр гәфәсә.

Зәрблү дирә купирәш,
Сәсә һүндүр нә вәбәрд.
Зәхьәрлүйә губирәш,
Ә дүл хүшдә зу дәбәрд.

Бәхьсә – нәхьслү нә норә,
Чолә офдо ә рәхьү.
Хорилүйә чәрх дорә,
Гәриш бисдо мувәхьү.

Бәдбин дирә рүвәхьәш,
Гәргүшә коф нә сохдә,
Рукәрукә – тәмәхьәш,
Хьәйолмәндлү ки хосдә?

Нә вәкүрдә моч – марча,
Гәриб бисдо кифләтүш,
Ә фурм күллүйә парча,
Хьофт ранк вәкүрд сифәтүш.

Хьәл бирәйи – суй кәрә,
Ә чикәй сад чүр шори;
Әз коминчо гуй зәрә,
Омо, и бәд ворвори?

Коф ночогә шинрәмунд,
Ә дүләсти домундәш;
Секаһлүйә мугам хунд,
Әз бим дәдәй – ханандәш.

«Һич мәбош хьүршләмиш әй човонә кук,
Әз чуниш ширинтә дәдәи кәнәш.
Хүшдәрә ә йон тү күрдәникәш сук,
Әз нуниш ширинтә дәдәи кәнәш.
Әз чуниш ширинтә дәдәи кәнәш.

Тү һорой сохдикәш, у бисто гурбу,
Әз норә пойһойтү сәхт кәши гәйгу.
Тә хубә руз дирә, уни рәхь бурбу,
Әз нүниш ширинтә дәдәи кәнәш,
Әз чуниш ширинтә дәдәи кәнәш.

Нумтүни әрийү һәм мозол, һәм бәхт
Ки хосдә әвлодә тәһәр дәдәй сәхт?
Пүрсүһо йортүрәш човоб ди һәр вәхт,
Әз нуниш ширинтә дәдәи кәнәш,
Әз чуниш ширинтә дәдәи кәнәш.

Сог һьүмүр ә пишо дузә рәхь норә,
Әри һәр йарайтү зу офди чорә.
Әз дәрдтү сипи сохд сийә муйһорә.
Әз нуниш ширинтә дәдәи кәнәш,
Әз чуниш ширинтә дәдәи кәнәш.

Сабурлу чәрх дорә чәнд чүр васала,
Әкәр ки, дирикә сади бисд сала,
Әз йортү һич мәшән кофһой Әлдара;
Әз нуниш ширнтә дәдәи кәнәш,
Әз чуниш ширинтә дәдәи кәнәш.»

Йә бәдрә ов докундут,
Һәшданки ә сәр дәдәй.
Һьәрс чумә нә покундут,
Дордлу омо – шәр дәдәй.

Зәхьмлү бисдо хүрдә кор;
Һәм чәлә бу, һәм – тәлә.
Гилиг дүлә күрдәкор,
Нә чүклә бу, нә кәлә.

Гәнәт зәрүт фикирһо,
Имидә күшд бәтәрсүз,
Йә чүп чаруст ә тирһо,
Хәйолһойуш гәдәрсүз.

Ә чум овурд Гүбәрә,
Ҹовоб нә до – сәс дүлү.
Йә чәндбойкәш дүборә,
Ҹәгли чәмүст әз күлү.

Ҹофоһойу һәдәр бу,
Нә мәстлү бу, нә хумор.
Әз гәзомот бәтәр бу,
Нүшдәбуһо чор дувор.

Мәнкиш товуш дорәбу,
Гәрәнтуйи ән шәвә.
Тәнкиш – имид норәбу;
Фил ниимбу әз дәвә...

Кими – «сог боши» куфди,
Кими ә хүшдә домунд.
Әз һьәйб чикә нә офди,
Сәртү руйә хори мунд.

Дәсһой бәһьзи зу вомунд,
Әз амбара чәк зәрә.
Ә кимиһо хьол нә мунд,
Биз-биз дүрүт муй сәрә.

Сәхьиб – һьошир бирәнки,
Сәкиш гудуз бийо бу.
Һьәчәл чүн шир дирәнки,
Һьүмүр – учуз нийо бу.

Һәрбой мизраб вохурдә,
Ә зәрдәйә симһой тар.
Зәхьәрлүйә гәм хурдә,
Һьәзоб кәшири амбар.

Әз зәһьифи ән гоги,
Дүлә ә гәрд нийо ди.
Шәрәфлүйә ҹун соги,
Әз милйонһош зийоди.

Әнкүшд әсәр ән пәрдә
Ләрзундәнки симһорә,
Әри рүхьә вәбәрдә,
Човгунлу бу – бим чорә.

Ички хурди лап амбар,
Мэхьтэлбэндлү бистори,
Рухундэйэ һьэрс эн тар,
Дур сохд түрэ эз шори.

Эз дэс шэнди хуширэ,
Гэриш бисдо мувэхьтү.
Винирэ дэм буширэ,
Э һьэсму рафд рүвэхьтү.

Думдумэйэ чэрх дорэ,
Энкүл зэри э чумһо.
Эри э руй эрх норэ,
Мэхьтэл мундут гоһумһо.

Кэм мундэбу, – вэхүшдэ
Бэсдэ нэфэс һьэйб-һьорэш;
Зэхьмлү бурбундэ мүшдэ,
Тэрсуни хундэкорэш.

Ҝилов зэрэ – лолтүрэ,
Сэргузитүш эз кин бу.
Хунхурлүйэ хьолтүрэ,
Пэхьни сохдэш чэтин бу.

Руй сифэтэ ковундэ,
Пэлһой чумэш лэрзунди.
Ҝоф лэһьэрэ товундэ,
Куйэ-куйэш дэрзунди.

Ҝэнэш гэбилэһой тү,
Дэниширүт зир чуми.
Зу парустут э лой тү,
Һэчи танки, – чуркуми.

Бэхьс бэрди э нэвсэвоз,
Һэр кофэ йэки-йэки;
Э ширинэ сэсэвоз,
Ҝушһойтү шинирэнки.

Дэсэ- э дэс зэри тү,
Мувэхь гэриш тэһэр бу.
Һэр кэлмэ коф эритү,
Эз суй куллэш бэтэр бу.

Кура сохдэ гэм шэрэ,
Фэлэк һьэсбэлү вирихд.
Сурлуйэ кор дэм зэрэ,
Эз һьэмэлтү рэхьм нэ рихд.

Ҝукэ шоһир, э чум руз
Түрэ сэнгэ дүл дирэ;
Нүвүсдэбу димбэ-дуз,
И кэлмэһой мэһьнирэ.

Тү чарусди э чилит,
Шэйир нур до чүн офто.
Лов-лэһьэйтү зэ килит,
Хьүрмэт һьортү йон офдо.

Гуногhо әз чәк зәрә,
Нә мунд дүруй-дүкорә.
Йә бойкәш и мәhьнирә,
Һищдүт хундә дүборә.

Дәдәйә чун воромо,
Кәнәш шини кофhорә.
Дәсдәй хәйолhо омо,
Ә йор дәшәнд софhорә.

Дәдәй тануст ки hисди,
Гәдүртана әвлодhо.
Дәдәй тануст кәм нисди,
Варафдатhо ә одhо.

Дәдәй – танусдәнбу ки,
Һьәсүлмәндә йә фәрзәнд;
Йүрә hишдә ә тәнки,
Ә гәбилә нибу бәнд.

Дәдәй тануст, чәндбо тү
Ранк дорә – ранк вистори.
Ә нум мәрдә бәбәйтү,
Һич лойиг нә бистори.

Дәдәй – танусдәнбу ки,
Һүнәрмәндә шүвәрү;
Чунә гурбу дори ки,
Ковлә бу кәнд, шәhәрү.

Дәдәй – hәчи нори ки,
Һьәсүлмәндә бирору;
Чунә гурбу дори ки,
Лов хәлг хәндә бийору.

Дәдәй тануст, сәр түрә
Гәриш сохдә ә кор-бор;
Гәбиләй тү хүшдәрә,
Әдәй хундә сәхьиб кор.

Дәhьно зәрә нә тануст,
Пәлтәк вини зуhунәш.
Зарhо ә шәш нә чаруст,
Гумор куфди, – зүhунәш.

Войисд бийов күрү гәл,
Һьилом сәр-зир вачаруст.
Чумhо сохдәнки пәл-пәл,
Түрә дирәш нә тануст.

Йә hьовуни нә сохдәш,
Әз дәс офдо мозол, бәхт.
Садбо hьәчәл тә хосдәш,
Зулум вини әзтү сәхт.

Ә hьәйили хурдиhо,
Шириш әз чум вәдромо.
Әз и чиро хүрдиhо,
Сифәтүш гүч диромо.

Дәдәй – гоһум-гәрдәшиш
Вир сохдәбу чәнгәдә.
Оммо, урә дәрд йәкиш
Нә кушдәбу ингәдә.

Нимәлитә хьүршһойу
Әдәмбу дүл шовундә.
Килитбәндә мүрсһойу
Әдәмбу күл товундә.

Әз һьәсәлһой согломи
Чухуткәрә чү хәбәр?
Әз кобобһой догломи
Ловһош вошәнд зу гәбәр.

Әри хүрдә гуз дәдәй,
Сугдә кукиш кәләк бу.
Әри мүрдә руз дәдәй,
Говрәвәкәш кәрәк бу.

Күлүнк зәрә – Фәрһадлү,
Бинәй никә дәпарунд.
Һьәмәл күрдә – шәрдодлу,
Әз гәлпи хьол ки парунд?

Бугозбури нә сохдә,
Әнкүл вошәнд һәлгәрә.
Йә пәйлә ов тә хосдә,
Боглу мунд чүн мол-гәрә.

Чәкәвәки кәширә,
Сүстәлү мунд биноһог.
Хьәрим сохд хурдә ширә,
Борсуз мунд будог-будог.

Хүрд сохдәнки түндә чәхьт,
Әз бихьоли бисдо чоч.
Дәр сабура бәсдә вәхт,
Нә мойә мунд, нә гозонч.

Пинәки – хов нә духдә,
Бәкәм дәрдлү ә пих дә?
Гәйтон шәһьәм нә сухдә,
Һьәрсһой чумуш нәс рихдә.

Гәлпәй дүлә парнуһо,
Мигдорлуйә сой әчи?
Кусов күлә чарнуһо,
Кирйәлүйә вой әчи?

Парс күрдикәш чүн һовун,
Нибу кушдә сойиглү.
Судум дирә биһьовун,
Чутам нүшдә лойиглү?

Һьәсүл нисдкә хьәлим-хьәл,
Садан әзчә вихди һьор?
Гәлифорә һич мәхьәл,
Нитав бирә ихьтибор.

Лүчү бофдә әз нолә,
Дәдәй омокәш ә дод,
Йә әзини әхьволә
Нә субути, нә исбот.

Әз човгуни нәвс киро,
Тәхтлү бисдо һьоширһо.
Әз дәдәй бирә чиро,
Әчә мунд хурдә ширһо?

Әз гәриби күк шәндә,
Хәйолһорә гәдәр нисд.
Әз бәдлүйә хьәл мәндә,
Ки мухойу сади бисд?

Ә дәсәвоз әйәки,
Пойһош әдәй ләрзирә.
Дәдәй – мундә ә тәки,
Әз дәрд әдәй һьәрсирә.

Ә дураза рәхь ники
Чәнкәсуриш нә дири.
И чәвгийә пәхьники
Ә коми күнч дәбири?

Әз сузовә човгуни
Гәчорлүйә чун бири.
Әз әрхлүйә ов – хуни
Гәнимлүйә нун дири.

Һәглүмәндә дуз дәдәй,
Йә шәфтирәш нә кәзи.
Пишой мүрдә руз дәдәй,
Үшүг һәчи дәкәси.

Дәсһо зәрикәш гәбәр,
Киснә чумиш нә мунди.
И хьололә рүхьвәбәр,
Бәкәм, ә кук вәмунди?

Һүнәрмәндә тәк чүли
Ә йә гәтрәш нә пичи.
И зулмәтһой йәк дүли
Ә фурм сәгүз вәпичи.

Ә хьүкүм «йод» вәмунди,
Шор нә вәчи йә әтәк.
Ә мәйдуй чәнк дәмунди,
Чүн йә икид – тәк-бәтәк.

Рихдә овә вәчирә
Әйә кәсиш нә мунди.
Хәйфбәрирә кәширә,
Дәс ә чунә вәмунди.

Ә бәмзәри йә соил,
Хүшдәкүши войисди.
Гәбиләш чүн йәсоул,
Ә кәлләйү пойисди.

Ә кәлә зол ән хунә,
Хурдә-бәрдә йә од бу.
Әри дошдә тон ҹунә,
И шор дийәш зийод бу.

Һьәсүлһорәш һьүзәт до,
Чүн асдара тә ҹәсдә.
Гуншиһорәш ләзәт до,
Сәс ән зәрә-вәҹәсдә.

Тә ов-сайлов күл күшдә,
Йә дәдәй бу паралү.
Тә ә чикәй кул нүшдә,
Йә дәдәй бу йаралү.

Рач бу дәстәй чәләнки,
Тәмәхь – әз тәмәхь зийод,
Рүхь ковундә – пәләнки,
Хубә әз бирәхьм чү од?

Тә дорд сәрә пойундә,
Чалма дәкүрди – дәдәй.
Күч бирәрә войундә,
Фәткә вәкүрди дәдәй.

Кукә һәчи пуч дирә,
Бәхтү ә гәд чол дарафд.
Сәбәхь очмиш нә бирә,
Вәхүшд, ә рәхь вадарафд.

Омо, ә Гүбәй хүшдә,
Вәкүрд сурәт шүвәрә.
Хүшдәрә күшдә-күшдә,
Гәл күрд сурәт шүвәрә.

Дәс воно ә пишони,
Нүшд ә гәриш чор дувор.
Һич нә сохдә һьовуни,
Бәхтү нә күрд ә «гумор».

Ҹару вәкүрд, зу покунд
Шорирә тәрсһой дәдәй.
Ә гутинә әрх вокунд,
Дигләйә һьәрсһой дәдәй.

Тә һьәил кәлә сохтә,
Чәнд арзуһо кук шәндә.
Богбон кулә нә хостә,
Богчәш нитав дәшәндә.

Вәрфһой Шоһдог хьәл бирә,
Имидһорә ов бәрди.
Сурәтә ә гәл дирә,
Пинәки до – хов гәрди.

Әрәг руйә покундә,
Гүҹ диромо ә болуш.
Әри дүлә вокундә,
Нә ләлә бу, нә – холуш.

Әз һьәсму бәхт чирәкор,
Ә хун мидү рәхь бәдә.
Шәхсигәрәз бирәкор,
Һомун нидү чәһьмәтә.

Динчи нисдкә әз рәхьәт,
Мәрдмазири – һәмчүни.
Ә бәдә руз мундә вәхт,
Дәрдлү митав – гәм чүни.

Әри һьәмәл бидинсох,
Фәргү нисди – нәрлү бу,
Әри одоми шинох,
Чумиш бийо зәрлү бу.

Ә чән-думон дәбирә,
Хьүчәт имбу нур согәш.
Хәбәрәтәр нә бирә,
Гимәт нибу сурогәш.

Бофдә нисдкә әз кәләк,
Мәлхьәм мийни әз хуши.
Бивәчирә чү кәрәк,
Һомбор пури, йә буши.

Әз дәс чинә – зәбуһо,
Кор-пишәрә чү расди?
Ә зәһьифи дәбуһо,
Куч мүйнү әз карасди.

Лов-ләһьәрә күм норә,
Мәхьәл нисдкә әз тобу;
Фурогустә чумһорә,
Чорә әзчә бийо бу?

Әз пичирәй һингинә,
Дүрүст нивни согһорәш.
Әз гувот бирәнгинә,
Батмиш мийни догһорәш.

Әри дәгмә кәширә,
Һәгсүзирәш – гәрдүни.
Ә кузки дәниширә,
Бишәркирәш – дәрдүни.

Ә фурм вәрфһой ән бәйә
Хиникирә вәдорә,
Сипрәмуйә – дәдәйә
Ә мәһьрәкә ки норә?

Әз чофоһой гәтрәкәш,
Бор-бәһәрә чирә вәхт;
Дәрд әвлодә кәш-нәкәш,
Әз русму ки күрдә сәхт?

Гуног рафдкә һоволү,
Хурдә чийү нуш нибу.
Дориш нисдкә сойәлү,
Һәндәвәрүш буш мибу.

Һорой-хьәшил ән васал
Ҹар нә бошку әз сиро.
Ә чор фәсил ән йә сал
Бәһәрлүни, – дор Тиро.

Зәхьми дорә хүр тәнки,
Вир сох һьәдәт гузирәш.
Хүшкә нунәш хурдәнки,
Сәвкәндлү хой – дузирәш.

Сойә ә сад бүнүһо,
Хәбәр нисдкә әз күчү,
Кәләкәди вүнүһош,
Әз хок бәди мәпүчү.

Бәхт һьәсмурә чирәкор,
Ә сәр кипә дәкүрдә.
Китобшүнос бирәкор,
Әз Тиро дәс вәкүрдә?

Чүн асдара тә ҹәсдә,
Зийод мәсох гәдәрә.
Ә вор киро вәҹәсдә,
Гисос мийни һәдәрә.

Кәләтәрә хок дирә,
Сәһьәр гураш мивини,
Дәдәйхойлу нә бирә,
Шор һьиломәш нивини.

Торик сохдә товушәш,
Гәним дәдәй ки бири?
Думонсүзә ворушәш
Әйи һьилом ки дири?

Хьәвәс куки мүрдикә,
Хьолол нитай орд тәштә.
Сугра зани хүрдикә,
Пой-пийодә ки кәшдә?

Тәвәр вәкәш ә кутук,
Хьүкүм хунлу нийо бу.
Әри дүнмиш бирә кук,
Ки ҹовобдор бийо бу?

Тә расирә тү ә буй,
Зәхьмәт дәдәй әҹә рафд?
Куфәрәрәйә хәнәнуй,
Әрчү әз йор вадарафд?

Дәдәй – хьисоб сохд һәчи;
Ә руй хориш мунди тәк.
Һингинәйү вәпичи,
Дәрдһой дүлүш йә этәк.

Гәришмәндлү мунд у шәв,
Ә йор нәбу һич нумуш.
Зиндәкуни биз-битәв,
Кирошд әз рәхь ән чумуш.»

2. Хубә рузһо

Дәдәй һәлә һьәйил бу,
Пишәйү бу хундәйи.
Әз хосийәт йәһь нәбу,
Әз һьәсүлү – мундәйи.

Һәм куфәрә мучумунд,
Һәм кор мисохд ә хунә.
Тәмизирә мучучунд,
Сәхд никәши хьәйф чунә.

Ә тәһәр мәнк, асдара,
Әри һово үшүг бу.
Шәвһо мушушд палтара,
Ә торикиш ошуг бу.

Сәхьиб йә кор бирәнки,
Һьәмәлдани нитануст.
Биразулуг дирәнки,
Шәкәш һьәйблү митануст.

Һорой мизә ә хундә,
Һьәрүс-духдәр мәхьәлә.
Таза палтар вокундә,
Очуг никүрд йәхәнә.

Ә лов хәндә вәбәрдә,
Үзкә сәсәш нишини.
Әгүл сәрә тә бәрдә,
Сәс ән дүләш мишини.

Ә гәриш шори-ники,
Бирәбу әнкүшдбурбу.
Һәр кәс танусдәнбу ки,
У дәс расти сабур бу.

Куч дорәнки зәхьмйәти,
Һьәйил буһо гәл дирә.
Әз хотурһой рәхьмйәти,
Сәнгиш мийост хьәл бирә.

Ә буй-бухун рач бәһәм,
Һүндүртәлә бирәбу.
Оммо, салу букәш кәм,
Чәнд чүр нумкир дирәбу.

Әри дузә соф дирә,
Шәфтә пишо никәши.
Гәйгулу бу куфдирә,
Хьәйфбәрирәш микәши.

Дәдәй һәлә ә йәкиш,
Нәс дорәнбу һич фикир.
Ә хунә коф бирәнкиш,
Ранк сифәтә мисохд вир.

Зарафата хосдәйи,
Голмоголи нидәшәнд.
Тәмизкори хостәйи,
Холчәй күли мидәшәнд.

Ә руз йәбо чәнд хәбәр
Инфирсорут әлчиһо.
Кәнә дәдәйә әз сәр
Нивәдәбәрд һич уһо.

Шәвиш-рузиш чәнд чиро
Кофә мивәкүрд, – дәдәй.
Ә гисмәтә бәнд киро
Чумәш мидәкүрд, – дәдәй.

Йәкирәш хәбәр нәбу,
Әз доруни дүл дәдәй.
Йәкиш һәлә нәсданбу,
Ки имбу точкүл дәдәй.

Рүхьвәбәри кәй нитав,
Бим-фикирлү нүшдәни.
Сәбәхьирә ки митав;
Вәхт – һәр чүрә күшдәни.

Әнкүл әшгә бәсдүһо,
Буглуйә пар нийо бу.
Ә зир воруш кәшдүһо,
Палтаруш тар бийо бу.

Шоһ ракүрә мичумунд;
Һәр оморә – һьәрәчи.
Дәдәй сәрәш ничумунд,
Кирошд е чәнд сал һәчи...

Йә руз сәбәхь нә бирә,
Ә хунә сәс диромо:
«Кук гунши хундәйирә
Ә Боку варасд, омо.»

Дүл дәдәйә һәшданки,
Ә тәһәр дор шовундут.
Дәдәй һәчи танустки,
Әйү коф дәшнәвундут.

Кәши лүхьүфә дәкүрд,
Зу пәхьәни сохд сәрәш.
Бәгдә зу ә дәс вәкүрд,
Хүшдәнийү – хүшдәрәш.

Хәм-хәйолу, зирәнки,
Ә пишой чуму омо.
Бушә вәхтү бирәнки,
Кук әз Боку мийомо.

У амбар пойисдәнбу,
Ә пишой ән дәр дугоз.
Ә кучәвоз дорәнбу,
Човобсүзә чәнд когоз.

Һәрбой дирә йәкирә,
Сәргуз пойисдәнбүрүт.
Һәрдүшү чәшмиш бирә,
Кофиш нәс офдәнбүрүт.

Дәдәй – сохдә тәhьади,
Әз йон гунши микәшд дур.
Ә хьәфтәрәвоз вәди,
Ниимбисто әз обур.

Һәмишәлуг әри кор,
Дәдәй сохди hә сабур.
Ә гәд килит нә очор,
Танусдәнбу дошдә сур.

Һәлә салуш кәмтә бу,
Рафда рәхьә вичи дуз.
Миродhойуш әдәмбу,
Бәhәр дорә руз-бәруз.

Ә hәр когоз ән дәхүл,
Рачә мәhьни кәм нәбу.
Ә hәр кәлмәй ән әгүл,
Дәhьәмлүйә дәм дәбу.

Ә ширинә сәсәвоз,
Мәлхьәмәлү хундәнбу.
Ә хьәсрәтә нәвсәвоз,
Тәкәлүклү мундәнбу.

Әз ширинә хәйолhо
Бог-богчәйүш күллү бу.
Коф нә сохдә, чүн лолhо,
Кук гуншийүш дүллү бу.

Нә хундәбу чум йәкиш,
Ә когозhо вәhорә.
Һәлә тәйимоhойиш,
Дәдәй дошди уhорә:

«Йә бәндәйүм, дәри тү.
Ә гәд дүлмә дәри тү.
Кук ән гунши hисдүмкәш,
Әдәм мүрдә әри тү.

Йә бәндәйүм, хинәрәш,
Ә сәр мәзән хинәрәш.
Әри сугдә муйhойтү,
Гурбу мүдүм синәрәш.

Йә бәндәйүм, нибошум.
Садан хуштү нибошум.
Һьәрисиму бирәнкиш,
Чогәгучтү имбошум.

Йә бәндәйүм, hьәнк әчи,
Һьәсәл ширин, hәнк әчи?
Руй hьиломә кәшдүмкәш,
Йә чүнтүни мәнк әчи?

Йә бәндәйүм, дүлүм мә.
Мүhбәтлүйә дүлүм мә.
Түсүз ә пич әшглүhош,
Кусовлүйә күлүм мә..»

«Гәрәнтуйә рузлунум,
Ә чорәймә бийо йор!
Ҹьочизлүйә гузлунум,
Ә һороймә бийо, йор!
Ә чорәймә бийо, йор!

Синихмишә дүллүнүм,
Пачирәйә күллүнүм,
Хокистәрә күллүнүм,
Ә һороймә бийо, йор!
Ә чорәймә бийо, йор!

Хьәсрәтлүйә дәрдлүнүм,
Михәнәтә зәрдлүнүм,
Мүрбәтлүйә гәрдлүнүм,
Ә һороймә, бийо йор!
Ә чорәймә, бийо йор!

Шәһьәмлүйә мумлунум,
Ториклүйә чумлунум,
Дәрйоһлүйә гумлүнүм,
Ә һороймә бийо йор!
Ә чорәймә бийо, йор!

Гисмәт укәй нимунум,
Түсүз субой мумунум.
Бәхтә чүтам чумунум?
Ә һоромә бийо, йор!
Ә чорәймә бийо, йор!»

«Бәхтлүйирә чирә-чирә,
Мәнклүйирә дирә-дирә,
Динчлийирә вирә-вирә,
Ә мүһләттү домундәм, йор.
Ә мүрбәттү вомундәм, йор.

Әхьволирә мүрдә-мүрдә,
Шоботирә күрдә-күрдә,
Гәмиһорә хурдә-хурдә,
Ә мүһлүттү домундәм, йор.
Ә мүһбәттү вомундәм, йор.

Хушбәхтирә – мәсәл хундә,
Бәдбәхтирә – пәсәл хундә,
Хостәйирә – һьәсәл хундә,
Ә мүһләттү домундәм, йор.
Ә мүһбәттү вомундәм, йор.

Бәхилирә йодлу чусдә,
Зиһимирә ходлу чусдә,
Хубиһорә одлу чусдә,
Ә мүһләттү домундәм, йор.
Ә мүһбәттү вомундәм, йор.

Офтойирә аташ дирә,
Бофтойирә саташ дирә,
Софтәйирә палаш дирә,
Ә мүһләттү домундәм, йор.
Ә мүрбәттү вомундәм, йор.»

«Рузкор һьәсму дәкүрдәнки,
Воруш һьәрә нә кұрдәнки,
Үзкүм зәрә ә чорчәнки,
Әмә гисмәт имбоши, йор!

Әз һәггиһой ХУДОбәнди,
Әз дәһьнәһой тубобәнди,
Әз Тироһой нубобәнди,
Әмә гисмәт имбоши, йор!

Мозол-бәхтә дәчирәнки,
Зомон вәхтә вәчирәнки,
Мүһбәт чәхьтә кәширәнки,
Әмә гисмәт имбоши, йор!

Сабур ә шор чарусдәнки,
Бәһәр әз дор парусдәнки,
Кұлһо әз һьор тарусдәнки,
Әмә гисмәт имбоши, йор!

Рүхь сүрхирә гурбундәнки,
Һьор-һьәсүлә бурбундәнки,
Коф ләһьәрә бурчундәнки,
Әмә гисмәт имбоши, йор.

ХУДО – шүһрәт-шон дорәнки,
Ә сәр кипә вәноронки,
Әнкүшдәри дәнорәнки,
Әмә гисмәт имбоши, йор!»

«Әз ХУДОи бәхш бирәнки,
Гисмәтлүһо дур нәс бирә.
Хьол-әхьволә нәхш дирәнки,
Торикиһо нур вәс чирә.

Фикирлүйә үзкә хәйол,
Ә богчәйму сәнг нишәнү.
Асдараһо пойисдкә лол,
Бәхт рәхьмирә мәнк мишәнү.

Сабурлуйә мүһләтиму,
Әз сәнгйәти Шоһдог мийов.
Тәмизлүйә мүрбәтиму,
Әз софйәти булог мийов.

Мозол йә дор бирәниһо,
Хьәчәрәш чат нибу сохдә.
Рәхьә һомор дирәниһо,
Һьүмүрәш сад имбу хосдә.

Һәр когозә ә зай дорә,
Хьисоб мәсох, – парс һовуни.
Йә дүнйоһлуг арзуһорә,
Пуч хундәйиш әз һьовуни.

Әз ХУДОи һьәчәл хосдә,
Раста – дуркуш ки нүвүсдә?
Синәмиши әри сохдә,
Әхи дү бош ки зүһүсдә?»

«Гәнәтлүйә гуш имбошум,
Токи, бәкәм сохи мәрә.
Ҹәннәтлүйә хуш имбошум,
Токи, бәкән сохи мәрә.

Дәрдһой тәнки кәмиш имбу,
Дулһой сәнги нәмиш имбу,
Зилһой бәнки бәмиш имбу,
Токи, бәкән сохи мәрә.

Офтолүйә товәш мийним,
Ширинлүйә ховәш мийним,
Хәндәлүйә ловәш мийним,
Токи, бәкән сохи мәрә.

Әз ҹофоһо бориш мийов.
Әз софоһо вориш мийов.
Әз Тироһо һьориш мийов.
Токи, бәкән сохи мәрә.

Әз һүндүрһош гуз мүчүнүм.
Әз растиһөш дуз мүчүнүм.
Әз һьүмүрһош руз мүчүнүм.
Токи, бәкән сохи мәрә.

Үкәйлүйә гәлпәш нибу,
Сайловлүйә селһош нибу,
Ловголүйә хьәлһош нибу,
Токи, бәкән сохи мәрә.»

«Хәбәрсүзә сурог мундә,
Сипи мәсох муй сәрмәрә.
Әз чикәйү гирог рундә,
Сипи мәсох муй сәрмәрә.

Аташлүйә бәрг имбошум,
Кусовлүйә тәрк имбошум,
Дәрйоһлуйә гәрг имбошум,
Сипи мәсох муй сәрмәрә.

Мозолһойму ә кишә дә,
Әгүлһойму ә пишә дә,
Ҝузкиһойму ә шишә дә,
Сипи мәсох муй сәрмәрә.

Әз гәләти – ә дур бура,
Әз товуши – ә нур бура,
Әз пәлтәки – ә сурр бура,
Сипи мәсох муй сәрмәрә.

Һийләкәрә бәдчум дирә,
Чолвәкәрә бәднум дирә,
Хосдәкорә Мәҹнун дирә,
Сипи мәсох муй сәрмәрә.

Расай овсар ә дәстү дә,
Ҹүрһьәт мүһбәт ә нәвстү дә,
Ҹовоб «һәри» ә сәстү дә,
Сипи мәсох муй сәрмәрә.»

«Кобоблүйәш дог имбошум,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.
Хэзонлүйәш бог имбошум,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.

Ошугбэндиш хорлу имбу,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.
Үшүгмэндиш торлу имбу,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.

Хьмоллүйиш э вой мурав,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.
Хололлүйиш э чой мурав,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.

Бихьолйэтиш эз шок мийов,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.
Динчийэтиш эз хок мийов,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.

Сабурдориш килит мүйнү,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.
Обурдориш чилит мүйнү,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.

Хосдэхуниш нэвслү нибу,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ,
Әнкүшдэриш дэслү нибу,
Гэйчи мэзэн бэнд муйhорэ.»

«Һич настанум эчэ бэрүм сэрмэрэ,
Әз hьэйили ошуг бирэм, этү йор.
Әзимоhой шорлу воку дэр мэрэ,
Әз hьэйили ошуг бирэм, этү йор.

Һэр сэбэхьhо муйэ гүчум вэкүрдэ,
Ә сэр дүшhо чүфтэ бэндэ дэкүрдэ,
Нэзник бийо, тэрсэ э дүл нэ күрдэ,
Әз hьэйили ошуг бирэм, этү йор.

Михэнэтhо хостэйирэш гэлп дири,
Асдарахой – сүрхэ бэхтэш дэб чири,
Әйи сэвки йэрэг дүлиш чэлб бири,
Әз hьэйили ошуг бирэм, этү йор.

Һьэдэтhорэ рушум нибу хэстийү.
Мэрдүмлүрэ э чун мобу гэсдийү,
Мэчнунбэндэ Лэйли имбу мэстийү,
Әз hьэйили ошуг бирэм, этү йор.

Ә сэйэг мар, эз гобугиш мадарам,
Ә фурм «Бэhьэз» эз дохьориш мидарам,
Субой мундэ, эйэ гопуш нидарам,
Әз hьэйили ошуг бирэм, этү йор.

Чүн Короглу, гилинч нитам вэкүрдэ,
Ә фурм hьэсму түндлү нитам дэкүрдэ.
Әз сэнг говрэ чорэ нитам нэ мүрдэ,
Әз hьэйили ошуг бирэм, этү йор.»

Нә кирошдә һич йә руз,
Дәрә куфдут гуншиһо.
Дирәморуткәш сәргуз,
Сәртик вадарафд уһо.

Кузәтсүзә шор хәбәр,
Лап мәхьтәл һишд һәммәрә.
Пич-пичиһо күрдә сәр,
Ә һәр хунә куфд дәрә.

Әз мозолә дәс сукиш,
Тәһьәриф до шинрәкор,
Һәлә сәхьибһой кукиш,
Нәсданбу сохдә бовор.

Йә вәхт мокунд зуһунә;
Ә гәриш шори-ники,
Һәм ә гәриш йосхунә,
Дәдәй кук мукуфди ки:

«Кукмә – әдәм дирәки,
Әз Губә зән нихойу.
Хундә томом бирәнки,
Әз Боку зән михойу.»

Киләйиһо нә букә,
Әри чумһо тир нәбу.
Оммо бәбәй кук, кукә,
Кәнәш ә фикир дәбу:

«Чүтам бир кук-духдәр,
Суррлу дошди хостәрә?
Йәкиш нә күрд йә хәбәр,
Ихдилотһо сохдәрә.»

Вошәндә омо лап сәхт,
Әнкүл ән дү севмиши.
Ә гәд мозол, ә гәд бәхт,
Кирошд шори гүдүши.

Дәдәйтүрә товуш до,
Сухдәниһо шәһьәмһо.
Игрор һьәриси офдо,
Ә гәд чәнд чүр дәһьәмһо.

Әзу руз таза бисдо,
Сәрдәки тә мәхьс – дәдәй.
Чүн асдара тов висдо,
Әнкүшдәри дәс – дәдәй.

Ә були чиһизһо мунд,
Кәләтәһой ән хунә.
Хубә һьәриси нушунд,
Варасдәмунд дәймүнә.

Чәк зәрә вәчәсдәбу,
Оморә мәрд-зән – Губә.
Һәшданки ники дәбу,
Ә һәр чикәй ән Губә.

Һьəриси бəгдəш һəлə,
Гуногһо чəнд чəркə нүшд.
Һьəрүс-духдəр мəхьəлə,
Хинə воно ə əнкүшд.

Пишой һьəрүс вəкүрдə,
Чикə нəбу ə рəхьһо.
Һəшданки хəлг чəһьм күрдə,
Парадлү бу тəмəхьһо.

Ə хушлүйə зиндəкун,
Күк дəшəнд бəхтһой дəдəй.
Ə нушлүйə фировун,
Рач кирошд вəхтһой дəдəй.

Кəлəтəһош рəхьм дирə,
Нə домундут əз муно.
Хосдут хотур йəкирə,
Сугдə бирорə хуно.

Гəбилəһош кəй тəйтə,
Гоһумлу раст оморə.
Əз хəһəриш гəдəртə,
Һьəрүс дорут – доморə.

Тəһьрифирə шəн дорə,
Һүндүр водо – тикирəш.
Шəһьəм күрдəй зəн-зорə,
Йарашуг до никирəш.

Дəдəйтүрə кор нидо,
Меһрибонə шəвхəһəр.
Бəһəр нəфсəш һьор мидо,
Софə хушһой əн шүвəр.

Дəблү бисдо һəвəлһо,
Һич йə лүчүш нəлəрзи.
Əз ширинə һьəмəлһо,
Йə руз ə йə сал вəрзи.

Хьүрмəтлүйə хубинə
Əз сүрх йəрəг норəнбу.
Мəнкəлүйə гутинə
Вəрəг-вəрəг дорəнбу.

Зəхьмəтдори əн һүнəр
Əри чуһур дəбə бу.
Хьүрмəтдори зəн-шүвəр,
Ə китобһош нə вəбу.

Ə дор хунəй гисмəти,
Сəр лүкəһош дуллу бу.
Ə гəд богһой чəһьмəти,
Сой бəһəрһош буллу бу.

Əри Тирой боботиш –
Сухдəй шəһьəм сүфтə бу.
Ош-йəрпəги шоботиш –
Дəһьəмə чи сүфрə бу...

Йә сал кирошдә бәгдә,
Түш ә һьилом омори.
Дүл дәдәйиш у вәһьдә,
Чикә нә кӯрд әз шори.

Әрәг бәхтә покундә,
Дәб мозолә хуш дүрүт.
Һәммә ләһьә вокундә:
«Бәбә доро!» – Кӯфдүрүт.

Һич нә танусд чичәво
Бәрүкә сәр хүшдәрә.
Хосдә-хосдә ловоһо
Сәр кӯрд, гәмә кӯшдәрә.

Әз сәр тә пой һәр чирә
Висдо, дәдәйхолуй тү.
Зу куфәрә – куширә
Норут ә кин болуйтү.

Әзи хьәсүл оморә,
Дәдәй дири – әвлодлү.
Нәвс һәммәрә додорә,
Һьәзиз бири – зийодлу.

Әз хәндәйтүш әй хьовур,
Әгрәбәрә ворунди.
Әз чумһойтүш рихдә нур,
Тор хунәрә хорунди.

Никиһо вәкӯрдәбу,
Нәсиллүйә бәбәрәш.
Сүфрәһо дәкӯрдәбу,
Вәкир дошдә дәбәрәш.

Чум-гош түрә винирәш,
Һәммә ә тү бисдо бәнд.
Һәрбой софә коф бирәш,
Ә сәр тү бу һәр сәвкәнд.

Түрә әз дәс – ә дәсһо,
Дәдәй, холә нә һьәмәш;
Йә нәсилә хьәвәс до,
Рүхьә вәбәрд шән һәммәш.

Әз шәв – тә руз парустә,
Асдараһош бәхтлү бу.
Тәйтә үшүг палустә,
Нур офтоиш чәхьтлү бу.

Әз мәнкәнәй хәйолһ,
Йә үкәйиш соф нирафд.
Хуш вихдәнки әз хьолһо,
Әз рачитүш коф мирафд.

Кәлдәдәйтүш һәрдән,
Кӯфдирәнбу ә һәммә.
«Кәм тәһьәриф дит, бирдән,
Бил чум нәбу ә нәвә.»

Тимор сохдә сәртүрәш,
Ә хәhәлтү мунд – дәдәй.
Ҹумундәнки куфәрәрәш,
Йовош-йовош хунд – дәдәй:

«Хәндәй ловтү нә кәрдо кәм,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!
Һич нә танош чуникә гәм,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!

Шәhьәм сухдә, хьәл имбу мум,
Әз вороври лов имбу гум,
Әз кирисдә сәр имбу кум,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!

Һовой Шоhдог, ов ән Гудйол,
Шәггә зәрә, нә муно лол,
Хурдә ширhой дәдәй – хьолол,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!

Дорд нә киро йә сәр түрә,
Мозол куйо hә дәр түрәј
Ә чум вином бәhәр түрә,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!

Руйочуг бош, hәмишә хәнд,
Ә кор вәтән hәглү бош бәнд,
Таза рәхьho вокун чәнд-чәнд,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!

Ќуч вәкүрдә әз хок Гүбә,
Вир-сур сохош hьәзоб-губә.
Лойиг мунош ә нум бәбә,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!

Түни – дәстәй ән күл дәдәй,
Түни – войәй ән дүл дәдәй,
Түни – тичәй әгүл дәдәй,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!

Кәлә бирә, тү әй бала,
Винош дәhьәм ән hәр сала.
Зивош hүмүр сад васала,
Нәнуй-нәнәм, нәнуй-нәнәм!

Мәhьәнирә шинирә,
Чумho марафд зу ә хов.
Дәдәй – шормәст винирә,
Хәндә мошәнд ә сәр лов.

Әри кирисдә hәрдән
Шәвho мисохди тәмәхь.
Микордундүт шүвәр-зән,
Ә гәл-гичог тә сәбәхь.

Аграном кор сохдәнбу,
Бәбәйтү, ә йә колхоз.
Корсохhош hә әдәнбу,
Имборәк сохдә hәр руз.

Хосдәкорhой бәбәйтү
Дошдә, обур hьорирә:
«Сад сал зүhо нәвәйтү,
Кәй нушундә шорирә?»

Ҟуфдирәшү хорлу бу;
Бийовт ә шор ән бәбә.
Данандайа корлу бу,
У ә шәhәр ән Гүбә.

Зәркәрлүйә шорлуни
Богбонлүйә сәнәhьәт.
Сүрхәлүйә дорлуни
Әз гәдими и hьәдәт.

Пучкунәндә нәс бирә,
Һүнәрлүйә чофоhо.
Әри милләт вәс дирә,
Бәрәкәтә софоhо.

Әз ХУДОи нәхш буhо,
Һәр кийовәш ҝофуни.
Ә колхозчи бәхш дүhо,
Зәхьмәтүрәш бофуни..

Хубә гозонч сохдәбу;
Хьүрмәт чүклә-кәләрә.
Чәhьмәтәлү хосдәбу,
Зийод вүнү бәhәрә.

Кәләтәhо ҝоф норут,
Әз ширини мәсләхьәт.
Ә кучәhо офдорут,
Минәтчиhо чәнд сәhьәт.

Сурог шори дәбисдо,
Ә куш Боку нә Дәрбәнд,
Ә гуг hьәсму вәбисдо,
Шинирәкор йә чәнд-чәнд.

Платкаhо вонорә,
Сарай норут – софтәлү.
Үшүгчиhош оморә,
Товуш дорут – офтолү.

Хьәрәкәтлү бирәбу,
Мозоллүйә тобиhош.
Хьәзурлуги дирәбу,
Тиролүйә рабиhош.

Әз рузикор ән hово,
Дуләпәсә нә бүрүт.
Ә фурм Одом нә Хьово,
Ә рәхь ХУДО дәбүрүт.

Варавундут сифрорә,
Ә гәд савзәй мәхьәлә.
Гуногhорә кәйф дорә,
Мәчлүс вокунд – йәхәрә.

Әз хьүрмәти ән лойиг,
Әз күл дәстә бофдәбу.
Ә дүл һәммәй хәләйиг,
Сурхәлүйә коф дәбу.

Йә шәвлугә зүһунһош,
Дәһьәм дүрүт – әтәклү.
Кәлмәлүйә зуһунһош,
Һьәсәлү бу – пәтәклү.

ХУДОлүйә дүллүһош,
Ә хьофт гәти вәбүрүт.
Пийонлүйә лүллүһош,
Ә моч-мочи дәбүрүт.

Ләрзундәбу хорирәш,
Шәв тә сәбәхь – вәчәстә.
Гул-гәнәт до шорирәш,
Мугом, мәһьни, шикәстә.

«Фәргү нисди духдәр бири, кук бири
Асдарайү бәхтлү кәрдо һәмишә.
Оморәйү әри һәр кор сук бири,
Войкәһойу тәхтлү кәрдо һәмишә.

Дәдәй бирә йә шәрәфи әз ХУДО,
Пәшмуйәти вир-сур кәрдо һәмишә.
Әз гуг сәрү кәм нә кәрдо дәс ХУДО,
Нәсилһойу пир-сир кәрдо һәмишә.

Гәйгулурә мочолһойу кәм бирә,
Гозончһойуш обур кәрдо һәмишә.
Сәррафлүрә мозолһойу дәм дирә,
Чорәһойуш сабур кәрдо һәмишә.

Дәдәйхоһи әз гәдими дәб бири,
Йәрәвурдиш бәһәм кәрдо һәмишә.
Мәрдмазари әз бидини һьәйб дири,
Рәхьмәдүлиш дәһьәм кәрдо һәмишә.

Имидһойу хомуш дирә сәрә-сәр,
Хубиһойуш мәсәл кәрдо һәмишә.
Зиһимһойу очмиш бирә тәвәссәр,
Кәлмәһойуш һьәсәл кәрдо һәмишә.

Тә вомухдә дирәникә гәләтә,
Боботһойуш икид кәрдо һәмишә.
Сәхьиб писәр бирә чикә – кәләтә,
Шоботһойуш миһьид кәрдо һәмишә.

Хәлолуши дирә-дирә шәр тәмәхь,
Дүшмәйәтиш гәрглү кәрдо һәмишә.
Нур офторә чирә-чирә һәр сәбәхь,
Ковләйәтиш бәрглү кәрдо һәмишә..»

Һәммә мәстлү – биз-битәв,
Тост куфдурут әз тәмәхь:
«Дураз кәшү бил и шәв,
Очмиш нәбу бил сәбәхь.»

Ә сәр сифрой пура чи,
Бушә чикәш ниофди.
Ә зир дәрһой турачи,
Бүскәш кушдлү миофди.

Әри шоһир, бәстәкәр
Чәннәтлү бу мәнзәрәш.
«Ләзкинкә»лү чәсдәкор,
Нивадарафт әз һьәрәш.

Ойдунлуги нә бирә,
Һьәзизмәндиш – мәнклүни.
Никиһорә нә дирә,
Зиндәкуниш – ләнклүни.

Имишәви хьисобәш
Тиролүйә тубо бу.
Гирмизинә Гәсәбәш
Ә зир гәнәт ХУДО бу!

Һәчи – йәлов варафда,
Аташ ворихд әз күмүр.
Әдәмбу чәрх дарафда,
Ән хубә рузһой һьүмүр.

3. Сийә хәбәр

Ә бисд дүйүм ийун, чүлйәкүмүн сал,
Сәбәхьмундә әхири руз ән васал;

Ә һәр чикә сәсә дәшәнд – Левитан:
«Фашистһо һүчум сохд ә хори ватан.»

Бәгдәтә хорлу бу мәһьниһой дәһьво,
Ә гәриш ән ризһо кофһой ән шәһьво.

«Тә әхир ән нәфәс, тә әхир ән чун,
Имбәрим чәнкһорә, нитәрсим әз хун!

Дүшмәһо чарусдкәш әкәр ә гудуз,
Вәхт мийов, мийилим уһорә сәргуз!»

Пәнч салиш нә кирошд әз шори дәдәй,
Зимиләрз диромо ә хори дәдәй.

Әэ сәрхьәд пой дәшәнд мәрдүм бихәбәр,
Ләрбәй дүл чыч вошәнд ә тәһәр гәбәр.

Ә сифро хүшк бисдо хурдә лүгәй нун,
Гәмлүйә фикирһо гәсди сохд ә чун.

Нә тануст ә чәһош бәрүкә сәрә,
Һингинәй чәшмиши гуй зә ә һьәрә.

Дәниши ә кучә әз руй пәнчәрә,
Ә гәриш дәрдисәр вини һәммәрә.

Һәрс чумә тиһи сохд ә тәһәр воруш,
Әхьволу хүрд бисдо чүн мәндәйә гуш.

Зуһуну күрдәбу ә сәйәг ән лол,
Ә гәриш ән дүлү офдо сийә хол.

Зәвәро нәсданбу вошәндә сәрә,
Дурәлов чунә зә чәнд чиро хәрә.

Хьәллүйә нисд бисдо шориһой дәдәй,
Зимиләрз кузәт сохд хориһой дәдәй.

Нә тануст чүларзә имбәрүкә боч,
Мунд әри хәндәһой ән ловһо мүхьточ.

Әрәглү вәдрәмо әз дәс-пойу куч,
Мәтләбһой арзуйу вадарафд ә пуч.

Һәшданки ховлүйә дәрд-гәм хүшдәрә,
Бәхш сохдә, дорәбу әри мүшд зәрә.

Дор тутиш дәдәйә фәрзундә, кукә,
Пойунд вәчәсдәрә һәр вәлк, һәр лүкә.

Чор тараф сәссүз бу әз фикир-хәйол,
Шәггәрәш зу пойунд никәрәй Гудйол.

Сийәйә чалмалү нүшдәбу Шоһ дог,
Лихьәйә ранк вәкүрд товә ов булог.

Ә болә офдорут чәһьмәт ән Гүбә,
Тирәлү вүнүрүт йә чүклә чүпә.

Булоглү нәм бисдо пилигһой ән чум,
Нәшумо хьәл бисдо ә фурмәй ән мум.

Сад чиро хәйолә овурдүт ә сәр,
Бодлүйә гәрглү мунд бирор нә хәһәр.

Зуһунлу ә пәс рафд чәнд чиро шори,
Әз әрәг пишони ов хурд тән хори.

Хундут ә сәр дәдәй, нән вәтән шәһьво,
Хьәтонһой һьәрүсһо рафдүт ә дәһьво.

Нимәлит мундәи миродһой ән дүл,
Ворәйә сириг до – вошәндә әнкүл.

И чиро гәм дарафд ә рури һәр кәс,
И чиро ләрзлү бу ә кушһо һәр сәс.

Әз шәһәр ән Гүбә, кифләтһой хунә,
Ә ХУДО вәйишдүт чәнд һозор чунә.

Әзу руз чикә күрд тәлхьә фикирһо,
Тиролу минәт мунд оһилһо-пирһо.

Бәбәһо, дәдәйһо, һьәрүсһо сәртик
Кор бәрдүт ә колхоз, ә завод-фабрик.

4. Шүвәрлүйә дәһьво

Диглэй һьэрсэ э сэр синэ рухундэ,
Дэдэй э рэхь докунд бирор хүшдэрэ.
Бэгдэ э гэд аташ дүлэ сухундэ,
Кузэт сохд, хьолэтсүз, нубот шүвэрэ.

Йэ мэхьэл повесткэ э дэс вэкүрдэ,
Бэбэйтү, эй хьовур, зу эз кор омо.
Бэгдэтэ зур-зури шүшнэфэс күрдэ,
Э тү хисирэйһо хунэ диромо.

Муку: «Хосдэй чунмэ – һьэзизэ бала,
Йэбойкэш тү эмэ руйтүрэ бурбун!
Таза пой донорэй тү э пэнч сала,
Нитэрсүм чунмэрэ дорумкэш гурбун.

Токи, тү дур мунош эз һэр бэдэ руз,
Токи, тү шор винош чэһьмэт хүшдэрэ.
Токи, тү нэ кэшдош бэбэсүз сэргуз,
Токи, тү зу шинош пэшмуй дүшмэрэ.

Э гисмэт хундэи бэнд бирэ-бирэ,
Норэ рэхь ХУДОрэ сэдиг буравош.
Сэбэхьи рузһорэ пишотэ дирэ,
Чэнд сурһо вэкундэ э точ варавош.

Сог һьүмүр, чон бала, сэхки э йор тү,
Хьүрмэт эн дэдэйэ гэйгусүз нэ тан.
Обурэ эз һьэсүл чиро мэдор тү,
Хэчэлэт кэшүку гизмишэ садан.

Йод түрэ эримэ нэ вино амбар,
Эз сэртү йэ муйиш бил нэбошу кэм.
Гэнэтһой эн сүрхи зэрэ бэгдэ пар,
Э йарай эн дэдэй тү вэнош мэлхьэм.»

Парустэ ранк руйэ тэрсэлү дирэ,
Дэдэйтү гэл дэшэнд э кэрдэн шүвэр.
Һьочизэ чумһойү тэ һьэрси бирэ,
Ловһош э нэкуми вошэндүт гэбэр.

Муку ки: «Зуһунмэ лоли имбуруз,
Мэ түрэ хуб эдэм э сэр офдорэ.
Нимунум э йонтү һич мэхьэл сэргуз,
Э чикэ мийорум һозор чүр корэ.

Оммон, дүлэпэсэ мэмун эз хунэ,
Кор сохдэ, ховсүзиш митанүм мундэ.
Дэһьэмэ мэлхьэмлү нидорум чунэ,
Һич мэхьэл нитанүм чүни вомундэ.

Бовор сох, тэкэй ки, ниимпойу дүл,
Чумһоймэ һэмишэ э рэхьтү имбу.
Укэйэ фикирһо мэйор э эгүл,
Хьэвэсмэ тэ эхир – тэмэхьтү имбу!»

Эй хьовур, күнд омо кэлэбэбэйтүш,
Эдэнбу эрэгһой һьорэ рухундэ.
Муку ки: «Курунди хьол эн Гүбэйтүш,
Дэрд Вэтэн үлүкэ эдэй сухундэ.

Мә сийә рузһорә амбар винирәм,
Дийә нә вокошдо уһо пәсәво.
Дузи, Короглурә ә чум нә дирәм,
Әнчәг урә хуно бура пишово!

Ә чүлһо, сәхьроһо бәрдә-бәрдә боч,
Икид бош, ә дүшмә кәмәр нә бурбун.
Сәдиг мун ә сәвкәнд, сәдиг мун ә нәвс,
Тә әхир ән нәфәс, тә әхир ән чун.»

Омо кура бисдо гоһум-гәрдәшиш,
Гуншиһош шинирә бисдорут нәзник.
Ранк һәммә парустә, ранк һәммә дәкиш
Куфдурут әйәки: «Рафда рәхьтү ник.»

Богруй коми дәдәй ниимбу пара,
Фирсокә әвлодә ә пишой мүрдә?
Муку ки: «Вокошдә зу бийо, бала,
Әри митой мәрә ә сәр дүш күрдә.

Зуһунтү нә куйо, – чү сохум, омон!
Пар зәрә кировош әз гәриш аташ.
Әз сәртү дур кәрдо бирәхьмә һомон,
Ә тәһәр ов булог һә мунош палаш.

Гултүрә куч дори хурдә шир дәдәй,
Рәхьбурбуй дәстә бош – әри һәр йәтән.
Ворә сох дғшмәрә, мун вәкир дәдәй,
Зу бура ковлә бу хориһой Вәтән!»

Һә йәбо сокити пой доно, омо.
Һәшданки ә хунә йәкиш нә дәбу.
Һич дийә зуһунһо ә коф нәомо,
Нәмлүйә чумһошу ә хьоләт нә бу.

Бәбәйтү сад сали икидә хуно,
Ә кәлә сәсәвоз чүрһьәтлү муку:
«Әдәм ә сәр ишму сохдәнүм муно,
Дүл һәммә тәвәссәр бил сокит буку.

Хәбәрсүз омокәш хунхурә фашист,
Имурә һьочизлү тәрсундә нийов.
Уһорә мисохим әз хориму нист,
Бәгдә сурогһойму әз Берлин мийов!

Үзүлмиш имбошут әз зәхьми битоб,
Дәсһошу буховлу, ләһьәһошу күм.
Үлүкһой осдугу бирәнки кобоб,
Мозолмәнд нивүнү сәхьибә мәрдүм.

Бәгдә буй мошәнүт һәр кук, һәр духдәр
Һич әз йор нишәнүт бәбәй хүшдәрәш.
Вәкирлү мидорут чүн сәрпуш ән сәр,
Шүвәрсүз мунуһо дәдәй хүшдәрәш.

Һәчи чиро бисдо бәбәйтү у руз,
Һүнәрлү гәнәт зә ә пәсәй гудуз.
Дәдәйтүш чумһорә докошд ә дугоз,
Тә кор сох ән почта овурдә когоз.

5. Дәhьволүйә когозhо

«Рузhошму хәйирлү бил бошу hәр вәхт,
Ишмунит әримә hәм мозол, hәм бәхт!
Мәрә дү мәтләби, куйум әришму;
Йәки дәрд Вәтәни, йәки дәрд ишму.

Йә дәрд ә дәсмә дә, йә дәрд ә дәстү,
Тү унчо икид бош, мә ә инчикә.
Бил були бийору зәхьмәт ән дәстү,
Шинирә шор бошум мә ә hәр чикә.

Чумтүрә мәвәки әз сәр hьәилтү,
У имбу әритү йә вәхт рәхьбурбу.
Йә руз сийә хәбәр шинирикә тү,
Сог hьүмүр ә рәхь кук чунә ди гурбу.

Дәрд дәдәй нимәчун сохди сәлт мәрә,
Йогин ки, курунди хьол ән бәбәймәш.
Әз базу мәвәки чузләй гәлпәрә,
Чәнгәдә имкон hисд, әвуhо сәр кәш.

Бирәхьмә, дүлсүзә бәдә дүшмәрә,
Лов-тумлу тә сохдә ә сәйәг хошхош;
Һәми ә кор колхоз бурбун хүшдәрә,
Һәмикә ә хәhәл сүрхә хәләф бош.

Әз дур әдәм күрдә hәммәшмурә гәл,
Әзмә әри hәммә салам-дуво ку.
Мәрә нәс тәрсундә вәхтсүзә hьәчәл,
Токи, хори Вәтән ковлә бошуку.»

«Рузhошму хәйирлү бил бошу hәр вәхт,
Ишмунит әримә hәм мозол, hәм бәхт.
Хәйли мәh кирошдкәш әз оморәймә,
Һәләлуг дүрүсти дәсho-пойhоймә.

Инчо икидhорә ә дүнйоh той нисд,
Ә инчо вир сохдәйм чәнд hозор чунә.
Әз бим гәдәрсүзә бомбоhой фашист,
Ә вой бун домунди боруй hәр хунә.

Ә инчо кәндhорә сохдәт хок хори,
Ә гәриш аташ сухд зәнhо- hьәйилhо.
Ә инчо мәрдhорә сад hьәзоб дори,
Әз дорhо горинә кәширәт уhо.

Хоhинhо, шәhәрhо ә дәс вәкүрди,
Тәлатүм бирәкор лап гәдәрсүзи.
Дурәhо чүн думон hьәсму дәкүрди,
Ә зуhун овурдә сәхд тәhәрсүзи.

Кулләhо рихдәни ворушә хуно,
Руз-бәруз ә мүрдә әдәйм рафдәним.
Ә hьәләм ән вәтән сохдәним муно,
Ә пәсәй кулләhо нәс дарафдәним.

Ә ники мичару бәдә гәмhошму,
Ловорә-тәшворә ХУДОлү хунит!
Тәшнәйә хьәсрәтүм әри hәммәшму,
Һьәсәлә hьәзизhо саламат мунит.»

«Рузһошму хәйирлү бил бошу һәр вәхт.
Ишмунит әримә һәм мозол, һәм бәхт.

Ә гәриш эн дәһьво әз су парустәм,
Әз хьәсрәт руй ишму ә чүп чарустәм.

Әз аташ кәрмтәйи тубойиһойму,
Гәлхәндә икиди Гүбәйиһойму.

Имидһо фирәһи, гисосһо тәнки,
Һәр вичәй эн хори йә мәйдуй чәнки.

Шинохдә нәс бирә човонә-пирәш,
Гәзәблү мундәним һәр бой хун дирәш.

Һәләлуг рузкориш әдәй кирисдә,
Ә чумһой гәстчиһош тор дә, гилиз дә.

Зәнһоймуш мәрдйәти әдәй бурбундә,
Хьүвсәләй мәрдүмһош ә әхир чун дә.

Йә сурог нәмунди әз сабур хәндә,
Ә сәр хок дәкәшдәйм әз обур мәндә.

Кәрмирә вир мәсох әз гәриш дүлиш,
Бул бәһәр воровун әз вәрдиш чүлиш.

Һьәсүли хьололмәш әз бәбәймәни,
Сүрхийә хәйолмәш әз Гүбәймәни!

«Рүзһошму хәйирлү бил бошу һәр вәхт,
Ишмунит әримә мичәһой эн бәхт.

Әз әхьвол Вәтәни дәрди-сәримә,
Ә дүшмә дог мәнү аташ нәримә.

Булогһой чүлһошүш лихьәлү имбу,
Мүрдәһой гәргирәш мәхьәлү имбу.

Мокошдут пәсәво сог мундәкорһо,
Човобдоһ имбошут әри һәр корһо.

Йә пойлү, йә дәслү амбари инчо,
Ләшһо ә сәрйәки һомбори инчо.

Тәфәһьәт мәтанит дурум әз ишму,
Хьәрәкәт сохуку дү пой-дәс ишму.

Ә сәрһой икидһо һә шәһьволүнит,
Һәммәшму ә Гүбә һә дәһьволүнит.

Боч бәрдә кәрәки ә залумәвоз,
Тәрсирә нитаним ә зулумәвоз.

Мугойәт хәләф бош ә гәриш имкон,
Һә йә бо оморә ә дүнйоһ инсон.

Фашистһо туз имбу әз зәхьми ХУДОш,
Бәхтәвәр мизиһит әз рәхьми ХУДОш!»

«Рузһошму хэйирлү бил бошу һәр вәхт,
Ишмунит әримә һәм мозол, һәм бәхт.

Ә һүчум кирошдэйм ә хори дүшмә,
Богрушу йара зә – әз күшмә-күшмә.

Чәнд чиро үлкәһо ковлә мунд әз шәр,
Ә хок Керманийа дәрим тәвәссәр.

Имоһой ракһошу әдәй хун дорә,
Имоһой пакһошу әдәй чун норә.

Бәдийә гәйгуһо ә пәсә мунди,
Имоһой синәрә танкһо рурунди.

Һәммәшү гәләтлү, һәммәшү дәрдлү,
Имоһой үлүми әришү гәрдлү.

Уһорә ихьтибор нә мунди дийә,
Һәсмуй Керманийа дәкүрди сийә!

Әз офто нур дәкүрд товә рузһойму,
Әз ХУДО рүхь вәкүрд ловәй дузһойму.

Йә кәмләй тәһьәди мәсохит әнчәг,
Ә бугоз Китлериш мизәним нәчәг.

Руймәрәш мивинит ә зутәрәвоз,
Шор мунит, шор зиһит ә ХУДОрәвоз!»

6. Кирйәй дәдәйһо

Чәшмиш бирә һорой дәшәнд,
Дәдәй йә руз сәбәхь-сәбәхь.
Согә пойу йә лүнк нә шәнд,
Чум хүшдәрә вәкүрд әз рәхь.

Бәди овурд сийә когоз,
Силләлү мунд руй гутинә.
Хүшки вошәнд дорун бугоз,
Муй сәр ворихд әз күк бинә.

Дәдәй әз тү вәкүрд годо;
Бирйонийә хьолә дошдә.
Йә дәрдикәш чунә водо,
Сал бирору нә кирошдә.

Ә хәйолу нәбийовһо,
Гәрәнтуйә зомон бисдо.
Ә фурм чәрхһой йәсийовһо,
Рүхьәйүрә һомон висдо.

Курунди до хәбәр шүвәр,
Рихчичирә нәкүрд дәдәй.
Ә шоһ ракү вохурд тәвәр,
Хьол мүрүрә вәкүрд дәдәй.

Гуморлүйә пүшк һинәрә,
Ләхтәй хунлу парунд дәдәй.
Рурундәйә хүшк синәрә,
Ә сәр ләһьә чарунд дәдәй.

Нәзник омо сойәй болә,
Зәһьифи до куч әгулү.
Чарлү пар зә чурай нолә,
Түнди вәкүрд ataш дулү.

Сәбәхь дәдәй тәлхьлү бирә,
Сийә вокурд бош-палтара,
Ранк хьолүрә торлу дирә,
Үшүг фирсо мәнк, асдара.

Имид дәдәй руйә тү мунд;
Нисд бирәнки точ кифләтү.
Пәнчәй дәсү ә дүл вәмунд,
Гүч диромо пуст сифәтү.

Чогәгучту бирә-бирә,
Хост әритү кәнәш лово.
И сәһнәрә дирә-дирә,
Дәкиш бисдо әвир һово.

Вой дәдәйә шинирәнки,
Гулум-гунши кура бисдо.
Кәлә-чүклә йәки-йәки,
Ә сәс дәдәй һәммә сәс до.

Ә сәр сурәт чәрх дарафда,
Бәгдә ә сәр синә вәно.
Тәйтә чүлә вадарафда,
Кирйәй дәдәй һьәрә нәдо.

«Нүвүсди ки, соглом мийой куфдирә,
Чунә хьәл сохд сийә хәбәр, чон шүвәр!
Әзчә танум дийә нийой куфдирә,
Дорун дүлмә вошәнд гәбәр, чон шүвәр!

Хунә-чикә сәлт чарусди ә бәрбод,
У һич дийә нитав бирә тов-обод.
Чумәрәхьи әркәвонә йә әвлод,
Ә шоһ ракмә зәри тәвәр, чон шүвәр!

Һәчи дан ки, гәнәтсүзи гуш кукә,
Митой түрә нитам дирә мә букә,
Йәтим һишди чорәсүзә йә кукә,
Йә у мунди дүләвәбәр, чон шүвәр!

Ләшкәр бирәхьм сохди әз чум кур, түрә,
Коми залум һишди әз мә дур түрә?
Ә ки дори – пишой мүрдә сурр түрә?
Кәширими амбар сәһьәр, чон шүвәр!

Сәрбәрәхьи балайтүрә мидорум,
Хәндәйтүрә ә пишой чум мийорум,
Ә гәд дүлмә үзкә мүһбәт нидорум,
Һьәсәлһоймәш бири зәхьәр, чон шүвәр!

Икид бирә, һьәләм ә дәс вәкүрдәй,
Хок Вәтәнә ә сәр дүшмә дәкүрдәй.
Тә соглүнүм, тү әримә нә мүрдәй,
Кәй мокунум ә руйтү дәр, чон шүвәр?»

Әз киснәһой шәр мүрдәйи,
Кошдә дорһош борлүг бисдо.
Дәрьвой һьилом сәр күрдәйи,
Йәтимхонәш корлүг бисдо.

Курундлүйә шәләй дәрдһош,
Ворушлу рихд ә сәр нә тән.
Тәк-түк мундә кәлә мәрдһош,
Ночоги вихд әз шәр вәтән.

Бәдмозолә бәхтә чирә,
Чум вокундкәш чәплүйә хьир;
Дүрүсдирә әри дирә,
Вәдиш нәбу сәр нә әхир.

Әз бәсдәһой бәдрәйәти,
Ә гәд чумиш йара дәбу.
Әзи чиро гәтрәйәти
Әри мундәш чорә нәбу.

Думон ә сәр Шоһдог нүшдә,
Рузкор һово дәкүрдәбу.
Аташ чунә әри күшдә,
Воруш һьәрә нә күрдәбу...

Тәйтә әхир коф хүшдәрә
Нә варасда, һәлә дәдәй;
Кирйәлүйә шивән зәрә,
Гәсоб бисдо кәләдәдәй:

«Хок гәриби кук нәрирә фубәрди,
Кирйә сохит, годошмурә вәкиром!
Гүбәй мәрә дәрдәчәри зу бәрди,
Кирйә сохит, годошмурә вәкиром!

Рүхьү рафди әки Одом нә Хьово,
Асдарайү үшүг нә до ә һово,
Лойиг мунди ә шәһьвоһо дороһо,
Кирйә сохит, годошмурә вәкиром!

Нә диромо ә гәнәтмә бәһәрмә,
Гәрәнтуйи пой донори ә дәр мә,
Зиндә-зиндә хок вокунит ә сәрмә,
Кирйә сохит, годошмурә вәкиром!

Ә зир аташ кировунди сә сала,
Хунлу дири рихдә воруш васала,
Чумһой түрә ки бәсд унчо, чон бала,
Кирйә сохит, годошмурә вәкиром!

Әз тәшнәйи гәбәр зәрә ловһорә,
Нибу хурдә лихьә бирә овһорә,
Зәхьәрлүйә огу дирәм ховһорә,
Кирйә сохит, годошмурә вәкиром!

Һүчум сохди ә сәр иму һәр йәтән,
Ләшәһошу сула бири дән-бәдән,
Әри әни һьәзизмәндә кук Вәтән,
Кирйә сохит, годошмурә вәкиром!»

Корә зәхьмлүг дирә чикә,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?
Дүлтү рәхьмлүг бирә чикә,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Гәлпәлүни синәй хори,
Әнкәллүни бинәй хори,
Мүрдәһойи чинәй хори,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Рихчичлүһо ә чүк мунди,
Тониш-билиш тәк-түк мунди,
Мәхлуг битәв әз күк мунди,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Һүмүрвози – һәдәрлүни,
Мүри-муни – бәтәрлүни,
Хүшдән дүшмә кәдәрлүни,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Кими пойсүз ә рәхь дәри,
Кими ухә ә рүхь зәри,
Русмуй имид ә чүх вәри,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Бирорсүзи – бүкүр хәһәр,
Сурогсүзи – шүкүр хәбәр,
Сәхьибсүзи – түтүр шәһәр,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Хьүкүм дири – гәстийәти,
Зәхьәр чири – мәстийәти,
Рушум бири – хәстийәти,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Хьүчәтлүни бәхьсһой дүнйоһ,
Тиросүзи нәхьсһой дүнйоһ,
Шоботсүзи нәвсһой дүнйоһ,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Әз хок зәрди – сипийәти,
Мичәй гәрди – митийәти,
Рүхьә бәрди – гитийәти,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Чун чарусди ә чүп ләмбә,
Хокһо сухди ә фурм пәмбә,
Дүшмә мунди ә хьол хьәмбә,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Хьитийоти ә бәм зәри,
Инсонйәти ә гәм дәри,
Ковләйәти ә дәм вәри,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

Һәр суалаш човоб һисди,
Кирйәһорәш гәдәр нисди,
Ә гәд аташ ки зиһисди,
ХУДОй Һьилом, и чү дәрди?

«Хәрәбәйи бул бирәйи руз-бәруз,
Ә хорәвоз кирйә сохит, дәдәйһо!
Ҝулләй мәрдүм туш дирәйи дуз-бәдуз,
Ә хорәвоз кирйә сохит, дәдәйһо!

Хьомоллүһо ә руй ән ов вомунди,
Хьололлүһо ә динчи хов домунди,
Хәйоллүһо кофә әз лов шовунди,
Ә хорәвоз кирйә сохит, дәдәйһо!

Әри дәһьво гәнәтсүзә гушлуним,
Әри лово гәнимсүзә нушлуним.
Әри шәһьво минәтсүзә хушлуним,
Ә хорәвоз кирйә сохит, дәдәйһо!

Чәтиниһо ә гуг кәллә варафди,
Бәдиниһо ХУДОйә рәхь нә рафди,
Мәтиниһо ә хок хори дарафди,
Ә хорәвоз кирйә сохит, дәдәйһо!

Зиһисдәйи бимә хуни имбуруз,
Вокошдиһо нимәчуни имбуруз,
Имид нисди, мумунуми имбуруз,
Ә хорәвоз кирйә сохит, дәдәйһо!

Ҝиснәһорә – зу варасди гургуту,
Икидһорә пойсуз һишдәт әз буду.
Оврoһомә һорой зәнит, гурбу дү,
Ә хорәвоз кирйә сохит, дәдәйһо!»

«Салдатһойму зу вәкәрдо әз дәһьво,
Әз кирйәйму ә рәхьм бийо, чон ХУДО!
Рәхьм нә сабур амабар кәрдо чүн шәһьво,
Әз кирйәйму ә рәхьм бийо, чон ХУДО!

Ә зулмәтһой ән фашистһо домундәйм,
Әз хәбәрһо ә сәр дәрзә вомундәйм,
Әз һьәрсийо дәрйоһ чумә шовундәйм.
Әз кирйәйму ә рәхьм бийо, чон ХУДО!

Әз дуриһо сийә хәбәр вәкүрдәйм,
Хәйол күлә ә сәр иму һә күрдәйм.
Ә йос нүшдә, сифрой бәди дәкүрдәйм,
Әз кирйәму ә рәхьм бийо, чон ХУДО!

Чәнд һьәрүсһо шүвәрһорә вир сохди,
Дүшмәйәти һьочизһорә шир сохди,
Чумәрәхьи дәдәйһорә пир сохди,
Әз кирйәйму ә рәхьм бийо, чон ХУДО!

Зуһун Ҝитлер – бурра бошку әз бинә,
Лап зутәтә хун вәрәхшо әз синә.
Тов чумһойу сийә муно әз хинә,
Әз кирйәйму ә рәхьм бийо, чон ХУДО!

Һозор салһо, хуби винойм әз нәвстү,
Ҝовләйәти бәрглү кәрдо әз сәстү,
Хәлгһой дүнйоһ – бирор бошку әз дәстү,
Әз кирйәйму ә рәхьм бийо, чон ХУДО!

«Ә мәхьтәлһо домундәнкищ,
Йәрәвурдә кирйә бошку!
Ә хьәрмәхьһо вомундәнкиш,
Йәрәвурдә кирйә бошку!

Годоһорә нә күрдәнкиш,
Һовоһорә дәкүрдәнкиш,
Хориһорә вәкүрдәнкиш,
Йәрәвурдә кирйә бошку!

Рихдәһорә нә чирәнкиш,
Вихдәһорә дәчирәнкиш,
Вихьдәһорә вәчирәнкиш,
Йәрәвурдә кирйә бошку!

Ә бәзмуһо нә бирәнкиш,
Ә русмуһо дәбирәнкш,
Ә һьәсмуһо вәбирәнкиш,
Йәрәвурдә кирйә бошку!

Ә үкәйһо нә һишдәнкиш,
Ә тоорих вәһишдәнкиш,
Ә үлүкһо дәһишдәнкиш,
Йәрәвурдә кирйә бошку!

Хосдәйирә һә дошдәнкиш,
Ә хәйолһо вокошдәнкиш,
Һозор салһо кирошдәнкиш,
Йәрәвурдә кирйә бошку!»

«Бугозбури сохдәнимкәш,
Кирйәлүйә мити әчи?
Ковләйирә хосдәнимкәш,
Кирйәлүйә мити әчи?

Мүһүчүзһо дирәнимкәш,
Һьәчәлһорә чирәнимкәш,
Тәлатүмлү бирәнимкәш,
Кирйәлүйә мити әчи?

Дәгмәлүйә кобобимкәш,
Хунхурлүйә човобимкәш,
Зәхьмәлүйә совобимкәш,
Кирйәлүйә мити әчи?

Гәлхәндирә зарундәймкәш,
Нәшуморә парундәймкәш,
Согломирә чарундәймкәш,
Кирйәлүйә мити әчи?

Думонлүйә ворушимкәш,
Офтолүйә товушимкәш,
Тиролүйә хомушимкәш,
Кирйәлүйә мити әчи?

Хәйонәтә дәрдлүнимкәш,
Зомонәтә шәртлүнимкәш,
Омонәтә гәрдлүнимкәш,
Кирйәлүйә мити әчи?

Кирйәлүйә хунәһорә,
Гәдәр нәбу ә гәд Губә.
Тәкрор сохдә мунәһорә,
Кәдәр дәбу ә бәд Губә.

Синәй хори нә һишд кумон,
Бивәхт зәрди вошәнд күлһо.
Хьол човгунә вәкүрд думон,
Шивән тәрси дәшәнд чүлһо.

Кучлу бисдо бирәнгинә,
Әдәшлү мунд ә зимиләрз,
Тә чүмүстә әз кук – бинә,
Дорһош домунд ә бим ән ләрз.

Әзи корһо визор бирә,
Ов Гудйолиш нәдо һьәрә.
Ә хьүршәвоз ов хүшдәрә,
Зә ә сәнгһой ән никәрә.

Офтоирәш нә мунд хьәвәс,
Ох кәширә, пәсәво рафд.
Тә вәпчирә тәнкә нәфәс,
Зу ә һьәрәй догһо дарафд.

Хокпәсәр нүшд – дохьор «Бәһьәз»,
Хьоләт нәбу әз гәсди чун.
Палустәнки һьүмүр йә кәз,
Шәвә хуно сийә бу хун...

Саламата нә күрдәнки,
Ә бим соги мундә ночог,
Чузлай базу вәкүрдәнки,
Войкәлүрә чү гоночог?

Зәхьәрлүйә хов нә дирә,
Шүбһәш нибу әз шәки соф.
Хьүлчүг дүшмә лов тә бирә,
Әз ковләйиш ниимбу коф.

Имкон нәвси имбисдокә,
Дүлә нитав тәрс дәкүрдә;
Әкәр инсоф нибисдокә,
Сүрхәш митав парс вәкүрдә.

Ә бим динчә рәхьәтиһо,
Пуч бисдокә сабур вәчи;
Ә руй шәкә гәһәтиһо,
Гәлифорә обур әчи?

Һьәйбәлүйә сәбәтлүһо,
Нәхәндуку ә бәд дүнйоһ.
Шәһьмәләйә һьәдәтлүһо,
Батмишлүни ә гәд дәрйоһ.

Малад бири тузһой хори,
Ә йос домунд чүл – бийобон.
Гисос бири мүздһой шори;
Күч сохдәнки рүхьәй богбон.

7. Чофоhой дәдәй

Ә hәр чикә зу гәнәт зә шорә хәбәр,
Варасд дәhьво, ковлә бисто хори Вәтән.
Ә hәр чикә очмиш бисто килит hәр дәр,
Әз руз – тә руз зийод бисдо шори вәтән.

Тә бисд миллйон гурбу дорут чун хүшдәрә,
Вокошд омо – әз гәд аташ мундәкорhо.
Тә бисд миллйон гурбу дорут хун хүшдәрә,
Вокошд омо – кук дүшмәрә рундәкорhо.

Әйи чор сал әри hәммә мунд йәдикор.
Чум йәкирә кур сохдәбу аташ бомба.
Йәки дәсә сур дорәбу, йәкикә пой;
Куш йәкирә кар hишдәбу саташ бомба.

Ә чәнд чиро хьәсрәтәвоз кура бирә,
Чәhьмәт Губә гәл дәшәндүт ә сәрүшү.
Бәhьизиhо кәм мундәбу сәлт хүшдәрә,
Гәнәт зәрә, тәhьди даров әз дәрүшү.

Тә чәнд миллйон кифләт хунә бәбәсүз мунд,
Тә чәнд миллйон субойә кук чунә дори.
Чум чәнд hьәрүс имоhойиш ә рәхь домунд.
Ә чәндикә йәдикор мунд әнкүшдәри.

Мәhhо омо – кура бирә, чарусд ә сал,
Әз дәдәйиш кәм нә бисдо ноләй ән вой.
Сәр гуз күрдә hәм ә пойиз, hәм ә васал,
Гәдәрсүзә чофо кәши әз умоhой.

Йә чәндиhо hьәрсhой чумә рихдүт дуг-дуг,
Сәр кимиhо ә чәрх дарафд тәhәр хори.
Әйә хунә кирйә офдо hәмишәлуг,
Әйә хунә зийод бисдо хәндәй шори.

Шори мисохд бул бирәнки бәhәр hәр дор,
Хьәрмәхьhойу hорой мизә әри нүшдә.
Сәхд вомундкәш пәс нә пойисд у әз hич кор,
Рәхьәтирә хьәрим танусд әри хүшдә.

Хундәрәвоз кирошдәнбу рузтү битәв,
Түрә нә hишд ә йә кориш дәсә зәрә.
Әтүрәвоз нубо мисохд тә нимәшәв,
Рүхьә мәбәрд винирәнки пәнчиhорә.

Норә имид ән колхозә зәвәр вошәнд.
Әз зәhьмәтhо – дәдәй бисдо әнкүшдбурбу.
Ә кор хүшдә лап әз дүли бисдокәш бәнд,
Чум хүшдәрә hич әз сәртүш нә вәкүрд – у.

Ә ичлосhо нум дәдәйә хошлу күрдә,
Гәдәрсүзә тәhьәриф до колхозчиhо.
Бәгдә hәммә зури-зури дәс вәкүрдә,
Дәдәйтүрә кәләй дәстә вичи уhо.

Зиндәкуни инсонhорә ә чум дирә,
Ә пишойтү үшүгмәндә рәхьhорә но.
Әз китобhо нә hишд түрә чиро бирә,
Рузтү кирошд – бәбәлүйә кукә хуно.

Әри дәдәй хуб бисдори – дүләвәбәр,
Ә сәр дәрдhо мозолhорәш дәкүрди тү.
Һич хүштәнтүш нәтанусди күрдә хәбәр,
Салhо кирошд атестаташ вәкүрди тү.

Әйи дәh сал чәндбо hьәрс рихд зәнhой Губә,
Дәдәй гәм хурд, курунд бисто амбар хьолуш.
Әз тү дур мунд кәләдәдәй, кәләбәбә
Әз тү дур мунд дәдәйхолуш, бәбәхолуш.

Ҹофокәшә дәдәй түрә войисд дирә;
У ширинә арзуhой тү хорлу хунут.
Нә шәв, нә руз hич нәсданбу сокит бирә,
Фикир дәдәй – фикиртү бу сәр йә мунут.

Әгүл сәрә әз чумhойтү шовундәнки,
Рачә, хушә зиндәкуни ә нәвс добу.
Әҹикәйтүш ә дүләсти домундәнки,
Ә түрәвоз ә рәхь офдо руйә Боку.

Әз hьәили хирург бирә войист түрә,
Дүрүст бисто арзу сохтә мәтләб дүлтү.
Лов-тум сохди әз руй дәдәй думон, хүрә.
Гул-гәнәт до дәдәйтүрә күҹ әгүлтү.

Зу пар зәрә, ә Марс варафд хьәвәс дәдәй,
У кор нәбу, ә гәд колхоз нәбәрү боч.
Һич дур нәмунд әз нәфәстү – нәфәс дәдәй,
Әри hичиш нәйишд түрә муни мүхьточ.

Әхири сал хундәйи тү, ә руз йәбо
Сәхьиб хунә ә пишойтү чәнд духдәр но.
Ҝоф дәшәндә, куфдирики у вәхт чәндбо,
«Мәгсәдмәни – хушбәхт бошум бәкә хуно!

Кәлә зәнлә дәрму бисдо әри хьолhо,
Бинәлүйә духдәрhо бу войисдәйтү.
Һәвәлдәнhо дәмундикәш ә хәйолhо,
Әз сал – тә сал дәкиши офд хосийәттү.

Диплом бәгдә курунд күрди лап хүшдәрә,
Әдәмбири шип-ширинә ховhо дирә.
Сәхьиб хунә лойиг нә күрд тап нүшдәрә,
Сәр күрд әри гәрболлүйә корhо дирә.

Хүшдәни тү күл нә чирә әз дог-дәрә,
Лап хәбәрсүз омо кирошд hәчи чәнд сал.
Имтоhонhой духдирирә ә сәр зәрә,
Диплом түрә ә дәс күрди йә руз васал.

Сәбәхьмиси кәлә зәнә – сәхьиб хунә,
Хьитийотлу – йовош-йовош әтү муку:
«Митай дошдә ә гәд пәмбә ширнә ҹунә,
Имоhой бил дүлтү дийә шор бошуку.

Мә әритү лап йә рачә духдәр офдәм,
Мүдүр кәлә йә тукуни бәбәләйүш.
Рази сохдә, ә сәр кофиш әнкүл бофдәм,
Әз хонумhой ән ҹунини дәдәйләйүш.»

Чәнд ширинә никә мәтләб ә дүл дәри,
Әйон духдәр вәбәрд түрә сәхьиб хунә.
Тониш бирә, әз шори дүл шәггә зәри,
Хьәзүр мунди әри гурбу дорә чунә.

Ә әшгәвоз ворухунди мүһбәт түрә;
Әз йә кәлә әгрәбә бу босийәт тү.
Әз руз-бәруз зәвәр кӯрдүт хьүрмәт түрә,
Ә хош үшүш оморәбу хосийәт тү.

Йә кәм бәгдә зәнгәбилә һорой зәрә,
Нийәт дүлә очмиш сохдә әтү муку:
«Әзим бәгдә бийо дәдәй куйи мәрә,
Шүвәрмәрәш ә һәр чикә тү бәбэ кӯ.

Әз рәхь район импойуним иму түрә,
Ә болнисәй шәһәр Боку кор мисохи.
Әвунчикә имбурбуни хуб хүшдәрә,
Һәммәймурә доморлүйә шор мисохи.

Руз имурә микировним әйә чикә,
Әри һичиш дийә мухьточ нибоши тү,
Сог һьүмүриш нитаники дәрд чүникә,
Кӯоф мисохим, аспирантиш имбоши тү.

Кӯуш дор мәрә, мәвәдәшән әз һьәдәт тү,
Йә кофмәрә дүдү мәсох тү һич вәһьдә.
Чүрһьәт сохдә, ә хунәймә әз кифләт тү,
Йәкиш нийов, һьәриси тү бирә бәгдә.»

Имид түрә лап сәхт бәсди килә-килә,
Сугдә дәдәй ә фикиртү һич нәйомо.
Пул, мол, дәвләт, мошин нә дач ән гәбилә,
Ә шәв йәбо ә винирә ховтү омо.

Сәр йә минут нәшумойтү әвунчо мунд,
Нүмкүрдәрә чикә дори ә гуг ән сәр.
Разулуги гәбиләрә вәкирдәмунд,
Зу фирсори әри дәдәй шорә хәбәр.

Кура сохдә, бир-нәбирә вәчи дәдәй,
Сәбәхьмиси у ә шәһәр Боку бисдо.
Шориһорә ә сәр ники дәчи дәдәй,
Әз сәр тә пой – кәрәкирә пул до, висдо.

Ә куфдирәй дәдәйәвоз һорой зәри,
Зури-зури тониш сохди нүмкүрдәрә.
Дәдәй гәл кӯрд – ә зуһуну лово дәри,
Ә ширинә хьәсрәтәвоз моч сохд урә...

Чәркә-чәркә кура бисдо чәһьмәт Гүбә,
Әри һәммә дураз сохди дү дәси тү.
Әз һьәили дур мундикәш әз гәл бәбә,
Ә сад чиро шори вәрзи һьәриси тү.

Сәр тик кӯрдә кучлүйә тост кӯфдирәнки,
Ә гәд һәр дүл чикә вәкӯрд кофһой дәдәй.
Чәһьмәт әтү имид бирә кӯдфурут ки:
«Бәһәр мүдү һәр кәширә чофой дәдәй.»

8.Һьəриси бəгдə

Варасдамунд шоритү,
Хьол офдо ə дүл дəдəй.
Чилит зə руй хори тү,
Пачи кощдə күл дəдəй.

Һəминон букəш кəрми,
Лəрзи дү пой – дəс дəдəй.
Зумустуйə нəкуми
Пой доно ə нəвс дəдəй.

Куйкə зир пойу чəмүст,
Ə чолə дарафд дəдəй.
Һəмишəлуг бисдо сүст,
Əзи дүнйоһ рафд дəдəй.

Куйкə һьəрс рихд чум Шоһдог,
Кучлу бисдо ов Гудйол.
Куйкə бəһəр богчə-бог
Ə сəр кийов офдо лол.

Һəщданки зəрди вошəнд,
Савза вəлкһой əн күлһо.
Һəщданки шивəн дəшəнд,
Дузлүйə рəхьмə дүлһо.

Куш дор мəрə əй хьовур,
Биһьор мəбош һич вəһьдə.
Дəкиш бирəй əз обур,
Əз руз һьəриси бəгдə.

Кирощдəмунд йə хьəфтə,
Гəбилəйтү хун сийə;
Туршлу сохдə сифəтə,
Ə коф пойунд дəдəйə.

Муку: «Мəйо ə дəрмə,
Вəлкə хуно милəрзи.
Əри хунəй духдəрмə,
Ə гуллугчиш нивəрзи.»

Тона вошəнд тик һəлə,
Нə тануст хьəйо, обур.
Ə гəриш əн мəхьəлə,
Дəдəйə һищд бийобур.

Һəщданки пəрдү офдо,
Ə сəр фəгирə дəдəй.
Əз хотуртү пəрти до,
Кəрдəнү гирə дəдəй.

Дəдəй букəш догвəки,
Лап бирəбу сəр-сəри.
Һəлə түш сəр-сəлүки,
Урə һə дəһьно зəри:

«Ой дəдəй, ə и хори,
Чү бири, вəсси дийə.
Хун имурə вəхт шори,
Əрчү сохдə тү сийə?

Сәбәб нә бирә чикә,
У дәшәндкәш бочихь-вой,
Гәблә әчә, тү әчә?
Кирор бәгшләмиши хой.

Имбошут әз мә чиро,
Биһил нәфәс вокошум.
Имоһой ә тү киро,
Бийо бәкәм бәхьс кәшүм?

Һьәнкор мәсох тү мәрә,
И дәрд урә мүкүшү.
Гуз нә күрдә зу сәрә,
Әмә буһо мүнүшү.

Танки, бүтүн гоһумһо
Ә зәнгәблә сәр зәрә.
Тү ки, әйон әнуво,
Лап чүкләйи ә һьәрә.

Ә һьәрүсиш хуб дәниш,
Дәрдә нибу дәчирә.
Бирәйүрә вогониш
Һич нтану кәширә.

Тәйтә офдә уворә,
Үшүг чумиш зу рафди.
Мәйил мәрә – оворә,
Хуниш ә сәр варафди.

Мошин әз дәс мадаров,
Дәһьәм шориш кәм имбу.
Әз бугозмә ов нирав,
Нухорушмәш гәм имбу.

Урә һәммә шинирә,
Зийодә хәйр вәкүрдә.
Тик вошәндә – винирә,
Биой бурам тә мүрдә.

Чүрһьәт әну нисд һьони,
Лап кучлуни һүнәрүш.
Һәр коф әну гонуни,
Һәлә әри шүвәрүш.»

Рафди ә кин гәбилә,
Дәсүрә зу моч сохди.
Ә йон дәдәй һәр килә,
У гизмишә точ сохди.

Хьәрим бисдо – хьололтү
Хьүрштү зәвәр воромо.
Әри дәдәй и хьолтү,
Йә тәлхьлүйә хов омо.

Дорә үшүг офтойи,
Торик омо әрийү.
Әз булә һьәрсһой тийи,
Куч до дәрди-сәрийү.

Нә вомундә ә нун тү,
Зәхьми руйтү рүхь висдо.
Куфдирә коф зуһунтү
Әри дәдәй тәлхь бисдо.

Дәдәй күрдә нумтүрә,
Шори мисохд хәйоллү.
Чарундәнки чумтүрә,
Һәм гоглу мунд, һәм – лоллү.

Нә пойисдит ә Гүбә,
Вокошдит зу оморит.
Әйә хьәфтә дәрд-губә,
Һүмүрлугә бәхш дорит.

Һәки, чибтү буш мумунд,
Дәдәй кәрәк имбисдо.
Имой хәтон бирәмунд,
Дәдәй кәрәк нә бисдо.

Дәдәй домунд ә фикир:
«Кукмәрә ки зәхьм дори?
У, гәблӛрә сохд вәкир,
Оммо мәрә – хок хори.

Балаймәрә чү бири;
Бимәрд күрди хүшдәрә.
Йогин чуммә кур дири,
Нә шинохди хуб урә.»

Дәр дәдәйә әзумой,
Нә куфт дәс ән почталйон.
Нумурә нә зә һорой,
Дийә сәс ән почталйон.

Ә хотурәй мозол, бәхт
Залум дәдәй ки бирә?
Токи, тойтү һич йә вәхт
Нийосд, һәчи чун чирә.

Зәнк нә зәри йә килә,
Һич әз сәри-вәри тү.
Оммо, кофһой гәбилә
Мәлхьәм бисдо әри тү.

Хушбәхт хунди-хүшдәрә,
Ә нум дәдәй пой зәри.
И гәбиләй ән шәрә,
«Чон дәдәй!» – Һорой зәри.

Гәдәрсүз бу әхьволтү,
«Волга» дәбу ә дәстү.
Рази бири әз хьолтү,
Шори вәбу ә сәстү.

Мәһһо ә сал чарусткәш,
Нә омори ә Губәш.
Дүлтү әз сәнг парусткәш,
Йә руз бисдори – бәбәш!

Дәдәй кушдкә хүшдәрәш,
Йә тәфәhьәт нә вини.
Чүклә hьәил – нәвәрәш,
Әз вәhьдәйү пәс шини.

Столhо варавунди,
Гуногhо йә чәнд ҹәркә.
Дәдәйсүз кировунди,
Шори-ники ән кукә.

Умоhой нәс кәшдәнбу,
Әз дүл кобоб бу дәдәй.
Увәхти дәкәшдәбу,
Сәхтә ночог бу дәдәй.

Хәбәр доруткә hәләм,
Кофhо гәнәт зә әз куш.
Гулум-гунши мәхьәләш,
Дәдәйтүрә зә сәркуш:

«Ҹунә гурбун водори,
Әри сугдә йә бала.
Әҹикәhой ән шори
Пойиз дирәй, – васала.

Әзи кәрмә гәнәттү,
Куктү әрчү дур бири?
Сәр кәшүку бил әтү,
Әхи хубә духдири.»

Ләhьә вокунд йәкикәш,
Әз гунши кофә висдо.
«Хубә духдир hисдикәш,
Лойигә кук нә бисдо.»

Йә гуншиш нә вотовусд,
Ә дүл губә дәзәрә.
Кәм мундәбу бошу сүст,
Сокит пойунд hәммәрә.

«Вәссит мәдәшәнит сәс,
У ә хүшдә нә дәри.
Хүр пичири ә нәфәс,
Ҹилит пойуш ҹунбәри.»

Оморут чәнд духдирhо,
Дәрд сәбәби әри факт.
Дәшнәвундә ә пирhо
Куфдурут, – зәри инфаркт.

Дәдәйтүрә гуншиhо,
Әз чикә нә ҹумундут.
Нубот күрдә ҹунчиhо,
Ә йон ночог вәмундут.

Һәчи омо мәh кирошд,
Түндлү бисдо хьол дәдәй.
Лүхьүчәкә чорә дошд,
Чалма нә бәсд – шол дәдәй.

Мозолмәнди ә чой рафд,
Рузһо ә сәр мәһ омо.
Ә дүлтү рәхьм нә дарафд,
Әзтү хәбәр нәйомо.

Шәвһой һьүмүртүш дийә,
Тәһәр пәмбә сипи бу.
Оммо, пирә дәдәйә,
Шинохдә нәс бирәнбу.

Ә хәм-хәйол дарафда,
Әдәмбу руй дәкүрдә.
Тә чум ә хов варафда,
Лово михост әз мүрдә...

Дәдәй чофо кәширә,
Гувотлу сохд күктүрә.
Урә войисд дәнширә,
Һьовунсүзә куктүрә.

Тәбрикһорә чәнд чиро,
Шинирәбу дәдәйтү.
Тәхьно нүшдә ә сиро,
Микрисд әри бәбәйтү.

Дүлшорирә кәй-бәкәй,
Әз сурәтһо дирәнбу.
Хубә мунәй ән дәдәй,
Һә ә сәртү бирәнбу.

Дү мәһ пишо сохд фикир,
Муку: «Шәш сал кирошди.
Зиһисдәникә вәкир,
Бәлкә дүлү вокошди.

Арзуй дүлмә бу һәр вәхт,
Урә әри ник дирә.
Зиһисдәникә хушбәхт,
Дийә тоймә ки бирә?

Хундәникәш мәрә йод,
Бийо бошум рәхьбурбу.
Әхи ширини әвлод,
Чүтам нә бошум гурбу?

Биһил вүнүм хүрдүмкәш,
Руй ән кукә – нәвәрә.
Әзумбәгдә мүрдүмкәш,
Дәрд ниимбу һич мәрә.»

Омо ә хьәвәсәвоз,
Омо ә хьәсрәтәвоз,
Чәнк бәрд ә тәмәхьәвоз,
Һәм ә мозол-бәхтәвоз.

Дүл дәдәйә тә сәбәхь
Сухунди, сохди гәбәр.
Кәй офдокәш у ә рәхь,
Һич нә күрди тү хәбәр.

9. Бурч кук

Сог Һьүмүртү әй хьовур,
Мәвәдәшән тү әз йор.
Бисдорикәш бийобур,
Бил мә куйүм, тү куш дор:

«Дәһьәм нә дә ә бул тү,
Әз һьошири кәйф мәсох.
Тә гувот дә ә гул тү,
Ә дәдәйтү рәхьми сох.

Биһьорлу чум докошдә,
Дәгмә зәри ә дәдәй.
Әз хунәйтү вокошдә,
Хьол нә вәри ә дәдәй.

Вәкүрдәйкәш дипломә,
Инсон бирә чәтини.
Шовундәйкәш чиб хомә,
Чүнтүниһо – сәр тини.

Ә у зәрә хәндәһо,
Нә обур дә, нә хьәйо.
Әри руйу – гәндәһо,
Ә нүкәри тән мәйо.

Кәм һисдикә бирәйиш,
Мичәй хунтү – дәдәйи.
Бәдә үлүм дирәйиш,
Хьәсүл чунтү – бәбәйи.

Бәһәр әз дор кол офдо,
Һәр үкәйә коф дори.
Ә зир гәрги ән офто
Ә сәхьроһо офдори.

Тә пәнч митро дирә ог,
Дәдәйлү бош синәсов.
Нобкә әз сәр ән Шоһдог,
Бура мийов бинәй ов.

Чар бирәнки сой – гәдәр,
Ловой дәдәй – һәрчүни.
Әз дәдәйтү бихәбәр,
Чәвлон зәрә әрчүни?

Әри шәки ән дәдәй,
Чү ордович, чү гәрбол?
Сәркушикә шән дәдәй,
Чүтам күрдә тү гәрол?

Һә ә Боку домундә,
Дур нә рафди йә вичә.
Дәдәй ә ог вомундә;
Мүрдәйини – нәтичә.

Хиник бири тәмәхьү,
Һьәзроилә коф дори.
Ә һомори ән рәхьү,
Пой ә чәлә офдори.

Тэпик нэ зэн э нун-ов,
Мийов войhой эн дэдэй.
Эз чумhойтү мэдиров,
Хурдэ ширhой эн дэдэй!

Софолүйэ нум дэдэй,
Шэр гэбилэ нийо бу.
Фурогусдэ чум дэдэй,
Хэндэкүлэ бийо бу.

Бог-богчэрэ кошдэнки,
Эз дэдэй хой күлтүрэш.
Ҹунсогирэ дошдэнки,
Эз дэдэй хой дүлтүрэш.

Хэрэб йодэш – хуб дирэ,
Очуглу мунд дэрhой тү.
Э чикэй бэхт – губ чирэ,
Э гуг вэмунд шэрhой тү.

Һьэилирэ тү эз йор,
Мэвэдэшэн hич мэхьэл.
Богбон эри дирэ шор,
Дэрдү күлсүз нибу хьэл.

Гэбилэйтүш – гэбилэ,
Дэдэйтүш тан – дэдэйи.
Э сэр дэбэр hэр килэ,
Рэхьм вичдонтү эчэйи?

Тэшнэ hшдэ овсузэ,
Дүлсүзэ кук бисдори.
Дуллу сохдэ лов-бузэ,
Ҹун дэдэйэ вистори.

Дорэ хуно хүшк зэрэ,
Рэхьмлү бугоз нибуру.
Ширинэ ҹун хүшдэрэ,
Э рэхь дэдэй мудуру.

Гэбилэрэш тэйтэ кэй,
Микордуни э сэр дүш?
Коф шиникэш эз hэр кэй,
Эз лов дэдэй чү гэргуш?

Һьэчэл эн дүл нэбуhо,
Точ мисоху дэдэйэ.
Э сэр эгүл дэбуhо,
Хок нисоху дэдэйэ.

Зиндэкунэ hэмишэ
Дэдэй дорэ йарашуг.
Вокошдэ эз кор-пишэ
Гэл ки, э фурм сэрмэшуг.

Шопкэйтүрэ вэкүрдэ,
Һэггэ бини э минчи.
Кул эн гэмэ дэкүрдэ,
Дэдэйэ бэр э динчи.

Әри һьәрсә рухундә,
Ә хьол куки дәбош тү.
Әри нәвсә сухундә,
Сәнгә чохмох мәбош тү.

Ә дур мундә әз бичдон,
Әз чумтү бәр хифләтә.
Имид дошдә ә вичдон,
Ә чәһьм бийор кифләтә.

Йүнкүл сохдә хомушә,
Ә йор дәшән фәгирә.
Кучлу дирә ворушә,
Ки мухойу – дәгирә?

Ә хьололи пой норә,
Гисос вәки әз кәләк.
ХУДОлүрә һой дорә,
Мәхьтәл бирә чү кәрәк?

Ә йон дәдәй пой вәчи,
Ә чой мара – зофрутә.
Ә и һьилом той әчи,
Әз дәдәйтү софлутә?

Ә пул чүлки вомундә,
Ә хьүлг нибу чүп зәрә.
Ә мәһьрәкә домундә,
Гәсдлү покун шүбһәрә.

Гәрәбәчә – вози сох,
Әз миһьиди – һьәрәво.
Ә дәдәйиш хуби сох,
Хәстлү мәбош хьәлово.

Гәбиләйә – сукикә,
Әз һәр чумиш һьәрс нийов.
Дәдәйлүйә чүкикә,
Әз ХУДОиш тәрс мийов.

Әз чүп ләмбә күрүһо,
Әгүл сәрәш кут дирә.
Әри тәмәхь мүрүһо,
Әз мозолиш лүт бирә.

Богруй хубә рундәнки,
Кәйф дирәйүш нибу чәхь.
Дүләпәсә мундәнки,
Дуланмишиш имбу тәлхь.

Кофу – нәшдәр бирәкор,
Нә һьэзизи, нә поки.
Хьәримбазиш дирәкор,
Бихьолийүш әз шоки.

Хьәр-хьәвүчә нә кошдә,
Тәрәвәзиш – никуйут.
Богбонирә нә дошдә,
Рәхькирориш – мукуйут.

Әз дәб норә дәдәйә,
Ә һьор учуз мираси.
Һьәзоб дорә дәдәйә,
Ә хубә руз нираси.

Ә рак кгкһо зә билә,
Бинәй софтг вачарусд.
Бәлкә әз вор гәбилә,
Дәдәй әйә кәс чарусд?

Пой кгрдәнки воһнәһо,
Дәрд кәши хәлг Ггбәйтгш.
Әри әни товнәһо.
Рәхьм нә вини дәдәйтгш.

Әз сгрх тгндә гәбилә,
Зәхьмәт дәсһо дийәш хуб.
Дирлг-зулу йә килә,
Дглтгш мгйнг – тәлхьә губ.

Огу дәри ә коф тг,
Әз зәхьәри мичәйтгш.
Ләзәт нә дә ә боф тг,
Гурлуни һәр вичәйтгш.

Гәбиләрә кгрдә сәхт,
Сохдәникәш тг бовор.
Йә коф мәрәш вәхтә-вәхт,
Мәвәдәшән һич әз йор:

Дәдәйә хок сохуһо,
Хгшдәнийгш хок мибу.
Дәдәйә нә хойуһо,
Хушбәхтийгш пак нибу.

Әз гәдимә дәвр Одом,
Коми дәдәй шәк зәндә.
Тг кгч бирә әз һьилом,
Дәдәйә ки тәк шәндә?

Дәдәйтг әз ов булог,
Бил һәр килә палаш бу.
Әз хисирә бош уйог,
Мәйил, гәблә аташ бу.

Дәдәй бирә бәхт шори,
Урә ә дур мәйил тг.
Чгрһьәт дошдә әз һьори,
Ә сәр обур вәйил тг.

Тә ә говрә дарафда,
Гимиш мәсох рәьмирә.
Нобкә, ә хьгрш варафда,
ХУДО мгдг зәхьмирә.

Гәм нә хурдә әз чгкг,
Руйә чгн шәр гучундә.
Дор чинорә әз кукг,
Коми бихьәйр чумундә?

Чүн хошхошhой эн туми,
Хьэрим имбу хьололиш.
Ә зомонэй – нэкуми,
Ә гур мурав мозолиш.

Дэдэйи күл богчэ-бог,
Урэ гуллуг кэрэки.
Тэйтэ чуну hисди сог,
Нэбу дэнши чэпэки.

Дэдэйи гувот эн гул,
Зэhьиф амбар нимуну.
Зийодикэш мол нэ пул,
Нүкэр азар мумуну.

Дэдэйи үшүг офто,
У, э рэхьтү тов мүдү.
Ә бүкүртү ки офдо,
Һич ширинэ хов нидү.

Дэдэй эри бэhэр-бор,
Зэхьмэткэши чүн богбон.
Бэнд бирэнки эйи кор,
Шортүш имбу йэ чэнд тонн.

Дэдэйи сур эн hьилом,
Ә нум куки лойиг бош.
Урэ хундэ тү овом,
Әз гэнэтү чүг мэбош.

Әз куфдирэй гэбилэ,
Әз чэнд чиройэ дурку,
Вир сохдэйкэш эгүлэ,
Дэдэйэ мэсох гурбу.

Инсон букэ – гэбилэ,
Ә hьэрэй дэдэй-писэр,
Хьир-хьир зэрэ чэнд килэ,
Чапар никэшү hэдэр.

Түш эгүлмэнд бошикэ,
Дийэ гэбилэй түрэ,
Нийили э hэр чикэ,
Кэшү расай сэртүрэ.

Йэ руз сэртү дорд докэ,
Ниимбоши сад тэhэр,
Дэдэй дэсэ вонокэ,
Ә пишони тү экэр.

Әз дэрд мүрдэни эдэй,
Хьисоб мэсох у йоди.
Йэ бурра нэхуй дэдэй,
Әз сад бирэхьм зийоди.

Нүкэр сүрх бирэйинчэ,
Парчоh hовунhо бош тү.
Әз чум офдорэйинчэ,
Точи зуhунhо бош тү.

Шәш сали томом бири,
Руй Гүбәрәш нә дирәй.
Һәшданки әз һьәили
Ә Боку кәлә бирәй.

Һьәшданки рәхьһой Губә,
Һич әйортүш нә мунди.
Нәнуй-нәнәмәш кукә,
Зән гәбиләйтү хунди.

Вәсси, сохдәйһо гәсди,
Дог мәсох – дәдәй түрә.
Әз сад чиро дүләсти,
Хилос сох- дәдәй түрә.

Той-бәтой вокун дәрә,
Әри дәдәйтү һәр бой.
Чәвги сохдә ә һьәрә,
Мәйофдон ә дәс, ә пой.

Ә дәдәй куш докошдә,
Бил кәм нәбу йә ләмбәш.
Бурчлу тан, әри дошдә,
Сүрхә хуно ә пәмбәш.

Һәрбой сүфрәһо норә,
Оморүткәш йә гушун.
Дәдәйә чикә дорә,
Лап ә кәлә күнч нушун.

Әчә бирәкәш бошку,
Хүрд мәсох дәдәйтүрә.
Пәйлә вәки соги ку,
Вәкир сох дәдәйтүрә.

Ов булогикәш пул тү,
Бәхтә әзир пой мәвош.
Тәйтә куч дә ә гул тү,
Дәстәчуй дәс дәдәй бош.

Бил һьәзоб – гур нә кәшү,
Сәргирлүйә дәдәйтү.
Бил нәфәсә вокошү,
Фәгирлүйә дәдәй тү.

Чәнд чүр салһорә сәргуз,
Кировунди – дәдәйтү,
Түрә әйи хушә руз,
Воровунди – дәдәй тү.

Чүтам әз сәр-вәритү,
Дур мундәйкәш әз кишә.
Танки, дәдәй әритү
Гурбучәйи һәмишә.

Хубә хьүрмәт дәдәйә
Вошәндикә лап ә тик;
Әз әзини һәдийә –
Әхирһойтүш имбу ник!

Йә нәхьслүйә кәләкәд,
Нийо боши тә мүрдә.
Пой донокә – бәдә-бәд,
Пишойүрәш ки күрдә?

Овә лихьә сохдәкор,
Суй низәнү – ә Одом.
Шәфтә рәхьә хосдәкор,
Руз нивүнү әз һьилом.

Согломә нум войуһо,
Әнкүшдбурбу бийо бу.
Хьүрмәтдори хойуһо,
Хүшдәбурбу нийо бу.

Танки, йә оһ ән дәдәй,
Кучлуни әз зимиләрз.
Танки, йә коһ ән дәдәй,
Вәнкәсдәни ә чун ләрз.

Вир мәсох һич вәхттүрә,
Пәшму бирәй лап амбар.
Кура сохдә чәхьттүрә
Зу зән, ә йон дәдәй пар.

Годой кәсһо һә коли,
Кутәхь бирә һьүмүрү.
Сәртү виникә боли,
Дәдәй – әз дәрд мүмүрү.

Бура ә йон дәдәйтү,
Ә лол чарун – хьәширә.
Шор бош, әз «чон!» дәдәйтү;
Нум бәбәрә кәширә.

Ә гәд үлүм дара тү,
Бил нә пачү кул дәдәй.
Һич ә хүшдә мара тү,
Рәһьмлү бирә дүл дәдәй.

Әз тәлхьә коф ән вошку,
Ә сәр зуһун дәрму но.
Бил ә сәртү һә бошку,
ХУДОлүйә һәр муно.

Разимәндлү мунуку,
Бүзүркә хәлг Гүбәйтүш.
Нәнуй-нәнәм хунуку,
Әри куктү дәдәйтүш.

Бийил зәнтүш варасү,
Нәхьсә нийо бийори.
Әхи, йә руз мирасү,
Түш һьәрүсә мийори.

Бил нәзникһо, чойһойтүш,
Суй дәдәйә войуку.
Бийил гәбиләһойтүш,
Бәгшләмиши хойуку.

Куфдирәнүм мә бәкә,
Хотурхоhи hич мәсох.
Әкәр дәдәй точикә,
Гәбиләрәш вәкир сох.

Чару зәнки хүр сәрә,
Пойиз дәдәй – васал бу.
Һәчи бәр, ки хүшдәрә,
Һьүмүр дәдәй – сад сал бу!

Йә кәм hисдикәш һьони,
Мәкүш хьәвәс дәдәйә.
Нүш ә сәр сугра зани,
Моч сох, пой-дәс дәдәйә!

Әри сийә шәв hьүмүр,
Дәдәйи мәнк – асдара.
Чәрх дарафда ә бүкүр,
Әз чумhойу пәс мара.

Аташ дүлә сухундә,
Кәрми ди чун дәдәйә.
Һьәрс шәhьәмә рухундә,
Үшүг ди чум дәдәйә.

Тә чәнгәдә – дәдәй hисд,
Ә сәр дәсиш hә кордун.
Тәhьәди сох, тә дир нисд,
Бурч кукирәш вәкордун!

10. Шүбhәй ән кук

Амбар фикир сохд хьовур:
«И дәрдә ки мәкүрү?
Хьип-хьәл имбу әз обур,
Дәдәй әрчү зу мүрү?»

Зәрә хәндәй ән ловуш,
Мәhьәнолу нә бисдо.
Ә йә хурдә хүп овуш,
Куйкә зәхьәр дәбисто.

Тәхьнолүйә чар зәрәш,
Гәриш бисдо мувәхьү.
Войисдәнбу пар зәрәш,
Руйә Гүбә бу рәхьү.

Пәшмунәти дирәйи,
Шивән дәшәнд әз хьиллә.
Әз йәhьәлмиш бирәйи,
Хунә вошәнд ә кәллә.

Ә сәр дивон ән хунә,
Һьәзоб тануст нүшдәрә.
Дәс вонорә ә чунә,
Гучунд сифәт хүшдәрә.

Чун ән нәвсә висдокәш,
Чуркум паруст әз дүлү.
Ә фурм алмаз бисдокәш,
Ворихд йә кәз әнкулү.

Йә мәхьәлһо коф дорә,
Имидлү һишд дәдәйә:
«Дүрүст мийни һәр корә,
Фикир мәкәш һич дийә.

Пучлуйә кук нибошум,
Хундәйирә марасүм.
Кәлә хирург имбошум.
Ә нийәтмә мирасүм.

Хәһәр-бирор нисдикәш,
Гәйгубәри никәшүм.
Офдуми мә һисдикәш,
Һә наз түрә микәшүм.

Кәс танусдкәш гәдүрә,
Софтойимә нитанум.
Ә торикиш мә түрә,
Офтойимә митанум.

Тәрк сохдумкәш Гүбәрә,
Хәлолуши нийорум.
Ҝуфдирә коф бәбәрә,
Ә сәрбәһәм мийорум.

Ә йә чикәш ә бәдтү,
Чирой чунтү нибошум.
Мүзүһүм ә гәнәттү,
Товуш чумтү имбошум.»

Хьовур бәдә тәгсирә
Вәкүрдәнки ә кәрдә.
Хьол хүшдәрә пәс дирә,
Әдәмбу дог вәкүрдә.

Зәхьримор бу дод дәһьәм,
Гәрәнтү бу чумһойу.
Һәчи дан ки, чүн шәһьәм
Хьәл бирә бу мумһойу.

Гоночогу дәбуһо,
Әз дәб кукиш ничару.
Нәмйәтийүш нәбуһо,
Ә чубигиш мичару.

Асдаралү бирәкор,
Бәхтәш сәхьиб митанү.
ХУДОсүзи дирәкор,
Дәдәйәш сугд нитанү.

Бигийрәтә бушһорә
Зиһисдәйүш бим имбу.
Гәнәтсүзә гушһорә
Пар зәрәйүш ниимбу.

Әз дүл хәбәр нәбуһо,
Ә чүк-чонәш мидаров.
Әгүл ә сәр дәбуһо,
Ә бугхонәш нидаров.

Кэширэнки назурэ,
Йә вәчәләш – кәрклүни.
Гочорлуйә базурә,
Парундәйиш – сәклүни.

Йә һьиломә вистокәш,
Инсон гәләт нийо бу.
Лап уччузлу бисдокәш,
Ә кор бәләд бийо бу.

Вичдонһошу паклүһо,
Ә бод нийлүт дәдәйә.
ХУДОбәндә фактлүһо,
Ә од мийлүт дәдәйә.

Ә гуг ән сәр вәрикәш,
Йә руз пойәш мийофи.
Һозор гәрбол зәрикәш,
Той дәдәйәш нийофи.

Ләшкәрикә хәйолһош,
Һич нә домун ә хүшдә.
Дәдәйлүйә хьолол бош,
Һәрбой нүшдә-вәхүшдә.

Бәбәмәндә – дузикә,
Зәхьми нийов әз ХУДОш.
Дәдәйбәндә рузикә,
Рәхьми мийов әз ХУДОш!

Зән гәбилә һич һәчи
Нә дирәбу доморә.
Әз хотурәй ән вәчи,
Гәлпәлү һишд һоморә:

«И чү кори, ой бала,
Әрчү бирәй хьүршләмиш?
Мозолмәнди чәнд сала,
Нитав күшдә йә гәмиш.

Бәдә чумә күшдиһо;
Йә сарайи хунәйтү.
Әри кутлү нүшдиһо,
Сийә мәсох хунә тү.

Кәлә корһо дирәйи,
Ә вәкири дәри тү.
Хубә духдир бирәйи,
Ә сәр хьүрмәт вәри тү.

Ә данани вомундә,
Әз бәбәйи – әгүлтү.
Ә чүк-чүки домундә,
Локо мәзән ә дүлтү.

Лап йә кәлә кори ки,
Ҝоф-кәләчһо воһнәйи.
Ә гәд шәвһой торики,
Хүшдән мәнкиш тәхьнойи.

Дәдәй түрә вәкүрдә,
Нә вирихди Гүбәйтү.
Әки дәдәй тә мүрдә,
Ә хов мийов бәбәйтү.

Ә хәйолтү бийор ки,
Нийо боши – рухьбәрмә.
Дорун-дорун ә йор ки,
Хүшдәнмәни – духдәрмә.

Әри ә дәс воч бирә,
Әки дәдәй мара тү.
Зән-һьәилә точ дирә,
Ә бим үшү дара тү.

Согломирә гурбундә,
Губә ә дүл мәдәчи.
Һьәилвози бурбундә,
Дәс-пой түрә зу вәчи.

Бәкәм һәсму дәкүрди,
Әри пирә йә вошку?
Һәләм тәкәй нә мүрди,
Хүшдәкүшиш нә бошку.

Чат зәнүһо йә хьәчә,
Гәсдчи сохдә йә бәйәш.
Кәлә буһо йә вәчә,
Нәс шинохдә дәдәйәш.

Аташ бисдо дүл хьовур,
Сухд ә тәһәр шәһьмәлә.
Нәһьәләт сохт ә сабур,
Бочихь дәшәнд лап кәлә:

«Гәдәрсүзә тәкабурһо,
Йә залумә бугозбурһо,
Дур мундиһо әз обурһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Дураз сохдә чүфтә дәсә,
Пулһой әрәг дустә-кәсә,
Докундиһо кисә-кисә,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Әри чәвги чунә дуһо,
Әнчәг әри хүшдә зүһо,
Кәсикәрә ә бод дүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Шоботирә нә күрдәкор,
Сүфрәй хьәрим дәкүрдәкор,
Гәлпәй базу вәкүрдәкор,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Муй кәнүһо әз дәрдәчәр,
Сәләм дүһо ә гәрдәбәр,
Бишәрклүйә йә һьәйбәчәр,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Шоһракмәрә чумундиһо,
Чузлаймәрә бурчундиһо,
Вичдонмәрә гучундиһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Ә дүл йара зәриһойму,
Ә сәр дәрзә вәриһойму,
Ә хьол мүрдә дәриһойму,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Гонунһорә дорәкорһо,
Пойә курунд норәкорһо,
Сәхьиб бәдә һьорә корһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Йәлов – суйә войисдәкор,
Ә сәр кусов пойисдәкор,
Бүскә хуно товусдәкор,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

ХУДОсүзә пәхирлүро,
Шәриксүзә нәхирлүһо,
Хьисобсүзә әхирлүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Ә мәйдуй бәхьс дарафдәкор,
Ә сәр кәллә варафдәкор,
Ә гәблә той нә рафдәкор,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Ә куш-куши нүшдәниһо,
Хьәвәс дүлә күшдәниһо.
Әз хойә муй кәшдәниһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Шәһьмәләйү – йәловлүһо,
Кәчәлийү – кийовлүһо,
Ә чунбәри – бийовлуһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Бәһәрһойу – коләлүһо,
Азарһойу – боләлүһо,
Бочихьһойу – ноләлүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Дүләпәсә зүһүсдәкор,
Әз хәләйиг нүвүсдәкор,
Әз гоһумһо һә чусдәкор,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Пәнчәһошу – чомоглүһо,
Әхьволһошу – домоглүро,
Сифроһошу – гәймоглүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Зәхьәрлүйә тохлу буһо,
Тәлүлүйә шохлү буһо,
Лүкүлүйә лохлу буһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Әз шүкүрһо сурр хойуһо,
Әз бүкүрһо дур пойуһо,
Әз күмүрһо гур войуһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Бихәйрлүйә – бикорлүһо,
Биномусә – бикорлүһо,
Бигийрәтә – бишорлүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Чүпә ә тир чарундәкор,
Әхьвол руйә парундәкор,
Хун дамара палундәкор,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Хьүвсәләйү нә мундиһо,
Ә хун нәвси домундиһо,
Әйә русму вомундиһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Бурәгәчлү коф сохуһо,
Хүшдәнхоһлу соф сохуһо,
Тәхьсирәлү боф сохуһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Хьәшорилү бирәкорһо,
Ҹунбәрәлү дирәкорһо,
Бәдәрүхьлү чирәкорһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Гәсдә ә бүск вәйишдиһо,
Кинә ә дүл дәйишдиһо,
Йә руз дирә нәйишдиһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Нәхьсйәтирә вихьдәниһо,
Бәхьсйәтирә рихдәниһо,
Нәвсйәтирә вихдәниһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Зәхьәрлүйә марлү буһо,
Пуфдәдийә шарлү буһо,
Ҹуркумлүйә парлү буһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Амбар-амбар вор чирәкор,
Чәйтән-чәйтән вәчирәкор,
Һомбор-һомбор дәчирәкор,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Хунәй дүлү кәрм нисдиһо,
Пилкәй руйү чәрм һисдиһо,
Чоләй пойу нәрм һисдиһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Гуноглүйә – дәсбушлуһо,
Ҹинкирлүйә – хәспушлүһо,
Бәднумлүйә – сәрпушлуһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Әри домор шәрт бүнүһо,
Зуһун кәсә пәрт мүнүһо,
Рүхьбәрирә гәрд вүнүһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Бәдхьисобә мәрдмазарһо,
Сәбәбкорә дәрд азарһо,
Сәхьиб пулһой бәрдә зарһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Гәришуги сохдәкорһо,
Ҹәнкәсури хосдәкорһо,
Ширнә ҹунә восдокорһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Пушмусүзә – сиролүһо,
Торосүзә – ҹиролуһо,
Гәдәрсүзә – киролүһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Асдаралү ҹәсдәниһо,
Рәхь-рүвәхьә бәсдәниһо,
Рушумәлү мәстәниһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Ә бирәй кәс дәнүшүһо,
Ә зәнйәти нә нүшүһо,
Нәфс шүвәрә һә күшүһо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?

Зомонлүйә – гәҹәглүһо,
Һомонлүйә – гучоглүһо,
Добонлүйә – гуҹоглүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Зәхьәрлүйә – һьәсәллүһо,
Кәләклүйә – һьәмәллүһо,
Фәләклүйә – һьәҹәллүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Мүнүклүйә – шурбийорһо,
Говрәлүйә – гурбийорһо,
Мүрүлүйә – сурбийорһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Сәдигирә кошдәниһо,
Ҹәглитирә хошдәниһо,
Мәнәмирә дошдәниһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Богрулүйә – ловолүһо,
Осдугуйә – соволүһо,
Хүрсилүйә – ховолүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Ә лойиги нивәрзүһо,
Әз ләһьнәти миләрзүһо,
Әз шәкйәти митәрсүһо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Чоголлүйә – вишәлүhо,
Говоллүйә – кишәлүhо,
Чугуллүйә – пишәлүhо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Әз зир сүмәр овбәрлүhо,
Әз руй офто товбәрлүhо,
Әз гәд чумhо ховбәрлүhо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Күмүрлүйә – бирйонлүhо,
Хонумлүйә – hәйронлүhо,
Һьоширлүйә – милйонлүhо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Ә шәр гумор дарафдиhо,
Рәхьә hомор нә рафдиhо,
Ә сәр домор варафдиhо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Сифәтhошу – тәфтәлүhо,
Һьүмүрhошу – чәхьтәлүhө,
Һьәмәлhошу – шәфтәлүhо,
Дәдәймәни, нобкә ишму?

Ҝоф ләhьәйү дуркулуhо,
Ә хок вәтән гурбулуhо,
Ә гәриш хәлг бурбулуhо,
Дәдәймуни, нобкә ишму?»

Шинирәнки хьовур мәрә,
Зән гәбилә hәшданки мүрд.
Дүл до, домор ән хүшдәрә,
Мәрд гәбилә ә кофиш ҝүрд:

«Ә сәртүни никә муно,
Танусдәнки дәб гәдүрә.
Йә сугдәйә кукә хуно,
Хостәним хуб хотур түрә.

Ҝуш дор ә коф ән кәләтә,
Йәкәм букәш сабурлу бош.
Йә ширинә чәhьм кифләтә,
Догуноглу мәсох нимдош.

Фәм сохдәнки тәбийәтә,
Гәрд hьиломиш лүкүлүни.
Рәхь дорәнки бәдийәтә,
Чәмән-чүлиш лукулүни.

Әйә чикә гуроглуги,
Әйә чикә воруш рихдә.
Әйә чикә сумоглуги,
Әйә чикә товуш вихдә.

Шәhьмәләрә тә сухундә,
Гәләтирәш hисди чорә.
Тәhьәдийә коф рухундә,
Йәхән түрә мәсох ворә.

Ә һьәрәлуг шәки һисдкә,
Мәһьәнойүш бушлу мибу.
Гәм һәммәйму йәки нисдкә,
Зиндәкуниш хушлу нибу.

Мәрдмазари сохдәкорһо,
Йә дир, йә зу ләнкиш имбу.
Кофһой сүрхи сохдәкорһо,
Әз фирәһи тәнкиш нибу.

Хийә зәрә нәс офдокәш,
Һьәдәтлү мун ә вор һьүмүр.
Тазайүрә нәс бофдәкәш,
Дуст бошуку ә чор букүр.

Сугдәлүйә кор дәстүрә,
Киһо бурри, киһо бәсди?
Тухтәлүйә шор сәстүрә,
Ә фурм чорәш ә нәфәс ди.

Гәнәт зәрә ә хьофт гәти,
Кәрәк нисди һорой-чурай.
Дир нә бирә, әз тәһьәди,
Тү ә Губәш бийо бурай.

Ә дәдәйтү гәл донорә,
Догуног сох чәгли сура.
Ә коф Тиро чум вонорә,
Рәхь ХУДОрә һәглү бура.

Сәхьиб писәр буһо дәдәй,
Әз йәкиш кәм нитав бирә.
Ә чикәйтүш иму әдәй,
Бәгшләмиши митайм дирә.

Бәхш бирәйи Хьово – Одом,
Нум ән дәдәй – нум Тиройи.
Әз дәвр Миши нә Оврооһом,
Кук әз дәдәй – чү чиройи?

Йә пинголиш һич нә зәрә,
Богруй инсон йармиш имбу.
Йә әзини сәхьиб шәрә,
Һич хьүрмәтүш точ ниимбу.

Сәнгһорә куш мәбисдокә,
Хьәл имбисдо ә тәһәр орд.
Вичдонә дәс имбисдокә,
Сәрәш-тәнәш зу мәкүрд дорд.

Һомборлүйә тәхүлсүзһош,
Киснәйирә соф мийору.
Бирәхьнәйә әгүлсүзһош,
Ә руй дәдәй коф нийору.

Огой сәрү бирә чикәш,
Чузләбәрә ки хушундә?
Сәнһьәткори дирә чикәш,
Дәм ән чойә ки душундә?

Чикәрү хун бирәкорһо,
Мәлхьәм кәшдә әри йара.
Әри бәднум дирә корһо,
Митирә чү дара-бара?

Дәдәй йә фурм үкүд дүкәш,
Һәрки йә чүр вәрасирә.
Һәммә сибһой ән йә лүкәш,
Ә йә вәһьдә нәс расирә.

Ә йә хунә буй шәндәнкиш,
Тәфәһьәти – духдәр нә кук.
Хосийәтә кәширәнкиш,
Йәки – курунд, йәкикә – сук.

Әри һьәдәт мәзәндә кор,
Гәблә – холә митав бирә.
Кук-духдәрә нә зәндәкор,
Сугдә дәдәй нитав бирә.

Әз хьилләйи ворухундә,
Ә бәнд «Гудйол» ов ди гәмәш.
Хубә домор әри мундә,
Дәрди-сәри дәдәйә кәш.

Дәвләт һисдкәш курунд-субук,
Кифләт ә бәд нийо дәбу.
Домор, духдәр, һьәрүс нә кук,
Ә йә хьүрмәт бийо вәбу.»

Сәр хьовурә фикир вәкүрд:
«Мәрдгәбилә дәкиш бири.
Чүпә ә фурм йә тир нә күрд,
Курундирә тәкиш дири.

Дәнишүрүм ә гәбилә,
Һәр кәлмәйүш ләпәлү бу.
Коф сохдәнки килә-килә,
Нәсиһәтүш бәбәлү бу.»

Әзи чиро мүһбәтйәти,
Гирйәт әз нәвс кучлу бисдо.
Пой норәнки мүһләтйәти,
Бәхьс ә вичдон бурчлу бисдо.

Әзи сәһнәй ән рузикор,
Бирәхьәт бу мәнклүйә шәв.
Руй хьовурә әз дузи кор,
Әрәгшури вәкүрд битәв.

Вичдон зәхьмә вәрзундәнки,
Ловһо хәндәш нитав дирә.
Хәйол рәхьмә фәрзундәнки,
Чумһо мәндәш митав бирә.

Әз бим чәхьтһой нәри дирәш,
Буш нийо бу һьилом вәчи.
Сәдигмәндлү әри бирәш,
Оврoһомлү – зомон әчи?

Әри ә сәр офдорәкор,
Дорихмишиш һьәчәллүни.
Субук буһо йә чүклә кор,
Әри мүрдәш һьәмәллүни.

Әз гәсдими, әз бәдими
Йәхән рәхьсо бийо муну.
Йәрәвурди әз гәдими;
Тух – ә киснә нивомуну.

Дәдәйлү мун ә һәр фәсил,
Әзимбәгдә туболу бош.
Әри һозор-һозор нәсил,
Әзбәрмәндә нуболу бош.

Рәхь мозолә вичирәнкиш,
Алыш-вәриш бийо бошу.
Әгүлмәнди кичирәнкиш,
Мувәхь гәриш нийо бошу.

ХУДО ә тү куш докундкә,
Нә тан зәхьәр – һьәсәллүни.
Гәсдий рүвәхь чум вокундкә,
Пойпичәкиш һьәмәллүни.

Нә шинохдәм, хьовур, түрә,
Дәкиш бирәй хосийәтлү,
Дураз мәкәш сабур түрә,
Дәдәй бошку хошийәтлү.

Мошин һәй сох әз дог-дәрә,
Зутә вокун дәр дәдәйә.
Кирйәй куки зәрә-зәрә,
Әз кукү бур шәр дәдәйә.

Нәчогийү тәрс мәкүрү,
Ә чун бийор хьол дәдәйә.
Руйә әз тү пәс никүрү,
Ә коф вәбәр лол дәдәйә.

Ә пишони дәсә вәни,
Дәниш пирә руй дәдәйә.
Нүшдә ә сәр сугрә зани,
Гурбу бура суй дәдәйә.

Әз бим күрдә нәфәсһойу,
Һоволү бош әри дәдәй.
Тә вокошдә тон сәсһойу
Чорә виниш әри дәдәй.

Войкәлүни гулум-гунши,
Догитмиш сох гәм дәдәйә.
Сүгдә бала нибу хунчи,
Ә рүхь бийор һәм дәдәйә.

Түрә гәллү дирә чикә,
Бил дәкиш бу зәрди дәдәй.
Тәхьнойә кук бирә чикә,
Йә һьиломи гәрди дәдәй.

Духдирикә әкәр, хьовур,
Субут дәни ә хьол дәдәй.
Гәнәт зәрә әз Бокуй дур,
Чалма вәни әз шол дәдәй.

Вәдилүйә кукә хуно,
Нурә бийор ә чум дәдәй.
Толихьмәндә никә хуно,
Лойигә дор ә нум дәдәй.

Дәрдлү митав гәм чүникә,
Һьәсәл рухун ә коф дәдәй.
Чойчи чусдә дәм чүникә,
Һьүмүр сухун ә соф дәдәй.

Йәзугбәри – рәхьми дүли,
Чур ниворов әз тум дәдәй.
Гәрәтикон зәхьми чүли,
Күлһо моров әз нум дәдәй.

Сойә мүдү палутдориш,
Чум мокуну войәй дәдәй.
Пойу дикә әкәр хориш,
Гәзонч мүнү мойәй дәдәй.

Шорилүйә һьүмүр кәми,
Булоглуни һьәрсһой дәдәй.
Чол вәкәндә – түтүр нәми,
Кутәхьлуни вәрсһой дәдәй.

Чор дуворә дирә чикә,
Сузовлүни зомон дәдәй.
Тү ә кийү бирә чикә,
Буховлүни һомон дәдәй.

Рүгән шәһьәм нә варасда,
Торик нибу бүкүр дәдәй.
Коф-кәләчтү тә ә раст дә,
Дураз имбу һьүмүр дәдәй.

Расирәнки вәһьдәй нәхши,
Хор нибошу рәхь дәбәйтү.
Хьололикә дәдәй бәхши,
Шор имбошу рүхь бәбәйтүш.

Бугулмишә вәхтә дирә,
Чүп ләмбәрәш чорә митав.
Дорихмишә чәхьт нә бирә,
Йориш дәһьәм дорә нитав.

Ә сәр әгүл дәбирәкор,
Кинә – мойә нитав дошдә.
Әз сәррафи рүхүһо һьор,
Сад богчәрәш митав кошдә.

Әз хойә муй нә офдәкор,
Әнкүшдә һьәнч нәкүрүку.
Шори сохдә, чүн офдәдор,
Сәр мәсәлә дәкүрүку.

Сәрәдорди гучундәнки,
Булутлүни һьәсмуй дәдәй.
Зәхьлә дүлә пучундәнки,
Манчарлүни русмуй дәдәй.

Ә зир хори, әз сад һьәмәл,
Нүгрә ә сүрх нәс чарусдә.
Расирәнки вәхт ән һьәчәл,
Доґһой сәнгиш ләс парусдә.

Пойә ә рәхь гәрг норәнки,
Имид мәйил ә коф йодиш.
Чәһьмәтбәндлүг бәрг дорәнки,
Шүбһә нибу ә соф одиш.

Хьүчәткори буһо чикә,
Йарай дәдәй күз никүрү.
Сәрбәрәхьи дирәникә,
Һьәчәл мурав әз букүрү.

Тә тәхьсундә бидин дәрдә,
Гәмә нийо фубәри тү.
Ихтилотә ширин бәрдә,
Дүлә бийо вәбәри тү.

Һәркой әзтү зәвәр бирә,
Бәдрә мәбәст ә хьәрмәхьиш.
Ә сәр кутук тәвәр дирә,
Гурбу мурай әз тәмәхьиш.

Нийәт дүлә вәрасирә,
Инсон нүкәр-гул нийо бу.
Ә кәрк-хуруз тә расирә,
Чинәй вәчәш бул бийо бу.

Йә һьиломә висдорикәш,
Күч бирәрә ә йор дәшән.
Ә суй парчоһ бисдорикәш,
Шорә әз чум нә вәдәшән.

Руз дирикә хьололбәнди,
Зиһисдикәш ә гәд сарай;
Әз тәлхьлүйә хәйолбәнди,
Ә чүк-чүкиш нийо дарай.

Йә гуншиләш хүрдә-хүрдә,
Расирикә ә лүгәй нун.
Кәләкәдиш күрдә-күрдә,
Рүхшәндлүйә вид нә бурбун.

Нисйә нитав күшдә нәгдәш,
Сүрхә хуно софлутә бош.
Мәсләхьәтә дорә вәһьдәш,
Бичорәйә кофлу мәбош.

Ә гутинә әрх норәнки,
Ә муй сәриш мофдону дон.
Сал һьүмүрә чәрх дорәнки,
Һәр фәсиләш – йә чиро тон.

Хьүчәтбәри нә кирикә,
Ә зән-hьәйил тәкәй бәндиш;
Гәбиләhо вәкирикә,
Гәймоглүни – дәдәйбәндиш.

Йә hьонирәш ә йон – бүкүр,
Дәhьәм нидү гәрглү дирә.
Вәхт бирәни ә рәхь hьүмүр,
Рузиш әз руз фәрглү бирә.

Бор дирәнки әз пишәй кор,
Тәк-түк имбу hьәзийәтиш.
Пойпичәкә дәшәндәкор,
Хор имбошу әз нийәтиш.

Әләгикә тумhой үкәй,
Нурәш нидү – hәди вошку.
Әри сугдә чумhой дәдәй,
Ҝузкий дүлиш вәди бошку.

Рәхь ХУДОрә рафда-рафда,
Ә hәр богчә йә дор дәзән.
Әз вихьдәhо вадарафда,
Гәләтhорә ә хор мәзән.

Имконhорә сәр-зир норә,
Ә зиндәкун hәдәр мәбош.
Гәрд кукирә тә зур дорә,
Зутә ә гәл дәдәй дәбош.

Хьовур hәчи ә гәд йә руз,
Кәши hьәзоб ән сад сала.
Әз хүр-думон, ә гәриш туз,
Фәрзунд салон кәлә зала.

Товуш нә до ә фурм офто;
Ә пул буhо чәхьт тәмәхьү.
Хьол дәдәйү ә йор офдо,
Гәриш бисдо сәлт мувәхьү.

Ҝуйкә әз шор hүчүмhойуш,
Чәнд сийәйә сойә вәчәст.
Һәчиданки әз чумhойуш,
Ә нәкуми чуркумhо чәст.

Йәзуглүйә суй дуркундә,
Зәнгәбилә митийи хосд.
Пәшмулүйә руй бурбундә,
Хьүршhой дүлә тийи нәсохд.

Һич нә сохдә дийә сикә,
Вокундәнки чум ән сәбәхь.
Һәммәләшү ә йә чикә,
Вәдарафдүт ә никә рәхь.

Әз чәнд чиро кунәй-дәрә,
Шәhәр Боку домунд ә дур.
Әдәмбу лап гәнәт зәрә,
Һәчиданки мошин хьовур.

Рəхьһо тари букəш һəлə,
Дү сəһьəт вəхт кирошдəмунд;
Ə пишой дəр əн мəхьəлə,
Хьовур зутə мошин пойунд.

Əзи сəһнəй губə тəнкиш,
Пучəлү бу – һич-һичиһо,
Зəн-зəрəһо винирəнкиш,
Һьəрə нəдо пич-пичиһо:

«Сəр нə кəши һич йə килиш,
Овə əз сəр əн бинə бəст.
Соглу муно тониш-билиш,
Нобкə чумə зутə имбəст.

Токи, ХУДО һəлəм нибəрд,
Дилибочə и дəдəйə.
Бəлкə, чорəй Боку мибəрд,
Рузу пучə и дəдəйə.»

«Чү мукуйү дийə зуһун,
Хүшдəнхоһə типə куки.
Чүн əзини биһьорə чун,
Һич нə буһо дийəш хуби.

Оморəшүш сəбəблүни;
Бир-нəбирə əри бəрдə.
Һьонкоришүш мəсəблүни,
Хьəл ки сохдə и чүр дəрдə?»

Килəйлүйи гуншиһорə,
Əз руйһошу офдо ə сəр.
Үзйогирə бəднум норə,
Нəзник бисдо ə тараф дəр.

Хəчəлəтə һьəйб вəкүрдə,
Сүлмəһорə чəлд вəромо.
Нəфəсһойу күрдə-күрдə,
Əки дəдəй зур диромо.

Шор нəвəчи əз һүчуму,
Һич шинохдə нəс бирəнбу.
Фурогусдə һəр дү чуму,
Дийə дүрүст нəс дирəнбу.

Обур руйу рафда-рафда,
Хьовурмə нүшд ə бонлəйү.
Рүхьү тəйтə вəдарафда,
Чиро нə мунд əз йонлəйү.

Сухдə-сухдə дорун гəтү,
Йəбо дəдəй чумə вокунд.
Əз гүчлүйə руй сифəтү,
Хьовур йə дуг нəмə покунд.

Куч хүшдəрə кура сохдə,
Нимəхəндə воно ловуш.
Əри əз кук човоб хосдə,
Куйкə паруcд ширнə ховуш.

«Үшүгсүзә мәгбунумкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!
Тәхьсирәйә дәгбунукәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Паралүйә чикәрүмкәш,
Чырмишлүйә зибәрүмкәш,
Чәхәлүйә бисәрүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Ә русмуһо вомундәйиш,
Ә мүшкүлһо домундәйиш,
Ә гәбләһо һьовундәйиш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Тубосүзә возинүмкәш,
Тиросүзә һьосинүмкәш,
ХУДОсүзә гозинүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Ә гормогһо вәбирәйиш,
Ә биһьори дәбирәйиш,
Ә кукйәти нә бирәйиш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Гийәмәтә дәрдлүнүмкәш,
Бигирйәтә мәрдлүнүмкәш,
Бихьүрмәтә гәрдлүнүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Әловлүйә доглунумкәш,
Һәловлүйә гоглунумкәш,
Ловголүйә соглунумкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Хьәримлүйә нунбәрүмкәш,
Тәшнәлүйә хунбәрүмкәш,
Чәллодлүйә чунбәрүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Хокистәрә күллүнүмкәш,
Пачирәйә күллүнүмкәш
Бивәрзлүйә дүллүнүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Голмоголә сәрлүнүмкәш,
Бидәдәйә дәрлүнүмкәш,
Биһьәдәтә шәрлүнүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Дуркунлуйә дузлунумкәш,
Дуллулуйә бузлунумкәш,
Шидралүйә гузлунумкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Әдәбсүзә шәклүнүмкәш,
Гимәтсүзә чәклүнүмкәш,
Бәбәсүзә тәклүнүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Ләпәсүзә пучлунумкәш,
Кәрәксүзә гучлунумкәш,
Гәнәтсүзә кучлунумкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Нубоһорә нә күрдәмкәш,
Тубоһорә вәкүрдәмкәш,
Гонунһорә нә күрдәмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Ҹурәлүйә борлунумкәш,
Гәбиләйә ворлунумкәш,
Сәрсонлүйә йорлунумкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Фолчилүйә бофлунүмкәш,
Гүдгүдлүйә кофлунүмкәш,
Мәмзүрлүйә софлунүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Думдумәйә чәрхлунүмкәш,
Кирйәлүйә әрхлунүмкәш,
Мазаләйә чәхлунүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Сәнгәлүйә сәхтлунүмкәш,
Ҹәнчәллүйә бәхтлунүмкәш,
Говрәлүйә вәхтлунүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Шәһьәмсүзә бәндәйүмкәш,
Тәмәхьсүзә мәндәйүмкәш,
Дәһьәмсүзә гәндәйүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Ичкилүйә дәмлүнүмкәш,
Ворушлүйә нәмлүнүмкәш,
Гәргүшлүйә гәмлүнүмкәш,
Бәгшләмиш сох,чон дәдәймә!

Мүрдәлүйә вәслүнүмкәш,
Ҹәһьмәтлүйә пәслүнүмкәш,
Үкәйлүйә кәслүнүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Мучинәлү чүмүсдәмкәш,
Сәрмонголлу чәмүсдәмкәш,
Дүширәлү дәмүсдәмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Зуһунлүйә күрдәйүмкәш,
Чумәлүйә хүрдәйүмкәш,
Хьәзүрлүйә мүрдәйүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!

Чорәсүзә сурлүнүмкәш,
Дәһьәмсүзә чурлүнүмкәш,
Говрәсүзә гурлүнүмкәш,
Бәгшләмиш сох, чон дәдәймә!»

Кук хүшдәрә шинрә бәгдә,
Тәгсиркорлу танусдәнки,
Дәдәй – пишой мүрдә вәhьдә,
Сад сал зүhүст hәчитанки.

Йә болӛйкәш чум вокундә,
Кәши сурәт сүрхийирәш.
Ә коф-кәләч куш докундә,
Рухунд hьәрсhой әхирирәш.

Әз зәhьифи мәст бирәйи,
Ћьәчәл – ә фурм кинчи пойисд.
Хун шоhракә хәст дирәйи,
Әгрәб дүләш динчи войисд.

Аташ рихдә әз hовоhо,
Думон руйә нә күрдәйи.
Әз тәшвоhо, әз ловоhо,
Кучлу бисдо гәст «мүрдәйи.»

Ә гәд хунә ки доно пой,
Ћәммә офдо ә дү-йәки,
Ә чикәләй дәдәй имой,
Хьовурләймә мүрд hәшданки.

Гобул сохдә йәсирирәш,
Ә сәр мәйит хүшдәрә шәнд.
Синәсовлу бирә-бирәш,
Нолә зәрә, шивән дәшәнд.

11. Кирйәй ән кук

«Сүрхәлүйә дәдәй мүрди,
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!
Ћьәчәл әз хьүлг бугоз күрди,
Ћьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Кутәхь бири сал hьүмүрү,
Лойиг нәбу у зу мүрү.
Пишой зәхьмә ки мүкүрү?
Ћьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Ћозор чиро hьәзоб дорум,
Йә фәрсүзә кук бисдорум,
Чун дәдәйә мә висдорум,
Ћьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Зиhисдүмкәш ә гәд буллуг,
Дәдәй әзмә нәди гуллуг.
Токи, мүрүм мәш йәболуг,
Ћьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Нийәт бәбә hә тәшнә мунд,
Арзуй дәдәй ә әшг домунд,
Кук ән йәтим ә мәшг вомунд,
Ћьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Тичлӱ бошку тәвәр-нәчәг,
Әвлод нийо бошу әлчәг.
Залум дәдәй мәнӱм әнчәг,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Әлчәгһорә вәкир дӱрӱм,
Ә рәхьһошу әсир бӱрӱм.
Имой сәрә һә гир кӱрӱм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Дуркун ә һәгг нәс дәбирә,
Рушумлӱһо хәстсӱз бирә,
И хьолмәрә сӱстлӱ дирә,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Бугмә дәри ә шәфтә рәхь,
Ә гур муно сәхьиб тәмәхь,
Нивадарам тәйтә сәбәхь,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Ә и һьилом тойу нәбу,
Ә кӱзәрон чәһьмәт дәбу,
Рәхьмәдӱлә йә дәдәй бу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Догуногә дәһьәтлӱнӱм,
Говрәлугә рәхьәтлӱнӱм,
Гирлигонә сәһьәтлӱнӱм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Ихьтиборә нә висдорум,
Ә рихшәнди дәбисторум,
Лойигә кук нә бисдорум,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Нә оһилӱм, нә човонум,
Йәтим мундә әрковунум,
Дәрдә чӱтам вотовунум,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Нәнуйһорә әз йор шәндәм,
Нәнәмһорә әз һьор шәндәм,
Мәнәмһорә әз вор шәндәм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Пой бирәхьнә нә һишд мәрә,
Ә гуг кәллә вәһишд мәрә,
Ә кәрм хӱшдә дәһишд мәрә,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Хәндәhоймә ә лов нийов,
Торикhоймә ә тов нийов,
Имоhой йә ә хов мийов,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Шәриклүйә шори нибу,
Дәдәйлүйә вори нибу,
Михәнәтә кори мибу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Шәкиhоймә тәлә имбу,
Гәмхуримә чәлә имбу,
Һәндәвәрмә гәлә имбу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Билойигhо вәкир бисдо,
Хушбәхтирә әхир бисдо,
Йә дәдәймә фәгир бисдо,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhө!

Һьәнч лүгәрә әз ләhьә но,
Сәнгвозирә әз сәгә но,
Чи хьәримә әз ләгә но,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Тәhьрифлүйә хуш hәрчүни,
Ләзәтлүйә нуш hәрчүни,
Гәнәтсүзә гуш әрчүни?
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Лихьә бисдо палашимә,
Хоhинлү мунд саташимә,
Йәлов күрди аташимә,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Бәднумимә чарлү мунди,
Һүндүримә сарлү мунди,
Кәзирәймә марлү мунди,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Бәбә-писәр кофмә нәбу,
Дәдәй-писәр софмә нәбу,
Имой бири «уф» мә зәбу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Һьәсәл шәрик зәхьәр нибу,
Хүшкә дорә бәhәр нибу,
Һәр чофорә сәhьәр мибу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Дәдәйнәхоһ сог нийо бу,
Хьүрмәтдори лог нийо бу,
Кобобимә дог бийо бу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Ә гәнәтмә нә вәкүрдүм,
Лүхьуфүрә нә дәкүрдүм,
Әз хунәймә вәдәкүрдүм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Бирәхьмлүйә сәрлү бирәм,
Биодлүйә дәрлү бирәм,
Дәдәйлүйә шәрлү бирәм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Вәрфһой Шоһдог совиш бисдо,
Дәрйоһ Хәзәр овиш висдо,
Богруй дүшмә ловиш бисдо,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Дог нә чаруст әз күлүнкмә,
Шәфти дәбу ә һәр лүнкмә,
Түтүр бирәм тә үлүкмә,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Дәдәймәрә һорой зәрә,
Һьәсму вокунд дәрвозәрә,
Мийофдонум ә дог-дәрә,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Фурогусдә кәдәрлүнүм,
Чәһьмәтлүйә һәзәрлүнүм,
Әз мүрдәһош бәтәрлүнүм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Үшүглүги чуммә рафди,
Ошуглуги нуммә рафди,
Очуглуги туммә рафди,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Чойә хуно дәм кәширәм,
Дәрдә хуно гәм дәчирәм,
Хокә хуно нәм вәчирәм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Пучлу буһо дәрд микәшү,
Гучлу буһо зәрд никәшү,
Кучлу буһо чәхьт микәшү,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Хәзон дири богчәй кулмә,
Гәлпә шәнди базуй дулмә,
Бәднишони чатий булмә,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Һьәрслубәндә әрхлу бирәм,
Хоримәндә чәрхлу бирәм,
Дәдәймәндә фәхрлу дирәм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Хьәримхурһо ә од варафд,
Гизишмишһо ә бод нә рафд,
Хьололхурһо ә йод дарафд,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Ә сукйәти нәвәбирәм,
Ә шәкйәти һә нә бирәм,
Ә кукйәти нә дәбирәм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Човгун офдо ә һәд чулмә,
Сайл омори ә бәд кулмә,
Зимиләрз дә ә гәд дулмә,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Хәһәрсузә йә бирорум,
Бәбәймәрә йорбийорум,
Һәчиданки рәхь кирорум,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Һьәрә-һьәрә нә оморум,
Ә сәркәллә воромoрум,
Ә мәһьәрәкә диромoрум,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Кутлуһорә пой ниимбу,
Хунәлурә чой ниимбу,
Дәдәймәрә той ниимбу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Дурку-мурку гәләтлу бу,
Хотур-мотур бәләдлу бу,
Обур-мобур хәләтлу бу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Зиндәкунә нуш нибошум,
Хәләйигә хуш нибошум,
Гәнәтсузә гуш мибошум,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо.

Дәстәклүйә нәр нә бирәм,
Бәһәрлүйә бор нә чирәм,
Тиролүйә һьор нә дирәм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Ловголүһо растлү нибу,
Рушумлуһо хәстлү нибу,
Хуморлуһо мәстлү мибу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Михәнәти чурлу бисдо,
Хиловйәти гурлу бисдо,
Гәләтйәти гурлу бисдо,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Әз у дүнйоһ һой низәнүм,
Ә рәхь чәннәт пой нидәнүм,
Бүтүн һьүмүр вой мизәнүм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Молкомутә чәхьти бисдо,
Хушбәхтлүйә гәһти бисдо,
Фурмундәйә әһди бисдо,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Зиһимлүйә корһо бошку,
Бәһәрлүйә дорһо бошку,
Чәһьмәтлүйә шорһо бошку,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Зийодһорә буллу виним,
Икидһорә гуллу виним,
Нәмәрдһорә дуллу виним,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Бәхилһойү хьәмислү бу,
Мучучийү тәмизлү бу,
Хүшдәнийү һьәзизлү бу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Үшүг чумуш йә куклә бу,
Сәрпуш нумуш йә куклә бу,
Кукәй тумуш йә куклә бу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Зәлүчиһо хунбәр бири,
Гәчәгчиһо нунбәр бири,
Гисосчиһо чунбәр бири,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Үкәйә рәхь нә рафдәбу,
Ә бим сәбәхь дәрафдәбу,
Ә рүхь-рүвәхь вәрафдәбу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Гуншилүйә хәhәрлү бу,
Һьәсбәлүйә йәhәрлү бу,
Һәчиданки шәhәрлү бу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Тикилүйә зәвәрлү бу,
Сифирлүйә тәhәрлү бу,
Ширинлүйә шәкәрлү бу,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Сипилүйә муйлу мунди,
Тәфтәлүйә руйлу мунди,
Говрәлүйә буйлу мунди,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Софоhойму – зәхьмәтлүни,
Нимазhойму – чәhьмәтлүни,
Мүрдәhойму – рәхьмәтлүни,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Пүшкүлүйә мәрчи бирәм,
Козитлүйә дәрчи бирәм,
Үзкәлүйә хәрчи бирәм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Зәхьәрлүйә йә марлүнүм,
Һьоширлүйә азарлүнүм,
Алвәрлүйә базарлүнүм,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Сүрхә нибу – чүлки дирә,
Күркә нибу – түлки дирә,
Чүлә нибу – мүлки дирә,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Духдәрhорә обурhо дит,
Нәвәhорә сабурhо дит,
Чүнмәнирә казурhо дит,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Балаhойму фәрлү бошку,
Хундәhошу сәрлү бошку,
Мизузәhо дәрлү бошку,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйhо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйhо!

Офто – чорәй ән һьиломи,
Тубо – мичәй ән Одоми,
Сәдиг – хүшдән Оврoһоми,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Муй дәдәйә тимор сохит,
Рәхь дәдәйә һомор сохит,
Кук дәдәйә домор сохит,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Хосдәй кукһо мозол кәрдо,
Хурдәй кукһо хьолол кәрдо,
Арзуй кукһо һозор кәрдо,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Тирой Миши әзбәрлүни,
Кор Оврором нәвсбәрлүни,
Коф Соломон хьәзбәрлүни,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

Нәсилһорә тубо бошку,
Човонһорә нубо бошку.
Зуһунһорә ХУДО бошку,
Һьәрә мәнит, чон дәдәйһо!
Кирйә зәнит, чон дәдәйһо!

12. Һьәрс гәләм

Әри колә мүрдәй дәдәй,
Гәлхәндлүйә Шоһдог кирисд.
Әри йосә күрдәй дәдәй,
Коһи йәйлог, коһ бог кирисд.

Хьол нә вомунд ә дог-дәрә,
Шәхә пойунд овһой Гудйол.
Сәрә ә сәнг зәрә-зәрә,
Күмлү рафдүт ә сәйәг лол.

Чәмәнлүйә күлһой хорһош,
Чоршобһорә боч дәкүрдүт.
Бәһәрлүйә лүкәй дорһош,
Әз хок хори моч вәкүрдүт.

Космос фирәһ бирә чикә,
Офтош ә гәд тәнки дәбу.
Әз дуриһо дирә чикә,
Асдараһош – мәнки нәбу.

Куралүйә думон һьәсму,
Хок хорирә малад нәсохд.
Пәрдә зәрә ә фурм бәзму,
Ә рүхь дәдәй хьүрмәтә сохд.

Огуй овә докундәбу,
Мирбидинә әсәбһоймуш.
Сийә партал вокундәбу,
Гирмизинә Гәсәбәймуш.

Ә мәгбуни дибирәкор,
Ә үзйоги мисоху чәхьт,
Динчә нуну нә бирәкор,
Хушбәт бирә нитав һич вәхт.

Надан – кәйки чарусдәни,
Ә вор-дәвләт нәвс докошдә.
Соворәһош танусдәни,
Мүрдәкорһо нәс вокошдә.

Хьәрәмзәдә йә бәдикәш,
Нибу ә гәд гәфәс норә.
Сәргуз мундә һьәдәтикәш,
Пәшмуйәти бор нәс дорә.

Тәшвишлүйә бәдәлоги,
Ә дәс вичдон әсир мундәш.
Ән зобунә бәдә доги,
Дәдәйсүзә йәсир мундәш.

Мүрдәйәти тәрс һисдикәш,
Хьүкмә йәкиш нәс покундә.
Ворушлүйә һьәрс рихдикәш,
Кәнәш дәрә нәс вокундә.

Кәй ночоги нидү һьәрә,
Ә бонләйү тә әхир нүш.
Ә согломи сәр нә зәрә,
Мүрдә бәгдә чү хүшдәкүш?

Һәрбой кирйәй йәсирә,
Әз дү-йәки парундә,
Мәрдһош йәйлуг дәсирә
Әдәнбүрүт чарундә,

Йә чәндиһо вәхүшдә,
Тәһьриф дорут сәр йә коф.
Гәбиләһош дәнүшдә,
Сәлт оморут ә инсоф.

Әгибәти бурбундә,
Нә нәхьс бүрүт, нә кобуд.
Һәр кәлмәрә бурчундә,
Пойисдүт ә йон тобут.

Гәрд ХУДОрә тә дорә,
Әнкүл вәкәнд тобиһош.
Ә сәр кипә вонорә,
Тиролу хунд рабиһош.

Чәһьмәт бүрүт әсәблү,
Нә имид мунд, нә сабур.
Амбардәки гәзәблү
Дәнишүрүт ә хьовур.

Йәки-йәки хост лово,
Һәммә хьололбу висто.
Ә гәриш ән говроһо,
Дәдәйиш зийод бисто.

Гупмиш бисдо дүл хьовур,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.
Ә хок чарусд күл хьовур,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.

Ә ракһойу хун пойист,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.
Йә үлүмә чун войисд,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.

Үлүкһойу – хьәлимлү,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.
Хурдәһойу – гәнимлү,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.

Парустәйә ранклү бу,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.
Дәһьволүйә танклү бу.
Әз сәр говрә нә вәхүшд.

Чикәрлүйә пара бу,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.
Тәхьсирәйә кара бу,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.

Догуногә һьилом бу,
Әз сәр говрә нә вәхүшд.
Гәләтлүйә Одом бу,
Әз сәр говрә нә вәхүшд...

Ә гәд кәлә мәхьәлә,
Миси вәкүрд чәһьмәтиш,
Әз коф чуһурһо һәлә,
Зийод бисдо «рәхьмәтиш.»

Кәлә раби ән нимаз,
Чум нә вәкүрд әз Тиро,
Руш нә букәш диб-дураз,
Мәсәл кәши чәнд чиро:

«Чоһил сәйәг бирәнкиш,
Софтәй хунә – дәдәйи.
Оһилйәти дирәнкиш,
Офтой хунә – дәдәйи.

Әз Соломон мундәиш,
Ворһой фәрзәнд – дәдәйи.
Әз Овроһом хундәйиш,
Шорһой фәрзәнд – дәдәйи.

Әз бәхшиһой ХУДОиш,
Сифир Тиро – дәдәйи.
Әз нәхшиһой ХУДОиш,
Сүрхи Тиро – дәдәйи.

Тәбиәтә хошдәнкиш,
Рачи һьилом – дәдәйи!
Әгибәтә дошдәнкиш,
Точи һьилом – дәдәйи!»

Хьовур ә хьол ән мүрдә,
Ә бүкүрмә сүст пойисд.
Муку: «Гәләм вәкүрдә,
Нүвүс, шоһир, тә дир нист.

Бил хунутку чәһьмәтиш,
Тич дәнүшүт ә руймә.
Бил сохутку нифрәтиш,
Бил хьәл бошу и буймә.

Ки, ХУДОлуш ә һәгг дә,
Бил софлүйә рәхь бурав.
Домор буһош һич вәһьдә,
Бил шәфтлүйә чәрх нәрав.

Бил дәдәйһо һич йә вәхт,
Ә гәбләймәш той нәбу.
Бил һәмишә и чүр чәхьт,
Әри кукһош тубо бу...

Вокошдум әзунчикә,
Әй һьәзизә хундәкор.
Ә фәрлүйә йә чикә,
Нүшдүм ә гәд чор дувор.

Сәр мозолә дәкүрдә,
Гәрбол зәрүм бәхьс гәмәш.
Йә чәнд вәрәг вәкүрдә,
Рухундум һьәрс гәләмәш.

ГӘЗӘЛНО

Һьорлү маров сүлмәрәш

Губһой дәрди кәрәк нисди дүлмәрәш,
Сиркәй бәди чат мисоху бүлмәрәш.

Әз һьәйили ә чүл-чәмән бәнд бирәм,
Һьәнк – һьәсәли нә чарнуку күлмәрәш.

Ә кофәвоз хорундәнүм нәдана,
Ә чәглийо суйлу мәди күлмәрәш.

Сәдигирә әз Тироһо вәкүрдәм,
Зимиләрзлү ворвор нә тан һүлмәрәш.

Әз йә дориш гәд нә сохдәм лүкәрә,
Ә руй мәзән мәстә пийон лүлмәрәш.

Һьәрсә чумум әз бугоног гәмйәти,
Ә сәр аташ ә дәм мәди хүлмәрәш.

Хушбәхтирә әз дог-дәрә нә кәшдәм,
Һьочиз мәхун күтлүбәндә шүлмәрәш.

Ә бим ники чәлдәлүни вәчәһһо,
Мәрдүм нитав сурлумәнди чүлмәрәш.

Хосдәйимә әз хьол Мәчнун сүрхтәйи,
Пойһой Лейли бил нә кәшдү чүлмәрәш.

Ә һүндүри әшглүйә дор хосдәхунд;
Әлдар әнчәг һьорлу маров сүлмәрәш.

Һьәрс шори

Вор һьиломәш тә имоһой ки бәрди?
Сади бисдәш шор зиһимкә, чү дәрди?

Худолүһо ә рәхь Тиро вәмунди,
Сифирһорәш ә гәл-гучог вәбәрди.

Мозоллүйә сиһирлүни дәр хунә,
Мизузәрәш әсәр гопу дәбәрди.

Һьиломкәзи һьәдәт бири ә чумһо,
Ә әшгәвоз әз хосдәйи хәбәр ди.

Ә войкәһо гурбу нидүт имидә,
Хәйолһорәш әз сабури нә бәрди.

Воһнәйәти ә хунхәсти чарустә,
Хосдәхундәш ки куфдирә сәһьәр ди?

Асда-асда мәлхьәм бирә һәр кәлмә,
Әз нәкумиш нәбу дүлә гәбәр ди.

Әз хьүвсәлә вадаровһо чүк зәрә,
Ә гәсдәвош зәхьәр хосткә, шәкәр ди.

Пойдәлүрә гимиш нидү һьәсбәлү,
Нәфсү нисдкәш, йә сүрхийә йәһәр ди.

Ә руй Әлдар вокундәнки дугозә,
Әз һьәрс шориш нәбу бихьол дәкәрди.

Нәр мәни

Кәлә һьәсмуш әз һәр чикә дәр мәни,
Гәсди дүһош йә дүшмәйә шәр мәни.

Әз аташиш йәловлүнүм бәтәртә,
Дорд һьиломәш тоб дориһо сәр мәни.

Бихәбәрһош ә хов динчи дарафди,
Һовоз сәсәш хьисоб мәсох һьәрмәни.

Әшглү буһош бәндлү дошдә муйһорә,
Дәб мүһбәтәш нәбу куйи, һәрдәни.

Хосдәхундиш мичәй доди сог һьүмүр,
Коф-кәләчәш сайлов шушдә, бәрдәни.

Торикирәш ХУДО дори – тән-бәтән,
Асдараһош булулишү – сәр-тәни.

Хьәримлүһош чәләлүнүт лүнк-бәлүнк,
Әсәр дүшһош тирозуй һәгг – кәрдәни.

Кәмәгүлиш йә бәндәйи әз бәхшһо,
Ә сәр күрпиш нәбу һәрбой хәр зәни.

Мәһәббәтәш әз лүчүйү күрдәнүт,
Ә пәлүйүш әз брилийант зәр вәни.

Гәләм дәсиш – бәхт Әлдари әз мозол,
Сүрхә кәлмәш – хәйол буһо нәр мәни.

Ихьтибори имурәш

Хостәлүйә ихтийори имурәш,
Хубтәлүйә бәхтийори имурәш.

Хәлолушә нәс овурдә сәдигһо,
Дүлбәрлүйә михьтийори имурәш.

Сазандаһо әз бим ники парустә,
Гдүшлүйә рүхьбийори имурәш.

Хьәтонлүһо чумә ә хов нәс дорә,
Һьәрүслүйә рәхькирори имурәш.

Докунуһо – варасдәйү ҹар нибу,
Шобошлүйә рәхьмидори имурәш.

Һьәсәллүһо әз кук шәндә ҹычәрә,
Шәрәфлүйә ҹәхьтийори имурәш.

Нәсилһорә тубо дорә дәб бирә,
Сәрпушлүйә зәхьмикори имурәш.

Вокорушһо ә бод норә дәрдлүрә,
Гәрболлүйә мәхьбийори имурәш.

Мәнкәлүһо әдәш күрдә рачһорә,
ХУДОлүйә сүрхә һьори имурәш.

Тәһьәрифһо суй дорәнки әз точи,
Әлдарлүйә ихьтибори имурәш.

Сәдигәт

Риб-рач бирәй әз нурйәти мәһәббәт,
Йә чүнтүни һьәрүс нибу һич һәлбәт.

Ә хәйолһой хуштәһәри дәмундәй,
Солхум-солхум хәйирлүни әгибәт.

Шәһьәмлүһо асдарайә товлүни,
Мәнк шәвирә күйчәк дири – һәгигәт.

Мозолһорә әз зир гәрбол вичирәй,
Ә шәфтә рәхь лүнкә нинү – дәгигәт.

Човгунлүйә сузов мәтан әшглүрә,
Васаллүйә чүл – чәмәни тәбиәт.

Зәһьифмәнди тәмбәлирә руй мәди,
Парчоһфурми бил варайу тәхтиәт.

Бәдә килкул чум нәнуку руз-бәруз,
Сойәлүйә хьәрмәхь мундә бәхтиәт.

Әз сади бисд зәвәр нисди һьүмүриш,
Бил әз дәстү учмиш нәбу вәхтиәт.

Ошугмәндлү – буш низәнү әнкүлә,
Алмазлүйә киплү бошку сәхтиәт.

Әз ХУДОи дәниширә ә сәс дүл,
Ә хьол хүшдә Әлдара тан – сәдигәт.

Хьәтон винош

Дәрдлү-дәрдлүш гәмә хурдә дур мара,
Тәhьди сохдәш әз дәр мозол зур дара.

Асдараhо чәнкәсури әз бинә,
Ә бәмиhош гурбу мәди зил тара.

Зиндәкуни гәймог бошку ә сәр бәхт,
Тәhьрифмәндиш ә дог мәнү буйсара.

Әшрәфирә гимәтүни әз hәгги,
Кирбишинәш бийо дори әз кара.

Сәрмәшугhо йә дүшәки ә богчә,
Нүшдә вәhьдәш ә мәгбуни нәдара.

Хосдәлүhо дәрдәчәрүт әзйәки,
Әз сәдигиш ә hүндүри мавара.

Кофhой сүрхи hочизлүрә чун дорә,
Мәрдүмhорәш әз дүли сох**,** **–** сад пара**.**

Догуноги зәхьм ХУДОи әз Хьово,
Әз Одомиш нитай чусдә оh-зара.

Рихдә hьәрсә hозор чиро сәбәби,
Нүкәр кәмиш нәбу бийли амбара.

Һьәрисирә әри дирә чүн hьәрүс,
Әз хостәйиш хьәтон винош Әлдара!

Ә мич хун дә

Ә хубә чи чумиш митав дәмундә.
Ә тубочи чуниш нитав вәмундә.

Сәдогәйә гурбу бирә хосдәкор,
Ә торики дүлиш ә бим зомун дә.

Һәггсүзирә гәбул мәсох hич мәхьәл,
Әз хьәрими нәвсиш ә гәд hьовун дә.

Пар зәрәнки ворилүйә мәhәббәт,
Әз хостәйи йорәш дәблү човундә.

Од бирәнки богбонлүйә сәнәhьәт,
Әз бихьәйфи дорәш hьәйблү шовундә.

Үзкүм зәрә ә ов дәрйоh – әшгәлү,
Әз офтои руйәш нурлу товундә.

Бәдхьисобhо ә чәләй hьор офдорә,
Әз ХУДОи нәхьсиш ә парс hовун дә.

Сәhьәрлүйә hьәзоб нидү инсонәт,
Әз гувоти дәсиш ә бим hомун дә.

Севкилиhо фурмуш нийлү вәhьдәрә,
Әз думони сайлиш әрхлү овундә.

Чар дәшәндә, сурог мәхой әз дүнйоh,
Әз Әлдари – hьориш мичлү ә хун дә.

Әрчүни

Хушбәхтирә дирәникәш и хәм-хәйол әрчүни?
Ә духдәрһо бирә ҹикәш и гәм хьәмол
әрчүни?

Әз дүләсти ҹиро мундә – сәдигирә дирәкор,
Ҹәһьмәтлүйә һьәзизикәш и дәм-хьәлол
әрчүни?

Бор-бәһәрә нивәчүнү әз тәмбәли тәрсүһо,
Нурлумәндә офтоикәш и нәм бихьол әрчүни?

Гәнәтлүйә гушлу имбу – ә мәнк шәви
бәндлүһо,
Асдарайа бәхтиникәш и кәмә хьол әрчүни?

Үшүгмәнди зийод сохдә хьәвәслүйә ҹофорә,
Ториклүйә тәшвишикәш и чумә хол әрчүни?

Үкәйлүйә нәрлү нибу, ә сәдиги суй дүһо,
Ҹәннәтлүйә богчәйикәш и ҹурә кол әрчүни?

Мәҹнунйәти фойдә нидү әз кузәти дәрдиһо,
Лейлимәндә хьәсрәтикә и бәмә лол әрчүни?

Ә зир пойу холчә буһо, гәдүр күләш
митанү,
Сүрхибәндә дәвләтикәш и гүҹә мол әрчүни?

Ә лов хәндә нитав зәрә – дарамирә доруһо,
Шолумлүйә ковләйикәш и голмәгол әрчүни?

Ихьтиборә вир сохдәкор сәргуз мундә
һәмишә,
Шәһьволүйә сәвкәндикәш и бәдмозол
әрчүни?

Хушбәхтирә бәрглү дошдә, йәдикори әз
Одом,
Ҝовләмәндә зомоникәш и сийә шол әрчүни?

Ә суд ХУДО губ мийору, – сади бисдә
нә дирә,
Оһилмәндә Әлдарикәш и динҹә чол әрчүни?

Дүли мәрәш

Хориһойу богчәлүйә күли мәрәш,
Кийовһойу холчәлүйә чүли мәрәш.

Сәйирлүйә чәмәнһорә сойуш нисди,
Мәнзәрәйү сәрвәтлүйә кәли мәрәш.

Аташлүйә офтойирә нуриш һисди,
Хокистәрүг күмүрлүйә күли мәрәш.

Мәчнунлүйә мүһбәтлүрә Лейлиш имбу,
Мәрдүмийү зәрәлүйә бүли мәрәш.

Шорәлүйә ичкиһорә гәмиш нибу,
Хәйолийү дәмәлүйә лүли мәрәш.

Тәмәхьлүйә согиһорә салиш бәрди,
Әхьволийү гүчәлүйә шүли мәрәш.

Сәдиглүйә ихьтиборә күкүш сәхти,
Войкәйийү ворворийә пүли мәрәш.

Палашлүйә хостәйирә әшгүш точи,
Хьәсрәтийү хутәлүйә чүли мәрәш.

Зәхьәрлүйә дузкунирә бәдүш нийов,
Мәлхьәмийү хубәлүйә хүли мәрәш.

Тиролүйә хьәвәсирә мәкүш,Әлдар,
Рәхьмийийү ХУДОлүйә дүли мәрәш.

Зийод сох

Ә рәхь фәһми ихьтиборәш зийод сох.
Әз хьүкм рәхьми ихьтийорәш зийод сох.

Гәлпәлүйә дүл нә бошку вичдонә,
Әз һьәзизи мәхь тиморәш зийод сох.

Чүрһьәтирә вир нисоху нәр буһо,
Әз хостәйи чәхьтиһорәш зийод сох.

Дәр бәдирә нивокуну – ХУДОлу,
Әз шәһьвойи миһ Тирорәш зийод сох.

Хүшдәкүши од нийору ә һьәрә,
Әз сәдиги вихдәһорәш зийод сох.

Мәлхьәм бирә йарашуги гәд хунә,
Әз тәмизи вихьдәһорәш зийод сох.

Дананбәндлүг әгүл чусдә човонһо,
Әз сабурһо рихдәһорәш зийод сох.

Милләтхойһо гойим дошдә вәтәнә,
Әз һьошири сүрх дийорәш зийод сох.

Чум вонорә ә сәр кифләт күчлүһо,
Әз чәннәти рүхьбийорәш зийод сох.

Һәр хосдәкор Мәчнун нибу, ой Әлдар,
Әз Лейлиһо михьтийорәш зийод сох.

Әз дәстү

Һьиломлүйә догуногум әз дәстү.
Аташлүйә бугоногум әз дәстү.

Ҝунәйһорәш хьәсрәт һишдәй ә чунмә,
Дорунлүйә лугоногум әз дәстү.

Вәлкһой дорһо зәрдә хинә вонори,
Хәзонлүйә богуногум әз дәстү.

Чузлай базуш локо һишди әз хүшдә,
Дәгмәлүйә чүкәногум әз дәстү.

Шәкәрйәти әз ширини офдори,
Зәхьәрлүйә огуногум әз дәстү.

Чәсдәкорһо ә вориһо вәмундәт,
Гопулүйә сокуногум әз дәстү.

Хьүрмәтһорә килов зәрәй – гисгончлу,
Рүхшәндлүйә логуногум әз дәстү.

Мичәй әшгә кусов нитав сухундә,
Кумүрлүйә чогуногум әз дәстү.

Вичәһорә ә буй вәрсһо чарундәй,
Нәчоглүйә согуногум әз дәстү.

Хьововбәндлү – гәләт мәсох, ой Әлдар,
Одомлүйә йә гуногум әз дәстү.

Һьәрсһой чумә овундәм

Тәлатүмә гутинәйүм, ә хьәсрәт тү
домундәм мә,
Ә гәтрәйи зутәйинүм, ә мүһләт тү
вомундәм мә.

Нәданһорә рихрич сохди дәрйозлүйә
йәрәг ХУДОш.
Хьүкүмһорә гиндог зәрә, ә фурм һьәйил
човундәм мә.

Бог-богчәрә кәшдә-кәшдә, ә хошәвоз
фәм сохдәнкиш,
Ә тәмәхьә хьәсрәтовоз лүкәй дорә
шовундәм мә.

Йә кәлмәлә зийодә коф нә дарафди әз
дәр кушһош,
Дәрд-бәләрә кура норә, ә бим хүшдә
һьовундәм мә.

Фикир-хәйол дәбәрдәнки ә түндлүйә
вишәй зәхьми,
Гәләм дәсә тичлү сохдә, зәхьмой дүлә
ковундәм мә.

Ә чүл-чәмән гисмәт бирә, йә гүзүркүл
чирә вәһьдәш,
Ә хүрәвоз дәһьәм дирә, ов булогә
совундәм мә.

Тәшнәлүйә мәhәббәтә ә зир офто
сухундәмкәш,
Чордоглүйә чапар кӯрдә, сәр бунурә
hовундәм мә.

Нәзникитү чорәймәни, нәфәслүйә
тәhәрз hовош.
Шәггәлүйә хәндәчирә ә бәхтәвоз
ловундәм мә.

Ә гәсдәвоз пой дәнүhо мәрдмазара
гуй сохдәнкиш,
Ә хушбәхти чәhьмәт мундә, гәйгуhорә
зомундәм мә.

Ҹьәсәл буhо ховә хуно әз пинәки дәм
зәрәнки,
Ә сәр зани сәр вонорә, чумhой hьорә
ховундәм мә.

Ә мәрдйәти нәс кӯнчүсдә, одохлүрә
гәмлү дирәш,
Әшгйәтирә хьолол хундә, тәhьрифирә
товундәм мә.

Мәчнунйәти рәhь норәнки әри сабур ән
Әлдариш,
Әз тәхьнойи гуйлу рафдә, hьәрсhой чумә
овундәм мә.

Ҹьәрүслүйә хушмәст

Войисдәни мәлхьәм вүнүм hоволүйә
нәфәстүрәш,
Йә чиройкә тәлхьәм нинүм ловолүйә
хьәвәстүрәш.

Кӯлүнк зәрә кәрәк нибу Фәрhадбәндә
Шоhдогирә,
Ә сарайhо мичарунум синәлүйә гәфәс-
түрәш.

Имидhорә hьәдәтhойи ә кумәки са-
бурәвоз,
Гисмәт буhо бәхт миданүм hовозлүйә
у сәстүрәш.

Дүлхүрдирә кәширәкор шәвүш рузлу
митав бирә.
Ә кәрдәнмә бийо дәнүм гәнәтлүйә дү
дәстүрәш.

Әлчәгирә бурбундәкор чум вонорә ә
сәр hьовун,
Әри хуби мивәрзунум Тиролуйә йә
пәстүрәш.

Бoворими сохдәкорhо софлүтәйүт ә
әшг киро,
Ҹьәмәллүйә шор нихунум чиролүйә
йә кәстүрәш.

Бихьүрмәти гуй тәhәри ә чүфт гәнәт ворворийо.
Мизузәйә бәхт микуйум тилсимлүйә дәр нәвстүрәш.

Коф-кәләчә шовундәйи ошкор hишдә нәтичәрә,
Ә кушhоймә хош мидорум мозоллүйә йә вәстүрәш.

Һьәсмумәндә ковуйирә ә руй овhо нәхш зәрәнки,
Дәрйоhмәндә бочлү мүйнүм үзкүмлүйә йә ләстүрәш.

Һьәрүсмәндә бәхтәвәрhо нәнуйhорә хундә вәhьдә,
Әз hьәилhо сурог мәкрүм – куфәрәйә дәбәстүрәш.

Одохлуйо чүфтлү-чүфтлү ә гәд күлhо вәчәсдәнки,
Мүhбәтлүйә богчә мукйум – чинорлүйә вәләстүрәш.

ХУДОмәндә Тиролуйо таза гәрор бәхш дорәнки,
Әлдарлүйә гисмәт митам – hьәрүслүйә хушмәсттүрәш.

Точ шәhәрүм

Ә софә дүл шүбhә зәрүм,
И митирә тәкәй бәрүм?

Хәндәйә лов хәйоллу мунд,
Бихьоллүйә сад тәhәрүм.

Зәхьәрлүйә руй бурбунди,
Һәчиданки мичәй шәрүм.

Товушә руз торик дори,
Ә сәр ризhой шәви дәрүм.

Рачә богhо вишә нори,
Күлhош пачи, – дүлгәбәрүм.

Ә кушмә дә – сәс хәндәй йор,
Бәлкә мийов, кушхәбәрүм.

Мәскән мәрә дәкиш сохдум,
Әз бәхтлүйо зәвәр вәрүм.

Коф бәбәhо дүрүст бири,
Мозолмәндә сой –гәдәрүм.

Вәтән Әлдар – Израили,
Йәршолойим – точ шәhәрүм!

Бәднум сохдум

Думон-хүрә лов-тум сохдум,
Сәнг-кәрпичә туз-гум сохдум.

Әз гәд богчә-бог кирошдум,
Ә точ күлһо сәлт чум сохдум.

Бәһәр дорһо гәдәрсүзи,
И чәннәтә од-нум сохдум.

Һьәсәл һьәнкһо – дәһьәм чуни,
Пәтәкһорә әз мум сохдум.

Асдараһо әз дур – дури,
Ә мәнк шәви һүчүм сохдум.

Овһой дәрйоһ тов-товлүни,
Чап зәрәрә – үзкүм сохдум.

Гушһо мәһьни вәтәнә хунд,
Чор тарафа сүст-күм сохдум.

Әз хьәсрәти чум вокундә,
Муйһой йорә гүчум сохдум.

Әз хәлг чиро нәкәшд Әлдар,
Хүшдәнхоһә бәднум сохдум.

Дурими, йор

Һьүмүр рафди, зурими, йор?
Шори дүлтү пурими, йор?

Чузләй мәрә кобоб сохдәй,
Түрә инсоф бирими, йор?

Кәрми аташ йәлов зәри,
Тү әйи хьол дәрими, йор?

Хьүчәт зәхьмә нә пойунди,
Ә әшг локо зәрими, йор?

Лүнк пойһорә аста нори,
Хәбәрдор тү шәрими, йор?

Күлһой богчә нә пачири,
Тәлүһойу вәрими, йор?

Һьәрәчиһо бүхтү воно,
Хунәй мәрдүм гурими, йор?

Туршов гисмәт дәһьәмә күшд,
Бәһәр мүһбәт чурими, йор?

Сәдиглүрә бихәйр хунди,
Чумһой мүһбәт курими,йор?

Әз бигәдүр дур мунд – Әлдар,
Мозол әз бәхт дурими, йор?

Шор микрори

Әз хьәвәстү дүлмә шори,
Хушбәхт кәрдош ә руй хори.

Гир-гир мәхун бәнд муйhорә,
Шунәй сәртү – пар ворвори.

Һьәйбмәндәлү мәбош әз кәс,
Әшглү бирә – сүрхә кори.

Әз күйчәки нәхшлү мундә,
ХУДО түрә әгүл дори.

Фурмуш мәмун әз коф садан,
Хостәй ән нәвс – дәhьәм hьори.

Хостәлүhо дәрдлү бирә,
Гәйгуhошу сад hозори.

Раса бәсдим ә дор тути,
Гәл дәшәндә, чәйим вори.

ХУДОлүйә Тиро хундә,
Мәку: «Бәхтмә – күнохькори!»

Гәймоглүйә дәhьәм имбу,
Әз хушә руз ки визори?

Тә чунтү сог hисди, Әлдар,
Әз рәхь дузи шор микрори.

Нәс тәрсирә

Әз зуhун шән коф бәхьсирә,
Ә күл дәшән боф нәхьсирә.

Тичә чумhо дүрүст дирә,
Митро мәхун – рәхь вәрсирә.

Гилинч човгун мәйду хундкә,
Чуну согhо чү ләрзирә?

Тубо нисдкә шәр бәдирә,
Күчмиш имбу әз тәхьсирә.

Әгүл ә сәр дәбирәкор,
Рушум нитав түнд хәстирә.

Вичдону пак – сүрхәлүhо,
Кут мисоху дәс гәсдирә.

Гилиг никә точ күрүhо,
Әшг – мүрбәтә hә вәс дирә.

Товушлуни мәнк – асдара,
Тәйтә сәбәхь нәс хисирә.

Һәр рачә руз хьәвәс дорә
Һәр йәтимә, hәр йәсирә.

Дәрдә ә дүл мәдор, Әлдар,
Кук хәлг әз гәм нәс тәрсирә.

Зу сухундəм

Шəрəш əз бəхт ворухундəм,
Нəвсəш əз чəхьт вурухундəм.

Нəшумоймə гəлпə дори,
Чумəш тγсγз нə хγсундəм.

Мəчнунлγйə тəмарузум,
Коф-кəлəчəш нə бγхтγндəм.

Офдумлγhо шəклγ бирə,
Лəзəтγрəш нə мəхьундəм.

ХУДОлγhо рəхьми дирə,
Зəхьмийγрэш нə рγхьундəм.

Сəдигирə тəрк нə сохдə,
Рушумирəш нə тухундəм.

Пишой рəхьə бəсдə чикə,
Богруй йодəш пуч тəхьсундəм.

Гəриш сохтəй вəhьдəй вəхтə,
Губəш ə фурм кγл чγхундəм.

Ə хьəсрəттγ домундəйи,
Ħьəрс мγhбəтəш сур рухундəм.

Əз торики мəтəрс, Əлдар,
Шəhьəм дγлəш зу сухундəм.

Ħγмγрлγйə кəмлγнγмкəш

Хγсγhорə нивохсунум хəндəлγйə бəм-
лγнγмкəш,
Гутинəрə нидохсунум мəндəлγйə гəм-
лγнγмкəш.

Хəйолмəндhо парлγникəш ə руй hьəсму
ħγндириhо,
Гəд чикəрə нисухунум мəрдəлγйə фəм-
лγнγмкəш.

Дуроловуш тγнд мəдиров, нур офторə
тор хунуhо,
Лово-тəшво нимухунум зийодийə нəм-
лγнγмкəш.

Əз бəдиhө руй вəкγрдкəш хəйонəтə
соф тануhо,
Чум əшгирə нихγсунум мγhбəтлγйə
дəмлγнγмкəш.

Йə мəхьəлиш бəhəр нидγ хγшкə лγкəй
кəлə дорhо,
Дəрдлγйə hьəрс нирγхунум говрəлγйə
нəмлγнγмкəш.

Ə рəхь ХУДО ковлə кəшдкəш алмазлγйə,
пойhой Əлдар,
Зийодə руз нимухойум, hьγмγрлγйə кəм-
лγнγмкəш.

Чү сохдәнүм

Йослүhорә дарамнүhо кирйәй хорәш чү сохдәнүм?
Говрәhорә варавнүhо сийә торәш чү сохдәнүм?

Әз рүхшәнди кук нийо бу тәhьәрифә вәкирлүhо.
Човонирә пиринүhо тәлхьәй шорәш чү сохдәнүм?

Брилийантә гош кәрәки чүфтә кушвор hьәрүсhорә,
Ә чирәhо нивәрзүhо чурай дорәш чү сохдәнүм?

Ә зийодә нәфсhо киро соги чунә нибу дошдә,
Әз бихьоли hьәрсунуhо хьәйой hьорәш чү сохдәнүм?

Ә миллйонhой сойи киро hьүмүр дураз нитав бирә,
Ләпәhойу тәлхьүнүhо хәрәй ворәш чү сохдәнүм?

Әз үшүг чум зийодтәйи севкилийү әри Әлдар,
Бәдбәхтирә бийоруhо үзкәй йорәш чү сохдәнүм?

Йорлүнүм мәш

Тиробәхьси нийо танүм, чәhьмәтлүйә хорлүнүмкәш.
ХУДО тәрси бийо танүм, мүhләтлүйә hьорлүнүмкәш.

Ә бәдә руз мийофдонут – билойигә войкәлүhо.
Рүхшәндирә нийо куйум, шәрбәтлүйә борлүнүмкәш.

Офуррәкор йәрәг дошди – гилинчлүйә ворворирә.
Рәхь рәхьмирә нийо бурум, чүрhьәтлүйә шорлүнүмкәш.

Мәндәлүhо рүхь мәбәрү ә хошә коф бирә чикә.
Зәхьләй дүлә нийо бәрүм, зәхьмәтлүйә корлүнүмкәш.

Богчәй күлә хәзон мийнү – гудурмиши вәкүрдәнки,
Гәрәтикон нийо корум, – мүhбәтлүйә ворлүнүмкәш.

Арзуй дүлә нәсда дирә биhьорлүйә hәр кәс, Әлдар,
Обур-хьәйо бийо дорум, – гисмәтлнйә йорлүнүмкәш.

Мəбəр мəрəш

Билойигə кəмихьтибор мүнүк докə гəбəрмəрəш,
Дəрдəчəрə йор мишинү нимəчунə хəбəрмəрəш.

Ə хушə руз гисмəт нибу, үшүг чумə күшдəкорһо,
Гиндог зəрə ə фурм һьəйил ə сарай дүл дəбəр мəрəш.

Бог-богчəрə дəшəндəнки ə сəр нəрмə хокһой хори,
Йəршолойим нишон дори һьəсəллүйə бəһəрмəрəш.

Гəнəтлүһо пар зəрəнки мəлəк тəһəр ə руй һьəсму,
Алмазлүйə гойимлү тан – шидралүйə кəмəрмəрəш.

Шəһьəмлүйə хьəлим имбу дүлү əз сəнг бирəкорһо,
Годо-гурбу бирə чикə зийод мүдүт сə-һьəрмəрəш.

Гəрбол зəрə нə вихдикə рəхь Тирорə əкəр, Əлдар,
Гимиш сохдə, əй ХУДОй һəгг, əки хүш-дə мəбəр мəрəш.

Чүтам бурам

Мүһбəтйəти ə гəм дəкə ə у һьəрəш, – чүтам бурам?
Мəчнунйəти ə дəм вəкə ə дог-дəрəш, – чүтам бурам?

Рəхьми дүлə хəрч сохдəнки əри бəдə биһəгглүһо,
Вир сохдикə əгүлмəнди əгүл сəрəш, – чүтам бурам?

Əз хьүвсəлə вəдарафдə зэхьми ХУДО боч бəрдəнки,
Үткəмлүйə парлү дирə дурəй шəрəш, – чүтам бурам?

Ə куч киро дананмəндə ə гəд гəфəс дəшəндəнки,
Дəрдəчəрлү бурра бəгдə базуй нəрəш, – чүтам бурам?

Аташ офто офдорəнки ə гəд кəрми тə-нүйə əшг,
Шəһьəм синə хьəллүникə тəһəр кəрəш, – чүтам бурам?

Сади бисдə ə сой норə, чум Əлдара бəсдкə һьəчəл,
Əз и рачə зиндəкуни гəнəт зəрəш, – чүтам бурам?

Әчә мурай

Дур-думоглу нүшдә-нүшдә әчә мурай
һәчи, әй йор?
Хьәвәс дүлә күшдә-күшдә әчә мурай
һәчи, әй йор?

Иштоһлүйә тәмәхьлүһо имид бирә ә
сабурһош.
Гәлпәй мәрдүм тә вәхүшдә әчә мурай
һәчи, әй йор?

Инсофлүрә рәхьмһойуни, әз тур гәрбол
вичирәнкиш,
Ә сәр синә зәрә мүшдә әчә бурай һәчи,
әй йор?

Тирохунһо хуб танустә дәһьәм шобот
күрдәйирәш,
Сүпүл шәһьәм тә чәгүсдә әчә мурай
һәчи, әй йор?

Әшг нә мүһбәт вәравундә пура сифрой
ән никирәш,
Зәхьмһо әз һьор тә чәмүстә әчә мурай
һәчи, әй йор?

Әз хәйолһой һьәсәлйәти – ХУДОй Әлдар
шор дорәнкиш,
Чумһо әз хов нә дәнүшдә әчә мурай
һәчи, әй йор?

Зиндәкуниш һәдәри

Һәр вәлк Тиро ә һьориһош – вәбәри.
Һәр руз ХУДО ә шориһош – дәбәри.

Мозолһорә ә гәрболһо низәнүт,
Ә бәхт киро хостәйирәш гәдәри.

Сәдигһорә гимәт нибу ә дүнйоһ,
Михәнәтһо әз дү-йәкиш бәтәри.

Мәчнунлуһо обур-хьәйо тә дошдә,
Лейлиһорә әшг-мүһбәтүш кәдәри.

Гәлпә дүллү мисә ә сүрх суй докә,
Сәррафлүрә әз һьәмәлүш хәбәри.

Нәданлүһо ә сиб Хьово вәмундкә,
Зәхьәрлүйә коф ләһьәйүш хәсәри.

Ә вәһьдәйү ә суд рүхьһо, ой Әлдар,
Бил нә куйут: «Зиндәкуниш – һәдәри!»

Әзтү чиро нитам бирә

Дог ә тәпә чарусдәнкиш әзтү чиро нитам бирә,
Сүрх әз дәбә парусдәнкиш әзтү чиро нитам бирә.

Ә ковләйи пой донорәм, ә чумhойтү бәнд бирә вәхт.
Бәд әз ковнә варусдәнкиш әзтү чиро нитам бирә.

Хилоскәрә сәдиг бирәм, ә палаша әшгтү киро,
Дор әз бәhәр чарусдәнкиш әзтү чиро нитам бирә.

Парчоhлүйә тәхтә дирәм, ә ширинә хәйоләвоз,
Гош ә кушвор зарусдәнкиш әзтү чиро нитам бирә.

Гәнәтлүйә кәмилүнүм, ә Тироhо сәр зәрәнки,
Ов ә дәрйоh шарусдәнкиш әзтү чиро нитам бирә.

Шоhирмәндә мозол чирәм, ә шорә рүхь Әлдаровоз,
Бәхт әз hьәсму сарусдәнкиш әзтү чиро нитам бирә.

Әчә рафдә

Ә бихьолә дәрдирәвоз гәнәт зәрә, әчә рафдә?
Ә hьүмүрә гәрдирәвоз гәнәт зәрә, әчә рафда?

Мәсләхьәтhой дин-дәhьотә ә вәhьдәйү нә күрдәйкә,
Ә зәхьәрә зәрдирәвоз гәнәт зәрә, әчә рафдә?

Хуб-хәрәбә нә вичирә, ә сәр хьүчәт вәбирәйкә,
Ә лолийә пәртирәвоз гәнәт зәрә, әчә рафдә?

Мозолhорә гиндог норә, әнкүлүрә вошәндәйкә,
Ә hьәмәлә шәртирәвоз гәнәт зәрә, әчә рафда?

Ә хьәримә бәхширәвоз милйонhорә шумордәйкә,
Ә гуморә нәрдирәвоз гәнәт зәрә, әчә рафда?

Ә нум ХУДО лойиг буhо, Әлдар, йә руз нәдирәйкә,
Ә кон дүлә бәрдирәвоз гәнәт зәрә, әчә рафдә?

Тәхьно мәйил

Шор дүнйоһә вәчирәнкиш нәбу тәхьно
бийли мәрә.
Дәрд һьиломә кәшрәнкиш нәбу тәхьно
бийли мәрә.

Шәвлүйә мәнк тов дорәнки ә сәр пәрдәй
коврә һьәсму.
Губһой дүлә дәчирәнкиш нәбу тәхьно
бийли мәрә.

Ә сурлуйә хәйоләвоз дәс Хьоворә күрдә
вәһьдә,
Шоһмор бәди кәзирәнкиш нәбу тәхьно
бийли мәрә.

Ә һәндәвәр асдараһо, – ә сәр сифрой ән
мәләкһо,
Ә хьофт гәти вәбирәнкиш нәбу тәхьно
бийли мәрә.

Һьүмүрлүйә котубәрәш вәрәг-вәрәг әри
хундә,
Ә суд ХУДО дәбирәнкиш нәбу тәхьно
бийли мәрә.

Рәхь чәннәтә очуг һишдә – Офуррәкор
хьүкм дорә вәхт,
Нум Әлдара вәкирәнкиш нәбу тәхьно
бийли мәрә.

Софлу бошку

Шиниһорә әз йор мәшән, гәм-гүссәрә
дәчирәнкиш,
Чиниһорә ә вор дәшән, дән мүздирә
вәчирәнкиш.

Һьәрәсүзә нәзник мийов бинәлүйә дур
буравһо,
Ә зир пойһо мийофдону күкһошурә нә
чирәнкиш.

Һьәрсийә чум нитав бирә, кор ХУДОрә
вәрзундәкор,
Шоһә догһо ә ләрз мийов, әз хьүкмиһой
ән зирәнкиш.

Офуррәкор нивотову һьәрүс хунә гәм
хурдәнки,
Кузкилнйә чат мизәнү, хьүвсәләһой бәдә
тәнкиш.

Ә чүп ләмбә той нийо бу – йәсир мундә
соворәһо
Асдараһо кирйә мүнү – ворушһәнки ә
фурм мәнкиш.

Мүһбәтйәти нур дорәнки, әз хостәйи
нәвстү, Әлдар;
Согләмйәти софлу бошку – әри дузиш,
әри ләнкиш.

Шидрай кәмәр

Әз йор гәһри нитам бирәш, һьәчәл тәйтә рүхьә бәрдә,
Һьәсәллүйә һьәмәлһойуш әз бихьоли дүл вәбәрдә.

Гиндоглүйә гәл күрдәнки воруш дүһо һьәсмуй бәхтә,
Әз пәрдәһой ән думониш чалмалүйә сәр дәкүрдә.

Әри софә хостәкорһо, ХУДО дийәш тә рәхьм дорә,
Мәнкәлүйә товә руйуш, ә гәриш дүл, ә зәвәр дә.

Әз хушбәхти дәм низәнү, нур офторә нә дирәкор,
Русмулуйә имидһойуш ә коф шори ән хәбәр дә.

Ә дәс гилинч нитав күрдә, хори пойу говгушлуһо,
Әз чычаһо пачириһош пәләмүрдлүг ә гәд шәр дә.

Мәһәббәтә гимәт дүһо сәрсон нитав бирә, Әлдар;
Чунки, үлүк мәлхьәмийүш ә шидраһой ән кәмәр дә.

Чирә ворһо

Әз һьәрс чумһо руй нишуру, әгүл сәрү бирәкорһош,
Ә ковләйи нивадаров дәрд һәр рузә чирәкорһош.

Локой гәнәт нәс вомундә ә сәр һьәсмуй ән суриһо;
Һич хьәсүлиш нә оморәт ә чум хүшдә дирәкорһош.

Мәчнун сәйәг чар зәрәнки фурмунийә хосдәхундһо,
Кунпәсәво нәс вокошдә ә әшгәвоз бирә корһош.

Рүхшәндлүйә коф нийо бу әз пирйәти оһилиһо,
Һьәсәллүйә бор овурдә, сад салирә дирә дорһош.

Хьәсрәтлүйә «һой» дорәнки, Сифир-Тирой Офуррәкор,
Шолйәхьлүйә рәхьм войәрдә, чәһьмәтлүйә пирә хорһош.

Әлдарбәндә ошуглу бош, ә сәр аташ ән хостәйи,
Нобкә күмүр-күл рухундә, – әз һовойи чирә ворһош.

Һьəрүслүйə дəс

Əз тəшнəһой əн хостэйи ə бэнд муйһо бэсди мэрəш.
Ə руй дүнйоһ ошкор сохти мүһбэтлүйə гэсдимэрəш.

Əрковонлу хошлу бирə, – ə кэф пэнҹə дарафдэнки,
Ə сад ҹиро һьəмəлəвоз рушум һисди – хэстимэрəш.

Үшүгмэндə нур фирсорə, чумһой офто хэндүсдэнки,
Ə ов дəрйоһ хосдəхунди – чорəлүйə лэс ди мэрəш.

Ə ширинə хэйолəвоз ə хьофт гэти пар зэрэнки,
Чүн асдарай мозолмэнди бэхтəвəрə сэс ди мэрəш.

Əз дин-дэһьот шоботйэти шəһьəмһорə сухундэнки,
ХУДОлүйə дэһьəм хундэй хуморлүйə мэсдимэрəш.

Ə имидһой сабурəвоз əз шəрт Əлдар парусдэнки,
Əз лугонди дорунə эшг һьəрүслүйə дэс ди мэрəш.

Чəрх мухуру

Рəхь һьүмүрə ə торикһо мəбəр, йор,
Нэфс мүһбэтэ ə товушһо дэбэр, йор.

Əз рачитү күл чэмэнəш һьэйб омо,
Ҹар шорирə ə һьэсмуһо вэбэр, йор.

Əз һьэйили нэхшлү бирэй əз ХУДОш,
И бэхшэрə ə хубиһо һə бэр, йор.

Хушбэхтирə гэнэт дорə – ихьтибор,
Сэдигирə гэриш мэсох ə шэр, йор.

Һозор ҹиро чорə дирə мизузэш,
Парсалүйə килит мэзэн ə дэр, йор.

Күклү нибу гуморлүйə һьəмəлһо,
Тиролүйə имид мэни ə зэр, йор.

Дэрдэчэрə Мэчнун буһош чүн Əлдар,
Хорилүйə чэрх мухуру ə сэр, йор.

Әз шоритү

Шәрбәтлүйә бәһәр дүһош күкәй дорум,
әз шоритү,
Ә човгунһой зумустуһош күл мийорум,
әз шоритү.

Билойигһо чар дәшәндә, тәрс нәдүку
бәдидорһо,
Ә сәр Сифир ән Тироһош солист хорум
әз шоритү.

Ә бог чәннәт чикә офдә сәдигә рүхь
бирәкорһо,
Ә нүкәри мәһәббәтиш һьәдәткорум әз
шоритү.

Дәр пирирә шор вокундә, – оһилирә
дирәкорһо,
Әри сабур имидиһош хьәйой һьорум
әз шоритү.

Әз чилитһо сурог нидү, нур офторә
чирәкорһо,
Ә бәхтлүйә имисалиш – ә фурм порум
әз шоритү.

Софә кәлмә тикәй сүрхи әри тичә гәләм
Әлдар,
Вор-дәвләтә дәчириһош сәхьибкорум әз
шоритү.

Әгүл мидүт

Йәбойкәһош бисуроглу йон мәкирор
дирәнки,
Руй гутинәш нифурогу чумо хумор
бирәнки.

Һич фәләкиш нитав хундә чиролүйә
нәфсһорә,
Дүл асдараш имбу доглу, колә бәхтә
чирәнки.

Бәхтәвәрә ХУДОй һьилом фикир дорә ә
рәхьмлүү,
Шәх-шәхәһош – ов булоглу нитав рихдә
зирәнки.

Хосдәкорә ә вәһьдәй вәхт бийо ә дүл дә-
бәри,
Бәгдәтәһош рәхь очуглу губ миойру ә
тәнки.

Чунсогирә хүшк мисохут, – рихдә-рихдә
һьәрсһорә,
Сәбәблүһош шеһ гуроглу – офто сәйәг ә
чәнки.

«Бәникору» хундә-хундә, дәс Әлдара
күрдә вәхт,
Сәррафлүһош хушбәхтбәндә әгүл мүдүт
пирәнки.

Ковлəйи бəр

Ə хьүршəвоз түһмəт мəди һьорлүрəш,
Ə əшгəвоз кəрми дүл ди шорлүрəш.

Сəдигһорə сийə шүбһə нəс бирə,
Дəһьəмлүйə бəһəрлү дан борлүрəш.

Лейлибəндһо ə бим мүрбəт офдорə,
Əз коһнəйтү хиник мəсох йорлүрəш.

Һьəдəткорə əз һьəсүлү шинохдəт,
Чəһьмəтлүйə хьəйолу ку хорлүрəш.

Хьүрмəтбəндə бəхшийəти йə күлиш,
Хосдəлүйə богчəлү хун дорлүрəш.

Бигəдүрə инсоф нибу софолү,
Мəлхьəмлүйə чорəлү хой корлүрəш.

Əз пəшмуни тубо дирə чүн Əлдар,
Ə нурлуйə ковлəйи бəр торлүрəш.

Рəхь садан

Дуразлүйə бəнд войурдəм муй түрəш,
Хəйоллүйə түнд овурдəм суй түрəш.

Əз бəдиһо гул-базуһо лəрзирə,
Йə мозолə бəхт танусдəм руй түрəш.

Хублу буһо, əз һьəсүлһо чар зəрə,
Ə рачиһо дəкиш нидүм буй түрəш.

Бəхтəвəрһо сəрə ə сəнг нəс норə,
Гучогбəндлү гимəт дорəм гуй түрəш.

Əгүлмəндһо əз Тироһо рүхь дирə,
Чəһьмəтəлү вəдəбəрдəм куйтүрəш.

Хосдəхундһо ə əшгəвоз точ бирə,
Чигиндлүйə вози дирəм чуй түрəш.

Рəхь садана бурра вəһьдə чүн Əлдар,
Кочуклүйə мүшд вичирəм куй түрəш.

Лойигә вәкири

Дәрдә әз күк митав чирә сурр фикир,
Гуй-гәләндәр нитав бирә бир-нәбир.

Ә күләвоз варайисдә чәмән-чүл,
Әз хьололи войүрдәйи мичәй шир.

Хәндәйә лов бил бошку гәбәрлү,
Әз зутәһо бәһәрлүни дирә-дир.

Хиникә хов – нийов әз кәрм лүхьүчәк,
Әз чум офто нур вәкүрди зәвәр-зир.

Һьәрс бәдирә, нирухуну дәрәй дог,
Әз чәйронһо йон микрору кулләй гир.

Әз дәрйоһиш лугонтәйи бинәй әшг,
Әз пәнчәй дәс ә дур нирав вирә-вир.

Ә фурм Әлдар шор хундәйи әз Тиро,
Ә чум ХУДО – сәдиглүни нум вәкир.

Чү сохум

Монухьойи йә гәрдикәш чү сохум?
Коф ләһьәрә нә күрдикәш чү сохум?

Хуш дүллүһош ә бәд һомон чарусдә,
Губә ә дүл дәбәрдикәш чү сохум?

Ә сәһьәр гур бәнд бирәйи зиндәкун,
Бихьүрмәти һә дәрдикәш чү сохум?

Хурдәйирә вәкуфдәнки һьәсмуһо,
Сийә шолә дәкүрдикәш чү сохум?

Әшг-мүһбәтлүш киләй-кузар чусдәйи,
Ширнә чунә вәкүрдикәш чү сохум?

Ә чүләкон хосдә-хунди офдорә,
Руй гутинә зиб-зәрдикәш чү сохум?

Ә гонунһой ХУДО киро, ой Әлдар,
Һьилом вози йә нәрдикәш чү сохум?

Сипи мәсох

Әз гәм хуриш Лейли мәку хушдәрә.
Әз кирйәһош һьәдәт мәки күшдәрә.

Һәр кәлмәрә чикәйүни сәдәфлү,
Ә лов ләһьәш һәрбой нибу мүшд зәрә.

Хостәйирә гәдәр нисти бәһәмлү,
Ним-ноһогиш хьәрсо мәйил дәр мәрә.

Офтойисүз рузәш имбу торундә,
Думонһорәш һьәрслү мәзән ә хәрә.

Мәнк шәвирә – гошиш хунди шоһирһо,
Куфдуруткәш бовор мәсох һич кәрә.

Сур мүрбәтә нә вәкундәт һәләмиш,
Сурогһорәш рүхшәнд мәйил ә һьәрә.

Рәхьм ХУДОрә фубәрдәнки чүн Әлдар,
Әз фикирһош сипи мәсох муй сәрә.

Әшглүһош

Әз офтош нур вәкүрдә әшглүһош,
Әз мәнкәи сур дәкүрдә әшглүһош.

Туш бирәнки гисмәтлнйә күрүшһо,
Пой вәчирә хүрдә-хүрдә әшглүһош.

Коф-кәләчһо әз ихьтибор рихдәнки,
Зәрдлү-зәрдлү ранк сүпәрдә әшглүһош.

Әз кәләтә шәһьәмлү хьәл бирәнки,
Ә сарай дүл губ дәбәрдә әшглүһош.

Бор чирәйи әз әгүлһой дананһо,
Овә хуно һьор фүбәрдә әшглүһош.

Асдаралү сухдә-сухдә шәһьәмһо,
Ә мәлхьәми ән һьумүр дә әшглүһош.

Һьәйблү-һьәйблү ухшәш зәрә ә Әлдар,
Әз гәсд мүһьбәт әдәй мүрдә әшглүһош.

Әшглүйә шори

Нә танусдум чү бирикә ә һьәрәш,
Йә сад ҹиро мәһьно дори коф шәрәш.

Мәлкәмутһо әз хов зутә вәхүшдүт,
Войисдүт ки, шир вәкүрүт әз кәрәш.

Гәрәгәтрә нифрәт хундут ә офто,
Гәрәнтүйә сийәйи күрд дог-дәрәш.

Фәләк сәйәг ә дәс, ә пой офдорут,
Ҹәһьм бисдорут ә дү-йәки дог зәрәш.

Вәпичүрүт әз лүҹүһой мәһәббәт,
Тойә зәрүт гәмлүйә дәрд – кәдәрәш.

Аташ рухунд бирәнгинәй ковләйи,
Шивән офдо, сой нә бисдо гәдәрәш.

Рәхьми ХУДО – софлу дирә Әлдара,
Ә әшглүйә шори чарунд һәдәрәш.

Ә сәс тү

Ә һәр шори хинә вәни ә дәс тү.
Әри сад кор зийод бошку хьәвәс тү.

Бил сәнгһорәш йармиш соху ух виҹдон,
Дүл асланиш довом нидү ә бәхьс тү.

Әз ковләйә богчә чиним күлһорә,
Битәмизә хәтәр нийов ә нәфс тү.

Азадирә войисдәкор – чү амбар,
Руй пәләнкиш раст нәйово ә нәхьс тү.

Күкү мүхькәм буһо дорһо бор дорә,
Йә дүнйоьлуг бәхшә дәри ә вәс тү.

Ә лүҹүй әшг бәмзәрлүни русмуһо,
Сириг мәнү ә далгаһой нәфәс тү.

Чүн ХУДОйи шоһид нибу, ой Әлдар,
Әз һьәйили ошуг бирәм ә сәс тү.

Гисмәт бәрдүт

Рузә хуно кутәхь бисдо мәhәббәт,
Вәрфә сәйәг хьәлим висдо әгибәт.

Хьүкүм йә моч йәлов вәнкәсд ә ловьо,
Күмүр фурми ә күл чаруст hәгигәт.

Йә кәлмә коф мүшкүл омо ә ләhьә
Әгүл мувәхь чорә нә офд әз hәлбәт.

Ә нәкуми чилит вәкүрд хорирә
Һьәрә дорә, мозол нә рихд әз сәбәт.

Гәрәнтуйә хьол диромо ә чумhо,
Мочол нә мунд әри сохтә вәсийәт.

Тәнки нәфәс губ дировунд ә гәд дүл,
Күлhой сәвки зәрди вошәнд гәрәгәт.

Тичә гәләм буховлу мунд килитсүз,
Рүхь Әлдара гисмәт бәрдүт ә хьофт гәт.

Хосийәтәш зу вәки

Чиро бирә чәтиникәш әзйәки,
Чүфтлү мундә бәди, – дийәш әз тәки.

Нишон дорә hьәсәлирәш әз тәлхьи,
Чалма зәрә сийә шоләш мәдәки.

Бул бирәкор әгүл сәрүш әз бинә,
Һьоширийү кәм hисдикәш йә бәки.

Йә мисголлуг hьор дәрикәш ә чунтү,
Әз hьәдәти йә миhьидәш пәс мәки.

Ранк-бәранки фәсилhорәш хьүкмhойи,
Һәрдән рузhош, hәрдән шәвhош кудәки.

Рүхшәндлүйә хәндәhорәш зәрәнки,
Хьисоб сох ки, зарафатиш – hәнәки.

Сәрсон тәhәр хосдәникәш Әлдара,
Әз ләшәйтү хосийәтәш зу вәки.

Гәм нихуру

Әз хунәйтү кәм нә бошку мәhьәниhой мәлхьәмиш,
Бил рүхь түрә вәбәрүку овоз зили нән бәмиш.

Хушбәхтлүйә руз винирә сәнәhьәтә хосдәкор,
Шүкүрлүйә хилос бирә әз дәрдиhой ән гәмиш.

Кәләкүтүр дог-дәрәйи гисмәт нисдкә ә руйу,
Ә нимә рәхь овhой дәрйоh ниимфуравт әз кәмиш.

Әз аташьой кәрми тәнү әрәг руйә рих-дәкор,
Дәмлү-дәмлү фадилүйә нун мәкүрү әз хәмиш.

Дәhьәмйәти хосдәхундә әз бор мүhбәт чусдәкор,
Шикойәтә нитав сохдә әз амбари, әз кәмиш.

Шорә hьәрсhой мозолмәнди дәхүсундкә Әлдара,
Офтолүйә нурлу буhо, гәм нихуру әз нәмиш.

Гиймәтлү тан

Нурә хуно чорәлүни нәфәстү,
Әз бочлүйи мәйофдоно хьәвәстү.

Йә күлүнкиш йә сәнг нитав чумундә,
Гәләбәндә сарай дүли гәфәс тү.

Ә hьиломиш ухшәрийү нә буhо,
Йә чиройкә мәлхьәм дәри ә сәстү.

Тәшнәлүйәш киснә нисди түндә әшг,
Йә дәрйоhлуг сәрвәт дәри ә нәфстү.

Нәдоворәш бәхшипару сохдә вәхт,
Бүхьүрмәти нә бурбундәй ә кәс тү.

Әз ХУДОйиш хьәлолбәнди дириhо,
Йә дүнйоhлуг софо вәри ә пәс тү.

Нәсиhәтәш гиймәтлү тан чүн Әлдар,
Әри мүрдәш разикәрум ә дәстү.

Гәһри мәбош

Минәтлүнүм, мәрә ә сәр бийофдон,
Синәтлүнүм, ә дәр-бәдәр мәйофдон.

Хушбәхтирә әри дошдә һьүмүрлүг,
Сәбәб нибу нә йә шүһрәт, нә йә шон.

Ә мәнкәнә офдорәнки һәгг дузи,
Чорә нидү нә йә парчоһ, нә йә хон.

Тирохунһо кәрдундәнки Сифирә,
Әгүллүһо коф нисоху әз добон.

Сабурһорә чару зәрә руз-бәруз,
Имидлүйә чорә мәхой әз һомон.

Софә әшгә сухундикәш күмүрлүг,
Оһиллүйә човоб нийов әз човон.

Әнкүшдәри нә дорәйкә ә вәхтүг,
Ә фурм Әлдар гәһри мәбош әз зомон.

Бәхтәвәриш имбошим

Ә бәхтәвоз нәхшә нәриш имбошим,
Ә әшгәвоз сүрхә зәриш имбошим.

Ҡовләйәти дәкүрдәнки Вәтәнә,
Ә ьәггәвоз мозол дәриш имбошим.

Һьәрс шорирә рүхундәнки һьәсмуһо,
Ә рүхьәвоз хәбәрбәриш имбошим.

Кәлә-күтүр дәмундәнки ә горбол,
Ә хьүкмәвоз ььәчәл шәриш имбошим.

Шәһьәмһорә сухундәнки шоботһо,
Ә нәфсәвоз сәрпуш сәриш имбошим.

Чару зәрә дәрдимәнди мәхлугә,
Ә рәхьмәвоз ьүнәрвәриш имбошим.

Разулуги вәкүрдәнки әз ХУДО,
Әлдаровоз бәхтәвәриш имбошим.

Ә духдәр

Наз дорәй тү кушди мәрәш, ә духдәр,
Човгунә дорд курди сәрәш, ә духдәр.

Коф ләhьәймә әз hьәсәлho парусди,
Ә вичдонмә мәшән шәрәш, ә духдәр.

Әз хостәйи дог кәширәй ә чунмә,
Чорә нибу шитә кәрәш, ә духдәр.

Шори-ники зийод бири руз-бәруз,
Түсүз нирам ә йә hьәрәш, ә духдәр.

Ә пәхүрә йонуглуhокуш чум норә,
Коф –кәләчә мәзән хәрәш, ә духдәр.

Әшглү буhо hьочизбәндлү нәс бирә,
Тәлхьә фикир мүкшү нәрәш, ә духтәр.

Ә шәш гушә хьәсрәт hишдә Әлдара;
Ә сәр дү-бир мәки зәрәш, ә духдәр.

Ә йор мә

Әзмә ә дур бийо мара, ә йор мә,
Ә доруни дүлмә дара, ә йор мә.

Севкәндлүнүм әзтү чиро нибошум,
Гәнәт зәрә ә сәр вара, ә йор мә.

Ә ворушиш ә тәшнәй тү офдорәм,
Чикәр мәрә мәсох пара, ә йор мә.

Йә сурлуйә вози дирәм hьиломә,
Чуфтә гушә вошән зара, ә йор мә.

Ә хьәсрәт тү ә фурм hовун парсирәм,
Хушбәхтимә курди кара, ә йор мә.

Азәрбайчон – Вәтән мугом бирәйиш,
Әз кирйәho мәзән чара, ә йор мә.

Симhой мизраб hьәрсә рухунд, ой Әлдар,
Түсүз нитам зәрә тара, ә йор мә.

Ә ХУДО вомунди

КоҺ ләҺьәйтүш пилигҺорә шовунди,
Бәйәй дүлтүш гутинәрә ковунди.

ГүзүркүлҺо тәйтә чумә вокундә,
Хуморирәш ә мочәвоз ловунди.

Ләйли – Мәчнун әз сәдиги мундәйи,
Нәшумошуш ә гисмәтҺо домунди.

Ҹар дәшәндә коврә Һьәсмуй – сәрпуши,
Хүшкиһорәш әз вәрф – воруш овунди.

ФикирҺорә сийә думон хундәйи,
ХәйолҺорәш ә чумҺойму ховунди.

ЧовгуниҺо ә Һьәҹәл суй дорәнки,
РәхьҺошурәш кәрми офто товунди.

Әз сабурҺо мозол Әлдар рихдәйи,
ИмидҺоймуш йә ә ХУДО вомунди.

ОҺиллүйә хов

Ә гәд пәмбә бийо дорим миҹәлүйә
рүхьточирәш.
Әз дорун дүл бийо хойим ХУДОмәндә
мүхьточирәш.

Гәдимийә ШоҺ догҺорә зәлзәләлү
ҹумундәнки,
Ә ворвори ухшәр дирәйм Һүнәрлүйә хьол
бочирәш.

Нә дәрд мунди, нә гәм мунди ә гәд сарай
ән хәйолҺо,
Әз Мисраим ә гуй зәрәйм туболүйә
гирмочирәш.

Хосдәхунә ҹовонҺойи күлә хуно рач
ҕисдиҺо,
Ә хәндәҺо шор вошәндәйм мүҺбәтлүйә
лов мочирәш.

Нәсиллүйә хорәлүнүм ә дәр нимаз ән
сифирҺо,
Әз бәбәҺо пак вичирәйм Тиролүйә рәхь
вочирәш.

ШоҺирлүйә пойҺой Әлдар руй хорирә нә
күрдәнки,
Ә динчиҺо гурбу дорәйм оҺиллүйә хов
ҹочирәш.

Шәр әхир

Ә дәрдлүйә фикирәвоз хушә рузә нитай дирәш,
Ә вишәйә рәхьһорәвоз чура бәхтә митай чирәш.

Туболүйә гәргүш сохдә, чәвги мәйор ә гәд хунә,
Ә мүшдәвоз куфтә сәрһо, әгүл дүрүст нәс дәбирәш.

Ә сабурһо имид мундә, сәхьиблү бош әри чунтү,
Йә кийовиш ә руй хори ьә нимноһог нәс вәбирәш.

Ә бим чәһьмәт гәрорлүһо вәкир дошдә кәләтәрә,
Әз рәхьм ХУДО рүхь вәбәрдә, әз дәсү ки һәр фәгирәш.

Тироһорә мозоллу тан ә гәд сүрхә Сифир нимаз,
Зәхьми бәдә гуй сохуһо, ә сәр хүшдә точ дәчирәш.

Ләзәтлүйә дәһьәм нийов әз буш мундә ләгә, Әлдар,
Әз чүрһьәтә дананйәти пишотә вин шәр әхирәш.

Пәнч митро ог

Әз зәхьмәтһо нә чусдиһо чувурлүйә доглүнүм мәш.
Ә чәннәтһо чарусдиһо богбонлүйә боглүнүм мәш.

Зәһьифмәнди нитав күшдә, рәьмийү соф нисдиһорә,
Тәбиәтә сәйр сохуһо алмазлүйә соглүнүм мәш.

Мәһәббәтә һьәләм күрдәм ә пәнчәй дәс шоһирйәти,
Дастанһорә мәлхьәм дүһо күкәлүйә тоглүнүм мәш.

Зиндәкунә мозолмәнди гәнәтлүйә пар зәрәнки,
Гурбучәй йор рафданиһо лолмәзәйә гоглунум мәш.

Йә ә ховмә гисмәтлүни күлүнк зәрәйән човони,
Әз ХУДО ьәгг бәхш дириһо оһиллүйә чоглүнүм мәш.

Әз гәд чәһьмәт чиро кәшдә, тәхьно нитай мундә, Әлдар,
Ә вәһьдәйү күч бирәнки, пәнч митройә оглунум мәш.

Нитай чикә кӱрдә

Бихьӱрмәтә дастан нисди нәгӱл мәш,
Әз асдара бәхтә чири әгӱлмәш.

Әз һьәили чофо дирәм софолуш,
Әз бикори парс никӱрӱ әнкӱл мәш.

Ә дог-дәрә гуй нә зәрэ әз пишә,
Сӱмбӱллӱйә зими кощдәй ә чӱл мәш.

Вәрф-ворушлу аташ рихди әз һьәсму,
Кӱк бирәхьмә гәриш сохдәй ә кӱл мәш.

Әз точиһө әри сәргуз офдорә,
Пилләһорә вәдәшәнди әз сӱлмәш.

Сарайһорә вачарундә әз бинә,
Сӱркәй әшгә тӱнд докунди ә бӱлмәш.

Чум Әлдара шорундикәш имоһой,
Дийә нитай чикә кӱрдә ә дӱлмәш.

Сӱрхә чорә

Софә әшгә нә дәрд имбу, нә гийбәт,
Әри хосдә варайусди тәбиәт.

Пәнчәрәрә гили мәйил ә руй мәнк,
Ә гәд гәфәс нийо добу һәгигәт.

Асдараһо руй вәкӱрди әз шобот,
Шәһьәм сәйәг әдәт сухдә әз гийрәт.

Гӱзӱркӱлһо буй вошәнди – ширәли,
Һьәсәлирә гимиш сохди әгибәт.

Билойигһо ә пәхӱри домунди,
Әз нур офто тәмизтәйи сәдигәт.

Одом нори бинәборуй зэхьмәтәш,
Бәхиллӱһо кара кӱрди гәтә-гәт.

Мәчнунлӱйә гәләт мәбош, ой Әлдар,
Сӱрхә чорәй хушбәхтини мәһәббәт.

Нивомуну ә һүлмә

Һьәзоб дүһо губ мәдәшән ә дүлмә,
ХУДОлүйә рәхьмә дәшән ә дүлмә.

Севкилиһо мәскән күрди ә богчә,
Хәзонлүйә тәләф мәйор ә кул мә.

Әз ранк һьәсму суй вошәнди зимиһо,
Нә рурундә молә мәкәш ә чүл мә.

Ә дәрдәвоз әдәй сухдә хәйолһо,
Хокисдәрә гәриш мәсох ә кул мә.

Рүхьвәбәри – хоривози бәндәһо,
Һозор чиро дәһьәм дәри ә бүл мә.

Пойһо әдәй ә чум киро чүмүстә,
Һьәйнәлүйә бәхил мәбош ә чүл мә.

Гувот гулһо кучлуникәш, ой Әлдар,
Ворвориһо нивомуну ә һүлмә.

Сойәрә нивини

Имид норә, вәлк хәбәрәш нивини,
Нолә зәрә, губ гәбәрәш нивини.

Шәггәй хәндә зийод бисдо әри тү,
Шәрбәтлүйә лов шәкәрәш нивини.

Дурәсүзи – кәрмә тәнүй офтойи,
Йәловлүйә су чикәрәш нивини.

Һьиломкәзи гисмәт нибу ә надан,
Әз винитү йә зәвәрәш нивини.

Назлү-назлү әри дүлә вәбәрдә,
Ошуглүйә тар зәрәрәш нивини.

Хәчәләти кәширәйи әз кулһо,
Мүһбәтлүйә дог-дәрәрәш нивини.

Суроглүйә чарлү мәкәшд Әлдара,
Әзимбәгдә сойәй мәрәш нивини.

Ә гәд дүлмә дәри тү

Танусдәнүм әгүлмәндә сәри тү,
Хүшдән ХУДО кумәк бирә әри тү.

Ә чум милләт нур офторә докундәй,
Ә гәриш хәлг, ә сәр зуһун вәри тү.

Лугондирә һәгг-хьисобу нә буһо,
Дәрйоһлугә әгүлмәнди – «хәри» тү.

Сәхьролугә ә фурм ҹәннәт чарундә;
Әз икидһо зийод бошку нәри тү.

Сәдиглүһо Сифир – Тиро вәкүрдә,
Һьәсәлбәндә палустәйи – «шәри» тү.

Офуррәкор бәшгә дори нәхширә,
Ошкор кәрдо сүрхәлүйә зәри тү.

Йә рузлугә нә дирикәш Әлдара,
Бовор сох ки, ә гәд дүлмә дәри тү.

Ққуфдурут

Ққәвүлсүзиш һьәрүс бирәй, куфдурут,
Әз асдараш бәхтә чирәй, куфдурут.

Мәһәббәтә әз һьошири ҹусдәнки,
Ә тәнкиһош нә дәбирәй, куфдурут.

Хосдәхунлу нүкәр пойтү бирәнки,
Ә сәр тәхтиш шор вәбирәй, куфдурут.

Софә эшгә ә хун дамар дошдәнки,
Дәрдһьой дүләш бул дәчирәй, ққуфдурут.

Шәвһьой шобот ә сәр сифро нүшдәнки,
Ә чумәвоз рәхь кәширәй, куфдурут.

Ә мәҹлүсһо пәйләһорә зәрәнки,
Әз хәндәһош гәм вәчирәй, ққуфдурут.

Хьәсрәт Әлдар сурмәзәлү күшдәнки,
Йә сәһьәти руз нә дирәй, куфдурут.

Бинәборуй һьәсүл

Фурогусдәй ән дүлтүрәш ә сәр зуһун,
нәбу вәни,
Фуҹогусдәй әгүл түрәш ә шәр зүһун
нәбу дәни.

Үзийоги ән шоһири дастанһорә
күнҹундәйи,
Ҹызмагәрәй нәгүл түрәш ә күнч сундуг
нийо шәни.

Тәйтә ХУДО ҹәзо дорә, сәкәрави
сохдәкорһо,
Вошкунәвой кәкүл түрәш әз гобугу бийо
кәни.

Ширин пәрәст бирә ҹикә әз хьүрмәтһой
дананйәти,
Һьәсәлиһой ән күлтүрәш бил нә ҹүнүт әз
ҹун тәни.

Шорлу-шорлу кәшдә-кәшдә ә хосдәхунд
йорирәвоз,
Офурриһой хьәсүлирәш әз хәйолһо ә дур
нәни.

Обур-хьәйо дошдә-дошдә бүтүн һьүмүр ә
фурм Әлдар,
Бинәборуй һьәсүл түрәш әз алмазһо бийо
зәни.

Дәр ҹәннәтә очуг дирә

Әз доруни лугондиһо мозолирәш нибу
офдә.
Әз хорини бугонтиһо козилирәш дәби
бофдә.

Ҹарлумәндә сурогикә михәнәти
бәдбәхтлүһо,
Ә мәсләхьәт офдорәнки зәхьмиһорәш
мәку софтә.

Йарашугә вичириһо әз һьошири ән
тәбиәт,
Чинорлүһо – бәһәрсүзи, варайисдкәш ә
фурм кофтә.

Фәсил-фәсил варасдәнки гуногйәти ән
нәсилһо.
Соворәйә зиндәйәти хьәсүлиһош әхьүкм
ноф дә.

Гәзончһорә бәхширәнки сәдиглүе ХУДОй
һьилом,
Һүнәрмәндә икидйәти әнҹәг кәнәш ә гәд
коф дә.

Гүл-гәрәвош Сифир-Тиро бирә ҹикә,
Әлдар, дан ки,
Дәр ҹәннәтә очуг дирә, – шоботкирһош сәр
йә хьофтә.

Мозол ХУДО

Руз сәйәги һүнәр мийнү торикийә шәвә
нәр тү,
Гузйәләги һәдәр нивнү шәрикийә
тәвәссәр тү.

Ә гәд алмаз гобугйәти кип-коликә рүхь
нәшумо,
Әз хьофт гәтиш сура космос мәләк нийов
эри бәр тү.

Бийов – бурав бәгдәһорә түндә вози хундә
вәһьдә,
Әз гушшәһой ән шәшиһош шолйәхь мийов
әри зәр тү.

Ә мәнкәнә нийофдони гисмәт нокә
Офуррәкор.
Гилинч пәнчәш түндлү мийов, рәхь
буррикә сойәй шәр тү.

Тироһорә хундә чикә – вәрәг-вәрәг ә
әшгә-воз,
Ә мизузәш бәхтлү дәниш, вәкосикә ә руй
дәр тү.

Думон һьәсму ә хьүкмәвоз гуй бирәнки
кәнәш, Әлдар,
Мозол ХУДОш тиһи имбу ә һәндәвәр, нә ә
сәртү.

Шүһрәтһой ән шән

Әз мозолә кузәтйәтиш мә – ән түнүм, тү –
ән мәни,
Әз хьәлолә гисмәтйәтиш мә –
шүвәртү тү –, зәнмәни.

Сәдигмәндә гонунһорә сойәй мозол күрдә-
күрдә,
Чәннәтлүйә парлүйәтиш рүхь нәшумой ән
тәнмәни.

Әз гәдимә бәбәһойму вор хьәлолә
вәчирәнки,
Һозор сали сабурйәтиш әз Тироһой Вәтән
мәни.

Ә йә бәндә нә бурбундәм човгун дүһо
хәрәбирә,
ХУДОлүйә шолйәхьйәтиш – рәхькирорә
йәтән мәни.

Тәһьәдийә видов мәсох, рәхь һьүмүрә
кирошдәнки,
Сипрә зулог оһилйәтиш әз чәһьм муйһой
ән дән мәни.

Тичә гәләм брилийанти парс нитанү күрдә,
Әлдар,
Һьиломкәзә шоһирйәтиш әз шүһрәтһой ән
шәнмәни.

Ләзәт нидү зиндәкуниш

Ә үзкәһо чәләг нирав нәшумоһой чундә-
куниш,
Ә үкәйһо йәләг мирав һьошириһой нун-
дәкуниш.

Бәхиллүйә гәргүшиһо ә фурм воруш рихдә
вәһьдә,
Әз обурьой дошдә имбу – сүрхәлүйә
бундәкуниш.

Әз сабура чофой һьәнкһо хьәйо вәкүрд
чувур доги,
Чалмабәндьой кипәлүни Тиролүйә
чусдәкуниш.

Сәдигйәти йә мичәйи әри точмәнд
бәхтәвәрһо,
Әз хьәлолә әрәг бошку әнкүшдәри
хосдәхуниш.

Әз хьәримә билойиги варайусдкә сифрой
ники,
Әз войисдәй ХУДО нибу мәлхьәмиһой
мун-дәкуниш.

Әз сади бисд хостәйиһо шор нә рихдкә
әкәр, Әлдар,
Шәрхәчәләт хурдә рузьо ләзәт нидү
зиндәкуниш.

Күлә хуно

Күлә хуно очмиш бирәй, ә мирод дүл
расирә вәхт,
Асдараһош ә сәр мозол гош вәнори әз
түнди бәхт.

Гәйтонлүйә кәрмә мумһо ә шәһьәмдон хьәл
бирәнки,
Тироһорә нә хунуһо, коф ХУДОрә никүрү
сәхт.

Әз хубиһо рүхь вәкүрдә үшүг чумһо нур
дорәнки,
Динчимәнди войуһорә ә хәрәбиш нисоху
чәхьт.

Сәдигмәнди ән Овроһом ә гәд дүлһо
дәбирәнки,
Дү тарафай ихьтибори әз шолуми имбәсдү
әхт.

Гилинчлүйә пәнчәй дәсһо куч-гувотә
вәчирәнки,
Әдәб әркон дәблү бирә, рушумлуһо низәнү
ләхт.

Әз нәһьләти хүшдә, Әлдар, рузу йорсүз
кирошдәнки,
Әз әшг-муьбәт сурогсүзи ләзәт нидү
сүрхийә тәхт.

Сәдиги тү

Хәндәлүьош дүл войурди әз шорлүйә
сәдиги тү,
Лүкәлүһош күл овурди әз борлүйә
сәдиги тү.

Войкәлүһо кура бирә һьиломлугә чар
зәрәнки,
Пәшмулуһош ранк парунди әз һьорлүйә
сәдигитү.

Гәрболлүйә күйчәкиьо хәми әшгә
войурдәнки,
Мәләклүьош руй вәкүрди әз ворлүйә
сәдиги тү.

Лейлипәрәст хосийәти мәчнунһорә
чогундәнки,
Мүьбәтлүһош паклү бири әз корлүйә
сәдиги тү.

Әз дү-йәки рачә рузһо һьүмүр сала пуч
сохдәнки,
Имсаллүһош шор вәчири әз порлүйә
сәдиги тү.

Овозлүйә чәһьмәт нимаз, рүхь Әлдара
вәбәрдәнки,
Нәсиллүһош бәһәр дири әз хорлүйә
сәдиги тү.

Тәрсмә нибу

Нур сәбәхьә дирәнүмкә әз думониш тәрсмә
нибу.
Сур тәмәхьә чирәнүмкә әз кумониш тәрсмә
нибу.

Гәлизбәндә чәхә дүшмә әгүл сәрә вир
сохдәнки,
Әгүллүйә тичлүнүмкә әз йомониш тәрсмә
нибу.

Әстерлүйә духдәр доги ә бим милләт
мундә вәһьдә,
Ә ХУДОй һәгг боворүмкә әз Амониш
тәрсмә нибу.

Мәчнунлүйә хьәсрәт мундә ә чүллугһо
офдорәнки,
Лүгәй нунә хурдәнумкә әз йовониш тәрсмә
нибу.

Ә һәр сәһьәт фикир дорә, чунсогирә дошдә
чикә,
Оһилирә күрдәнүмкә әз човониш тәрсмә
нибу.

Әз әшг-мүһбәт үлүкбәнди гәләм ә дәс
вәкүрдәнки,
Шоһир бәндә Әлдарүмкә әз зомониш
тәрсмә нибу.

Ќәрмә һьәрсһо

Ќәрмә һьәсһой бәдбәхтирә тийи мәсох ә сәр синә.
Әзи һьилом күч бирәйи һьәдәт офди лап әз бинә.

Шишәйә руй човонирә мәфурогун ә хьол мүрдә.
Рафда рәхьһой ән мүшкүли нәс вокошдә һич тәрсинә.

Зулумлуйә дәрдлүникәш бийо әнчәг мити боши,
Чәхьти сохдә, әз дорун дүл зу вәдәшән бәдә кинә.

Әз дәвр Одом сәр күрдәйи, ә дәс инсон нә дә һичиш,
Әз ХУДОйи бийо дори әгибәтьой Тирой динә

Ә милйонһой һьилом мәрзү йә Сифирә ә дәс күрдәш,
Ә дүл дуррай ән йә бәндәш дийә нәбу вәни хинә.

Хәрчи-вәрчи әшг-мүрбәтә Әлдарлү тан әри йә күл,
Йә һьүмүрә нобкә нибу шобош сохдә ә фурм чинә.

Шорһой һьилом

ХУДОлүйә рүхь вәбәрдә шорһой һьилом,
Тиролүйэ коф войурдә хорһой һьилом.

Фикир вәнит ә зир дәрйоһ нә руй хүшки,
Һьәсәллүни, шәрбәтлүни борһой һьилом.

Зийодийә коф нә бошку әз хориму,
Әз буруни, әз доруни ворһой һьилом.

Һьәйбә бүхтү нибу дорә ә мәнк бәхти,
Сүрхә чорәй ән шәвһойи торһой һьилом.

Ә сәр гәнәт хәм-хәйолһо пар зәрәнки,
Әз гәдимһо сурог дорә йорһой һьилом.

Әшг-мүьбәтә кәшф сохдәйи бәндәй ХУДО,
Әз обури, әз хьәйойи һьорһой һьилом.

Сурһой дүлә гәрбол зәрә мәвич, Әлдар,
Һәчиникәш йә возини корһой һьилом.

Мә гурбу

Шәггәлүйә хәндәй ловә мә гурбу,
Хьәйо күрдә ә чум кәм-кәс нә бурбу.

Әз бәхшиһой ән ХУДОйи рачи тү,
Лейли, Ширин митав мунә һә дурку.

Һәр кәлмәй тү шиб-ширини – һьәсәллү,
Дәһьәмийүш нә хилов бу, нә шур бу.

Тов чумһорә әз мәнки тү вәкүрдәм,
Үшүгйәтиш тиб-тәмизә йә нур бу.

Ә руй дүнйоһ йә әзини әшг әчи?
Пич-пичиһо әрчү бийо ә сурр бу?

Ловолүйә тәшволунум руз-бәруз,
Чумнәвәкир бил һәмишә ә дур бу.

Әз дәс Әлдар һәр вәхт күрдә мара, йор,
Нобкә садан мукуйу ки, йә кур бу.

Имбошум

Ә хьәсрәт тү мундә-мундә, губ дәрийә дүл имбошум.
Соги чунә рундә-рундә, пачирәйә күл имбошум.

Йәлов тәнү хьәл нисоху алмазлүйә бәйәй рүхьә,
Әз офтойи руй чарундә, вәрфәлүйә чүл имбошум.

Дийә нитав мәлхьәм бирә гәнәт зәрәй ән чороһо,
Нурһой чумә дәпарундә, дәхьорлүйә ьүл имбошум.

Әз ихьтибор суй нивину әшгә сийә дирә чумһо,
Әгүл сәрә дәчарундә, ләрзирәйә чүл имбошум.

Сабурмәндә пәшмуйәти һьәрсә чорә вихдә вәһьдә,
Аташ дүлә тә чарундә хокистәрә күл имбошум.

Әлдарбәндә нубот дикә нәфсәлүйә иштоһ хори,
Хок синәрә дәпарундә, говрәдонә бүл имбошум.

Бийо кәнәш

Ә хьәсрәт тү дәмундәйи, ә һоройма бийо кәнәш,
Ә мүһләт тү вәмундәйи, ә чорәймә бийо кәнәш.

Зәхьмә фикир нийо кәшү чунсогирә дошдәкорһо,
Әхьволәтмә нә мундәйи, ә ворәймә бийо кәнәш.

Ә руй офтә гисмәт нибу әз мәнк шәви чусдәкорһо,
Нурмәндирә парундәйи, ә торәймә бийо кәнәш.

Мәлхьәмлүйә хумор сохдә, пәнч әнкүшдә тиморлүһо,
Сәр синәрә нәрмундәйи, ә хорәймә бийо кәнәш.

Ә дог күлүнк нәс зәрәнүт рәхь Тирорә рафдакорһо,
Гувот гулә чарундәйи, ә корәймә бийо кәнәш.

Гул-гәрәвош тәлһой сәси – мүһбәтлүйә мәһьнихунһо,
Тар Әлдара зарундәйи, ә шорәймә бийо кәнәш.

Кирйәй шоһир

Әз хьәсрәти хьәл имбоши чүн шәһьәм,
Ундә митай чүникәнәрз тәлхь дәһьәм.

Мәчнунийәти дур бисдокә әз һьәрәш,
Зу импачу күлә хуно дәрд нә гәм.

Хушбәхт имбу Лейлитәһәр хойуһош,
Чәшмиш буһо коь амбари, коьи кәм.

Үзйог нисдкә сәдигирә доруһош,
Хәстәйә әшг нийо кәшү түндә дәм.

Ә дур нирав, вәчә бим-буш күрүһош,
Ә һьәрс киро сәнгә дүлә нә тан нәм.

Ә нум ХУДО шүкүр сохдкә сабурлуш,
Имид мәбош ә сади бисд ән рәгәм.

Һьәмәлбазһо кофсүз һишдкә Әлдараш,
Кирйәй шоһир нә зил имбу, нәки бәм.

Шүбhə мəсох

Чəрхəлүйə йə пəрвонəй əн шəhьəм бош
əри чунмə.
Əрхəлүйə йə сəрномəй əн дəhьəм бош
əри нум мə.

Пəшмуй сабур нитав бирə ə рəхьм ХУДО
офдорəкор,
Əз имидhо палусдиhо мичəдори
зиндəкунмə.

Ə тəлхь бəди суй нəс дорə ширин-шəкəр
хəйолбəндhо,
Ə шориhо чарусдиhо мəлхьəмдори
мунəкунмə.

Кипəлүйə сəр бирəкор Тиро хундə ə гəд
ховиш,
Ə шукүрhой ХУДО киро бəди нийов əз
hьовунмə.

Чүл-чəмəньой вишəлугьо йарашуги əри
Вəтəн,
Йə чəйрониш хунлу нибу əз чүрьəти əн
зомунмə

Хостəйирə сүрхəлү дор, ə фурм Əлдар,
бүтүн hьүмүр,
Мүhбəтмəндə шəхлү бирə, шүбhə мəсох
əз товунмə.

Нивой мəрə

Хьол-əхьволə нə күрүhо чундəкуниш
нивой мəрə,
Əз зар – сүрхи дəкүрүhо бундəкуниш
нивой мəрə.

Əз хьəрими hьəмəлдани ə хок хори
чарусдəнки,
Ə хьололи нə бəрүhо нундəкуниш нивой
мəрə.

Мүhбəтлүйə ов кəрəки тəшнəлүйə
Мəчнунhорə.
Күк нəшумо вəкүрүhо рундəкуниш
нивой мəрə.

Шүьрəтлүйə хьүрмəт-ьорə ə хокисдəр
чарундəнки,
Рүхь ьəчəлə вəбəрүьо хундəкуниш
нивой мəрə.

Палаша сəр дананйəти нүкəр ички бирə
чикə,
Ə хов мəсти дəбəрүhо мундəкуниш
нивой мəрə.

Үмəр –Хəййам од норикə зомон-зомон,
Əлдар, кəнəш;
Əз шор шороб кироруhо зиндəкуниш
нивой мəрə.

Мозолмәндә мундәкун

Ә фурм һьәсмуй ән зумусту хиник мәбош
әри чунмәш.
Ќиров буһо гәм-фикирә зәхьәр мәкәш ә сәр
нунмәш.

Фурогусдә вичдонлунум – әз һьәмәлә
хостәйи тү.
Ә гәд кәрми ән һәминон гир мәвәни ә хок
бунмәш.

Шәггә зәрә әз биһьори хинә мәнүт
һьәлбүслүһо,
Ә парлүйә рүхь чарусдә, чорә нидү шәр
һьовунмәш.

Әз дувунһо гәлп вәхүшдә бихьүрмәтә
гәләтиһо,
Хьәримә дог нитав рихдә әз хьәлолә
Мичәй хунмәш,

Әфсонәһой Лейли-Мәчнун вәкир нийо
бошу һич вәхт,
Хосдәхундә сәрсон һишдә, дәблү нибу
зиндәкунмәш.

Һийләкәрбәнд гудуз дирә, вочә әз дәс нә ди
Әлдар,
Әнчәг әз йор суроглуни – мозолмәнди
мундәкунмәш.

Аташ офто кәм ниимбу

Хуморлүйә чумһой түрә нәбу бәсди ә хов
кирош,
Шит-хиловә хәндәй түрә зәбу гәсди ә лов
кирош.

Догуногә пәшму имбу күл богчәрә
пачундәкор,
Чофокәшә дүл богбонә шор хьәвәс ди ә хов
кирош.

Ә никә руз нәс расирә әз бинәдән надан
буһо.
Сириглүйә ризһой офто нур дәбәсди ә тов
кирош.

Бичорәйә тәләф мурав нәбз зомонә нә
күрдәкор,
Чун пәсәво нивокошду ә гәд кирйә ә һьов
кирош.

Гәьри мундәй һьәрәбири пәшмуйәти
овурдәнки,
Зумустурә гәбул мәсох, йә рузлугә сузов
кирош.

Дәрдәчәрһо никорәнә – дүләпәсә мундкәш,
Әлдар,
Аташ офто кәм ниимбу әз сухдәйи йәлов
кирош.

Әшгәлүни гумор мә

Хубиһой тү синәлүни ә йор мә,
Сәрпуши тү бинәлүни ә һьормә.

Рәхь сәдиглү дәрә-тәпә нәс бирә,
Бишәклүйә шишәлүни һомор мә.

Софә богбон хүрд нихойу лүкәрә,
Хьәчәлүйә дәстәклүни һәр дор мә.

Рабилүйә сәрпуш сәри ХУДОй һәгг,
Тиролүһо гәришлүни ә хор мә.

Ә пакимә шүбһә мәсох һич мәхьәл,
Ә дуркуһо пой нидәнү бовор мә.

Коф-кәләчә гәрбол мәзән руз-бәруз,
Мүһбәтлүйә нуболүни шумор мә.

Корһой һьилом возиникәш, ой Әлдар,
Зар сүрхийә әшгәлүни гумор мә.

Тәлхьә коф

Зирәй чумә фурогундә тәлхьә коф.
Дурәй нумә сурогундә тәлхьә коф.

Сүрхә одә сад бо хьәшо зәрәнкиш,
Шоботхьили нуровундә тәлхьә коф.

Бәдмозолә сиргә зәрә әз ләһьәш,
Сәрпуширә фуровундә тәлхьә коф.

Хосдәхундә ә мәгбуни дәйишдәш,
Хиловирә шурәвундә тәлхьә коф.

Тәмарузә мүһбәтлүрә дирәнкиш,
Нәзникирә дуровундә тәлхьә коф.

Ә хәлвәти тә имидә вәкүрдәш,
Һьәсүллүрә буровундә тәлхьә коф.

Шоһирбәндһо Әлдар пәрәст бирәнкиш,
Гәндлүһорә чуровундә тәлхьә коф.

Әз дәстү

Фикирлүйә сәбәхьлунум әз дәстү.
Шукүрлүйә фәрәһлунум әз дәстү.

Кор Оврочом нубо бири әримә.
Тиролүйә йә рәхьлунум әз дәстү.

Саломонлу әгүл чирәш әз кофһо,
Гәнәтлүйә рүвәхьлунум әз дәстү.

Шоботһорә ә әшгәвоз микирим,
Шәһьәмлүйә хьәләлунум әз дәстү.

Рүхь Одомә ә ихтилот микирим,
Чәннәтлүйә вирәхьлунум әз дәстү.

Мәчнунһорә тубо мүдү әшг иму,
Мүһбәтлүйә тәмәхьлунум әз дәстү.

Ә дог-дәрә нийофдону рәхь Әлдар,
Хьәтонлүйә мәхьәллунум әз дәстү.

Түни әнчәг

Ширнийәти ән мәгбунмәш түни әнчәг,
Кәрмийәти ән човгунмәш түни әнчәг.

Чофокәшһо софо дирә әз нум ХУДО,
Бәрәкәти лүгәй нунмәш түни әнчәг.

Мүһбәтлүһо куч вәкүрдә әз мичәй әшг,
Хьәрәкәти һүнәр чунмәш түни әнчәг.

Ә түрәвоз шор имбошум бүтүн һьүмүр,
Әхьволийәти ән омунмәш түни әнчәг.

Үзкә дурә хәйол нибу гәм-гүссәрә,
Мәлхьәмийәти чорәй мунмәш түни әнчәг.

Кулә хуно очмиш бирәй бор дорә вәхт,
Хушбәхтйәти зиндәкунмәш түни әнчәг.

Әз рәхьмиһой Офуррәкор мукйу Әлдар,
Чәннәтйәти ән зомунмәш түни әнчәг.

Нитани рафда

Әз мүһбәт ә дурһо нидани рафдә,
Әз хьүрмәт ә дурһо нидани рафдә.

Ә дүлһо дарафдә одлүйә нумһо,
Әз шүһрәт ә дурһо нидани рафдә.

Ә чәләй буховһо пой донорәнки,
Әз гүрбәт ә дурһо нидани рафдә.

Гийрәтә, номусә точ күрдә вәһьдә,
Әз мүрвәт ә дурһо нидани рафдә.

Сабурһо әз имид воруxдә бәгдә,
Әз мүһләт ә дурһо нидани рафдә.

Рүхьәлү пар зәкә гулһо-гәнәтһо,
Әз чүрһьәт ә дурһо нидани рафдә.

Әлдарлү хосдикә һьәсәлә йорә,
Әз гисмәт ә дурһо нидани рафдә.

Хуби

Ә дүлһо даравһо шориһош хуби,
Ә чүлһо вәриһо дориһош хуби.

Сүфрәһо вүнүку бәһәрә, борә,
Ә Вәтән дәриһо хориһош хуби.

Әз һьәсүл бофдәнүт хьәйомәндирә,
Әз обур паруһо һьориһош хуби.

Әз ковләй ән ники бошку хәндәһо,
Ә дәвләт чаруһо вориһош хуби.

Нубойә дәб мәсох һьәмәл Лейлирә
Мәчнунлу хойуһо йориһош хуби.

Бинәйә дәстәки кирошдә салһо,
Ә точи варавһо париһош хуби.

Һьәдәтлү дошдәнки мүһбәт Әлдара,
ХУДОлү буравһо кориһош хуби.

Әри тү

Шорәлүйә хәбәрлунүм әри тү,
Рүхьәлүйә вәбәрлунүм әри тү.

Мозолмәнди нитав бирә әзи рач,
Сурәлүйә бәтәрлунүм әри тү.

Гәрәтикон ән кулиһо күл дори,
Нурәлүйә йә сәрлунүм әри тү.

Дүрүстирә бәһәм дири чофәймә,
Мәзәлүйә сәһьәрлунүм әри тү.

Нәчогирә килов зәри хәндәһо,
Ширәлүйә бәһәрлунүм әри тү.

Әз мәлхьәми әшг войурдәм овозә,
Мүһбәтлүйә һүнәрлунүм әри тү.

Әлдармәндлү сәдиг мундә ә Тиро,
Мизузәйә йә дәрлунүм әри тү.

Ҝәнәш мәсти

Чорәһорә әри бура сәбәб нисдкәш ә сәр гәсди,
Бофдәһорә тәйтә дурра рушум мәбош ә шәр хәсти.

Нур офторә нә винирә чилит имбу туз-һой хори,
Ә мәгбунә хәйол киро мәнҝ шәвирәш нәбу пәс ди.

Ә сад чиро войәрәвоз варайусди һьилом Одом,
Ҝүлһой богчә нә вокурдә, у дүнйоһәш нийо дәс ди.

Имог-имог кура сохдә әгибәтһой соф мүһбәтә,
Әз доруни әшглүйә дүл, хьәсрәтлүрәш бийо сәс ди.

Йә пәйлә ов хурдә нисди – зиндәкуни сади бисд сал,
Фәсилһорә сәрин дирә, кәрми рәхьмәш әз нәфәс ди.

Әгүл сәрә йор бәрдәнки дәрһой чумә нә бәсд, Әлдар,
Нобкә чәһьмәт мукуйу ки, әз дәм шороб кәнәш мәсти.

Килкулийә һьәрсһо

Килкулийә һьәрсһой чумә нә рих дийә ингәдә.
Әз гобугу чиро мәсох, әзимбәгдә дин һәдә.

Мозолмәндә бәхтәвәри ә йә кофтү вәмунди.
Йә мисголә бәзәк дорә, нушу мәди садгәдә.

Йәһәр һьәсблү ә мәйдуй чәнк, пар-пар докәш сүрхәлү,
Уйог бош ки, һич мәхьәлиш икид нибу әз кәдә.

Лугондлүйә фикирһорә сириг мәзән ә мувәхь,
Әз зәрдиһой нәхши парун гутинәһой ән бәдә.

Йә чиройкә мүрбәт нибу – әз алмазиш сәхт буһо,
Брилийанта гошлүйәти ә коф «әшгиш» кәм нә дә.

Ә гәсдәвоз әз чум Әлдар вәнкәсдикәш хүшдәрә,
Һьәсәлмәндә тәһьрифи тү ә зуһунһой һәммә дә.

Тәлхьә зәхьмһо

Тәйтә һьәчәл пой донорә әзтү чиро нитам бирә,
Әйә болуш сәр норәйи ширнә ховһо митам дирә.

Йарашугә вир мисоху – богбонсүзә күлһой богчә.
Дор чинориш буй вошәндкә, бәһәрүрә нитай чирә.

Әз мәлхьәмһой ән дәһьәми ХУДО бәндә хәндәй ловһо,
Зумустуйә човгун бирә, ә дүл шори нә дәбирә.

Һәр дәрзәрә русмуйуни әри бофдә хушбәхтирә.
Гуморлүйә һьәмәл нисдкә, зәрһо нидү сой сә-бирә.

Гир-сәггүзлү мундә чикә хәмилүйә малад хокһо,
Әз һьәсонти нипарунут шүһрәтбәнди ән вәкирә.

Йә дүнйоһлуг һьоширирә тә буй һьәсму дәчүрүткә,
Әлдар нитав вәтовусдә тәлхьә зәхьми ән тәкирә.

Очуг һишдә гопуй дәрә

Шәв тә сәбәхь хисирәкор руз пинәки
нитав дирә.
Әз нур офто рүхь вәкүрдә боч имбәрү
ә дог-дәрә.

Пойу хори тәйтә дирә, – ә сәдиги
әшгтү киро,
Гәнәтлүйә парлү бирә, чар мизәни
и хәбәрә.

Бәхтәвәрә зиндәкуни һәйрон һишди
Лейлиһорә,
Ширин тәһәр гәм нә дорәй, Фәрһад ә дог
зәнү сәрә.

Ә сәр зуһун әгүлмәндһо чикә күрди шо-
нә нумтү.
Толихьмәндә тәһьәрифи һьәсәл совуст ә
руй кәрә.

Тиролүйә һьор вичирә, әз дәс мәди воч
мозолә,
Ә саданһо зәхьм бурбундә бил нәдаровт
һич ә һьәрә.

Әз чумәрәхь шәхьәнкуми, ә сәр соку
нүшдә Әлдар,
Ә сад чиро хьәсрәтәвоз очуг һишдә гопуй
дәрә.

Мәбош

Ә һьәрсһой чум дәниширә шәһьәмлүйә
дүлиш мәбош.
Хәйоллүйә гәнәт зәрә ворворийә һүлиш
мәбош.

ХУДОлүйә минәтлүнүм чорәй әшгә әри
бофдә,
Коф ләһьәрә әри дурра тичәлүйә бүлиш
мәбош.

Әз чуркумһой ән офтойи тәнүлүйә руй
вәкүрдә,
Ә мәһәббәт аташйәти хокисдәрә күлиш
мәбош.

Һьәләмлүйә шон-шүһрәтә ә дү дәси күрдә
вәһьдә,
Ә миродһо тә расирә кутәлүйә шүлиш
мәбош.

Ә рузкорә зиндәкуни үшүг руйә торундә
вәхт,
Ә гәд ховһой ширинйәти хуморлүйә лү-
лиш мәбош.

Әз сәрсони Мәчнунйәти Әлдар әз хьол
офдорәнки,
Гул-базуйу ләрзириһо Лейлилүйә чүлиш
мәбош.

Ә духтәрһо йә һьәдәти

Кобоблүйә судоглүнүм ә гәд аташ ән мүһбәти,
Үкәйлүйә суроглүнүм ә һәд талаш ән гүрбәти.

Рүхьбәрлүйә чумә хуно дәрдлү һишдәй хосдәкорә,
Әзим бәгдә чү мисохум әз рузикор ән хьәсрәти?

Һәр йәтәнә коф нийо бу, осдугусуз һисдкәш зуһун,
Чүнки, бәһәр нитав дорә сәргузиһой ән мүһләти.

Дәсә ә сәр дәс вәнорә, бәрбод мәсох сарай дүлә,
Хосдәхундә шори нибу әз чорәһой ән гәһәти.

Ә хьол мозол руй туршундә, вәкир мәдан бәдһьәмәлә,
Гүзүркүлһо зу пачирә әз шәриһой бәһьәдәти.

Вәхт сабурһо дурра бәгдә, тә вәрзундә әшг Әлдара,
Нәбу куйит: «Наз дорәйи ә духдәрһо йә һьәдәти».

Ноф хорини Израил

Фәсилһорәш вәрзунуһо күл дорини Израил,
Нәсилһорәш нәрзунуһо дүл шорини Израил!

Әз данани әгүл киро һозор салһо пар зәри,
Соломонәш фәрзунуһо коф борини Израил!

Обур-хьәйой сәдигирә ә тоорих вәйишди,
Оврогомәш сәрзунуһо нур һьорини Израил!

Әз зомонһо пузмиш нибу – нум Мәрдәхәй нә Әстер,
Амонһорәш тәрсунуһо чәнк корини Израил!

Офуррәкор – ХУДОй рәхьмһо хьүв-сәләрә күшдәнки,
Күк һьиломәш ләрзүнүһо ворворини Израил!

Ә чәһьм дүнйоһ хәбәрдор сох хьофт милийарда, Әлдар, кәнәш;
Мошийәхьәш кәрдунуһо ноф хорини Израил!

Лидер миллəт

Гəлəм богə нə кошдəкор лидер миллəт
нитав бирə,
Хьүрмəт хəлгə нə дошдəкор лидер миллəт
нитав бирə.

Сүрхəлүйə дананhорə биhьор-биhьор
фурмундəнки,
Ə дуркуни вəкошдəкор лидер миллəт
нитав бирə.

Ə дəм түндə кəрми тəнү сəр хүшдəрə вир
сохдəнки,
Ə бихьоли дəкəшдəкор лидер миллəт
нитав бирə.

Ə сəр булə hьоширйəти йə сəhьəтə дуз
дирəнки,
Əз бəднумə туршийə hьор лидер миллəт
нитав бирə.

Əз зəхьм ХУДО ранк парундə, кипəй сəрə
дəкүрдəнки,
Ə чəhьт булə вəхүшдəкор лидер миллəт
нитав бирə.

Чор тарафү ə күлəвоз варайүсдкəш əкəр,
Əлдар,
Əз борсүзə йə хүшкə дор лидер миллəт
нитав бирə.

Сəр-синəлү митав зəрə

Ə руз йəбо əз кучəhо хунə тəкəй имбу
шушдə?
Дəсə əсəр дəс вонорə дийə рəхьəт нибу
нүшдə.

hорой зəнит миллəтhорə кура бошут
əйə чикə,
Шолйəхьмəндə ковлəйирə зу вүчүтку
əри хүшдə.

Бил боворим чумунуку шолумлүйə
hьəлəмhорə
Вəкирлүйə бəбə мунит, шидрай кəмəр
тə дəнүшдə.

Ə пир-оhил мундə чикə чү hьовуни
hьəйилhьорə,
Ə дүлhьошу губ дарафда, ə тəрсəвоз тə
вəхүшдə.

Əз нимазhо руй чарундə, нə күрдəнки
həгг Тирорə,
Əз ов-сайлов əн дəрйоhhо догhош митав
чəп дəнүшдə.

Вəсси дийə, сокит бийлит зəхьмəлүйə
хьүрш ХУДОрə.
Нобкə, Əлдар, сəр-синəлү митав зəрə
пəнчəй мүшдə.

Таза сал

ХУДО дийәш нәзник бирә – ә таза сал
ән чувурһо,
Рәхьми дүләш әз ник дирә – ә таза сал
ән чувурһо.

Лүкәлүйә бәһәр дорә – асдараһой
гәдимбәнди,
Мозоллүһош бәхтә чирә ә таза сал ән
чувурһо.

Йарашуглу варайүсдә һьәрүсмәндә шәв-
лүйә мәнк,
Чумһой офтош нур дәчирә – ә таза сал ән
чувурһо.

Әз әшг-мүһбәт палусдәйи соворәйә
һьәсүллүһо,
Әз хьәлолиш хурдә ширә – ә таза сал ән
чувурһо.

Обур-хьәйо сәр норәйи һозор салһо ә пой
шобот,
Хәлгһой хориш һьор кәширә – ә таза сал
ән чувурһо.

Шолйәхьмәндә Офурръкор сабур сохдкә
кәнәш, Әлдар;
Мошйәхьбәндһош шор вәчирә – ә таза сал
ән чувурһо.

Тәлхьә һьүмүр

Вәкирмәндә йә шоһирә әз гәләм дәс
нисдкә чорә,
Ә руй болуш динчимәндә сәрә нитав
рәхьәт норә.

Нүвүсдәкор нәхшлү нибу, таза кофьо нәс
бофдәкә,
Богбон богьо сад рәхь кәшдә әри чалаг
зәрә дорә.

Офуррәкор ә рәхьм мийов, мәһьной ьәр
сәс йә коф букә,
Хосдәхундә мүһбәтлүһо тәк-бәтәклү
күрдә корә.

Әз чум милләт зу офдорә – үкәй буьо
билойигһо
Сугдә зуһун һьәсүллүһо сүрхлү дошдә
мичәй һьорә.

Һәм бирорлу, һәм хәһәрлү гуй дорикә
хәрәй гәмә,
У мәхьәли әз Тиройи бул мизәни хәндәй
шорә.

Әз шуморуш хүшкә фурсһо мәгбун нийо
боши, Әлдар;
Чүнки, ХУДО бәдхьисобә әнчәг тәлхьә
һьүмүр дорә.

Чувур доги

ХУДОлуйә чарусдәйи – гүрбәтбәнди
чувур доги,
Тиролуйә палусдәйи – гүдрәтбәнди
чувур доги.

Әз гәдими нәхш зәрәйи бинәборуй
ћьәсүллүһо,
Обурлуйә чарусдәйи мүрвәтбәнди
чувур доги.

Мошйәхьлүйә имидһорә ћьәзиз дошдә
ә дорун дүл,
Сабурлүйә парусдәйи – мүһләтбәнди
чувур доги.

Ә хьәлолә гисмәтәвоз точлу нүшдә ә
сәр тәхтһо,
Сүрхәлүйә зарустәйи – шүһрәтбәнди
чувур доги.

Шоботлүйә шәһьәмһорә ә әшгәвоз
дәкәсундә,
Мизраблүйә тарусдәйи – мүһбәтбәнди
чувур доги.

Рүхьлүмәндә һьилом Одом, ә дуриһо
ћисдкәш, Әлдар;
Сүлмәлүйә сарундәйи – чәннәтбәнди
чувур доги.

Нәйовку

Сийә когоз ә дәхүлмә нәйовку,
Бәдә рузһо ә әгүлмә нәйовку.

Руз вассала хуб хостәнүм әз дүли,
Шәхтәй човгун ә руй күлмә нәйовку.

Әри йормә йә зәбуни нә хосдәм,
Хәрәбә коф ә һьәсүлмә нәйовку.

Думон һисдкәш, сурог нисди әз воруш,
Хьол тәшнәйи ә хок чүлмә нәйовку.

Ранк сүрхирә вәкүрд зәрдә сүнбүлһо,
Чум бәхили ә тәхүлмә нәйовку.

Әшг ән Лейли бәднум бири ә һьилом,
Мәчнунйәти ә нәгүлмә нәйовку.

Әз хәлг чиро кәшдә нитав Әлдариш,
И дәрд, и гәм ә сәр дүлмә нәйовку.

Йәршолойим

Ә софә дүл йара зәрүм,
И һьәзобә тәкәй бәрүм?

Йә дүл вәбәр нәс офдәнүм,
Ә гәд фикир-хәйол дәрүм.

Товушә руз торик бири,
Ә сәр рызьой шәви вәрүм.

Рачә богчә вишә бисдо,
Кулһо пачи – дәрдәчәрүм.

Әз чәйронһо сурог нә мунд,
Овчи зәри, дүлгәбәрүм.

Мәскән мәрә дәкиш сохдум,
Әз бәхд-мозол хубтәһәрүм.

Вәтән Әлдар – Израили,
Йәршолойим – точ шәһәрүм!

Һьәсүлтүш

Нур офтои товуш дүку ә дүлтүш,
Сузов бәйә гәсд нәбуку ә кул түш.

Сүрхә кәндүм йәки әри сад бирә,
Сийә хокһо тәмарузи ә бүл түш.

Обур-хьәйо дәр һьәсмурә вокундкә,
Әз чәглиһо хәтәр нийов ә кул түш.

Точмәндирә хьисоб сох ки һәмишә,
Әз буй Шоһдог һүндүртәйи кәкүлтүш.

Әшгмәндирә вәкир күрдә рафдәнки,
Гувот пойһо нә вомуно ә һүл түш.

Әз Тироһо дәһьәм кофә дирәнки,
Әз дананһо мәшһуртәйи әгүлтүш.

Рәхь ХУДОрә ә фурм Әлдар күрдәнки,
Әз чувурһой доги мийов һьәсүлтүш.

ШӘЙИРҺО

Чүтам зәнүм

Бәдә зәhмо бәрди мәрә,
Хәндәй ловә чүтам зәнүм?
Йә hьиломлуг дәрди мәрә,
Хәндәй ловә чүтам зәнүм?

Пәнчәлүho – дәсәлунүт,
Ҹьочизлүho – сәсәлунүт,
Ҹьоширлүho – кәсәлунүт,
Хәндәй ловә чүтам зәнүм?

Бәдхьисобho – тойәлунүт,
Ҹьәспәлүho – пойәлунүт.
Вошкуновho – войәлунүт,
Хәндәй ловә чүтам зәнүм?

Шүhрәтлүho – ләшәлунүт,
Гүдрәтлүho – дәмәлунүт.
Мүhбәтлүho – гәмәлунүт,
Хәндәй ловә чүтам зәнүм?

Хәндәкүлho – думонлунүт,
Әгүлмәндho – кумонлунүт,
Рәхьмәлүho – чубонлунүт,
Хәндәй ловә чүтам зәнүм?

Әлдарлүho рүхь парунди,
Тиролүho руй тарунди.
ХУДОлүho буй сарунди,
Хәндәй ловә чүтам зәнүм?

Дирә вәhьдә

Сәбәхьhоймәш нурлу бирә,
Чумhой түрә дирә вәhьдә.
Бофтоhоймәш сурлу бирә,
Чумhой түрә дирә вәhьдә.

Мәhәбәтмәш одлу бирә,
Хьәрәкәтмәш кодлу бирә,
Бәрәкәтмәш додлу бирә,
Чумhой түрә дирә вәhьдә.

Зәhьифимәш воруш бирә,
Хьүршийимәш хомуш бирә,
Торикимәш товуш бирә,
Чумhой түрә дирә вәhьдә.

Нәхоhhоймәш әләг бирә,
Пәхүрhоймәш йәләг бирә,
Ҹьәнкорhоймәш чәләг бирә,
Чумhой түрә дирә вәhьдә.

Хьоллимәш сәрлүг бирә,
Ихьтибормәш дәрлүг бирә,
Хьүрмәтимәш нәрлүг бирә,
Чумhой түрә дирә вәhьдә.

Гүзүркүлмәш вазлүг бирә,
Хосдәйимәш назлүг бирә,
Әлдаримәш сазлүг бирә,
Чумhой түрә дирә вәhьдә.

ХУДО шино

Ħозор чиро дәмә кофә,
ХУДО шино әз ләħьәйтү.
Ә фурм Тиро ħәмә софә,
ХУДО шино әз ләħьәйтү.

Ә сәр кипә вәбирәнки,
Әз хәлг ә дур нә бирәнки,
Ә мәсләхьәт дәбирәнки,
ХУДО шино әз ләħьәйтү.

Товушә рәхь вичирәнки,
Ә дор мозол пичирәнки,
Ширинә тост куфдирәнки,
ХУДО шино әз ләħьәйтү.

Хьилләтйәти тәрк дорәнки,
Зилләтйәти гәрг дорәнки,
Милләтйәти бәрг дорәнки,
ХУДО шино әз ләħьәйтү.

Ҝофħо әз сүрх зарустәнки,
Офто әз чүх палустәнки,
Ħьилом әз рүхь зарустәнки,
ХУДО шино әз ләħьәйтү.

Йәрәг Мошйәхь – код бирәнки,
Ҝовләй дүнйоħ – ход бирәнки,
Кәлмәй Әлдар – од бирәнки,
ХУДО шино әз ләħьәйтү.

Бийо кәнәш

Ħьәрәлүйә вәхт вәчирә,
Чүрħьәт сохдә бийо кәнәш.
Хәрәлүйә бәхт дәчирә,
Чүрħьәт сохдә бийо кәнәш.

Зүħунлүйә нунә хуно,
Сәрпушлүйә бунә хуно,
Аташлүйә чунә хуно,
Чүрħьәт сохдә бийо кәнәш.

Войәбәнди тәйтә чирә,
Хьәйомәнди тәйтә дирә,
Хосдәхунди тәйтә бирә,
Чүрħьәт сохдә бийо кәнәш.

Торик шәви мүрдә-мүрдә,
Шеħ шәндәнки хүрдә-хүрдә,
Шүшнәфәси күрдә-күрдә,
Чүрħьәт сохдә бийо кәнәш.

Дүләпәсә мундә-мундә,
Мәħьәниħо хундә-хундә,
Синәй кинә рундә-рундә,
Чүрħьәт сохдә бийо кәнәш.

Ħьәсмуй рузкор гәм нә күрдә,
Чум шәхьәнкум тә дәкүрдә.
Әз сәс Әлдар дәм вәкүрдә,
Чүрħьәт сохдә бийо кәнәш.

Динчирә вих

Мәчбур бирә һорой мәзән,
Гәчәглүйә ихьтиборә.
Чикәйүрә ә хок дәзән,
Тәйтә дорә сийә чорә.

Бәхтәвәрһо шор зүһүсдә,
Никә рәхьһо рафдә-рафда.
Әз гучоги нәс нүвүсдә,
Ә гуг Шоһдог тә варафда.

Сәрвориһо – хьүрмәтлунүт,
Ә гәриш хәлг одлунүткә.
Чүрһьәтлүһо – мүрвәтлунүт,
Ә фурм Тиро кодлүнүткә.

Гәрбол зәрә бугчәй шорә,
Мәшәтһорә овроглу чин.
Әшглү кәшдә богчәй йорә,
Әз күлһойу дәстә вәчин.

Рүхь Одомә вәрасирә,
Оврорһомлу бийо ә хош.
Ә сади бисд тә расирә,
Сади бисд бо Тиролу бош.

Дәрдийәти зәхьм хосдәнки,
Совоблүйә инчирәш рих.
ХУДОй Әлдар рәхьм сохдәнки,
Сокитлүйә динчирәш вих.

Чурлу бошку

Чугулпәрәс бирә чикә,
Әрхәһойуш гурлу бошку.
Чәнкилихос дирә чикә,
Һьәйнәһойуш курлу бошку.

Пәхүрлүйә шорһойикә,
Гәчәгийә ворһойикә,
Дүруйлүйә корһойикә,
Гәргиһойуш сурлу бошку.

Ләм-ләмәки хиз зәрикә,
Иштоһмәтәлү лиз дорикә,
Тәмтәроглу виз норикә,
Гәләтһойуш пурлу бошкү.

Вәшкуново нүшдә-нүшдә,
Чат бирәйи әз хьүрш хүшдә,
Имид хәлгә тәйтә күшдә,
Арзуһойуш дурлу бошку.

Бәхьсирәнки ә гәд дәстә,
Суй вәкүрдә әз хүрд-хәстә,
Үшүг чумә бәсдә-бәсдә,
Пилигһойуш турлу бошку.

Әз йәләги чарусдәнки,
Әз ихьтибор парусдәнки,
Ә рәхь Әлдар равусдәнки,
Бәһәрһойуш чурлу бошкү.

Чувурһой Кавкази

Тәһьәди сохд кәлә-чүклә, нә танустут тоб дорә,
Ә вәч хүшдә һич нә күрдүт һәм хунәрә, һәм корә.
Ә гәд мәскән ән бәбәһо әри офдә йә чорә,
Ә хорийү пой дәнорут, – и чувурһой Кавкази!
Ә хокһойу лов вонорут, – чувурһой Кавкази!

Ә дүл һәммә чикә вәкүрд зуһун Хьово нән Одом,
Чумнәвәкир ән милләтә нисд мисохут әз һьилом,
Һәр дәһ гонун йә рәхь бурбунд, нә һьочизүт, нә овом.
Ә Израил гул-гәнәтүт, – и чувурһой Кавкази!
Һич нә хундәш дипломатүт, и чувурһой Кавкази!

Һьәнкә хуно зәхьмәтлүнүт, дулу нисди дәсһошу,
Әри дусти – бирорйәти кучлутәйи нәфсһошу.
Ә куш ХУДО зу мидаров лово хосдә сәсһошу,

Бинәлгүйә һьәсүлмәндүт, – и чувурһой Кавкази!
Мозоллүйә хьәсүлмәндүт, – и чувурһой Кавкази!

Човонһорә ә кәләтә йә миллйон бо хьүрмәти,
Һьәрүсһорә обур-хьәйо, доморһорәш гейрәти,
Йәлизаров нә Танхорә бәхш дориһо милләти,
Әз һәр хәлгиш бочлүтәйи, и чувурһой Кавкази!
Әз һәр бәргиш точлүтәйи, и чувурһой Кавкази!

Ә Тель-Авив, Хайфа, Ришон, ә Бәр-Шәвәш бирәт бәнд,
Йәршолойим гош шәһәрһо, әри һәммәшүш гәлхәнд,
Йәрәвурди Гүбә, Боку, Налчик, Махач нә Дәрбәнд.
Ки куфдирә догуноги, – и чувурһой Кавкази?!
Ән мүхькәмә күк Шоһдоги, – и чувурһой Кавкази!

Мәрә войисдәни

Мәрә войисдәни – әз хори дүнйоһ,
Тирактһо сохуһо дүшмә бошу гәрг.
Мәрә войисдәни – ворвори дүнйоһ,
Һьәләм шолумирә чумуну әнчәг.

Мәрә войисдәни – чүклә һьәйилһо,
Әри хушә рузһо нә мунут хьәсрәт.
Мәрә войисдәни – мәрдә мәйилһо,
Ә зир хок мәхьәлсүз нә бошут гисмәт.

Мәрә войисдәни – гирмиш нәбу чун,
Богбонсүз нә муну бәһәрлүйә бог.
Мәрә войисдәни – нә чару ә хун,
Палаша – зүм-зүмәй овлүйә булог.

Мәрә войисдәни – ә тәһәр ән мум,
Хьәл нәбу дүл һьәрүс, нисд нәбу шори.
Мәрә войисдәни – дийә әз һьәрс чум,
Ә малад нә чару тузһой ән хори.

Мәрә войисдәни – кушһо нәбу бәнк,
Дусди бу, ә гәриш милләтһо әнчәг.
Мәрә войисдәни – суху туп-түфәнк,
Әз атом әри хәйр боч бәрү һәр хәлг.

Мәрә войисдәни – бил бошут бирор,
Инсонһо ә һьилом, әз зәнчириш сәхт.
Мәрә войисдәни – һәммә зүһүт шор,
Чумәрәхь нә мунут дәдәйһо һич вәхт.

Чинор

Чәнд салһорә ә сәрйәки оморә,
Һозор чиро сурһо дошдәй, ой чинор.
Күкһой түрә ә нәрмә хок донорә,
Хүшкиһорә ә ов кошдәй, ой чинор.
Һозор чиро сурһо дошдәй, ой чинор.

Куч вәкүрдәй әз мичәһой ән хори,
Уни, түрә бухунлүйә буй дори.
Гәнәт зәрә, гәсд сохдәнки ворвори,
Лүкәһорә һьәзиз хостәй, ой чинор.
Һозор чиро сурһо дошдәй, ой чинор.

Дү-йәкирә севкилиһо дорә вәхт,
Ә сойәй тү ошкор бири мозол-бәхт.
Әз войәйтү ә хушбәхти рафди чәхьт,
У рузһорә ә йор һишдәй, ой чинор.
Һозор чиро сурһо дошдәй, ой чинор.

Нәфәс түрә вәкоширәй әз Шоһдог,
Һәр сәбәхьһо кузки бири ов булог.
Рүхь вәбәрди күлһой, борһой богчә-бог.
Ә чор тараф чум докошдәй, ой чинор.
Һозор чиро сурһо дошдәй, ой чинор.

Хүшдәни тү әйә дәстон бәмзәри,
Ә һәр вәрәг сурһой ән йә вәлк вәри,
Сүрхә кофһо ә дүл Әлдар нәхш зәри,
Рәхь һьүмүрә шор кирошдәй, ой чинор,
Һозор чиро сурһо дошдәй, ой чинор.

Сәхьиб бәдә хәбәрһо

Чү нүвүсүм мә әри тү, һич насданум офдә коф.
Әз ловгойи нәс вомундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?
Йә чуркумә йәлов сохдә, күнчундәни чүн сәрраф,
Һәчи мәхьтәл бирәм мундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо.
Әз ловгойи нәс вомундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?

Әз чүкләйи тәпик зәрәй, дур мундәй әз һьәйб, әз һьор
Ә руй һьилом, тәкәй һәчи инсон мумну лап биһьор?
Һич нәбукә әйи буйтү, ә бухунтү хьүрмәт дор.
Әрчү ә бим тәрс домундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?
Әз ловгойи нәс вомундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?

Сад килорә у сад грамм әрчү соху бийобур?
Войисдәни у зуһунәш вәки әз күк бинә бур.
Тү хьәйбәри чәндәкә кәш, у хьәл имбу әз обур.

Бәкә чунтү ә зуһун дә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?
Әз ловгойи нәс вомундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?

Йарашуг тү әз күл зийод, чумһой руйтү кишмиши.
Оммо, тәкәй зуһун түрә ә гәд зәхьәр мишиши?
Әхи һәммә кәлә-чүклә әз дәстү хьүршләмиши.
Әрчү ноһог сәр чумундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?
Әз ловгойи нәс вомундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?

Дәрд нимәйи ә кәлә хәр, дузә кофәш куйикә.
Әгүлмәнд бош, йә руз виниш, думит мәсох ки, бәлкә,
Ә руй һьилом кәнәш мийой тү дүборә йәбойкә.
У мәһьнирә нитай хундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо.
Әз ловгойи нәс вомундә – сәхьиб бәдә хәбәрһо?

Дуст

Дусти әри инсон ә дүнйо мәлхьәм,
Ә дуст буһо чикә дур микәшдү гәм.
Дусти әри инсон гувот ән хәндә,
Ә дуст буһо чикә никәшди мәндә.

Чәнд салһо оморә кирошдкәш әкәр,
Бил дустьо дировку һәмишә әз дәр.
Дустирә доруьо мүвгүнү ники,
Дуст әри һәр хунә нуни, мүнүки.

Мәчлүсһо бирәнки чүклә һәм кәлә,
Дуст норә дүшһорә ә зир ән шәлә.
Бәдиһо мәкәрдо йәкирәш һич вәхт,
Әри бәдә рузһош дуст гәлхәнди сәхт.

Тәхьнойи йә гушиш шор нәс зәрә пар.
Бил бу ә һәр чикә дустһой тү амбар.
Дуст гәнәт инсони, дуст һьүмүр чуни.
Дустсүз кировнийо шориш әрчүни?

Дуст ә дүл бәмзәри, – митай дорә сурр.
Әз дустһо һич мәхьәл нийо боши дур.
Ә мозол пой зәрә әз йон мәкирор.
Софә дуст кәм нибу әз сугдә бирор.

Әкәр офдорикә ә гәриби тәк,
Әз фикир, әз хәйол пур имбу әтәк.
Әкәр ә дустәвоз бисдорикә тән,
Һәшданки мүзүһи ә мәскән Вәтән.

Әри йә човон

Ә гувот ән гулһо сәхт имид бирә,
Ним-ноһог тәһьәриф мәди хүшдәрә.
Хунәй човонирә сохдәйкә бәрбод,
Ку, кирә кәрәки пуч бирә әвлод?

Мәһьәной һьүмүрә биойфдон ә сәр.
Бил түрә хьүрмәтчил тану кәсикә.
Әз һүнәрмәндәйи зу күрдә хәбәр,
Бил әзтү коф соху хәлг ә һәр чикә.

Мәнк пәхьни бирәнки шәвһой ән шори,
Думонә лов сохтә, ә товуш чар тү.
Әз тәшнә сухдәнки чикәр ән хори,
Бирәнгинә зәрә, ә воруш чар тү.

Дәс түрә күрдәнки пойиз һәм васал,
Ә уһо сәр зәрә, очуг сох сура.
Һә ки, мәскән дәшәнд рузһой таза сал,
Никә рәхь вокундә ә сәбәхь бура.

Ә әшг тү тәмиз бош дүлтүрә хуно.
Йәкирәш кәрәк нисд лихьә бирә ов.
Ә хош һәммә бийо күлтүрә хуно,
Ә кор тү ошуг бош чүн ширинә хов.

Чәнгәдә човони нәрлүйә сәр-тән,
Зәхьмәт – әрәг тәни, тәрсәнкоһ мәбош.
Әри варайисдәй дүлшорә Вәтән,
Дананһой икидә чофокәшһо бош.

Боку

Партал васалирә вокундә ә тән,
Ә синәй Абшерон дәшәнди мәскән.
Гулә вәкоширә, вәкәндә йәхән,
Дәс-руйә шушдәни ә Хәзәр – Боку,
Дустһо гуног бийойт ә шәһәр Боку.

Йә мәхьәл дәрд хурдә пойисди сәргир,
Октйабр хәндүст, дүшмә бисдо вир.
Әз судум ковләлү бирә тә әхир,
Ә дур мунд һьүмүрлуг әз сәһьәр – Боку,
Дустһо гуног бийойт ә шәһәр Боку.

Тов-тови бог-богчә ә тәһәр мармар.
Ә кәрдән мирйәлү сүрхини булвар.
Әз милйон зийоди йә мугом ән тар.
Дүлһорә шор сохдә һәр хәбәр Боку,
Дустро гуног бийойт ә шәһәр Боку.

Тик пойисди тәһәр чинор буругһо,
Ә һәр тараф чәркә-чәркәйи уһо,
Хушбәхт имбу әйи хори зүһүһо,
Чәнд чиро дәһәм дә ә бәһәр Боку,
Дустһо гуног бийойт ә шәһәр Боку.

Шори хәлг нәсиллү мунди йәдикор,
Милләтһо әйәки тәнүт чүн бирор,
Ә дүнйоһ мәшһури точә нум дийор,
ХУДОй һәгг гәлхәнди ә кәмәр Боку,
Дустһо гуног бийойт ә шәһәр Боку.

Нә вокордун

Хүшдәрә ингәдә тәһәриф дорә,
Хәзмунирә нә вәкордун, ә духдәр.
Руз мийов, ә хьолтү нийофи чорә,
Хәзмунирә нә вәкәрдун, ә духдәр.

Йә руз минәт сохдә, бисдори гурбу.
Йә руз рази бирә, куфдири бошку.
Һәрбой мәвәдиро тү һәчи дурку,
Хәзмунирә нә вәкордун, ә духдәр.

Әз сәр һәвәл сохдәйм әйәки игрор.
Имоһой әри чү нәс сохдә бовор?
Ә руз йәбо нийов – нә хойукә йор,
Хәзмунирә нә вәкордун, ә духдәр.

Дүлмәрә хьәл һишдә ә тәһәр ән мум,
Ә гәриш ән чәһьмәт һич мәйил бәднум.
Һьәсүлмәнд буһорә мойу хубә нум,
Хәзмунирә нә вәкордун, ә духдәр.

Хосдәкор – әз ХУДО рәхьми вәчирә.
Мүһбәтдор – Тирорә ә куш дәчирә.
Имоһой рухундә хьүрмәт вәчирә,
Хәзмунирә нә вәкордун, ә духдәр.

Фикир, хәйол дошдә, ә дурһо мара.
Әкәр рафданикә лап нәзник бура.
Микәшди нийофи бәгдә Әлдара,
Хәзмунирә нә вәкордун, ә духдәр.

Түрә танусдум

Әз һьәсму рихдәнки кәрмийә аташ,
Мә сойәй чинорәш – түрә танусдум.
Богбон кор хүшдәрә дирәнки палаш,
Мә бәһәр һәр дорәш – түрә танусдум.

Шәв үшүг дорәнки руй коврә һьәсму,
Мә мәнк-асдараш – түрә танусдум.
Дордьо гәсд сохдәнки, зу бирә пәшму,
Мә мәлхьәм йарараш – түрә танусдум.

Дәрд түндлү бирәнки чүн сийә думон,
Мә сипрә муй сәрәш – түрә танусдум.
Бәхтә боч чирәнки нә сохдум кумон,
Мә ники суй мәрәш – түрә танусдум.

Гушһорә мәст дирә ә гәриш күлһо,
Мә һовой васалаш – түрә танусдум.
Ворушһо рихдәнки ә нәмиш чүлһо,
Мә пойиз ән салаш – түрә танусдум.

Мәхьсул вәчирәнки әз гәдәр зийод,
Мә нунә, һәм овәш – түрә танусдум.
Хушбәхт зүһүсдәнки әз нум хубә од,
Мә хәндәй ән ловәш – түрә танусдум.

Чофоһой Әлдара соф дирә бәгдә,
Мә зиһим әгүләш – түрә танусдум.
Һәки, әз хәзмуни коф бирә вәһьдә,
Мә мәтләб ән дүләш – түрә танусдум.

Мухойум кәнәш

Һәлә әз чүкләйи кофһой ән дүлә,
Мә әтү куфдирәм, мукуйум кәнәш.
Тәгсиркор танусдәм чумһой әгүлә,
Мә түрә һә кәшдәм, мийофум кәнәш.

Әз синәй ән хори нә дүрүм чорә,
Пар зәрә, чәрх хурдум чун дорә-дорә.
Йә мәхьәл тү ә мә куфдирәйһорә,
Мә ә дүл сур дошдәм, мидорум кәнәш.

Гүзүркүл богчәһо бирәнки сәлт лов,
Руй һьәсму дорәнки кузкилүйә тов,
Чумһо вәрафданки ә ширинә хов,
Мә түрә винирәм, мүвүнүм кәнәш.

Дәһьәм ән һьүмүрә, мәлхьәм йарара,
Ә богчә чәйронә, ә дог марала,
Рузһо офтойирә, шәв – мәнк-асдара,
Мә түрә танусдәм, митанүм кәнәш.

Чум бәдә саданһо бил әзтү дур бу.
Инсоф сох, севкили, рәхьмирә бурбу.
Әри дорә кофһо нибошум дурку,
Мә ләһьә вокундәм, мокунум кәнәш.

Әз әшг хостәйимә әдәм зәрә пар,
Шорирә гәдәр нисд, ә дүл коф амбар.
Нимүрүм куйикә – йә бо әз Әлдар;
Мә түрә сәд хостәм, мухойум кәнәш.

Мийом йор

Кәнәш күл овурди богчәhой Вәтән,
Тү hорой зәрикә мә мийом әй йор.
Ә гәриш ән тәнки мундүмкәш бирдән,
Тү hорой зәрикә мә мийом әй йор.

Сийә холл ә руйтү йарашуг дорә,
Әри hәр йараймә бирәни чорә.
Әри бәнд вошәндә сийә муйhорә,
Тү hорой зәрикә мә мийом, әй йор.

Ә шори нә бәди тү бирәй хьәрмәхь.
Мүhбәттү вокунди ә хушиhо рәхь.
Бовор сох, нихүсүм шәвhо тә сәбәхь,
Тү hорой зәрикә мә мийом, әй йор.

Ә чумтү әшг дәри, ә дүлтү шори,
Йә түни хосдәймә ә руй ән хори.
Мәдан ки, Мәчнунтү әз хьол офдори,
Тү hорой зәрикә мә мийом, әй йор.

Нумтүни әримә мичәhой ән хов,
Бәхтмәни hьумүрлуг у хәндәйә лов,
Ә дәсьо-пойhоймә варафткәш бухов,
Тү hорой зәрикә мә мийом, әй йор.

Әшглүрә дүборә мозол ниимбу,
Фикирhой ән Әлдар ә сәртү имбу.
Әкәр хосдәникә дийә дәрд нибу,
Тү hорой зәрикә мә мийом, әй йор.

Йәкүмүн когоз

Йә руз куфд почталийон дәр ән хунәрә.
Муку ки, әз куктү когоз омори.
Дәдәй борлу вини сад чур мунорә,
Нә танусд, чү соху әзи бим шори.

Вокунд руй конвертә, сохдә тәhьәди,
Чәнд бо хунд когозә әз сәр тә әхир.
Муку ки: – Дур кәрдо әз чунтү бәди,
Ә пишой Вәтәниш нә мунош сәргир.

Дәдәй нә фикир сохд, нә хәйол дийә,
Когоз кук үшүг до ә тәhәр офто.
Шәв сәрә норәнки әри хисирә,
Нүвүсдәй ән куку ә йор мийофдо:

«Чон дәдәй! Ьовоймә лап хуби амбар.
Әз чунмә мәбош тү hич дүләпәсә.
Бовор сох, әз шори әдәм зәрә пар,
Бирор танусдәнүм инчо hәр кәсә.

Пойисдәм ә сәрhәд, автомат ә дәс,
Ә зир чум вәкүрдәм хори Вәтәнә.
Әз дурhо шинирәм мәкәз сохдкәш сәс,
Әдәм зийод хосдә шори Вәтәнә.

Чәнд салhо hәмишә тү ховсүз мундә,
Ә сәр ән куфәрә хурдәй мисирә.
Имоhой дүл түрә фирәh вәкундә,
Митани тә сәбәхь рәхьәт хисирә.»

Офдумә кук

Ә хотур кук хүшдә дәкмиш нә бирә,
Ә буйиш – бухуниш расундут урә.
Күтүрлү вичирә рәхь тәнбәлирә,
Нә рафд ә ошкола, шәнд хундәйирә.

Дийә фикир сохдә, нәкәши чәнд дәрд.
Муку: «Кор мисохум ә тәһәр ән мәрд».
Нә бәбә коф куфди, нә дәдәй әву,
Дийәш ширин кирошд һәр дирә хову.

Бәбәйү ә һәр кор зу рази бисдо.
Дәдәйү әз чуну годорә висдо.
Һәрдүшү әйәки хүшдәрә күрд сук.
Әз хьүвсәл вәдарафд пазда сала кук.

«Мәрә иштоһо нисд, чи хурум һәрбой,
И сохдә нухоруш мәрә һич нивой.
Нүшит, фикир сохит йә руз әйәки,
Әхи и хьол мәрә куйум әри ки?

Йәкишму судйәйит, йәкишму духдир,
Әрчү пул дорәнит һәмишә дир-дир?
Дәнишит хьәл бирәм ә сәйәг ән мум,
Имоһой мә бийо ә бар чи хурум.»

Дәдәй зә дәсһорә ә зани хүшдә,
Муку ки: «Тү мәрә әрчү лап күшдә?
Чон бала! Бил сокит бошуку дүлтү,
Михьточ пул нәкәшо зиһим әгүлтү.»

Һәр сәбәхь пул вәкүрд, вәдарафт ә рәхь.
Дур мунд әз хундәйи, офдо әз тәмәхь.
У дийә нә кәши нуминәй корә,
Шәһәрә чәрх дарафд тәһәрз оворә.

Нә шәнд папироса әз ләһьәй хүшдә.
Тәрсунд чәндиһорә – бурбундә мүшдә.
Әнчәг конйакәвоз гуллуг сохт чунә.
Лүл-пийон вәромо һәр руз ә хунә.

Ә гәриш мол-дәвләт сәр бисдо гәриш.
И корһо әгүлә томом сохд чәшмиш.
Рузһо ә мәһ чарусд, кирошд е чәнд сал.
Таза оморәбу ә Вәтән васал.

Күлһо ә һәр тараф дорә йарашуг.
Сохдәбү ә хүшдә әшглүрә ошуг.
Гушһо гәнәт зәрә гуног омори,
Лов һәммә хәндәлү, дүл һәммә шори.

Йә нәдан пойисди ә тәһәр ән лол.
Йә урә вәкүрди дәрд, фикир, хәйол.
Дорикәш ә чәнди мүһбәтлүйә сур,
Һәммәшу руй чарунд, пойисдүт ә дур.

Хәйолһо гәдәрсүз, йү хүшдәнү тәк.
Нә бәбә, нә дәдәй нәс офдә кумәк.
Имоһой рухундкәш һьәрс чумә дуг-дуг,
Рәхь мозол нәс офдә – офдумлүйә кук.

Нәфт

Мәскән кӯрди ә зир дәрйоһ эн Хәзәр,
Хәлг пәнч ӱлкә шор вәкӱрди әз хәбәр.
Ә руй дӱнйо рәхь вокунди дәр-бәдәр,
Сӱрхә хуно бул сәрвәти – сийә нәфт,
Әри Вәтән вор-дәвләти – сийә нәфт.

Кучлу бирә ә руй хори вәромо,
Тәхтлӱ мундә ә гәд шонһо диромо.
Әз сурогу әри чунһо рӱхь омо,
Сӱрхә хуно бул сәрвәти – сийә нәфт.
Әри Вәтән вор-дәвләти – сийә нәфт.

Мәскәнӱни сәхьро, чӱльо, гуругһо,
Ә һәр чикә чәркә зәри буругһо.
Войисдәнӱт варавт ә руй булутһо.
Сӱрхә хуно бул сәрвәти – сийә нәфт.
Әри Вәтән вор-дәвләти – сийә нәфт.

Техникирә ә вәкири вәрәвунд,
Азәрбайчон шорә миһьид кировунд.
Әз ворийӱ ӱлкә бири фирәвунд.
Сӱрхә хуно бул сәрвәти – сийә нәфт.
Әри Вәтән вор-дәвләти – сийә нәфт.

Әз мигдору бил кәм нәбу һич йә дуг.
Әз руз-бәруз бил зийод бу бор буруг.
Әз дәһьәмӱ сӱст- мәстлӱни һәр гуллуг.
Сӱрхә хуно бул сәрвәти – сийә нәфт.
Әри Вәтән вор-дәвләти – сийә нәфт.

Мәнӱм

Һәрки омо әри йә коф ә йон мә,
Мәхьтәл мундә, сәр мизәнӱт ә шон мә.
Лап һисдӱмкәш хьофдод сала йә зән мә,
Сад чоһилә бофдәкориш йә мәнӱм,
Сӱрхә чорә офдәкориш йә мәнӱм.

Кук-духдәрә чарундәнӱм ә гисмәт,
Шәвиш-рузиш домундәнӱт ә хьәсрәт,
Әз чӱкләйи ә дәб дәри и һьәдәт,
Кофә ә коф бофдәкориш йә мәнӱм,
Сӱрхә чорә офдәкориш йә мәнӱм.

Ишмуһорә сад нәчогиш бисдокә,
Гәлифәһо ширнә чунәш висдокә,
Дәкӱндәйи хьӱлгчәкһошуш хьис докә,
Чӱп бугозә бофдәкориш йә мәнӱм.
Сӱрхә чорә офдәкориш йә мәнӱм.

Әз дәс гунши сәлт бирәйткә хьӱршләмиш,
Танит, урә һич нисохум бәгшләмиш.
Дәрд мәкәшит, митайт сохдә синәмиш,
Зән-шуәрә бофдәкориш йә мәнӱм.
Сӱрхә чорә офдәкориш йә мәнӱм.

Бочихь зәрә, мәдәшәнит ишму сәс,
Учир кирит, чәнк мәкирит ә фурм кәс.
Мә булдурәш дур һишдәнӱм әз гәфәс,
Ән хушә руз бофдәкориш йә мәнӱм.
Сӱрхә чорә офдәкориш йә мәнӱм.

Пәшмуйәти

Ә вәрфи әз кучә рафдәнки йә мәрд,
Пойу чәмүст офдо, ранкү бисдо зәрд.
Хьәрмәхьү хәндүстә сохд дүлү шори.
Гуз бирә тик нә күрд урә әз хори.
Зу руйә чарундә рафд рәхь хүшдәрә.
Һич дийә пәсәво нә чарунд сәрә.
Муку ә дүл хүшдә: «Офдо хубчи у,
Тәкәй сәртик кәшдү, нобкә һәчи у.
Тәйтә кәй тәһьәриф дү урә чәһьмәт?
Бил әри чунсоги зу муну хьәсрәт.»
Һәчи думит сохдә, рафданки у рәхь,
Мәтләб дураз бисдо, шорийү кутәхь.
Йә чиро офдоки, ә сәр ән чилит,
Ә дәр бәхт-мозолу кип вәрафд килит.
Һәшданки һьүмүрлүг дураз бисдо у.
Һәшданки чун дорә, чунә висдо у.
Сәсү кучлу бисдо әз пирәнгинә,
Чәк зәрә вәчәсдүт дәндәһой синә.
Пойунд рәхь хүшдәрә әгрәбһой ән дүл,
Пачи ранк сифәтү ә тәһәр ән күл.
Һьәрсһо ә сәр бәйә рихд диглә-диглә.
Чәһьмәт кура бисдо, йү мунд ә миклә.
Чәндиһо гуз бирә чумундут урә,
Оммо у йәкирәш нә танусд дирә.
Ә чуму тор кәши сип-сийә думон.
Һич әри вәхүшдә нә бисдо кумон.
Кәрдәнү гәд бисдо ә тәһьәр луку.
Пәлтәкә зуһуну йәвошләй муку:
«Әйи чүр мүрдәйи нибисдорум бәнд,
Әкәр нисохдумкә ә дустмә рүхьшәнд.»

Нийофи

Ә чикәй вонорә ә йара мәлхьәм,
Бийо зийод мәсох дийәш дәрди гәм.
Сәлт хьисоб сохдикәш хостәйирә кәм,
Чүн мәни гәдүртан нийофи, әй йор.

Мә дәрдһой ән дүлә зәрәнки хәрә,
Тү дийәш зәвәро вәбәрди сәрә.
Имоһой кәшдикәш һозор чикәрә,
Чүн мәни гәдүртан нийофи, әй йор.

Мә һьәзоб хурдәнки, тү сохди шори.
Әз хьолмә гәлпә бәрд чаруй ворвори.
И чәһьтһо бәһәрсүз мунуһо – дори,
Чүн мәни гәдүртан нийофи, әй йор.

Бурбунди хүшдәрә ә тәһәр йә кәс,
Вир бисдо руйә тү һисдиһо хьәвәс.
Имоһой виз зәрә, дәшәндикәш сәс,
Чүн мәни гәдүртан нийофи, әй йор.

Ә рәхьтү кәшүрүм амбара чофо,
Хьилләйә руй күрди ә пишой вофо.
Хьәсрәтлү кәшдикәш ә сурог софо,
Чүн мәни гәдүртан нийофи, әй йор.

Әз когоз нүвүсдә момуну дәс тү,
Әз кирйәй әшгбәнди мүкүрү сәс тү.
Әлдариш у мәхьәл мукуйу әз тү:
Чүн мәни гәдүртан нийофи, әй йор.

Тәмарузум

Йәкүмүнбо руй чарундә зу рафди,
Гәнәт зәрә ә зәвәрһо вәрафди.
Әзумоһой ә дүлмә губ дарафди,
Һич нәсданүм, сәрә әчә бәрүм мә,
Тәмарузум, ә хьәсрәт түгү дәрүм мә.

Сабур сохдә нә буррури, нә бәсди,
Һьәрсә рихдә, дәрдә ә гәм дәбәсди.
Визор бирә әз дәс и чүр дәм гәсди,
Хүшдәнимә ә дүл йара зәрүм мә,
Тәмарузум, ә хьәсрәт түгү дәрүм мә.

Дәрдәчәрүм бүтүн шәвһо тә сәбәхь,
Әри һич кор нә сабури, нә тәмәхь,
Хүшдәнтү ку, әз рафдайһо гәтрә рәхь
Чумә чтам ә чойикә кврүм мә?
Тәмарузум, ә хьәсрәт түгү дәрүм мә.

Рукәрукьо кофә ә коф дәчарунд,
Һьәйнәшифьо чәнд хунәрә вәчарунд,
Сугдәлүһо винирәнки руй чарунд,
Имоһойиш әри һәммә шәрүм мә,
Тәмарузум, ә хьәсрәт түгү дәрүм мә.

Әз куфдирәй мәрдүм бирә йәһьәлмиш,
Әлдара һич нәбу соху гинәмиш,
Тә сог һисдүм, митай сохдә синәмиш,
Хьисоб мәсох, түсүз ә точ вәрүм мә,
Тәмарузум, ә хьәсрәт түгү дәрүм мә.

Сәс ди тү

Әву ворушә руз, әву ворвори,
Руйә хүшдә кәши, бәрд түрә хори.
Дийә нә танусдум чүникә шори.
Фикирһо, хәйолһо сохд сәрә гәриш,
Әзумой йә дәрйоь бири кәдәриш.

Рафда рәхь хүшдәрә пойундәнки дүл,
Пачирүт богчәһо-богьой гүзүркүл.
И чиро гәстйәти чаруст ә нәгүл.
Хәләйиг руйә кврд ә тараф хори.
Ә үлүк кори сохд шивән ворвори.

Думон кура бирә, чәсд бирәнгинә,
Ә дорһо ләрз офдо, чүмүст әз бинә.
Әлдар дүл сухундә, коф сохт әз синә:
«Зу очмиш бисдори йә кулә хуно,
Чү бивәхт пойисди йә дүлә хуно?!»

Рачһорә ә йон тү һич нәбу чүрһьәт,
Това руй мәнклү бу, чүфтә лов – шәрбәт.
Мәхьәлсүз бисдори ә хокһо гисмәт.
Ә бог севмишиһо таза дарафди.
Войәьо дүрүстлү нә бирә рафди.

Һьәчәлә вәһьдә нисд әри оморә.
Ә бим шор зүһүсдә нәс мундә чорә.
Нәкуми субойлу ширнә чун дорә,
Дәр чумә әбәди динчлү бәсди тү,
Имоьой әз ховьо бийо сәс ди тү.

Зутә бийо

Мәрә тәхьно шәндә мара тү, әй йор.
Әз бим чәтинә руз һич мәбош гәһри.
Һьүмүрлуг думонлу нәс бирә рузкор,
Һәләлуг зиндәкун ә пишо дәри.

Чумһо әдәй рәхь кәширә,
Нисди гәрор, зутә бийо.
Шор бирәнүм һәрбой дирә,
Севкили йор, зутә бийо.

Мүһбәт тү сәдиги ә сой вәрдүшмә.
Ә мирод нирасү шәклү войуһо.
Хәндәрә мәвәни ә лвһой дүшмә,
Мокошду зу мийов паклү хойуһо.

Чумһо әдәй рәхь кәширә,
Нисди гәрор, зутә бийо.
Шор бирәнүм һәрбой дирә,
Севкили йор, зутә бийо.

Гәм хурдә һич һьәзоб мәкәш ингәдә.
Ә рәхьтү һәмишә имбошум гурбу.
Әкәр зүһүсдүмкәш субой чәнгәдә,
Әлдарүм, ә әшгмә нибошум дурку.

Чумһо әдәй рәхь кәширә.
Нисди гәрор, зутә бийо.
Шор бирәнүм һәрбой дирә,
Севкили йор, зутә бийо.

Бийо-бийо

Васал омо, зийод бири шориһо,
Ҝул вокурди чәмәнлүйә хориһо.
Мүһбәт түни мәрә гувот дориһо,
Хосдәймә – тү, хәндәймә – тү, һьормә – тү,
Бийо-бийо әчә мундәй, йормә – тү?

Руз иму шәв бошку, шәв имуш – сәбәхь,
Мәнкиш үшүг дүку ә бураймһо рәхь,
Түсүз ә йә кориш мәрә нисд тәмәхь,
Хунәймә – тү, гувотмә -тү, кормә – тү,
Бийо-бийо әчә мундәй, йормә – тү?

Ә дорһо бәһәр вә, ә богчә ҝүлһо,
Ловһойтү бил хәнду әз паки дүлһо,
Бәрәкәт бул дүку – сүрхә сүнбүлһо,
Бәһәрмә – тү, лүкәймә – тү, дормә – тү,
Бийо-бийо әчә мундәй, йормә – тү?

Әгүллиһо әри хьүрмәт точ сәри,
Мозоллүһо ә мүхьточи боч дәри,
Хушбәхтлүһо ә сәдиги воч вәри,
Гисмәтмә – тү, чумһоймә – тү, бормә – тү.
Бийо-бийо әчә мундәй, йормә – тү?

Дәрдәчәрһо нә дировку ә һьәрә,
Һьәсәллүһо гәриш бошку ә кәрә,
Әлдарлүһо әз гуг зәнү сәр шәрә,
Сәбәхьмә – тү, имсалмә – тү, пормә – тү,
Бийо-бийо әчә мундәй, йормә – тү?

Бовор сох

Рухун ә сәр кәрдән сийә муй түрә,
Покун дигләй һьәрсә, дийә әз войкәш.
Дирәнки һәкәнәш рачи руй түрә.
Фәм сохдә войисдә йә һозорбойкәш.
Тү һьәзиз чун мәни, бийо сох бовор.
Шидрай кәмәр мәрә хүрд мәсох, әй йор.

Әчәш бисдорикә мийофум йә руз,
Дүлә нә войисдкә, чум микәшдүми?
Йәбо ә түрәвоз пойисдә дим-дуз,
И лолә зуһунмә коф никәшдүми?
Тү һьәзиз чун мәни, бийо сох бовор.
Шидрай кәмәр мәрә хүрд мәсох, әй йор.

Һәмишә кәвүлсүз мәдәниш әмә.
Әри түрә хосдә чүни тәгсирмә?
Бәкәм әри муни и чиро һьәдәт?
Тәхьно ә сал чарусд йә минут сәһьәт.
Тү һьәзиз чун мәни, бийо сох бовор.
Шидрай кәмәр мәрә хүрд мәсох, әй йор.

Һәрбой дәкиш мәбош ә тәһәр һово,
Гисмәт ән Әлдар бош, ә тәһәр Хьово.
Йә руз шор мокошду әлчи хәзмуни,
Мозол-бәхт мийору хунәй бәзмуни.
Тү һьәзиз чун мәни, бийо сох бовор.
Шидрай кәмәр мәрә хүрд мәсох, әй йор.

Духдәр Гүбәйи

Ҝуфдирим, хәндүстим бирәнки һьәйил,
Оморәм ә йонтү хотурә мәйил.
Һәлә әз чүкләйи коф дорәй мәрә,
Әзу руз мәш офдум сур чорәй мәрә.

Бәндһойтү дурази, чумһойтү – сийә,
Чү күзәл бирәй тү, духдәр Гүбәйи.
Шор дирә Әлдара, һьәйб мәкәш дийә.
Чү һьәсәл бирәй тү духдәр Гүбәйи.

Рузһорә шәв сохди, шәвһорә сәбәхь,
Вәкүрдә нәйомо чумһой тү әз рәхь.
Йә минут әри тү йә сәһьәт бисдо,
Ә тү рүхшәнд сохдә хәндүсдүт дустһо.

Бәндһойтү дурази, чумһойтү – сийә.
Чү күзәл бирәй тү, духдәр Гүбәйи.
Шор дирә Әлдара, һьәйб мәкәш дийә,
Чү һьәсәл бирәй тү, духдәр Гүбәйи.

Һәр сәбәхь вәхүшдә ә шорирәвоз,
Ә никәрәй Гудйол һьәрс чумә дорәй,
Әз Шоһдог оморә ворворирәвоз,
У сүрхә муйһорә тү шунә зәрәй.

Бәндһойтү дурази, чумһойтү – сийә,
Чү күзәл бирәй тү, духдәр Гүбәйи.
Шор дирә Әлдара, һьәйб мәкәш дийә,
Чү һьәсәл бирәй тү, духдәр Гүбәйи.

Човоб воруш

Мукум: «Әй воруш, пой, мәрих ингәдә,
Биһил одохлүй мә экимә бийов.
Һәрбой тү омрә һәчи дәһ гәдә,
Ә тәһәр никәрә кирошдәни ов.

Чумәрәхь мундәнүм тәйтә пойисдә,
Рәхьһорә килитлү бәсдәй чүн очор.
Әхи, севкилирә дирә войисдә,
Әрчү ә тү киро мә мунум бишор?!»

Воруш гәһри бисдо, нә сохдум кумон,
Һәкәнәш ә дүлмә губһо диромо.
Чор тараф торик мунд әз сийә думон.
Ә чикәй пойисдә дийәш сайл омо.

Дорһорә ләрз воно, чүмүст әз бинә,
Бурбунд гәсд хүшдәрә рузһой ән пойиз.
Әз аташ хәбәр до – сәс бирәнгинә,
Ворвориш ә зилһо сәр күрд зәрә виз.

Дәрдәчәр бисдорум ә гәриш ән бог,
Сәхдә һьәйб кәшүрүм әз гүзүркулһош.
Сәргуз пойисдәбу һәшданки Шоһдог,
Әдәмбу тән шушдә чәмәнһо-чүлһош.

Воруш муку: «Ә вәч нисди и корһо,
Чәхьт мәрә һич мәхьәл войә никүрүт.
Коф дорә, әз дүли нә хосдәкорһо,
Ворушә һәмишә воһнә мукүрүт.»

Духдәр Бокуйи

1
Мукум: «Йәбо дирәйи,
Бәнд бирәм әтү, әй йор.»
Муку: «Ошуг бирәйи,
Зу әнкүшдәри бийор.»

Нәгорәт:
Мә ән түнүм, тү – әнмә,
Әри тү гурбу чунмә.
Гәдойтү ә синәй мә.
Расо, духдәр Бокуйи.

Ки куфдирә бирачи,
Тү, әй духдәр Бокуйи.
Чү ширини, чү рачи,
Тү, әй духдәр Бокуйи.
2
Мукум: «Тү ә дүл дәри,
Һьәзоб мәди лап амбар.»
Муку: «У чү духдәри,
Наз нә докә ә Әлдар».

Нәгорәт:
3
Мукум: «Үмүд сох мәрә,
Әхир сүрхә йә коф ку».
Гәриш сохт муйһой сәрә,
«Гисмәтмә кәрдош», – муку.

Нәгорәт:

Вәфосүз

Әкимә омори чумһойтү һьәрси,
Минәт сохди тәйтә бирә һьәриси.
Имоһой куфдири әри мә кәси,
Түрә хуно кини һәчи – вәфосүз,
Доройһо кофһойтү әчи, вәфосүз?

Фикирһо ловмәрә нә хәндунт дийә.
Рузһоймә тор вәкүрд әз шәвһо сийә,
Рүгәнлү дог сохдә, хьәлунди пийә,
Һьәнкорлү бисдори һәчи – вәфосүз,
Әз дүл хостәйитү әчи, вәфосүз?

Ә хьәсрәт дәмундум әри хушә руз,
Ә йон кәлә-чүклә лоллунум – сәргуз.
Вичирә рәхьһой тү әкәр һисдкә дуз,
Ранк әрчү парунди һәчи – вәфосүз,
Ширинә зуһунтү әчи, вәфосүз?

Нәһишдүм ә буру вәдаров йә сәс,
Йараһой ән дүлә нә тануст һич кәс,
Куфдирәй зуһунә бил нүвүсү дәс,
Бил танут бирәни һәчи – вәфосүз,
Бил куйүт, мәрдитү әчи, вәфосүз?

Бивәхди пачирәй күлһо әрчүни?
Бивәхди хисирәй дүлһо әрчүни?
Бивәхди рундәһой чүлһо әрчүни?
Сәртүрә гуз күрдәй һәчи – вәфосүз?
Гәлхәнди нүшдәйтү әчи, вәфосүз?

Тәмбәлә зән

1
Әз йәхәнмә вәки дәсә,
Чү тәһьәриф дүм, түрә зән?
Ә хүшдә нә хәндун кәсә,
Чү тәһьәриф дүм, түрә зән?

Нәгорәт
Тәмбәлә зән, тәмбәлә зән,
Чү чун ХУДО һә виз мәзән.
Тәмбәлә зән, тәмбәлә зән,
Бәхтә ә сәр мозол дәзән.
2
Коһ шит, коһ Шур сохдә чирә,
Хориһорә нәс вәчирә.
Дәрдә ә сәр гәм дәчирә,
Чү тәһьәриф дүм, түрә зән?
3
Сәрә күрдә пәнч минут гуз,
Нәс зәрәни чару чәнд руз,
Хунәй түрә вәкүрди туз.
Чү тәрьәриф дүм, түрә зән?
4
Нә шинирүм ширинә коф,
Хәндәй ловтү нә бисдо соф.
Кукус бирәй, ой биинсоф,
Чү тәһьәриф дүм, түрә зән?
5
Бисдорикәш әкәр гурбу,
Әлдар чүтам куйу дурку?
Ләһьә вокун, хүшдәнтү ку,
Чү тәһьәриф дүм, түрә зән?

Човоб лектор

Әз хүшдә вәдарафд кәнәш директор,
Зәнк зә муку: «Әрчү нә омо, лектор?
Чәhьмәт кузәт сохди шәву хәйли вәхт,
Фүрсит урә, мәрә кәрәки лап сәхт.»

Зән лектор бочихь зә, бисдо хьүршләмиш.
Хәбәр сохд шүвәрә әз ширинә хов.
Вәхьш бирә, лап hәчи бисдоки чәшмиш,
Ә рәхь офдо, муйhо – гәриш, йәхән – лов.

Рәхьү кутәхь бисдо, фикирү дураз.
Муку ки: «Чүн духдәр нитам дорә наз.
Вәкүрдә кәрәк нисд – әхьвол гузирә.
Һәйсәhьәт мукуйум әнчәг дузирә.»

Омо ә идорә, вәрафд ә зәвәр.
Пойисд әки кузки, дуз сохд муй сәрә.
Әз дүлү йә ХУДО күрдәбу хәбәр.
Ә киров норәбу әгүл хүшдәрә.

Һьүмүрү шастирә кирошдә букәш,
Әзини hьочизи hич нә дирәбу.
Әдәблү-әрконлү hьор дошдәбукәш,
Хәчәләт кәширә зиб-зәрд бирәбу.

Ә дору йәнуглу нүшдәбу рәхьбәр,
Чәшмишлү диромо, сәрә нә күрд тик.
Муку: «Мийоморум, боврo сох, әкәр,
Рәхь мәрә нибәсдкә – йә сийә пишик.

Гисмәт

Буй – бухун тү ә дүл йара дәшәнди.
Йә човоб ди, әки гисмәт бисдори?
Чү бисдо ки, хостәй түрә тәк шәнди,
Йә човоб ди, әки гисмәт бисдори?

Дийә нә омори ә сәр ән булог,
Лов нә сохд муй сәрә ворвори Шоhдог.
Әз дәрд пачи гүзүркүлhой богчә-бог,
Йә човоб ди, әки гисмәт бисдори?

Мә түрә әз дүли хосдумкәш лап сәхт,
Тү пой зәри hәм ә мозол, hәм ә бәхт.
Ә муйhой ән сәриш дон офдо бивәхт,
Йә човоб ди, әки гисмәт бисдори?

Йә мәхьәл әз шори лап пар зәри тү,
Имоhой ә чәнчәл гури дәри тү.
Нәсдаки сәртүрә әчә бәри тү,
Йә човоб ди, әки гисмәт бисдори?

Пойунд сәс хүшдәрә никәрәй Гудйол,
Әдәй йовош рафда ә тәhәр ән лол.
Әшглү ошуг нибу ә дәвләт, ә мол,
Йә човоб ди, әки гисмәт бисдори?

Шоритү кирошдкәш ә гәд дәб-дәбә,
Әз мүhьбәт ән Әлдар вәкүрди тубә,
Вәкошди пәсәво ә хунәй бәбә,
Йә човоб ди, әки гисмәт бисдори?

Әй мәрд

Һәрбой ә дәрйоһ әшг зәрәнки үзкүм,
Ә лов хәндә вошәнд чәнд чиро мәрдүм.
Дәдәй һьәилһойтү шәв-руз пойисд кум,
Шидраһой кәмәрү бири дийәш гәд,
Әз обур, әз хьәйо дур мунди, әй мәрд.

Коһ ләһьә куч вәкүрд әз ворвор човгун,
Сог һьүмүр хүшдәрә һә бәрди мәгбун.
Әз тәлхьә коф-кәләч нә вомунд зуһун,
Гәсдлүйә кәлмәһо ә дүл губ дәбәрд.
Әз обур, әз хьәйо дур мунди, әй мәрд.

Ә сугдә балаһо сәхт зәри тәпик,
Ә әһьвол ән йәкиш нә дори кәпик,
Әнчәг ошноһорә пойунди сәртик.
Әз бим кифләтһошу ранктү бисдо зәрд.
Әз обур, әз хьәйо дур мунди, әй мәрд.

Әз пичи-пичиһо күрдикәш хәбәр,
Ә кәрдән ән һьйб-һьор вонори тәвәр.
Һьүмүртү һисдикәш әз пәнчоһ зәвәр,
Пирирә ә йәккә дорикәш ә гәрд,
Әз обур, әз хьәйо дур мунди, әй мәрд.

Ә кәлләй һьәзобһо вәйишди зәнәш,
Ә гәриш мәгбуни дәйишди зәнәш,
Согломә нимәчун нәйишди зәнәш,
Йә әри үзкәһо домунди ә дәрд.
Әз обур, әз хьәйо дур мунди, әй мәрд.

Дәрдәчәрүм

Дәрдәчәрүм, әз дәстү мә,
Догуноги гәриш дүлмәш.
Чүтам һой дүм ә сәстү мә,
Вир берикә куч әгүлмәш.

Кофә ә сәр коф дәчири,
Нәзникһоймә, дуриһоймәш.
Ә дү-йәки вәпичири,
Әврүшүмә руриһоймәш.

Хов винирәм гәтмә-гәриш,
Йә ов – лихьә, йә ов – палаш.
Йәлов күрдә, бирәм чәшмиш,
Әдәм сухдә ә гәд аташ.

Шәв-руз гәрбол зәрә-зәрә,
Дуркуниһо – дузһоймәрәш.
Әдәм кәшдә чум нә дирә,
Мозоллүйә рузһоймәрәш.

Тәмарузум – лов бу думон,
Вәди бошку асдараймәш.
Ә чун соги нисди кумон,
Лов-тум бири асдар руймәш.

Һәвәлдәнһо пар мизәри,
Имбурбунди – һүнәрмәнди.
Имоһой ку, чү хәбәри?
Кәй мукуйи, кәй михәнди?

Һьәсүлмәндә кәрәк нисди,
Һьәнкорсүзә сәркушиһо.
Йә кулләйә кофтү һисди,
Әз хәнчәлиш зу кушүһо.

Похли-похли, килә-килә
Һьәрс рухундәй, мә покундәм.
Әри йәкиш сәр әнкүлә
Әз тү бәгшәй нә вокундәм.

Әз хүшдәнмә ихтийорсүз,
Әз гәд чуммә чуркум чәсдә.
Мәку, түни ихьтиборсүз,
И коф әмә нәс күнчүсдә.

Дәрдәчәрүм, чәнд күзәлһош
Коф зәрәнүт һәрбой дирә.
Дәрдәчәрүм, фәнд күзәлһош
Нийлү дийә чәшмиш бирә.

Дәрдәчәрүм, әз ворвориш,
Дәкиш бири әвир һово.
Дәрдәчәрүм, куйкә хориш
Әдәй хурдә чәрх – пәсәво.

Дәрдәчәрүм, и чү кори
Довшан әдәй күркә күрдә?
Дәрдәчәрүм, әшг куч дори,
Инсон әдәй бивәхт мүрдә.

Дәрдәчәрүм, мичәй ән чун
Зәхьәр бирә, күрди чикә.
Дәрдәчәрүм, әнчәг Мәчнун
Митав, хьолмә чүтамикә.

Дәрдәчәрүм, нә лəрзунди
Бәйәй човгун һәчи мәрә.
Дәрдәчәрүм, нә тәрсунди
Һьәчәл ән чун һәчи мәрә.

Дәрдәчәрүм, ранкмә күмүр,
Сойил-бойил әдәм хундә.
Дәрдәчәрүм, бутүн һьүмүр
Чумә рәхьтү әдәм мундә.

Дәрдәчәрүм, шәфти сүлмә,
Әз сәр әну пой вәки түш.
Дәрдәчәрүм, мүрди дүлмә,
Хәнчәл зәрә, тох мәки түш.

Дәрдәчәрүм, әз чун буһош
Пулиш – дурку, сүрхиш – дурку.
Дәрдәчәрүм, ов дәрйоһош
Тән хорирә нә шуруку.

Дәрдәчәрүм, һә йә бирдән
Хурдәнүмһо овиш тәлхьи.
Дәрдәчәрүм, һәрдән-һәрдән
Дирәнүмһо ховиш тәлхьи.

Дәрдәчәрүм, дәвләтлүhош
Кәләй hьилом воийст бошут.
Дәрдәчәрүм, гувотлүhош
Ҹьочизhорә тәкәй вошшут?

Дәрдәчәрүм, hьәрүс-духдәр
Ә руй дәдәй шох пойисдә.
Дәрдәчәрүм, hәр кичбәсәр
Ә сәр милләт шоh войисдә.

Дәрдәчәрүм, чүн азарhош
Руйhо әрчү чәрми дорә?
Дәрдәчәрүм, миллйард салhош
Офто чүтам кәрми дорә?

Дәрдәчәрүм, нәрлү буhош
Лүгәй нунә нәсда офдә.
Дәрдәчәрүм, шәрлү буhош
Сад чүр hьәмәл әдәй бофдә.

Дәрдәчәрүм, йә гозини
Ҹьочизбәнди – мундәкуниш.
Дәрдәчәрүм, йә возини
Сәhнәлүйә – зиндәкуниш.

Дәрдәчәрүм, мәндәhорә
Чорәй зиндәш мийост бирә.
Дәрдәчәрүм, бәндәhорә
Гәрдҹьой мүрдәш нийост бирә.

Нәсданүм

Һә нимноhог ә коф кәсhо мәст бирә,
Сипи мәсох сийә муйhой ән сәрә.
Ӄуфдирәнки садан дәри ә hьәрә,
Әрчү нүшдә ә тәhәр гог, – нәсданүм,
Әрчү ә чун кәширә дог, – нәсданүм.

Гулум-гунши хинә воно ә руй дәс,
Зу офдорим ә зуhунhой ән hәр кәс.
Әз дузә рәхь тәкәй муним әхи пәс,
Әрчү мәрә тәхьно шәндә, – нәсданүм.
Әрчү әз лов дур бу хәндә, – нәсданүм.

Ә кин hәммә шүбhәлүнүм ә фурм кәс,
Әз hәр чикә бурра омо чорәй дәс,
Ӄовлә буhо нидомуну ә гәфәс.
Дәрдәчәрүм, әз тү човоб нәсданүм.
Тәмарузум, тәкәй дүм тоб, – нәсданүм.

Әз бихьоли нимәчунум гәдәрсүз,
Әдәм түрә кузәт сохдә тәhәрсүз,
Бийо, йә бо дәрә вәкун хәбәрсүз,
Сурог түрә әзки пүрсүм, – нәсданүм.
Шәв тә сәбәхь чүтам хүсүм, – нәсданүм.

Бийо, бивәхт хәзон мәдан чүлмәрә,
Бийо, бивәхт hьүмүр мәди күлмәрә,
Бийо, бивәхт бикор мәйил дүлмәрә,
Әхи дүлсүз мә зүhүсдә нәсданүм.
Әхи түсүз мә нүвүсдә нәсданүм.

Кирйәй Дәдәйһо

Йә вәхтһо бу, әзир судум сәһьәр хурди
Бәбәһо,
Әз мәгбуни визор бирә, чәнкһо кγрди
Бәбәһо,
Кукә ә буй нә расундә, бивәхт мγрди
Бәбәһо,
Бун хунәрә чәрх дәкунди – сохдә кирйәй
Дәдәйһо,
Ә гутинә әрх вәкунди – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.

Салһо бири мәскән кγрди – әвулиьо ә
хунә,
Сәгγзбәнди нә чавусдәт – хγшкә лγгәй
ән нунә,
Хонлγ – бәклγ нә зγһундәт – хьоләтсγзә
һәр чунә,
Әз бинәдән йә дәб бири – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.
Әри мγрдә сәбәб дири – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.

Хьәсрәт мундәт әри офдә хушбәхтлγйә
рузһорә,
Хори рундәт әри кошдә шәфтәлγйә
гузһорә.
Тиро хундәт әри дошдә ХУДОлγйә
рузһорә,

Гәдәрсγзә һьәрс рухунди – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.
Йәловлγйә нәфс сухунди – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.

Әз бәдиһой човгунйәти дәһьәмбәнди нә
дирәт,
Әз хьγкγмһой шоботйәти шәһьәмбәнди
дәчирәт,
Әз тәрсиһой хьγкәмәти ләгәбмәнди
вәчирәт,
Зарунчийә йәдикори – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.
Зәрәнγмһо мугом тари – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.

Йә руз хәлгһо, шәггә зәрә, ә дәрйоһ шор
дарафд дγл.
Бәйәй човгун хьәлим бирә, гурбуй хәзон
нә рафд кγл,
Әһәр хунә миһьид дирә, әсәр садан варафд
кγл,
Әз шорлγйә чумһо палуст – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.
Ә хорлγйә мәһьни чарусд – сохдә кирйәй
Дәдәйһо.

Бәһәр мидо

Руз ән васал хушбуй дорә,
Ә гәд богчә чәнд чиро кул.
Пойундәки рәхькирорә,
Мәст сохдәни әз дорун дул.

Гәрәтикон әз дул дирә,
Лов сохдәни пәхур дулә.
Войисдәни пәнчә зәрә,
Гирмиш соху һьумур кулә.

Тичә тәвәр зу вәкурдә,
Нәзник бирә пирә богбон,
Йә кәм бәгдә йәлов курдә,
Ә гәд аташ – гәрәтикон...

Вич әри ту рәхь дузирә,
Гәрәтикон мәбош һич вәхт.
Бурбундәнки гудузирә,
Үлум мийов әз кучә чәхьт.

Ә гәриш кор – ә гәд һьори,
Хосдәй дул бош, ту, әй човон.
Әри Вәтән бийор шори,
Дәстәй кул бош зомон-зомон.

Чу мисохут пучә кукә,
Ә буй-бухун нә дә һинор.
Әкәр һочу имбисдокә,
Бәһәр мидо дорһой чинор.

Йәхән

Мәһьәной гәрболә әкәр нәсдакәш,
Йәкиму шор бирәйм, йәкиму – пәшму.
Курундә нәфәсә дийәш аста кәш,
Бил воруш хушдәрә пойуну һьәсму.

Чунтуни бәндәрә мәчбур кәрәк нисд.
Ту чорәй азара лап зу мивини.
Чәнгәдә хьилләйи ә гәд дултү һисд.
Руймәрә йәбойкә дийә нивини.

Һьәзобһой һьиломә амбар кәширум.
Кофмәрә һәмишә ә руй зәри ту.
Чу фәрги косибум, нобкә һьоширум?
Софә әшг мол-дәвләт нәбу әри ту.

Әз чәшмиш бирәйи әдәм тәрсирә,
И кофһо ә Тирой ән Мишиш нә вә.
Әз сәрту шәндикәш курни тәгсирә,
И һьәдәт ә гәриш мичәй хунту дә.

Сифрой ту марайуст, шор бирим һәлә,
Ихтилот мисохдим шәвһо тә сәбәхь.
Мунушдим ә гәриш богчәй мәхьәлә,
Һич әри хисирәш нисохдим тәмәхь...

Ворушһой хушдәрә пойунди һьәсму,
Вәдирә әз хунә ихьтибор дәкәш,
Әкәнәр йәболуг бирәйкә пәшму,
Йәхәнә әз дулмә дийә дур мәкәш.

Хьәйкәл нини

Хьилләйи вәкүрди кәнәш руй түрә,
Чәнд чиро воһнә дә ә гәриш дүлтү.
Хинәлү пәхни сох сипрә муй түрә.
Ә кузки дирикә импачу күл тү.
Чәнд чиро воһнә дә ә гәриш дүлтү.

Мәнк шәви ә һьәсму һисдикәш вәди,
Думонһой пойиз вә ә пишони тү.
Һьоширмәнд бирәйиш йә мисво ниди,
Сад тәпик мизәни ә һәр һьони тү.
Думонһой поийз вә ә пишони тү.

Шуморуш сохдәйи ә пәсәй кәмәр,
Тә кәйһо ә зир пой чолә мәкәни?
Мунуһо һьүмүриш кирощдкә һәдәр,
Әз боләй чүрһьәти бийо дәс кәни;
Тә кәйһо әзир пой чолә мәкәни?

Әз тү гәйр һич йәкиш нә куфт дәр түрә.
Ә ХУДО һисдиро гәрди дәмундәй.
Кәләлү, чүкләлү вәкуфт хәйр түрә.
Ә бихьол нәчоги зәрди вәмундәй.
Ә ХУДО һисдиһо гәрди дәмундәй.

Нә ә кор хьүрмәти, нә ә гәд хунә,
Әз хүшдә одлүйә йә хьәйкәл нини.
Хьилләйи ән руйә зәрикәш шунә,
Һьиломә догуног войисдә вини.
Әз хүшдә одлүйә йә хьәйкәл нини.

Вәтән Гүбә

Ошуг бирәм ә хок-сәнг тү,
Түни мәскән ән һьәйили.
Дур бирәмкәш әкәр әз тү,
Оммон, дүлә нәбу бийли,
Түни мәскән ән һьәйили.

Хостәнүм сәхт савзәкәйә,
Бәһәрлүйә богһой түрә.
Хостәнүм сәхт у һүндүрә,
Сипрә муйә догһой түрә.
Бәһәрлүйә богһой түрә.

Әз синәйтү буй вәчирәм,
Шор винирәм мә һәр сала.
Ә гучог тү вокоширәм,
Нәфәс пойиз нән васала.
Шор винирәм мә һәр сала.

Дәһьәмлүни булә бәһәр,
Бәрәкәт дә ә хори тү.
Асдарайә сойлү гәдәр,
Кәм нә кәрдо һич шори тү,
Бәрәкәт дә ә хори тү.

Мәш ә тәһәр Хьово-Одом
Йә гуногум, Вәтән Гүбә.
Точ имбоши ә руй һьилом,
Тәйтә согум, Вәтән Гүбә.
Йә гуногум, Вәтән Гүбә.

Пой вәчәсдә, чәк зәрә дәс,
Гушһо хундә тә мәһьнирә.
Әзи рачә овоз ән сәс,
Кулһой богһо лул-мәст бирә.
Гушһо хундә тә мәһьнирә.

Варавунди зәхьмәт түрә,
Бәхтәвәри кук-духдәр түү.
Һьәзиз дошдәй гисмәт түрә,
Әри хәлгһо очуг дәр түү.
Бәхтәвәри кук-духдәр түү.

Кузкий руйтүү – ов ән Гудйол,
Мәлхьәм чорә – һовой Шоһдог.
Руй һьәсмуйтүү дорә тов-тов,
Йарашугтүү гәд богчә-бог.
Мәлхьәм чорә – һовой Шоһдог.

Түү – Дәдәйи, Дәдәй – түни.
Бил һәмишә сәртүү тик бу.
Вәтәнсүзә кук әрчүни?
Рәхь һьүмүртүү бил һә ник бу.
Бил һәмишә сәртүү тик бу.

Балайтүнүм тәйтә мүрдә,
Хьолмә түсүз нибу бобот.
Нум ХУДОрә һьәзиз курдә,
Әлдар шәһьәм сухунд шобот.
Хьолмә түсүз нибу бобот.

Пучә хәләф

Пучә хәләф әзу руз,
Рафда рәхь түү нисди дуз.
Сәр һәммәрә сохдә гуз,
Ки сәс мүдүү ә сәстүү?

Нубоһорә нә хундәй,
Бәдиһорә нә рундәй,
Дүләпәсә нә мундәй,
Хутә бирәй ә нәхьс түү,
Ки сәс мүдүү ә сәстүү?

Мозолһорә чарундәй,
Хьәлолһорә зайундәй,
Һүндүрһорә сарундәй,
Боләй гур дә ә бәхьс, түү,
Ки сәс мүдүү ә сәстүү?

Гувот дори гулһорә,
Куксүз һишди кулһорә,
Шобош нори пулһорә,
Нә мунд палтар нә мәхьс түү.
Ки сәс мүдүү ә сәстүү?

Мозол ә хок дәчаруст,
Чәрмийә руй нә чаруст,
Йәлов курдә вәчаруст,
Чәнд хунәһо әз дәстүү,
Ки сәс мүдүү ә сәстүү?

Сиргә норәй әз пәлү,
Дәрзә зәрәй чүн тәлү.
Бисдорикәш һьәспәлү,
Ҡәнәш мундәй һә пәс тү.
Ки сәс мүду ә сәс тү?

Ә ьовойтү һә хүр дә,
Воийсдәни тә мүрдә,
Әз йә чуркум су күрдә,
Чүн шәһьмәлә дәкәс тү.
Ки сәс мүду ә сәс тү?

Сәнәһьәт тү – кор хуни,
Бочәхьәт ки, шор муни,
Һүмүрлуг тәк мумуни,
Тә әхири нәфәс тү.
Ки сәс мүду ә сәс тү?

Зимиһойтү бәм бири,
Хәйолһойтү гәм бири,
Ширинитү кәм бири,
Зәхьәрлуни хьәвәс тү.
Ки сәс мүду ә сәс тү?

Чинорлүйә хүшк зәрә
Әз күк зәри – нүшдәрә,
Хүшдәнитү – хүшдәрә,
Дәшәнди ә гәфәс тү.
Ки сәс мүду ә сәс тү?

Имбошум

Ә руй хори кәшдикә,
Кутиһойтү нибошум.
Ә сәр лүкә нүшдикә,
Гәнәтһойтү имбошум.

Рәхь богчәрә офдикә,
Хүшки дор тү нибошум.
Сүрхә һьәмәл бофдикә,
Тумһой бор тү имбошум.

Әри нүшдә дәрд мәкәш,
Тәлүй чүл тү нибошум.
Әри күрдә йә донәш,
Лүкәй күл тү имбошум.

Ә сәр чәмән кәшдикә,
Гиров пойтү нибошум.
Йә дор гәләм кошдикә,
Хотурхойтү имбошум.

Торики пой донокә,
Асдарай тү нибошум.
Мәгбуни сой вонокә,
Сурр йарайтү имбошум.

Чумһо ә хов вәрафдкә,
Болуш шәртү нибошум.
Дүнйо ә ов дәрафдкә,
Мозол сәртү имбошум.

Хуб-хәрәбә дирә вәхт,
Тур гәрбол тү нибошум.
Әри сүрхи бирә тәхт,
Чорәй хьолтү имбошум.

Хьиллийәти дәкүрдә,
Човгун сог тү нибошум.
Әз Одом руй вәкүрдә,
Богбон бог тү имбошум.

Пой зәрикә ә хуби,
Нур сәбәхь тү нибошум.
Фойдә нибу әз губи,
Сурр тәмәхьтү имбошум.

Чәм-чәмәки бирәнки,
Гәсди чунтү нибошум.
Ләм-ләмәки дирәнки,
Пәлтәк нумтү имбошум.

Шунәй сәрә норикә,
Ворвори тү нибошум.
Ә кәрдән дәнорикә,
Мирвори тү имбошум.

Әри зәхьми винирә,
Гувот дәстү нибошум.
Әри ХУДО шинирә,
Тирой сәстү имбошум.

Руйә ранклү сохдикә,
Ҝузкий руйтү нибошум.
Ҹовонирә хосдикә,
Хинәй муйтү имбошум.

Рәхьмә дүлә нә сухун,
Гәчор дәр тү нибошум.
Су мүкүрүм мусухум,
Хокисдәр тү имбошум.

Гәһри мәбош әз думон,
Чат хори тү нибошум.
Һич нә сохдә йә кумон,
Һьәнкори тү имбошум.

Ә чумһой йод мәдәниш,
Човгун күл тү нибошум.
Чүн овчиһой ән гәмиш,
Ҝулләй дүлтү имбошум.

Хосдәкорә дәрд мәди,
Сойәй буйтү нибошум.
Офто мундкәш һә вәди,
Гәрәнтүй тү имбошум?

Ҹарундикә әгүләш,
Дамар хунтү нибошум.
Әри дирә гәд дүләш,
Шәһьәм чунтү имбошум.

Әри сәрә чәп ҝүрдәш,
Дәстәгир тү нибошум.
Нум хоһини вәҝүрдәш,
Йә фәгир тү имбошум.

Әри мүһбәт хьәл бирә,
Сәнг доги тү нибошум.
Әри сади бисд дирә,
Ҹун соги тү имбошум.

Ә Тиро чум нориҝә,
Лол зуһунтү нибошум.
ХУДОлу бисдориҝә,
Ћьәсәл нунтү имбошум.

Мәһәббәтә кошдиҝә,
Сәбәб пучтү нибошум.
Миҹәй әшгә дошдиҝә,
Чогә гуч тү имбошум.

Әнҝүшдәри тә ҝүрдә,
Сүврәй сәстү нибошум.
Тә үлчүрә вәҝүрдә,
Заркәр дәстү имбошум.

Сайла воруш омоҝәш,
Ләрз бәдәнтү нибошум.
Офтой ћьәсму ҝәрм доҝәш,
Сойәй тәнтү имбошум.

Дәс-руй шушдә войисдҝә,
Лихьәй ов тү нибошум.
Шоћдог гәлхәнд пойисдҝә,
Ҝовләй хов тү имбошум.

Сүрхә мозол хосдиҝә,
Ћьәнкор бәхт тү нибошум.
Әҝәр хьүкүм сохдиҝә,
Нүкәр тәхт тү имбошум.

Хиник зәҝә әз дәр тү,
Аташ ҹунтү нибошум.
Чәрх мухурум ә сәртү,
Гип-гурбун тү имбошум.

Ћьиломҝәзи дирәйи,
Йә огой тү нибошум.
Бәхт асдара чирәйи,
Сәдогой тү имбошум.

Әз дог-дәрә һой дорә,
Гәләткор тү нибошум.
Ә рәхь ХУДО пой норә,
Ћьәдәтдор тү имбошум.

Ҝуҹлу дирә шоһворә,
Дор чинор тү нибошум.
Гәл мүҝүри – Әлдара,
Хьәтон шортү имбошум.

Офдумә духдәр

Кәлә бири лап әркәвон,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.
Нәдинчиһо сохдә йәмон,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Йә әз хүшдә сохдә шори,
Гәнәт зәрә чүн ворвори,
Һә ә пәсәй мод офдори,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Ә сәр йәкәм әгүл дәри,
Чәнд мәтләбһо ә дүл дәри,
Ә богчәһой ән күл дәри,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Китоб нәсда күрдә ә дәс,
Дәһьно нитав зәрә йә кәс.
Әз хундәйи мунди пим-пәс,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Ә сәр сифрой шильхон хунә,
Хуб нәс норә чирә – нунә,
Ә гәд пәмбә дошдә чунә,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Хьәрмәхь күрди чәнд кузкирә,
Хутә нисди ә гуз бирә.
Шәфтиһорә һә дуз дирә,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Гуног – гәрә һич нихойу,
Ләпәй кофә пуч михойу.
Чун һәммәрә гуч мивойу,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Буховлүйә гисмәтлүни,
Гәргүшлүйә нифрәтлүни.
Оһ – войлүйә хьәсрәтлүни,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Тәһәр үкүз күрдә нәһьсә,
Ә һәр чикә бәрдә бәхьсә.
Ә сәр һәммә шәндә мәхьсә,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Нә гоһумә, нә йә дусдә,
Һич шинохдә нәс войисдә.
Ә сәр нифир шәх пойисдә,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Ә руз йә бо дорәни вәхт,
Ә кәшдәһо ошуги сәхт.
Әз кучәһо мийов бивәхт,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Сохдә кофу дурку бири,
Бәбә әйү гурбу бири.
Әнкүшдлүйә бурбу бири,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Һьәйбә-һьорә нәс танусдә,
Руйә һьәсүл нәс чарусдә.
Ә тәһәр сүрх нәс парусдә,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Һьәсмулуйә – думонлуни,
Хәйоллүйә – кумонлуни,
Нәхирлүйә – чубонлуни,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Әлчәглүйә – зәвәрлүни,
Нәчәглүйә – тәвәрлүни,
Әнчәглүйә – бәтәрлүни,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Хьилләйирә дошдәкори,
Гәләтирә хосдәкори,
Гисмәтирә кошдәкори,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Бочлүһорә ховундәни,
Вочлүһорә шовундәни,
Точлуһорә ковундәни,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Нәс оморә гоһум-гуног,
Әз хәзмуни нисди сурог,
Әз һьәрсһой чум сохди булог,
Офдумлүйә духдәр дәдәй.

Һьошир бошку

Дәдәй мәрә мәди һьәзоб,
Әз гилигмә мәки битоб,
Ә һәр хунә мә нидүм тоб,
Имид нисди ә сирр хошку,
Нүмкүрдәймә һьошир бошку.

Ә дәр шүвәр зәнүм тәпик,
Сәр хүшдәрә нә күрү тик,
Пулә дүку тә йә кәпик,
Фикир мәди ә сирр хошку,
Хосдәкормә һьошир бошку.

Хори хунә – товә мар-мар,
Гозончу бу амбар-амбар,
Гуллугчийү әри базар,
Дәсә вәки әз сирр хошку,
Гәбиләймә һьошир бошку.

Мошин нисдкә чумһьәрсирә,
Нәбу кәши нум һьәрсирә,
Әзтү митам бим тәгсирә,
Боглу мәбош ә сирр хошку,
Одохлуймә һьошир бошку.

Һәм шәвхәһәр, һәм шәбирор
Бил бошутку йә рәхькирор.
Руй мәкүрүм әз зәхьмидор,
Хәйир нийов әз сирр хошку,
Хунәдормә һьошир бошку.

Әнкүшдәри вәкүрдәнки,
Мәйофдәнит һич ә тәнки,
Сүрх вәди бу хәндүстәнки,
Ләзәт нибу ә сирр хошку,
Хосдәхундмә һьошир бошку.

Висдонуку кәлә виллә,
Хосийәтү нәбу хьиллә,
Войисдәнки зәнүм силлә,
Ләпә нәдә ә сирр хошку,
Һьәйилдормә һьошир бошку.

Әрәгирә дәб нә нүку,
Чәһьмәт әйү сәр зәнүку,
Ә бонкһойу пул дәнүку,
Чумә мәни ә сирр хошку,
Офдодормә һьошир бошку.

Ә гуг сәрмә сәвкәнд хунут,
Вәкирирә хуб бурбунут,
Хьүрмәт сохдә, мәхьтәл мунут
Локо дәри ә сирр хошку,
Годолүймә һьошир бошку.

Ә вәһьдәйү чи бийорут,
Гоб-гичогә үшү шурут,
Мәрә ә гәд пәмбә дорут,
Бәд мидобу ә сирр хошку,
Севкилимә һьошир бошку.

Бог-богчәйү әз тийнә күл,
Рәйһон, нәркиз, һәм гүзүркүл,
Ә хош бийов овоз бүлбүл,
Пой нидаров ә сирр хошку,
Зиһимлүймә һьошир бошку.

Ә сал йә бо бурам ә дач,
Рузһо – әз руз кирору рач,
Дәрдү нисди – һисдкәш бирач,
Сәр нидәнүт ә сирр хошку,
Войисдәймә һьошир бошку.

Бил һич мәхьәл нә күрү нәхьс,
Ә шорәвоз нә бәрү бәхьс,
Әри поймә чару ә мәхьс,
Һьонийи дә ә сирр хошку.
Мүһбәтлүймә һьошир бошку.

Брилийантьо шарлү кәрдо,
Бош-палтарһо зарлү кәрдо,
Хьол-әхьволһо парлү кәрдо,
Нәһьләт сохим ә сирр хошку,
Һьиломдормә һьошир бошку.

Бәбә, дәдәй сохит шори,
ХУДО кәнәш әлчи дори.
Лап пирикәш ә руй хори,
Фикир нидүм ә сирр хошку,
Гисмәтлүймә һьошир бошку.

Əри бəбəhо

Сəрпуш кифлəт буhо бəбə,
Кəлə сохдкə кук-духдəрə.
Ə хьол həр дү əз йə дəбə,
Бийо күрү кук хəбəрə.

Бəбə кукə хосдəнки сəхт,
Əз духдəриш дур нийо бу.
Əри həрдү həрбой, həр вəхт
Рəхь бурбуйə нур бийо бу.

Ə hьəрəлуг чүклə-кəлə
Хьүрмəт сүрхи бийо дəбу.
Ə хəрəлуг кушhош həлə
Пучə кофhо нийо вəбу.

Бəбə hисди – həр духдəрə
Нəс фирсорə əри хундə.
Бəгдə куфтə-куфтə сəрə,
Сəр күрдəни дүл сухундə.

Бəбə hисди – ə мəh васал
Чарусдəни ə бəд човгун.
Бəгдə пəшму бирə həр сал,
Вəнкəсдəни ноhогə хун.

Бəбə hисди – əз ранк руйу
Лəрзирəни əвлодhойу.
Бəгдə сипи бирə муйу,
Бор нəс рихдə əз ходhойу.

Бəбə hисди – тəлхьə дамар,
Əз зəхьəриш бəтəр бирə.
Hьəйилhойу hисдкəш амбар,
Тəрбийəйүш həдəр бирə.

Бəбə hисди – həр коф бирə,
ХУДОлүни, Тиролүни.
Шоботирəш əз соф дирə,
Əз саданиш чиролуни.

Бəбə hисди – əри hьəйил,
Холчə норə ə зир пойуш.
Ə бим кифлəт мундə həр кил,
Ə руй дүнйоh нибу тойуш.

Бəбə hисди – əз дог, дəрə
Хушбəхтирəш овурдəни.
Чофокəшлү күлүнк зəрə,
Сəнг дəхьорəш войурдəни.

Бəбə hисди – сүрхə тикə,
Гулум-гуншиш хəйир дирə.
Шоhирбəндлү нүшдə чикə,
Коф-кəлəчүш шəйир бирə.

Бəбə hисди – əз дəрд вихдə,
Йүнкүл дирə гəсди чунəш.
Əрəг руйə рихдə-рихдə,
Шор овурдə ə гəд хунəш.

Бәбә hисди – академик,
Духдирини сәнәhьәтүш.
Ә рәхь ночог, ә hәд эн ник,
Парлү бирә гул-гәнәтүш.

Бәбә hисди – йә богбони,
Холинчәйү – сәрмәшуги.
Зиhисдәйүш чүн бәк, хони
Ә кор хүшдәш сәлт ошуги.

Бәбә hисди – йә чубони,
Түтәк – чомог ә йә тән дә.
Хьовур офто нән думони,
Хурдә нунуш ә рүгән дә.

Бәбә hисди – йә рәхьбәри,
Әз дәс кифләт нәс вирихдә.
Әри хәлгиш рүхьвәбәри,
Кәлмәhойуш әз сүрх рихдә.

Бәбә hисди – дүлвәбәри,
Йә гушунәш нубо мидү.
Чүн офтойи ә нур дәри,
Мәнк шәвирәш тубо нидү.

Бәбә hисди – йә шоhири,
Ҝоф ләhьәйү әз Одоми.
Шәфтәш-дузәш әз чум дири,
Нүвүсдәйүш йә hьиломи.

Йә дәдәйә сәhьәр доҝә,
Ә йон кукhо, әри күшдә.
Әз пийони hьәдәт ноҝә,
Бәбәш митав дирә мүшдә.

Әки hьәйил, әки эн зән,
Хьүрмәт нисдҝә йә бәбәрәш,
Һьору дән-дән рихдә әз тән,
Ә гур мүдү дәбдәбәрәш.

Бәбә әз хьүрш бисдоҝә пәрт,
Ә гәд кучә, ә гәриш кор,
Оммо, ҝәнәш руйә кифләт,
Вокошдуку hәмишә шор.

Һәр доморә йә кук хундҝә,
Һәр hьәрүсәш – сугдә духдәр.
Сади бисд сал әкәр мундҝә,
Әри бәбәш нийов рүхьбәр.

Согломиҝә әкәр сәр-тән,
Ә дүл ХУДОш мийов хошу.
Әри ҝовлә мундәй Вәтән
Бәбәш уйог бийо бошу.

Һьәрүс, духдәр, домор, кукә
Кәй войисдҝә шән-бәшән бу,
Ә тирозуй чум эн бәбә
Һәммә бийо тән-бәтән бу.

Бирә чикә

Мә плова чү сохдәнүм,
Сийә нунтү бирә чикәш.
Мәрә һьәсәл кәрәк нисди,
Коф зуһунтү бирә чикәш.

Мә шәкәрә чү сохдәнүм,
Ә ховһойтү бирә чикәш.
Мәрә гәймог кәрәк нисди,
Ә ловһойтү бирә чикәш.

Мә товушә чү сохдәнүм,
Мәнкә руйтү бирә чикәш.
Мәрә сим тар кәрәк нисди,
Бәндһой муйтү бирә чикәш.

Мә шунәрә чү сохдәнүм,
Коһ нәфәстү бирә чикәш.
Мәрә хундә кәрәк нисди,
Овоз сәстү бирә чикәш.

Мә богчәрә чү сохдәнүм,
Хүшдәнтү күл бирә чикәш.
Мәрә бор дор кәрәк нисди,
Тү бәһәр дүл бирә чикәш.

Мә шәрбәтә чү сохдәнүм,
Пәйләй овтү бирә чикәш.
Мәрә чорә кәрәк нисди,
Офтәй товтү бирә чикәш.

Мә ләмпәрә чү сохдәнүм,
Шәһьәм мумтү бирә чикәш.
Мәрә булог кәрәк нисди,
Дәрйоһ чумтү бирә чикәш.

Мә хьүчәтә чү сохдәнүм,
Тү сабурлу бирә чикәш.
Мәрә һьәйб-һьор кәрәк нисди,
Тү обурлу бирә чикәш.

Мә сурһоһорә чү сохдәнүм,
Тү хәбәрдор бирә чикәш.
Мәрә човоб кәрәк нисди,
Чумһойтү шор бирә чикәш.

Мә һьәзобә чү сохдәнүм,
Софә мүһбәт бирә чикәш.
Мәрә һич дәрд кәрәк нисди,
Мозол сад гәт бирә чикәш.

Мә хәйолә чү сохдәнүм,
Тү толихьмәнд бирә чикәш,
Мәрә у рач кәрәк нисди,
Дүл әтү бәнд бирә чикәш.

Мә фикирә чү сохдәнүм,
Тү һьәсүлмәнд бирә чикәш.
Мәрә дәвләт кәрәк нисди,
Тү әгүлмәнд бирә чикәш.

Мә дәhьворә чү сохдәнүм,
Хәлгә тубо бирә чикәш,
Мәрә булә кәрәк нисди,
Зәхьми ХУДО бирә чикәш.

Мә вәhьдәрә чү сохдәнүм,
Дәгигитү бирә чикәш.
Мәрә шүбhә кәрәк нисди,
Сәдигитү бирә чикәш.

Мә шәрбәтә чү сохдәнүм,
Гәймог ловтү бирә чикәш.
Мәрә hьәсәл кәрәк нисди,
Ширни ховтү бирә чикәш.

Мә тәhьрифә чү сохдәнүм,
Күкhой тумтү бирә чикәш.
Мәрә ләмпә кәрәк нисди,
Нурhой чумтү бирә чикәш.

Мә тов мәнкә чү сохдәнүм,
Сүрхә руйтү бирә чикәш.
Мәрә хинә кәрәк нисди,
Сугдә муйтү бирә чикәш.

Мә нәгүлә чү сохдәнүм,
Йә риз хәтмә бирә чикәш.
Мәрә хьәсрәт кәрәк нисди,
Тү гисмәтмә бирә чикәш.

Мә нәhьләтә чү сохдәнүм,
Хьүкүм чәhьмәт бирә чикәш.
Мәрә тәнки кәрәк нисди,
Һьәсму чәнд гәт бирә чикәш.

Мә аташа чү сохдәнүм,
Йәлов мум тү бирә чикәш.
Мәрә сайлов кәрәк нисди,
Дәрйоh чумтү бирә чикәш.

Мә бомборә чү сохдәнүм,
Һорой сәстү бирә чикәш.
Мәрә йә чүп кәрәк нисди,
Чорәй дәстү бирә чикәш.

Мә әдәшә чү сохдәнүм,
Суй паруни бирә чикәш.
Мәрә хоһин кәрәк нисди,
Руй чаруни бирә чикәш.

Мә күп сүрхә чү сохдәнүм,
Чун соги вор бирә чикәш.
Мәрә – Лейли кәрәк нисди,
Әлчиhо шор бирә чикәш.

Мә чиhизә чү сохдәнүм,
Йә дәс палтар бирә чикәш.
Мәрә рачhо кәрәк нисди,
Тү йор Әлдар бирә чикәш.

Бэмзэри

Ә коф кәсhо куш пойуhо,
Хәбәрә зу чар куйуhо,
Шәвhо-рузhо чәнк войуhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Әри hәр кор hә тәрсүhо,
Әз дәс эн зән hә ләрзүhо,
Hohог әз чум hә hьәрс дүhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Әз ки эн зән вүрүхүhо,
Похли-похли hьәрс рүхүhо,
Hьәчәл чунә зу вүхүhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Дәндүй зәнү тичлү буhо,
Әгүл сәрү кичлү буhо,
Ә гәд хәрhо бичлү буhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Ә коф дурку бирәниhо,
Ә зән гурбу бирәниhо,
Әнкүшдбурбу бирәниhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Ә сәр эн зән күл вәнүhо,
Ә пәсэй хәлг сәнг шәнүhо,
Ә мүрдәй пой дәнүhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Ә васалhо вәрф войуhо,
Ә бивәхди зән хойуhо,
Ә нәчоги тик пойуhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Ә бирәхьмлү дүлә дүhо,
Овсар сәрү ә зән буhо,
Әз дүләсти гәмлү зүhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Ә нун тәпик hә зәнүhо,
Ә зән хьүрмәт hә нәнүhо,
Ә лов килит hә вәнүhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Дузә рәхьә боч нәравhо,
Әз коф эн зән точ вәравhо,
Руз ә бинәй чол дәравhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Ә вәhьдәйү нә хунуhо,
Ә мувәхь зән вәмунуhо,
Ә зир судум дәмунуhо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Hьәнкор зуhун бирәниhо,
Болэй нунә дирәниhө,
Hьәчәл чунә чирәниhө,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Зуһунә лол күрдәниһо,
Шидрай кәмәр хүрдәниһо,
Ә зир пой зән мүрдәниһо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Йодһорә вор сохдәниһо,
Ошнәрә шор сохдәниһо,
Зәнләрә хор сохдәниһо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Гобуг тәнә дурраниһо,
Нәфәс зәнә бурраниһо,
Паки шәнә гурраниһо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Шолийәхьлү шор пойуһо,
Хошийәхьлү йор хойуһо,
Мошийәхьлү һьор войуһо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Ә Соломон вәрзунуһо,
Ә Овроһом фәрзунуһо,
Ә суй Давид нәрзунуһо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Күк дүшмәрә рундәниһо,
Тирой һәггә хундәниһо,
Ә хьол Әлдар мундәниһо,
Ә дү-йәкиш тән бәмзәри.

Васал

Ӄузәт сохдә нуботә,
Васал һич дир нәйовку.
Мәрә васал войисдә,
Васал лап зу бийовку.

Ӄурундирә шәнүку,
Әз дүш хүшдә ләшәй бун.
Сәхдә ләрзһой хиники,
Вәдаравку әз һәр ҹун.

Очмиш бирә руй һьәсму,
Хьәл бошуку вәрф Шоһдог.
Ӄәрмә нәфәс офторә,
Вокошуку дорһой бог.

Гәнәт зәрә лүкәһо,
Шовунуку ҹилидә.
Богбон очор вәкүрдә,
Вокунуку килитә.

Шәх-шәхәлү оморә,
Зийод бошку ов Гудйол.
Әхи тәкәй мәһьнирә,
Ә зир бәйә хуну лол?

Сәхт бәсдуку гилинҹә
Ә кишд хүшдә ворвори.
Хиникирә ки хосдә?
Ӄәрмиһойи – вор шори.

Хəбəр бирə əз ховhо,
Гушhо чəh-чəh зəнүку.
Ә сəhнəhой чəмəн-чүл,
Чəйронhо пой вəнүку.

Вəдировку савзаhо,
Гошлу буку гүзүркүл,
Ә həр чикə расуку,
Зəнкүлəhой əн бүлбүл.

Таза палтар вокундə,
Хəйир дүку əгибəт.
Əз hьəрүсиш зийотдə,
Варайуку тəбиəт.

Мəст бошуку дор чинор,
Сəр хүшдəрə күрд тик.
Чор тарафа фəм сохдə,
Чəшмиш бошку художник.

Һьəрисиhо сəр күрдə,
Ә дəс зəнүт хинəрə.
Шоhир ə пой вəхүшдə,
Шовунуку синəрə.

Кəлə бирə нəвəhо,
Ә богчəhо даравку.
Шəггəлүйə хəндəhо,
Ә руй hьəсму варавку.

Зəхьмəткəшə инсонhо,
Кор сохуку əз дүли.
Əз поринə зийотдə,
Мəхьсул корит əз були.

Вəкошдуку пəсəво,
Күйчəкиhой – чəннəти.
Ә сəр күлhо нүшүку,
Пəлпəлүhой – гəнəти.

Ә кор диртə нəйовку,
Хориhорə рундəкор.
Ә боворим бийовку,
Ә мəхьтəли мундəкор.

Əз hьəсəлhо паруку
Борлу мундо кумонhо.
Ә ворушhо чаруку
Вəрфəлүйə думонhо.

Бикор нүшдə hич йə миг,
Буш нə муну həр йəтəн.
Əз разилуг хəлəйиг,
Бил хəндүку чум Вəтəн...

Күзəт сохдə нуботə
Васал hич дир нəйовку.
Мəрə васал войисдə,
Васал лап зу бийовку.

Һəчи танусдум

Һəрдəн һəчи танусдум,
Əри дəрдə парундə,
Əнчəг дəрму имбоши.
Оммо, гəти нə чусдум,
Дүлə ə сəнг чарундə,
Йəлəг фурму имбоши.

Һəрдəн һəчи танусдум,
Əри шəвмə тə сəбəхь
Ширинə хов имбоши.
Оммо, гəти нə чусдум,
Гилинч күрдə ə сəр рəхь,
Зəнчир – бухов имбоши.

Һəрдəн һəчи танусдум,
Əз һьəсүлһой əн күки,
Нəрмийə руй имбоши.
Оммо, гəти нə чусдум,
Чүн губиһой əн чүки,
Чəрмийə руй имбоши.

Һəрдəн һəчи танусдум,
Əри богчə, əри бог
Хубə богбон имбоши.
Оммо, гəти нə чусдум,
Ə сəр күлһо сохдə лог,
Гəрəтикон имбоши.

Һəрдəн һəчи танусдум,
Ə вəкири вəрафда,
Чорəй йара имбоши.
Оммо, гəти нə чусдум,
Ə гəд дүлһо дəрафда,
Күвəй кара имбоши.

Һəрдəн һəчи танусдум,
Торикирə войурдə,
Əнчəг, товуш имбоши.
Оммо, гəти нə чусдум,
Ə чум думон овурдə,
Вəрф нə воруш имбоши.

Һəрдəн һəчи танусдум,
Əз шүһрəтə дəми шон,
Сəхьиб ов-нун имбоши.
Оммо, гəти нə чусдум,
Ə гəриш мəһ һəминон,
Шəхтəй човгун имбоши.

Һəрдəн һəчи танусдум,
Дорһой күлə шуруһо,
Шоһлүйə хүр имбоши.
Оммо, гəти нə чусдум,
Синəй дүлə дурруһо,
Сиркəй пəхүр имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Тәйтә чунтү һисдкә сог,
Хәндәйә лов имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Ә микләлуг ән булог,
Лихьәйә ов имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Әри чугул ән һьилом
Үкәй чуну имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Зу чарусдә ә овом,
Лүгәй нуну имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Әз вәкирә хостәйи,
Хәһәрмәндмә имбоши.
Оммо, һич нә данусдум,
Әз дүруйә сохдәйи,
Зәхьәрбәндмә имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Асдарай бәхт чирәйи,
Лейли – Мәчнун имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Һьоширә чәхьт дирәйи,
Зәбуй бәднум имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Хубә шәйир нүвүсдә,
Точә шоһир имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Хүшдәнхоһлу зүһүсдә,
Йә мүрдәшир имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Әз брилийант парустә,
Рачә һьәрүс имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Ә мүһьүчүз чарусдә,
Пучә һьәлбүс имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Бирорйәти хосдәйи,
Хубә хьовур имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
«Гур-гур, гур-гур» сохдәйи,
Бәг йә новур имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Ә һьриси һәр бала
Йә сәрпойи имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Кушдә үшүг васала,
Йә шәр зойи имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Әри рачи тәбиәт
Ҹун сухунлу имбоши.
Оммо, гэти нә ҹусдум,
Әз мүхьтоҹи әгибәт,
Чум хусунлу имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Хундә-хундә – «шикәсдә»,
Зарлүйә бәк имбоши.
Оммо, гэти нә ҹусдум,
Зәнҹир сәрә нә бәсдә,
Равлуйә сәк имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Һәрбой нүшдә-вәхүшдә,
Йә вихтә нур имбоши.
Оммо, гэти нә ҹусдум,
Дог вонорә ә хүшдә,
Бибәхтә кур имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Әри зәвәр бирәйтү
Шүкүрбәндлү имбоши.
Оммо, гэти нә ҹусдум,
Әри сәһьәр дирәйтү,
Түтүрбәндлү имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Мозолһорә дәчирә,
Шор – хәбәрлү имбоши.
Оммо, гэти нә ҹусдум,
Нәчогирә вәчирә,
Хьол – гәбәрлү имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Һьәҹәл ҹунә ҹарундә,
Сәдигмәндлү имбоши.
Оммо, гэти нә ҹусдум,
Әри нунә парундә,
Дәгигбәндлү имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Әз сәррафи ән талант
Бәрглүйә сүрх имбоши.
Оммо, гэти нә ҹусдум,
Дәм дәкәшдә ә малад,
Гәрглүйә ҹүх имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Әгүлмәндә од норә,
Ә әлм боглу имбоши.
Оммо, гэти нә ҹусдум,
Матлү һишдә ходһорә,
Догуноглу имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Нәфсә ә дәс вәкүрдә,
Хьололхурлу имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Гәймог һәггә нә күрдә,
Дололгурлу имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Ә вәкирһо суй зәрә,
Сәхьиб гуллуг имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Тимор сохдә руй шәрә,
Туршә чурлуг имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Винирә тов офторә,
Ә кор боглу имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Әз тәхт шоһи офдорә,
Һьәнкор гоглу имбоши.

Һәрдән һәчи танусдум,
Рүхь һьиломә парундә,
Һә мәнәмлү имбоши.
Оммо, гәти нә чусдум,
Руйә ә чәрм чарундә,
Чәһәннәмлү имбоши.

Вәдиро, йор

Сәбәхь-сәбәхь әз сәхьәри,
Зу ә богчә вәдиро, йор.
Дүлмә түсүз сад тәһьәри,
Руз – шәһьәнкум нә бирә тор,
Зу ә богчә вәдиро, йор.

Гәнәт зәри – шеһ сәбәхьи,
Әз ширинә ховһо вәхи,
Чүтам пойум түсүз, әхи?
Нәхойһойму тә бирә хор,
Зу ә богчә вәдиро, йор.

Һәлә синәй хори нәрми,
Бийо кәшдим тәйтә кәрми,
Раст нәйовку руйһой чәрми,
Гулум-гунши нә дирә кор,
Зу ә богчә вәдиро, йор.

Дәр хунәрә вәкун йовош,
Вәди бошку у чум нә гош,
Оммон, йәкәм хьитийот бош,
Әз мич һьәсүл вәчирә һьор,
Зу ә богчә вәдиро, йор.

Әз рачә сәс – овоз бүлбүл,
Чум вәкунди чәнд чиро күл,
Ә сәр тәрсһо вошән әнкүл,
Әз әшг Әлдар тә чирә бор,
Зу ә богчә вәдиро, йор.

Чүрhьэтмэ нисд, – дэшэнүм сэс,
Вэхьш имбошу – хисирэ кэс,
Хэм-хэйолэ шэндэ э пэс,
Ә фурм хьэвэс дэбирэкор,
Зу э богчэ вэдиро йор.

Кэлэтэhо коф куфтикэш,
Әз hьэдэти гэйгу мэкэш,
Ә воhнэй ов дорэ букэш,
Тэhэр хори вэчирэкор,
Зу э богчэ вэдиро, йор.

Әз hьэйили этү бэндүм,
Түсүз чүтам куйум, хэндүм.
Дур нибошум тэ шэхьэнкум,
Сэйэг войэ дэчирэкор,
Зу э богчэ вэдиро, йор.

Мэрэ инчо тэхьно дирэ,
Күлhо эдэй бикэйф бирэ,
Әхи, эдэм hьэйб кэширэ,
Сурог нибу эз вирэ шор,
Зу э богчэ вэдиро, йор.

Гүзүркүлhо сэлт бири лов,
Чор тарафа сохди тов-тов,
Әз эшг ширин ниинбу хов,
Әз бэхт Әлдар тэ дирэ вор,
Зу э богчэ вэдиро, йор.

Һич вэхт

Кэшдэнбирим чүн бирор,
Чэнд салhойи дү хьовур.
Очуг бу hэр сохдэ кор,
Пэхьни нэбу э дүл сур.

Дэh сал нүшдэ эйэки,
Һэм нүвүсдэ, hэм хундэйм.
Чиро бирэ – эз тэки,
Ә чумэрэхь домундэйм.

Вэкүрдэймhо сэнэhьэт,
Гисмэти эз сэр иму.
Кэнэш күhнэй эн hьэдэт,
Дэбэ бири эриму.

Салhо зийод бирикэш,
Тэнкийэти нэ дирэйм.
Һьүмүр ширни дирикэш,
Ә дустйэти дэбирэйм.

Һэр шорирэ мүфтэлү
Кировундэйм э динчи.
Дэрдэ, гэмэш чүфтэлү,
Тэнлү норэйм э минчи.

Оммо, пэхүр буhо бэд,
Хуби хэлгэ – тэлхь мойисд.
И дустирэ гэт-бэгэт,
Ә чум дирэ нивойисд.

Дуст – тонишә дирәйи,
Йә инсофиш һич нисохд.
Әри дүшмә бирәйи,
Сад һьәмәләш пуч мисохд.

Йә руз омо – руй-бәруй,
Шәһьмәләсүз йәлов кұрд.
Пойисдимкәш буй-бәбуй,
Ә гәд ләһьә һә ов кұрд.

Мукум: «Мәсох гәләти,
Сийә мийни хунтүрәш.
Кәлмәй зуһун – әбәди,
Ә хок мүдү чунтүрәш.

Әз кәширәй ән нәшә,
Пәслү мундәй әз зомон.
Йә чүнтүни угрәшә,
Ә бод мидо Соломон.

Бәдхьисоби мәбәр ки,
Йодлу буһо – дү кәсим.
Ә әгүлтү дәбәр ки,
Ә йә бәдән – дү дәсим.

Әз һьәдәт шән – чусдирәш,
Шәһьәм нисдим – бошим хьәл.
Әнкүл бирор – дустирәш,
Нивәкәни һич мәхьәл.»

Ошуг бирә

Әтү һисдһо и чум, и гош,
Хьәл сохд мәрә йовош-йовош.
Дырә кұрдә, гәһри мәбош,
Сәдигирә очуг дирә,
Дүл хойуһо ошуг бирә.

Ә богчәһо һәр таза күл,
Йарашуги чүн гүзүркүл.
Мәһьни хундә куфди бүлбүл,
Һьәсәлирә очуг дирә,
Дүл хойуһо ошуг бирә.

Тәйтә әз чун нисдүм визор,
И әшгг түрә әримә дор,
Түни чумә сохдәйһо шор,
Гәймогирә очуг дирә,
Дүл хойуһо ошуг бирә.

Нум ХУДОйи – имид, сабур,
Әз Тиройи – хьәйо, обур,
Оммон, әзмә мәмун ә дур,
Һәйронирә очуг дирә,
Дүл хойуһо ошуг бирә.

Варайусди тән богчә-бог.
Чунә мәкәш умог-умог,
Бийо нүшим ә сәр булог,
Хостәйирә очуг дирә,
Дүл хойуһо ошуг бирә.

Әзмә дури фикир-хәйол,
Ә түрәвоз омо мозол,
Кунчүсдәни ә руйтү хол,
Куйчәкирә очуг дирә,
Дүл хойуho ошуг бирә.

Әгүл сәрә мәсох чәшмиш,
Рүхь мәбәрү софә әшгиш,
Гушә хуно мәбош учмиш,
Һүнәрирә очуг дирә,
Дүл хойуho ошуг бирә.

Фойдә нидү – хьүршләмиши,
Рәхьм ХУДОйи – бәгшләмиши,
Шон нийору – йәһьәлмиши,
Вәкирирә очуг дирә,
Дүл хойуho ошуг бирә.

Соломонә кофлу мундә,
Овроhомә софлу мундә,
Мошийәхьә бофлу мундә,
Хушбәхтирә очуг дирә,
Дүл хойуho ошуг бирә.

Әз хьәсрәти мүрдә-мүрдә,
Тимор сохдә хүрдә-хүрдә,
Әз дәс Әлдар күрдә-күрдә,
Гисмәтирә очуг дирә,
Дүл хойуho ошуг бирә.

Нә омори

Чуммә ә рәхь дәмундикәш,
Ә сәр булог нә омори.
Ә човонә дүлмә кәнәш,
Кәшири дог нә омори.

Куфдири ки, мәкәш гәйгу,
Ә хосдәймә нисдүм дурку,
Әй инсофсүз имоhой ку,
Әрчү ә бог нә омори?

Коh хәндүсти, коh кирисди,
Дәһьәм бәхтә нә войисди,
Ә йә чикәш нә пойисди,
Ә тәhәр дог, нә омори.

Дәрдhой гәмә зәри хәрә,
Чәшмиш сохди әгүл сәрә,
Чарундикәш гәд хунәрә
Ә йә чордог, нә омори.

Зуhунтүрә вәкүрд лоли,
Сәртү варафд ә сәр боли,
Нә танусдум и чү хьоли.
Бисдори гог, нә омори.

Йә вәхт мүhбәт ә дүл дәри,
Гушмәзәйә гәнәт зәри,
Имой әрчү сад тәhәри?
Һисдикәш сог, нә омори.

У ширинә һьәдәтһорә,
Зомонһорә, хушвәхтһорә.
Мозолһорә һәм бәхтһорә,
Зәри гундог, нә омори.

Шинирәнки – әлчи дәри,
Сүст бисдори әз сәхьәри,
Ә киров мунд әнкүшдәри,
Сәһьәт, гулбог, нә омори.

Тәпик зәри лүгәй нунә,
Сур бисдори әз гәд хунә.
Догуногум, әзтү кәнә
Нисди сурог, нә омори.

Софә дүлә сохди ворә,
Бәднум һишди хосдәкорә,
Һәчи һьәзоб дорә-дорә
Күшди гучог, нә омори.

Ә гәд рачә – рачһой хори,
Әз бирәхьми точ бисдори,
Үлүк чунә боч висдори
Умог-умог, нә омори.

Ә сәр дәрдһо зәри йара,
Хәрәб сохди хьол Әлдара,
Коми мәрдүм куфди мара,
Ә йон ночог нә омори?

Тү рафданки

Һьәзоб һьилом ә дүл дарафд,
Тү рафданки әй севмиши.
Ә чумһоймә хов нә варафд,
Тү рафданки әй севмиши.

Ранкһой руймә вошәнд зәрди,
Ә ки куйум – и чү дәрди?
Үшүг чумһой мәрә бәрди,
Тү рафданки әй севмиши.

Сухдум әри хушә хәбәр,
Зийод бисдо дийәш сәһьәр.
Ловһой ләһьәш вошәнд гәбәр,
Тү рафданки әй севмиши.

Дур бисдори, – сохдә чүрһьәт,
Ә чун йара зәри гәт-гәт,
Һәрки йә коф сохт әз гисмәт,
Тү рафданки әй севмиши.

Ә коф бирәхьм дәниширә,
Хьәрим сохди хурдә ширә.
Пойһо тәнә нәс кәширә,
Тү рафданки әй севмиши.

Сәбәбсүзә фәткә дори,
Әз әшг Әлдар паруст һьори,
Ә пәсәй тү пар зә шори,
Тү рафданки әй севмиши.

Духдәр Дәрбәнди

1
Тү у рачә муйһорә,
Ә сәр кәрдән рухундәй.
Ә йә фәм сохдәрәвоз,
Әгүл мәрә вурхундәй.
Нәгорәт
Бийо вүнүм руй түрә,
Бийо дүл әтү бәнди.
Түни үшүг чумһоймә,
Рачә духдәр Дәрбәнди.
2
Һәрбой әз дур винирә,
Әрчү сәрә гуз күрдә?
Хүшдәнитү коф дорәй;
Әнйәкиним тә мүрдә.
3
Онкурһо килә-киләш,
Вокун сурһой ән дүләш.
Ә кәрдәнмә гәл дәшән,
Бәгдә вошән әнкүләш.
4
Һьәсәллүни мундәкун,
Ә мүһләттү дәмундәм.
Әри хушә зиндәкун,
Ә мүһбәттү вәмундәм.
5
Мәнкә хуно һәмишә,
Руйтү әдәй тов дорә.
Йә минутиш мә дийә,
Нитам түсүз тоб дорә.

Әрчү кәрәки

У саз әрчү кәрәки,
Тәлһо нисдкә ә чикә?
У наз әрчү кәрәки,
Мәтләб дүрүст бирикә?

У һьәнк әрчү кәрәки,
Сурог нисдкә әз һьәсәл?
У чәнк әрчү кәрәки,
Дусти рихдкә әз һьәмәл?

У сок әрчү кәрәки,
Боглуникә ә зәхьәр?
У хок әрчү кәрәки,
Чунә хурдкә чүн бәһәр?

У сәр әрчү кәрәки,
Говгушикә әз бинә?
У хәр әрчү кәрәки,
Коф нә офдкә әз синә?

У сәс әрчү кәрәки,
Шәфт-шурийү һисдикә?
У дәс әрчү кәрәки,
Әнкүшдһойу нисдикә?

У нун әрчү кәрәки,
Бирчирикә әз хьиллә.
У хун әрчү кәрәки,
Зәрәникә ә кәллә?

У тов әрчү кәрәки,
Йәлов докә тәйтә бун.
У хов әрчү кәрәки,
Тәлхьи докә ә мич чун?

У кул әрчү кәрәки,
Гисмәтикә ә говрә.
У дул әрчү кәрәки,
Ранкү зәкә ә коврә?

У чум әрчү кәрәки,
Нәс дирәкә һьиломә.
У нум әрчү кәрәки,
Пәс норәкә овомә?

У руй әрчү кәрәки,
Чәрмиһойу һисдикә.
У муй әрчү кәрәки,
Гәдүртанү нисдикә?

У бог әрчү кәрәки,
Гутурикә бәһәрсүз.
У дог әрчү кәрәки,
Сәргузикә тәһәрсүз?

У дор әрчү кәрәки,
Кулү нисдкә тә әхир?
У йор әрчү кәрәки,
Дулү һисдкә һә пәхир?

Ошуг бирәм

Күлә хуно очмиш бирәй,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.
Шори сохдәй һәки дирәй,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Вокун бәндһой ән муйтүрә,
Пәхьни мәсох хол руйтүрә.
Мәхьтәл мүйлүм бәдкуй түрә.
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Түни чорәй ән һәр йара,
Үшүг бирә ә чум дара.
Ә дур мәмун чүн астара,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Мәйил бошум дүләпәсә,
Бухов мәзән пойә-дәсә.
Әз гәрбол кәш – кофһой кәсә,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Әри шәвмә түни товуш,
Тәлхьә кофтүш әримә хуш,
Чү мисоху гәнәтсүз гуш?
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Әри сәстү кушмә мүхьточ,
Әз хол руйтү мәкүрүм моч,
Йә ә дәстү мидобу воч,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Хьолмә бири курунд тәһәр,
Түрә әзмә нисди хәбәр.
Хосдәкорә мәди сәһьәр,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Сәхт хойуһо никәшү дог,
Ҹун нибәрү умог-умог.
Богбонсүзиш пуч имбу бог,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Ә бәш зуһун вәйил мәрә,
Ә гәриш дүл дәйил мәрә.
Догуноглу мәйил мәрә,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Әри инсон хуби обур,
Тубо мүдү хьол бийобур.
Әдәй дурра хьәйой сабур,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Боглү мәни дәр хүшдәрә,
Сәсмә мийов әз дог-дәрә.
Разиникә ҹумун сәрә,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Әри ҹунтү кәрдом гурбун,
Хосдәй Әлдар нибу дуркун,
Коф «һәрирә» хәтлү бурбун,
Ошуг бирәм ә тү, духдәр.

Воруш

Әз сәбәхьи тори һовош,
Нә пойисди һәлә воруш.
Коһ рихдәни йовош-йовош,
Коһ рихдәни кәлә воруш.

Малад бирә хокһой хори,
Әз думон-хүр чум нәс дирә,
Һәшданки лап сайльой пори,
Тийи бирә әз бәдирә.

Бочихь зәрә, сәс дәшәндә,
Үшүг дорә бирәнгинә.
Сәйәг аташ ҹуркум шәндә,
Сухдә дорһо тәйтә бинә.

Назук бирә вәрфһой Шоһдог,
Һүндүр рафдә ов ән Гудйол.
Лихьә күрдә руй ән булог,
Чүл-бийобон мундә бихьол.

Нәм кәширә синәй хори,
Ов вәчирә күкһой дорһо.
Кәлә-чүклә сохдә шори:
Мукйут: «Бәһәм имбу корһо.»

Бийо воруш, зу бийойкә,
Имисалиш кәнәш мәхьсул;
Әри Вәтән әз шор войкә,
Лап гәдәрсүз имбошу бул.

Духдәр гунши

Әз хундәйи оморә вәхт,
Чумәрәхь мунд духдәр гунши.
Һьәйб кәширә әз хосдәй чәхьт,
Чунә сухунд духдәр гунши,
Чумәрәхь мунд духдәр гунши.

Әшг хүшдәрә нә күрд учуз,
Ловоһо хосд битәв сог руз.
Ә сәр сифрә нүшдә сәргуз,
Дүрүст нә хурд духдәр гунши.
Һьәзобә хурд духдәр гунши.

Әз чәнд чикә әлчи омо,
Һә куфди ки, хош нәйомо.
Ә чун һәммә тук диромо,
Ранкә парунд духдәр гунши.
Руйә чарунд духдәр гунши.

Варасдәнки хундәйирә,
Зу вокошдум ә бим дирә.
Ә мәхьәлә нәзник бирә,
Дәсдәй күл до духдәр гунши.
Кәнәш дүл до духдәр гунши.

Һьәрсә рүхунд килә-килә,
Бәгдә чәк зә ә фурм силлә,
Дү «дүшмәрә» сохд гәбилә,
Чиһиз висдо духдәр гунши,
Һьәрүс бисдо духдәр гунши.

Чикәй сурәт

Ә дү-йәки сурәт дорә,
Чиро бисдо севкилиһо.
Коф дорут ки, тә оморә,
Ә йәкиш дүл нидүт уһо.

Духдәр фикир мисохд һьәр вәхт,
Дийә нәбу үзкәйә кор.
Ә дүләсти дәбу лап сәхт,
Сурәт мисохд дүлүрә шор.

Бәбә-дәдәй һә куч воно,
Чәнд әлчиһо куфдут дәрә.
Коф һәммәрә ә хори но,
Әри кук дошд сур хүшдәрә.

Ә гәмәвоз хьәрмәь мундә,
Дәрдлүйә хьол микирәвунд.
Зирзуһуни хундә-хундә,
Һәр гуллугә чәлд мәрәвунд.

Сүст нүшдәбу ә сәр сифро,
Иштоһойу бирәбу кәм.
Зутә мәхүшд әз сәр сифро,
Хәйолһорә моно ә дәм.

Нүмкүрдәрә ә йор күрдә
Чуму ә хов нисохд тәмәхь.
Когоз-гәләм зу вәкүрдә,
Нүвүсдәнбу тәйтә сәбәхь.

Әз әхьволәт нүшдә мәгбун,
Ә сәр когоз вәмундәнбу.
Дәрдимәнд бу тәһәр Мәчнун,
Ә әшг Ләйли дәмундәнбу.

Рузһой гәми ә мәһ чарусд.
Мәһһош томом сохдут сала.
Чумһой пойиз әз хов парусд,
Вәкүрд чикәй ән васала.

Һәчи салһо чәрх дарафда,
Вокошд омо әз салдати.
Войисд әки духдәр рафда,
Ә зир воруш ән малади.

Тәнкә нәфәс ә рәхь офдо,
Руйу ә руй ән йор раси.
Духдәр бәнд муй бофдә-бофдә,
Мәтләб дүлә шор вараси.

Бурбунд сурәт ән духдәрә,
Муку: «Дәниш, нисдүм дурку.»
Духдәриш гәл күрдә урә,
Әз хушбәхти хүшдә муку:

«Сурәттүрә мә әй ошуг,
Ә гәд албом нә дәнорәм,
Әзу вәһьдә һәмишәлүг
Ә руй дувор дүл вәнорәм.»

Чубон бирор

Ҝусбәндһорә кура сохдә,
Зән түтәкә, чубон бирор.
Сәнәһьәти сура хосдә,
Сәрә тик ки ә фурм чинор,
Зән түтәкә, чубон бирор.

Амбар кәшдәй хориһорә,
Зийод дирәй сүриһорә,
Пәмбә тәһәр пәшмһо дорә,
Дүл чәһьмәтә дошдәни шор,
Зән түтәкә, чубон бирор.

Хьүрмәт түрә нисди гәдәр,
Нумту лови ә кәнд, шәһәр.
Хурдәникәш шәв-руз сәһьәр,
Әри дәстү һьочизи кор.
Зән түтәкә, чубон бирор.

Нәс тәрсундә түрә һич вәхт;
Воруш, човгун бисдокәш сәхт.
Ә хотурәй шонлуйә чәхьт,
И һүнәрә һәмишә дор.
Зән түтәкә, чубон бирор.

Ошуг мундә ә савзай дог,
Үзйог дара әз дәр йәйлог.
Сүрхә зәхьмәт од нисд ноһог;
Рәхь һьумүрә һә шон кирор.
Зән түтәкә, чубон бирор.

Точ сәр

Әйә чикәш һәр бой дийә,
Хүшклүйә фурс мәбош, әй кук.
Шәвһо һисдкәш торик-сийә,
Куриндирә мәвин супук.

Салтү нисдкәш һәләлуг кәм,
Сәхьиб ән шәш һьәйили тү.
Әхи әзи зулмәтә гәм,
Дәдәйә кәй дур мийли тү?

Ә коф зәнтү бирә ошуг,
Оворәлү мәкәшд бикор.
Әкәр һьәрсә рихдкәш дуг-дуг,
Бәһәр нидү дорһой чинор.

Ә дәр бәхтһо килит дирә,
Иштоһойтүш нибу амбар.
Ә гулһойтү имид бирә,
Гушо хунош низәни пар.

Руй зәнтүрә дирә тәлхьи.
Биһьорлүйә йә кук мәбош.
Әри рәхьмһой ән тәмәхьи,
Ә чунсоги дәдәй дәбош.

Пул-мол кәсә винирәнки,
Ә йә нәдан чарусдәни.
Оммо, ә бим дәбирәнки,
Ранк әз сифәт парусдәни.

Зәнтү сохдәш нифир һьилом,
Хүшкә сәрә нә чумунди,
Дәдәйә ьәм хундкәш овом,
Тү һьәйилә вәчәвунди.

Нә куфдири йә кәлмәлә,
Гудуз һишди тү һәр вәһьдә.
Сухд ә тәһәр ән шәһьмәлә,
Ә сәртүш күл воно бәгдә.

Дәрди-сәрә ә чар дори,
Тү куфдири әри һәммә.
«Чун ә бугоз воромори,
Дәдәй догә кәши әмә.»

Оммо, дәдәй әри хьолтү,
Руз – офтойи, шәвиш мәнк бу.
Ворихдәнки әз дор кол тү,
Дүлтү әнчәг ә суй сәнг бу.

Фонтан зәрә чүн буругчи,
Тәпик мәзән ә бәхт дәдәй.
Әри зәнтү йә гуллугчи
Нийо бошу һич вәхт дәдәй.

Ә пәшмуни тә дарафда,
Ә гобуг чун мәвәни тох.
Әзи һьилом тәйтә рафда,
Дәдәйтүрә точ сәртү сох.

Буһо чикә

Килит маров ә дәр ән гәм,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.
Сийә дәрдһо имбошу кәм,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Руй һьәсмуйу мүдү тов-тов,
Әз хәндәһо кәм нибу лов.
Әз нәфс чумһо дур имбу хов,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Очмиш бирә овозәй сәс,
Гәдәрсүзлү маров хьәвәс.
Чәхһой шорә мизәнү дәс,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Сәхтә мүхькәм дошдкә күкә,
Һәр сал бәһәр хубтә дүкә,
Әз дор бурра нийов лүкә,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Һәми һьәрүс, һәм гәбилә,
Вокундәнки сәр әнкүлә.
Гәһр никүрүт һич йә килә,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Ухшәр нибу ә һәр йәтән,
Әри хушә рузһой Вәтән;
Микирорут әз сәр, әз тән,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Ә дү-йәки сохдә хьүрмәт,
Мозол нә бәхт имбу гисмәт.
Вәтәнхоһлу мумну гүрбәт,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Лихьә нирав овһой булог,
Гәлхәндирә мүдү Шоһдог.
Бәһәр мүйнү һәр богчә-бог,
Ә әшг-мүрбәт буһо чикә.

Хьол рузкорә дирә курун,
Тәлхьи нидү кофһой зуһун,
Һьәсәл бәндлү мураов зүһун.
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Шоботлүйә шәһьәм мүйнүт,
Дурүстлүйә бәһәм мүйнүт,
Ләзәтлүйә дәһьәм мүйнүт,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Офдорәнкиш ә һьәрә чәнк,
Космос һьәсму бисдокәш тәнк,
Әз офто сур ниимбу мәнк,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Лап виникәш йә чәнд күзәл,
Нинүвүсү һич йә гәзәл,
Һәр коф Әлдар имбу һьәсәл,
Ә әшг-мүһбәт буһо чикә.

Һьүмүр мүһбәт

Йә огуйә – тәлхьә кофтү,
Йара бисдо әри дүлмә.
Нә куфдири һич йә «оф» тү,
Чати зәрүм ә фурм бүлмә.

Һьовункори тү һәй сәһьәт,
Боворлүһо мундәт мәхьтәл.
Нә куфдири бирәм гәләт,
Чүтам бәсдүм мә әтү бәл?

Бихәбәри гоһум-гәрдәш,
Мәрә шоһид кәрәк нисди.
Һич нәбукә йәбо һьәйб кәш,
Бәкәм руйтү әз сәнг һисди?

Пәхир пури гәриш дүлтү,
Пишокири мәки мәрә.
Имбисдокә куҹ әгүлтү,
Нийофдори ә дог, дәрә.

Сәркуш һьилом зәрә чикә,
Әз зәхьм ХУДО нә тәрсири.
Әз чүнтүни шәрә тикә,
Әхи, мәрә чү тәхсири?

Һәр кор ХУДО ә тараз дә,
Ә вәһьдәйуш хосдә гәрдә.
Һьүмүр мүһбәт нә варасдә,
Рүхь ән йорәш нитай бәрдә.

Пишотоһо мукум очуг;
Бил ә чумтү үшүг даров.
Сәс ән говол, овоз ошуг,
Рәхь виҹирә ә дур бурав...

Зу пой зәри ә бәхт – мозол,
Гәриш бисдо әгүл сәртү.
Әрковони нисд – хубә хьол,
И тәшвишә ә дур бәр тү.

Ә хәрәби нә дә дәһьәм,
Торик бисдо аташ әшгмә.
Бәди овурд човгун ән гәм,
Ҹунә висдо хьәвәс мәшгмә.

Ҹүх дорәнкиш ә фурм пәмбә,
Хинәлүһо ә шор домунд.
Күрдә бәгдәш әз йә ләмбә,
Ә никитү кумон нә мунд.

Нә вәкүрди әз кәләтә
Сүрхә кәлмәй нәсиһәтә.
Куйә сохдә, ҹәһьм гәләтә,
Ә бод дори әгибәтә.

Фурмунд түрә сәхтә тәмәхь,
Әри сабур нә мунд мүһләт.
Әлдар тәхьно вокошд әз рәхь,
Тәләф бисдо– һьүмүр мүһбәт.

Гүбәйинүм

Мә инчойум, дүлмә унчо – ә сәр говрәй дәдәймә,
Бил әз чуммә дур нә кәшдү – мозолә рүхь бәбәймә,
Лап ә чәннәт ухшәз зәрә – сәр говрәһой Гүбәймә,
Гүбә – Вәтән дәдәйини, Хайфаш – Вәтән бәбәйи.
Ә Израил зүһүсдүмкәш, Гүбәйинүм – Гүбәйи.

Әри чиро офдорәйи дүл ән Шоһдог нә равку,
Ов булогһо шәггә зәрә, ә сәр сәнгһо варавку,
Сәс мәһьнирә хундәй Гудйол, ә кушһоймә даравку.
Гүбә – Вәтән дәдәйини, Хайфаш – Вәтән бәбәйи.
Ә Израил зүһүсдүмкәш, Гүбәйинүм – Гүбәйи.

Локой пойһой һьәйилимә ә рәхь сүртһо вомунди,
Бичин сохдә, сиб чирәйи әйи йормә һә мунди,
Сәс тар зәрә, хундәйимә ә дуворһо домунди,
Гүбә – Вәтән дәдәйини, Хайфаш – Вәтән бәбәйи.
Ә Израил зүһүсдүмкәш, Гүбәйинүм – Гүбәйи.

Һьәрүс – духдәр ә никәрә һоловһорә мушушдут,
Гәләйчиһо ә гобовоз ә кәрм аташ мүнүшдүт,
Кәләтәһо мол – гәрәрә ә кин Раби мүкүшдүт,
Гүбә – Вәтән дәдәйини, Хайфаш – Вәтән бәбәйи.
Ә Израил зүһүсдүмкәш, Гүбәйинүм – Гүбәйи.

Мә – Әлдарүм, һәр коф гәләм ә йә лово бәмзәри,
Мәрәш дүл вә, ә гәришү әз дү Вәтән шор дәри,
Әз рәхьм ХУДОш, әсәр һәрдү мозол вәри, бәхт вәри,
Гүбә – Вәтән дәдәйини, Хайфаш – Вәтән бәбәйи.
Ә Израил зүһүсдүмкәш, Гүбәйинүм – Гүбәйи.

Әчи

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Вор – дәвләтә вир сохдә,
Дүшмә бошку – вәч-вәчи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Ә йә күзәл сур дорум,
Ә хок чарусд – бивәчи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Кушд кусбәнди висдорум,
Әз чи омо – буй кәчи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Гунши ә ваз чум докошд,
Чатиш бисдо әз минчи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Ә йә бирәхьм сур дорум,
Әри күшдә сәнг әчи?

Думон кирошд мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин һьәнк әчи?
Ники сохдум ә гоһум,
Ә гәд дүлмә губ дәчи

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Шүвәр һисдкәш гунширә,
Һәр һьәйилү йә бичи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Әз косиби гуншиһош,
Хьәсрәт мундум ә динчи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Һәр руз пийон буһо дуст,
Дәмунд ә зир михьточи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Одом сабур һә сохдкәш,
Хьово әз дор сибә чи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Шәвү тәлхьлү бирәкор,
Рузәш мүйнү һә һәчи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Дуст ә хунә – әгүлмәнд,
Ә гәд хәлгиш һә кичи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Домор дирә чиһизә,
Ә пой гәблә вәпичи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл ширин, һьәнк әчи?
Нә мәрд ә хәлг дог воно,
Куллә ә мәрд вәпичи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Нәдан әри зән – залум,
Әри ошнәш – тиб-точи.

Думон кирошд мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Шүвәр чәнкә әз куш шәнд,
Зәнүш – ә дүл дәрд дәчи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Кисә-кисә пул бәрдкәш,
Әхир гуморбаз пучи.

Думон кирошд, мәнк әчи?
Һьәсәл – ширин, һьәнк әчи?
Әлдар, арзу буликәш,
Оммо, һьүмүр йә мичи!

Израил

Чум кәрәки, вини чәмән-чүлһорә,
Күзәллүни – ХУДОлүйә Израил!
Һьәнксүз нитай чум докошдә күлһорә,
Һьәсәллүни – ХУДОлүйә Израил!

Асдараһо рач вәчәсдә һәр шобот,
Шәһьәмлүни – ХУДОлүйә Израил!
Әз мәйвәйү ночог бирә бим бобот,
Дәһьәмлүни – ХУДОлүйә Израил!

Сә дәрйоһу суй зәрәйиш ә бәзму,
Зәрдүшлүни – ХУДОлүйә Израил!
Һьәрсһой чумһо нә рихдәйиш әз һьәсму,
Вәрдүшлүни – ХУДОлүйә Израил!

Бүтүн һьүмүр әз шәхтәй вәрф нә човгун,
Һьәрәлүни – ХУДОлүйә Израил!
Ә гәд рүгән гәнәт зәрә лүгәй нун,
Кәрәлүни – ХУДОлүйә Израил!

Кирйәй зилә сур сохуку дәдәйһо,
Ловолуни – ХУДОлүйә Израил!
Мозол дүлә пур сохуку дәдәйһо,
Хьоволүни – ХУДОлүйә Израил!

Һьор кәшүку нәбәләдә бүхь һьилом,
Чиролуни – ХУДОлүйә Израил!
Шор бошуку гәдимийә рүхь Одом,
Тиролүни – ХУДОлүйә Израил!

Дувор кирйәһо

Кәнәш чум вонорум ә Йәршолойим,
Кәнәш пой донорум ә Йәршолойим.
Кәнәш дүлә дорум ә Йәршолойим,
Кузкий мундәйини «дувор кирйәһо».
Сәһнәй хундәйини «дувор кирйәһо».

Әйинчо бийовһо мозоллү имбу,
Әйинчо бийовһо күзәллү имбу,
Әйинчо бийовһо һьәсәллү имбу,
Мичәй мундәйини «дувор кирйәһо».
Сәһнәй хундәйини «дувор кирйәһо».

Миродә нүвүсдә әз дүли дәнит,
Ловһорә мочәлү ә сәнгһо вәнит,
Ә һьәрсһой чумәвоз киловә зәнит,
Чорәй мундәйини «дувор кирйәһо».
Сәһнәй хундәйини «дувор кирйәһо».

Йарашуг руй танит кипәй ән сәрә,
Сүрхәлү вокунит сурһой хүшдәрә,
Хоһиши Мошйәхьә нәбу дит һьәрә,
Ловой мундәйини «дувор кирйәһо»,
Сәһнәй хундәйини «дувор кирйәһо».

Чувурһо боч бәрдә ә туборәвоз,
Руй-бәруй мундәнүт ә Худорәвоз,
Имтоһон дорәнүт ә нуборәзәвоз,
Тирой мундәйини «дувор кирйәһо»,
Сәһнәй хундәйини «дувор кирйәһо».

Мошийәхь

Мәрә кәрәк нисди һьүмүр ән Одом,
Сади бисд нә бирә, бәлкә мимүрүм.
Мошийәхь бирәнки шолийәхь һьилом,
Дийә нум мүрдәрә чуткә никүрүм.

Чапарһо вәкүрдә мийов әз һьәрә,
Дү гунши сәр йә коф һә чон микуйут.
Шолуми мәкүрү дү әгрәбәрә,
Нәсильо әз йәки дүшмә никуйут.

Динчи чилит нибу вәрфһорә хуно,
Һьониһо-һьоширһо тән-бәтән имбу,
Әнчәг ә нум ХУДО мисохут муно,
Мәйвәһо – һьәсәллү, овһо шир имбу.

Һьәзоблу-һьүзоблу низиһим рузә,
Әз мәлхьәм импару рихдәһой билог.
Дәрәлү-тәпәлү нивиним дузә,
Чәннәтлү марайу һәр богчә, һәр бог.

Әз ширһой һьәсәли мизәним ниһрә,
Нәшәрһьи нитанү вәкүрдә дүнйоһ.
Бәхт-мозол мирүхү әз «дувор кирйә».
Нәшумо мидиров ә «мүрдә дәрйоһ».

Дананһош куфдири: «Мошийәхь мийов,
ХУДОш – хуб-хәрәбә мизәнү гәрбол.
Һомонһо-амонһош ә тәмәхь нийов,
Хәлгиш рәхь Тирорә мивүнү хьолол»!

ДҮ ЧӘРКӘҺО

1
Һьүмүр томом бирә вәхт,
Чорә нитав дирә бәхт.
2
Бинәборуй зиндәкун –
Хостәйини әри чун.
3
Һьәдәтһорә нә күрдә,
Шори нибу вәкүрдә.
4
Чәһьм каплиһо парустә,
Ә йә дәрйоһ чарустә.
5
Сәхьиб әгүл нә бирә,
Чорә ә дәс дәбирә?
6
Лойигбәндлү нә нүшдә,
Ә һьәсб нибу вәнүшдә.
7
Әз зирчүми фәм сохдә,
Дүлә нибу нәм сохдә.
8
Әз кирошдә рузһой тү,
Бил, зүһүку дузһойтү.
9
Әгүллүйи ән сәрә,
Киров нәни ә һьәрә.

10
Кәй ки, чумһо ә нур дә;
Офтош шори овурдә.
11
Лово-нисдкә әз дүли,
Чорәй рәхьмиш йүнкүли.
12
Ә хьүсминә йә йобу,
Йәкиш тойү нийо бу.
13
Вәмундикә ә фолчи,
Чун согирә әз хьол чи.
14
Нә күнчүсткә ә руй тү,
Хинә мәзән ә муй тү.
15
Вомундикә ә бирор,
Ә лов хәндә нә бийор.
16
Әри күшдә гәм түрә,
Ә сәнг чарун нәм түрә.
17
Чарусдикәш ә шох, тү
Дүләш ночог мәсох тү.
18
Тә вәкүрдә тәнкирә,
Әз хүшдә вин – мәнкирә.
19
Һьәсонтикәш һьәрс рихдә,
Ә дүл нибу тәрс вихдә.

20
Түндлү буho гэбилә,
Пәшму имбу йә килә.
21
Хьәвәс дүлә күшдә вәхт,
Ә hьәсб нидай нүшдә сәхт.
22
Әз дуркуни вокошдә,
Дор растирә ки кошдә?
23
Әз пуч буho одоми,
Кәм ниимбу од хоми.
24
Әз хүрлүйә ворушho,
Шеh минишү ә рушho.
25
Йәрәг күрдә зәнчирә,
Хүшдәрә ки вәнчирә?
26
Шәлә-күлә вәчирә,
Бәднум мәсох вәчирә.
27
Әри нәфәс зәрмуни,
Йә гум овиш дәрмуни.
28
Әри әз кор нә мундә,
Дәсиш ә пой вәмундә.
29
Ә гәд губи домундә,
Ә чүп митай вомундә.

30
Бәдхьисоби нә дирә,
Ҹура бәhәр ки чирә?
31
Гобугу чат нә зәрә,
Нитай ләзәт ләпәрә.
32
Чүл-бийобу нә дирә,
Бәкәм, Мәчнун нәс бирә?
33
Кәй ки, шорә вәхтүни,
Һәр Ләйлирәш бәхтүни.
34
Тәйтә дәс-пой ләрзирә,
Сухун ләшәй тәрсирә.
35
Имидлүйә кор дирә,
Митай hәр бой шор бирә.
36
Кәй ки, точи – hәрчүни;
Фураморәш әрчүни?
37
Ә богчәй hәр бомбулу,
Нәс расирә омбуру.
38
Бәhәр дүho йә дорә,
Ә фурм hүзүм ки дорә?
39
Үзүлмишиш бирәнки,
Ҹурай мәзән әз тәнки.

40
Әз гудузи кумәхьиш,
Гәриш бирә мувәхьиш.
41
Сәр гәзгурә вокундә,
Зәхьәр нибу докундә.
42
Түртүр сохдкә синәрә,
Дустһош мәнү хинәрә.
43
Зарал сохдкә әз мойә,
Әз һьошири чү сойә?
44
Бүл нә зәрә зир дорә,
Нивокуни сирр шорә.
45
Әри хокһой гүрбәтлү,
Гәриб нибу хьүрмәтлү.
46
Кәй, гәришә сәр мибу,
Әз һоволим нәр нибу.
47
Ә тәхьнойи офдорә,
Түтүр мәсох бофдәрә.
48
Әз пәринә бәдә шән,
Һич ә йортүш нә дәшән.
49
Әз пийонһой эн лүли,
Ꝃоф нийинбу әз дүли.

50
Әз ꝃоф-ꝃәләч эн дийнә,
Нунәш мухурут – тийнә.
51
Әз онкурә соф чирә,
Шороб нибу куфдирә.
52
Әкәр космос һәрчүни,
Сурр дошдәйиш әрчүни?
53
Әз асдарай – шәһьәми,
Дүнйоһәш чү дәһьәми?
54
Тор нәбирә йә миси,
Чум руз бәкәм нихиси?
55
Алиш-вериш нә бирә,
Ә ꝡиб пәм-пул дәбирә?
56
Зиндәкун эн бәхтәвәр
Ниләрзү әз сәхтә шәр.
57
Мәһьүлүмәй һомуну,
Ә пәсә руз нимуну.
58
Ә хәлг сохдкә зобуни,
Сәһьәр хурдәш тобуни.
59
Кәй ки, дүлә бим имбу,
Сәбәхь вәдиш нийимбу.

60
Сәнглү дирә зәхьмәтә,
Нишиноху рәхь бәдә.
61
Дәниширә ә кәм-кәс,
Рихшәнд мәсох ә бәм сәс.
62
Әри зәвәр варафдә,
Дәр-дәр нибу дарафдә.
63
Булә хунчә винирә,
Говол мәзән – синирә.
64
Ә мәхьәләй шорхунә,
Әз вәчәсдәш дор чунә.
65
Кәләтәрә диранки,
Ә пой вәхис зиранки.
66
Навад сала нә бирә,
Ә пири ки дәбирә?
67
Һәләлугә коф дорә,
Һәггә нибу соф норә.
68
Амбарикәш коф зуһун,
Мәнликирәш соф зүһун.
69
Нә шинирә коф-кәләч,
Ә дуст нибу бофдә гәч.

70
Әз зәхьм ХУДО тәрсирә;
Әз сәр мәшән тәгсирә.
71
Рач нәбуһо йә духдәр,
Хьәсрәт имбу ә рүхьбәр.
72
Вәнүшдәнки ә фәйтун,
Чарлү мәбош ә мәйдун.
73
Нәфс хүшдәрә нә күрдә,
Бәтәртәйи әз мүрдә.
74
Әри гумор дәр бәди,
Ә чунәвоз гәрд мәди.
75
Йә миси рәхьм нә дирә,
Ә чәһьм хубһо ки бирә?
76
Әз чәглирә вошәндә,
Мозол нибу вошундә.
77
Әз фәм сохдәй хун-хуни,
Хүшдәрә босс нихуни.
78
Кук-духдәрү нә бирә,
Бәбәйәти ки дирә?
79
Кәй ки, сийә шол мобу,
Бәкәм, йослү бийо бу?

80
Бурбундикәш гәйчирә,
Нитәрсуни кәйчирә.
81
Ә сур-сурог дарафда,
Тә хьүлг нибу варафда.
82
Әз килкәзи парустә,
Ә хәр нибу чарустә.
83
Ә сәр билог бийовhо,
Дәhьәм мүйнү әз овhо.
84
Ә гәд күлhо дарафда,
Мидав тәлү варафда.
85
Нәкиройи тә күрдә,
Чи нихурут тә мүрдә.
86
Нимә мәнкә гошhорә –
Чумсүз нибу хош дорә.
87
Хосийәтү – зәхьмлүhо,
Гәлпи әри рәхьмлүhо.
88
Нә шинирә, нә дирә,
Ә пул – домор ки бирә?
89
Әри бушә гисгәнчи,
Дор hьүмүрә ки вәнчи?

90
Кәй сабурә бәхтүни;
Пәйләй чойәш вәхтүни.
91
Кәләгәди бурбундә,
Хәлгә нибу фурмундә.
92
Рафдә бәгдә ә чой-мой,
Әз ки хәсбуш ә лой пой.
93
Воровундкә тә бугоз,
Манчар дәшән ә дугоз.
94
Әз лисирә ләгәрә,
Чог нивини ләгәрә.
95
Әз hьәрс чумә рухундә,
Дүл кәсә ки сухундә?
96
Ә чор дувор мүнүши,
Чун согирә мүкүши.
97
Коф шүвәрә нә күрдә,
Дүрүчдиш имбу хүрдә.
98
Пучкүнәндә бирәкор,
Әз дог сүрхиш нибу шор.
99
Ә сәр аташ варафда,
Ә чум нибу дарафда.

100
Кəй əз гуги фəм имбу,
Зир əн чумиш нəм имбу.
101
Əз дəhьвоhой шəрхуни,
Мисə нəбу зəр хуни.
102
Домундəнки ə болə,
Дордиш мүдү əз нолə.
103
Нəхисирə тə сəбəхь,
Нə хьол инбу, нə тəмəхь.
104
Ə чухрəки мунэ ов,
Сирог мүдү əз килов.
105
Рузиш, шəвиш нүвүсдə,
Мидай садиш зүhүсдə.
106
Ə ширинə кoф киро,
Нидав мундə соф чиро.
107
Əри домундə рузhо,
Хинə мəнү гудузhо.
108
Пишой нəштəрə күрдə,
Хьəйфə имбу вəкүрдə.
109
Руз – шəхьəнкум нə бирə,
Шəвиш hьүмүр нəс дирə.

110
Нə бурбундə чəхьтирə,
Хов нимəшəв сəхт бирə.
111
Пийон буhо руз-бəруз,
Ə гур мурав дуз-бəдуз.
112
Шороб-шороб куфдирə,
Лап əз дəвəш туф дирə.
113
Оhилирə нə дирə,
Муйhо сипи нəс бирə?
114
Əри йə бо хүр зəрə,
Войə мəсох – мүрдəрə.
115
Шинирə «нəhь» духдəрə,
Гобул мəсох – сухтəрə.
116
Хьəтон дирə хүшдəрə,
Нə дог мидав, нə дəрə.
117
Əри соглом əбəди,
Сарп овурдəш hьəдəти.
118
Чи нəхурə-нəбəрə,
Тəлхь мисоху – хəбəрə.
119
Сəдиг мундə ə обур;
Əз дурази муй нə бур.

120
Йарашугә чумһорә,
«Ҟовуш» имбу нум дорә.
121
Әри мићьид вәч-вәчи,
Ҟәрәк буһо хәрҹ әҹи?
122
Ә лүхьүчәк дәҟәшдә,
Ћьиломә нибу ҟәшдә.
123
Лүхьүф кутәхь бирәнки,
Пойһош микәшү тәнҟи.
124
Ә дүширә ов тийон,
Сәр мидәнү лүл-пийон.
125
Овһо дәглү палустә,
Ә йә дәрйоһ чарустә.
126
Әри хәлгһой дүнйоһиш;
Йә һомбори дәрйоһиш.
127
Сүрхәлүйә гутинә,
Кур мисоху бидинә.
128
Бәћьәлийә чумһорә,
Үзҟә нибу нум норә.
129
Әз хьәримә бибәхши,
Хьололирәш мәрәхши.

130
Тә ночогә соф дирә,
Ћозор ҹиро ҟоф бирә.
131
Шәв ән шобот нә бирә,
Ош-йәрпәги ки дирә?
132
Хәндәйә лов нә бирә,
Ә дүл йәлов дәбирә.
133
Ә сәр сифрой мићьиди,
Ҟоф ҟуйуһош иҟиди.
134
Әгүл мувәхь гитиҟә,
Сәрсон имбу – чи диҟә.
135
Әз нә рихдәй ән воруш,
Хокәш миҟүрү хоруш.
136
Ширинә хорәй әнҟүшд,
Дәрдлү буһо гәмәш күшд.
137
Ә йүкәво вәхүшдә,
Чат мәвәни ә хүшдә.
138
Сәр ән корә нә бәсдә,
Ћьәрәбә ки дәбәсдә?
139
Ә бим фәгир-фүгорә,
Әз бирәхьмһо чү чорә?

140
Дүләпәсә дәкәшдә,
Ширнә хова ки кәшдә?
141
Әри дорәш шовундә,
Нәвсиш ә гәд һьовун дә.
142
Сәр әшглүрә пучундә,
Нибу гәллү гучундә.
143
Нүмкүрдәлү бирәкор,
Дүрүст нитав дирә кор.
144
Дүләпәсә нә бирә,
Ә рәхь сабур дәбирә.
145
Тә нунһорә бурчундә,
Руйәш нибу туршундә.
146
Кофә ә дүл кәрдундә,
Һәггә нибу шәр рундә.
147
Вәдиникә сәр болә,
Ә кор дәшән гәрболә.
148
Кумәкйәки нә бирә,
Ә тәки зәхьм дәбирә.
149
Имид нисдкә ә хүшдә,
Ә чәнк нибу вәхүшдә.

150
Шорә хәбәр шинирә,
Хунчәлү сох синирә!
151
Әз кутәхьи ән зуһун,
Гәзәб дүләш нә зүһун.
152
Зәрәникәш вой бәди,
Бибәхшлүрә һой мәди.
153
Дарафдикә ә һьәрә,
Хьәлиш имбу чүн кәрә.
154
Насданикә вәчәсдә,
Пийонбәндлү чү чәсдә?
155
Боләй кәсә кәширә,
Ә чар мәди хьәширә.
156
Вошкунәво нүшдәкор;
Зобу митав күшдә шор.
157
Нифир – гәргүш нә сохдә,
Шолумирә ки хосдә?
158
Сүрхлүникә кор – пишә,
Сифир мәнү ә кишә.
159
Ә зир гопоз домундә,
Ә сикә ки вомундә?

160
Хуни дирә винирә,
Ошкор мәсох чинирә.
161
Чи нәдәкә ә гобу,
Хәр ә чуткә нидобу.
162
Ә зир пойһо чүк дорә,
Әз әлчәги чү чорә?
163
Әнкүщдәри мәкүрү,
Күл пур имбу бүкүрү.
164
Бир-нәбирә фурухдә,
Ог кәфәнә ки духдә?
165
Ругән вәкәш ә дәндә,
Гәзәбдорә чү хәндә?
166
Әри пучә нәвило,
Дәрдиш мийов йә кило.
167
Гәриш буһо кор-борә,
Нибу ә кәс шор дорә.
168
Рачә войә нә бирә,
Ә хьол зәхьәр дәбирә,
169
Оморикәш ә хоштү,
Дәдәговол мәбош тү.

170
Гилинчәвор тә күрдә,
Ә пойдә кәшд тә мүрдә.
171
Ә вәхт чирәй зимиһо,
Тәрк бийо бу – бимиһо.
172
Чәһьм бирәнки сәрә-сәр,
Ковлә мүйнүт тәвәссәр.
173
Күлһо ә вәхт ән хәзон,
Хилос нибу әз чәзон.
174
Һәвәлини – нихрини;
Һәр һьәйил зәр сүрхини.
175
Хилосбәнди мүрсирә,
Әз йод нибу пүрсирә.
176
Йә сүркәлү, йә сирлү
Һингәр нибу – йәсирлү.
177
Әз чүк-чонәй йә гәрди,
Күм пойисдәш йә дәрди.
178
Вәкүрдәнки пул чикәш,
Нә шумордәш гул мәкәш.
179
Әри дощдә точирә,
Әз зуһун хой бочирә.

180
Дэстэй кулэ чирэнки,
Кукэш нэбу ди тэнки.
181
Ә сэр митой мүрдэкор
Нийов, гисос күрдэкор.
182
Әз киловэ зу зэрэ,
Миһьид нийов э һьэрэ.
183
Гинэмиши нэ бирэ,
Синэмиши ки дирэ?
184
Дэрму хурдэ имоглу,
Йон мэдэниш э соглу.
185
Әри кэшдэ суроглу,
Ҹигир бошку зулоглу.
186
Руз сухундэ пурсузэ,
Үшүг ниди курсузэ.
187
Лумэ зэрэ эз хийэ,
Пирэ мэсох дэхийэ.
188
Кэй сэһьэрэ чэхьтүни,
Нэрми дүлэш вэхтүни.
189
Нум нисдикэ вэкириш,
Зэнэ хунош мэкирис.

190
Икидмэнди эн чофо,
Рүхь мэкүрүг эз софо.
191
Ә гэд хуну нэ дэкэ,
Үкүд ниди кэдэкэ.
192
Әз бушэ һэтэр-пэтэр,
Йэ мучэкэш чү хэтэр?
193
Ә гэд дүлмэ дэри тү,
Әдэм мүрдэ эри тү.
194
Зиһисдэйи йэбош тү,
Хьэрмэхь пучһо мэбош тү.
195
Әрэг покун, һьэрс покун
Гилийэ дэр нэ вокун.
196
Әри дорэ тэки – хош,
Әз дэһ мэрдиш йэки бош.
197
Мэһьэнирэ нэ хундэ,
Войэй дүлэ ки рундэ?
198
Әз дэһьвоһой шэш рузи,
Кэмэр дүшмэ деш гузи.
199
Ҹикэ күрдэ э тэн чин,
Ловгойирэ нэ вэнчин.

200
Нә бисдокәш «һәри» тү,
Ә дәрди-сәр дәри тү.
201
Имид бирә ә дуркун,
Хиловирә нә бурбун.
202
Әз хьәлимә коф-кәләч,
Әри хьолтү нибу вәч.
203
Сәлигәлү нә бирә,
Чумиш ә тор дәбирә.
204
Нәрлүмәндә һүнәрлү,
Буй мошону чинорлү.
205
Хурдәникәш хьололә,
Һьәрүс нибу – хьомолә.
206
Хунийә кор винирә,
Тәсдиг мәсох чинирә.
207
Дошдә бәгдә нәхьсирә,
Бәхьслү мидай тәхьсирә.
208
Шәв шобот, әз шәхьәнкум,
Һьәрс рухундә шәһьәм – мум.
209
Дудунайә ләпәһош,
Ә йә гобуг зәрә лош.

210
Офдорәнки ә боләш,
Дур нимуни әз ноләш.
211
Тәйтә чумһо винирә,
Ҝушһо зутә шинирә.
212
Мәлхьәмикә ә вәхтү,
Ә сәр шороб чү бүхтү?
213
Тәлхьә зуһун бирәнки,
Зу мофдону ә тәнки.
214
Зәхьм дирәнки әз зобу,
Ә чумуш хов нидобу.
215
Әз дирә руз хойуһо,
Нибу һәчи войуһо.
216
Әзтүникә бим хоши,
Йә донәлә имбоши.
217
Әз аташа чигирһо,
Дәрдлү имбу фикирһо.
218
Ә гәд богчәй зиндәкун,
Әз сад зәвәр зиндә мун.
219
Әри хәләф – кишмиши,
Пойә нәбу сәхт шиши.

220
Ꝁоф бирәнки әз були,
Бәд мийору – килкули.
221
Рүхь парнуһо зимиләрз,
Һәм дәрд мидү, һәми – тәрс.
222
Кәй бәхили мисоху,
Имборокбуш нисоху.
223
Раби ә хош нәвс киро,
Ҹиро нибу әз Тиро.
224
Чи әз дүли нә бирә,
Бәкәм дәһьәм дәбирә?
225
Дүшмәникә әз дору,
Вичдонуш һьор нийору.
226
Тәлә гурмиш сохдәкор,
Дустә нидав хосдә шор.
227
Тәйтә ә дүл омун дә;
Ә хәр нибу вомундә.
228
Талант нисдкә әз бинә,
Ꝁофиш нийов әз синә.
229
Хьисоб сохдә –хьәвәс чун,
Әз хундәйи пәс нә мун.

230
Кәрәй ниһрә нә бирә,
Дәһьәм дугә ки дирә?
231
Тәйтә әгүл сәр бурра,
Ихьтиборә ки дурра?
232
Әз нум Тиро, ә һәгг дин,
Инҹимишә кор нә вин.
233
Әз йор сурог нә бирә,
Нумиш ә лог вәбирә.
234
Хилоскорә рәхьмәлү.
Әри йоди – зәхьмәлү.
235
Тиройикә тәмәхь тү;
Мәнк мофдону ә рәхь тү.
236
Тә тү сохтә тәһьәди,
Йорсүз мумни әбәди.
237
Хиник буһо ворвори,
Дүл әнкирә шор дори?
238
Һьәзиз буһо хостәлү;
Рүхь мәбәрү – хоштәлү.
239
Хәрәб буһо гуншерә
Мәйил, әз дүл хун чирә.

240
Зу ҝирошдҝәш рузһой тү,
Нубо бошҝу – дузһой тү.
241
Әз зулмәтһой ән гәрги
Хуби, кәрҝәлуй кәрҝи.
242
Ә дәвә суй мизәнү,
Бәлгәм туфәш мишәнү.
243
Ә ичҝи чум докошдә,
Нибу газлү воҝошдә.
244
Лүм-лүт буһо йә бәндә,
Кушд нивәйлү ә дәндә.
245
Тәмизкори дирәки,
Ов лүләйиш ҝәрәки.
246
Богчә мундҝәш ҝүләсүз,
Чойник нибу лүләсүз.
247
Ҝәлирсүзә кор дирә,
Һьони мийли ворчирә.
248
Гәрәвулә кор дирә,
Йорә нидай шор дирә.
249
Әз вәхьшийә бәдидор,
Гәлпү мундә йәдиҝор.

250
Кәй һьәмәлү зой мибу,
Фирилдогә той нибу.
251
Йә марча моч нә бәрдә,
Әнҝүшдәри дәбәрдә?
252
Йә лүгә нун нә хурдә,
Ә кор чүларз вохурдә?
253
Лүхьүф-дүшәк дир дорә,
Һьәрүсә ки фирсорә?
254
Гушәлүләй ән бәди,
Ә гәриш хәлг чү вәди?
255
Ҝов шир доҝәш дүҝәсүз,
Дор – һүзүми лүҝәсүз.
256
Марча-марча әшглүһо,
Нишони әз мәшглүһо.
257
Бухун мибу, буй мибу
Обурсүзә руй нибу.
258
Вәрдүшлүйә сәнәһьәт,
Дәблү мундә әз һьәдәт.
259
Әри дошдә ҹунтүрә,
Дәһьәмлү ҹав нун түрә.

260
Ә фурм овчи – йәрәглү,
Шоһир бирә – вәрәглү.
261
Ә овхунә дарафда,
Ә зил нибу варафда.
262
Хунә һисдкә оводу,
Рихшәнд нийов ә оду.
263
Әри зәхьмәт талани,
Йәрәг хәриш палани.
264
Ов-һьәйилү бирәкор,
Әз рәхьм ХУДО дирә шор!
265
Хубә палтар вокундә,
Дәрдәш митай покундә.
266
Пар-парлавуш нә дорә,
Әз вид һьәрүс чү чорә?
267
Пулсүз буһо одоми,
Ләпәсүзә бодоми.
268
Әгүл әри пур бирә,
Чумә нибу кур дирә.
269
Пур сохдикә чоләрә,
Пой нийору боләрә.

270
Радиорә куш дошдә,
Ә һьилом чум докошдә.
271
Әз фәм рачә-бәрачә,
Гуй нисохут бирачә.
272
Пишобәрә рәхьбәрә,
Ки ә микләй рәхь зәрә?
273
Пусткәникә ов-һьәйил,
Дийә дүләш лов мәйил.
274
Хосдә бәгдә расда-расд,
Мәку: «Һьүмүр зуш варасд!»
275
Бихьүрмәтә рафдориш
Чәнки, әри шәв шориш.
276
Һәр бой мито дирәнки,
Рәхьмәтә хой – зирәнки.
277
Ә чумәвоз нә дирә,
Әдәш Мәчнун ки бирә?
278
Чәһьмәт нисдкә биразиᅠ,
Ә хубә руз мираси!
279
Нә овурдкә бәд йә бош,
Гәһри бирә, рәд мәбош.

280
Ә рачәй йор пойисдә,
Пар зәрә ки войисдә?
281
Тәйтә рундә – бәдшәрә,
Пәрдә мәдор ә һьәрә.
282
Пәпәхәсәр нә кәшдә,
Бихьол имбу дәкәшдә.
283
Әри сарпә овурдәш,
Йә балала обур кәш.
284
Охмох буһо – хәртәһәр,
Мичәмү әз сәр йәһәр.
285
Парча-парча нә сохдә,
Әз шир ковлә ки хосдә?
286
Паразитә мучәкиш
Рәхьми нидү ә йәкиш.
287
Парамәндә фирәвунд,
Рүхь мәбәрү дирәмунд.
288
Тәйтә рича дәшәндә,
Зәхьмәт хокә ки шәндә?
289
Бурбундәнки бизәхьми,
Рәхьмәт хундәш әз рәхьми.

290
Биг нә вәкә икидәш,
Хәлг нибуру имидәш.
291
Синихмиши дирәкор,
Әз ләгәри бирә шор.
292
Нә сохдәйкә синәмиш,
Дусдә мәсох гинәмиш.
293
Силлә зәкә ә шәклү,
Һьәрс мүрүхү – әтәклү.
294
Дәрд-фикирә чүх дорә,
Хәндә зәрәш рүхь дорә.
295
Хәто дикә шүвәрлү,
Ов имбәрү сүмәрлү.
296
Сохдкә һорой-хьәширәш,
Нәвсү күшдә һьоширәш.
297
Тәкабура бәдкирә
Митай, әз чум рәд дирә.
298
Тәчрүбәлү нә бирә,
Ә дәрйоһ ки дәбирә?
299
Тарталамиш сохдә вәхт,
Әри мүрдәш нә сох чәхьт.

300
Ә тараф һәгг нә бирә,
Чумһойу дәг зу дирә.
301
Ә һәр йәтән мүшд зәрә,
Лов мәбош чүн гумбәрә.
302
Мичәлүйә хәмирә
Чорә дорә – хьәмирә.
303
Ночогирә нә күрдә,
Әз хәндүстә ки мүрдә?
304
Әз вошкунәй шәрт бәди,
Хәлгә түндә дәрд мәди.
305
Хәйолпәрәс нә бирә,
Ә дәм чүһо вәбирә?
306
Хәбәрәтәр нә бирә,
Кориш ә сурр дәбирә.
307
Үзүлмишә кор дирә,
Бәгдә митай бор чирә.
308
Ә хәйол тү нә бирә,
Ә фикир ки дәбирә?
309
Ә сәр бишәрк вәхүшдә,
Шәрик мәсох ә хүшдә.

310
Әз кәширәй гәләткор,
Хилос нибу һьәдәткор.
311
Әри хьүрмәт вәчирә,
Пулә нибу дәчирә.
312
Ҝәшдәникә кәрдәнгир,
Тәбийәтә чү тәгсир?
313
Үшүгмәнди нә бирә,
Һовош кәрми нәс дирә.
314
Күшдә имид сабура,
Әз зил, ә бәм нә фура.
315
Ҝәшдәникә ә пой, тү
Йүнкүл имбу һовойтү.
316
Кәйки, йә рәхь дуркуни,
Ә хәлг нийо бурбуни.
317
Моч вәкүрдкә әз назу,
Догиш маров ә базу.
318
Әз рәхьмиһой дүлнәрми,
Тәхьно сәрә чү кәрми?
319
Кут нә бирә әз чоги,
Әз видовһо оф соги.

320
Тов офторә нә дирә,
Әз пурсуз мәнк чү бирә?
321
Әри һәгги тирозу,
Сәвкәндә әз Тиро ку!
322
Әз тәрс сайлов никәрә,
Хьәл мисохут чикәрә.
323
Тич нисдикә карасти,
Кор нийимбу әз расти.
324
Әри хушә зиндәкун,
Ночогсүзә зиндә мун.
325
Әз сәр говрә вокошдә,
Йә һьәдәти – йос дошдә.
326
Чой дүшикә бугә-буг,
Ә лов мәзән дугә-дуг.
327
Әри хьүлчүг кәләкәд,
Суй манчари – кәлә бәд.
328
Әз һьонкори нәбәләд,
Тәрсәнкоһи нибу рәд.
329
Палтар мундкә ә нәми,
Кувә хурдәш йә гәми.

330
Кәй ә һьәрә квит дә,
Ә дәр гәрдиш килит вә.
331
Зәхьәрикә лүгәй йор,
Мәчнунирә чү һьәйб-һьор?
332
Сәрә нокә ә кутук,
Дүлиш мукуфу тук-тук.
333
Тәйтә ләрбә күрдә куз,
Сурог нибу әз гудуз.
334
Савзай хори рихдкәш һьәрс,
Кутончирә чү тәрс-мәрс?
335
Муйкутәхьә духдәрһо
Әдәши, чүн рүхьбәрһо.
336
Килит нисдкә йә чорә,
Ә дәрйоһ шән очорә.
337
Әз тәһьәди вәхт киро,
Дуймиш мәбош әз Тиро!
338
Ә мәхьәли ихтилот
Хьәл имбошу, – вихтә мод.
339
Ә киснәйә мәхьәлһо
Тәк-тук мумну, – бихьолһо.

340
Кәйки, мирод соф мибу,
Мәхьәл пучә ҟоф нибу.
341
Әҟәр ә руй ҟоф ниҟуйут,
Ә пәсәйүш соф ниҟуйут.
342
Әз ширини ән мәхьәлиш,
Сәнгә дүлһо нибу хьәлиш.
343
Ә пирә вәхт ән оһилиш,
Ҟоф мәнҟәнүт әз ҹоһилиш.
344
Кәйф әхьволә бисаз дирә,
Йориш митав биназ бирә.
345
Әри ҟүлһо мәһьни хундә,
Дорәш нибу әз күк рундә.
346
Гурбуниҟәш ә чум нә гош
Әз әгүлүш хәбәрдор бош.
347
Кәләкбази севҟилирә,
Чүн микроскоб киһо дирә?
348
Инҹимиши дирә бәгдә,
Чү мисохи пирә вәһьдә?
349
Аташ рихдҟә хьүкүм һьәсму,
Ки момуну ә дүм русму?

350
Тәрбийәрә әри дорә,
Ә сабуриш дәри чорә.
351
Хосдә бәгдә йор әз дүли,
Бирачһойуш ә фурм ҟүли.
352
Шорә хәбәр ән сәбәхьи,
Саламата никә рәхьи.
353
Чум йор дәрйоһ һисдҟә әҟәм,
Гошуш нимәй мәнҟ нисд бәҟәм?
354
Асдараһо әз дәвр бинә,
Гәнәтлүнүт ә сәр синә.
355
Әҟәр дүлүш палашлүни,
Коһ нәфәсүш аташлүни.
356
Рәхьми дүһо руй севҟили,
Ә чәтиниш ә суй ҟүли.
357
Йорә дирә әз зир чуми,
Сәрсон мәбош ә нәкуми.
358
Һәр бой тәнә варавундә,
Нәхоһ митав пара мундә.
359
Әз хосийәт нәхш нә дорә,
Ә хош һәммәш ки оморә?

360
Ә руз йә бо гиног рафда,
Әз хьүрмәт ки вадарафда?
361
Йә мәхьәлhо буhо корhо
Суйи, – ә бор дүhо дорhо.
362
Чәмән, чүлә кәшдә-кәшдә,
Коh мәhьни хун, коh шикәсдә.
363
Бәкәм әри сирр чубонhо,
Әз сәнг бирә зир добонhо?
364
Әз мәhәббәт нүвүсдәнки,
Дүләш зобу имбу тәнки.
365
Нә хисирә мундә вәhьдә,
Таза шәйир хундә бәгдә.
366
Һәр ворвори оморәнки,
Бил hьәмәлү нәбу чәнки.
367
Зиhисдикәш тә сади бисд,
Дәрдhой дорди – ов хурдә нисд.
368
Домундикәш ә мәнкәнә,
Бийо хуни мәhьни шәнә.
369
Кирошдикә әз дүлитү,
Һьорлу бошку севкилитү.

370
Гәм нә кәдәр hәр бой рундә,
Инсон митав субой мундә.
371
Човоб йорә нә вомухдә,
Дүл пәмбәлүш митав сухдә.
372
Мүhләт докәш чаруй гүрбәт,
Ә хун нийо чару мүhбәт.
373
Воhнә күрдә йә hәнәкәш,
Ә хунәй йор вокошд кәнәш.
374
Әри куфдә дәр имконәш,
Дүл кәрәки hәр инсонәш.
375
Гушмиш бирә ә мәрдмазар,
Согә дүләш мәди азар.
376
Ә түнд вишәй зәхьм-бийобу,
Дәкишукә рәхь нийо бу.
377
Ширин буhо сийәчәрдә,
Нәзник нийлү дийә дәрдә.
378
Нә пәймундә куч әгүләш
Зиндон мәку, – гәфәс дүләш.
379
Вәдарафда ә пишой рәхь,
Йорә рүхь ди әз нур сәбәхь.

380
Күлә әз күк дәпарундә,
Дүлә ә хун ки чарундә?
381
Йә мәхьәл ки, гәрдә миди,
Дийә дүләш дәрдә ниди.
382
Гәһри бирә, рафдкә әкәм
Вәкошдәйүш сүрх нисд бәкәм?
383
Кәйки, сурог мунәш нидү,
Хьәзүр бирә, чунәш мидү.
384
Әз Тиройиш зәкә әнкүл,
Әз чиройиш хун имбу дүл.
385
Әз мүһбәтү кәй нихүсү,
Мәһьниш чүтам нә нүвүсү?
386
Гонунһорә пузмиш сохдә,
Әһдә нивой йихмиш сохдә.
387
Чун рафданки йовош-йовош,
Ә рәхь һьәсму хьитийот бош.
388
Чәнд салһорә пәслү хундә,
Шәрәфә руз вәслү мундә!
389
Хокисдәрә кәрмов дирә,
Әз күл – аташ нитав бирә.

390
Дүрүстлүйә вәрдиш мийов,
Мүрүстлүйә дәрдиш нийов.
391
Кук ә духдәр хушкоф шәндә,
Митав әз рәхь вәдәшәндә.
392
Хьәл бисдокә тоб имидү,
Талаш тәрси хуби нидү.
393
Аташ дүлтү тәйтә нибу,
Шанс хостәйиш кәмтә мибу.
394
Вомундәйкәш ә тохә-тох,
Ә әшг дүлсүз тәмәхь мәсох.
395
Сәдигмәнди нә дәбирә,
Нум зәхьмәткәш ә дәб бирә?
396
Ә фурм пәни нә вәнчирә,
Әз бог пиш сох тәвәрчирә.
397
Бәндһой муйә тә войурдә,
Бимһо митав дорд овурдә.
398
Чарусдикәш ә хүшкә шох,
Бигәдүрә йә пишкә сох.
399
Тәйтә кура бирә кәрә,
Кор ниһрәрә нибу һьәрә.

400
Зиhисдикәш сади бисдә,
Ә пишой зән ки кирисдә?
401
Ош нә вәкә ә сәр эн пич,
Бим лэгэрәш никәшүт hич.
402
Мәнкпаралү hисдкәш гоштү,
Ә зумустуш йә күл бош тү.
403
Фәрәhлэнмиш эн йор бирә,
Әз богуш күл митай чирә.
404
Бул бисдокә дәрди-сәрү,
Хәйолүрәш ов имбәрү.
405
Зиндәкуни нисдкәш ә хош,
Ә гәд гәмиш батмиш мәбош.
406
Һәр hьәрүсә – хәhәр хундә;
Әшглү нибу чум кәрдундә.
407
Әз дәбәhой эн зомони,
Йәки – нүкәр, йәккәш – хони.
408
Ќилов зәрә ә чум нә гош,
Әри толог хьәзүр мәбош.
409
Кәй ки, кәлә ховhош имбу,
Әз йә домчи – дәрйоhш нибу.

410
Әз битоби сохдә шивән,
Ә бәхт hьүмүр лэхтә нә зән.
411
Зәхьм рихдәнки әз човобу,
Ә гийрәтиш коф нивобу.
412
Әз дурази бәндhой эн муй,
Һьәсүл hьори мәбу ә руй.
413
Тәйтә кәшдә ә сәр эн пой,
Сокитирә динчә шән хой.
414
Әри йә бо хурдәйи нун,
Ә hәр йәтән сурр нә вокун.
415
Тиhи сохдә хьүршhой дүлә,
Хьәрмәхь мәсох пийон – лүлә.
416
Пүтүрүкә пәм-палтара,
Уту зәрә, ә hьор вара.
417
Һьовдәзәрә бирәйинчә,
Косиблү ху лүгәй динчә.
418
Әз ловгорә вәнчирәйиш,
Хьүрмәт инсон имбу дәкиш.
419
Ә руй hьәсму дәнинширә,
Нәкошдәрә нибу чирә.

420
Дустә әз йор вәдәшәндә,
Ә пәсәйүш ки сәнг шәндә?
421
Мурдалахур сохдә чирә,
Ә бүлмәй кәс ки дәчирә?
422
Ә хьүчәти нә дарафда,
Әз хүшдә ки вадарафда?
423
Йолов дүләш зу нә күшдә,
Рүхьиш митав ә йос нүшдә.
424
Чумһой кәсә дорәнки – һьәрс,
Әз хүшдәни вичдонтүш тәрс.
425
Чум зимиләрз тә нихүсү,
Тәбийәтиш микирүсү.
426
Хәлг хотурә хуб нә хостә,
Бәкәм хьүрмәт митав сохтә?
427
Кәй һәр икид – йә шир имбу;
Һәр әгүллүш – һьошир нибу.
428
Сад чүр войә сохтә-сохтә,
Әз һәммә вор нитай хостә.
429
Мәчнуникә ә дог-дәрә,
Фойдә нидү – гәрбол зәрә.

430
Ә фурм палтар ән сәр-тәни,
Түтүр бирәш – әз шәр зәни.
431
Рүхь дорәнки хьәвәсчирә,
Мәһьәниһош нәфәс чирә.
432
Хьәримә шор – бәдмозоли,
Хун палундә әз бихьоли.
433
Бәхилйәти хәһәр-бирор,
Гисмәт нибу ә рәхькирор.
434
Ә кәсикә чум докошдә,
Йорә нибу нимдош дошдә.
435
Әри кумәк ән әгүли,
Сәймүн чумиш – хүшдән дүли.
436
Ә сәр хойә «гүрт» нә нүшдә,
Кәркиш ә һәгг нәс дәнүшдә.
437
Нун мүнүкә нә вәкүрдә,
Борухорә ки сәр күрдә?
438
Әз зәвәри нәшумой дүл,
Дәрәтәйи – һинәр әгүл.
439
Хуруз кучәш нә бирәкор,
Сәйәг вәчәш нәс дирә шор.

440
Гушһо пойлү һисди, әкәм
Дундугиш дәс нисди, бәҝәм?
441
Боҹормиши нә дирәҝор,
Әз бог имид ничүнү бор.
442
Ә сәр зуһун һьәсонтиҝәш,
Хәйр нә дирә, ҹариш нә кәш.
443
Дәр ләһьәрә нә вокундә,
Һьәрс сәхьибә ки покундә?
444
Торлу-товлу суй зәрәйи,
Ранҝ ән һьәсмуш – дүруйәйи.
445
Әҝәр сәрә ә сәнг зәҝә,
Һьовунһойу бул нисд, бәҝә?
446
Ҹин дарафдҝә ә сәр-тәнү;
Хүшдәкүшиш пой мидәнү.
447
Һьәйб ҝүрдәнки әз сәр-тәни,
Әри мүрдәш хәсәр мәни.
448
Дүл әшглүрә хүрд нә сохтә,
Рәхьм ХУДОрә имбу хостә.
449
Ҝүрдә бәгдә әз хьүлг битоб,
Гәйгуһорә чү сой-хьисоб?

450
Кәйи ки, ҝофһо әз тәлхь мибу,
У ләһьәрәш хьәрмәхь нибу.
451
Һьәйил гиҹог нә винирә,
Шорә соглом нитав бирә.
452
Ҹәнҝәсури вихдә-вихдә,
Әз ҝуҹ дәсһо пул нәс рихдә.
453
Әз ҝоф шүвәр мити дирә,
Мозол хунәш митав бирә.
454
Ҝәрм офторә вотовусдә;
Ә гәд аташ ки товусдә?
455
Кәй ки, ҹиҝәр ворәлүни,
Йә хүп овиш – чорәлүни.
456
Ҹун согирә хуб дошдәҝор,
Дүләш зийод сохдә әз шор.
457
Ҝов – зиһисдҝә ә гәд ҝовдуш,
Мәдәрәхшү шир ән ҝовдүш.
458
Кәй ки, чумһо милйон дири,
Комини пир – ҹоһьил бири?
459
Кәй әз лихьә палаш имбу,
Һочуш әз күл – аташ нибу.

460
Әз hозор чүр hьәмәл дирә,
Йә тәкләйү – hьәчәл бирә.
461
Әз хундәйи домундәкор,
Чум бәхилә нәс рундә шор.
462
Әнкүшдәри нә овурдә,
Пәшм болушә ки войурдә?
463
Ә севкили чум нә норә,
Әнкүшдәри ки висторә?
464
Әнкүшдәри вәкүрдә вәхт,
Сәнгәш сула мисоху бәхт.
465
Дүл хьовурә шәнлү хундә;
Хүшдәнхоhho тәклү мундә.
466
Чун дорәнки ә рәхь ватан,
Сад дүшмәрәш йә кумәхь тан.
467
Сүрк вонорәй ән пишони,
Ә рәхь гийрәт чү нишони?
468
Рүшвәт норә ә чибдонтү;
Локо мәзән ә вичдонтү.
469
Зәхьәр рихдкәш әз лугәй нун,
Әз чүрhьәт тү пәслү нә мун.

470
Нә күрдәткәш әз йәхән чун,
Ә мүрдәй кәс лов нә хәндун.
471
Һәрдән-бирдән әгүлмәндиш,
Мәчнун бирә әз дүлбәндиш.
472
Әз курундә шәр ән кофиш,
Батмиш имбу сәр-тән софиш.
473
Әз учузә нухоруш кушд,
Һич фәләкиш дәhьәм нә чусд.
474
Сийә дурә ә гәд хунә,
Зәхьәр дорә рухьәй чунә.
475
Гисмәтикә әз бәхш космос,
Дәс – кут нибу әз миси йос.
476
Чүн асдара әри чәсдә,
Дүл хосдәкор гәнәт бәсдә.
477
Рәхьм ХУДОрә вәкүрдә вәхт,
Ә гизмиши ки сохдә чәхьт?
478
Йә кәлмәрәш нә бурчундә,
Мәку: «Мозол ә хурчун дә.»
479
Вомундәнки әз кирисдә,
Музүhуми сади бисдә?

480
Гүчүндәйи ән дәгмәрә,
Әнчәг митав әлчәг зәрә.
481
Һьоширйәти бул бирәнки,
Ә дүл кирош нибу тәнки.
482
Дорд шүгәмә нә вәчирә,
Дәрд шүвәрә ки кәширә?
483
Пуст ән тәнә сохдкәш дәкиш,
Әз мар – дусти нәди йәкиш.
484
Хьүршә әз күк әри чирә,
Рәхьми дүлә ки дәчирә?
485
Ә ночоги домундәкор,
Дустог имбу ә чор дувор.
486
Әри һьүмүр сади бисди,
Кор бисдокәш, вәһьдә нисди.
487
Әри чүклә – һьәйил күрси,
Гисмәт мумну – күпәй сүрхи.
488
Әз хәр йә муй кәнүһо мәрд,
Әри дүлиш мийофу дәрд.
489
Нә расикә шәр һьәчәлиш,
Муйлу нибу сәр кәчәлиш.

490
Сәр сифрорә бушов дирә,
Коми гиног хушов бирә?
491
Әз думдумә суй вәкүрдә,
Чәрхәдуду киһо күрдә?
492
Ә тәхьнойи норә йорә,
Чунә митай дорә – ворә.
493
Ә гәлизә кор дарафда,
Гүчов морой рафда-рафда.
494
Сәбәхьирә әри рундә,
Әз пишони нибу хундә.
495
Ә чумәвоз дирә чикә,
Дәрд нисд, кушиш нә шиникә.
496
Шәк-шүбһәһой зән-шүвәри,
Ә рискәвоз тән һүнәри.
497
Әз мир-муни хушбәхтиһо,
Ошкор бирә бәхш чәхьтиһо.
498
Һьәсмулүйә мәләкирә
Нибу, ә фурм кәләк дирә.
499
Ә шәхьәнкум ән васали,
Ә йорәвоз руз – йә сали.

500
Ә косиби чум докошдә,
Әшглүйә зән нәс вокәшдә.
501
Кәй ә чүлhо вәрф мирихү,
Әри кулhо сәрф нирихү.
502
Тәлатүми йорә дирә,
Митай сүрхә чорә бирә.
503
Кәй әз киснә мүрдәкор hисд,
Йә ләмбәрәш хурдәкор нисд.
504
Ә воруши рузкор киро,
Нибу мундә әз йор чиро.
505
Бовор сохдә тәhәр hьәйил,
Чунә ә хьүкм ән шәр мәйил.
506
Йә әз дүли шор хәндүстә,
Ночогирәш митав күшдә.
507
Кәй ләшәйү гүч мийору,
Ләгәрйәти күч нийору.
508
Хосдә бәгдә әбәдилуг,
Килит маров ә бәдилуг.
509
Әз ширинә кофhой зуhун,
Hьәсәлирә hәр вәхт зүhун.

510
Саданлүйә hьәмәл бофдә,
Hич хүшдәрәш нитай офдә.
511
Ә сәр кифләт чум нә норә,
Ә шәр чәhьмәт чү чәм-чорә?
512
Ә шәфтә рәхь офдорә вәхт,
Хәлг әз дәстү никүрү сәхт.
513
Әз «киләки» нәхьс парусдә;
«Әри» ә «нәhь» нәс чарусдә.
514
Әз товорих сүрхгәт бирә,
Бәкәм мүрдә хьүрмәт дирә?
515
Чи ә ләhьә нәрасирә,
Дәhьәмә ки вәрасирә?
516
Әз ширинә хәйол тәмәхь,
Ховиш нийов тәйтә сәбәхь.
517
Кумәк сохдә ә hьәрәбәш,
Әри косиб сәhьәрә кәш,
518
Әз чунбәрә корhой хәри,
Гәм пәшмуни – той зәхьәри.
519
Офдорикәш ә чәхьт бәди,
Коф дүшмәнә гәнәт мәди.

520
Тә әз йә ков – нәхир дирә,
Довомирәш әхир бирә.
521
Ә и һьилом һәр чунсоглу,
Ә сад салиш имбу боглу.
522
Руз һәминон ә фурм сәр-тән,
Йүнкүл бирә партал Вәтән.
523
Хори динчсүз чәрх дарафда;
Руз ә пәсәй ән шәв рафда.
524
Ә бәднумә бушһорәвоз
Ә хор нүшдә, мәди овоз.
525
Һовой нәфәс нә расирә,
Хьүлг һьәчәлиш зу тасирә.
526
Рәхьмийә куч вичдонлуһо,
Әз коф – сүрхи, әз шон – буһо.
527
Чин күрдәнки пәхирһорәш,
Фәләк нитав әхир корәш.
528
Әз бәдә чум үзкәйә кәс,
Руй һьәйиләш күрдәнүт пәс.
529
Кәрмийәти одомирә,
Дананлүһо әз од дирә.

530
Ә руй гиног дәниширә,
Дәрдлү-гәмлү мәни чирә.
531
Дәс вонорә ә Тирой дин,
Пәхьәникә корһо нә вин.
532
Ә дүләвозә ә бәхьс мундә,
Пулсуз нибу нәхьсә рундә.
533
Нә күрдикәш ә ләһьә ов,
Әз сурхә коф бәди нийов.
534
Думдумалү дачарустә,
Һьилом нитав вачарустә.
535
Ә сурр офто әз сүрх софтә,
Әз ХУДО гәйр ки рәхь офдә?
536
Гәнәт нә чум нә вәбирә,
Думон чүтам кура бирә?
537
Милйард чүрә асдараһо,
Сурог нидүт әз асдарһо.
538
Визор бирә әз бәд хүрдов,
Бугмиш мәбош ә гәд мүрдов.
539
Инчимишә коф сохтә вәхт,
Түш митани бирә бибәхт.

540
Ә дүл кинә дошдә-дошдә,
Ә гур митай чум докошдә.
541
Мүхькәмлүйә гойим мундә,
Йә ләшкәрә митай рундә.
542
Әз лугондә мүрдов боди,
Хилос бирәш кәлә оди.
543
Домундәнки ә зир ән мүрс,
Хьол-әхьволә әз пир мәпүрс.
544
Кәй ки, шорә мәтләб нибу,
Патент дорәш ә дәб мибу.
545
Әз шир тәйтә чорә хосдә,
Пара-параш митав сохдә.
546
Һовун парса күрдә вәһьдә,
Һич кәрәкиш нибу бәгдә.
547
Кәй гушшәйә зар нишәнүт,
Шара хунош парт мишәнүт.
548
Дәм хурдәнки әз гәм видү,
Мүздсүзә кор дәһьәм нидү.
549
Кәй һьүмүрлү фәгир мибу,
Ә руз мүрдәш вәкир нибу.

550
Гобул сохтә нур офторә,
Йәкиш әз чум нәс офдорә.
551
Тәйтә офто чум вокундә,
Гушһош руйә нәм покундә.
552
Дәфә ә дәс вәкүрдәкор,
Әз мәһьниһош мийору шор.
553
Әз хьилләһой һьәмәл хуни,
Ҝулләй дүшмәш һьәчәл чуни.
554
Һьәрәбәчи бисдорикәш,
Зәхьмәт дәсә әз дүли кәш.
555
Чумә хумор тә нә бәсдә,
Мәлхьәм нибу сәс шикәстә.
556
Сәр сифрорә ҝүнчүндәкор,
Ә сәлигәш нибу бикор.
557
Сәс нә мәһьни бирә чикә,
Пар мизәни һүндүр-тикә.
558
Ҝүл нә тәлү ә фурм чум-гош;
Дорлу-руйлу мийовт ә хош.
559
Духдәр нә кук «һәри» дорә,
Ә гәрг мүйлүт шәриһорә.

560
Ә чәтинә сәргир хүшдәш,
Нәс күнчүсдә фәгир нүшдәш.
561
Ә бим кәләбәбә бирә,
Хьомол бәкәм һьәрүс дирә?
562
Одомирә тә чун дәри,
Ночогийүш ә хун дәри.
563
Кәй ки, корә һомор бәрди,
Гозончурәш һозор дәрди.
564
Әз зарали дикә дәрдә,
Гәйгу чунә митав бәрдә.
565
Чәнкәсури ән пийони,
Кирисдәйә йә нишони.
566
Әз борухой кәлә мәрди,
Комини кук шәлә бәрди?
567
Ә коф ләһьә имид бирә,
Пулсуз нитай миһьид дирә.
568
Әз чи хурдә домундәкор,
Хок говрәрә мисоху шор.
569
Кәй ки, шороб – ов ләһьәйи;
Дәр ән кофиш – лов ләһьәйи.

570
Шүкүр нисдкә әз ХУДОйи,
Йогин түрә сад тубойи.
571
Кәй әз ички сухдәш нийов,
Ог кәфәнү духдәш мийов.
572
Һьәчәл түрә вихдә вәһьдә,
Һьәрсә нитай рихдә бәгдә.
573
Кәй ә вәхтү фәләк нийов,
Әз чум хүшдәш ә шәк мийов.
574
Һьәчәл – дүлә ниләрзуну;
Әри мүрдә митәрсуну.
575
Сүрхи дикә әз һәр кофуш,
Гурбу имбу ә сәр софуш.
576
Кофә ә сурр дәйишдәнки,
Губ мийору – дәкиш тәнки.
577
Фурәгусткә әз тәрсиһош,
Тәлхьи мийнү әз һьәрсиһош.
578
Пәшмулүйо сәһьәр дирә,
Вокошдәрәш тәһәр бирә.
579
Аташа коһ мурухуну,
Руй сифәтәш мусухуну.

580
Гэзэб докə хүшкə войу;
Түрəш нүкəр хүшдə мойу.
581
Фикирбəндə дəрдлүhорəш,
Һьəсонт нибу ə шəрт норəш.
582
Хотур хəлгə хостə вəhьдə,
Сəнəhьəт до бəкəм бəгдə?
583
Кирощдикə дəвр чоhилиш,
Һьəзизмəнди, – həр оhилиш.
584
Тə сад сали зомон дирə,
Рүхь-нəшумо човон бирə.
585
Нəшуморə тə вəкүрдə,
Һьəчəл – пəрдə нəс дəкүрдə.
586
Əз hүндүрə чой – амбари,
Самалотиш – той камари.
587
Пойисдəнки – видов-вирих,
Кутлу нүшдə сəнг товорих.
588
Кəй ки, дүлə ə мəрд мидү,
Сипри муйиш йə дəрд нидү.
589
Пəнчəрəрə куфтə вəhьдə,
Соф хостэйиш ə гəд həгг дə.

590
Кəй əз ички тухтəш нийов,
Вəркүл бəгдə нүгтəш мийов.
591
Йə кəмлəйиш hисдкə hьортү,
Хəрч нə бошку ə сəр кортү.
592
Үкəйикə дəндүhойтү,
Пий нивинү дəндəhойтү.
593
Əз тəмизи кəйки чурут,
Əз ов воруш сəр мишурут.
594
Ə шорəвоз чум докошдə,
Чун hьəйилə дəдəй дошдə.
595
Тубо дирə əз зəhьифчи,
Лəрз хиникə ə вəчтү ки.
596
Бурра бəгдə рак тəрсирə,
Əз шор мийни – пак hьəрсирə.
597
Чүтам чунə тəрк мисоху,
Һич фəлəкиш дəрк нисоху,
598
Əз гэйгулу нүшдəй hомон,
Тəрк-вəрк нибу шəрhой зомон.
599
Дəhьəм мочə вəкүрдəкор,
Ə руй нитав дəкүрдə hьор.

600
Ә фикиртү һисдһо корә,
Ордовичсүз нә тан чорә.
601
Слух нисдкә одомирә,
Сәсә нитав ә тон дирә.
602
Пәнчәрәйү нә сухдәкор,
Әз хов нитав вомухдә кор.
603
Шоһир буһо, күрдә тәмәхь
Коф микәшдү тәйтә сәбәхь.
604
Пийон тәйтә лүли дирә,
Овкүрдә чиш пәлү бирә.
605
Мүнүккүрдә шура чәһьә,
Гисмәт нә тан әри ләһьә.
606
Руй әшглүрә кәй нивинү,
Чуму чүтам хов мивүнү?
607
Әз дәсән зән фурәгусдә,
Йә әз хүшдә митай чусдә.
608
Әлчәглүйә кор нә күрдә,
Тәрсән дүлә – шор вәкүрдә.
609
Сәр хүшдәрә нә дошдикә,
Күч имбоши әз хош чикә.

610
Офдорәнки ә кин мәрглү,
Гәрд нә дорә, мәмун гәрглү.
611
Кәй кәрәки ә чум винү,
Кушиш бийо очуг шинү.
612
Кәлә һьошир бәд-бирәхьмә
Хок мистону, – лүт-бирәхьнә.
613
Әкәр һисдкә кофуш дурку,
Ундә имбу софуш дурку.
614
Динчимәндә вир сохдәйи;
Әнчәг, чунә пир сохдәйи.
615
Күлә ә күл том нә бофдә,
Хубә корәш чүтам офдә?
616
Кәй зимустуй пири мийов,
Дийә рузкор ширин нийов.
617
Һисдкә дүлә вәнчирәкор,
Ә гәрг мурав динчийә шор.
618
Визор бирә әз шәрән зән,
Сәнг мүрирә ә сәр мәзән.
619
Хунлуникә әкәр нумтү,
Пәрдәрә кәш ә сәр чумтү.

620
Бисдорикә әрхәй чәhьмәт,
Нәсил-нәсил мукйут: «Рәхьмәт!»
621
Гәhриләhо күрдә-күрдә,
Зән-шүвәрhо дәм вәкүрдә.
622
Ә hьәрәлуг ән чум нә гош,
Пилигhойи – гәрәвулдош.
623
Үкәйә чум дәшәндәнки,
Руйә нибу шивән тәнки.
624
Зиндәкунә тәлхьлүг дирә,
Бивәхт нитав рәхьлүг бирә.
625
Әри дәhьво күрдәкорhо,
Ә вәч нибу мүрдәкорhо.
626
Кәй нәфәсүш – Тиро имбу,
Йә мүрдәнки чиро имбу.
627
Кәй оhили ә наз имбу,
Дүймүн хунәш нимаз имбу.
628
Пишой пири пой донорә,
Чәхьт пийодә фойдә дорә.
629
Нүшдә-нүшдә ә гәд хунә,
Импойуни – сәhьәт чунә.

630
Әз Тирохун – войкәвәки,
Рушәш-бигәш воhнә мәки.
631
Ов-hьәйилә шор винирә,
Ә тикиhо дор винирә.
632
Әз hьәсәлә кофhой зуhун
Бул вичирә. әйор зүhун.
633
Сәр-зир рихдә гәргүшhорә,
Һәр бой нибу ә куш дорә.
634
Хьәл нә бирә дүмбәл кәрдән,
Хәто дирә әнкәл сәр-тән.
635
Зийодә чи нә хурдәнки,
Ә хов нийов нәхир чәнки.
636
Тә йүкүрә шәрсүз чирә,
Йәмишдорhо сәр гуз бирә.
637
Гәдүр дорә нә танусдә,
Әз дәс митав зу парусә.
638
Кәй ә вәхтү «бүл» нә бәрди,
Дүл богбонәш булә дәрди.
640
Кәй ки, ә руй зәрди вәри,
Йә вәчәрәш дәрди-сәри.

641
Ә гәриш кәф ән пәнҹәйтү,
Хунә мәрих әз һьәнҹәйтү.
642
Ә бәш зуһун гүдгүдә – зән,
Мих вәнорә, кәчукәш зән.
643
Тиртилово буһо корһо,
Гәсди – әри һоводорһо.
644
Түлки кәрҟә дирә мундә,
Ләшәйүрәш сәр-зир рундә.
645
Ә гәчәги нәфс ҟүрдәҟор,
Дуймиш нибу әз хүрдә кор.
646
Чүш омоҟә ә әгүл сәр,
Суй һәммәрә ә нәгүл бәр.
647
Ә дүл хүшдә бирә имид,
Рәхь дүшмәрә нирав иҟид.
648
Гуз ҟүрдәнки ҟәрдән түрәш,
Ворә мәсох сәр-тән түрәш.
649
Фәм сохдәнки чүн мүшдәри;
Шәриш ә чум дүшмә дәри.
650
Әйи һьилом ән мүрдәйи,
Ән хубә кор – дәс ҟүрдәйи!

651
Хуш-буй доҟә чирә ҟүлһо,
Дийәш рәхьмлү бирә дүлһо.
652
Ә рәхь дүшмә чум докошдә;
Ә зир хокиш митай кошдә.
653
Хүр ҟүрдәнки әз войәйтү,
Тәнки мәкәш әз сойәйтү.
654
Мәсәб биһәгг ләнҟүсдә вәхт,
Әз дүл нитав хәндүстә сәхт.
655
Ә шәфтә рәхь рафдә вәһьдә,
Ки миҟуйү: «Нәфс ә һәгг дә?»
656
Бийобуриш нисдҟә ә вәҹ,
Дәһьәм мийни әз бурагәҹ.
657
Растә-дузә одомиһош,
Ҟоф зуһунә мәнү ә лош.
658
Рәхьм ХУДОрә вәрзундәҟор,
Рүхьәш митав фәрзундә шор.
659
Хьәвәс нисдҟә әри хундә,
Митай дәрди-сәри мундә.
660
Пуст хорирә кәчәл дирә,
Ҟүлсүз һьәсәл әзҹә бирә?

661
Ә мүшдәвоз тәрсундәкор;
Сәс кулләрә шәнди әз йор?
662
Гудурмишә дустә дирә,
Митай, кобоб бүскә чирә.
663
Тәйтә вәчә чив-чив сохтә,
Әзу нибу хойә хостә.
664
Дуст куфдирә – хүшдәнхоһә,
Нийимбәгши пәшмуй оһә.
665
Түндә сүркәй колә сибһо,
Шәһьмәләйи ә хьол типһо.
666
Буй һьошири лов нә бирә,
Ә чумһойу хов дәбирә?
667
Әз гонунһой Тиро хундә,
Дүздә митай тиракундә.
669
Хосдәниһо одомирә,
Күлә хуно киһо чирә?
670
Һьәләм Вәтән ә дәс дәкә,
Сәр низәнү йә кәс бәкә?
671
Имид чәһьти зәрәнки лох,
Тирохундә корһош мәсох.

672
Кәләгәди дошдә-дошдә,
Ә нәвс рәхьми ки вокәшдә?
673
Кәй ки, чогол – күркиш имбу
Әз кәрк-вәчә мүргиш нибу.
674
Әз дүм ләгә нә күрдәкор,
Ошә нитав дәбәрдә шор.
675
Ов бәйәрә хурдә-хурдә,
Хьисоб сох ки, ә гәд гур дә.
676
Ә шәһьәту бәмзәрлүһо
Суй мизәнүт, – ә шәрлүһо.
677
Тә вәхт һьүмүр томом бирә,
Дүлһо динчи нитав дирә.
678
Ә соги дүл вомундәкор,
Әз куч әгүл нивүнү шор.
679
Ә дүләсти нә дәбирә;
Әз һьәчәл ки һәдә дирә?
680
Шори-ники войисдәкор,
Рүхь вәкүрдә әз сохтә кор.
681
Әри духдәр ән хьолвәчи,
Һьәсәл буһо әхьвол әчи?

682
Бәдә һьәҹәл мәрҹ зәрәки,
Әри мүрдәш хәрҹ ҝәрәки.
683
Әз хәндүсдә нә ҝирисдә,
Һьәйил дийәш ҹәлд зиһисдә.
684
Ҝүл нә тәлү ә сәр йә дор,
Гисмәт имбу ә шәр, нә шор.
685
Шүвәрсүзә дәдәй әвлод,
Әри йәтим мидору од.
686
Ә ворушһой сәрвасали,
Вәрдүш бирәш – сал-бәсали.
687
Ә сәр тәшво нә сәр годо,
Зәхьәргәриш һьәсәл ки до?
688
Ордовиҹә нәфслү ҝүрдә,
Әз билог ки ов вәҝүрдә?
689
Тәйтә ә руй нә пойисди,
Биһәглүрә ҹү войисд, ди.
690
Әри бәрдә бирәһорәш,
ХУДО бурра ҹорәһорәш.
691
Һьочизмәнди ән гәҹәгә
Мисгол нә тан, – ә гәд ләһьә.

692
Фәрәхьмәнди буһо ҹиҝә
Хумор имбу, – ҹумһо диҝә.
693
Йә хунхурә тәйтә ҝүшдә,
Ә һәгг нә дә сокит нүшдә.
694
Йәсийовә хүшклү дирә,
Имид митав пүшклү бирә.
695
Һьәйилвози буһо корһо
Фәнди, – әри һоводорһо.
696
Үшүгмәнди раҹә һьилом
Нурлу нибу ә ҹум овом.
697
Бәмзәр һисдһо ә руй дүнйоһ;
Ҹүҝлә – ҹуми, дүрүҹ – дәрйоһ.
698
Ә рәхь-рувәхь ән зиндәҝун,
Ҝүҹ дәшәндә, ә тин мәмун.
699
Хьүрмәт хәлгә нә ҝүрдәҝор,
Ә сәр хүшдә овурдә ҝор.
670
Хүрдә-хүрдә бийовһо пул,
Ә сой милйон имбошу бул.
701
Ә ҝор дирә мәндә – сәрә,
Васал митав хәндә зәрә.

702
Сипрә лүхьүф – вәрфһой хори,
Хокә мидү әз шор – пори.
703
Кәй ки, шәрһо сәр микуйу,
Хосдәҟорһо «мә» ниҟуйу.
704
Хусундәнки ҹүрһьәт вәҹә,
Зулум әҹә, мүһбәт әҹә?
705
Ҟүлә хуно вокурдәнки,
Васал мүшнү шүкүр тәнҟи.
706
Әз әшг хушдә шәк сохдәҟор,
Мумну ә фурм тәк хосдәҟор.
707
Ә йә үзҟә чарундҟә руй,
Сипи имбу һәм руш, һәм муй.
708
Руз чарусдҟәш ә һьүмүр сал,
Нивоҟошду күһнә васал.
709
Тәйтә ә чум йә тир дирә,
Йориш ә бим фикир бирә.
710
Йорә дирә ә гәд дәрә,
Дүлиш гушлу гәнәт зәрә.
711
Пойундәнки нәфәс түрә,
Әз хок мийни гәфәс түрә.

712
Кәй хьәрмәхьү шәриш имбу,
Мувәхь сәрүш гәриш имбу.
713
Әри хундә нәгул нидүт;
Утанмаза әгүл мидүт.
714
Әри пишо варафдәйи,
Сабур дийәш сәрафтәйи.
715
Әз хәбәрһой пүрсимәнди
Зийод бирә, – күрсибәнди.
716
Сәнәһьәткор буһо бәндә,
Әз кор хүшдә нибу мәндә.
717
Тум ҟәндүмә шәндә-шәндә,
Хәлг дийорә миди хәндә.
718
Вәлҟә хуно кәй миләрзи,
Йә әз ХУДО бийо тәрси.
719
Ҟоф ләһьәрә тәлхьлү дирә,
Һьәрс чум митав похли бирә.
720
Тәрсәнҟоһи дәҟә ә дүл,
Шороб хурдә, нибошут лүл.
721
Ҟуҹ дорәнки боҹ мәнәми,
Ә сәр мәрдүм тоҹ нә вәни.

722
Чəх бирəнки бəйəй оһ-вой,
Ə пойизиш васал мəхой
723
Кəй ки, əз чəһьм тикəй чунут,
Əгүл сəрəш нипəймунут.
724
Сəр күрдəнки дəһьвой хуни,
Бəхьслүг имбу мəһьвой муни.
725
Əз йəхəнтүг күрдəкорə,
Гəрдə нибу хүрдə дорə.
726
Əз мəгбури əн войисдə,
Хори əз чəрх нəс пойисдə.
728
Əз гəһрйəти нəхьсə корһо,
Хун мəкирүг бəхьсəдорһо.
729
Ə кусов күл пой дəшəндə,
Йорə əз дүл нибу шəндə.
730
Ə фурм бəкһой əн мəнəми,
Пəпəх одə йон мəвəни.
731
Əз лүкəһой кəлə дорһо,
Дуллу имбу һəлə борһо.
732
Кəй ə мəчлүс нүшдə мибу,
Иштоһ нəфсə күшдə нибу.

733
Сугдə хəйол човонирə,
Шəксүз нибу йовон чирə.
734
Инсон пишой күчмиш бирə,
Мəлəкһорəш учмиш дирə.
735
Ə пишой хун əн Вəтəн тү,
Гурбу бийо бурав тəнтү.
736
Һьəсму сула сохуһо дог;
Нуму – Синай, хүшдəнү – сог!
737
Ə тəһəр күл – бəнəвишə,
Сəрə мəни ə гəл кишə.
738
Гонмиш бирə əз ишорə,
Ə дүл дəшəн хьəзи шорə.
739
Мəһьəниһой əн кəлəки,
Ворворирə чү кəрəки?
740
Нə бисдокə мəнк, офтойи
Һьилом имбу чəнксүз тийи.
741
Рафда бəгдə ə гиногһо,
Сүрхлүг кирор əз синогһо.
742
Ə човгунə, вəрфə рузи
Ə сəр һьəсму чү гудузи?

743
Ә кәлләһо вәһо һьәләм,
Ә руй мәнкш мәбу һәләм.
744
Инсон буһо гәбиләһо,
Чун бирори һәр киләһо.
745
Гәд нәбуһо ә фурм догһо,
Нәр бийобу чуну согһо.
746
Йә имконәш нәбу йон ди;
Нубо хундә, имтиһон ди.
747
Гудуз бирә, кәй чиблүни
Инсонйәтиш вочиблүни.
748
Куку буһо бәбә-дәдәй,
Ә бим һьәрүс мумунут кәй?
749
Мәһәббәтә ә фурм гумор
Йә хәр имбу, – вонорәкор.
750
Рихдә-рихдә кәрмә һьәрсә,
Дүл мотову чәрмә тәрсә.
751
Ә фурм сәклү-пишиклү,
Зән-шүвәрә чү тиклү?
752
Әри ә чум дәшәндә,
Дәрйоһ һьәрсә ки шәндә?

753
Әри кәнәш вокошдә,
Бирәйирә ки дошдә?
754
Әз бәл гобой бәләдчи,
Сәхт мәпүчү гәләтчи.
755
Күйлү зәрә хьәширә;
Ә чум пәрдә кәширә.
756
Имид дорә – мәнәми;
Ә коф пәлү нәвәни.
757
Фурәгусдә чүн дү чум,
Ә софә дүл чү һүчум?
758
Пәнч класа нә варасдә;
Мәку: «Корьо ә тараз дә!»
759
Пәлү-пинә нә сохдә,
Бикорирә ки хосдә?
760
Ә пәниһой кусбәнди,
Комини хәлг буз шәнди?
761
Хорипули вәчирә,
Әз дәс мәди вәчирә.
762
Парчоһлүйә тәмәхьһо,
Тийи нисди ә рәхьһо.

763
Кәй ки, дәрди, кәдәри
Пар зәрәрәш гәдәри.
764
Имид нисдкә хьәвәсә,
Әз һүндүри хьәр нәзә.
765
Әз йарашуг әдәби,
Пәһриз күрдәш йә дәби.
766
Кәй ки, вәлкһо зәрд бирә,
Парустәкиш дәрд дирә.
767
Минхьолүйә шәхьәнкум,
Гәрди әри дәһьәмхун.
768
Минкин нисди куфдирә,
Нибу, әз йод туф дирә.
769
Хьәрмәхь хосдәй пасуләш,
Милйон сохдәй пәм-пуләш.
770
Әз вәкәндә – чоләй тү,
Зу мәдиров ноләй тү.
771
Мүһбәт дәрди нә күрдә,
Әз согломи ки мүрдә?
772
Хәндәлүйә мәзәки,
Әри согиш кәрәки.

773
Әз һүндүрә мәтрәбә,
Лово зу до – мәтләбә.
774
Асдарлүйә мичәнәт,
Зәркәрлүни ә сәнәт.
775
Ошкор бирә зәрдйәти,
Микроблүйә дәрд мәди.
776
Чорә букә ә һой тү,
Ә минәтиш мийой тү.
777
Милисәнир винирә,
Ә хок мәзән – винирә.
778
Әкәр минкин нисдикә,
Ә гәд пәмбә чү чикә?
779
Гәрг нә бирә пүрсйәти,
Ә минчи хәлг фурс мәди.
780
Хилос бирә әз мүрси,
Һьәйил вәни ә күрси!
781
Нүвүсдәнки тә сәбәхь,
Руз мофдону әз тәмәхь.
782
Әри мара хусундә,
Дүл кәрәки сухундә.

783
Кәй, мазала чәх зәрә,
Хуниш митав пәх зәрә.
784
Ә дәрд-фикир мимуни,
Әз чүп чогтәш нимуни.
785
Ә гәд мәчлүс дананһо,
Нийо нүшү «сазанһо.»
786
Шәрһорә сохдә дивих,
Мәчбур бирә хун мәрих.
787
Ә сәр стол ән мәчлис,
Кун ләгәрәш тән мәлис.
789
Күч сохдәнки ә мүргһо,
Рәхь нийофу үшүгһо.
790
Кәй ки, нолә ә һой дә,
Әз бихьоли чү фойдә?
791
Милләт зийод бирәнки,
Вәтән никәшү тәнки.
792
Тичлү рундә гәләмә,
Тәһьәриф ди һьәләмә!
793
Әри вәди нә бирә,
Сад чүр бәди ки дирә?

794
Әз гәфәсһой полати,
Мүшкүллүни азади.
795
Ә вәһьдәйү нә чирэ,
Хәхәрә ки вәчирә?
796
Зийодикәш дәсдәй тү,
Сайләш нитай бәсдә тү.
797
Кәширәнки бәл нәрә,
Әз Тиро ку, – кәлмәрә.
798
Тәфәһьәтә нәдирә,
Ә дүлиш губ дәбирә.
799
Тә руй-бәруй нә бирә,
Мәнфиһьәтә ки дирә?
800
Коми мәхьәл нун миду,
Рүхь хүшдәрәш чун миду.
801
Ә саловоз ә йос нүшдә,
Дәрдә «мити» митав күшдә.
802
Ҝоф синәрә буш нә сохтә,
Рач һиломә ки хуш хостә?
803
Сүрхлү тәһәр нә парустә,
Руйә һьәйил ки чарустә?

804
Рәхьмлүникә хәйолhойтү,
Ә зәхьм нирав хьәлолhойтү.
805
Рүхьә әри чунлу дирә,
Рәхьhой ХУДО – нунлу бирә.
806
Мәлхьәм мочә нә вәкүрдә,
Хьүрмәт йорә нибу күрдә.
807
Әз гәд губи нә парустә,
Әз хьүрш –хуби нәс палустә.
808
ХУДО дирә – гучә чәхьтәш;
Ә пәс норә – күчә вәхтәш.
809
Әзир пойhо чол нә дирә,
Әз дуриhо хьол ки чирә?
810
Соги сада нә дәчирә,
Дәрд ән бистә ки кәширә?
811
Әз сәр догhо нә рихдкә ов,
Дәрйоh бәкәм ә чун мийов.
812
Ә зәхьмәтә корhо киро,
Әз хәндәй лов мәмун чиро.
813
Хьол-әхьволә дурра вәhьдә,
Пәлүш нитай бурра бәгдә.

814
Тәйтә ә рак – әнкүл нүшдә,
Мугойәт бош әз дүл хүшдә.
815
Ә сәр кәмәр ән хәр хүшдә,
Сәркәмәрсүз ки вәнүшдә?
816
Сәркәмәри – палан хәрәш,
Ә йәhәр hьәсб – нүшу нә кәш.
817
Әз чум ән дүзд вирихдкә хов,
Ә дү пойуш маров бухов.
818
Ә сәр сифрой бишән хунә,
Пәртоволу мәшән нунә.
819
Гәдүр нунә нә танустә,
Руйә ХУДО ки чарустә?
820
Ә гәд сад сал дәкә – hәрчү,
Әз ХУДОйи – бистиш әрчү?
821
Күhнә hьәдәт – hьәрүс бәрдә,
Ә муштулуг пишой дәр дә.
822
Ә сәр-тәнтү аташ вәкәш,
Имид дүлә мәбур кәнәш.
823
Хүшдәкушәш hәдәр дирә,
Вой зәрәрәш гәдәр бирә.

824
Әз лəзəт чи хьəз вəкүрдə,
Догəш митай əз лəрз күрдə.
825
Лəггүртийə гүд-гүдирə,
Дүлəдордуш гитлү бирə.
826
Әз сад чүрə һьосийə коф,
Әри дүлтү һьəчəл мəйоф.
827
Коф хүщдəрə ə вор дорə,
Ә һьорсүзи ки вонорə?
828
Һьəрүсвори вокундə вəхт,
Шорə һьəрсəш покун рəхьəт.
829
Ә йосхунə лүл бирə вəхт,
Һьорсүз хəндə низəнүт сəхт.
830
Әз дəс бирəхьм – əз тох һьоси,
Ә дүлəвоз мəсох вози.
831
Бизмудлүйə һьəчойибəш,
Ә гəриш хəлг нишон нə кəш.
832
Сəр чоһили букəш дəн-дəн,
Һьəрəбириш əйор вəнкəн.
833
Әз гуншиһо һьəрə бурра,
Һьор хьүрмəтə нибу дурра.

834
Һьəрə-һьəрə əз динч бимиш,
Чорəй нəвсə əз дин виниш.
835
Әз вошкунəй əн лол нə кар,
Ә һьəрəлуг ə мол нə чар.
836
Тə куз дорə йарай сабур,
Йə кəмбишиш һьəрəрə бур.
837
Йə кəлмəйтүш нисдкə ə хош,
Ә һьəрəлуг аташ нə бош.
838
Рушумирə суй хəсд дирə,
Һьəйбнəкəшə руй нəс бирə.
839
Имой нə хон, нə бəк мунди,
Һьəнч вəкүрдəш əз сəк мунди.
840
Йарашуг тү һисдкəш ə хош,
Һьəмəлсүзə пишкəш нə бош.
841
Вəди нисдкə эломəт,
Гупмиш инбу гийомəт.
842
Һьəйбəчəрлү бирəкорə,
Әгүлмəнди дирə чорə.
843
Ә сəр сифрой мəхьүсə ош,
Йə һьəйбкəшə һьəрүс нə бош.

844
Ә йә һьәмәл нә ҝунҹүстәш,
Тәстиг нә сох – шәк бүмүздәш.
845
Хьүршлү-хьүршлү ҹар дәшәндә,
Һисдһо һьорәш митай шәндә.
846
Хунлу нисдҝә – шәк одоми,
Хьүкүмномәш – аксиоми.
847
Тараз сохдә һүндүр-сара,
Ә хьүршлүйә ҹәнк нә дара.
848
Тә хубирә әз рәхьм дирә,
Хьилләкориш әз зәхьм бирә.
849
Хьәзүрлуги тәйтә дирә,
Әз дәс нәди бир-нәбирә.
850
Ә сәдигә хьовур кирош,
Бичлүмәндә хьәриф нә бош.
851
Шәфтдор дузә буй нә ҝүрдә,
Дүздиш нитав руй вәҝүрдә.
852
Чүн йә гәсоб пуст микәнү;
Дүзд – әз дүзди дәс никәнү.
853
Шоһирикә әз дүл-чуни,
Ә бушә вәхт нивомуни.

854
Әз бәдхәбәр раста ҝофһош,
Тузһой хори имбу – софһош.
855
Чумнәвәкир тә һьор дирә,
Ҝушһош ҹиро ҝор винирә.
856
Ә чүл-вишә дәкәш һәрчү,
Шир-пәләнкә хунәш әрчү?
857
Ә миг-миги домундәкор,
Һич әз хүшдәш ниимбу шор.
858
Ә дәһьволу буһо ҹәнкиш,
Ҝулләлүни – чүклә сәнгиш.
859
Әз нәсиһәт – пишой мүрдә,
Ә куш пәмбә нибу ҝүрдә.
860
Әз тәрсиһой дәсә бурраш,
Дүзд – дүздирә нитав дурраш.
861
Гәриш бирә әз шивәни
Бәстәш, ә зир пой нә дәни.
862
Чордог имид вачарусдкәш,
Ҝәнәш вәхтә сабурлу кәш.
863
Ә гәд ширнә ҝофһой зуһун,
«һәлләм-гәлләм» – ҝоф нә зүһун.

864
Ә чү чикә пой мидәнүт;
Әз бим шори вой мизәнүт.
865
Йордош әгүл нисдкә тәмиз,
Дирә ховиш имбу гәлиз.
866
Кәй ки, дүлү шорә нидү,
Әнчәг фикир чорә мидү.
867
ХУДО докә – бәгшләмишиш,
Кумәк имбу Тирой Мишиш.
868
Әхир һьүмүр тә вәс дирә,
Гуморбази тәрк нәс бирә.
869
Һьочиз мундә әз фәм бочу,
Чәрхлү мәбош ә фурм чочу.
870
Хутә бирә ә бофә-боф,
Хәто нә кәшд әз софә коф.
871
Аташбәндә әшглүйирә,
Кәлә-чүклә нитав бирә.
872
Хьәйомәндә һьәрүсһорә,
Әз чәтиниш имбу чорә.
873
Тәрс ән дүлә нәвәкүрдә,
Рүхьәш гәйгуй соги күрдә.

874
Кәчәл сәйәг чикә пустә,
Нә дирә, ки тиракустә?
875
Ә пишой дәр ән рүхьвәбәр,
Хьүршлү мәбош әз хьүлг зәвәр.
876
Әз ранк-рүвәхь ән мәйити,
Рафда рәхьүш – нимәлити.
877
Товуш һьәсму ә чум дәкә,
Урә гимәт имбу бәкә?
878
Дәкиш бирәй ән хосийәт,
Әри хуби имбу – нийәт.
879
Сәр лүнк хәрлү һисдкә әкәм,
Ә кәшдәйиш мәрзү бәкәм?
880
Бугозбури сохуһо хәр,
Рәхьсо нидү әз гүлп тәвәр.
881
Әз пәхүри «гәзгунчә»һош,
Йос мүрүхү әз хунчәһош.
882
Тәрси-ләрзи дирә вәһьдә,
Гисмәт хори бирә бәгдә.
883
Кәй, дордирә бәгдәйүни,
Йә дәндүрәш – вәһьдәйүни.

884
Сад бо hисдкәш лап мәдәни,
Сәрә әзир пой нә дәни.
885
Әл-виләйәт бикор имбу;
Раст нә дурку – бирор нибу.
886
Үшүг чумә ә тор бәрдә,
Ки мисоху ошкор – дәрдә?
887
Кәй, гәлпәй руй ә од мәбу,
Килов зәрәш ә мод мәбу.
888
Ә кәлләй дог – соглу варафд,
Ә микләй бог – оглу дарафд.
889
Сәнг товорих – hозорсали,
Әз рүхь мундә – сүрхпартали!
890
Әри рихдә кин тәгсирә,
Әз сәхьибсүз ки тәрсирә?
891
Рәхь сүрхирә әри офдә,
ХУДОлу бош, әз соф – софтә!
892
Ловго-ловго коф сохдәкор,
Рихдә овәш «мәчинү» – шор.
893
Нур мидокә ә фурм офто,
Әз хьүрмәти hич нийофдо.

894
Борлүйә дор нә букә гуз,
Шоhир нитав нүвүсдә дуз.
895
Ә вәтәкәй ән чәhьчиhо,
Гимәт hич вәхт нибу буhо.
896
Ә шон вичдон хәто зәрә,
Нәвсә ә дүл ки дәзәрә?
897
Нүкәр күрдкәш пич офторә,
Рәхь дурку тов нитав дорә.
898
Мучучидор бисдокә – зән,
Әз шор шүвәр – коф нәвәнкән.
899
Һәгглү нисдкә чәнк hәнәкиш,
Һич нибисдо – дәкәнәкиш.
900
Кәй ки, Тирош ә од имбу,
Үшүг чумhош зийод имбу.
901
Лихьә буhо ә тәhәр ов,
Әз дур дирә, нәзник нийов.
902
Әри кәпик гуз бирәкор,
Һьәйб никәшү әз дирәкор.
903
Винирә тик вошәндәкор,
Суй вәкүрдә әз дор чинор.

904
Ҹайчиһо кәй сүст михүсүт,
Ә гилгилиш нивәхүсүт.
905
Әз хьәвәсү – хүрд бирәкор,
Хьүкүм нәвсә ә вәч нә дор.
906
Хәйирхоһи нисдкә вәди,
Дәрдлүһорә зәхьмиш нәди.
907
Дәрдимәнди зомонһорә,
Нибу ә хьүкм һомон дорә.
908
Ҹәглибәндә кәмтәхтәрә,
Һәрки ә фурм дәмкәш зәрә.
909
Мүһбәтлүйә гәбәрәтлү;
Шикәст мундә – хәсәрәтлү.
910
Ә чум үшүг овурдәкор,
Учмиш нибу әз дор – ә дор.
911
Ә һьәрәбә тә дәбәстә,
Ә хәр имид нибу бәстә.
912
Әз чумһойу үшүг дирә,
Дүллү митай ошуг бирә.
913
Дәндүһорә сохдә вәди,
Рүхшәндлүйә хәндә мәди.

914
Вәлкһой дүлә ҹүфтлү хосдә,
Әшгә – гумор нибу сохдә.
915
Ә зир судум сәр донорә,
Ә хов нибу чум вонорә.
916
Ә руз йә бо мәшг нә сохдә,
Ҹәлдлү нибу әшгә хосдә.
917
Әдәб-әркон дирә-дирә,
Әз һьәйб, йәнкә нитай бирә.
918
Йә рабирә руш нәвәкә,
Хьүрмәтү тоҹ имбу, бәкә?
919
Рачи руйә әри дирә,
Һәр биглүрә руш нәс бирә.
920
Хурдә бәхшәй, йә һьәнҹ нунәш
Нибу шәндә, ә күнҹ хунәш.
921
Һәр согә руз, нур сәбәхьи
Нитав мундә, – ә дәб, әхи.
922
Бир-нәбирә киров дошдә,
Ә ҹовони ки вокошдә?
923
Руй хорирә чәрх нә хурдә,
Ә хотур дүл ки вохурдә?

924
Тәмәхьәй кор бирә-бирә,
Нәвсә һьәнкор киһо дирә?
925
Пишой чумәш нәс дирәкә,
Кучәрилү хуби бәкә?
926
Сәрәнчоми нә винирә,
Бәд – нишәнү бидинирә.
927
Ә гәсд-гәрәз нә пойисдә,
Мүрдәйирәш ки войисдә?
928
Воруш рихдкә дүрүч-хүрдә,
Шори хокә нибу күрдә.
929
Войәй дустә дүрүнч дирә,
Сәр бирйони киринч бирә.
970
Буз донокә ә гәд һәрчү,
Әз лов ән сәк – мочиш әрчү?
931
Ә йос киро – вой кәширә,
Муйһой сәрәш ки кәширә?
932
Ә йәһәр һьәсб чәлд вәнүшдә,
Нәвс пойдәрә митай күшдә.
933
Әз дуст – әри хуби дирә,
Бичлү-кичлү нибу бирә.

934
Боворимлү нисдкәш гунши,
Чум мәдәкүн ә фурм хунчи.
935
Әри хәләф – бәһьәдәти,
Чун сухундәш әз һьәдәти.
936
Кәй пәхүрһо кинлү мибу,
Дилибочһош чинлү нибу.
937
Дүгәт русму нә дәзәрә,
Дәрзәй огә нибу зәрә.
938
Овсар хәрә кировундә,
Сәнгә дүлә митай рундә.
939
Сәр сифрорә бим-буш норә,
Дүлә нивой сихмиш дорә.
940
Әз пәнчәһой ән бибәхши,
Нә тапарун әһәнк вәхьши.
941
Әз лободәй ән пәмбәйиш,
Ә дүл зийод бошку кәрмиш.
942
Ә һозор чүр зобунә кор,
Йә бәхили – тойи ошкор.
943
Хубиникә тобу һәрчү,
Човоб ники – зобу әрчү?

944
Дүл әз бәйә нә ворихдә,
Коф әз ләһьә кәрмлү рихдә.
945
Гисмәтикә – пәхүр губи,
Әз бәхили зәхьәр хуби.
946
Ош рүгәни войисдәкор,
Чум нивәнү ә чура дор.
947
Дәрмуй хәрә әри бофдә,
Йәкиш һьәмәл нитав офдә.
948
Дәрдәчәри күшүһорә,
Йә үлүми – нүшуй чорә.
949
Кәй, әз дүнйоһ сурр михойүт;
Әз сийә шәв нур нихойут.
950
Тә ә данан суй нә күрүт,
Әз хәр нийо руй вәкүрүт.
951
Сәхт куфдикә бушә чәнәш,
Сәсү кәлә имбу кәнәш.
952
Нә күнчүсдә ә һәгг диниш,
Биһьәдәтә кор мәвиниш.
953
Тәһьәдирә туршов дирә,
Руз нитану зу шәв бирә.

954
Кәйки, әз һьәсб дәһьно мәкүрд,
Нум ән «хәр»әш һич нивәкүрд.
965
Әз дәкүрдәй руй һьәсмуһо,
Торик нибу суй бәзмуһо.
956
Воруш һьәсму рихдә-рихдә,
Гуроглугиш чәлд вирихдә.
957
Кәй, хүрдирә гәдәр нә бу,
Дүшмәш әзир бун мидәбу.
958
Кәй ки, соги – әрхәлүни;
Тәмизйәтиш сүрхәлүни.
959
Чәнкәсурлу буһо инсон,
Мәхьрум имбу әз һәр имкон.
960
Нә вомундә ә хьәр-хьәри,
Гәрд номусиш әз зәхьәри.
961
Нә офдикә чорәй дәрдә,
Пойәш митай ә гур бәрдә.
962
Әз чурлуйә хәбәр – бәди,
Хубә әхьвол нибу вәди.
963
Вомундәки ә пул, ә мол
Гәм мухуру ә фурм хьәмәл.

964
Гәриш сохдә ә гош нә лов,
Рачи руйәш мәзән килов.
965
Гәрхундлүйә күhнә гәрдhо,
Буз хәнчәли әри мәрдhо.
966
Кәй, нүшдәйи «гүрт» мойору,
Сугра заниш дорд мийору.
967
Сәрбәhәмлү нә буhо кор,
Тәhәр нибу ә хүшкә дор.
968
Мүhьүчүзлү буhо фикир,
Гур мойору йә – зу, йә – дир.
969
Үшүг ә чум кәй мидаров,
«Гәhри» әз йор зу мадаров.
970
Әз руз – тә руз мундкә зәhьиф,
Киснәйирә чү тәhәриф?
971
Вәрф нә тәкәрк нә оморә,
Ә чун бәйә дироморә?
972
Пойу буhо – чәм-чәмәки,
Кофуш имбу – дәм-дәмәки.
973
Әри хурдә шорә нунә,
Ки хиники дорә чунә?

974
Той хүшдәрә нә кәшдәкор,
Дүлә дүрүст нәс hишдә шор.
975
Сад чүр hьәмәл бофдә мийов,
Чорәй үлүм офдә нийов.
976
Ошкор мундкә – бовор бәди,
Йә минутәш ә вор мәди.
977
Ә дәм норә куч әгүлә,
Ә нәвс киро мәкүш дүлә.
978
Һьәйб хүшдәрә танусдәкор,
Сүлмә нинү ә гугчәй дор.
979
Гәришикә әз мувәхьиш,
Дәс буруку әз тәмәхьиш.
980
Әз тәнкиhой hозор вәчи;
Хьәсрәтлүрә мозол әчи?
981
Сәр зәрәйи ә hәр дузиш,
Мидомуни ә сәргузиш.
982
Әз хушә руй – митийотдош,
Нифри бәгдәш хьитийот бош.
983
Әз буй-бухун hисдкәш шору,
Гүсүрә дор – бор нийору.

984
Ночогирә сәхт нә кӱрдәш,
Әз бикори митав мүрдәш.
985
Руй кӱрдәнки әз ләг кәдә,
Ҹәнкәсури – ә һәгг нә дә.
986
Бәсгунлүйо – һүчүмһорә,
Әз күк нибу ә тум дорә.
987
Ә хүрм вини дәниширә,
Нивәрәхшүт пәни-ширә.
988
Ә хәрәби вәрдиш бирә,
Бәдбәхтирә митай дирә.
989
Ӄирйәсох – һьәрс мипокуну,
Мүрдәкор – нәвс нивокуну.
990
Ә һовойи әри рафдә,
Ә кәлләй дог ки варафда?
991
Әз кон дүли куфдирә вәхт,
Нифри дәдәй нийору бәхт.
992
Әз чум вәди нисдкә мүһбәт,
Дийә әз дүл мәхой мүһләт.
993
Үшүг хунә нә бирәкор;
Ә шор чәһьмәт чү дирә кор?

994
Кәй, нәвс һьәчәл ә гумор дә,
Мол-дәвләтә нәс шумордә.
995
Тәйтә дирә – дәкәнәки,
Сой рүшвәтә ә дәб мәки.
996
Әгүлмәндә кәмә кофлу,
Ә вор мидү гәмә – софлү.
997
Кәй, хунрихи митав дирә,
Шовһьо зомун нитав бирә.
998
Йә гутинәй – гәлизрәнкиш,
Тов-тов нидү – тәмизһәнкиш.
999
Кәй, йә шириш сәрә минү;
Тәпик хәриш һьәрә нидү.
1000
Амбар гәнәт зәнүһо гуш;
Нитав бирә әз әгүл буш.
1001
Вәркәвуш сохдәнки әгүл хүшдәрә,
Әз йортү вәдәшән вәхтә күшдәрә.
1002
Ә зүлмәт зиндонһо дәбирә вәһьдә,
Мәдан ки, шәритү ә дузи һәгг дә.
1003
Ӄурундә нәчоги нә вәпичирә,
Әләгһой согирә зу имбу чирә.

1004
«Нәhь» – «әри» ән йорә тәйтә вәкүрдә,
Кипәрә шорилүг нибу дәкүрдә.
1005
Әз судум бәдбәхти тә хилос бирә,
Кәмәрә шидралүг имбу сов дирә.
1006
Хьүрмәтә годолу дошдәкорлүhо,
Борлуни ә тәhәр кошдә дорлуhо.
1007
ХУДОлу данустә хьәсүлмәндирә,
Ә сәйәг hьәләм дор hьәсүлмәндирә.
1008
Ихьтибор нә дүhо бисурнәлүhо,
Сад руйә мәкүрү әз чур әлүhо.
1009
Мичәhой сәдиги рихдкә әз hьәдәт,
Инсонhо әзйәки нибу бирәхьәт.
1010
Коф-кәләч нисдикә ә пәсәй кәмәр,
Руй-бәруй мәкүрүт әзйәки хәбәр.
1011
Тәхьнойи мундикә ә дүлтүрәвоз,
Васала нийори ә күлтүрәвоз.
1012
Гәлпиhой дүлhорә офдорә ә сәр,
Йә лүнкәш ниимбу соф норә hәдәр.
1013
Лойигбәнд нисдикә әкәр сәркәрдә,
Дәhьворә нитану тәвәсәр бәрдә.

1014
Мәтләбhой ән дүлә бәhәм нә дирә,
Әз дор зиндәкуни дәhьәм ки чирә?
1015
Хоhишә сохдәнки әз бигәдүрhо,
Йә чорә нивини әз дигәмүрhо.
1016
Чү вәхти омокә ә hоройтү бәхт,
Фурсәлүг сәр мәзән әз чорәйтү сәхт.
1017
Хьәзүрлүг пойисдкә ә гуллуг ән хәлг,
Килкәзиш низәнү ә буллуг ән гәрг.
1018
Чәхьтирә сохдәнки әри hәр хуби,
Очорә никәшдүт әри дәр губи.
1019
Мозолhо әз инсон кәй ки, дур нирав,
Әз үшүг ән чумhош, әнчәг нур миров.
1020
Шорлүйә хәбәрhо нәбирә чикә,
Мәлхьәмлүг ниимбу үзкә вәчикә.
1021
Хәндә ловлу әри дирә дүшмәрә,
Хокәливә нийо сохи хүшдәрә.
1022
Фәргү нисд, hьүмүрhо тә сади бисди,
Икидә мәрдhорә шүhрәт hә hисди.
1023
Ковләйи ән хәлгә әз дүл хосдәкор,
Хокбәндә әрәгә рухундә әз hьор.

1024
Бинәдор залумә лов-тум сохдәкор,
Вәтәнә әз дүли митав хосдә шор.
1025
Гәзәбһой вичдонһо рәхьмә нә күрдә,
Дүрүстһош миданү зәхьмә вәкүрдә.
1026
Чәнгәдә нәфәсә мидай кәширә,
Ә хүшдә нуш нәдан һорой-хьәширә.
1027
Лап визор мундикәш әз гәм куруни,
Һич мәхьәл ә зуһун мәйор дуркуни.
1028
Нә пәймундә һүндүрирә нә сара,
Һә ним-нәһог ә гәд мәйду нә дара.
1029
Гәзәбә нәчоги нә докәш омун,
Һәкәнәш ә пәнчәй мәрдүм мәдәмун.
1030
Хьәл сохдә нәсдакә йә ләшкәр дәрдә,
Вихьдәрә ниимбу ә бәш шәр бәрдә.
1031
Һьәзизи дүнйоһә нәсдакә чусда,
Һич мәхьәл сүрхәлү нитай парусдә.
1032
Һозорһо, милйонһо мүрдкәш сал-бәсал,
Һәкәнәш чәрх хурдә мокошду васал.
1033
Киһо ки, руй күрди ә хунәй ХУДО,
Һьәчәлиш һьәзобә лап пәмбәлү до.

1034
Дәндүрә гичундә әз тоб бәхили,
Войкәрә мәвәни әз шоботхьили.
1035
Бичорә мундәнки ә пәнчәй вошку,
Нәштәрә зәрәнкиш рәхьмәлү бошку.
1036
Бир-нәбир бәбәрә сохдәнки талан,
Йәбойкәш момуни ә хәр, нә палан.
1037
Разилуг нисдикәш әз һьилом ән бәхт,
Хүшдәрә ә зир пой мәвәнкән һич вәхт.
1038
Тәкәй ки, пәхүрәш, кинәш миданут
Гәдүрһой Тирорәш, динәш ниданут.
1039
Надани хүшдәрә нәсдакә инсон,
Сарайүш мичару ә торә зиндон.
1040
Йә дәг ов нирихдкә әкәр әз һьәрәш,
Залуми нә сохдә, нибурут сәрәш.
1041
Мәхьтәлиш мундикә әри сохдә кор,
Һозор чүр коф имбу әз обур, әз һьор.
1042
Тәхсиркор мундәнки ә пишой ән хәлг,
Шәһьәмһой ән дүлтүш нидав дорә бәрг.
1043
Киснәлү-тәшнәлү мундкә йә оһил,
Әлбәт ки, чун мүдү әз сойил-бойил.

1044
Чуркумһо чәсдәнки әз чүкһой сәриш,
Сухдә чи мичару ә хокисдәриш.
1045
Әз йәлов офтои тәйтә сирр чирә,
Әз аташ ән тәнү нунһо бирчирә.
1046
Нәсдакә кәширә хьәйфи ән чунә,
Гол-могол мидәбу ә гәриш хунә.
1047
Гейрәтһо-номусһо шишикә мәрдә,
Фәләкиш нидану хьәл сохдә дәрдә.
1048
Рәхьмәкүн нисдикә дүшмәһой бәди,
Күкүрә вәкәндә, нисд сох – әбәди.
1049
Кәй ки, гәрди ә мәхьәлү хьәл мибу,
Әри мүрдә шори сохдә ниимбу.
1050
Әз дәһьвой мүрдәи тә хилос бирә,
Икидиш хүшдәрә нитав бос дирә.
1051
Ә зүмрүд чарусдкәш гәйиш мишини,
Әз фәләк хубтәтә кофиш нишини.
1052
Ошугиш бирәйкә ә күзәлә йор,
Сүрхийә догһорәш ә тов чум мәйор.
1053
Фәргү нисди ошуг бирәй, бәнд бирәй
Әз у зомон, комини руз хәнд дирәй?

1054
Ә һьилом зүһүсдә тәйтә ки, шәнүт,
Сәдигә дусдһорә әз йор нишәнүт.
1055
Кәй йортү ә пишой дугозиш нийов,
Әз хиник ән човгун бугозиш мийов.
1056
Әз хуну – ширини чусдәйә вәһьдә,
Ә нисйә мәфурух хьәзүрә – нәгдә.
1057
Йорәбәнд кәшдәнки рузһой һәминон,
Ә сийә муйһой сәр ниофдону дон.
1058
Дүлшори винирә әз кук, әз духдәр,
Имидә һәмишә ә софә рүхь бәр.
1059
Мозолһо хәбәрсүз омокәш – кәйһо,
Хүшдәрә пәс мәдан әз хушәз бәйһо.
1060
Мозолмәнд бисдокә духдәртү-куктү,
Ә гәриш тобудиш мусуху тук тү.
1061
Әкәр ки, нә букә йорә вәфойу,
Әз чуму мәдиров софәй чофойу.
1062
Әз тараф ән ХУДО расирәнки бәхт,
Никирә пәймундә нәс бирә һич вәхт.
1063
Дуборә кәшдәнки ә дугоз ән йор,
Манчара кәширә ә бугоз мәйор.

1064
Пар зәрә вәhьдәhо ә сәр ән күлhо,
Йә ХУДО хәбәрдор имбу әз дүлhо.
1065
Доглүйә вишәрә сохдә томошә,
Сәртүрә hәмишә зәвәро вошә.
1066
Үшүгhой ән шәвә күшдәнки hьәсму,
Хок хори әз воруш ниимбу пәшму.
1067
Ә инсоф омокәш йә-дү бо фәләк,
Ҹәкәнәш хүшдәрә хуб дор әз кәләк.
1068
Магнитлү кәширә, ә сәйрү дәбош,
Ҹич зомон әз дүнйоh киләйлү мәбош.
1069
Дүшмәhо бәдә рәхь кәшдәйә вәhьдә,
Нимәчун – пәләмүрд мокошдут бәгдә.
1070
Ә hәлгә вәкүрдә hәндәвәр дустә,
Әз куку-духдәрү ниимбу ҹустә.
1071
Ә мүхьточ йә русму вәбирәкорhо,
Ҹич мәхьәл нивүнүт вәкирә корhо.
1072
Әз гәзәб дүл хүшдә хун күрдәкорhо,
Ухшәри ә дәhьәм – ҹун мүрдәкорhо.
1073
Нәштәрә зәрәнки ә сәр дү-йәки,
Мозолhо әз hьәрә мурав чәпәки.

1074
Ә дүшмә чарусдкә сәдигмәндә дусд,
Комишлү суй мүдү – ҹузлай гәндә пусд.
1075
Гәчәгә дүздирә сәнәhьәт сохдә,
Әз ХУДО нидани гул-гәнәт хосдә.
1076
Әз ләhьәй әнийәки нунә парундә,
Хорирә пәсәво нибу чарундә.
1077
Ә hьәрәй ҹувурhо дәбирә вәhьдә,
Пәшмуни нәйово, коф сохдә бәгдә.
1078
Динлүйә Тирорә норикә ә йон,
Ә чумтү тов нидү – ХУДОлүйә шон.
1079
Әз хунәй ән ХУДО руй чарундәкор,
Әз рүхьhо нидану суй парундә шор.
1080
Әри инсон hьәзиз буhо – хосдәхун,
Гәриш дүлә hич вәхт нидав сохдә хун.
1081
Үшүгhой hоворә нә дирә вәhьдә,
Бәкәм ки, зиндәкун ә точә hәгг дә?
1082
Ә фикир домундә әз гублүйә дәрд,
Нидани чарусдә ә хублүйә мәрд.
1083
Вәнчирә-вәнчирә дорhой hьүмүрә,
Вор-дәвләт мидани – хәрәй күмүрә.

1084
Ә мүгүр овурдә зобуй бичирә,
Һьәсонтә чәзорә нибу вичирә.
1085
Ибрәтә вәкүрдә әз дирәйһо хов,
Пойһорәш дәсәлү мәди ә бухов.
1086
Ә дүнйоһ вәдилү нә буһо зулум,
Таза гәсд бийо бу әри чун залум.
1087
Мүһбәтә – гирлигон кәй ки, мисохут,
Һьәилә әз дәдәй чиро нисохут.
1088
Руй һьәсму бисдокәш һәмишә коврә,
Сокитә динчирә овурдә говрә.
1089
Кучлуйә йәрәгә дәшәндә ә кор,
Бир-нәбир һьорирә мәсох торимор.
1090
Ә гуг сәр вонорә рүхьбочлүһорә,
Ә зир пой мәвәнкән мүһьточлүһорә.
1091
Руй ХУДО чарусдкә әри зәхьм дирә,
Ә нимаз рәхь воку тә рәхьм нә бирә.
1092
Һьовунә хүррикә йә сүрхә бала,
Зумусту марасү – рузкор васала.
1093
Мәгсәдә норәнки ә пишой хүшдә,
Хубһорәш хәрәблү нимбу күшдә.

1094
Тәкәрклү рихдәнки кулләйә сәнгһо,
Ә чү хьол мирасү гәтрәйә чәнкһо?
1095
Михьилло сохдәрә һьәдәтлү күрдә,
Ов-һьәил чәһьмәтә мәкүш тә мүрдә.
1096
Гәндәйә пәрдәрә кәширә ә руй,
Сипирә донһорә мәвәнкән ә муй.
1097
Бәрәкәт бирәи йә донә дәниш,
Ә хори ән вәтән укәй мәдәниш.
1098
Хокисдәр бирәнки – сухуһо һүзүм,
Чызинә нә дорә, нитав зәрә күм.
1099
Тәкәй ки, инсофу ә хуш нимибу,
Һәггирә күшүһо бәдбәхтиш имбу.
1100
Сәнглүйә дәврһорә хьәсүллү дирә,
Торикә магараш нәсиллү бирә.
1101
Аташһо әз һьәсму бисдокәш тийи,
Һәкәнәш тәрк нибу һьәдәт пинтийи.
1102
Фәргү нисд, ә шор дә, нобкә, ә вой дә
Һәгсүзә мәхьтәлә ниимбу фойдә.
1103
Ә бихьол бикори әри чарусдә,
Инсонһо әз шәфти әрчү палустә?

1104
Шәш гушшә вошәндкәш чүфтлүйә зәрү,
Гәзәбhой ән түнди чунәш имбәрү.
1105
Тәлатум бисдокәш кучhой зийоди,
Ә гомбур зулмәти довом бийо ди.
1106
Имтоhон вәкүрдкәш залумә фәләк,
Бор-бәhәр нә чирә пур нибу әтәк.
1107
Әләглү чирәнки зулмәт войhорә,
Рәхьм ХУДОш дошдәни милләтхойhорә.
1108
Чәнгәдәр кучлүтә hисдикәш садан,
Һьәсонтә тәслимә мәвих чүн надан.
1109
Һьиломә йә сәhнә хьисоб сохдәкор,
Әз синәй тәбиәт нидав хосдә вор.
1110
Разилуг нисдикә әз зәвәр hьәсму,
Имид тү момуну ә hәдәр русму.
1111
Догуног бирәнки фирәhho-тәнкho,
Әз бәди суй мүдү кәләйә чәнкho.
1112
Мүhләтә парундә әз пәнчәй вошку,
Тәклифhой боришмиш сүрхәлү бошку.
1113
Кумәки нәбирә әз гәдәр зийод,
Әз бәбә нә дәдәй нимуну йә од.

1114
Ковләйи ән хәлгә әри войисдә,
Чүн салдат ә гуллуг имбу пойисдә.
1115
Инсофсүз – вишәрә тә чүп вәнчирә,
Ә дәсү буховлу пучун зәнчирә.
1116
Хисирә – ширинбәнд нисдикә әкәр,
Сүрхә вәхт ән шәвиш микрору hәдәр.
1117
Духдәрhо ә дәдәй нәзәкә ухшәш,
Рачирә сириглү ниимбу духдәш.
1118
Дәhшәтлү бисдокә куч зимиләрзho,
Чикәрhо хьәл имбу әз бими тәрсho.
1119
Сәхтлүйә кәрмиhо рихдәнки аташ,
Ә синәй тәбиәт имбошут саташ.
1120
Кучлуйә ворвори омокә гуног,
Хунәhой сәхьибәш мүйлү догуног.
1121
Вәркоруш чәхьтирә әри сохдә хьәл.
Гәрболә әз йортү мәшән hич мәхьәл.
1122
Шәhьмәлә офдокәш әкәр ә шох тү,
Нәhьләтә ә сәр хәлг тийи мәсох тү.
1123
Әз зулум hьәзийәт сохдә дод-бидод,
Точhорә hьәнкорлу мәсох од-бәод.

1124
Нухоруш парусткәш әз гәриш гобу,
Чәтинә корһорәш әхир бийо бу.
1125
Йәршоләйим – һьәзизмәнди куфдирә,
Бүтүн һьилом һәр күнчүрә соф дирә.
1126
Ә сәр хүшдэ оморәрә кәй нидав,
Гәришүгә кор һьиломә ки мидав?
1127
Әри һозор эн салиһой тоорих,
Йә зиндәйә мәһьлумәти товорих.
1128
Ә чум бәндә вәди нисдкәш һьәрәки,
Говрәһорәш күллү дошдә кәрәки.
1129
Фәргү нисд, гәйгу бу, йә нобкәш бим бу
Киснәйи кәшүһо ночогиш имбу.
1130
Әри хуби сохдәникә хьәрәкәт,
Пишойтүрә нийо буру шәрә бәд.
1131
Туфонһой ләрзиһо пой донорәнки,
Мүһьүчүз мивини – фойдә дорәнки.
1132
Зар-зари вокундә гобоһой тәнә,
Ә хүшдә суй зәнит рачһой вәтәнә.
1133
Һьәзизхоһи эн бәбәрә точундә,
Куч-гувотә рүхьлү митай бочундә.

1134
Разилуг нә дорә хүшдәни духдәр,
Чунсоги нийилү һәр рузә рүхьбәр.
1135
Ә чум хүшдә әри бәди нәдирә,
Йәкиш нивнү сәбәхьинә вәдирә.
1136
Бәһәмлүй шәхикә ә бим үкүдү,
Һәркирәш бисдокә сәдого мүдү.
1137
Хьололбу хосдәнки ә пишой мүрдә,
Кинһорә ниимбу тә әхир күрдә.
1138
Водорә насдакә чунәй гудузә,
Дирәнки дулу сох һәрбой лов-бузә.
1139
Хуб-хәрәб чүникә әри данусдә,
Һәр чирә ә ләһьә нибу чавусдә.
1140
Хунәлү, чикәлү нисдикә инсон,
Әз хубә зиндәкун дур имбу имкон.
1141
Әз ночоги визор мундә тәкәй мунд,
Тийи бирә һьәрсһой чумә ки пәймунд?
1142
Нишонә дорәнки сурһой эн дүлә,
Бушләмә мәвошән тохһой әнкүлә.
1143
Пирәнгинә нибисдокә һьәсмурә,
Софә гимәт һич нидорут хьәз нурә.

1144
Ә дорун эн космос рэхь бофдэ-бофдэ,
Йэ чура элгүрэш нидангү офдэ.
1145
Гэтмэгэрушугэ корhорэ дирэ,
Әз сабур ниимбу борhорэ чирэ.
1146
Әз зулум косиби эри вирихдэ,
Обурэш, хьэйорэш ниимбу рихдэ.
1147
Сэhьэрэ дорэнки эз гэдэр зийод,
Ә чэhьмэт, эз нумтү нидав мундэ од.
1148
Дорэ коф хүшдэрэ хурдэнки – инсон,
Йэ кэлмэш ниимбу эз шүhрэт нэ шон.
1149
Бэробэр бисдокэ азади hэр кэс,
Хушбэхтиш мидобу э пэнчэй hэр кэс.
1150
Әз согломи – э ночоги чарусдэ;
Шэв тэ сэбэхь ховиш митав парусдэ.
1151
Гэрболhо бэхьсэлү кэй ки, бийо бу;
Бүзүркэ инсонhо hьэйблү нийо бу.
1152
Йэ хүп нэхурдэйи эз мич hьовуни
Фикир сохдэ, нэбу э бим домуни.
1153
Күлhорэ винирэ э лоh hэр чикэ,
Чэннэтлү нидани үзкэ мэрчикэ.

1154
Ә кон дүл нэдэкэ гисмэтhой мүhбэт,
Фойдэрэ нивүнү имидhой мүhлэт.
1155
Ә чикэр дарафдкэ зэхьэрэ тузhо,
Тазадан мокошду сэhьэрэ рузhо.
1156
Әз hорой эн бочихь бисдокэш гизмиш,
Туршэлүш – ничару э ширнэ кишмиш.
1157
Мурдала бинэвсэ эри сохдэ рэдд,
Хьололэ рэхьмирэ нишэнүт эз бэд.
1158
Ковлэйи вэтэнэ бугмиш сохдэкор,
Әз hьэсүл эн хүшдэ нидав хосдэ hьор.
1159
Кумэки нэ бирэ – эрхэрэ хуно,
Хунhорэ микэшүт эрхhорэ хуно.
1160
Ә хори Израил зүhүсдэкорhо,
Хэбэрдор бийо бу эз сура корhо.
1161
Йэ миллэт сэhьэрлү кировундкэ руз,
Тэ hьүмүр кирошдэ, кэмэр нибу дуз.
1162
Әри рундэ дүшмэлүйэ бодhорэ,
Әз нэшдэрhо микировнут йодhорэ.
1163
Бинэдон Фараон, кэй ки, вачарусд,
Гул бирэй чуhурhо э нэгүл чарусд.

1164
Ә гирог никәрәй ән Гудйол нүшдә,
Ә гәнәт хәйолhо митай вәнүшдә.
1165
Ә дугоз залумhо вонорә килит;
Ћьәилә йәтимлү – йәсир мәйилит.
1166
Ә хьәсрәт ән вәтән дәбирәкорhо,
Әнчәг ки, әз Тиро вәкүрдә шорhо.
1167
Тә думон дәкүрдә сәр ән догhорә,
Хьүвсәлә ниимбу чәмән богhорә.
1168
Гурбуни күшдәнки әз дүли-чуни,
Ћич нәбу әз мисвой ән були муни.
1169
Әз рәхьбәрhо вәкүрдәнки мәсләхьәт,
Ә нәвсәвоз чуниш бийо бу рәхьәт.
1170
Кәлә ХУДОй ән Оврohом нә Миши,
Дәрйоhhорәш пур сохд әз бим нәмиши.
1171
Әри пар зәрәйи – йә кушдокошку,
Күчмишә вәhьдәйтүш hьоширлү бошку.
1172
Йә соглом, йәнобкә, йә хәстә букә,
Әз дәдәй зийотдә ки хостә кукә?
1173
Ранк-бәранк hисдиhо күлhой ән чәмән,
Йәрәвурд чәннәти – әрач ән вәтән.

1174
Гисмәт ә бәхтәвоз сохдәнки гуллуг,
Ћәндәвәр вәтәнәш мәкүрү буллуг.
1175
Фачийәh нәкуми түнд бирә вәhьдә,
Фәләкиш кумәки нисоху бәгдә.
1176
Разийәт дустирә нә сохткә гобул,
Хәндәhой ловhорә нидай дирә бул.
1177
Ә хьүкүм ән йә пой вомундәкорhо,
Мумуну ә хьәсрәт видово корhо.
1178
Әз дәhьәм ковләйи чусдәнки инсон,
Шорийү кәм нибу әз курунди тонн.
1179
Нәсдакә вәкүрдә дәсә әз бәди,
Мүрдәнки говрәйтүш ниимбу вәди.
1180
Ә сәхьрой ән гумhо чун дүhо әлчәг,
Ә дәндүй гиргушhо мофдону әнчәг.
1181
Догуног сохдикә бир-нәбир түрә,
Ә козит мивәни сирр вәкир түрә.
1182
Пойундә нәсдакә дигләhой hьәрсә,
Ә мүгүр миойри микләhой тәрсә.
1183
Әз дүли бисдокә хосдәйи әкәр,
Килитсүз мумуну гилиhой ән дәр.

1184
Сәрбәһәм нә дирә сәбәхьи рузә,
Пәймундә нитани тәмәхьи дузә.
1185
Тәйтә ки, әбәди сәхьиб ән һьорут;
Гәришә мувәхьә тәхьно нидорут.
1186
Ә гәнәт хәйолһо вәнүшдәникә,
Пәләмүрд мәвәхиз әз нүшдә чикә.
1187
Мозолиш әз кинтү чарусдә вәһьдә,
Зар сүрхиш, бочәхьәт, парусдә бәгдә.
1188
Зәхьәрбәндлү хурдә бәгдә гәм бәхтә,
Ә хубә руз зу нирасу – кәмтәхтә.
1189
Пойисдә нәсдакә ә сәр ән кофтү,
Йә тонн йүк момуну ә кәрдән софтү.
1190
Ә хьүрмәт варафдкә әз чәхьттү – диниш,
Һьәсонтә йә корәш ә вәхтү виниш.
1191
Әз сәр Синай чар бирәнки ловойүш,
Ә дог киро дәкиш имбу һовойүш.
1192
Һә ним-ноһог вадарафдкә әз хүшдә,
Согломирә дийәш мидав зу күшдә.
1193
Һьәйнәшифро локо зәкә ә динү,
Һьәсб һьәчәлиш хьәзүр имбу ә кинү.

1194
«Мәрмәкинио» – куфдирәкор һәмишә,
Гәлифорә зу фушәндә әз кишә.
1195
Ә чәкәрәк офдорәнки бим хошу,
Гәләтлүһош бурра зуһун имбошу.
1196
Имидлүйә мити бирә ә шәһьво,
Сәгәлүйә вози нибу ә дәһьво.
1197
Сурәт сүрхи бирә чикә – балаһо,
Әз кин үшү дур мумуну болоһо.
1198
Хәхәлүйә бор шовундкәш бәһәрдор,
Чун сухундә, гәриш мәбош ә һәр кор.
1199
Догһой вәрфи түгйон зәкәш хьәлә – хьәл,
Кәрдәнхурдә – корһо мәвин һич мәхьәл.
1200
Әз ХУДОйи хьололикә мәндәйүш,
Ә чәнд дәрдһо мәлхьәм имбу хәндәйүш.
1201
Чәнкәсур бисдокә одоми әкәр,
Әз чумһо мофдону ә фурм бәднәзәр.
1202
Мүһьүчүз дүнйоһә әри сурр хундә,
ХУДОймуш гувотә мидав бурбундә.
1203
Кучә сәсһо шинирәнки әз һьәсму,
Зиндокуниш нүкәр имбу – ә русму.

1204
Йодпәрәстә дәшәндүткә ә тәнү,
Әз зәхьм дүшмә хилос имбу вәтәнү.
1205
Кәй, инсонhо әри йәки гул нибу,
Гәйгуй хәлгә кәширәкор бул имбу.
1206
Ә зир хори тә дәшәндә пучhорә,
Израилә хүшдән ХУДО куч дорә.
1207
Ә гәсд хәлгмә поисдәнки дүшмәhо,
Әз дәс ХУДО хилос нибу күшмәhо.
1208
Дузиhорә әзир пойhо сохдә хьәл,
Дуркуhорә томом мәхой hич мәхьәл.
1209
Пәшмулуйә хүрд бисдокә софә дүл,
Ә дод нолә мәлхьәм бошку коф әгүл.
1210
Әз бомбоhо дур нисдикә бим сәрү,
Кәлә дәhшәт софлүhорәш имбәрү.
1211
Әз тор шәви, кәйки, ә сәр хун маров
Бәләд буhо, ә гәд губи нидаров.
1212
Әз сүрхә Тироhо hәрбой нәхш дирә.
Хәйолбәнд зүhүhо фикиркәш бирә.
1213
Имидә күшүhо әз бүмүздйәти,
Нә хьәвәс, нә тәмәхь ниимбу вәди.

1214
Ширинә хәйолhо hисдкәш йә гушун,
Фәрсүзә хьовурә ә гуг мәнушун.
1215
Йә хүпләй ән овәш әри вокуфтә,
Сабура дощдәкор сәр нитав куфтә.
1216
Ә hьәрә, тә кәйки, софә хьовур дә
Наданәш ә мүгүр имбу овурдә.
1217
Думонhо ворушә нә овурдәнки,
Сайловә нирүхү ловоhой ҹәнки.
1218
Мүhьүҹүз ләшкәрhо сурлуйә вәhьдә,
Лоллүйә күмиhош ә сабур ҹәh дә.
1219
Зийодә дәвләтә әри войисдә,
Ә имид ловоhо нибу пойисдә.
1220
Ҹофолү нә дирә түндлүйә корә,
Софолү ничини бәндлүйә борә.
1221
Руйтүрә чарундә нәсдакәш әз йор,
Шүбhәhой бүхтүрәш әз кушу пәс дор.
1222
Ә гәд хун дәрикә дәс сийә бәдhо,
Бул бәhәр ничини әз гийәмәтhо.
1223
Инҹимиши нә бисдокә ә hьәрә,
Хәҹәләтбәнд хьәл ниимбу чүн кәрә.

1224
Нәсдакә хәндүсдә ә һьәмәл хүшдә,
Вәкирә хьүрмәтә мидани күшдә.
1225
Бирйони бирәнки базуһой мәрдүм,
Ә зир дәр хьәл имбу ә тәһәр ән дүм.
1226
Тәһьрифмәнди тәхьнойә бәрг нийо дү,
Шон-шүһрәтә хүшдәни хәлг бийо дү.
1227
Дәсһойму нә зәкә чәкһой дү дәсә,
Кушһойму нишинү зиндәйә сәсә.
1228
Сугдә дустиш оморәнки бодолог,
Нә нәхьс имбу, нә ҹәхьт имбу, нә чорә.
1230
Хүшдәнхоһлу әри дошдә тәкирә,
Ҹәхьт мәсохит әри күшдә йәкирә.
1231
Тәфәһьәт нә бирә һүндүри-сари,
Һәдсүзә мәһәббәт ХУДОш амбари.
1232
Су-йәлов рихдәнкиш ә сәр бәдитү,
Хубирәш әз йортү ә бод мәди тү.
1233
Ихьтиборлу нә бисдокә һьәмәлһо,
Бәхт мүйрүхү әз лүҹүһой ән бәлһо.
1234
Сәхьиблү коф сохдә әз нум бәдә тән,
Уйдурмә корһорә ә чум мәдәшән.

1235
Гәргүшә нифриһо нәбукә бәдлү,
Күклүйә йараһо нишәнү һәдлү.
1236
Әри сухдә, кобобиһой мүһбәтлү,
Әнҹәг ХУДО бийо бошу мүһләтлү.
1237
Нәвилорә винирәнки чәпәки,
Хүрдә нуну һәчиданки кәпәки.
1238
Ә пишой хәлг, пой норәнки шәрәки
Мәмзирһорә әнҹәг тубо кәрәки.
1239
Кәй әз шүбһә гәтийәти никәшут,
Ә рәхь мүһбәт хәҹәләти микәшут.
1240
Инсонһорә вичирәнки ловодор,
Гилинч күрдә, сәр низәнү һоводор.
1241
Сийә чум нисдикә йә духдәр әкәр,
Ширинә коф зуһун ниимбу шәкәр?
1242
Ә бим үшүг сухундикә шәһьәмәш,
Кунгәрболи ә бод дорә дәһьәмәш.
1243
Һорой-хьәшил ән хунәрә шинирә,
Зиндә-зиндә ә хок дәни – винирә.
1244
Очуглу нә мундкә дәрһой ән дүлтү,
Гәнәтлү сур нибу шәрһой ән күлтү.

1245
Әз һьилом шорирә әри рач дирә,
Әз әгүл ниимбу бим-бирач бирә.
1246
Әз рачә сифәттү нәс рихдәкә нур,
Һьәзизә хостәйтүш митав кәшдә дур.
1247
Дәдәйә тамаруз нә һишдкә йә чиш,
Хүшдәрәш бәхтәвәр мивини һәчиш.
1248
Ә зулмәвоз тә күк шәндә вәкириш,
Рузә ә шәв гәриш сохдә нә кирис.
1249
Ә гәриш милйонһо әкәр дәри түш,
Ә бәди нимуну һьилом әри түш.
1250
Әз дүнйоһ нәсдакә вәкүрдә ләзәт,
Ә чумиш нидобу нә вор, нә дәвләт.
1251
Вичирә нәсдакә хубә әз хәрәб,
Зу гупмиш имбоши әзи ләхсә дәб.
1252
Һьәсмурә думонһо күрдкәш сәр-бәсәр,
Һә кәнәш мучучи мундә тәвәссәр.
1253
Хәрәбә човобә кузәт сохдә вәхт,
Әнкүлһой тәрсирә дарам мәкәш сәхт.
1254
Ворушһо ә сайлов чарусдә вәһьдә,
Чәнд бойкә ә ховһош мивини бәгдә.

1255
Тәрсәнкоһ хундикәш дүшмәй хүшдәрә,
Һә кәнәш һьәсонтлү мәхун – күшдәрә.
1256
Ә сабур вомундә, нә дикә йә кор,
Гәндәлү нивүнү нә бәһәр, нә бор.
1257
Сәрбәрәхь гәрәзә ә нәфстү киро,
Нитани вәрзундә чүн пәлүй Тиро.
1858
Ә чумһо боворим нисдикә түрә,
Һәми һьәсб, һәми хәр митай гәтүрә.
1259
Ә куш тү боворим нә сохдә вәһьдә,
Әз хәбәр ән кәсһо чү дәһьәм бәгдә?
1260
Вәтәнә әз дүли хосдәкорикә,
Зәвәртә ниимбу үзкә шорикә.
1261
Ә ХУДО нә Тиро нисдкә боворим,
Һич мәхьәл никуйит: «Чү хубә шорим!»
1262
Әз дәдәй бирәйи гитикә әгүл,
Сад чиро дәрд нә гәм кәм нибу әз дүл.
1263
Әз нәрһой ән чәһьмәт – әз той-бәтойи,
Хүшдәрә кәширә, дур нийо пойи.
1264
Әгүлә бәрдикәш бибәхшә сәрһо,
Куч – гувот кәм нибу әз гучә нәрһо.

1265
Чор тараф хүшдәрә нә варавундә,
Мучучи тәмизә ки дарамундә?
1266
Ә хотур мәнк шәви кәй ки бим мийов,
Пишнәви нә бирә, шәхьәнкум нийов.
1267
Ләрзундә митайкәш лүкәhой дорә,
Хәхәлү хьәл мәсох бәhәрә, борә.
1268
Күкләмиш нә сохдә тәлhой ән тара,
Ә гәриш ошугhо ә бәхьс нә дара.
1269
Ә товнәй чунсоги сохдәнки муно,
Дәрд чумиш зобуни чүн дүлә хуно.
1270
Тиролу дирәнки рушлуйә мәрдәш,
Әз хьүчәт сәдиги гуй сохит дәрдәш.
1271
Миторә ә хори сәхд сохдә вәhьдә,
Хьололиш, хьәримиш әсуд – ә hәгг дә.
1227
Сиб-сийә палтара вокундәкорhо,
Һьәрс кирйәh рүхундә әз мундә hьорhо.
1272
Һүнәрлү нә буhо әри кәлә кор,
Омбуруш ничүнү әз гугhой ән дор.
1274
Әз дүли омокәш әкәр ә хош тү,
Ә тәмәхь нәфс хүшдә дустог мәбош тү.

1275
Тәкәй ки, чор тараф бәдбинлү имбу,
Иллоки, йә кәсиш динлү ниимбу.
1276
Войкәлү нүшдәнки ә гәд корхонәш,
Әз гәриш ән дүлтү бийоф шордонәш.
1277
Йә кәмләй ихьтибор дәкә ә hьәрә,
Һьәсәллү митани дәhьәм сәhьәрә.
1278
Вәдилү бирәкор ә гәриш чәhьмәт,
Ә гур бәбә-дәдәй мәчүнү рәхьмәт.
1279
Әз бирәхьм тәвәггә сохдикәш әкәр,
Ә кортү йаралү нибу чүн зәркәр.
1280
Ә ләшкәр ховлуhо кәй ки той имбу,
Мүрүhо инсонә сойәш ниимбу.
1281
Нәс дннмиш бирәкә әз нәхьси хүшдә,
Чунәш ә бод мүйлү әз бәхьси хүшдә.
1282
Гәдәгә зәрәнки йә гуллуг түрә,
Ә сәр hьәсб мәвокун – овсар гәтүрә.
1283
Чәмәнлүйә богчәhорә винирә,
Сәс гушhорәш митай хьәзлү шинирә.
1284
Шоробә вокуфтә, сүврүсдә бәгдәш,
Пурдали имбошу хәндүсдә вәhьдәш.

1285
Һьәҹойиб танусдкә сурр дәкүрдәрәш,
Воҹиблү мухуну гәрд вәкүрдәрәш.
1286
Ә тарһо йәловә тәйтә хүшк зәрә,
Әз киһо мәкүрү хьәйфһой хүшдәрә?
1287
Вор-дәвләт вәчикә әз гучогиһош,
Тәфәһьәт ниимбу әз гәчәгиһош.
1288
Әз пәхүр дүл хүшдә бәхтә нә чикәш,
Молкомут мизәнү ә нүшдә ҹикәш.
1289
Ә шор хәлг, тәкәй ки, ҹәләш имбофи,
Ә чәркәй бүзүргһо ҹикәш нийофи.
1290
Сәдиги нә дәкә ә рузһой һьүмүр,
Мозолиш мусуху ә тәһәр күмүр.
1291
Нухоруш бисдокә ә тәһәр бургов,
Нәфс инсон суй нидү ә иштоһой ков.
1292
Әз хәндәй биһьори букә пурдали,
Зән-зорәш мукуйу: «И чү мурдали!»
1293
Оворә кәшдәнки кучә-бәкучә,
Вәрзундәш чәтини әзини пучә.
1294
Һьәрс чумә рухундкәш диглә-бәдиглә,
Вор-дәвләт согирә нинү ә миклә.

1295
Зәнкилов сүрхирә кәрдундкәш йә хәр,
Һә кәнәш әгүлү бул нибу ә сәр.
1296
Тә кәй ки, софирәш гургут мисохут,
Дуркуни-дузирәш субут нисохут.
1297
Кәй зомон ән пири гүрбәтүш мибу,
Әз нофу зәвәртә хьүрмәтүш нибу.
1298
Әз һьәсму ҹусдәнки сад ҹиро лово,
Ә виҹдон сәдигһо мәбош хьәлово.
1299
Ә сифрой мәҹлисһо нүшдикәш бишән,
Сабураш гуй сохдә, мәдәшән шивән.
1300
Тәйтә шор вәрзундә әгибәт түрәш,
Ә дүнйоһ ҹар дәшән һәгигәт түрәш.
1301
Ә дәһьво чарундкә гәһрлүйә ҹәнкә,
Нәштәрә нишәнү әз кәф ән пәнҹә.
1302
Зиндәкун соворә бирәнки чәхьәт,
Дүл бәбә-дәдәйиш мукуфу рәхьәт.
1303
Тә навад расирә – хьәшдод хьәшти тү,
Хүшдәрә суроглу бийо кәшди тү.
1304
Чорәлү бирәкор ә тәһәр момуш,
Ә бим хәлг мивәрзү хьәвәс илһомуш.

1305
Әз чорәй ән милләт мундкә чәпәки,
Пысирә войкәһош ә фурм кәпәки.
1306
Нә човгун, нә шәхтә, нә ләпәй сузов
Йә йара низәнү ә расти – дузов.
1307
Вәтәнә вәрзундә әз дәс хәйонәт,
Ҹәһьмәтә ҹунлу дор чүн йә омонәт.
1308
Хунәйү бисдокә сәйәг кәрколу,
Нәфәсәш мокошу ә суй мәрколу.
1309
Дәс чәпә әз дәс раст нисдикәш сурог,
Һәмишә шушдәнүт әз ов йә булог.
1310
Чүтам ки, инсонә дү дәсү вәри,
Никәрәш ә минчи дү хүшки дәри.
1311
Ә гәриш мәгбуни домундкә инсон,
Әз Тирой ән Миши мийофу имкон.
1312
Зийодә тәлхьә коф әри вәкүрдә,
Сәровнәй зәнирә нибу дәкүрдә.
1313
Гәришуг бисдокә хәрәбһо-хубһош,
Һьәсәлә ә зәхьәр мичарну губһош.
1314
Таразлү нисдикә дустә хьисобу,
Әз күкү парундәш ә дәб мидобу.

1315
Ә кочук суй нокәш пәнҹәй ән дәсә,
Ҹарулу нибәрү кулләй ән кәсә.
1316
Әз түндә һьәмәлһо вәкүрдикәш дәс,
Ә дүл тү хьилләйи мәдор әри кәс.
1317
Һьәрсһорә рухундә һьәсонт бисдокәш,
Чумһорә ҹарундә ә гәсди нә кәш.
1318
Куфдирәй ХУДОрә норәнки ә сәс,
Соворә һьәилсүз нәмуно һич кәс.
1319
Дәвләтлү – һьоширлү зүһүсдә вәһьдә,
Сәр түрәш гуз күрдә дәб бошку, бәгдә.
1320
Хьүвсәлә нисдикә әри кор бәрдә,
Һьүмүрү дуразлү нә дор и дәрдә.
1321
Ризинлү-чайчилү кәширә вәхтә,
Ә сурог мәвәнкән хьәзүрә бәхтә.
1322
Кәләтәй хунәрә сәрпуш хундәкор,
Әз сүрхә дәбәйи митав мундә шор.
1323
Әз дүләпәсәйи һисдкә кәдәрү,
Шорлүйә муштулуг дүләш мәбәрү.
1324
Ә һьәдәт офдокә гәрәгәтрәйиш,
Ә зулум мичару бәдрә бәстәйиш.

1325
Садана дирәмунд нә шовундикә,
Бәгдәтә чү имбу сад һьовун дикә?
1326
Шир дәдәй хурдәнки әз нәфс тубойи,
Хошлүйә озкорәш йә бәхш ХУДОйи.
1327
Ә пишой су аташ гәмкин пойисдә,
Ов – воруш һьәсмурәш имбу войисдә.
1328
Кәрмийә һоворә сохдәнки гобул,
Куч – гувот импару әз дү пой, дү гул.
1329
Ә бим һәр хүрдә кор сохдкә тәһьәчүб,
Әз мичәй йә шориш нитав зәрә хүп.
1330
Ә таза хунәһой хьәнүхәбәйит,
Һәшданки хьәтонлү йә нәрә бәйит.
1331
Әз сәрәкичиһо тә бирә хилос,
Ә рәхь зиндокуни чү хьол, чү мирос?
1332
Әри зир гултугһо бисдокәш дәмкәш,
Ә мирод нирасу мүхьточо тәмкәш.
1333
Әз кәф дәс парусткә расай вочоруг,
Ә мүшкүл мофдону тазай бочоруг?
1334
Пойһорә шушдәнки ә миһьид нисон,
Хьәмислү нийо бу нә тәшт, нә локон.

1335
Бәтәвәр зүһүсткә овһьәил хунә,
Кәләтәш ә пәмбә мидору чунә.
1336
Нәсазлү бирәнки хьол-әхьвол фәгир,
Әз кәләш, әз чүкләш имбошу тәһгир.
1337
Хүшкирә вошәндкә ә тәһәр ән бүст,
Тә нәфәс кәширәш имбошу сип-сүст.
1338
Тупәһой думонһо пар зәрә вәһьдә,
Һьәрс чумәш мүрүхүт әз чәнкһо бәгдә.
1339
Дәр-бәдәр пойисдкәш әз әгүлбуши,
Гәймоглүш нәс бирә коф куши-куши.
1340
Палтара вошәндә ә от мәхьәчәр,
Әри кәрм офтойи мәмун дәрдәчәр.
1341
Чүкләлә һисдикә һә йә кәмләләш,
Ә хьүрмәт бәбәйи вәбошку ләләш.
1342
Ләпәлү нисдикә мәһьәной кофтү,
Мәһьүлүм зу имбу тәхьсирәй софтү.
1343
Хойәһой кәркирә һәр бой вошундә,
Вәчәһой ләшкәрә митай хошундә.
1344
Инсонһо чумһорә тәкәй дәкүрдә,
Сәдигиш ә гәд хун чикә вәкүрдә.

1345
Гобугә пусундкәш хьәрисә лох тү,
Һьәрәрәш һич мәхьәл гәриш мәсох тү.
1346
Ә сәвкәнд вомундкә дуркуһо-дузһош,
Ә гуг дог мүнүшү сәрһошу гузһош.
1347
Дәндүһо әз чикә чүмүстә вәһьдә,
Әз кобоб дәһьәмә ки чусдә бәгдә?
1348
Һьәсүлә дорукә һәр гул-гәровош,
Инсонһо ә мәнлик нибу хьәловош.
1349
Ә сифро нүшдәнки ә хунәй йобу,
Хьүлчүгә вәдорәш ә дәб нидобу.
1350
Добонһой ән мәхьсо нәбирә түтүр,
Рәхь түрә мәвәнкән әз кәлә-кутүр.
1351
Коф-кәләч вәчирә ә хәрәй кушһо,
Дарамлү никәшдүт ә һьәрәй бушһо.
1352
Сабурә әхирлү нә дошдәкорһо,
Бәһәрә ничүнүт әз кошдә дорһо.
1353
Бәбәйә хосдәлү бисдокә һәр кор,
Әвлодиш богбонлу имбу бәһәрдор.
1354
Насдакә хисирә тәйтә нур сәбәхь,
Ә садан суй мәбош – ә лүнк шәндә рәхь.

1355
Саламат – согирә шух дирә вәһьдә,
Иштоһой оһилиш тух бирә бәгдә.
1356
Хурдәһо-бәрдәһо тә бирә нушлу,
Йә кәлмәй зуһунтүш бошуку хушлу.
1357
Мишарһо-тәвәрһо кәй корсүз мибу,
Әз һәдә-гурхиһо дор борсүз нибу.
1358
Кәйһо ки, һьәчәлү бичорә мийов,
Нә нүгрәш, нә сүрхиш ә чорә нийов.
1359
Әз нәшәрһьи гул-базурә ковундә,
Зән хүсүрә нибу дорлу шовундә.
1360
Гәрәбәчлү нә фундуглү нә рихдә,
Ләпәлүрә әз гәд пучһо ки вихдә?
1361
Салһорә ә рузһо сохдәнки хүрдә,
Йә рузәш ә салһо митай той күрдә.
1362
Гәдүр мәһәббәтә насдакә бәндә,
Ә кәпик нивәрзү зәнүһо хәндә.
1363
Әри хьәл нә сохдә дүләш-чикәрәш,
Динчә руз войисдә йә морчикәрәш.
1364
Гирмизи тә мундә ә пишой сәрпуш,
Чәрмә руз мәвәки әз хушәй сәрбуш.

1365
Совурә пур сохдә әз овһой булог,
Локой пой дәб бошку ә сәр һәр зулог.
1366
Гәйгулу нүшдәнки ә мәхьтәл киро,
Чорәрә гәбул сох әз әгүл Тиро.
1367
Мәһьәни хундәрә вомухдкә һәр кәс,
Хушбәхти мийомо ә сәр һүнәр сәс.
1368
Кирошдә рузһорә зәрәнки гәрбол,
Йә бәндәш нәмуно нә пәшму, нә лол.
1369
Сурогә човобә кәй зәһьиф мидүт,
Килитә ләһьәрә тәһьәриф нидүт.
1370
Ә мәләк ән рачһо кәй суй мизәнү,
Хостәйи хүшдәрә ә руй низәнү.
1371
Ворихдә насдакә бәйәрә хунош,
Ә сурог мумуни войәрә хунош.
1372
Вәрфиһо ә малад чарусдә вәһьдә,
Күрүшһой әшглүһош әзир ән дәг дә.
1373
Мәрдүмһо әз хиртәк софә тә бәсдә,
Һәр фактиш әз хүшдә кофә вәнкәсдә.
1374
Гисмәтү нисдикә мүһбәтлүйә бәхт,
Әз чуниш митанү кирошдә һәр вәхт.

1375
Дүл йармиш бирәнки әз зәхьмлүйә ох,
Килкәзиш мисоху хәрлүйә охмох.
1376
Руй күрдә әз мозол – офто мундлуһош,
Нурлүйә әшглүнүт хосдәхундлуһош.
1377
Ә сугдә нум киро һисдикәш әдәш,
Хосийәт хүшдәрәш ә суйу мәкәш.
1378
Әз зир пой ә лугонд рафдкә чухуру,
Ә пишой кәләтә күһиш мухуру.
1379
Әз корһой хьәрими нисдикә мочол,
Һич мәхьәл коф нибу әз сурог мозол.
1380
Нәхьсийә хьүчәтә рәхь дорә-дорә,
Ә вихьдәй һьәилиш ки вәроморә.
1381
Һәм шәвиш, һәм рузиш һьәрә нә норә,
Дүл – хунәш ә чәндәк әдәй чәрх дорә.
1382
Әгүлү кәм-зәвәр дәкәш ә гобу,
Инсонһо ә сәвкәнд сәдиг бийо бу.
1383
Чорзани нүшүһо ә сәр ән дүшәк,
Әз зомон гәдими нийо соху шәк.
1384
Ә мәхьәл ән пири ә сәр бәнд бирәш,
Ә хәйол зүһундә һүнәрмәндирәш.

1385
Куйәрә чәрх дорә ә гирог-бичог,
Зибилә мәвәчи ә гәл, ә гичог.
1386
Вәрзундә насдакә хьүрмәтә-һьорә,
Хүп зәрә нимбу гүрбәт ән шорә.
1387
Әз гилиг күрдәнки нәзникиш-күндиш,
Ә һьәдәт хутәлү нә бошку түндиш.
1388
Күнохькор нәбуһо тә зәрә шивән,
Һьовунә корһорә әз кәрдәнтү шән.
1389
Ә гимәт пуләвоз нисткәш востәкор,
Чумһорә иштоһ ди әри хостәкор.
1390
Әз гәдәр амбартә һисдкәш зийоду,
Нәзникә хосдәйиш дәһьәм бийо дү.
1391
Ә чумһо нә гошһо коф нисдкә әкәм,
Гүчүмиш йарашуг сәр нисди бәкәм?
1392
Ә чумтү нә дирә войисдәй дүләш,
Ә гәрбол мәвәни шүбһәй әгүләш.
1393
Расирә нәсдакәш ә мәскән хәйол,
Ә тәһәр кутлүһош мәйофдон әз хьол.
1394
Мәһьүлүм нисдикәш сурлүйә хәбәр,
Чәхьт сохтә, хүштәрәш ә говрә мәбәр.

1395
Ә пишой чум бәбә ләрзирикәш сәхт,
Сәстүрә зәвәро мәвошән һич вәхт.
1396
Балайтү расикә ә бухун, ә буй
Һә кәнәш ә ХУДО һозор шүкүр куй.
1397
Мәһьчүмә дәһьәмһо нә бисдокә кәм,
Сади бист зүһүһош никәшү йә гәм.
1398
Сәрсонлү кәшдәкор ә мүһбәт киро,
Әз һьәдәт чинкири ниимбу чиро.
1399
Мүһьчүз дирәкор ә чумһой хүшдә,
Тәлхьә һьәрс мүрүхү нүшдә-вәхүшдә.
1400
Ә мәскән оһили кәй дарафдәни,
Хәбәрсүз-хәбәрсүз салһош рафдәни.
1401
Йә бәбә мундикә сәхт дүләпәсә,
Нәчоглу мокошу һовой нәфәсә.
1402
Йә дәдәй кәшикә гәйгуй балара,
Әз алмаз бисдокәш – дүл имбу пара.
1403
Нәрлүмәнд кәшдикә ә синәй хориш,
Хьәл-хьәлим имбоши әз чумһой йориш.
1404
Офтойи нә мәнкә винирә вәһьдә,
Сурлүйә йортүрәш чум мүйнү бәгдә.

1405
Сәпәх бун чүларзә пысикә әз дәг,
Һьәрс чумиш дог мәнү ә дүлтү әнчәг.
1406
Дәблүйә һьәдәтү нисдикәш ә хош,
Ә сифәт ән рәхьмлү хьәшолу мәбош.
1407
Мәхьтәлә коф-кәләч шиникәш кушһо,
Ләпәрә пуч дорә – гингол ән бушһо.
1408
Ширлүйә нәфәслү һисдикәш һьәйил,
Һьоширә имидә һьонилүш мәйил.
1409
Дәдәйбәнд хосдәнкиш хокһой дийорә,
Ширинә ховтүрәш бәхшә ди йорә.
1410
Әз вини нә рихдә ә сәр йәхән хун,
Ә бокс вәдарафда хәлгә мәхәндун.
1411
Дәб мундәйи әз дәвр Хьово нә Одом,
Ән гиймәтлү чун согини ә һьилом.
1412
Корә әз дәс норә бәгдә нимәлит,
Дәрд нә гәмиш кучлү имбу бимәлит.
1413
Гәнәт зәрә нә парусткә әз әгүл,
Пәшмуйә кор губ мийору әри дүл.
1414
Гопуй чумә кәй ки, кипмиш мисохут,
Пәшмулурә гинәмишиш нисохут.

1415
Пәхүр тәһәр тәхьсирәнки гәд-гүдү,
Әз гизмишһо руй вәкүрдәш дәрд мүдү.
1416
Әз бәдиһо кәй ки, үзкә ход нибу,
Хьәрәмзәдә әри хүшдәш йод мибу.
1417
Хьовур-хьәрмәхь бирәникәш һә гурбун,
Ә кәләтә бирәхьмә руй нә бурбун.
1418
Ә у һьилом тә вәкошдә гәрдйәти,
Ә и һьилом мүхькәм бошку мәрдйәти.
1419
Гүртлү-гүртлү ә сәр сабур нә нүшдә,
Нәсилһорә гисмәт нитав ә хүшдә.
1420
Бир-нәбирә ә гәд пәмбә дәкүрдә,
Һәйбәй дүшә кәрәк нибу вәкүрдә.
1421
Гәришуг бисдокә фикирһой ән дәрд,
Пишәво мофдону күчиһой ән гәрд.
1422
Дидәркин бисдокә әгүлмәндә сәр,
Һә кәнәш вәкирлү мидиров әз дәр.
1423
Пойундә насдакәш гәзәб ән хьүршә,
Күлләсүз нитани хусундә хьүрсә.
1424
Тәмизкор нисдикә йә һьәрүс хунә,
Инчимиш мисоху нәшумой чунә.

1425
Кофhорә сиргәлү нә күнчүндәкор,
Шоhири хүшдәрә шәнүку әз йор.
1426
Мүрдәрә әкәрдә вәкүрдә вәhьдә,
Чумhорә hьәрәлү ки күрдә бәгдә?
1427
Дәдәй ән hьәилә хойуhо шүвәр,
Әнчәг мүрдә бәгдә нидиров әз дәр.
1428
Вәчирә насдакә кошдәhой түрәш,
Әз дүли бәхшә ди дошдәhой түрәш.
1429
Мәлхьәми ән кәйфү зәрәнки чәг-чәг,
Хәндәрәш гәдәрү бийо бу әнчәг.
1430
Амбарhо нисдикәш ә суй ән овом,
Хәрәбhош вәслүни ә руй ән hьилом.
1431
Сәрбәhәмә кәлир нисдкә руз-бәруз,
Шопкәлүйә пул ки вәчи гуз-бәгуз?
1432
Хьәрәмзәдә – шәрлатана дирәнки,
Ә хьүршәвоз hәм кин мийов, hәм тәнки.
1433
Пуст сәр-тәнә йә бо ХУДО дорәйи,
Әз согийү hич вәхт мәбош сиройи.
1434
Иштоhә тәмәхьлү әз нәвс парундә,
Шүгәмә ә hомор нибу чарундә.

1435
Хосийәт нәхьсирә сохдикә дәкиш,
Ә сәртү нираву түндлүйә сәкиш.
1436
Сүрхә коф ләhьәрә пойундәкорhо,
Гисосиш мәкүрүт әз товун корhо.
1437
Воhнәрә овурдә әз сәрәкичи,
Һьовунә нә палун әз шәрә бичи.
1438
Мүhьүчүз нәбукә сурлуйә корhо,
Һәрдәнбир гүсүриш нимуну дорhо.
1439
Әгүлмәнд hисдикәш әз гәдәр зийод,
Сәрдуллу суй вәки әз палтар ән от.
1440
Ә пәнчәйү кәй ки, чомог – лум нибу,
Пәhливонә бочәхьәт ки нум мибу.
1441
Рүхь – нәшумо тә вәмундә ә хун тү,
Чүмhойтүрәш кушә хуно вокун тү.
1442
Мичәй хьүршә тәйтә дирә хьәл-бәхьәл,
Ә hьочизhош зәрбә мәзән hич мәхьәл.
1443
Хьитийотлү hәр бой нүшдә-вәхүшдә,
Хәрәбирә нәзник виниш әз хүшдә.
1444
Бүтүн hьүмүр әри мундә шән-бәшән,
Гәhриhорә әнчәг әз йор вәдәшән.

1445
Гәлифорәш әри шәндә әз кишә,
Гәриш дүләш муҹучи дор һәмишә.
1446
Ворвориһо той бирәнки ә ҹару,
Кусов аташ әз шәһьмәләш импару.
1447
Ҹүх кумүрә хокистәрлү тә шәндә,
Аташ дүлиш ә руй үшүг дәшәндә.
1448
Шолийәхьлү од норәнки вәкиртүш,
Курундирә ә кәрдәнтү вәки түш.
1449
Чәнгәдәш ки, ә йон ҹәһьмәт сук мибу,
Әгүлмәндәш дәһьно зәрә хуб нибу.
1450
Гилизйәти рихдәникәш әз йобу,
Хәндүстәрәш той-тәһәрү бийо бу.
1451
Чор дувор ән хунә һисдикәш ә хош,
Ә гәриш ҹәһьмәтиш вәдилүтә бош.
1452
Ә әгүл сәр киро һисдикәш ош тү
Әз хиртәк зәвәртә нәфслү мәбош тү.
1453
Ә зир пой чоләрә нә дирә вәһьдә,
Ә һорой чорәй тү кәс нийов бәгдә.
1454
Рүхь дәдәй бисдокә ә хьолтү кумәк,
Чүн һьәзоб ән гури нибу чәкәвәк.

1455
Бәбәрәш-дәдәйәш рәхь сохдә бәгдә,
Әнчәг ки, ә ховһо мивини бәгдә.
1456
Имконә дорикә әз пәнҹәй дәстү,
Зирбиги михәндүт йохунтү-кәстү,
1457
Бирәхьми рихдәнки әз үкәй дүлтү,
Буй зәхьәр лов имбу әз лүкәй култу.
1458
Әз пәнҹәй чофокәш, әз куҹ әгүллү
Тәбийәт марайу чәмәнлү-куллү.
1459
Биһьорә ҹәндәкһо тә үзкум зәрә,
Далгаһош мишәнү ә дог, ә дәрә.
1460
Ҹүр-бәҹүр бисдокәш хосийәт һәр кәс,
Әйәки бәмзәри кор дирәй һәр дәс.
1461
Шоботә шәһьәмлү кировундәкор,
Ә пишой чум ХУДО нибу һьовункор.
1462
Әз имид һүнәри мундәнки ә бод,
Зәһьифә инсонә нибу куҹ-гувот.
1463
Хьолсүзи – зәһьифлү һисдикә әкәм,
Йә сәр-тән шушдәйиш чорә нисд бәкәм?
1464
Зәвәрлү-дәрәлү фәм сохдә бәгдә,
Сәбәхьи пәшмуни бәкәм ә һәгг дә?

1465
Йә зән ки, ә шүвәр бисдокә сәдиг,
Әз мәрди суй мүдү войәлүйә биг.
1466
Зимиһой ән үлкә бисдокә буллу,
Кәдәнһо гир мундә, сәр нибу дулу.
1467
Руй хори зир-зәвәр бисдокәш әкәр,
Әз хосдәй ән ХУДО нивини сәһьәр.
1468
Богруйтү говурмә бисдокәш әкәр,
Әз дузә рәхь ХУДО пойә шәфт мәбәр.
1469
Рури-бури сохдәйирә пәс дирә,
Ә һәр йәтән мозол гисмәт нәс бирә.
1470
Рафдиһо әгүлһо тәйтә вокәшдә,
Һьәйблүрә ниимбу ә куш докошдә.
1471
Шоботлү, шәһьәмлү нисдикә инсон,
Әз зир сәнг мәдиров һәр чүрә имкон.
1472
Ә сурог ән чәннәт домундәкорһо,
Әз Тиро митанү хорундә шорһо.
1473
Гәст нәбу куфдирә зәхьмһой һәдәшән,
Хәрәби сохдәрә әз йор вәдәшән.
1474
Зүһүсдә насдакә ә нәвстү киро,
Зутәтә бәһәр чи әз вәлкһой Тиро.

1475
Сәлигәй хүшдәрә хьәз күрдәкорһо,
Һьиломәш маравну әз хүрдә корһо.
1476
Вәрзирә насдакә ә хьүкүм Тиро,
Ә һьәзоб мидомни ә судум киро.
1477
Билойиг-билойиг һьәр зәрәкәрһо,
Момуну ә гичәй ән шәрә корһо.
1478
Хьәвәслү-хьәвәслү хунуһо Тиро,
Әз гәнәт ән ХУДО нимуну чиро,
1479
Шәхьәнкум ә хунә пәртлү вокошдә,
Ә богчәй ән кифләт гәм нибу кошдә.
1480
Хәбәрдор сохдикә әгүл ән сәрә,
Чәннәтлү мокуну һәр күл мәнзәрә.
1481
Ә дәрйоһ әшг үзкүм зәрә әз бихош,
Ә гум овһо шәндәниһо чәһь мәбош.
1482
Әз гисос вокошдә, кәй гилинч мини,
Әз һьовун кирошдәш әз мәрдйәтини.
1483
Хәмирә войәрдә ә гәд сүрхә тәшд,
Әз хуби сохдәйи гозончә мәкәшд.
1484
Әри сәс дәшәндә ә бүтүн дүнйоһ,
Далгаһо нә бирә чү мисохд дәрйоһ?

1485
Әз сә бәхш, дүдүйү hисдикәш дәрйоh,
Гәдәрүш нәбуhо мүhькәми дүнйоh.
1486
Инсонhо ә хориш тәйтә чарустә,
Кәрәки чүн сүрхиш товлу парустә.
1487
Пәхьәни hишдәйhо чүклә hьовунәш
Тә ХУДО бәхширә, хәчәләти кәш.
1488
Коф сохдәй хүшдәрә нә танусдәкор,
Әри сурр килитhо ниимбу очор.
1489
Әз шоhири – чәhьмәт нисдкә бирази,
Әз нәсилhо – ә нәсилhо мираси.
1490
Имидhо, сабурhо тәйтә бирә гәрг,
Әй ХУДО, омони, кумәк бош ә хәлг.
1491
Пой хүшдәрә вәкүрдәнки әз хори,
Шүкүр сох ки, ХУДО түрәш бәхш дори.
1492
Йә кәндүм ә гәд хок гәриш бирәнки,
Әз дорә бәhәрүш ниимбу тәнки.
1493
Нәмиши вәкүрдкә hомборә әкәр,
Курунди мәчүнү ә хүшдә шәкәр.
1494
Әгүлмәндә руй вәкүрдә әз дәбәш,
Пәскорову нибу шәндә мәтләбәш.

1495
Зир-зимийә шәрик бирә ә корhо,
Ә тәхьнойи сәхьиб мәбош ә ворhо.
1496
Рәхьми ХУДО нуш бирәнки ә нәфстү,
Фүрсәт бәхтә хьәрзо мәсох әз дәстү.
1497
Әз гәләти дүләдәрди вәкүрдә,
Ә сәр хубhо митай хокә дәкүрдә.
1498
Ә дуст-тониш зәрбә зәкә шәритү,
Чәтиниhо тубо бошку әри тү.
1499
Әз биhәгги хәндүстикәш руз-бәруз,
Шәфтиhойтүш hич вәхт нибу дуз-бәдуз.
1500
Догhой сүрхи вәрфә хуно букәш хьәл.
Дүймүн hьүмүр гисмәт нибу hич мәхьәл.
1501
Раф хунәрә вәкүрдикә тузоног,
Рафда бәгдә дүм мошуну hәр гуног.
1502
Әз офтойи руй вәкүрдә чүн пишә,
Күлсәбәхьи булул бирә hәмишә.
1503
Зирдәсийә корhо дирә ә бим нун,
Вәкирирә бүтүн hьүмүр йәтим хун.
1504
Дог сүрхирә кәшдәникә чироглу,
Офдә бәгдә әз хәлг мәмун гироглу.

1505
Йәсирә кук кәщдәникә куртәhәр,
Ә чумhойу тов мийору нур хәhәр.
1506
Ә гуншиhо ки сохдәкә нәhьәләт,
Зәхьәр хурдә, хун мәрәхшү әз гәләт.
1507
Ә йорәвоз кәщдә вәhьдә гулә-гул,
Хубә кофhо – hьәсәл бошку булә-бул.
1508
Мурдаллүйә кор сохдикә – этәклү,
Мәhьәнойу hьәсәл нибу – пәтәклү.
1509
Йә гәзгу чи дәбәрдикәш ә дору,
Әз дәкүнди нә кәйф имбу, нә шору.
1510
Күлмәхбәрлү вокундикәш хәләтә,
Чундурмәлү нийо сохи гәләтә.
1511
Домундәнки ә чунбәрә чәтини,
Хьүкүм ХУДО әри hәр кор гәтини.
1512
Бәдмозолhо вәкүрдәнки тәфүргә,
Дәрди-боләш суй мәкүрү әз йүргә.
1513
Һьәрүс хуно шорә зани зәрә вәхт,
Ә дор мозол күл мокуну мичәй бәхт.
1514
Войисдәнки гушә хуно пар зәни,
Сурhой дүлә ә руй hьилом чар мәни.

1515
Әри соги кәй дәрмурә чәхьтүни,
Ә чол бәди дарафдараш вәхтүни,
1516
Дур-думогә дәчирәнки ә сифәт,
Чәзонлүйә шобот мийнү hәр кифләт.
1517
Әврүшүмә муй вәрикә ә сәртү,
Йә гәйчирәш нә дирәвун әз дәр тү.
1518
Пишокири күрдәникәш hьовункор,
Ә хотурhой соги кирош hомун дор.
1519
Нүшдә вәhьдә ә сәр сифрой hьәриси,
Әри сүрхә кәлмә мәсох хәсиси.
1520
Хосдәхунди нүшдәникә ә чумтү,
Согломлүйә ләпә мийни әз тумтү.
1521
Зәхьлә бәрдкә утанмәзә йә шоhир,
Китобhьойуш йүрә хуно имбу пир.
1522
Ә сәр сабур оморикә имидә,
Дананйәти ә рәхь нийлү икидә.
1523
Әри суд нисдикә сәдигә рүхьточ,
Ә зәхьми ән ХУДОш нимуну мүхьточ.
1524
Гувот гул омокәш hәр бой вирихдә,
Әрәгәш ним-ноhог нибу hә рихдә.

1525
Вәкүрдикә мәсләхьәтә әз әгүл,
Хәйолһой тү һич ничару ә нәгүл.
1526
Йә пиллә зәвәро әри вәрафда,
Ә гилиг һьәйблүһо нибу дәрафда.
1527
Әз һьошири мозол кәщдкә чиб-чиро,
Әгүл сәрә гурбу мәсох ә киро.
1528
Ә зуһунһо чар бирәнки пучә хьәл,
Дүләдәрди һьәрә нидү йә мәхьәл.
1529
Һәркой ки, сәрпушә – бәбә нитанү,
Һүндүрә дохьорәш – тәпә митанү.
1530
Әркәвон танусткә әкәр хүшдәрә,
Һьәдәтлү мидору әрклү нүшдәрә.
1531
Дүләдорди нә бисдокә бәндәрә,
Ә вәч хүшдәш һич никүрү мәндәрә.
1532
ХУДО түрә соглом овурд ә дүнйоһ,
Тү хүшдәрә әрчү шәндә ә дәрйоһ?
1533
Мүхьточ мундә бүтүн һьүмүр ә войкә,
Әз мәгбуни хьолу нибу йә бойкә.
1534
Ихтилотә нә расундә ә әхир,
Голмоголиш мийофдону ә пәхир.

1535
Әз дуриһо чум тәрсикә әз вишә,
Нә расирә дүл мизәнү тәшвишә.
1536
Тиморлүйә мүһбәтлүрә хосдә вәхт,
Әнкүлүрә бирдән нибу сохдә сәхт.
1537
Әз чоһили кура сохткә сәрвәтә,
Ә оһили мачаруну чүк бәдә.
1538
Үзкә фикир нә дәрикә ә сәртү,
Гулум-гунши кура нибу әдәртү.
1539
Тә коф бирә ә гәриш хәлг әз зобу,
Бирорбәхши тирозулу бийо бу.
1540
Бәдмозоли вәкүрдәнки дәр түрә,
Муй кәширә, гутур мәйил сәртүрә.
1541
Дүрүст нисткә ловозимәт ән фәһлә,
Сохдә кору зу имбәрү һә зәхьлә.
1542
Мичәй войкә бирә бәгдә тихьорут,
Вәди имбу ә пишой чум суй топут.
1543
Пийонлуһо бирә бәгдә гизишмиш,
Ә хьәтониш, ә һьәрүсиш чү гимиш?
1544
Ә мәйдуй чәнк офдорәнки тарпа-тарп,
Силлә ә мүщд кумәк имбу шарпа-шарп.

1545
Дəндүй ħьəйил тə күк шəндə əз гəйгу,
Кəндүмəдүш нəс дүширə ə гəзгу.
1546
Булə дорə, тəпик шəндкəш чəнд караз,
Əз тəрс куллə бүħь низəнү нəтараз.
1547
Шəггə зəрə, вəчəсдикəш əз софи,
Əз лүлбəнди рəхь говрəрəш мийофи.
1548
Мучучийə хунə ħисдкə оводу,
Сəхьиб кифлəт ħəр бой бийо лово дү.
1549
Ə фурм үкүз вəдарафда əз хүшдə,
Ћьочизлүрə сүркəбəндлү ки күшдə?
1550
Пишой рəхьə чəхьтлү күрдə шүшнəфəс,
Мəлкомутлу тəрслү мəбош əри кəс.
1551
Дəрħой чумə дүрүст гили нə сохдə,
Хəйолбəндлү гəдимирə ки хосдə?
1552
Мəħəббəтлү рəхь ХУДОрə нə рафда,
Ə ħəндəвəр чəннəт киħо дəрафда?
1553
Əри хүшдə сəхьибйəти нə дирə,
Коми вичдон ə рəхьмйəти дəбирə?
1554
Офдумəлү əри ə чум дəбирə,
Шитə кəрə ə руй əн дуг вəбирə.

1555
Чарундə насдакə бəдə əз бугоз,
Мизузə вəбошку ə дəр əн дугоз.
1556
Биħьорлу-биħьорлу əри хəндүстə,
Ə тəħəр шикəстħо нибу лəнкүстə.
1557
Ə чүл-чəмəн хорундəнки нəхирə,
Ə сəр нүшдə, ə бод мəди əхирə.
1558
Рүхшəнди рухундкəш фурсу бирəкор,
Əз лүкəй хүшкə дор нитав чирə бор.
1559
Ћьочизмəнди бурбундикə əкəр тү,
Ћəр таза руз курунд имбу сəħьəртү.
1560
Гурдəлəмиш ħə сохдикəш губирə,
Иштоħолу имфубəрү хубирə.
1561
Гоħумбази əри дəħьəм хьəз дикə,
Догə хунə ничумуни əз чикə.
1562
Ə мизузə боглуникə дəр хунə,
Хəсəрəтсүз импойуну шəр чунə.
1563
Винирəнки гəлпəлүйə дүлħорə,
Дəстə-дəстə шобош мəсох күлħорə.
1564
Дəрди-сəри нə сохдикə тəхьнойи,
Тохə хуно күк мишəнү зəхьмойи.

1565
Гәрбол зәрә әгүлмәнди сәртүрә,
Ә вор hово гурбу мәди hәр чүрә.
1566
Мичәй әгүл тичлүникә әз бинә,
Кәлмәй кофhо ниварасү әз бинә.
1567
Вәхьш бирәйи ширин тәhәр нисдикә,
Ховолу мун, әкәр тәмәхь hисдикә.
1568
Нәбз hьиломә әз човони нә күрдә,
Әз хьәсрәти гуй мизәни тә мүрдә.
1569
Имидлүйә сабур нисдкә нәфс түрә,
Ә тирйохиш мичаруни мәхьс түрә.
1570
Аташлүйә йәлов докә әз хушов,
Осдугуйуш күмүр имбу чүн кусов.
1571
Әз гисгончи вәбирчикә руриййуш,
Күмүр имбу hәм дору, hәм буруйүш.
1572
Әз зир чуми дәнишикә гәрәзлү,
Рак вичдону хун нидору тәрәзлү.
1573
Йә хьәйвониш руй нә докә hьәзизлү,
Хосийәтүш бәтәр имбу хәсислү.
1574
Хәрәбәhош марайисдкә hьәрүслү,
Сумоглуhош кара никүрд хьәрислү.

1575
Чата ниhрә мурухундкә ширhорә,
Шитә кәрә хьәсрәт миhишд пирhорә.
1576
Хьүршийәти hьор мидокә инсонә,
Бугозбурhо әз дәс нидо имконә.
1577
Обурмәндлү дәрафдикә ә hьәрә,
Әз кәлләй дог нийофдони ә дәрә.
1578
Һәгг ХУДОрә дәшәндикә ә минчи,
Нәсилhорәш мәдәбәри ә динчи.
1579
Ә вор киро сәртү гултуг нәдикә,
Һич чүнтүни офдо нийов – йәкикә.
1580
Ә зир пойhо күл овурдкә гүрбәтиш,
Ә рәхь-рувәхь чарлү имбу хьүрмәтиш.
1581
Һьйәилмәндә әгүлиhо нә бирә,
Ә оhили дәhьәм нибу дәбирә.
1582
Хүрдә-хүрдә кура сохдкә дәвләтә,
Әз лүчүhой сабур мийнү хәвләтә.
1583
Дордhой сәрә ә дорун дүл нә бәрдәш,
Хьәл нисохи сәбәхьинә йә дәрдәш.
1584
Дүрүстәлү нә дошдикә хунтүрә,
Параличиш митав зәрә чунтүрә.

1585
Чум дирәрә вәчирикәш әз һьилом,
Күчә вәһьдәш чүпсүз мирай чүн Одом.
1586
Бир-нәбирә хорундикә ә хүшдә,
Аташ дүлә кумәк бирә, ки күшдә?
1587
Кәлмәй зуһун чарусдәнки ә нәштәр,
Хьүвсәләрә ә пәсәй тү зу кәш, бәр.
1588
Ә һәрчү кор чум вонокәш һә дәгиг,
Догуноги – сойә имбу ә сәдиг.
1589
Чүтам аташ ворихдәкә әз күмүр,
Һиломкәзиш йәрәвурди әз һьүмүр.
1590
Вәрф офтосүз чүтам нитав бирә хьәл,
Бәһәр күлсүз бор нийору һич мәхьәл.
1591
Сәкунәлү вәпичикә әз лово,
Дүләрәхьми дуллу имбу әз һово.
1592
Миродһорә нә дирикә дәһьәмлү,
Нимазһорә товушлу сох шәһьәмлү.
1593
Хьүрмәтсүзи локо зәкә ә бәбә,
Гисмәтлүйиш зу мадаров әз дәбә.
1594
Әри мозол очуг нисдкә дәр буну,
Сифролүһо нун мүнүкәш мәрзуну.

1595
Ә уйоги кәй ки имид нибүнү,
Ховлу буһо у дүнйоһәш мивүнү.
1596
Ә хундәйи нә дорикә гиймәтә,
Ә оһили әз хүшдә кәш гийбәтә,
1597
Кәлә-чүклә нә данусткә мәгсәдә,
Гуморлүйә зарал мийнүт сад гәдә.
1598
Һьәрүс-духдәр бәрәкәтлү бирәнки,
ХУДОй һәггиш бәд имфүрсү зирәнки.
1599
ХУДОбәнди әз Тироһо парусдкә,
Хәто нибу – догһо сәр-зир чарусдкә.
1600
Ә кәләтә нә бисдокә һәгсүзи,
Бовор сох ки, зәрә бунтү дәгсүзи.
1601
Мәрдмазара – гәсдлүникә хьәвәсү,
Әри мүрдә дийә нибу әвәзү.
1602
Вошкунәво хун дәшәндкәш ә һәрә,
Дүлүш мийнү йә дир, йә зу гәбәрә.
1603
Әгибәтә ә нәвс киро күшдәкор,
Нә мухуну, нә мәчәйү ә гәд шор.
1604
Мәрдсәйәги кумәкикә ә чәһьмәт,
Ә у дүнйоһш мозол мийнү әз рәхьмәт.

1605
Йә пәхүрә хьовур һисдкә чунтүрә,
Вәрф нә воруш дәглү мийлү бун түрә.
1606
Әз зиндәкун нушлуникә сирои,
Әз дәс нирав сүрхә гәләм пирои.
1607
Шуморушә корһо нисдкә ә һьәрә,
Сийә икра чиро нибу әз кәрә.
1608
Бирорбәхши сәдигикә ә хьүрмәт,
Ширнә хәйол учмиш нибу ә гүрбәт.
1609
Хәһәркили ә точ вәкә әз һьәсүл,
Коф ләһьәйүш сүрхлү имбу әз хьәсүл.
1610
Бинәй корә гәрбол зәкә йә бәндә,
Рүхшәндирәш митав күрдә әз хәндә.
1611
Нимәй һьүмүр вәбирәйкә ә гучи,
Мәнликтүрә хьисоб мәсох йә дуги.
1612
Хүшдәнхоһи, кәйки, булә бор мидү,
Кәлә бирор куфдирәйтүш шор нидү.
1613
Чун согирә әри дирә бәһәмлү,
Әйи һьилом нә дәрдлү бош, нә гәмлү.
1614
Кұч бирәрә данусдикә йә гәрди,
Ә шүгәмош нә рафдикә чү дәрди?

1615
Нәхьслүникә ә дустәвоз күрдә кор,
Дүборәлү хәндә нидү мүрдә шор.
1616
Сийә локой хьәшойирә винирә,
Ә руйу зән әгибәтһой динирә.
1617
Мүрдә бәгдә кирисдүткәш кирйәлү,
Һьәрсһой чумә нитав бәсдә мирйәлү.
1618
Кәй ки, ХУДО и һьиломә хуш дори,
Чәмән күлсүз йә гошсүзә кушвори.
1619
Әгүлмәндһо рәхь вокундкә зәвәрлү,
Вишәбәндһо чушмиш нибу тәвәрлү.
1620
Хосдәкортү тиб-тәлхьикә әз дәһьәм,
Һич һьәсәлиш чорә нибу ә хьол гәм.
1621
Дурәлүйә аташ дәкә ә дүлтү,
Сәрсонлүйә киринч имбу әгүлтү.
1622
Хьовурбәнди нә дәрикә ә хунтү,
Йәзугирә пәлү мәсох ә чунтү.
1623
Шишәлүйә һоморикә пишәй тү,
Дәстәлүйә күлһо мийнү кишәйтү.
1624
Бирачирә гобул сохдкә йә чумтү,
Хосдәйирә пәлү мәсох ә нумтү.

1625
Биһьорирə гəл күрдəйкə хəрəлгү,
Хосдəкорһо гəтрə мурав һəрəлгү.
1626
Шорə дүллгү нə чирикə бəһəрə,
Нуш бирəйиш мүшкүл имбу ə һьəрə.
1627
Хофтранклүйи əн кулһорə винирə,
Хəйоллүйə мəһьниш митай шинирə.
1628
Сəс дəшəндə нəс сохдикəш оһ нə вой,
Бəрəкəтəш нийо вошши ə зир пой.
1629
Мəлхьəмə дүл йəлов күрдкə əз йə гəм,
Сухдə бəгдə суй нимуну əз шəһьəм.
1630
Дог-дəрəрə вəкүрдикə нəхиргүш,
Сəлəмбаза ник ниимбу əхиргүш.
1631
Гəлəтлүйə кор дəрикəш ə һьəрə,
Ə гəд лула нəс кушдəнүт бəһəрə.
1632
Гəсдəлүйə тəмəхьирə нə кушдəш,
Бовор мəсох ə согломи əн хүшдəш.
1633
Фироһуни нə виникə сабур тү,
Əз тəнкиһо зу мудуру обур тү.
1634
Вəхт зомонə нə кирощдкə əмəллгү,
Ширнə ҹунəш гурбу миди һьəмəллгү.

1635
Нəфəстүрə нə кəширə əз софи,
Əз кəшдəһо мичəй бəхтə нийофи.
1636
Мүһбəтлүһо нəс хосдəкə əз дүли,
Курундишү əз йə лəмбəш йүнкули.
1637
Əз шир дəдəй парундəнки шонйəти,
Бурҹлумəндə һьəдəтһорəш йон мəди.
1638
Əгүл дəһо мувəхлүйə пишони,
Ə сəр чум-гош йə вəкирə нишони.
1639
Ə вəзифə əри дирə зəвəрə,
Истифадə нибу сохдə тəвəрə.
1640
Һьəдəт сохдкə кəлəкəди нүшдəрə,
Шəһьəм мийнү хьəлə бəди хүшдəрə.
1641
Йə кəмлəйкəш мүһлəт дəкə ə ҹуну,
Гəлəм шоһир мүһточ кəлмə нимуну.
1642
Ə рəхь ники мичəй товуш нисдикəш,
Шори мəсох һьүмүр сади бисдикəш.
1643
Əз вəрф-воруш одлүникəш и дүнйоһ,
Ə руй һьəсмуш бугһо маров əз дəрйоһ.
1644
Гисмəтлүйə нумə əри фəрзундə,
Хьəсрəтлүйə чумə нибу вəрзундə.

1645
Думдумайә чәрхлүникәш и хори,
Рафда рәхьәш пиллә-пиллә дуз нори.
1646
Фәрәһлүйә әхьволикә бәндәрә,
Хәндәй ловәш ә хәлгәвоз тән зәрә.
1647
Номуслүһо хәлгә бихьол дирәнки,
Гушо хуно пар низәнү зирәнки.
1648
Вокошдәнки ә сәр күһнә фикирһо,
Йә чүп йодиш нийо чару ә тирһо.
1649
Сәрәкичи зийодикәш әз гәдәр,
Сабурйәти йос никүрү әз кәдәр.
1650
Түфәнк овчи туш күрдәнки пәләнкә,
Нимәлитлү нийо бүйлү и чәнкә.
1651
Кочуклүйә мих зәрәнки ә тәхтә,
Хунһой дамар нә хәст имбу нә ләхтә.
1652
Хьәримсәйәг бәнд сохдикә чәнд дүләш,
Ә хов мийни һьәсәл дорәй ән күләш.
1653
Әз һәгсүзи варафдикә сүлмәрәш,
Сәр йә пиллә гисмәт мийни һүлләрәш.
1654
Йә чүпләрәш нә кошдәйкә әри хош,
Әри чирәш чүрһьәтлүйә боч мәбош.

1655
Парундикә кәпик-гуруш хәлг түрә,
Әз һьәмәлһо сүрхлү нә дан нәлһь түрә.
1656
Әз хьәлоли вокундикә йә сарай,
Ә одовоз ә шорхунәш мидарай.
1657
Әз хьәсүли күк шәндикә бикори,
Ә богчәй йор һич йә күлиш никори.
1658
Ворворилү пойисдәйкә ә сәр пул,
Гәнәт пари гувот нибу ә һәр гул.
1659
Әз сүнбүлһо бирәмундә зу чиро,
Йә кәндүмәш гимәт дорәт ә Тиро.
1660
Кәй әхьволу мәлхьәмлүйә мәхь нирав,
Ә сәк киро хүшдәнийүш рәхь мирав.
1661
Фәм сохдәнки шәлалүйә догһорә,
Пак мидори шоһирлүйә чогһорә.
1662
Ә дүл рәхьми чикә күрдкә точ хоши,
Тиролүйә дәсәш бийо моч сохи.
1663
Кәй оһили софәлүйә руз нидү,
Офто кәнәш кәрми дүлә дуз мидү..
1664
Гәлпә зәкәш ә дү-йәки чәнд бирор,
Ә руз бәди нитавт бирә хәндкирор.

1665
Рәхь буррарә һьәдәт сохдкә йә инсон,
КҮчмиш имбу тә дарафдә ә зиндон.
1666
Хәйирбәнди нә дәрикә ә дүлтү,
Ә кҮмүриш зу мичару әгүлтү.
1667
Дүлхүрдирә нәсданикә чун дорә,
Ә дамарһо рәхь имбуру хун чорә.
1668
Тәл вичдонә кук нә сохдә ә фурм тар,
Әз һүндүрһо зийод имбу обур сар.
1669
Һәсмулүйә ловоһорә хосдәкор,
Хьәримлүйә буй нийо дү сохдә кор.
1670
Кәй хүшдәрә әри хурдә мидору,
Говол бирә һич әз дәрһош нидору.
1671
Гәләм сүрхи дарафдәнки ә пәнчә,
Әгүл сәрә гурбу нидүт ә зәнчә.
1672
Әз тәнбәли пих зәрәнки шәр хуни,
Рузә ә руз фуруxдәрәш дәрдүни.
1673
Ә пәхники кәй хьәшорә сой нибу,
Синәсовә гәлиһойуш зой мибу.
1674
Мисгол-мисгол палундикә ошпалу,
Ә чәннәтиш дүрүнч имбу рүхь хьолу.

1675
Әз алмаза дузһойикә хьәчәйү,
Ә һьәриси ән нәвәһош мәчәйү.
1676
Ә шүшнәфәс вәрафдәнки сүлмәрә,
Мәку: «Сиркә ә чат дори дүлмәрә.»
1677
Ә нәкуми, пишой мозол парустә,
Әз гутинә һәрсиш митав палустә.
1678
Фәргү нисди гәнәтлүни, вочлүни
Сойигмәнди әз гәлхәндиш бочлүни.
1679
Соф-чүрүкә ә гәд хирмон нә бәрдә,
Һәр кәлмәрә нибу ә дүл дәбәрдә.
1680
Әз һьәйили сәдигикә ә хүшдә,
Дәс нә шушдә, ә сәр сифро ки нүшдә?
1681
Сәдиги тү вәди нисдкә ә чәһьмәт,
Мүрдә бәгдә нә һьәрс имбу, нә рәхьмәт.
1682
Һозор сали һьүмүр нисдкәш Гүбәрә,
Ә һәр хунә сүрхлү мийни купәрә.
1683
Хүшк бирикәш Гудйол чойә – никәрә,
Кәнәш миду рүгәнлүйә тикәрә.
1684
Әз гәдимә зомонәһой ән чогиш,
Синәлүйә кофдорлүни Шоһдогиш.

1685
Шолумйәти нә дәрикә ә хунә,
Ә гәд пәмбә нитай дошдә һә чунә.
1686
Домундәйкә ә микләлуг бихәйрһо,
Ә лой мурав әгибәтү әхәйһо.
1687
Кәлмәһойтү сүрхиникә шәрәфлү,
Боч-бочһорәш туш микири һәдәфлү.
1688
Вачарундә һьәсонтикәш әз бинә,
Дог-дүкүмә нидай шәндә әз синә.
1689
Кәй ә гәд хәлг Тиролүйә соф нибу,
Ә суд ХУДОш сүрхәлүйә коф нибу.
1690
Йә мәхәл ки дәсһо-пойһо миләрзү,
Йә салитү ә йә рузиш нивәрзү.
1691
Кәй ә гәд хәлг ХУДОлүйә нум мибу,
Кофһой ләһьәш хошхошлүйә тум нибу.
1692
Нәчог-нәчог кәй косибә нун мидү,
Ә дузкуни ХУДО кирош чун нидү.
1693
Бәдлүйә рүхь кәй нәчоги мийофу,
Әз зәхмь ХУДО согә чикәш нийофу.
1694
Пәйләй шори тә вәкүрдә ә дәстү,
Бил нум ХУДО чарлү бошку ә сәстү.

1695
Әри күшдә тәлхьә тәмәхь нәвсирә,
Йә әз ХУДО митай дирә бәхьсирә.
1696
Согә күкә вәнчирикә әз тоху,
ХУДОй һьилом хүрд-хәшилиш мисоху.
1697
Гәзәб ХУДО парустәнки әз йору,
Гәсдһой түрәш ә пишой чум мийору.
1698
Кәй ә һьилом Хьоволүйә мар нибу,
Дәбдәбәйә рәхьми ХУДОш чар мибу.
1699
Войисдәнки рәхьми ХУДО йә хош дү,
Дүборәдән шори дүлиш мокошду.
1700
Фәргү нисди чубон имбу, шоһ имбу,
Әз зәхьм ХУДО йәкиш хилос нийимбу.
1701
Кәй ХУДОлуш оһиллүйә пир нибу,
Битәмизһош әз руй хори вир мибу.
1702
Нум ХУДОрә нә күрдәнки әз дүли,
Йә дорд дорәш әз гәләтһой әгүли.
1703
ХУДОсүзи вәкүрдәнки дүл шәрә,
Гилинчлүйә дәһьвош имбу ә һьәрә.
1704
Әз ХУДОй һәгг нә бирәнки коф шону,
Әз ширинә ховһой хүшдәш мофдону.

1705
Чун хүщдәрә ә рәхь Тиро кәй зу до,
Әз пилиг чум нәзник имбу нум ХУДО.
1706
Һич дәрд мәкәш офтоини, йә мәнки
Ә рәхь хәйол дурһой вәхтиш һә ләнки.
1707
Фәргү нисди дәрә-тәпә нийо бу,
Һьиломкәзиш әз ХУДОйи бийо бу.
1708
Кәйки, әгрәб әз рәхь ХУДО дур мибу,
Ә нәкуми әз точиһош нур нибу.
1709
Пиллә-пиллә кирощдәнки һозорәш,
Әнчәг ХУДО митав доро чозорәш!
1710
Әз нимазһо әри чарһой шорәйи,
Тәлхьә шороб пәйләй ХУДОш чорәйи!
1711
Хисирә – вәхьширә һәдәт дирәйи,
Үлүм кор – оһиллү-пирлү бирәйи.
1712
Әкәр ки ә әхир сурһо нираси,
Вирихдә-вирихдә әчә мираси?
1713
Нитайкә вәкүрдә курундә йүкә,
Чүларзә микәши булундә чүкә.
1714
Чәләлү бирикә сәдигә нумһо,
Чүтамтә дәнүшү ә уһо чумһо?

1715
Фәгирлү нүщдикә ә сәр ән дүлтү,
Мизузә зу вәни ә дәр әгүлтү.
1716
Нәсдакә вир сохдә дәрдһой ән дүлә,
Йәбойкәш дарамтә вошән әнкүлә.
1717
Хәндүстә-хәндүстә зәрәнки кофә,
Чиро сох чүрүкә, ә йор дор софә,
1718
Мүрдәлү нүщдәнки ә сәр ән соку,
Ә хокһой ән хори чумә мәдоку.
1719
Расирә нәсдакә ә шорә мәтләб,
И һьәдәт нитану чарусдә ә дәб.
1720
Бихәләф ә күкһо зәрәнки нәчәг,
Сабурә дощдәйиш һүнәри әнчәг.
1721
Сүнбүллү һисдикәш зимиһой чүлһо,
Хәчәләт микәшү әз ширәй күлһо.
1722
Шәфтирә вәбәрдә норикәш ә гуг,
Нә чумәш, нә дүләш шор нидү йә дуг.
1723
Гәргүшһо вәкүрдкә ә дүлһо чикә,
Нәчогиш мофдону ә чун һәр тикә.
1724
Булогсүз рихдәнки овһой сәрини,
Килитү вәбуһо дәрәш мивини.

1725
Сәррафлүγ һисдикә дәһшәтә нәчог,
Ә әгүл сәр киро ниимбу гучог.
1726
Һоройлүγ рихдикәш ворушһой чумә,
Әз тирйәк нишәни хошхошһой тумә.
1727
Сабурһо әз мүγһләт вәдәрәхшикә,
Догһорәш ләхс миду ә нүшдә чикә.
1728
Киловлу зәрәнки рүхшәндиһорә,
Бодолог нибофу тох шәндиһорә.
1729
Һьәсәллүγ-рүгәнлүγ һисдикәш хошку,
Һьәрс чумә рихдәйиш ә вәхтүγ бошку.
1730
Ә сәр-тән ән һьилом сохдәнки мәйил,
Ән кәлә миһьиди – хьәсүли һьәил.
1731
Мозолмәнди овурдикә ә хунә,
Сади бисдиш митай норә сой чунә.
1732
Ә мәхьәвоз чавусдәнки ловошә,
Киснәйикәш тәһьди мәди – йәвошә.
1733
Синәй догә ә тәхьнойи варавһо,
Той ниимбу ә сәркуллу даравһо.
1734
Дәкушики нә дирәнки һоворә,
Ә зир чунә гуч мидиров хоборә.

1735
Вокундикәш зарлүγмәндә палтара,
Ә коф киро мишинохут лол-кара.
1736
Тә кәй дүлһой ән балаһо нәм нибу,
Хьол дәдәйәш данусдәкор кәм имбу.
1737
Кәйки, дәдәй гәм һьәилә фубәрди,
Данит, чунәш һич нә мүрдә зу бәрди.
1738
Ә түрәвоз вәчәсдикә хуморлу,
Ә кәмәртүш нә бошуку шуморлу.
1739
Әз данани расирәнки ә һәд бәрг,
Мәрдмазарһо нә добошку ә гәд хәлг.
1740
Шор кифләтә нәсданикә расундә,
Ракһой дүлә зутә митай тасундә.
1741
Гилинчәвор кгрдәникә дүγ пойтүγ,
Кәшдәнийә чәмән бошку дүγ лой түγ,
1742
Әз ХУДОйи чорә кгрдә дәбәрә,
Шорә дүл сох һәм дәдәй, һәм бәбәрә.
1743
Ә чычинәй нәхүрәвоз боч буһо,
Одлу имбу әз бим-бушә точлүγһо.
1744
Буш бирәнки әрәгиһой чәрәки,
Әз говрәһо нәзник бирә кәрәки.

1745
Додорикәш сәр хүшдәрә руйә сәнг,
Әз тәhьәриф офто нитав бирә мәнк.
1746
Йә мәхьәл ки хьол-әхьволу дуз нийов,
Ә пишой hәгг, сәр вичдонуш гуз мийов.
1747
Кәй ки, hьйәил губә ә дүл дәбәрди,
Нәбу куйит кәләтәрә чү дәрди?
1748
Әз мозоллуг дур кәшдәнки бәбәhо,
Гиров имбу дамар хьүкүм дәбәhо.
1749
Човгунлүйә шәхтәйикә мәхьhойу,
Һәминониш вәрфлү имбу рәхьhойу.
1750
Әз мичәй дәрд гәтуг зәкә ширhорә,
Дийә ә чум нитай дирә пирhорә.
1751
Одомлу нәхшлүйә йә дастан лово,
Һәр вәрәг йә вәлки әз дор ән Хьово.
1752
Ә хәлгәвоз пой норикә дуз-бәдуз,
Шорилүйә ники мийни руз-бәруз.
1753
Шор милләтә ә дорун дүл дәбәрдә,
Һьәсәлирә митай чүн күл вәбәрдә.
1754
Севкилиhо хосдәнүткә йәкирә,
Бүтүн hьүмүр довом нидүт тәкирә.

1755
Сәдиглүhо бәнд бисдокә ә хушйор,
Вор-дәвләтә гурбун мидү ә кушвор.
1756
Ҹәләлүйә гәрмогикә нәданү,
Рафда рәхьәш әхирүрә ниданү.
1757
Суралүйә хәйолhорә шовундә,
Гәриш дүлә имбу бәкәм ковундә?
1758
Кәй бәдлүрә нифир болә никүшү,
Һьәсүллүрә дәрд ән бала микүшү.
1759
Һьәйилhорә хушбәхт дикә йә бәбә,
Шорә hьәрсү ниофдону әз дәбә.
1760
Пийонлүhо кәй әз шороб дәм имбу,
Осдугурә чумүсдәйиш дәб имбу.
1761
Пәлпәлүлү дәниширә ә офто,
Һә нимноhог ә сурвәчи мәйофдо.
1762
Вачарундә бинәборуй зилләтә;
Бүтүн hьүмүр ә хүрмәт ки милләтә.
1763
Әз hәгсүзи ә дур – чойhо мара тү,
Уйог бирә, ә сурр лойhо дара тү.
1764
Күч бирәнки дәдәйсүзә тийнә чун,
Дәрдәчәрә хәhәр имбу кирйәкун.

1765
Мәлхьәмлүйә согломирә бихосдә,
Гисмәтсүзә мүрдәйирә ки хосдә?
1766
Ә кәс киро әри бәсдә ләhьәйки,
Кәм-амбара шумордәйиш йә hьәйби.
1767
Кәшдәрә офдикә ә вәхт чоhили,
Һич шүбhә нә бошку ә бәхт оhили.
1768
Хостәйи сухундкә доруhой дүлә,
Күмүрлү мивүнүт буруhой күлә.
1769
Мозолә кәшдәйи дәр-бәдәр нибу,
Рихдәрә вәчирәш әз hүнәр мибу.
1770
Пириhо тә кәйки ә суй гумор дә,
Салhорә тәhьәди нибу шумордә.
1771
Дуворhой hоворәш йон-бәйон дорә,
Үлкәhой дурирәш имбу пәс норә.
1772
Русмуhой сиригә зәрәнки хәрә,
Йарашуг рачирә нийо ди hьәрә.
1773
Мүрдәлүйә нәчогикәш дәндүhо,
Әзчә мийов тазайүрә зәндүhо?
1774
Тәшнәи hьонирә әри вәс дирә,
Әлчәгә әз мисво хәбәр нәс бирә.

1775
Һәрчәнд ки, дәвләтү-воруш тум мибу,
Сәхьибү нәбуhо сәкәш нум нибу.
1776
Бәхшәйиш вәкүрдкәш әкәр йә садан,
Тәрсундәй фәләкәш йә вози нә дан.
1777
Мойәhой гәзончә хурдәнки фәләк,
Тәрсәнкоh нибошут әз чәрхи-фәләк.
1778
Хуромә чәкмәhо бирәнки чүлки,
Ә hьочиз суй мәзән ә сәйәг түлки.
1779
Инчәйә зәhьифи вокундәнки чум,
Әз түндә тухйәти нийо боши тум.
1780
Ә гәриш хәйолhой руз митохьәйим,
Ә сәртү вәбошку чум Йәршоләйим!
1781
Хьовурhо hьәсәллү hисдүткәш әкәр,
Косиби пой нокә, муравт дәр-бәдәр.
1782
Ә йә чикә чәhьм бисдокә дананhо,
Әз зәхьмишү тубо мийнү наданьо.
1783
Варайусдкә чәмән-чүлhо тәбәглү,
Чофой софиш кор имбәрү әрәглү.
1784
Әз вичирәй ХУДОйикә hәр тәкиш,
Ә зир судум нәдомуно hич йәкиш.

1785
Диглә-диглә рухундикәш һьәрсһорә,
Йә әз ХУДО виниш әнчәг тәрсһорә.
1786
Тә дарафда ә гәд чоләй ән динчи,
Ә оһилиш һәм сәдиг бош, һәм инчи.
1787
Шинирәмунд ә кушәвоз хәбәрә,
Чум нәдикә, чар мәдәшән ә һьәрә.
1788
Хьәйолмәндә инсонһорә нәбодә,
Ә ов-аташ нибу дорә од-одә.
1789
Варасирә танусдикә әхьволә,
Ә рәхь һьүмүр нә дәрд имбу, нә болә.
1790
Домундикә ә микләлуг чәкәвәк,
Дод һьәсәлә нитай дирә әз пәтәк.
1791
Севкилирә сохдә бәгдә хәбәрдор,
Гәриш дүлиш нибу дийә гәбәрдор.
1792
Әз имкони кучһой ән гул зәвәртә,
Йүкә нибу ә гуг ән сәр вәбәрдә.
1793
Әз сәс бокал, йәккә әз сәс сүрхә пул,
Бәдбәхтирә имбу дирә тәлхьә бул.
1794
Әз дор пийон нәлойигә коф чирә,
Сәр кәрмикә, нибу «хәспуш» куфдирә.

1795
Йә мисголә рәхьм нә дәкә ә вичдон,
Бовор сох ки, зәхьәр дәри ә финчон.
1796
Бим-бушлүйә имидһорә нә дорә,
Әз имконһой әгүлтү боф йә чорә.
1797
Ә мич динчи ховлүникәш чүн офто,
Әву вәһьдәш әз чум мүһбәт мәйофдо.
1798
Ә шорәвоз әри нүшдә-вәхүшдә,
Хосдәкорә гәһри мәсох әз хүшдә.
1799
Гәнәт зәрә, рүхшәнд сохдкә ә лово,
Ә фурм дурәш хьәл имбошу ә һово.
1800
Ә шорәвоз кәй хәзмуни мифүрсү,
Әз йор дийә лукийә коф нипүрсү.
1801
Әз сугдә йор кәй ки. мунди бирази,
Чиролүйә рузһо дийәш дурази.
1802
Хүшдәни тү оморикә ә лой йор,
Ә ваз чумһо сүрхлү бошку хьәйой һьор.
1803
Ә йәсийов әкәр нисдкәш орд вәди,
Ранк парундә дүл йәкирәш дорд-мәди.
1804
Амбартани гисмәт нисдкә әз бинә,
Сәрә куфдә, кофә мәсох әз синә.

1805
Бихьәйфлүйә вичдоникә инсонә,
Әз курунди бийо офу имконә.
1806
Бор чирәнки әз лүчүһой һьәмләһо,
Кәшдә вәһьдә вир нийо бу кәлмәһо.
1807
Гисос хәлгә вәкүрдәнки әз йобу,
Ритм ән дүлиш чәшмишәлү нийо бу.
1808
Ә сәр ән йон дәкәшдикәш сәһьәтлү,
Әри кәшдәш нийо бошу сәгәтлү.
1809
Ловолүйә дуразикә дү дәстү,
Хүр зәрәйиш нийо дәбу ә сәстү.
1810
Рабийирә күрдәникә йә пишә,
Тәлһой сәсиш кукпү бошку һәмишә.
1811
Һәрки бисдо курундһошу-сукһошу,
Бәбәһорә шор сохуку кукһошу.
1812
Дог сүрхирә ов дорикәш хьәлә-хәль,
Шолумирә гимәт нибу һич мәхәл.
1813
Войисдкә човони, войисдкә рүхьпир,
Хүшдәнтү судйә бош, һәмикә – духдир.
1814
Ловорә хосдәнки ә зир зуһуни,
Әнчәг ә гәд сурһо бийо зүһуни.

1815
Әз офто чүларзә рихдәникә нур,
Мозоләш инфүрсү асдарай ән дур.
1816
Гуроги вәкүрдкә чәмәнә, чүлә
Тәшнәйә тәрс мидү кийовә, күлә.
1817
Ә зир пой вошширә мәхьмә күлһорә,
Әз шори пәс мәйил рәхьмә дүлһорә.
1818
Шалбонлу рундәнки дорһой вишәрә,
Лүкәһош бирәхьнә мийлү кишәрә.
1819
Хун чәйрон рихдәнки ә сәр ән кийов,
Гәргүшиш әз воруш бәтәртә мийов.
1820
Хәлолуш дорикә сад чиро гәләт,
Ә чумуш, ә руйуш мийов нәһьәләт.
1821
Тәбиәтә кәй зимиләрз вачарунд,
Гонунһорә әз чикәйү ки парунд?
1822
Войисдәнки ләрзһой һьилом йә хош дү,
Әхой сәсһо әз дохорһо мокошду.
1823
Хьәл-хьолмоши бирәмундә һьәрәчи,
Хунхурһорә әйи һьовун чү вәчи?
1824
Войисдә һьошир бу, войисд һьони бу,
Әз хүшдә зийодтә боворим нибу.

1825
Дүлhорә гүчундкә киләйә тәнки,
Полатиш хьәл имбу кәрәк бирәнки.
1826
Тов шәhьәм нимаза тә нә сухунут,
Ә үшүг чумәвоз сәвкәнд михунут.
1827
Ә хьүршәвоз күлүнк зәкәш визору,
Мәрдийәтү сәдигирәш мидору.
1828
Фикир гәмhо гәнәт зәкәш хәйоллу,
Рүхьәй дүлә нивәбәрү бихьоллу.
1829
Думдумалү вачарусдкәш ә сәртү,
Һьәйнәшифә нәзник мәйил ә дәр тү.
1830
Гәрәнтуйә hьәмәл дәкә ә дүлтү,
Һьәсәл дүhо hьәнк нинүшү ә күл тү.
1831
Гуроглугә гуй зәрәнки бикүрү,
Әз тәшнәйә хьәсрәтиhош мимүрү.
1832
Әз мәнәми вошәндикәш винирә,
Киснәйә чум нитав дурәш винирә.
1833
Сәбәблүйә корhо нисдкә ә hьәрә,
Рихринчлүйә кордәй хунә ки зәрә?
1834
Хьәмолйәти күшдәникә мәрдhорә,
ХУДОй hьлом әрчү нидү гәрдhорә?

1835
Бирорйәти хиловикә әз бинә,
Сүрхә кофhо нитавт офдә әз синә.
1836
Руз-бәрузлу ә чәвг дәкә биhьорhо,
Һич пәсәво нивокошду кирорhо.
1837
Хәтолүйә hьәмәл hисдкә вичдонә,
Хубәлүйә рузhо нийов hич донә.
1838
Аташ товhо кәрми докәш бун түрә,
Хьәлә дүли хиник мийлу чунтүрә.
1839
Сабурлүйә дүллүникә йә бәндәш,
Мүшкүл имбу тәhьәдийи йә хәндәш.
1840
Ә дүләсти дәйишдикә кифләтә,
Әз hьәйилhош hой мәкири нифрәтә.
1841
Әрәг тәнү әз хьәлоли тә рихдә,
Әз чумhойу ховиш митав вирихдә.
1842
Ә рәхь милләт бивәчикә совобу,
Шәндә лүнкүш әгүлмәндлү бийо бу.
1844
Нурлүйи сәбәхьә докә имидү,
Һәглүйә хьәрәкәт бәhәриш мидү.
1845
Гәчорйәти бирәхьмирә тә нәнүт,
Кумәкйәти ән ХУДОрәш мивинүт.

1846
Хисирә дәмундкә тәйтә нимәй руз,
Һоморә рәхьһорәш нитав рафдә дул.
1847
Оһили вәкүрдкәш әшглүйә дүлә,
Пачундә нитани ә богуш күлә.
1848
Пирлүйә инсонһо ә һьәдәт киро,
Әз ХУДОш, әз Тирош ниимбу чиро.
1849
Хәчәләт кәшикә – пәшму бирәкор,
Гәнәтлү дур нибу әз сарай һьәйб-һьор.
1850
Сад салһо омокә ә сәр әнйәкиш,
Хосийәт инсонә нисоху дәкиш.
1851
Әз кумәки пойисдәнки оһ-войу,
Хилоскорә ә чум дирәш нивойу.
1852
Боворим нисдикә ә гәд дү хьәрмәхь,
Ә һовун мичарү сүрхийә зәр мәхь.
1853
Һәркой ки, хәйолһо ә дурһо бәрди,
Бәлкәмиш фикири, йә нобкә дәрди.
1854
Лап кәй ки, дог-дәрә зәвәр-зир мибу,
Микуйи ә һьилом әшглү пир нибу.
1855
Кәй әз дүли тәмарузә һәйрони,
Хосдәкорә һәчи митав чәйрони.

1856
Милләтхоһи нә дәрикә ә дүлтү,
Ширәй һьәсәл кура нибу ә күл тү.
1857
Мүһбәтлүйә сәдигикә дәскийү,
Йә дәгдәгәш дур ниимбу әз кийү.
1858
Тә кәй ки, пәхүри дүлә мизүһнү,
Әз һьәдәт зәвәртә чәтиниш мийнү.
1859
Хосийәт зән-шүвәр нисдикә зәбу,
Йәкирә хосдәйиш ә дәб мидәбу.
1860
Бәгдәвой човони руй докә пириш,
Хүр-думон нийо бу зәвәриш-зириш.
1861
Ә шәфтиһо гурбу дорә дузһорә,
Әз бәдчиһо ә йос мәйил рузһорә.
1862
Дәрәрә, кунәйә әз пойдә кәшдәш;
Зу хилос имбоши әз хьол дәкәшдәш.
1863
Мол-дәвләт һисдикә әз гәдәр зийод,
Гоһумәш-гәрдәшәш нийо ди ә бод.
1864
Ә нәкуми хун ә кәллә зәрәки,
Түнд рафдарәш бочормиши кәрәки.
1865
Һьәсүлхоһи йә дор нисдкә ә вишә,
Номусдориш софлу имбу һәмишә.

1866
Кәй хүшдәрә бихьүрмәтлү миданү,
Әз чү товнә зәһьификәш ниданү.
1867
Тәрбийәдор нә бисдокә дәдәйиш,
Һич нийофу мозолйәти әчәйиш.
1868
Сәрәдәрди күрдәникә руз-бәруз,
Дүлхүрдирәш имфубәри туз-бәтуз.
1869
Инсонхоһ нисдикә йә рәхьбәр әкәр,
Хәрәби, хубийү имбу сәрәсәр.
1870
Нәданиш вәкүрдкә әкәр сәрсонә,
Үзйогиш гит имбу әз чинс мәрдонә.
1871
Рәхь-рувәхь вичдонә тәмизлү дошдә,
18л-гувот дүшмәрәш митани кошдә.
2472
Фыртинәй богруһо күрдәнки гәрәз,
18рашуг дүнйоһәш мисоху чәрәз.
2473
Кәлмәһой әгүлә пәймундә вәһьдә,
18әдан, ки хьилләйи ә шүгәм мар дә.
2474
Ә пәнчә күрдәнки сәнгә йә нәдан,
Ә 18һьәй дәр дугоз сәкәш һьорлу дан.
2475
Дуролов дорәнки йарай мәһәббәт,
Ә ХУДО мирасү ловой әгибәт.

1876
Йәтимиш-йәсириш войкә нәбошку,
Норойһо ләгәбиш ә сой дәбошку.
1877
Софолу нисдикәш йорлүйә булог,
Әз әшгиш-мүһбәтиш зу мидү сурог.
1878
Ә һьәрә норәнки нәвслүйә нумә,
Покундәш кәрәки һьәрслүйә чумә.
1879
Расирә нәсдакә ә йүргәйә шәр,
Ә килит зу маров тәфүргәйә дәр.
1880
Ворвори чүрһьәтлү бәрдәникә чәнк,
Ә кирйә минүшү офтои нә мәнк.
1881
Мол-дәвләт мундәнки әз гәдәр зийод,
Мүрүьо бәбәрәш мошону ә од.
1882
Синайә доглуһо нүшдә-вәхүшдә,
Офторә гәл күрдә ә гичог хүшдә.
1883
Сифрорә һьоширлү варавундикәш,
Хүшдәрә бәрдәрә әз һьовунтү кәш.
1884
Гәйгулу нисдикәш иштоһә нәвстү,
Әз мичәй чун соги бийо тәрси тү.
1885
Ә үлүк кор сохдкәш куфдиһой диргил,
Кәлмәрә моләлү низәнүт чиргил.

1886
Манчара ә кәрдән кәйки мидәнүт,
Бурчундә кофhорә гәрбол низәнүт.
1887
Нәсдакә кәширә нәфәсә йүнкүл,
Ә русмуй ән чорәш мәвәни әнкүл.
1888
Әз бинә нисдикә hьәсүл йә инсон,
Мүшкүли тазадан бийофу имкон.
1889
Әкәнәр ә чумhо нә дәкә шори,
Дәвләтүш мичару ә гумhой хори.
1890
Пура чиб пәсәво ә вәхт парусдә,
Ховуриш ә хоhин митав чарусдә.
1891
Йә шоhир чувурhой доги бирәкор,
Милләтә әз дүли бийо соху шор.
1892
Мүhьүчүзә корhойикә ә hьәрә,
Мәчнун бирә әз дог мара ә дәрә.
1893
Әз сәхьәри вәхүшдикә гучоглу,
Бәхт-мозолиш гәл мүкүрү гучоглу.
1894
Гәнәтлү пар зәкәш сад hьәзоб-hьүзоб,
Сабурлу бирәкор митав дорә тоб.
1895
Зиhисдә нәсдакә инсонә хуно,
Сарайәш мивини зиндонә хуно.

1896
Хьүрмәтчил нисдикәш hьәйилә хунош,
Ә сәртүш, ә нумтүш ниимбу мунош.
1897
Гәтмәгәриш чүл зәрәнки фикирhо,
Хьәримирә бүхтү мәзән ә ширhо.
1898
Тә үлчмиш, тә бичмиш нә сохи кофә,
Гурбучәй чүрүкhо мисохи софә.
1899
Чорәсүз мундәйкә ә гәриш дәрд, гәм
Пирирәш ә чикә мийори әз дәм.
1900
Шовундәйкә чибhойтүрә әри хәр,
Мизузәрә лойиг мәдан әри дәр.
1901
Коф сохдикәш әз ширинә ховhойтү,
Дәhьәм hьәсәл нитав дорә овhой тү.
1902
Әрәг тәнә рихдәникә йә бәбә,
Хьүрмәт кифләт бурчлу бошку ә дәбә.
1903
Сад hозор бо вәпичикәш әз лово,
Рафдакорhо нивокошду пәсәво.
1904
Нә шәндикә күhнә hьәдәт гурирә,
Һьәчәл мидү тәhьәдийә зурирә.
1905
Вичирәйкә манчарлуйә күшдәрәш,
Ә дәс ХУДО зутәтә ди хүшдәрәш.

1906
Ә дәрсүзә хунәй һьилом домундә,
Ә бим хәйол бифойдәйи вомундә.
1907
Китобчәй һьүмүрә тә сохдә гили,
Нәвстүрә шоробсүз нәбу биһили.
1908
Ә шүгәмо шәндәникәш хүшдәрә,
Рихдә овә нитав дийә нуш зәрә.
1909
Дузкунийә расдиникә һьәмәл тү,
Ә чун соги хәтәр нидү гәмәл тү.
1910
Ә дордәвоз тар сохдикә болушә,
Имой митай, – дәрдлү рихдәй ворушә.
1911
Пишонирә гиришһойу бирәнки,
Хьол-әхьволәш нитай дирә зирәнки.
1912
Ә фурм шәвһо сийәйикә хьүрмәтү,
Ә хок вәтән суйлу нибу гүрбәтү.
1913
Үкәйирәш тәйтә ә пой пойундә,
Сугдәйирәш ә дур нитай чойундә.
1914
Хьол – әхьволиш овурдәнки визори,
Әз чорәһош зиндәйирә нидори.
1915
Шориһорә чарундәнки ә бәди,
Инсонийәти нә дәб имбу, нә вәди.

1916
Нәһьәләти овурдәнки мәрдүмү,
Ворворирә нибу күрдә әз дүмү.
1917
Думутлу нүшдәйкәш ә сәр ән соку,
Ә дүл рәхькирорһош огу мәдоку.
1918
Түгйон зәкәш әз хьәсрәти ән дузиш,
Хәсбушһорә хьүрмәт нибу йә рузиш.
1919
Ә куш ХУДО дарафданки сурог тү,
Әз сәр сифро кәм ниимбу нурог тү.
1920
Пиллә-пиллә вәрафдикә зәвәро,
Сәрмойоллог нийофдони дәрәво.

ЧОР ЧӘРКӘНО

1921
Гәлхәнди хүшдәрә ә мәрч вәдорә,
Ләзәтһой хьәзирәш нибу вәкүрдә.
Хьәйорә, обурә ә вәч нә күрдә,
Сәркушһой сәрирәш мибу дәкүрдә.
1922
Һәгглүрә хьофт гәдә һьәзиз хостә сәхт,
Дузирәш әз бүхтүй фәләк пәс дирә.
Дүлһорә әз губһо тәмиз сохтә вәхт,
Йәкирәш дәрдисәр кәрәк нәс бирә.
1923
Ә чуткә зәрәнки охһой инсонә,
Әз пучә богбониш куләдор бирә.
Вичәлү пәймундкә тохһой имконә,
Сабурһой имидиш булә бор дирә.
1924
Әз түндә пинәки вәхьш бирә вәһьдә,
Һоморһош һәлүсди нийо бу һәндәг.
Әз дәһьәм хәйолһо нәхш дирә бәгдә,
Фикирһош дүрүстлү бийо бу әнчәг.
1925
Динчирә хәлвәти рундәнки әз вәхт,
Күлһорәш йон дорә, гүчум нисоху.
Һьәсбәлү пийодә мундәнки әз бәхт,
Дохьорһош ә сәрү һүчум мисоху.

1926
Тәлатүм вичдонә чәшмиш дирәнки,
Әгүлһой ән сәриш ә чой нидәбу.
Сурлүйә дәбәһо очмиш бирәнки,
Сад милйард асдараш ә сой мидәбу.
1927
Әз йә чүп ән ләмбә офдәнки имкон,
Икидһо әз йәлов импару тәнәш.
Имоһой ә космос варафдкәш инсон,
Оһилһо ә чоһил ничару кәнәш.
1928
Хәрәһой хәлолуш дәчикәш вору,
Сә гәтлү дүһорә коруш һәрчүни.
Ә пишой ворвори кәшикәш бору,
Гәнәтлү буһорә хориш әрчүни?
1929
Тузоног рихдәнки ә сәр ән һолов,
Әз гәтрәй ән хуни нәхш дирә мәрчү.
Ләзәтә вәкүрдкә әз ширини хов,
Бәдмозол буһорә вәхьш бирә әрчү?
1930
Гәчәги нә сохдкә шәвһо тә сәбәхь,
Сәр чоләй бәдирә дәкүрдә дузиш.
Садбо үкүд дорә мәнкә ә сәр рәхь,
Әз үшүг ән офто сәр күрдә рузиш.
1931
Ә сәнгһой дохьорһо күлүнк нә зәрә,
Хүшдәрә вәбәрдә ә сәр дог мәни.
Йә шивәй ән дорәш тәйтә дәзәрә,
Куч-гувот ән гуләш ә шәр бог вәни.

1932
Сабурлу нүшдәйкә ә сәр ән соку,
Фикирһо һьиломә чәрх бийо зәнү.
Әхирәт бирәнки сәр-тән, пойвоку
Ә гәриш дү дүнйоһ әрх нийо дәнү.
1933
Кәмәрә вәдорә ә тин дог кумүр,
Күчмиши хүшдәрәш йә гәрд нәс дирә.
Әз хутә бирәйи бүтүн сог һьүмүр,
Ичкихур буһорәш йә дәрд вәс бирә.
1934
Хәрмонһой сабурә соф дирә бәгдәш,
Сад чиро һьәмәли миданү хосдә.
Әз войәй ән ХУДО коф бирә вәһьдәш,
Әгүлмәнд тәнбәли ниданү сохдә.
1935
Тәлхьмәнди рузкорә түндлү дирәкор,
Ә товнәй дү һьүмүр ә гәрд нидәбу.
Ә чәннәт хуморә бәндлү бирәкор,
Чумәрәхь мундәйи ә дәрд мидәбу.
1936
Ә һәр күнч ән богчә йә дор дәзәрә,
Йә гуллуг сохдәйиш сәһьәрлү нибу.
Дәрди-сәр хәторә әз күк нә зәрә,
Әләгһой һьүмүриш зәхьәрлү мибу.
1937
Вор-дәвләт бирәнки сад гәтә бим-бул,
Ә гәриш ән чәһьмәт һәдилүш дәбош.
Чум нәбу куфдирә әз бәдә килкул,
Ә тәһәр сипрә күл вәдилүш мәбош.

1938
Нәсдакә чарундә мисә ә нүгрә,
Мити бош ә нубой рачә тәбиәт.
Чәнгәдәш һьәсбәлү мундкә ә йүргә,
Унгәдәш тәлхь имбу пучә гәтиәт.
1939
Ә нәсил суй докә курундә вәһьдә,
Әз човгун бәдхоһи дүлиш миләрзү.
Күкһорә әз чикә чумундә бәгдә,
Пәшмуни ә хушкә чүпиш нивәрзү.
1940
Дананмәнд ә хәйол сәри домундә,
Әз лүчүй ән фикир нәс вәпичирә.
Һәмишә ә тики әри вомундә,
Тиролу ә сифир нәвс дәпичирә.
1941
Нәсдакә вәкүрдә курундә кофә,
Хүшдәрә ә у хьол нивой расундә.
Тәйтә ки, ә чум хәлг нурундә софә,
Согирәш әз бинә дәрд вәрасундә.
1942
Имидә хушәлү Тимор сохдәкор,
Сабура кәрмәлү митав дәкүрдә.
Сәнгәлуг һьүмүрәш һомор хосдәкор,
Гисмәтәш нәрмәлү нитав вәкүрдә.
1943
Әз човоб һьәсәлә тәмәхьи дирә,
Йә кофәш сәр минут һә нийо пүрси.
Әз воруш нифриһош тә дәхисирә,
Думонәш пуф зәрә, ә чой нифүрси.

1944
Һьонирә дәстийи виникә чумтү,
Әз хьүрмәт нә домун ә имкон кирош.
Лойиглү вомундә ә тики нумтү,
Ә дүлтү мидобу Сифирдон Тирош.
1945
Гәлхәндә кәмәрһо суй докәш кутәк,
Әгүләш тәлатүм митанүт әз чәхьт.
Әчдәһой ән нәрһо бисдокәш кумәк,
Бәл догәш чумундә нитанут һич вәхт.
1946
Бәр-бәзәк рачирә дирәнки һәр нәр,
Тимори рәхьмирә гәлп нийо хорут.
Әз һьилом кучәлү бирәнки зәркәр,
Сәнәһьәт сүрхирә дәб бийо дорут.
1947
Әз боләй нәһьләти тәйтә дур мундә,
Гәд дүләш козитлү нийо дәрч сохи.
Хүшдәрә ХУДОлү әри бурбундә,
Әз нәвсиш вичдонлү бийо хәрч сохи.
1948
Әз манчар бәдтәи бәсдә ворирә,
Воһнәлү гәрг мәсох зулум хомирәш.
Ә гәриш гәтрәи чусдә ширирә,
Ә ники чәләг сох дүл одомирәш.
1949
Чуркумһо парусткә ә чәнки ән рәхь,
Хошлүйә тәһьәриф ниимбу гәсдә.
Һьүмүрәй имидә сохдәнки кутәхь,
Сабураш әз хьүрмәт имбу вәнкәсдә.

1950
Ә пәлү вәйишдә болог дузһорәш,
Ә мирод нираси әз дәс тәхьнойи
Нурбәндлү һисдиһо һовой рузкорәш,
Әз огу бәтәртә кәнәш тәлхь мойи.
1951
Хутә бирә һьәсонтикәш ә дәһьәм,
Бул бәһәрә нивәчини әз тох бәд.
Йә хубирәш расундәнки сәрбәһәм,
Сад бо ә чум дәшәндәйиш чү һьәдәт?
1952
Әз гисмәт йә мичлә воһнә нә күрдәш,
Киләйи мәсохит әз дури ән бәхт.
Бүхдүчи чәнд чиро войкә вәкүрдкәш,
Тирозуй тәбиәт дуз бирә һәр вәхт.
1953
Дүл рәхьәт нисдикә ә синәй гәфәс,
Гәлхәндә нәрбәндлү гуз митав бирә.
Ә гәриш вор-дәвләт кәшикәш нәфәс,
Дәрдлүйә мүһбәтлү руз нитав дирә.
1954
Сәһьәрһой зулмәтә кәширә вәһьдә,
Ә зуһун бәднумһош ә вәч нибоши.
Боруһой сәнгирә дәчирә бәгдә,
Ә үшүг ән чумһош мүхьточ мибоши.
1955
Һьәрс чумә рухундә әз һәдәр биод,
Сәдиги ворихдә әз тубой зомун.
Әгүлмәнд һисдикәш әз гәдәр зийод,
Һә кәнәш ә игрор ән ХУДО домун.

1956
Ә сурог хәбәрһо кәщдүһо инсон,
Әз гәрбол парундә битәв кофһорә.
Тә чорәй һәггирә бурбундә имкон,
Гәрхунди чофорә нитав соф дорә.
1957
Йарашуг чәннәти күлһо әйәки,
Рачиһой ән һьилом әтәк-әтәки.
Һьәнклүйә вамасһо хорәлүникәш,
Ширини войурдә һьәсәл пәтәки.
1958
Офторә хостәйи әз дүли-чуни,
Әз мәнкиш сог һүмүр бимәст нимуни.
Сайланти рихдәнкиш ә хьүршһорәвоз,
Ә хүрдә ворушһош хьәсрәт мимуни.
1959
Шоһирә нурлу вин ә товә чум түг,
Торирә чару зән әз йәлов мум түг.
Мәһһорә ә салһо расундә бәгдәш,
Мәрдирә лойиг дор ә точә нум түг.
1960
Йараһой мәлхьәми тәйтә хүшк зәрә,
Ә гопуй ән йәкиш нитай дарафда.
Әдәблү-әрконлү бәрдә хүшдәрә,
Ә хьүрмәт ән тикиш митай варафда.
1961
Гәһрилү-гәзәблү крощдкә рузһо,
Әз кәрми офтоиш һинәр нивини.
Әз гобуг ән тәхьси тирощдкә дузһо,
Хүшдәни – хүшдәрәш йә нәр мивини.

1962
Инсонһо ковләлү шор бирә вәһьдә,
Фәрг нисди йохуни, йә нобкә йоди;
Хәйолһош әз фикир бор дирә бәгдә,
Гисмәтәш әз дәстү хьәрзо нийо ди.
1963
Сәрмәхьәл хьүрширә дәблү күрдикә,
Һич нәбу әз гобуг чатлү боши тү.
Әкәр ки, нәрмә дүл гәлплү хүрдикә,
Ә ләмбәш нивәрзү ләзәт хоши тү.
1964
Куртолихь бирәкор ә рәхь ән ники,
Чумһойуш зир пойә нитанү дирә.
Әз әнкүл ворихдә тәмәхь ән тики,
Мазалаш хьәлә чәх митанү бирә.
1965
Хьәйфбәри дийнәрә кәширәкорһо,
Пәхүрәш ә хүшдә никлү никәшүт.
Әз хотур сәбәхьи хәшилә корһо,
Нәхүрәш әз әнкүшд чиклү микәшүт.
1966
Коф бирәнки әз хотурәй дуз-бәдуз,
Кәрәкикә сәнгәш имбу сохдә хьәл.
Нун сиройи әри хурдә дуз-бәдуз,
Зәхьмәт дәсәш зийод мәтан һич мәхьәл.
1967
Пилигһой чумһорә тәйтә дәкүрдә,
Хиловә хәйолһо нийо хоһи түг.
Гәдоһой ән йорә әри вәкүрдә,
Әз дүли, әз чуни бийо хоһи түг.

1968
Ә гәриш фикирһо һә чәйлон зәкәш,
Оһ вой-зар пирһорә чоһилһо нитав.
Ә түндә мүхьточһойән гури дәкәш,
Бәдбәхти хьирһорә сойилһо митав.
1969
Чүрһьәтлү пойисдкә ә сәр дузә һәгг,
Вүнүһо корһойу һич әнкәл нибу.
Әкәр ки, әз софу рихдәникә дәг,
Һә кәнәш пишәйү йә чәнчәл мибу.
1970
Фубәрдә нәсдакә тәлхьә кәлмәрә,
Түндлүйә чавусдәш зәхьлә мибәрү.
Шишикәш ә зир пой лүчүй бәл шәрә,
Һә кәнәш әз дәһьәм мәхьлә нибәрү.
1971
Һьәмәлдорһо һьәзийәтлү бирәнкиш,
Әри чәһьмәт дүрүст бошку хоши тү.
Бор-бәһәрә гәлизийәтлү чирәнкиш,
Әз тәбиәт нийо гәһри боши тү.
1972
Ә гуги кәлләһо вәйишдкә имкон,
Бочирәш бор дүһо лүкә микүрү.
Әз хүшдә хубиһо нәһишдкә инсон,
Ә зуһун ән хәлгиш чикә никүрү.
1973
Хокисдәр войундкә әз вәкирә бор,
Һьәнкорә һәд мәди әз суй ән шори.
Дәһьәмһой мүһбәтә нә вәкүрдәкор,
Ән кәлә бәдбәхти ә руй ән хори.

1974
Әз ләнки ән сүлмә буһо гирлигон,
Әз базуй ән зани гәлпә никәшдү.
Гәрәбәч ән дорә чүнүһо богбон,
Гобугә хүрд сохдә ләпә микәшдү.
1975
Һәгг-хьисоб бәрдәнки ә нәфстүрәвоз,
Тәйтә ки, нәри тү ә коф зуһун дә;
Һой-һорой дәшәндә ә сәстүрәвоз,
Дохьорһо-догһорә нитай чумундә.
1976
Ә хүшкә лүкәй дор бор вәромокәш,
Әз рәхьтү пәсәво мәвокошд һич вәхт.
Ә чүнтү вәлвәлә нә диромокәш,
Чычәһой шәкирә мивошши лап сәхт.
1977
Нимәлит һисдикә дирә кор хьовур,
Һьәйб-һьорә ә гичә дуллу мәсох тү.
Ә вәһьдәй ән хирмон әз нәзник, әз дур
Бул бәһәр ничүнү чәһьмәт әз тох тү.
1978
Ә гәриш дәрд-фикир хьәл бирәнки чун,
Күч бирәй шәһьәмә ә йор мәдәшән.
Гәйгурә чавустә ә тәһәр ән нун,
Сәдиги сабурә әз һьор вәдәшән.
1979
Әкәр ки, кофтүрәш нәс фубәрдәкә,
Боворим нә бошку ә дәвләт, ә мол.
Парс күрдә гәлпирәш ә руйтү зәкә,
Мозолә мишовни әз гисмәт ән лол.

1980
Кәрмәлү нәбуһо полата нә куй,
Әвәлүш-әхирүш ничару ә ов.
Гирмизиш нәбирә нәшәрһьә бәдкуй,
Пәхирүш-бәхилүш ә руй ниворов.
1981
Кәлмәһой ләһьәйтү тәйтә чәгүсдә,
Сабурә әз имид мәпарун һич вәхт.
Нәбукә, һьәрс чумә әри чәмүсдә,
Һьочизә нивини ә сәр сүрхә тәхт.
1982
Ә сәр сәнг товорих күшдәнки дүлә,
Тәкә сәс ләһьәрәш хор нитав дирә.
Ә бүкүр ән говрә кошдәнки күлә,
Нәшумой ән рүхьиш шор митав бирә.
1983
Гул-гәнәт вәкундә ә суй фәрәнки,
Бичдонәш дәһьәмә зәхьми нийо бу.
Кофһорә дәгмәлү ә руй зәрәнки,
Вичдонәш бәһәмә рәхьми бийо бу.
1984
Ә гәриш нәм-тарһо обур нәвс дәкә,
Хүшкәлү нүшдәйиш ХУДОлү нибу.
Әкәр ки, хьүвсәлә сабур нәсдакә,
Хүшдәрә күшдәйиш туболу бошку.
1985
Әхирә әз һәвәл нә винирәкор,
Сийәйи муйһорә никүрү әз дон.
Бәрәкәт рихдәнки әз лүкәй һәр дор,
Расдирә әз дузи мәкүрү инсон.

1986
Сифәтү парусткә әз хьофтә ранки,
Нәхурә-нәбәрәш ә гәлп нидобу.
Әз гәрор мүрдәйи коф офдорәнки,
Сүпүлә чогундәш ә дәб мидобу.
1987
Әгүлмәнд бирәкор әз гәдәр зийод,
Гәләтә корһорәш ә йор нийору.
Хубәлү вәрафда ә шүһрәт, ә од
Әри дүл дәрдлүһош һә шор мийору.
1988
Руз һьүмүр рафданки әз сой хорлуһош,
Йә мәхьәл йослүнүт, йә мәхьәл шәнүт.
Вәкири хүшдәрә дошдәкорлүһош,
Ә милләт һич мәхьәл локо низәнүт.
1989
Ә пәнчәй ән дәстү соф дирә нәгдәш,
Гушһорә әз һово зәкә садан тү;
Һәр кофә шәфтәлү куфдирә вәһьдәш,
Догһорә әз тәпә чүклә мәдан тү.
1990
Ширинә хәйолһо тә рүхь вәбәрдә,
Әз лүчүй фикирһо күрдә рәхь мара.
Сүрхә вәхт сабурһо күшдәнки дәрдә,
Дузовлу мивини һүндүрә-сара.
1991
Әз сәри ән хүшдә бәхш нибу гисмәт,
Сохдәйһо һьовунә ә бод вәкордун.
Тәхсирлү пойисдә ә пишой чәһьмәт,
Сәнглүйә курундә ә дүш мәкордун.

1992
Хэйоллу домундә ә бәхьс хьилләйи,
Тәмәхьә ә нәфстү ә гәд һәд дәки.
Нәбукә әз һьилом сохдә киләйи,
Һәр нүшдә-вәхүшдә руйә бәд мәки.
1993
Әз хүшдә вәчлүйә сурог нә норә,
Борлуйә мозолһо тәйтә хүшк зәрә;
Ә һьәмәл ән һәр кор сәрә дәнорә,
Саданиш шүбһәлү бәрдә хүшдәрә.
1994
Палутдор һисди ки, әз оди ән нум,
Ә сәр йон офдокәш тәрс нитав норә.
Чикәрә күрдәнки ә дәрйоһ ән чум,
Йә хүрдә пәл вәлкиш һьәрс митав дорә.
1995
Чорәһой согирә сурогундәнки,
Сабуриш мозолә дәчәллү дирә.
Зәһьифи ән дүлә фурогундәнки,
Шоробиш әз зәхьәр һьәчәллү бирә.
1996
Савзайи тәбиәт пачирәнки сәхт,
Зумустуй хьәсрәти әз тәһьәрифи.
Синәй чүл-чәмәнә чилит зәрә вәхт,
Һәр хүшкә кийовиш сүрхи ә вәрфи.
1997
Пәртәлү нүшдәнки әз һәдәр ән од,
Хьәрмәхьә нийофи ә сәр һәр тиниш.
Әнкүләш зәрәнки әз гәдәр зийод,
Гәйгуй вокундәрәш пишодән виниш.

1998
Әз мичәй һьәсүлһо һьор хосдәникә,
Әз гәрор ән ХУДО дорәнки гәрдә;
Сог һьүмүр хьәлоллу кор сохдә чикә,
Вәчирәй хүшдәрә ә гур ки бәрдә?
1999
Ә хьәлол ән расти дәбисдорикәш,
Тәмәхьә әз хьәвәс мидани дирә.
Кучлуйә одоми нә бисдорикәш,
Әз хосдәй тәбиәт нидани бирә.
2000
Әкәр ки, үшүг чум торисдәникә,
Һәлүсти ә сирог чорә домун тү.
Нәбукә әнкүл чун ворихдәникә,
Әри хүшкә чүпиш нибу зомун тү.
2001
ХУДОлү бәхшикә нәхшлүйә имкон,
Шоһмара мочовну, тәрс-мәрс нә дирәш.
Әз бинә нисдикә һьәсүл йә инсон,
Ә тәһәр шәфтә дор дуз нитав бирәш.
2002
Әз пилтәй ән ләмпә үшүг вәкүрдә,
Хүшдәрә мәвәнкән ә мүшкүл ән дур.
Таза пуст ләрбәрә әри дәкүрдә,
Ән хубә чорәйи мичәй ән сабур.
2003
Биразн мундәрә битоб хосдәйи,
Нимәчун хүшдәрә әри вәс дирә;
Һьиломә догуног хьисоб сохдәйи,
Бикорә инсонә вәһьдәш нәс бирә.

2004
Фикирһой дәрдирә дивих сохдә вәхт,
Ә гирог мәҟирор әз дузәй расти.
Бигисмәт мундәйиш ә бим сүрхә тәхт,
Мәҟу ки, һүмүрмәш томом варасти.
2005
Войисдә мити бош, войисд ҹар дәшән,
Һүндүрә тәпәһош әз догһо сари.
Йә бойҟәш, сад бойҟәш әз йортү мәшән.
Гәйгукәш буһорәш дәрдү амбари.
2006
Думонһо дәстийә йә гуногиҟә,
Әз һьәсму ворушиш-овиш нирүхү.
Фикирһой сәбәхьи догуногиҟә,
Әз гәриш лүхьүчәк ховиш мүйрүхү.
2007
Әз һьовун нәфс хүшдә шикәсд бириҟә,
Бәхшлүйә мозолә кәй әз дәс мидүт;
Ә хори моләлү дәҟәшдә ҹиҟә,
Лүл-пийон буһорә мәсләхьәт нидүт.
2008
Гәләтлү дирәнки рузҟор һоворәш,
Сәсмәкү нүшдәнки әз бим ән хьәйо,
Ҟуфәрә вүнүһо ә фурм соворәш,
Ә бушә ҟофәвоз фурмундә мәйо.
2009
Әз бәхшәй тиройи сүрхлү зарустә,
Гәйгуһой растирә кәй сәхт микәшүт;
Йә ҹуркум ә йәлов тәйтә чарусдә,
Түнд буһо бәхьсирә дураз никәшүт.

2010
Оһ-нолә нә дорә вой доди-бидод,
Ә вәхтү зутә ҟи пишой азара.
Боворим сохдәйи әз гәдәр зийод,
Ә рәхьми дүл ҟирош ә гур мәдара.
2011
Сурог нисдҟә әз әрәги нә әз пүнҹ,
Миҹәй хәмиш гит мундиҟә әз тәшдү;
Мити бирә, гиг нүшдәнки әйә күнҹ,
Әз чүләкон суй мозоләш ниҟәшдү.
2012
Хьирлүйә чумһойү әҟәр чәпиҟәш,
Очуги дүлһорә әри тов дирә;
Тирозу чәнд гәдәр тәмиз кәшиҟәш,
Дурҟуни нә расти той нитав бирә.
2013
Һәрбой киләхь сәрә норә-вәҟүрдә,
Ә кин хәлг суй зәҟә ә тәһәр бәдбәхт;
Пәпүлә чумһорә чәпәлү ҟүрдә,
Әз хьүрмәт йә миҹүш нийүлү һич вәхт.
2014
Йорәлү ҟәшдәнки ә чүл – бийобу,
Ҟирошдә ҹигирһо әнҟүл нийо бу.
Рачирә нәхш дирә ә тәһәр ҹәннәт,
Йә мочә бәхш дорәш әз дүл бийо бу.
2015
Сәнглүйә дәрдһорә хьәл сохдә вәһьдә,
Виҹдонә нә дан ки, ә дузов һәгг дә.
Ә хош тү омокәш сәр пучундәйи,
Боләлү миҟәшди сог һьүмүр бәгдә.

2016
Дивихлү мундикә күһнәйә корһо,
Сүпүлә мәчәгун әз һоводорһо.
ХУДОлу рафдикә ә Тиро киро,
Йә милйон имбоши ә чум һозорһо.
2017
Бирази мундәнки әз йорә хьәрмәхь,
Ноләй бизмудирә мәкәш тә сәбәхь
Офтоиш сог һьүмүр дәрдлүни әз мәнк,
Әри нәзник бирә никлү бошку рәхь.
2018
Хошбәхти дәгүсдкә әз сабур тобу,
Бивәхти муй сәрүш сипи нийо бу.
Ә тәһәрз пәрванә чәрх хурдә чикә,
Сәдиги мүһбәтүш дүрүст бийо бу.
2019
Бүтүн һьүмүр тә пойисдә ә сәр пой,
Әз ХУДО гәйр ловә-тошво тү мәхой.
Мозолмәнди дәр гопурә куфдәнки,
Дирә ховһо ширин имбу сой-бәсой.
2020
Әз бинәй ән кукһо согикә тоху,
Нәчоги күрүһо сабур мисоху.
Дүл инсон, чүн офто, сухдәйә вәһьдәш
Нәкуми әз дүнйоһ күч нийо соху.
2021
Һьәсәлмәнди ән зуһунә йор дирә,
Әз дор богһо ширинлүйә бор чирә.
Товә офтош әри динчи рафдәнки,
Сипрә чүлһо шәхәнкумһо тор бирә.

2022
Һьәсүлһорә кәм нә кәрдо мичәйү,
Мозолһорә әз сүрх вино хьәчәйү.
Әз бәбәһо һьәдәт мунди һәмишә,
Ә һьәрисиш хьәтон-һьәрүс мәчәйү.
2023
Сурогсүз рафдикә вәчә-кәчәйи,
Мозолиш әчәйи, бәхтиш әчәйи?
Ә зир пой чоләрә вәкәндә чикә,
Ә шори мәрдмазар нәбу вәчәйи.
2024
Ә дүлтү дәриһо хосдәйи киро,
Аташа тәхьнойи мәсухун чиро.
Лүчүлү сиргә зән мүһбәт ән әшгә,
Әз расти бәһәм бу нубоһой Тиро.
2025
Әз вәкир дәм дори хьүрмәт бәбәһо,
Ә томош зиндәкун мунди дәбәһо.
Нәбукә ә зир пой вошширә чикә,
Ә һәлов мичару рачә кәбәһо.
2026
Зәхьмәтә дәһьәмлү кәй ки нидану,
Гәтрәрә моләлү шәрһьәт чү дану?
Софорә әз әрәг палундә зомон,
Бәрәкәт чофорә ләзәт мидану.
2027
Куч-гувот вәкурдә әз ләшкәр шори,
Кәләйи нә бурбун ә руй ән хори.
Хүшдәрә йә донә хьисоб сохдикәш,
Чүнтүни ә һьилом амбар омори.

2028
Рачирә парундә әз дәс кәләки,
Ә хүшдә мәдәниш һич вәхт чәпәки.
Рушһорә тиморлу шунә зәрәки,
Йарашуг ән бигәш дошдә кәрәки.
2029
Әз Тирой ән Миши һәрбой коф чирә,
Әз һәндәг бәдбәхтиш йә лүнк низәнү.
Мозолә синәмиш соху куфдирә,
Ә дохьор ән сәнгиш күлүнк мизәнү.
2030
Тәрбийә вәкүрдә әз паки Тиро,
Сухдәйи ән дүләш шәһьәм миданүт.
Зән-шүвәр хисикә әз йәки чиро,
Ширини һьәсәләш дәһьәм ниданүт.
2031
Доруни әгүлә гимәт дорәкор,
Хьүрмәтә зәвәрош нидану күрдә.
Оммо ки, һоволу гәнәт зәрәкор,
Ә сәйәг ворвориш мидану мүрдә.
2032
Вәкүрдә нәсдакә коф биһәггирә,
Чумһорә чарундә, дүлә мәләрзүн,
Вичдону бисаза вәхьшлү ләг дирә,
Пинәки хурдәнки ә ховиш тәрсун.
2033
Гәмәлү фубәрдә коф нәшәрһьорә,
Сиригһо күлһорәш һьәрәлү духдә.
Товлүйә сифәтһо тә вәшәрһь дорә,
Пилтәһой пурсузһош шәвәлү сухдә.

2034
Әшгәлу чусдикә чумһорә хумор,
Һьәрсиһой рихирәш дәглү нитани.
Вичдонә нәфсәлү сохдикә тимор,
Тирозуй сүрхирәш һәглү митани.
2035
Огуйә тәлхьикә хьәйоһой бәди,
Мичәһой ширини ниимбу вәди.
Оһ-нолә бәднумлу маров зәвәро,
Сәр точиш тик нибу әз кәмәргәди.
2036
Тов чумә зулмәтлү тор дәкүрдәнки,
Ә фәгир-фүгорәш нимуну имкон.
Әнкүшдә дәндүлү һьәнч вәкүрдәнки,
Әз мити бирәйиш момуну инсон.
2037
Йәрәвурд һисдикә чәләглүйә мәшг,
Әз бәһәр пәслүни чинорә дорһош.
Дүрүстбәнд нисдикә хостәлүйә әшг,
Ә мирод нирасү биһьорә корһош.
2038
Һьәрәлү мундәнки хәрәбһо-хубһо,
Руй-бәруй поисдә зибәр нибәрүт.
Кутонлу рундәнки тәләбһо, губһо
Нәшумой рүхьирә зәвәр мәбәрүт.
2039
Әбәди дур буһо әз шүһрәт, әз од
Ә ләшкәр фәгирһо ә сой домундә;
Шоробә хуруһо әз гәдәр зийод,
Ә хьүрмәт вәкирһо нитав вомундә.

2040
Әз бинә рихдәнки дәрдлүйә гәмә,
Күкһорәш шорики нитав вәрзундә.
Гутинә вихдәнки зәрдлүйә дәмә,
Чумһорәш торики митав тәрсундә.

БӘНДӘНО

2041
Йә бәндәйүм нидарам,
Ә һәр хунә нидарам.
Һьилом ләрзә дорәнкиш,
Йә ә дүлтү мидарам.
2042
Йә бәндәйүм нийо бу,
Инсон пәндүм нийо бу.
Ҹүй ән хирмон буликәш,
Нун әз кәндүм бийо бу.
2043
Йә бәндәйүм әри тү,
Тәмарузум әри тү.
Әз сурогиш нә офдум.
Ә коми дүл дәри тү?
2044
Йә бәндәйүм мара тү,
Ә хьол хоми мара тү.
Ҹәнкәсурә корикәш,
Ә шолуми дара тү.
2045
Йә бәндәйүм нә кәрдо,
Зулум тубо нә кордо.
Садана кор вүнүһош,
Ә рәхь ХУДО вәкордо.

2046
Йә бәндәйүм мәвәчи,
Дәрд һьиломә мәвәчи.
Тү дүшмәйтү бирә вәхт,
Чү мисоху һьәрәчи?
2047
Йә бәндәйүм һүлә-һүл,
Бочи нидү һүлә-һүл.
Дәстәрә точ бофдәнкиш,
Рачи мидү күлә-күл.
2048
Йә бәндәйүм гәрдибәр,
Гәмхур бирә – гәрдибәр.
Әри рачә руз пакиш,
Зәхьәр чирә – дәрдисәр.
2049
Йә бәндәйүм нә күрдә,
Гилиг корә нә күрдә;
Ә човгун чүл офдорә,
Кулиш нитай дәкүрдә.
2050
Йә бәндәйүм ә сәр дә,
Кәй ки, әгүл ә сәр дә;
Хәрәбә коф ләһьәрәш,
Ә куш күрдә, ки бәрдә?
2051
Йә бәндәйүм нийо бу,
Дуркун дәгиг нийо бу.
Ә ихьтибор кәс кирош,
Инсон – сәдиг бийо бу.

2052
Йә бәндәйүм кофлүрәш,
Куш дор, шинов, кофлүрәш.
Пәшмуй һьилом имбоши,
Зой сохдикә софлүрәш.
2053
Йә бәндәйүм кәйфсүзүм,
Оһилбәндә – кәйфсүзүм.
Ә гәд фикир домундәм,
Гәрд ХУДОрә кәй мүдүм?
2054
Йә бәндәйүм возини,
Корһой һьилом возини.
Ә бивәхти пир бирәм,
И чүларзи гозини?
2055
Йә бәндәйүм тараз ди,
Нәфәс вәки, тараз ди.
Тәшнәй хори сухтә вәхт,
Воруш әрчү варасди?
2056
Йә бәндәйүм нәһишдәй,
Хьәримә кунд нәһишдәй.
Сурр нисдикә әз бигһо,
Рушәш әрчү вәһишдәй?
2057
Йә бәндәйүм нәс дирә,
Курачумлу нәс дирә.
Һүмүр сади бисдикә,
Кәмтә әрчү вәс бирә?

2058
Йә бәндәйүм нушлуни,
Нун хьололи – нушлуни.
ХУДО дорә бәхшикә,
Әрчү кара кушлуни?
2059
Йә бәндәйүм ки висдо,
Зийодә чун нә висдо.
Әз мәнәмиш нә домунд,
Әхир-тухур чү бисдо?
2060
Йә бәндәйүм нә рафди,
Йовош-йовош нә рафди.
Бирдән гәнәт зәрәнкиш,
Ә сәр кәллә дарафди.
2061
Йә бәндәйүм нә бисдо,
Зумусту вәрф нә бисдо.
И һьовунә хәлолуш,
Ә кәрдән ки вәбисдо?
2062
Йә бәндәйүм нә күрди,
Гилиг йорә нә күрди.
Әз дәрдү мүрдә чикәш,
Толог әрчү вәкүрди?
2063
Йә бәндәйүм нийо бу,
Нифри дәдәй нийо бу.
Ә куш ХУДО дарафдкә,
Нийов әз чүл-бийобу.

2064
Йә бәндәйүм чи фәрсүз,
Хьәримдони чи фәрсүз.
Дәһьвой чәнки бирәнкиш,
Дүшмә муно шүвәрсүз.
2065
Йә бәндәйүм хәбәрсүз,
Һьәчәл мийов хәбәрсүз.
Һьовунә кор нә бирәш,
Үлүм нийов хәтәрсүз.
2066
Йә бәндәйүм нивини,
Чум руз мәнкә нивини.
Чибһой тү буш бирәнкиш,
Судум тәнкә мивини.
2067
Йә бәндәйүм гәтлүни,
Һьәсму хьофт чүр гәтлүни.
Хьүрш ән ХУДО күрдәнкиш,
Куч зимиләрз бәдлүни.
2068
Йә бәндәйүм имидиш,
Бу-нәбуни имидиш.
Чәнд сал гили мундәнки,
Парс мүкүрү килитиш.
2069
Йә бәндәйүм болушиш,
Мәлхьәм сәри болушиш.
Думон чинкир бирәнки,
Вәрфлү мийов ворушиш.

2070
Йə бəндəйүм вəрф-воруш,
Нə рихдəнки вəрф-воруш;
Бəрəкəтə хориһош,
Хилос нибу əз хоруш.
2071
Йə бəндəйүм һьор – вəчи,
Һьəсүл – вəчи, һьор – вəчи.
Сүрхə бирор чум бəсдкə,
Йослубəндəш шор əчи?
2072
Йə бəндəйүм нə бүрүм,
Һьовункориш нə бүрүм.
Бирəнгинə сайлов до,
Һьəзобурəш мə дүрүм.
2073
Йə бəндəйүм күчһорə,
Хори фубəрд күчһорə.
Ə дүл локо офдори,
Əз һьəрс чумһо чү чорə?
2074
Йə бəндəйүм чүлəй гəм,
Хун хорундə чүлəй гəм.
Əз түтүри гутинəш,
Йарай дүлə чү мəлхьəм?
2075
Йə бəндəйүм шəрə-шəр,
Ə бод мүйлү шəрə-шəр.
Гийə-гийə бирəнкиш,
Болə мийов сəрə-сəр.

2076
Йə бəндəйүм битойу,
Гəми – вəрдүш битойу.
Тə думон чум хьəл бирə,
Һьəрс əн дəрдүш нипойу.
2077
Йə бəндəйүм рачирə,
ХУДО дорə рачирə.
Тə сади бисд нə бирəш,
Дүлə мəйил пачирə.
2078
Йə бəндəйүм вичирə,
Бəхтə мозол вичирə.
Əз чун визор нисдикə,
Ə һьəчəл ки пичирə?
2079
Йə бəндəйүм вирихдə,
Мəнк əз офто вирихдə.
Мичəй дүлү нə сухдəш,
Мүрдəйирə ки вихдə?
2080
Йə бəндəйүм вəбəрдə,
Рəхьмлү дүлə вəбəрдə.
Нəвсү гəлплү нисдикə,
Үшүг чумə ки бəрдə?
2081
Йə бəндəйүм гəдүри,
Хотурхоһиш – гəдүри.
Войəй дүлə нə хурдə,
Сад ночогиш мəкүри.

2082
Йә бәндәйүм нә дири,
Хәтокориш нә дири.
Ә пишой хәлг буравhо,
Әз хьүрмәтиш вәкири.
2083
Йә бәндәйүм бүл мәзән,
Чәмән әшгә бүл мәзән.
Тәбиәтәш ҹун мүдү,
Йә чүнтүни кҹлбәдән.
2084
Йә бәндәйүм ә вишә,
Үлүм мәйор ә вишә.
Рузкор гәргүш сохдәнкиш,
Сәрә тик дор hәмишә.
2085
Йә бәндәйүм ә соф тү,
Сүрхиш нибу ә соф тү.
Ә нур чумhой духдәрhо,
Ҹикәш зутә бийоф тү.
2086
Йә бәндәйүм бәдирәш,
Сад hьәмәли бәдирәш.
Йорә нибу шинохдә,
Сәдогәтлү нә бирәш.
2087
Йә бәндәйүм никәшдү,
Һоволимлүш никәшдү.
Әз хотурәй синәмиш,
Ә гәд дүлүш микәшдү.

2088
Йә бәндәйүм нә кҹрдәй,
Ә вошкуш суй нә кҹрдәй.
Ә рәхь мүhбәт, ә рәхь әшг,
Әз Лейлиш руй вәкҹрдәй.
2089
Йә бәндәйүм бим бошу,
Әгүл бийо бим бошу.
Хол нә вәкә ә руй йор,
Бәкәм бирач имбошу?
2090
Йә бәндәйүм вор чүни,
Дәвләт чүни, вор чүни?
Мәрә Мәҹнун hишдиhош,
Һьәсүлтүни, hьортүни.
2091
Йә бәндәйүм нә кирис,
Дәрдлү-дәрдлү нә кирис.
Сәбәхьинә мәйити,
Имбурузи вәкириш.
2092
Йә бәндәйүм мичару,
Ҹовон ә пир мичару.
Софә әшгү бошуhош,
Әз сүрхйәти ничару.
2093
Йә бәндәйүм мивини,
Софәй чүлә мивини.
Салhой hьүмүр кирошдкәш,
Пири дүлә нивини.

2094
Йә бәндәйүм зәритүш,
Әз сүрх нисди зәритүш.
Әз гәд чәдвәл эн ХУДО,
Вәһьдә мийов әри түш.
2095
Йә бәндәйүм дәсһорәш,
Заркәрлүг дор дәсһорәш.
Нобкә әри пәйләй ов,
Нитай офдә кәсһорәш
2096
Йә бәндәйүм оворәш,
Ворворини оворәш.
Һьәрсһой чумә рухундә,
Воруш мәди һоворәш.
2097
Йә бәндәйүм һово бу,
Ворушлүйә һово бу.
Офто бирдән товуш до,
И чүтами лово бу?
2098
Йә бәндәйүм нә рафди,
Рәхь ХУДОрә нә рафди.
И зийодә кин һьилом,
Ә дүл чүларз дарафди?
2099
Йә бәндәйүм тә бәди,
Кузәт мәсох тә бәди.
Дәдәй бихьол бирәнки,
Чорә бийоф тәһьәди.

2100
Йә бәндәйүм гәдәрәш,
Хьисоб мәйор гәдәрәш.
Сәхтә ночог бирә вәхт,
Ә пәмбә дор бәбәрәш.
2101
Йә бәндәйүм хунә хуб,
Бәхтлүг буһо хунә хуб.
У шүвәрәш ки мойу,
Дорәникә чунә губ?
2102
Йә бәндәйүм вәчәйүш,
Гүрт бийо бу вәчәйүш.
Әз алмазиш сәхтикә,
Хүрд нийо бу хьәчәйүш.
2103
Йә бәндәйүм нә дирәш,
Гисмәт нибу, нә дирәш.
Хуби сохдә нәсдакә,
Нәйоруку бәдирәш.
2104
Йә бәндәйүм коф шону,
Зарлүникәш коф шону;
Чәмүстәйә пой буһо,
Ә сәр кәлләш мофдону.
2105
Йә бәндәйүм мойәлүш,
Һьошир имбу мойәлүш.
Ә мирод дүл нирасу,
Ки нисдикә войәлүш.

2106
Йә бәндәйүм нибәрү,
Рәхьмлү чунә нибәрү.
У гунширәш ки хостә,
Рафданикә зибәрү?
2107
Йә бәндәйүм рәхь түрәш,
Әз дузи ки – рәхь түрәш.
Нобкә, әз шәфт офдорә,
Гур имбәрү чәх түрәш.
2108
Йә бәндәйүм зәхьмә хош,
Гәсд ән чуни зәхьмә хош.
Чинорлүйә хүшк бирәш,
Бәhәрсүзә шох мәбош.
2109
Йә бәндәйүм мәдәки,
Сәр hьонирә мәдәки.
Әз имконтү рәхьм дирә,
Һәрбой пишой бәдә ки.
2110
Йә бәндәйүм мидобу,
Хьәрфиш ә коф мидобу.
Һәминон чәгүсдәнки,
Вәрфиш әбоф нидобу.
2111
Йә бәндәйүм нә бошку,
Вичдон – гәлиз нә бошку.
Ә гурхунәй – әбәдиш,
Мито – тәмиз дәбошку.

2112
Йә бәндәйүм тәмәхьиш,
Нуш бийо бу тәмәхьиш.
Пуч нә бирә hьүмүр шәв,
Очмиш нибу сәбәхьиш.
2113
Йә бәндәйүм нәдәшән,
Ә дүл шивән нәдәшән.
Гәтрәлүйә рузhорәш,
Әз hьүмүртү вәдәшән.
2114
Йә бәндәйүм нәбәр тү,
Зибәр хәлгәш нәбәр тү.
Хәтойә кор бирәнки,
Губәш ә дүл дәбәр тү.
2115
Йә бәндәйүм сәс мийов,
Ә коф кирош сәс мийов.
Чугул милләт бирәнки,
Ә бәдийүш кәс нийов.
2116
Йә бәндәйүм миләрзү,
Дүзд әз хүшдәш миләрзү.
Буй – бухуну нисдикә,
Һич ә күшдәш нивәрзү.
2117
Йә бәндәйүм чар имбу,
Хәтой hьониш чар имбу.
Зулм hьоширә шүнүhо,
Әз дү кушиш кар имбу.

2118
Йә бәндәйүм мийору,
Думон – воруш мийору.
Лолә зуһун бирәкор,
Һич хәбәриш нийору.
2119
Йә бәндәйүм ворвори,
Мич бәһәри ворвори.
Һьошир һьилом бисдокәш,
Пулһорә ки вор дори?
2120
Йә бәндәйүм дәрәлуг,
Дог ниимбу дәрәлуг.
Хьовур-хьәрмәхь бисдокәш,
Дузов бошку һьәрәлүг.
2121
Йә бәндәйүм сәбәхьсүз,
Рузһо нийов сәбәхьсүз.
Сәдигә дуст бирәкор,
Дәс микүрү тәмәхьсүз.
2122
Йә бәндәйүм дәпичи,
Хори ә хүр дәпичи.
Гәләтә кор нә сохдәш,
И дәрд әзчә вәпичи?
2123
Йә бәндәйүм нә рафдүм,
Һәчи-һочу нә рафдүм.
Йә точлуйә сәр бүрүм,
Әрчү ә гәм дарафдүм?

2124
Йә бәндәйүм нә бирәм,
Ә суй хәсбуш нә бирәм.
Гушә хунош пар зәрүм,
Бәлкә, ә хов дәбирәм.
2125
Йә бәндәйүм вәчирүм,
Хьололә бор вәчирүм.
Бирәхьм – хьовур бирә вәхт,
Шәрәш чүтам дәчирүм?
2126
Йә бәндәйүм дор бирә,
Бәһәр дүһо – дор бирә.
Әз гәлпә дүл бирорһош,
Хәһәр чүтам шор дирә?
2127
Йә бәндәйүм кор вәчи,
Дәблү бирә кор вәчи.
Ә хун ракүш нә дәкә,
Биһьәсүлә һьор әчи?
2128
Йә бәндәйүм ворәлү,
Дүл нә муно ворәлү.
Лап һьошириш бисдокә,
Кәм мизүһү шорәлү.
2129
Йә бәндәйүм нәм бисто,
Хок әз воруш нәм бисто.
Ә хьәсрәт йор мундәйи,
Хурдә чимәш гәм бисто.

2130
Йə бəндəйүм күhнə чи,
Дəhьəм нидү күhнə чи.
Ворвор дорə шовундкəш,
Пысирəрə ки вəчи?
2131
Йə бəндəйүм нирасү,
Шəфти ə дуз нирасү.
Мəрд ə нəмəрд сəр зəкə,
Ə пучə руз мирасү.
2132
Йə бəндəйүм həр чүни,
Хьитийоти həр чүни.
Ќуллəй мəрдүм тушикə,
Нəрлүйə мүшд əрчүни?
2133
Йə бəндəйүм дəн дирə,
Зимикошhо дəн дирə.
Вəчарундкə хунəрəш,
Һəчи бəкəм зəн бирə?
2134
Йə бəндəйүм ə гүрбəт,
Сəhьəр мибу ə гүрбəт.
Хьололбəндə мəрдикə,
Нифрəт нибу ə хьүрмəт.
2135
Йə бəндəйүм бор əчи?
Бəhəр əчи, бор əчи?
Тə əбəди күч бирəш,
Лол буhорə шор əчи?

2136
Йə бəндəйүм вичəйтүш,
Митро нибу вичəйтүш.
Ə лихьəйи домундкə,
Туршов имбу мичəйтүш.
2137
Йə бəндəйүм хол түнүм,
Ə гутинə хол түнүм.
Йə ќоф-кəлəч бирəнкиш,
Кара-кура – лол түнүм.
2138
Йэ бəндəйүм шəр мəрəш,
Ə хьисоб ќи шəр мəрəш.
Нə вəрзирə ə точи,
Кəлə мəсох сəрмəрəш.
2139
Йə бəндəйүм нə кəшдə,
Бихьолини нə ќəшдə.
Ə соглом бирə чикəш,
Нəчоглү ки дəкəшдə?
2140
Йə бəндəйүм нивəрзү,
Асдар ə руй нивəрзү.
Духдəр «həри» дорəнкиш,
Дүлү чүларз милəрзү?
2141
Йə бəндəйүм никүрү,
Əшглү гəhри никүрү.
Хьəсрəт йорə кəширəш,
Əз дүлəсти мимүрү.

2142
Йә бәндәйүм лолчирә,
Ә коф мәки лолчирә.
Богчәй гунши бисдокәш,
Бәһәрә ки кол чирә?
2143
Йә бәндәйүм нә чирәм,
Колә бәһәр нә чирәм.
Расирәйүш рихдәнки,
Әз сәр кийов вәчирәм.
2144
Йә бәндәйүм күл әчи?
Ә сәр сәнгһо күл әчи?
Йориш гәлплү бирәнки,
Тоблу буһо дүл әчи?
2145
Йә бәндәйүм дәрдмәрә,
Фәләк нитав дәрдмәрә.
Мәхьәл һьәчәл күнд бирәш,
Хьәзүр митав гәрдмәрә?
2146
Йә бәндәйүм кин мүшдә,
Куллә нәтан кин мүшдә.
Тә вәхт һьүмүр варасдәш,
Дәрди-сәрә ки күшдә?
2147
Йә бәндәйүм ә хүшк дә,
Һьәчәл ән тар ә хүшк дә.
Аташлүйә дүлмәрәш,
Һьәсонтәлү ки күшдә?

2148
Йә бәндәйүм зобурәш,
Ә миһ бийор зобурәш.
Һьәчәл гәлиз бирәнки,
Ки микәшү тобурәш?
2149
Йә бәндәйүм мирасү,
Бәдкоф ә куш мирасү.
Әри әз дүл кирисдә.
Һьәрсһой чумуш нирасү.
2150
Йә бәндәйүм бог әчә,
Богчә әчә, бог әчә?
Әри әз буй той бирәш,
Тәпә әчә, дог әчә?
2151
Йә бәндәйүм бор имбу,
Бәһәр имбу, бор имбу.
Әри боришмиш бирә,
Гәһрилүһош шор имбу.
2152
Йә бәндәйүм бәл хомут,
Вочлу бирә бәл хомут.
Әз кирошдә рәхьһойуш,
Раст нәйово мәлкомут.
2153
Йә бәндәйүм күмүрлү,
Кусов сухдә – күмүрлү.
Зән ән хунхур бошуһош,
Һьәрсә рихдә – һьүмүрлү.

2154
Йә бәндәйүм мүһләтәш,
Сабур хундәт – мүһләтәш.
Әри хушбәхт зүһүсдә,
Сәбәб дирәт – мүһбәтәш.
2155
Йә бәндәйүм кор әчә,
Зәхьмәт әчә, кор әчә?
Ә могбуни домундәм,
Рәхьмәт әчә, хор әчә?
2156
Йә бәндәйүм шир әчи,
Гэтуг әчи, шир әчи?
Дәр синәрәш вокундәй,
Пәхәнийә сирр әчи?
2157
Йә бәндәйүм тә мүрдә,
Гәрхундлүним тә мүрдә.
ХУДО гонун дорәнки,
Пишой кофә ки күрдә?
2158
Йә бәндәйүм әз хориш,
Хьәйфә мийни әз хориш.
ХУДО – дүбо чун докә,
Чум пур имбу әз шориш.
2159
Йэ бәндәйүм низәнү,
Һәр хәр тәпик низәнү.
Бирдән килкәз сохтә вәхт,
Һьәррәш чәпик мизәнү.

2160
Йә бәндәйүм войундә,
Нәхьсә нибу войундә.
Пәшмулуйә тологһо,
Дүләш митав пойундә.
2161
Йә бәнэйүм вәкирү,
Әлчәгикә вәкирү;
Чумшурлүйә шүвәрлү,
Бун хунәрәш мәкирү.
2162
Йә бәндәйүм мәбәр түш,
Сәсә ә зил мәбәр түш.
Ә сәр чолә рафданки,
Һич ниимбу хәбәртүш.
2163
Йэ бәндәйүм ә кофтү,
Ләпә бошку ә кофтү.
Чәһьмәт гимәт дорәнкиш,
Сәвкәнд имбу ә софтү.
2164
Йә бәндәйүм тум түрә,
Нәсиллү сох тум түрә.
Милләт гәрбол зәрәнкиш,
Мәрд мукуйут нум түрә.
2165
Йэ бәндәйүм омбуру,
Мол нәчоги – омбуру.
Һьәсмуш гәләт бирәнки,
Овиш рәхьә имбуру.

2166
Йә бәндәйүм нийо бу,
Бинәш хьәйфлүг нийо бу.
Әри шоһир бирәйи,
Синәш кофлүг бийо бу.
2167
Йә бәндәйүм покундум,
Әрәг руйә покундум.
Нә шәв, нә руз ховмә нисд,
Чум ән кирә вокундум?
2168
Йә бәндәйүм дирәй тү,
Ә зирчуми дирәй тү.
Дү-йәкирә нә хостәш,
Чүтам ошуг бирәй тү?
2169
Йә бәндәйүм нумһорәш,
Сириг зәрәй нумһорәш.
Әри йәбо фәм сохдә,
Дүнйоһ мәку чумһорәш.
2170
Йә бәндәйүм нә кордун,
Зәхьмә ә чун нә кордун.
Дүлтү динчи тә дирәш,
Хьүрмәт одә вәкордун.
2171
Йә бәндәйүм йә сибә,
Хьово һьәнч зә йә сибә.
Һәлә һозор сальһойкәш,
Бәднум мукйут косибә.

2172
Йә бәндәйүм чой түрәш,
Ә дәм вәни чой түрәш.
Әз дури йор хостәйкә,
Ҹәннәтлүг сох чой түрәш.
2173
Йә бәндәйүм никүшү,
Ичкирә пүнч никүшү.
Хьүрмәт – доглүг бирәнки,
Ә кәлә күнч минүшү.
2174
Йә бәндәйүм бәхширә,
Рәхьмә – ХУДО бәхширә.
Сокунә зәхьм дорәнкиш,
Ә гәфәс дор – «вәхьширә».
2175
Йә бәндәйүм әждәһо,
Ә хәйол мунд әждәһо.
Вәхт пәсәво нә рафдәш,
Сурог нийов әзҹәһо.
2176
Йә бәндәйүм дувочи,
Тиробәнди – дувочи.
Вәтәнсүзә һьочизһош,
Нә вәкири, нә точи.
2177
Йә бәндәйүм нийәтү,
Йәккәйикә нийәтү;
Сәрә ә сәнг зәрикәш,
Шор нибоши дийә тү.

2178
Йә бәндәйүм йопологъ,
Әз чинс гуши – йопологъ.
Әз тичә коф йүнкүли,
Силләлүйә – чопологъ.
2179
Йә бәндәйүм дирома мәш,
Ә хәзмуни дирома мәш.
Субут сохдә хостәрә,
Әри сәртү мирома мәш.
2180
Йә бәндәйүм кәрдәнтү,
Шәк мәсох ә кәрдәнтү.
Бәзәнмишиш нә бирә,
Күл сүрхини сәр-тәнтү.
2181
Йә бәндәйүм йә дәнәш,
Ә бод мәди йә дәнәш.
Ә бим миhтү офдорә,
Сәрсон бирәм hә кәнәш.
2182
Йә бәндәйүм рәхь нидү,
Мозол дәрдә рәхь нидү.
Мәлхьәмлүйә хосдәкор,
Әз йә мочиш мәхь мидү.
2183
Йә бәндәйүм дәри түш,
Ә бим-фикир дәри түш.
Ә рәхьм ХУДО вомундә,
Дувочинүм әритүш.

2184
Йә бәндәйүм hомор сох,
Рәхь мүhбәтә hомор сох.
Вәпичирәш ә кәрдән,
Әри дәдәй домор сох.
2185
Йә бәндәйүм нисоху,
Кәрми чилит нисоху.
Гәнчүрлүйә хиникиш,
Чунә килит мисоху.
2186
Йә бәндәйүм инчимиш,
Һәгглү бирә инчимиш.
Бир-нәбирәш дорәнки,
Хун мәнкәнү бим гимиш.
2187
Йә бәндәйүм сар имбу,
Тәпә әз дог сар имбу.
Әз бәдхәбәр тәрсүhош,
Әз hәр дү куш кар имбу.
2188
Йә бәндәйүм биинсоф,
Әз күрк бәди, – бииинсоф.
Сәкә хуно равуhош,
Нидомуну ә бим коф.
2189
Йә бәндәйүм hәрчүни,
Хьитийоти – hәрчүни.
Хиникә ов хурдәнкиш,
Пуф зәрәйү әрчүни?

2190
Йə бəндəйүм нəхшлүни,
Һəр йарашуг – нəхшлүни.
Сəбəхьинə һəр кориш,
Йə əз ХУДО – бəхшлүни.
2191
Йə бəндəйүм дəрдлүрə,
Гəмлү хундəт – дəрдлүрə.
Бир-нəбирүш пучикə,
Ки мухойу гəрдлүрə.
2192
Йə бəндəйүм той нинү,
Бочҹə ə точ – той нинү.
Ҝувəлуйə əшглүһо,
Ə тологиш пой минү.
2193
Йə бəндəйүм йə дəнү,
Ə килит дə – йə дəнү.
Садбо годо вəкрүһош.
Ə мəрди пой нидəнү.
2194
Йə бəндəйүм хошитү,
Нəгд бийо бу хошитү.
Ə гəд миллəт əн хүшдə,
Үзкəш нийо боши тү.
2195
Йə бəндəйүм догһо бул,
Ə руй хори догһо бул.
Дəкиш бири дəб һьилом,
Əз һьониһош – чогһо бул.

2196
Йə бəндəйүм нийо бу,
Нəфсə тəмəхь нийо бу.
Пирə оһил бирəнкиш,
Ə ҹəннəт рəхь бийо бу.
2197
Йə бəндəйүм тə дирə,
Дүлү мурав тə дирə.
Əз гəдəрү зийодтəш
Нə хурдə, чог ки бирə.
2198
Йə бəндəйүм мисоху,
Ҹунə гурбу мисоху.
Əри йəбо фурмундəш,
Руйə бурбу нисоху.
2199
Йə бəндəйүм лəглүрə,
Əз ҝоф дəди лəглүрə.
Дананийү бирəйиш,
Зулум нидүт һəглүрə.
2200
Йə бəндəйүм чогə соф,
Нəрлү имбу чогə соф.
Əз хəйолһо рихдəнкиш,
Нəчог нибу согə ҝоф.
2201
Йə бəндəйүм нəрчирəш,
Ҝуч кəрəки нəрчирəш.
Əри мундə сиройи,
Гəдəр бирə һəр чирəш.

2202
Йә бәндәйүм гәм бирә,
Һьәзобхурә гәм бирә.
Ә вәхт кәлә миһьидһош,
Шори һьони кәм бирә.
2203
Йә бәндәйүм быд зәрә,
Әз хьүрш нибу быд зәрә.
Гәсәбхонә бирәнкиш,
Ләһьнәт мүйнү сад кәрә.
2204
Йә бәндәйүм вәчә хун,
Сәбәхьмәнди вәчә хун.
Хосдәникә әз дүли,
Сүпүл йорәш мәчогун.
2205
Йә бәндәйүм шур бирә,
Мүнүкә чи шур бирә.
Мәһрибони дирә вәхт,
Дәрд-азариш дур бирә.
2206
Йә бәндәйүм вирихдә,
Думон пойсүз вирихдә.
Тәмизә ов булогһош,
Әз вәрф догһо ворихдә.
2207
Йә бәндәйүм зәхьмәтә,
Әрәглү кәш зәхьмәтә.
Тум нәсилтүш шор имбу,
Хәлг хундәнки рәхьмәтә.

2208
Йә бәндәйүм кәмәртүш,
Шидралүни – кәмәртүш.
Һьонибәнди куфтирә,
Тич нибуру тәвәртүш.
2209
Йә бәндәйүм бидинһорәш,
Куш докундә бидинһорәш;
Һич бигәдүр нәбу хуни,
У һьиломәш, и дүнйоһәш.
2210
Йә бәндәйүм һәләлугәш,
Имид мәбур һәләлугәш.
Чунки, ә шир ничаруни,
Кәрәсүзә хьәлә дугәш.
2211
Йә бәндәйүм чун вәкүрдә,
Мәскәнсүзи чун вәкүрдә.
Нум хунәрәш әри дорә,
Чор дуворәш бун дәкүрдә.
2212
Йә бәндәйүм гәлпәбәрһош,
Рәхьми нәсда гәлпәбәрһош.
Пучкунәндәй зүһун бирә,
Хүшкә мувәхь ләмбәсәрһош.
2213
Йэ бәндәйүм лугоногһо,
Дәрйоһлүни – лугоногһо.
Әз һьәчәлиш нәс домундә,
Аташлүйә – бугоногһо.

2214
Йә бәндәйүм әз бәд хьәмhош,
Хьитийот бош әз бәд хьәмhош.
Сабур ә хьүлг расирәнки,
Батмиш мәбош ә гәд гәмhош.
2215
Йә бәндәйүм күч вәкәрдо,
Самбала бәхт күч вәкәрдо.
Ә думиттүш нә домундә,
Йә минутмәш hич нә кәрдо.
2216
Йә бәндәйүм сов нә бошку,
Кузкий чиhиз сов нә бошку.
Һьәрүс хунә оморәнкиш,
Үщүг бәхтиш тов ҫә бошку.
2217
Йә бәндәйүм киснә мәни,
Иштоh әшгә киснә мәни.
Гәм hьиломә хурдә вәhьдәш,
Дәсәш ә сәр кәс нәвәни.
2218
Йә бәндәйүм гәләтәлү,
Руз нивини, – гәләтәлү.
Ә човоно hьүмүр кирош,
Хүшдәрә бәр, – кәләтәлү.
2219
Йә бәндәйүм ни бошум шор,
Түсүз, тәхьно, нибошум шор.
Сурог сәстүш нә оморә,
Чүларз нәфәс вокошум йор?

2220
Йә бәндәйүм покунум мә,
Һьәрсә тә кәй покунум мә.
Ә ховмә шор оморәй, йор,
Чумәш чүтам вокунум мә?
2221
Йә бәндәйүм сохтә корә,
Хьәшо мәзән, сохтә корә.
Ә фурм Мәчнун дивонәйиш.
Ки митанү хостә йорә?
2222
Йә бәндәйүм мийов бәндә,
Ә фурм Одом мийов бәндә.
Хьоволүйә шәр дирәнки,
Һич әз дүлиш нийов хәндә.
2223
Йә бәндәйүм hозор чүрәш,
Чәлә норут hозор чүрәш.
Хьитийотсүз куч бурбундә,
Шәфт-шур мәсох hомор түрәш.
2224
Йә бәндәйүм дачарусти,
Хьәрмәхь ә йод дачарусти.
Йә гәлхәндә Шоhдог бири,
Әз күк чүтам вачарусти?
2225
Йә бәндәйүм ховтү әчи,
Шәв нимәйи, ховтү әчи.
Кәми батмиш нә бирикә,
Хәндәмәндә ловтү әчи?

2226
Йə бəндəйүм ки до хоши,
Нəрмə дүлə ки до хоши?
Ə ширинə ховһой динчиш,
Тү ə йормə мидобоши.
2227
Йə бəндəйүм гузи əчи,
Бəд-һьəсүлə гузи əчи?
Лүгəй нуну кəм нисдикəш,
Əри шəфтһо дузи əчи?
2228
Йə бəндəйүм һозор вəчи,
Мəшгулəтə һозор вəчи.
Дəвлəт – вору бирə чикəш,
Бихьоллүрə мозол əчи?
2229
Йə бəндəйүм митав хундə,
Раби – Тиро митав хундə.
Кəрə-һьəсəл хурдəкорһош,
Ə дəрд һьони нитав мундə.
2230
Йə бəндəйүм вəпичири,
Гəм ə мозол вəпичири.
Дорһой бəхтəш вəнчирəнки,
Хəрəһорəш ки дəчири?
2231
Йə бəндəйүм тəрс сухундə,
Мичəй дүлə тəрс сухундə.
Ə хунлүйə дəһьвой бəдиш,
Хориш чиро һьəрс рухундə.

2232
Йə бəндəйүм бүмүздирə,
Гобул мəсох бүмүздирə.
Ə гилиг йор дарафданкиш,
Əгүл сəрə ки дүздирə?
2233
Йə бəндəйүм мибисдокə,
Тиро – нубо мибисдокə;
ХУДОш сəр вəхт рəхьмə мидо,
Һəрбой дəһьво нибисдокə.
2234
Йə бəндəйүм хəстимəрə,
Рушум мəсох хəстимəрə.
Ə бим хəйол домундəнкиш,
Ə əшгəвоз сəс ди мəрə.
2235
Йə бəндəйүм нүвүсдə, йор,
Əшгсүз нитайм нүвүсдə, йор.
Офтой мүһбəт нур дорəнки,
Имуш митайм зүһүсдə, йор.
2236
Йə бəндəйүм дод зуһун дə,
Мозол ə гəд – дод зуһун дə.
Гəлхəндлүйə куч мүһбəтиш,
Мəрə митав сад зүһундə.
2237
Йə бəндəйүм ə ход миди,
Сад һийлəрə ə ход миди.
Əгүл буһо дананмəндəш,
Ə кучəвоз ə бод ниди.

2238
Йә бәндәйүм йор мийору,
Хуби-ники йор мийору.
Ә фурм чунтү нә хосдәнкиш,
Рузмә чүтам шор кирору?
2239
Йә бәндәйүм һәрчүни,
Сүрхә кәлмә – һәрчүни.
Бовор нисткә ә кофтү,
Вәкиритү әрчүни?
2240
Йә бәндәйүм ә нун мә,
Хьололи дә ә нун мә.
Рушум сохдә хьүрмәтә,
Хәто мәзән ә чунмә.
2241
Йә бәндәйүм модовум,
Ә пәсәй тү модовум.
Сурогтүрә нә офдәш,
Тәхьно чүтам мотовум?
2242
Йә бәндәйүм микәнди,
Гәлпәй базу микәнди.
Әз һьочизи дур бирәм,
Имой, чүтам михәнди?
2243
Йэ бәндәйүм һисдими,
Нәфсә гийбәт һисдими?
Мәрә ә тү бәсдиһош,
Мичәй мүһбәт нисдими?

2244
Йә бәндәйүм ә шормә,
Коф нә вәри ә шормә.
Точә дәдәй – дәдәйһош
Тү имбоши, ә йор мә.
2245
Йә бәндәйүм ә дәр вә,
Мизузәй һәгг ә дәр вә.
Хьәримә һьәнч зәнүһош,
Гисмәт бирә – ә ләрбә.
2246
Йә бәндәйүм нәс бирә,
Йодә инсоф нәс бирә.
Әри рүхьә парундәш,
Йә кәлмә коф вәс бирә.
2247
Йә бәндәйүм әз һәнәк,
Дүл варафдә әз һәнәк.
Хәриш тәпик нә зәкә,
Кәрәк нибу дәкәнәк.
2248
Йә бәндәйүм нә дирәм,
Офдумйәти нә дирәм.
Тү гүзурмә күрдәнки,
Мәш ә сүсти дәбирәм.
2249
Йә бәндәйүм хостәрә,
Учуз мәки, – хостәрә.
Һьоширйәти ьисдикәш,
Вичдонә ки восторә?

2250
Йә бәндәйүм хупайи,
Мич һьәриси – хупайи.
Дәскирлүйә одомиш,
Әз войәһой ХУДОйи.
2251
Йә бәндәйүм мәбәр тү,
Әгүл сәрә мәбәр тү.
Дү дәсмәрә вәкүрдә,
Ә кәрдәнтү дәбәр тү.
2252
Йә бәндәйүм гәм бирә,
Дәрдимәндә гәм бирә.
Дәсбушлүйә гуногәш,
Хосдәкорһо кәм бирә.
2253
Йә бәндәйүм нәфс бирә,
Залум вичдон – нәфс бирә.
Косибирә дирәнкиш,
Хьовурлүһо пәс бирә.
2254
Йә бәндәйүм бустурә,
Бәһәрлү дошд, – бустурә.
Дәсочуги куфдирә,
Дүшмәш митав дуст бирә.
2255
Йә бәндәйүм кәрколуш,
Сарай кәрки – кәрколуш.
Нәфсү сүрхи нә бирә,
Бәһәм нибу кор-боруш.

2256
Йә бәндәйүм чүнкәрә,
Ә кәл чарун – чүнкәрә.
Нобкә, нәштәр вәкүрдә,
Иштоһ мәди, – чунбәрә.
2257
Йә бәндәйүм нивәрзү,
Тәрсһо ә нәр нивәрзн.
Буйлу буһо һәр кукус,
Әз йә хухиш миләрзү.
2258
Йә бәндәйүм пой нибу,
Лүл-пийонәш пой нибу.
Хьүрмәтчили нәсдакә,
Ә хьәйвониш той мибу.
2259
Йә бәндәйүм шуморуш,
Од-сон нинү шуморуш.
Чибһойу буш бирәнки,
Хун мәнкәнү гуморуш.
2260
Йә бәндәйүм мәкири,
Әз шор – хьәвәс мәкири.
Бихьоллүрә дирәнки,
Сәрәш нәбу дәкири.
2261
Йә бәндәйүм һьәрсүни,
Һәр зиндәрә һьәрсүни.
Дәмдәмәки буһорәш,
Һозор чиро тәрсүни.

2262
Йә бәндәйүм шәр мәхьәш,
Губбәндлү тан, шәр мәхьәш.
Шүбhә фантан зәрәнки,
Әз гәрбол кәш, – хьәрмәхьәш.
2263
Йә бәндәйүм нитав рундә,
Матор войсүз нитав рундә.
Гәрәгәтрә вүрүхүhош,
Йә руз пойсүз митав мундә.
2264
Йә бәндәйүм пич-пичиhо,
Ә шор нирав пич-пичиhо.
Ә сәркәллә вәрафдәнкиш,
Мүфтә мурав кич-кичиhо.
2265
Йә бәндәйүм митав норә,
Догә – дәрә митав норә.
Сәхьиб милйон бирә чикәш,
Гәрд мүрдәрә нитав дорә.
2266
Йә бәндәйүм чәхьтлү мибу,
Бәхьс дү йориш чәхьтлү мибу.
Сад милйардhо бирә чикә,
Һәр асдараш бәхтлү нибу.
2267
Йә бәндәйүм гуртум мидү,
Мәрдйәтирәш гуртум мидү.
Шәх-шәхәлү рихдә чикә,
Һәр никәрәш гурзум нидү.

2268
Йә бәндәйүм чәхәлүни,
Чәнкәсурhо – чәхәлүни.
Ә hьәрәлүг нә дарафдә,
Чум бәсдәрәш – мәхьәлүни.
2269
Йә бәндәйүм вәдәшән,
Губә әз дүл вәдәшән.
Амбартани хүшдәрәш,
Ә чумән хәлг мәдәшән.
2270
Йә бәндәйүм нийорум,
Чунә ә хьүрш нийорум.
Әнчәг, әри кәлләймә,
Түрә сәрпуш мийорум.
2271
Йә бәндәйүм бурам мәш,
Ә чой чүтам бурам мәш.
Ә күч бирә вәhьдәй вәхт,
Ә түрәвоз мурам мәш.
2272
Йә бәндәйүм нийо бу,
Түндә гәhри нийо бу.
Һьилом – чәннәт бисдокәш,
Шормә әз тү бийо бу.
2273
Йә бәндәйүм хьисобhо,
Әз hәгг рихдә – хьисобhо.
Һьәсму думон күрдәнкиш,
Тор нийо бу рәхь тобhо.

2274
Йə бəндəйүм хəрчhорə,
Йəр-бəйəр сох хəрчhорə.
Əз кəрдəнтү вəкүрдə.
Кəслү мəсох вəчhорə.
2275
Йə бəндəйүм дəбүрүм,
Ə шори йор дəбүрүм.
Йə хьəфтəйи нə дирəм,
Əз дəрд чүтам нə мүрүм?
2276
Йə бəндəйүм йə бочиш,
Тилсим бəхти – йə бочиш.
Ə нəфс гəдүр тануhо,
Йə милйони – йə мочиш.
2277
Йə бəндəйүм нə бəрдүм,
Войəй дүлə нə бəрдүм.
Бəгдə дириш бирəнки,
Хьүршə тə хьүлг вəбəрдүм.
2278
Йə бəндəйүм офдəнүм,
Войумhорə офдəнүм.
Күчə-кучhо бирəнкиш,
Ə пишо мə мофдəнум.
2279
Йə бəндəйүм чумə хьəл,
Йəлов сохдə – чумə хьəл.
Мозол очмиш тə бирəш,
Асдар мəбош hич мəхьəл.

2280
Йə бəндəйүм соф нибу,
Гəлплүйəти соф нибу.
Һьилом ковлə нə бирəш,
Əз хушбəхти коф нибу.
2281
Йə бəндəйүм нə дорум,
Хунə лəхтəш нə дорум.
«Һəри» түрə шинирə,
Килəхь бəхтəш вəнорум.
2282
Йə бəндəйүм нə дүрүм,
Ə уйоги нə дүрүм.
Һəр бой ə хов оморəш,
Ə гəд чəннəт дəбүрүм.
2283
Йə бəндəйүм дəрд дорə,
Тəхьсирə коф дəрд дорə.
Фирəhə дүл нə бирəш,
Гəтүр мийни мəрдhорə.
2284
Йə бəндəйүм дəрүм мəш,
Ə лəhьəhо дəрүм мəш.
Сүрхə кофтү бирəйи,
Ə лов килит зəрүм мəш.
2285
Йə бəндəйүм зу бəрдəм,
Əгүл сəрə зу бəрдəм.
Тəлхьə кофтүш бирəнки,
Əз бугозмə фубəрдəм.

2286
Йә бәндәйүм шормә – тү,
Фикирмә – тү, шормә – тү.
Ә мәhьрәкә домундәм,
Кәй мукуйи: «Йормә – тү
2287
Йә бәндәйүм ән түнүм,
Шәвиш-рузиш ән түнүм.
Гурбун ХУДО имбошум,
Кәй мукуйи: «Зән түнүм».
2288
Йә бәндәйүм зура вәч,
Суй hьәчәли зура вәч.
Зәхьмлүйә коф бирәнкиш,
Кәрәк нибу бурагәч.
2289
Йә бәндәйүм йә гушун,
Дүшмә мәхой йә гушун.
Хунпәрәстә инсонәш,
Ә сәр сифро нәнушун.
2290
Йә бәндәйүм нә дәбәр,
Хьисә ә дүл нә дәбәр.
Ә күнч-бучог мундәрәш,
Дир нә бирә, вәдәбәр.
2291
Йә бәндәйүм войисдәм,
Әз чум зийод войисдәм.
Шидрай кәмәр хүрдикәш,
Ә гуллугтү пойисдәм.

2292
Йә бәндәйүм дирәм мәш,
Рәхьә очуг дирәм мәш.
Ә чәләйтү офдорә,
Имой, ошуг бирәм мәш.
2293
Йә бәндәйүм әз бәгдәш,
Бор нирүхү әз бәгдәш.
Йә бо hьүмүр бирәйи,
Hьочиз мәбош әз вәhьдәш.
2294
Йә бәндәйүм бәсдәкуш,
Кари мидү – бәсдәкуш.
Нәхьслүйә хәр бирәнкиш,
Чорә нидү – дәстәчуш.
2295
Йә бәндәйүм чүрбәчүр,
Hәр хосийәт – чүрбәчүр.
Hозор ниhрә вәчәсдкәш,
Кәрә нибу әз гүчүр.
2296
Йә бәндәйүм дәhьволу,
Хун мирүхү – дәhьволу.
Әз зәхьм ХУДО тәрсирәш,
Шәр нивүхү – шәhьволу.
2297
Йә бәндәйүм шәвә ки,
Әз мәнк гилиг шәвә ки.
Боворимтү нисдикә,
Hич ә кәрдәш нә вәки.

2298
Йә бәндәйүм хүрсәкәш,
Мийни – бәди хүрсәкәш.
Тушлу нишон күрдәнки,
Әз дәс нә ди фүрсәтәш.
2299
Йә бәндәйүм хьопову,
Кәмбишикәш хьопову;
Әз гәрг офто сухдәнки,
Мүрдәйирәш мотову.
2300
Йә бәндәйүм чарустә,
Кәми әз ов чарустә.
Мичәйү мис бошуһош,
Әз сүрх нитав парустә.
2301
Йә бәндәйүм ки мүнү,
Бүзүргә од ки мүнү?
Мозоллүйә толихьлүш,
Садә зийод нивүнү.
2302
Йә бәндәйүм хьәзирә,
Кәйфчи митав – хьәзирә.
Рәхькирорә һәр кәсиш,
Дүлә нитав кәзирә.
2303
Йә бәндәйүм ширәлү,
Пушдуй синә – ширәлү.
Ә бурчинәй ов-ььәйил;
Дәдәй мийов – мирәлү.

2304
Йә бәндәйүм һьәчәллү,
Кулләй туфәнк – һьәчәллү.
Буллуйә бор вәчикәш,
Зәхьмәт нибу – һьәсәллү.
2305
Йә бәндәйүм ә һьор бийор,
Обурсузә ә һьор бийор.
Йәрәвурдә хәйолһорәш
Чум нә бәсдә әйор мәйор.
2306
Йә бәндәйүм бәһьәдәти,
Чинкир имбу – бәһьәдәти.
Гәргуш сохдә, ә пәсәйтүш
Сәнг шәндәйү әз һьәдәти.
2307
Йә бәндәйүм нибу күрдә,
Ворворирәш нибу күрдә.
Нәкумийә вәхт бирәнки,
Ә согломиш имбу мүрдә.
2308
Йә бәндәйүм шор вәчирә,
Һьәрүс буһо шор вәчирә.
Һозор богбон чәхьти сохдкәш,
Әз хүшкә дор – бор ки чирә?
2309
Йә бәндәйүм тү һәр киләш,
Тиркә нәди тү һәр киләш.
Сурог һьәчәл оморәнки,
Шәх нихуни тү сәр зиләш.

2310
Йə бəндəйүм һə бош-йовош,
Ə рəхь гури һə бош- йовош.
Əбəдилуг чум бəсдикə,
Чорə нидү нə хош, нə вош.
2311
Йə бəндəйүм хьəз дирə,
Пилов дунə хьəз дирə.
Сəпəхь əз сүрх нисдикəш,
Бунсуз хунə нəс бирə.
2312
Йə бəндəйүм йəхəн дүт,
Ə шəр чүларз йəхəн дүт?
Барисмолиш бирəнки,
Ə мүрдəкор нихəндүт.
2313
Йə бəндəйүм мийофи,
Бəхтəш əз һəгг мийофи.
Дийнəйирə вир сохдə,
Сəбəхьирəш нийофи.
2314
Йə бəндəйүм хьəмүри,
Мəмир əз чəхьт – хьəмүри.
Əз чəрх дорəй шəв нə руз,
Һьəчəл сəрвəхт хьəзүри.
2315
Йə бəндəйүм чүн хунə,
Мəскəн нибу чүн хунə.
Əз зар-сүрхи бисдокəш,
Кəчəлбəндə чү шунə?

2316
Йə бəндəйүм бор нибу,
Хүшкə дорə бор нибу.
Сабур вичдон куч докəш,
Хьəйосүзə һьор нибу.
2317
Йə бəндəйүм нитав бирə,
Гəтуг сийə нитав бирə.
Һьəйбə – һьорə сəркушлуһош,
Зəхьмə дийə митав дирə.
2318
Йэ бəндəйүм нə мундəм мəш,
Ə раст, ə чəп нə мундəм мəш.
Чум нə гошə чиро хундə,
Ə мунчулуг домундəм мəш.
2319
Йə бəндəйүм бушə чəни,
Мəку: «Дүнйоһ – бушə чəни».
Дүм вичдонə вошширəнкиш,
Ə дəр гунши куш нəвəни.
2320
Йə бəндəйүм гучог нибу,
Сəрвəхт инсон гучог нибу.
Əз рəхьм ХУДО, мəхьрүм буһош,
Мүрдəлүйə нəчог мибу.
2321
Йə бəндəйүм соги нибу,
Зəһьифмəндə соги нибу.
Əз бинəдəн ворлу букəш,
Əхирəтүш – оги мибу.

1322
Йә бәндәйүм сар низәнү,
Данан бунә сар низәнү.
Һьәрисиһо сәр күрдәнкиш,
Сәс мәһьниһо пар мизәнү.
2323
Йә бәндәйүм йә күли тү,
Ә гәд рачһо йә күли тү.
Әз кәләтә руй вәкүрдә,
Милләтә хой әз дүлитү.
2324
Йә бәндәйүм дәрдлү бирә,
Гәм хуруһо дәрдлү бирә.
Әри бәдә күч рафдәйиш,
Инсон йә бо гәрдлү бирә.
2325
Йә бәндәйүм нәмлү нибу,
Сәнг әз воруш нәмлү нибу.
Ләйли сәйәг йору буһош.
Ә фурм Мәчнун гәмлү мибу.
2326
Йә бәндәйүм шориш мийов,
Ә бәхтәвоз шориш мийов.
Әз гәләти офдорәнки,
Ә кумәки вориш нийов.
2327
Йә бәндәйүм дәкиш нибу,
Хосийәт дүзд дәкиш нибу.
Хьов-хьовлүйә чугулбәндә,
Зиндәкуни сәкиш мибу.

2328
Йә бәндәйүм пәртлүһорәш,
Сад чүр дәрди – пәртлүһорәш.
Ә вәһьдәйү коф пучикә,
Гудуз мийни – шәртлүһорәш.
2329
Йә бәндәйүм сорт нийору,
Пысирә мол – сорт нийору.
Хүрдә йараш рим күрдәнки,
Ән зобунә дорд мийору.
2330
Йә бәндәйүм хиловә зән,
Йүнкүл бирә – хиловә зән.
Догуногә кор сохдәнкиш,
Коф нәшәрһьә килов мәзән.
2331
Йә бәндәйүм күл вокундә,
Әз кучәй хок – күл вокундә.
Бәһьәдәти буһо зәниш,
Ә сәр шүвәр күл докундә.
2332
Йә бәндәйүм нәс войурдә,
Әгүл – дүлә нәс войурдә.
Әз хьүвсәлә дурә бәбәш,
Әри кифләт нәхьс овурдә.
2333
Йә бәндәйүм дурку норә,
Митой дузә – дурку норә.
Ә нәхьсәвоз руз вүнүһо,
Чунәш зутә гурбу дорә.

2334
Йә бәндәйүм нәс дәкүрдә,
Пилиг – чумә нәс дәкүрдә.
Әз кук-духдәр йаралүho,
Әз ҹун хүшдә дәс вәкүрдә.
2335
Йә бәндәйүм дор әлүни,
Туршмәзәлү – дор әлүни.
Һьәнкорирә кәшф сохдәнки,
Бәгшләмишиш – чорәлүни.
2336
Йә бәндәйүм ә сур дара,
Ә әшгәвоз ә сур дара.
Ошуг түрә тәхьно шәндәш,
Әз бәхт-мозол ә дур мара.
2337
Йә бәндәйүм чүтам шорум,
Йор митанү чүтам шорум.
Сурог рәхьә нә офдәнкиш,
Йарай дүлә чүтам хорум.
2338
Йә бәндәйүм ҹәхьтү дирә,
Мундәкунә ҹәхьтү дирә.
Әз бәбәhош йодикори,
Һәр икидәш вәхтү бирә.
2339
Йә бәндәйүм әри бунмәш,
Сайлов мәбош әри бунмәш.
Мәлхьәмлүйә чорә бирә,
Дәстәклү бош әри ҹунмәш.

2340
Йә бәндәйүм әз бүкүрмә,
Ә дур нәра әз бүкүрмә.
Әз хьәсрәттү дурра вәhьдәш,
Пәлү вәни ә hьүмүрмә.
2341
Йә бәндәйүм ә ҹүг мидү,
Кәйки, хьүлгә ә ҹүг мидү;
Бихьолмәнди куҹ дорәнки,
Ләмпәй дүлиш үшүг нидү.
2342
Йә бәндәйүм гитийот hьор,
Ошкорикә – гитийот hьор;
Әз пәхүрә сәнәhьәткор,
Сур хүшдәрә хьитийот дор.
2343
Йә бәндәйүм тә вәкүрдә,
Рәхьбәрйәти тә вәкүрдә;
Ә зир пойhо сүст офдорә,
Күләш митав тәк дәкүрдә.
2344
Йә бәндәйүм соф бәдәниш,
Хьәл нә бирә соф бәдәниш;
Әгүл сәрә гәрбол зәрә,
Ә hәр йәтән коф мәдәниш.
2345
Йә бәндәйүм нумhо мәкәш,
Зәхьми дүhо – нумhо мәкәш.
Сугдә йорә вичириhо,
Гәдүрмәнди чумhорәш кәш.

2346
Йә бәндәйүм һьәрсьой түрәш,
Хьәрмәхь мәвих һьәрсьой түрәш.
Әз човгунә һьовунлуьо,
Пәхьәни сох тәрсьой түрәш.
2347
Йә бәндәйүм дәглү шәндә,
Думон һьәрсә – дәглү шәндә.
Инсоф – дүлә куфтә вәһьдәш,
Силис мәсох һәглүмәндә.
2348
Йә бәндәйүм ә гур мирав,
Ҹунә дүһо ә гур мирав.
Әз дәс хүшдә визорлүһош,
Әз сойәһо ә дур нирав.
2349
Йә бәндәйүм нәхшлү дорә,
Офтош нурә нәхшлү дорә.
Бәш зуһунә йәкәзәрһо,
Пәлтәкирәш бәхшлү норә.
2350
Йә бәндәйүм нәхьс хәндүсдә,
Бисавадһо нәхьс хәндүсдә.
Әз дәдәйи талант буһош,
Әз рәхь рафда нәс ләнкүсдә.
2351
Йә бәндәйүм гәндә бирә,
Пирә кушдһо – гәндә бирә.
Мозол дәрә вокундәнкиш,
Ҹүфтә ловһо – хәндә дирә.

2352
Йә бәндәйүм күркә хунош,
Вәхьши мәбош – күркә хунош.
Ә сәр кифләт дачарусдә,
Зар-товлу бош – сүрхә хунош.
2353
Йә бәндәйүм кип бурбундә,
Алмаз сәхтә – кип бурбундә.
Бәһәмлүйә дүрүстлүрәш,
Әзовнәки ки фурмундә?
2354
Йә бәндәйүм икид бәсдә,
Рәхь гәчәгә икид бәсдә.
Әз миһ тәнки гәм хуруһош,
Ә сәбәхьһо имид бәсдә.
2355
Йә бәндәйүм бүхтүлүрә,
Ҹүгә лог сох бүхтүлүрә.
Ә мәнкәнә вәнкәсдәнкиш,
Кобоб мәсох ҹүх дүллүрә.
2356
Йә бәндәйүм зәр гәмлүрә.,
Чүлк мухунут – зәр гәмлүрә.
Сад бо һорой зәрә вәһьдәш,
Нивокунут дәр хьәмлүрә.
2357
Йә бәндәйүм бофдәрә дор,
Сириг зәрә, бофдәрә дор.
Ә хубә руз нәс расирә; –
Ә хун тәнки офдорәкор.

2358
Йә бәндәйүм әз бог вошку,
Бәhәр мәчин әз бог вошку.
Әз чүл-чәмән күл чирәнки,
Чолокиhош – булог бошку.
2359
Йә бәндәйүм нибу күрдә,
Ов-сайловә нибу күрдә.
Әз нәчоги коф нә бирә,
Ә нәкумиш имбу мүрдә.
2360
Йә бәндәйүм митав дирә,
Чумhо бәндлү митав дирә.
Әхирhойу кәшфлү нисдкәш,
Һьәсму тәнклү нитав бирә.
2361
Йә бәндәйүм килов дирә,
Локой руйә килов дирә.
Гоhум-гәрдәш дүл дорәнкиш,
Хәндәй гәмхур хилов бирә.
2362
Йә бәндәйүм нум күрдәрә,
Хәто бирә – нум күрдәрә.
Мәчнун сәйәг хосдә вәhьдәш,
Әз чум мәни нүмкүрдәрә.
2363
Йә бәндәйүм нипаруну,
Нундор рүхьә нипаруну.
Ләчәргбәндә hьәрүс-духдәр,
Сад хунәрәш мачаруну.

2364
Йә бәндәйүм нитав бофдә,
Дәстәй күлә нитав бофдо.
Биәшглүhо әз мочолhош,
Әнчәг воhнә митав офдә.
2365
Йә бәндәйүм зур дара,
Ә гилиг йор зур дара.
Әри дийәш шор бирә,
Әз рәхь ХУДОш дур мара.
2366
Йә бәндәйүм дәкүрдә,
Йослу – сийә дәкүрдә.
Тә hьәрсhой чум варасдә,
Дүлүш фәткә вәкүрдә.
2367
Йә бәнддәйүм и дәрдә,
Ә чуткә зән, и дәрдә.
Әз мойәhой сад салиш,
Йә чүпләрәш ки бәрдә?
2368
Йә бәндәйүм хьәлимлү,
Дунә бирә – хьәлимлү.
ХУДОбәндә тиролуш,
Сифро нинү – хьәримлү.
2369
Йә бәндәйүм hә дәмлү,
Пийон бирә hә дәмлү.
Мәhьнихуниш нәбуhо,
Нә зиллүни, нә бәмлү.

2370
Йə бəндəйүм ə чүкдор,
Хьол нивəбу – ə чүкдор.
Хүшкə шохлу нə бирəш,
Тəвəр нə зəн ə күк дор.
2371
Йə бəндəйүм кəрəрə,
Ниhрə зəрə – кəрəрə.
Ə коф кəлəч зəн-зərош,
Чапар мəсох hьəрəрə.
2372
Йə бəндəйүм нуборəш,
Тиролү хун нуборəш.
Һəдə-гурху дорəнки,
Əз йор мəшəн туборəш.
2373
Йə бəндəйүм дəхьүтлүш,
Руз нəс дирə дəхьүтлүш.
Лову дəhьəм чусдəнки,
Фурслү бирə чəхьүтлүш.
2374
Йə бəндəйүм hə гити,
Нун дорəкор hə гити.
Бигəдүрə одомиш,
Йə зиндəйə мəйити.
2375
Йə бəндəйүм күл чирə,
Чəмəнбəндлү күл чирə.
Йə хүшклүйə кусовиш,
Сухдə-сухдə күл бирə.

2376
Йə бəндəйүм бор – həрчү,
Əри богбон бор – həрчү.
Руй духдəрə нə дирəш,
Хəзмунийə кор əрчү?
2377
Йə бəндəйүм чəхьтлүрə,
Рүхьлү мəкүш – чəхьтлүрə.
Хубə рузhо войуhош,
Гисмəт офдə бəхтлүрə.
2378
Йə бəндəйүм гинголəш,
Лəпə имбу гинголəш.
Ə зарблүйə мүшд киро,
Хьүрмəт нибу пинголəш.
2379
Йə бəндəйүм сəрə-сəр,
Гозонч бошку сəрə-сəр.
Мойə батмиш бирəнкиш,
Чар нə бошкү дəрə-дəр.
2380
Йə бəндəйүм дəрдлүмəнд,
Гур мивинү – дəрдлүмəнд.
Һəдə – гурху нə дикəш,
Руз нивинү – гəрдлүмəнд.
2381
Йə бəндəйүм гəлəтмəнд,
Рүхь нибофу – гəлəтмəнд.
Түндə вишə бисдокəш,
Рəхь мийофу – бəлəдмəнд.

2382
Йә бәндәйүм е дуг һьор,
Фойдә нинү е дуг һьор.
Расирә сиб войуһош,
Сүлмә мәнү ә гуг дор.
2383
Йә бәндәйүм соф дорәм,
Мүһбәт дүлә соф дорәм.
Пәшмунәти дирәйиш,
Ә болэйтү офдорәм.
2384
Йә бәндәйүм вәбош тү,
Ә гуг хьүрмәт вәбош тү.
Ә чум сабур күл шәндәш,
Бәдхәрҹ һьүмүр мәбош, тү.
2385
Йә бәндәйүм дийор түш,
Вәтәнмәнди – дийор түш
Һьәсму кирйә сохтә вәхт,
Әз нәшумо кирор түш.
2386
Йә бәндәйүм нә дәшән,
Ә ҹәлә пой нә дәшән.
Әз күнҹ-бучог ән дүлтүш,
Мичәй хьүршә вәдәшән.
2387
Йә бәндәйүм гәрд нидү,
Шор мойәрә – гәрд нидү.
Әз һьәсәлә йор хүшдәш,
Шүбһәдорә дәрд мидү.

2388
Йә бәндәйүм кәсһорә,
Сугдлү мәхой кәсһорә.
Ә бог мәскән дәшәндкәш,
Чинор бәһәр нәс дорә.
2389
Йә бәндәйүм әз хьолуш,
Хүр рихдәнки әз хьолуш.
Бәбәсүзә йәтимһо,
Дәһьәм мийнү әз холуш.
2390
Йә бәндәйүм писирә,
Тәрк нә сохдкә писирә;
Гәрәнтуйә руз дирә,
Шәвһош нитав хисирә.
2391
Йә бәндәйүм чүк – тәнәш,
Чүлк мийору чүк – чәнәш.
Кори сохдә ә үлүк,
Лов мисоху күк тәнәш.
2392
Йә бәндәйүм ов имбу,
Чорәй аташ ов имбу.
Ә зир курнә шәләһош,
Кип осдугуш сов имбу.
2393
Йә бәндәйүм вәчәлә,
Ә буй моров – вәчәлә.
Һозор һьәмәл сохдикәш,
Муй ниворов кәчәлә.

2394
Йә бәндәйүм воч нитав,
Һьәсб, гәмчилә воч нитав.
Әгүл сәрү – хәрлүһош,
Бәднумирә боч митав.
2395
Йә бәндәйүм ә дәрмә,
Килит воно ә дәрмә.
Һәр назүрә кәширүм,
Дурубә кошд ә сәрмә.
2396
Йә бәндәйүм күл тәкиш,
Хьомоллүни – күл тәкиш.
Йормә боришмиш бисдо,
Шори нә сохд дүл йәкиш.
2397
Йә бәндәйүм дәскирә,
Пәшму мәйил дәскирә.
Сәдигирә дошдәкор,
Бәдә рүхьбәнд нәс бирә.
2398
Йә бәндәйүм козирә,
Әз куш мәшән – козирә.
Кәлә пулһо бисдокәш,
Хьололлу бәр возирә.
2399
Йә бәндәйүм вошуһош,
Бәди, – нунә вошуһош.
Ә бәхш точи нивәрзү,
Әз рүхь һьони бошуһош.

2400
Йә бәндәйүм зәхьм мара,
Зәхьәр митай, – зәхьм мара.
Ә зир пойтү офдокәш,
Ә хәр киро рәхь мара.
2401
Йә бәндәйүм гити бу,
Кәрми һьәсму гити бу.
Пәмбәйә дәс ән йормәш,
Вәрфә хуно сипи бу.
2402
Йә бәндәйүм хәрирә,
Килкәзлү тан, – хәрирә.
Бәднум һьилом имбоши,
Нә шәндикә шәрирә.
2403
Йә бәндәйүм шәх зәрә,
Кучлуйә ов шәх зәрә.
Синәпәһлү бирәнкиш,
Гимәт мүдүт шәхтәрә.
2404
Йә бәндәйүм чәнк зәрә,
Дүлә нибу чәнк зәрә.
Нобкә, чорә нийофи,
Нә әз дог, нә әз дәрә.
2405
Йә бәндәйүм бәд мибу,
Һьочизә хьол бәд мибу,
Һүнәрмәндә нәрикә,
Шидрай кәмәр гәд нибу.

2406
Йэ бәндәйүм суй бәди,
Тәкәрк шәндә суй бәди.
Пой ә чәлә дарафдкәш,
Хьүлчүгбәндә руй мәди.
2407
Йә бәндәйүм гит мибу,
Күзәл-күйчәк гит мибу.
Офто әз нур пойисдкәш,
Хьәйолмәндһо шит нибу.
2408
Йә бәндәйүм һьор нийов,
Ә бәдһьәсүл һьор нийов.
Һьәрүс бордор бирәнкиш,
Ә сәр чумһо бор мийов.
2409
Йә бәндәйүм сур мәкәшд,
Гәрбол зәрә, сур мәкәшд.
Әри нундор бирәйиш,
Зур вәхүшдә зур дәкәшд.
2410
Йә бәндәйүм һә сухун,
Шәһьәм дүлә һә сухун.
Тә рүгән әшг хьәл бирәш,
Һьәрсһой чумә мәрухун.
2411
Йә бәндәйүм нәфт мирав,
Ләмпә сухдә, нәфт мирав.
Чум һьәсүлдор хьирикәш,
Рәхь һьүмүрә шәфт нирав.

2412
Йә бәндәйүм думони,
Сәбәб воруш – думони.
Нәгдә ә чум нә дирәш,
Һәммә корһо күмони.
2413
Йә бәндәйүм кортүрә,
Ә пәс мәйил кортүрә.
Әз һьәсүл коф бирәнкиш,
Ә пәмбә дор һьортүрә.
2414
Йә бәндәйүм күләсти,
Чәгли сәри – күләсти.
Әз ноһогә кор хуниш,
Һьәрә ниду дүләсти.
2415
Йә бәндәйүм зура кор,
Бурч богбони – зура кор.
Лүкәһойу гәдикә,
Дүл мәбәрү пура дор.
2416
Йә бәндәйүм марлү бош,
Ә чәнк дүшмә марлү бош.
Хәлг тәһьәриф дорәнкиш,
Әз һүндурһо сарлү бош.
2417
Йә бәндәйүм мәки тү,
Йүкә ә дүш мәки тү.
Әз һьәмәлһой әгүл сәр,
Догәш ә дәс вәки тү.

2418
Йә бәндәйүм дәрч бошку,
Китоб һьүмүр дәрч бошку.
Әгүлмәнди ән сәриш,
Ә рәхь милләт хәрч бошку.
2419
Йә бәндәйүм расарә,
Манчар мәсох – расарә.
ХУДОйә рәхь нә вихдә,
Ә шор нибу расирә.
2420
Йә бәндәйүм нәс дирә,
Хисирә чум нәс дирә.
Йә дәрйоһ ов бисдокәш,
Нибу шушдә – гәсдирә.
2421
Йә бәндәйүм нәс хундә,
Бишәрһь Тирош нәс хундә.
Бәдбәхтлүйә һьовункор,
Әз руй хориш пәс мундә.
2422
Йә бәндәйүм дәкүрдә,
Гәнчүр лүхьүф дәкүрдә.
Һьонкор буһо һьочизмәнд,
Кофиш митав вәкүрдә.
2423
Йә бәндәйүм хьәповә,
Сәрраф нитавт – хьәповә.
Әз тәшнәйи сухдәнкиш,
Чорә митавт – хүп овә.

2424
Йә бәндәйүм зәрлүрә,
Һовун мәку, – зәрлүрә.
Хәлгә һьәзоб дорә вәхт,
Ә сок чарун шәрлүрә.
2425
Йә бәндәйүм войундә,
Тәрсә һьәчәл войундә.
Чумә думон күрдәнкиш,
Һьәрсә мәхьәл пойүндә.
2426
Йә бәндәйүм вәкүрдәй,
Үшүг чумә вәкүрдәй.
Сәхт нәчогум куфдирәш,
Йослу әрчү дәкүрдәй?
2427
Йә бәндәйүм бог мәрә,
Ә күл дәшән бог мәрә.
Мүһбәт түндлү бирәнкиш,
Нә вәдәшән догмәрә.
2428
Йә бәндәйүм овурдә,
Бәдхоһ – зулум овурдә.
Ов – сайловә чусдәнкиш,
Сәрү ә гәд новур дә.
2429
Йә бәндәйүм бичирә,
Гәмхур дошдә бичирә.
Софә рүхьү гитлүһьош,
Чәһәннәмә вичирә.

2430
Йә бәндәйүм дог бирә,
Тәпә нитав – дог бирә.
Дүләстийүш түнд буһо,
Бәкәм, митав сог бирә?
2431
Йә бәндәйүм пой мәрә,
Шәфт нә норәм пой мәрә.
Пура һьүмүр нә дирә,
Һьәчәл әрчү һой зәрә?
2432
Йә бәндәйүм вәрдүшә,
Тәрк нисохут вәрдүшә.
Әри хүшкә лүгәй нун,
Йүклү мәдор сәр дүшә.
2433
Йә бәндәйүм зәрдәчү,
Мәхь пилови зәрдәчу.
Йә чүр йара зәрәй ки,
Дог низәнү шәр, һәчу.
2434
Йә бәндәйүм губирә,
Дәрд войәрдә губирә.
Тийнә кишмиш хорундкәш,
Хәр нитану хубирә.
2435
Йә бәндәйүм нә бәсти,
Рәхь сайловә нә бәсти.
Бәгдә чәләй дүшмәрәш,
Ә пойһойтү дәбәсти.

2436
Йә бәндәйүм нә куфди,
Хьәримә дәр нә куфди.
Әз сохдәйһо хубиһош,
«Сог боши» рә ки куфди?
2437
Йә бәндәйүм бисдокә,
Һьәсүл-һьорлү бисдокә.
Ширинә коф сохуһош,
Рач ән һьилом нисд бәкә?
2438
Йә бәндәйүм нә күрдә,
Нәбз ән рака нә күрдә;
Әз туршови хьүршмәзә,
Инфаркт имбу вәкүрдә.
2439
Йә бәндәйүм нә хурдә,
Огу – зәхьәр нә хурдә;
Кәйфү күклү бисдокәш,
Ә нәкуми ә гур дә.
2440
Йә бәндәйүм нибәрү,
Имид чунә нибәрү.
Әз гүд-гүдә кофһой зән,
Әнчәг мирав зибәрү.
2441
Йә бәндәйүм нидәбу,
Ә рүхшәнди нидәбу.
Әз дүли вәчәсдәкор,
Ә рәхьм ХУДО мидәбу.

2442
Йә бәндәйүм күл зобу,
Суй зәхьәри – күл зобу.
Догһо вәрфлү бирәнкиш,
Ә чәмәнһо күл мобу.
2443
Йә бәндәйүм нә күрди,
Обур-хьәйо нә күрди.
Һьәрсһой чумә рухундә,
Кулләйә коф вәкүрди.
2444
Йә бәндәйүм чополог,
Чуркум дорә чополог.
Әри хушә руз дирәш,
Имид мәбош ә толог.
2445
Йә бәндәйүм тәфтәлү,
Зәрдлү бирә – тәфтәлү.
Әри номусә дошдәш,
Пойә нинүт – шәфтәлү.
2446
Йә бәндәйүм рачирә,
ХУДО дорә рачирә.
Кәмә һьүмүр вичирәш,
Чүн күл нибу пачирә.
2447
Йә бәндәйүм тәрәфлү,
Йод никүрү тәрәфлү.
Хубә нумә норәкор,
Бийо мүрү шәрәфлү.

2448
Йә бәндәйүм дәри хун,
Тәйтә ә рак дәри хун;
Сүрхә кофһой ләһьәрә,
Һә ним-ноһог мәрухун.
2449
Йә бәндәйүм пич имбу,
Пиләтәһо – пич имбу.
Ә хәйр, ә шәр нәйовһош,
Әри милләт һич имбу.
2450
Йә бәндәйүм нивинү,
Бирәхьм годо нивинү.
Кәләтәрә хок сохһош,
Әнчәг хәто мивинү.
2451
Йә бәндәйүм нидаров,
Тәльх-коф ә куш нидаров.
Хьәләчикәр бошуһош,
Ә луләй муш мидаров.
2452
Йә бәндәйүм нивәрзү,
Асдар ә руй нивәрзү.
Хэзон дирә богбониш,
Вәлкә хуно миләрзү.
2453
Йә бәндәйүм дод миду,
Кишмиш пилов дод миду.
Тәхьсирәйә гинголиш,
Гәрәбәчә – од ниду.

2454
Йə бəндəйүм вəйишдə,
Рабиһо руш вəйишдə.
Мозолмəндə корһорəш,
Ə сəбəхьи ки һишдə?
2455
Йə бəндəйүм ниваров,
Хун ə кəллə ниваров.
Əз гуг догиш ичкихур,
Ə сəркуллу мидаров.
2456
Йə бəндəйүм вəдəво,
Һьəйил зутə вəдəво.
Кəлə рəхьбəр бирəнкиш,
Бəхшə мүдү – нəдово.
2457
Йə бəндəйүм бирəхьнə,
Пой нə бошку бирəхьнə.
Вəрф зимусту рихдəнкиш,
Инсоф нибу бирəхьмə.
2458
Йə бəндəйүм милəрзү,
Кəйки əз тəрс милəрзү.
Кайдарлүйə гоглүмəнд,
Ə чүп лəмбəш нивəрзү.
2459
Йə бəндəйүм турһойу,
Чəһь нə күрдкə турһойу;
Бəдəкилкул бошуһош,
Чум гуноширə кур мойу.

2460
Йə бəндəйүм ки бəрдə,
Чунə тəшнə ки бəрдə.
Дүлү соглом бошуһош,
Хьəл нисоху и дəрдə.
2461
Йə бəндəйүм сəгəрəш,
Сəрзир чарунд сəгəрəш.
Тəлхьə дəһьəм чусдəнки,
Əз лов парунд лəгəрəш.
2462
Йə бəндəйүм руз мибу,
Əз шəв бəгдə руз мибу.
Һозор һьəмəл сохдуткəш,
Кəрдəн дəвə дуз нибу.
2463
Йə бəндəйүм сог имбу,
Лəгəр буһо, сог имбу.
Лəһьə динчи нə дикə,
Чүн комишиш чог имбу.
2464
Йə бəндəйүм сəр рəхьəш,
Гуччи бурра сəр рəхьəш.
Билойигə мүшкүллү,
Зəхьəр миду хьəрмəхьəш.
2465
Йə бəндəйүм биод бу,
Чундур-мундур биод бу.
Хүшдəкуши сохдəнки,
Токи, пулу зийод бу.

2466
Йə бəндəйүм йəлəги,
Сəкə хуно – йəлəги.
Бəднум чурай зəрəнки,
Түллə, əнчəг лəһьə ки.
2467
Йə бəндəйүм чикəрəк,
Бəдə рүхьи чикəрəк.
Йə хьүлгсүзə чинсикə,
Той бирəйи чү кəрəк?
2468
Йə бəндəйүм бугмəлү,
Ə дод нийов бугмəлү.
Ширин-шəкəр буһорəш,
Турши мидү дуг əлү.
2469
Йə бəндəйүм нəм мибу,
Хок зимусту нəм мибу.
Əз пəнчəрəй бихьəйош,
Һорой-шивəн кəм нибу.
2470
Йə бəндəйүм омуну,
Фурогусди – омуну.
Йогинирə нитавһош,
Ə сəр гəрбол момуну.
2471
Йə бəндəйүм нитанү,
Йə руз дирəш нитанн.
Пучкүнəндəй əн гизмиш,
Чатма бирəш митанү.

2472
Йə бəндəйүм əз болə,
Куч нидиров əз болə.
Гиришə зир чумһойуш,
Гүч мидиров əз нолə.
2473
Йə бəндəйүм зомуну,
Хьəрификə зомуну.
Гəлəтə кор сохуһо,
Ə мич ховиш момуну.
2474
Йə бəндəйүм күтə гəм,
Йəрəвурди – күтə гəм.
Шитə гогол нə хурдəш,
Нисонурə чү дəһьəм?
2475
Йə бəндəйүм войəлү,
Хəм-хəйоли войəлү.
Сəрбəһəмə кор нибу.
Əкəр нисдкə мойəлү.
2476
Йə бəндəйүм михəки,
Ранк муйһойи михəки.
Ə сəр аташ пойуһош,
Нийо хуру пинəки.
2477
Йə бəндəйүм гəм бəди,
Хьəл бирəнки гəм бəди;
Əри шорə хəбəрһош,
Муштулугə кəм нəди.

2478
Йә бәндәйүм нисоху,
Хункорә тәрк нисоху.
Ә фурм бурра гониһош,
Чапаламиш мисоху.
2479
Йә бәндәйүм вәбош тү,
Ә сәртики вәбош тү.
Хори әз чәрх пойисдкәш,
ХУДО нәтәрс мәбош тү.
2480
Йә бәндәйүм һьәрсирәй,
Ә сәр синә һьәрсирәй.
Һьәйбиш нәбу куфдирә,
Әз йор әәрчү тәрсирәй?
2481
Йә бәндәйүм сур нидүт,
Ә кәм – кәсһо сур нидүт.
Ҝузкилийә чиһизһош,
Ә чум домор нур мидүт.
2482
Йә бәндәйүм мибәсдү,
Хунбәнд чапар мибәсдү.
Хьәлмошийә шәһьәмлүш,
Ә дүл дамар нибәсдү.
2483
Йә бәндәйүм ки сохтә,
Софә гәриш ки сохтә.
Хәчәләти нә хурдәш,
Бәгшләмиши ки хосдә?

2484
Йә бәндәйүм хәбәр дә,
Шор бәд ә коф хәбәр дә.
Хиниклүйә нәчогиш,
Ә гур митав дәбәрдә.
2485
Йә бәндәйүм нә вошку,
Нә нәхьс бошку, нә вошку.
Академик һисдиһош,
Инсонйәтийү бошкү.
2486
Йә бәндәйүм нә куфдәм,
Йә пинголлуг нә куфдәм.
Сурһо очмиш бирәнки,
Йә дуг овәш вокуфдәм.
2487
Йә бәндәйүм ордлүни,
Дәһьәм сифро ордлүни.
Әз йор визор бошуһош,
Сәрүш – дүллү дордлүни.
2488
Йә бәндәйүм хьәсүрүт,
Дәһьәм дорә хьәсүрүт.
Хьәримә нун хуруһош,
Һә вокуфтә, һә сүврүст.
2489
Йә бәндәйүм чүрүтмә,
Ә сок нирав чүрүтмә.
Һьәчәл сәдиг бошуһош,
Әз хок мурав сүрүтмә

2490
Йә бәндәйүм бофурри,
Сүфтә кофә бофурри.
Бәгдә чунәш ә дүнйоһ,
Офуррәкор – офурри.
2491
Йә бәндәйүм шикәстә,
Бәнд мугами шикәстә.
Вор-дәвләтү бисдокәш,
Шор нивини – шикәстә.
2492
Йә бәндәйүм митанү,
Гисос дирә митанү.
Әз туфи – нәһьәләтиш,
Хилос бирәш нитанү.
2493
Йә бәндәйүм чихуру,
Шүгәмбәйи – чихуру.
Йә чорәкәй шоробәш,
Ә йә нәфәс михуру.
2494
Йә бәндәйүм дорә хәш,
Гувот кучә дорә хәш.
Нум ХУДОрә нә күрдә,
Ки фубәрдә шоробәш.
2495
Йә бәндәйүм йә гәндил,
Кушд нисдикә йә гәндил.
Дәһьәм хьәзәш мәкүрү,
Әз йәрпәги чәгәндил.

2496
Йә бәндәйүм йә тәклә,
Йор бийо бу йә тәклә.
Рәхьәт тимор сохдәнки,
Сугдиш имбу йә сәклә.
2497
Йә бәндәйүм вәкүрдәм,
Рачә әз чум вәкүрдәм.
Ә сәстү һой тә дорәш,
Бовор сох, ки һә мүрдәм.
2498
Йә бәндәйүм дәрлүнүм,
Мизузәйә дәрлүнүм.
Әз хотур хәлг пир бирәм,
Ки мукуйу шәрлүнүм?
2499
Йә бәндәйүм одуни,
Чүй-кәндүмәш одуни.
Әз фади, ловош бәгшәй,
Бузломочәш додуни.
2500
Йә бәндәйүм мичәрә,
Ә шир докун мичәрә.
Әз чорәһо пәс мундәш,
Пих хьисирә ки зәрә?
2501
Йә бәндәйүм әз Одом,
Дәблү мунди әз Одом;
Ә йорәвоз нәзникиш,
Йә чорәйи ә һьилом.

2502
Йə бəндəйүм битобу,
Шор нийору битобу.
Йормə нəчог бирəнки,
Дүлмəш ə дəрд мидобу.
2503
Йə бəндəйүм сəр-сəриш,
Нə бирəйкə сəр-сəриш.
Пийон бирə, əки хəлг
Ҡилкəз мəсох хəр-хəриш.
2504
Йə бəндəйүм күк тоху,
Рундəйикə күк тоху.
Мүрдəлүйə тəрсирə,
Йə дəрмуш хуб нисоху.
2505
Йə бəндəйүм мүһлəтүш,
Варасдикə мүһлəтүш.
Хүшдəнийү мүрдə вəхт,
Говрə имбу шүһрəтүш.
2506
Йə бəндəйүм бим шəрү,
Губ дорəнки бим шəрү;
Əз точи офдорə вəхт,
Одəш ə бод имбəрү.
2507
Йə бəндəйүм никəшдү,
Бəднум, шүьрəт никəшдү.
Тəйтə һьəчəл оморəш,
Əнчəг мүһлəт микəшдү.

2508
Йə бəндəйүм нисоху,
Бəдбəхт тəхьно нисуху.
Бəйə зəрə хориһош,
Ə зир пойу мисуху.
2509
Йə бəндəйүм бим имбу,
Фикирлүрə бим имбу.
Əри рəхьəт кор сохдə,
Дүлəш динчи ниинбу.
2510
Йə бəндəйүм гунширəш,
Гоһумлу хой гунширəш.
Ə сəр сифрой миһьидһо,
Чəһьмлү хурит нун-чирəш.
2511
Йə бəндəйүм вəкирит,
Əз һьилом хьəз вəкирит.
Əри зəвəр варафдəш,
Əз пой йəки нə ҡирит.
2512
Йə бəндəйүм гəм имбу,
Мүһбəтлүрə гəм имбу.
Кору дүрүст бирəнкиш,
Дəрд-фикирү кəм имбу.
2513
Йə бəндəйүм сүпүлə,
Түндлү чогунд сүпүлə.
Ə чүлəкон хов дарфд,
Нə йорə офд, нə ҡүлə.

2514
Йә бәндәйүм рәхь нидү,
Гудузә сәк рәхь нидү.
Чорәйү бурра вәһьдәш,
Кунпәсәво чәрх мидү.
2515
Йә бәндәйүм һомуну,
Ә сәр сифрой һомуну;
Тараймойи хойуһо,
Ә пүлпүләш момуну.
2516
Йә бәндәйүм йә хүрдә,
Йә дүрүч бош, йә хүрдә.
Кутә пәнчә бирәкор,
Ләгәш нитав вәкүрдә.
2517
Йә бәндәйүм һьәрс чунә,
Чум палундә һьәрс чунә.
Әшглүникә нәчогуш,
Ки мәкүрү тәрс чунә?
2518
Йә бәндәйүм ә минчи,
Хьүрмәт бошку ә минчи.
Мүһбәт – хок пой бирәнки,
Рүхьиш мурав ә динчи.
2519
Йә бәндәйүм вәчтәйи,
Гәдүртани – вәчтәйи.
Әз йор гәйри додлүтә,
Үзкә һьәсәл әз чәйи?

2520
Йә бәндәйүм һьәрчүни,
Кәй хүрдә чи һәрчүни.
Бурговлүйә топухтәш,
Ә сәр сифро әрчүни?
2521
Йә бәндәйүм чичирә,
Сад чүр таза чичирә;
Ә шорлүйә чумәвоз,
Әнчәг һьйәил вичирә.
2522
Йә бәндәйүм имбошум,
Ә хәһәлтү имбошум.
Түсүз ә руй ән һьилом,
Йә әнкәлә нимдошум.
2523
Йә бәндәйүм фәсиләш,
Дирәм чор чүр фәсиләш.
Салһо томом бирәнки,
Мүйнүм чәһьми нәсиләш.
2524
Йә бәндәйүм хьитийот,
Чорәй сүрхи – хьитийот.
Боришмиши вичирәш,
Дүрүст бошку митийот.
2525
Йә бәндәйүм йә суги,
Һьочиз нибу йә суги.
Зәхьәрбәндлү бирәйи,
Хурдәкоруш йәзуги.

2526
Йә бәндәйүм домундә,
Лол ә хүшдә домундә.
Шүлкутлүйә ләнкәлүш,
Ә мүхьтоҹһо вомундә.
2527
Йә бәндәйүм фурмуни,
Нәбу мәрә фурмуни.
Ә сәр сифрой миһьидиш,
Хьәмис имбу дуркуни.
2528
Йә бәндәйүм бифәрзү,
Пучлуникә – бифәрзү;
Әз дуриһо фәм сохдәш,
Ә тәһьрифһо ниварзү.
2529
Йә бәндәйүм микирү,
Гуччи боҹә микирү.
Садбо годо вәкүрдкәш,
Ҹикәй мочә никирү.
2530
Йә бәндәйүм хоруши,
Ән бәдә дәрд – хоруши.
Сәрйәклүйә ҹәглиһош,
Ә фурм хүрдә воруши.
2531
Йә бәндәйүм парустә,
Кофәз ләһьә парустә.
Пәсәлүйә пәшмуниш,
Ә һьәсәл нәс чарусдә.

2532
Йә бәндәйүм тәкини,
Офто – нишон тәкини.
Ә нәкуми мүрдәйиш,
Әз бәхш ХУДО – йәкини.
2533
Йә бәндәйүм исмәт бошку,
Хостә бошку, исмәт бошку.
Һьәрисиһой шори-никиш,
Әнҹәг йәбо гисмәт бошку.
2534
Йә бәндәйүм зирдәс дирә,
Гуллуг-муллуг зирдәс дирә.
Хәйли салһо кирошдәнкиш,
Сохдә хуби вир нәс бирә.
2535
Йә бәндәйүм дәс шәрчирә,
Ҹарундә вәхт дәс шәрчирә.
Хьүрошләмиши түнд бирәнки,
Аташ әз ов нәс тәрсирә.
2536
Йә бәндәйүм ә хомуш дә,
Боришмишһо ә хомуш дә.
Бул бәһәрә әри дорәш,
Миҹәй хокһо ә воруш дә.
2537
Йә бәндәйүм сәс парустә,
Әз сәнг догһо сәс парустә.
Әз рәхьм ХУДО бәхш бирәнкиш,
Гисмәт – гонун нәс танустә.

2538
Йә бәндәйүм холис хонут,
Фәргү нисди, холис хонут.
Сәхьиб миллйон бирә чикәш,
Ихьтиборә нивисдонут.

ФИКИРНО

2539
Тәмкүнлү бирәрә әз ХУДО вәки,
Дәрдәчәр һисдикәш имидә мәбур.
Зу ә йос дарафда сийәш мәдәки,
Мәхьәлү бирәнкиш бор мүдү сабур.
2540
Ләһьәрә күрүһо йә фәнд нисдикәш,
Ә ловһой дузә коф мәвәнит сәнчәг.
Сифирә вәкүрдә һьәсонт һисдикәш,
Ә Тиро хунуһо сәр зәнит әнчәг.
2541
Ә сәнг чомог зәрә, – Миши зу муку:
«Имоһой дү бирор ов дим ишмурә»?
ХУДОрә хьүршлү сохд әзини дурку,
Ә Вәтән хьәсрәт һишд руй һәрдүшүрә.
2542
Һьүмүриш резини ә пәнчәй дү дәс,
Тә ХУДО кәширә һә дураз мибу.
Мәхьәлиш күрдәнки әхири нәфәс,
Әз хәндәй сүфдәйи сурогиш нибу.
2543
Шориһой мозолһо гәмә күшдәнки,
Ә дохьор сәнгиһо һич мәзән күлүнк.
Ә точә сифроһо шобот нүшдәнки,
Дорә нун ХУДОрәш дәзән ә мүнүк.

2544
Ә Тиро бовор сох – хүшдәрә хуно,
Йә кәлмәй сүрхирәш ә гәрбол мәзән.
Торикә шәвлүһош мәнксүз нә муно,
Ә офтой сәбәхьиш ХУДОлү сәр зән.
2545
Инчәйә күлһорә әри бул дирә,
Нәйишд килкәз соху хәрәш, пийонәш.
Әз пәнчәй һәр надан әри дир бирә,
ХУДОй һәгг чорә до гәрәтиконәш.
2546
Ә сабур ән ХУДО хилов бирикә,
Хьололә хурдәйи ширәш нитану.
Ә гәриш шор хәйол йә хов дирикә,
Әкәр нә кошдикә, чирәш нитанү.
2547
Әз ХУДО нәшумо вәкүрдә бәгдә,
Хүшдәрә лап сәхьиб һьилом мивүнү.
Әз пири пуч бирә күч сохдә вәһьдә,
Әз чәндәк фирәһтә хориш нивүнү.
2548
Әз сәбәхь тәйтә шәв ә пой пойуһо,
Әз чофо дирәйи уйог нихүсү.
Тирорә моч сохдә лово хойуһо,
Сад һьәмәл виникәш сүрх нибу мисү.
2549
Мәкуйит, һьәсәли нобкә кишмиши,
Гултугә дирәкор тик нитав дирә.
ХУДОймуш нүвүсди ә Тирой Миши:
«Әхирһой гәләтһо ник нитав бирә!»

2550
Әшглүйә мәһәббәт йәлов до, су до.
Ә хьүрмәт домундәйм күч бирә вәһьдәш.
Һәмишә йә лово хойим әз ХУДО:
«Ә чәннәт домунойм пуч бирә бәгдәш.»
2551
Шинохә нә букәш һьәрслүйә чумһо,
Мәләхьһо ә сәр дүш гәлхәнд минүшү.
Ә лихьә дәбукәш тәрслүйә чумһо,
Тәмәхьһо әз гәргүш гәлбәнд нинүшү.
2552
Аксиом ХУДОйи – йәкиш нимуну,
Аташаш күшдәни сухундәкорһо.
Ә чәннәт һьиломиш сәргуз мимуну,
Сәрсали гәдүшә нә хундәкорһо.
2553
Имид бәсдә ә битобә дог-дәрәш,
Гәләт мәбош сәрсонирә хуш дирә.
Әз гәрболһо палундәнки хүшдәрәш,
Парчоһлу зиһ, йә һьүмүри куфдирә.
2554
Күлүнкә зәрәнки һьәчәл әз бинә,
Чузләрә вәкүрдә, пустә нә кәно.
Шорә һьәрс рихдәнки ә сәр гутинә,
Килит дәр чәннәтәш ХУДО вәкәно.
2555
Хүшдәрә әз һьилом дуймиш дирәнки**,**
Әз фикир, әз хәйол дур имбу зәхьмәг.
Йә мәхьәл суд ХУДОш очмиш бирәнки,
Ә кирйәһ сохуһош һозор бо рәхьмәт.

2556
Ә бәхьсә-бәхьс ән нәфсиһо вомундә,
Зутәтәлү чирәйийүш кол мибу.
Ә ләрзә-ләрз ән бәхьсиһо домундә,
Синәпәһлү бирәйийүш хьол нибу.
2557
Руйә күрдә вомундикә ә һьәсму,
Лово-тәшво ә хостәйиш мивәрзү.
Сог мундәйи суй дорәнкә ә русму,
Обур-хьәйо ә суд ХУДОш нивәрзи.
2558
Бәдлүлүйә вәчвәчиһой – гәрәчи,
Ҹәнк дәшәндә, хун йәкирә мүрүхүт.
Ә микләлүг ҹун дорәнки һьәрәчи,
Пәшму мундә, бәгдә шәрик мүвүхүт.
2559
Тутилүйә әрәгирә дирәнки,
Лов-пурлүйә йә шишәрәш миһәнҹүт,
Ләззәтлүйә ховһо ширин бирәнки,
Вәхьшилүйә йә вишәрәш мивәнҹүт.
2560
Суриһой софтәйи чәрм норроникә,
Зәрдәчүй тәфтирәш нихойи әз күл.
Нуриһой офтойи кәрм дорә ҹикә.,
Зимустуй вәрфирәш михойи әз дүл.
2561
Садана – фәләкиш худкорлу нибу;
Әз дәрдиш, әз гәмиш омокә сәһьәр.
Мүшкүлә корһойтүш ошкорлү мибу;
Тирорә моч сохдә хосдикә әкәр!

2562
Ә мүнүк-нунәвоз овиш бирәнки,
Обурлу-хьәйолу дошдәм йәхәнәш.
Һәмишә чум бәсдә ховиш дирәнки,
Әнчәг әз бәл ХУДО күрдәм һәкәнәш.
2563
Кәләтәй каинат шор бирә-бирә,
Хорирә – Одом до, офторә су до.
Имоһой лидер хәлг бирәй куфдирә,
Һәммәйму киним ки, ә пишой ХУДО?
2564
Хәзмуни дәшәндә зу бәрдәкорһо,
Хосдәкор хүшдәрә әз йод нипүрсү.
Ҹузләрәш ҹавусдә фубәрдәкорһо,
Ичоләт шүгәмәш ә бод нифүрсү.
2565
Мәлхьәмә чорәрәш гәм-губ танусдә,
Һәкәнәш ләг мәсох, ҹунхур киникә.
Түрә рүхь дорәкор лап хуб танусдә,
Дүлвәбәр киникә, хунхур киникә.
2566
Дуркунә кофһорә талаш сохдикәш,
Нүкәр тү ниимбу нә мозол, нә бәхт.
Хүшдәрә руз ән суд палаш сохдикәш,
ХУДОрәш фурмундә нидани һич вәхт.
2567
Фәләкбаз бирәкор һәвәлдән су до,
Бәгдәтә гәм хурдә ә минәт дарафд.
Сүпүлүш ҹагустә әз тәрс суд ХУДО,
Әз пойу моч бәрдкәш ә ҹәннәт нә рафд.

2568
Кирощдә һьовунә әри вор дорә,
Нә сәрраф, нә заркәр нийо боши тү.
Офуррәй һьиломә әри шор норә,
Йә бойкәш әз дәдәй бийо боши тү.
2569
Әз дүнйоh рафданки сәдиглүйә чун,
Рабиhо Тирорә хундәникәш сәхт,
Мүнүкә нә зәрә ә лугәй ән нун,
Әз миси сурогиш нийору hич вәхт.
2570
Биданлү нисдиhо сәргуз йәhәрлү,
Әз сабур имиди, – мүhләт сохдәйиш.
Ризинлү hисдиhо – сәгүз тәhәрлү,
Мәпүчү ә дүлтү мүhбәт хостәйиш.
2571
Әгибәт сәбәхьә сәрин висдокә,
Ховүрә, хьәрмәхә фурундәш митай.
Йә бо тәлхь, йә бойкә ширин бисдокә,
Әз дәс бирорйәти вирихдәш нитай.
2572
Рурундкә хорирә ә нәхүрәвоз,
Ҹыч әнкүшд күк шәндә ә дор мичарү.
Наданhо фәм сохдкә ә пәхүрәвоз,
Чум ХУДО әз сәрйү ә йон ничарү.
2573
Йә йәләг ләг-ләги сохдкә тә сәбәхь,
Ә зәнhо суй зәкәш – шолу ниимбу.
Ә пишой чум ХУДО рафдкә бәдә рәхь,
Рүхь пучә ҹунурәш хьолу ниимбу.

2574
Хүриhой hьәсмурә тәйтә покундә,
Кәмәрhой ән гәдиш ҹур нибу әз hәгг.
Бәсдлүйә чумhорә тәйтә вокундә,
Әз пәнҹәй ән бәдиш дур мибу әнҹәг.
2575
Әз тәшвиш бәхшәвой хәрәвәчили,
Чорәрә нийофу миҹәй әгүлиш.
Ә гәриш мәхьшәвой гәрәгәчили,
Дуролов дорәнки импойу дүлиш.
2576
Духдәрhой – hьәрүси йә кук зәндә вәхт,
Хьомолhош күрсирә митанү дирә.
Вәкирлү мундәнки әз були ән бәхт,
Хәйолhош догуног нитанү бирә.
2577
Һьәмәлhой хубирә сохдә вәркәвуш,
Тәhьрифи милләтәш митай вәчирә.
Вор-дәвләт рихдәнки ә суй вәрф-воруш,
Хәрәрә әмәллүш нитай дәчирә.
2578
Вокундә нәсдакә әнкүлhой шәрә,
Мәкуйит, чорәйү ә дәс сарраф дә.
Әз шороб вәкурдкә әгүлhой сәрә,
Әз йә тин зәвәртәш нитанү рафдә.
2579
Догуног бирәнки әз шәрә тикә,
Мәкуйит, зимиләрз ә Тиро бәнди.
Дохьорhой гәдими чат зәрә ҹикә,
Дилибоч бирәрәш сад ҹиро фәнди.

2580
Вәрдүшә вәкүрдә әз гәд гундоги,
Сәгәтлү нә бошку хәрчиһой ховһош.
Кәрәклү һисдиһо әри чун соги,
Ән хубә чорәйи – хәндәһой ловһош.
2581
Ворвори – йә видов бәди һисдикәш,
Әз мәскән гирогтә ә йон ниләрзү.
Хүшдәнү бис-битәв вәди нисдикәш,
Йә гәнәт зәрәйүш ә милйон мәрзү.
2582
Растакунд бисдокәш зуһун ән ләһьә,
Овсара ә пәнчәһ чәхь бийо кири.
Нәбукә әз гәриш хуриһо ләгә,
Әчикәй дәһьәмһо зәхьәр мәкири.
2583
Ихьтибор дустирә бурбундә вәһьдә,
Сурлүйә хәндәрә нийо зәр хуни.
Әз гәрбол ән дузи кирошдә бәгдә,
Йә бойкәш чумһорә бийо кәрдүни.
2584
Һьәрәбир ворихдкә пийодә бофһо,
Саррафиш һәрдән бир мат митав бирә.
Әкәр ки, нәбукә зийодә кофһо,
Сәр дүләш кузкилү чат нитав дирә.
2585
Бир-нәбир һьиломә вәчирә вәһьдә,
Ә хотур рәхьмлүһош митай вохурдә.
Ширинә нәшумо пар зәрә бәгдә,
Йә кәндүм сүнбүләш нитай зу хурдә.

2586
Бәр-бәзәк сүрхирә пучундә гәт-гәт,
Ә сундуг донорә нибу бирә шор.
Нәбукә бәдиһо зәрәнки гәнәт,
Бәрәкәт нәс дорә һьоширлүйә вор.
2587
Пирирә – хуш бирә нәриш хосдикә,
Сифирһой шоботүш шәһәмсүз нибу.
Ширирә-күшдирә гәриш сохдикә,
Сифроһой боботүш дәһәмсүз мибу.
2588
Нәмлүйә чүлһорә ә дәм дәбәрдә,
Шолумә дәврону кәйки хуш мибу.
Гәмлүйә дүлһорә тә кәм вәбәрдә,
Чофосүз мунуһо – софолуш нибу.
2589
Хүшдәрә ә лүхүф дәпучундәкор,
Әз чумһой бүлогиш һәрс митав бирә.
Питови пойһорә вәпучундәкор,
Әз тирйох дәбогиш тәрс нитав дирә.
2590
Чумһорә бәсдүһо мәгама хуно,
Кутонлү рундәйи һәдлүни дийәш.
Һьәрсәлү хуниһо мугомә хуно,
Кирйәлү мундәйи бәдлүни дийәш.
2591
Кәмәрсүз мундәйи әз һәдәти кор,
Әрәглү вүнүһо кориш хәлоли,
Нәбукә буй шәндә ә тәһәр чинор,
Бәһәрлү нәбуһо дориш хьәмоли.

2592
Ҹурhорә әз богчә ә нишон норә,
Һәдәтлү зәрүткәш тичлүйә нәчәг.
Бул бәhәр вәриhо лүкәhой дорәш,
Гәргүшлү шовундәш hьовуни әнчәг.
2593
Хьәсрәтлү hисдикә йә фәндә чәнкиш
Дамарhой вәhьдәйи хунәш нибәрү.
Мәгсәдлү нисдикә йә шәндә ләнкиш,
Пәшмуhой бәгдәйи чунәш мибәрү.
2594
Бимиhой пәндүмә бимор хосдәнки,
Хокилү мәлхьәмиш күллү нийо бу.
Зимиhой кәндүмә тимор сохдәнки,
Чиргилә зәрәйиш дүллү бийо бу.
2595
Ноләhой лолhорә әри коф бирә,
Сурлуйә дәрдhорәш ә гәм низәнүт.
Дәhьәмhой мәлхьәмә әри соф дирә,
Ҹурлуйә дорhорәш гәләм мизәнүт.
2596
Вичдонә йә мисгол йәлов дәрикәш,
Рәхьмиhой ХУДОрә мибу парундәш.
Зуhунә ширинлү килов зәрикәш,
Зәхьәрә ә hьәсәл нибу чарундәш.
2597
Ә гәриш ән дүлhо мәнклү парусдкәш,
Ә офто бәмзәри – бәргә войуhош.
Сад чиро бәдмозол сәклү равусдкәш,
Офдодор ХУДОйи – хәлгә хойуhош.

2598
Софоhой хубирә дәчирә бәгдә,
Күтhорә тичдори йәкәш бийо бу.
Һьәзизә нум түрә кәширә вәhьдә,
Ҹәhьмәтә әз шори чикәш нийо бу.
2599
Ә мәндил нәданhо hьор нә бирәнки,
Ә болә сәркүллуш мибу дарафда.
Әз әгүл дананhо бор нә чирәнки,
Йә пиллә зәвәрош нибу варафда.
2600
Ә хьүрмәт вәбукә кәкүл мәндәhо,
Сад чиро hьовуни йә шәр бофдәрәш.
Боворим нә букә ә дүл бәндәhо,
Дәрдлүрә ниимбу ә сәр офдорәш.
2601
Хошхошhо суй докә ә тирйәк дори,
Хәрәкушд йә вәhьдәш ә күл ничару.
Бәдхьисоб рурундкә әз хиртәк хори,
Ширмойи чәмәнhош ә күл мичару.
2602
Әгибәт гейрәтә hьорлү чирәнки,
Ә хьүршhой ән бәхьсиш дәби – варафда.
Әгүлhой ән чумә борлү дирәнки,
Ә гилиг hьәмәлиш нибу дарафда.
2603
Гонунhой тәбиәт сәдиг мундәйи,
Офторә чун букә дүнйоhиш мибу.
Дананhой вәзийәт дәгиг рундәйи,
Вәрф-воруш нәбукә дәрйоhиш нибу.

2604
Мозолә доруhо ҕьәмәл нә букә,
Һьәсәләш әз күлhо нибу вәчирә.
Әкәр ки, ә сурhо hьәчәл дәбукә,
Хәсәрәш ә кулhо мибу дәчирә.
2605
Хьүчәтhой бәхьсирә hомор хосдикәш,
Рабиhо **ә** Тиро гиб-гучи **әз** hәгг**!**
Сәрбәhәм нә бирә бовор сохдикәш,
Мәтләбhой дуркуни hич-пучи әнчәг.
2606
Ә садан мәрдүми той бирә бәгдә,
Һәрчүрәш нивини йә пой нә шәндә.
Әз кофу-кәләчү гуй зәрә вәhьдә,
Сәртүрәш ә болә митай дәшәндә.
2607
Йә hьәрә нә докәш коф – годоволим,
Әз рәхьми ән ХУДО митав парусдә.
Ә әгүл омокәш hилим-hоволим,
Чордогу ә сарай нитав чарусдә.
2608
Ә мәнкәй оhили ә хотур рәхьмәт,
Хәндәhой бичирә нихойут әз hәгг.
Вәкирлү нисдикә ә гәриш чәhьмәт,
Ә hүнәр hьочизи мити бош әнчәг.
2609
Бәдбәхти чусдәнки әз дәс шолйәхьки,
Хунхури тәкәй ки, дәбәсүз мибу;
Йәбойкә hич мәхьәл фурмуш мәсох ки,
Равусдәй йә сәкиш сәбәбсүз нибу.

2610
Хушбәхти рихдәнки әз дорә хәбәр,
Обурә шовундә хьүрмәтәш вәчи.
Хәбәрдор нисдикә йә богбон әкәр,
Лүкәрә гуз күрдә йә сибәш мәчи.
2611
Шүшнәфәс хьәлундкәш куплу-кофәнклү,
Ә рушум мәвәйил хисмәт хәстирә.
Нәкуми омокәш туплу-туфәнклү,
Йә дәрдиш сәбәбсүз гисмәт нәс бирә.
2612
Хәчәләт дорәнки йә hьовункорә,
Парундә нийо бу сокhой ән hьориш.
Сүнбүлhой зимирәш әри нун дорә,
Чарундә бийо бу хокhой ән хориш.
2613
Әз чычәй вичирә йә гүлп зирәнки,
Сәдигәт нүшдәрәш нидору шәрнәфс.
Әз мичәй Тироhо йә хүп зәрәнки,
Әгибәт хүшдәрәш мидору hәр кәс.
2614
Күшонә вомундә әз бәхьс тәләйү,
Пәшмурә әз пәсиш нийо дәкүрү.
Нишонә нә мундкә әз хьүвсәләйү,
Хүшдәрә ә дәсиш бийо вәкирү.
2615
Ә гичог дог-дәрә шәрбәрлү кошдкә,
Зәхьмлүрә чумдонуш чиролу нибу.
Йарашуг богчәрә зәркәрлү дошдкә,
Рәьмлүрә вичдонуш Тиролу мибу.

2616
Үшүгә парундкә әз чумһой зилләт,
Оһилә бәгдәйүш зәхьмәтлү нибу.
Сәдигә нумикә ә микләй милләт,
Күчмишә вәһьдәйүш рәхьмәтлү мибу.
2617
Согирә әз хьолһо тәрк дирә бәгдә,
Хурдәрәш һәдлүйә йә дәрд нитанү.
Ә күмон хәйолһо гәрг бирә вәһьдә,
Мүрдәрәш бәдлүйә йә гәрд митанү.
2618
Русмуһо ә гәриш шәһьәм сухдәйи,
Суруни һьәмәлиш әз нәхш ХУДОйи.
Һьәнкһорә чофолу хутә сохдәйи,
Ширини һьәсәлиш әз бәхш ХУДОйи.
2619
Фәрг мәвиниш әз әгүлмәнд тә овом,
Ә хов динчи шәфт-шур нибуш таразү.
Йә һьәдәти әз дәвр Хьово нә Одом,
Мүрдә бәгдә дордһой губуш марасү.
2620
Лүкутһорә тойә зәрә әз йобо,
Сабурдәки нәфс никәшү тә күшдәш.
Ә чум ХУДО туш бирәнки һә йә бо,
Войкәвәки нәхьс микәшү ә хүшдәш.
2621
Лов-ләһьәрә күрдә-күрдә буз-бәбуз,
Бирәьхмлүһо сухундәнки әз синә;
Гәм-губорә хурдә-хурдә руз-бәруз,
Пишой дордә нибу күрдә әз бинә.

2622
Дәмә чумһо ә кәлләй сәр бирәнки,
Дийә ә дәс нивәкүрү кузкирә.
Әгүл сәрә гәтмәгәриш дирәнки,
Әз дәм шороб һәр кәлмәйүш дуз бирә.
2623
Ворушлу рихдәнки хьүчәтлүйә гәм,
Хундәкор Тирорәш нитай шинирә.
Боворим бирәнки ә һьәрә йә кәм,
Сәдиги ХУДОрәш митай винирә.
2624
Дәрәлә-тәпәлү офдокә рәхьтү,
Ә зофруш, ә тикиш митай вәбирә.
Шәрәлү, гәлпәлү бофдәкә тәлхь тү,
Ә чумһош, ә дүлһош нитай дәбирә.
2625
Ә тәпә суй зәкәш әлчәгә догһо,
Фәрһадлү әз күлүнк мизәнү буләш.
Офдокәш ә гәриш богчәһо-богһо,
Биәшглү ә дәстә низәнү күләш.
2626
Ә чофой ән хүшдә михьтийор буһо,
Сүрхийә сарайаш кәрколу нитав.
Пәшмуни овурдә ихьтиборлүһо,
Сәдигә вичдонәш локолу митав.
2627
Чуркумһо чәсдәнки әз чум хьэповһо,
Софһорәш әнкүллү нийо вәчини.
Ховолу нүшдәнки тә нимәй шәвһо,
Кофһорәш әгүллү бийо дәчини.

2628
Имтино сохдәнки әз шонә мунош,
Ә пишой бәдхьисоб мәлой утанчәг.
Зиһисдә нәсдакә инсонә хунош,
Күч бирәш йә бәдә мозоли әнчәг.
2629
Тә сиройи әри шәһьәм норәйи,
Ә сәр садиш нийо тани бисдә кәм.
Ширинә хов әри дәһьәм дорәйи,
Пилиг чумиш йә гәрәвул нисд бәкәм?
2630
Рәхьмийәти рихдәникә әз әтәк,
Кәмиһойуш батмиш нибу ә дәрйоһ.
Офуррәкор вичирәнки тәк-бәтәк,
Дәдәйхоһәш гимәт нибу ә дүнйоһ.
2631
Әз һьәлбүсһо куч вәкүрдә шәрә бәхт,
Ранк гутинә парусдәнки әз ләрзү;
Ә гәд губи палтарлү чап зәрә вәхт,
Лүл-пийонһо ә йә чүпиш нивәрзү.
2632
Кәй ки, нуну ә пәнчәһой хьовур дә,
Хубиһорәш тәйтә рәхьмлү вәрзундә;
Мүрдәйирә ә пишой чум овурдә,
Нәштәрлүрәш куллә митав тәрсундә.
2633
Шүһрәтмәндә хьүрмәтһорә тә күрдәш,
Коф зуһунә кәй ә ләһьә мидәйлүт;
Һозор чиро годо-гурбу вәкүрдкәш,
Хьилләкорә әз дәр дугоз нидәйлүт.

2634
Әз дү-йәки софә рузкор бириһо,
Фәсилһорәш һәм пойизи, һәм васал.
Әз дәвр Одом, хьололийәти дириһо,
Йә һьәдәтиш дивих нибу сал-бәсал.
2635
Бир-нәбирә ә микләлуг нә норә,
Һозор чиро коф-кәләчһо нийо бу.
Әз хостәйи әри вирәхь нә дорә,
Мәһәббәтәш гәдүртанһо бийо бу.
2636
Кирйәсохһо муй кәшдәнки әз чорә,
Дүлхурхури кәй ки, зура гәм мибу;
Һорәй-хьәшил тәйтә һьәрә нә дорә,
Һомунтүрәш бурракорһо кәм нибу.
2637
Аташ дүлә тә чикәрәк сухундә,
Арзуһойтү бирәникә әкәр гәрг;
Тумһойурә ә фурм тәкәрк рухундә,
Хүршһой мүргә хошхош мәсох әсәр хәлг.
2638
Саламатһо ә сәр нәхьси вомундкәш,
Сүрхә чорә нибу офдә әри дәрд.
Ихтилотһо ә шәр бәхти домундкәш,
Руш вәйишдә әз һьәдәти әри мәрд.
2639
Хьомоллуһо тәйтә бирә доморлу,
Гүзүркүлә ә һәд чүлһош никорут.
Һәр кофурә сириг зәрә һоморлу,
Войкәлүрә ә гәд дүлһош мидорут.

2640
Әз нәсази дәм зәрәнки пирә бәхт,
Саданлүйә шәр дарафдкә әз дәрү;
Хәрәбәйи туз-торпоглу бирә вәхт,
Догуноги чун согирәш имбәрү.
2641
Хьәловочи – йәләгчирә әз тикһо,
Гәл дәшәндә ә сәр синәш никәшү.
Хьүршлү бирә ә фурм сийә пишикһо,
Гәрмогһорә әз гутинәш микәшү.
2642
Тәнкиһорә кол-бәколлу дирәкор,
Әз чәһмәтһо ә дәс тикә тә күрдә,
Чәнкиһорә һьол-әхьволлу чирәкор,
Сәровнәрәш ә фурм кипә дәкүрдә.
2643
Әз човони ә бәдбини даровһо,
Ә суй тәмәхь үзкә хьолә никәшү.
Ә пой чәһмәт ә фурм тәлү варавһо,
Шәв тә сәбәхь әнчәг нолә микәшү.
2644
Бәдиһорә әз гуроги тә вихдә,
Гәһәтирә кәй ә нуниш мийорут;
Һьәрсһой чумә ә сәр Тиро тә рихдә,
Мәхьтәлирә ә зуһуниш нийорут.
2645
Тобутирә әз тийнә сүрх бофдикәш,
Хунәй говрә нә сарайи, нә зиндон.
Рүхь нәшумо ә у дүнйоһ рафдикәш,
Товорих йә нүшунәйи әз инсон.

2646
Ә сабурдан һәр човобу һисдикәш,
Әз хьүвсәләш мәдәрәхшү битобу.
Ә чүл-чәмән сой хьисобу нисдикәш,
Рачә күлһош ә гәриш ваз мидобу.
2647
Фәргү нибу әгүлмәнди, хәрими,
Сәр йә минут кәй ки, гәсди михойу;
Дорә ширә хьисоб сохдә хьәрими,
Хүшдәнхоһә һич дәдәйүш нихойу.
2648
Чофоһорә әрәгтәнлү чирәнки,
Күндәлүйә хәмиһорәш дод митав.
Хотурүһорә ХУДОбәндлү дирәнки,
Зәрбәлүйә тәнбиһорәш бод нитав.
2649
Богбон корә лүкә-лүкә дәб бәрдкә,
Чурмәзәйә бәһәрһорәш дор нидү.
Сугдә дустһо дүл нәчогә вәбәрдкә,
Шәггәлүйә хәндәһойуш шор мидү.
2650
Нәзникһорә нә хосдәнки йә инсон,
Паралүйә йараһойуш тох нибу.
Хун рухундә, офдорәнки ә зиндон,
Һүзүмлүйә гәйилһойуш шох имбу.
2651
Мошйәхьлүйә ковләйирә чарундкә,
Офтолүйә миродһойуш тор мидү.
Хьәлолирә кунпәсәво чарундкә,
Һьәдәтдорә миһьидһьойуш шор нидү.

2652
Әгүлмәнди кӌуч дорәнки тичирә,
Ӵунсогирә тә фушәндә әз кишә;
Куфтәй дүлә әри бәhәм вичирә,
Дамарhорәш гәлпәсүз дор hәмишә.
2653
Ә сәр сифро дин Тирорә дирә сәхт,
ХУДОлу тан хьололмәнди нушhорәш.
Ә ӵовонhо нүмунәдор бирә вәхт,
Обурлу дор хьүрмәтбәнди рушhорәш.
2654
Басарата тәйтә бәсдә әз тәнки,
Мәhәббәтиш бийо вәрзү ә од-шон.
Гәрболhорә войисдә вәхт зәрәнки,
Ә сәхьроhош Мәӵнун тәhәр нә офдон.
2655
Гуног-гәрә бәл кӌүрдәнки әз әтәк,
Кӌәрмә ошиш, дәм бийо бу әз дунә.
Сириг зәрә ҕьәсонтикәш ә дүшәк,
Лүхьүф кулиш кәм нийо бу әз хунә.
2656
Вихдәhорә тә луг-бәлуг дәчирә,
Парс микүрү hовунhойуш әз тари.
Рихдә овә тә дуг-бәдуг вәчирә,
Бүхтүhорә ҕьовунhойуш амбари.
2657
Әз мәндәhой ән пиринә дәбәhо,
Соворәрә нифушәнү әз кишәш.
Әз хәндәhой ән ширинә нәвәhо,
Товуш мидү зиндәкуни hәмишәш.

2658
Дог Синайә әри хорлү варафда,
Ловголугәш әз бим әгүл вәдәшән.
Ә суд ХУДО әри hьорлү дарафда,
Ҕьәзоб-губәш ә софә дүл мәдәшән.
2659
Тәмизийәти нә миӵучи ӵүфт бирә,
Чүлкбәндирәш әз дугозү микәшүт.
Амбар нә кәм фойдә нидү куфдирә,
Рүхшәндирәш ә тирозу никәшүт.
2660
Зиндәкуни әри дийәш соф бирә,
Йә минутәш гәдүрүрә митанүт.
Ҕьәрәбирлү әз ҕьәр зуҕун коф чирә,
Хушбәхтирәш огу, зәхьәр нитанүт.
2661
ХУДОмуни ҕьәр бой ширнә коф бирә,
Әгүл ә дүл hич никуйу, – дәрдлү бош.
Ҕьиломвини дүбо нибу куфдирә,
Годоhорәш вәкүрдәнки мәрдлү бош.
2662
Зомонәрә Одомлу руй дорәнки,
Оhилирәш дәрдийәти нийо бу.
Хисирәрә ә динӵи суй норәнки,
Кӌүчиhорәш гәрдийәти бийо бу.
2663
Ҕәндәвәрә чарундәнки хүр тәнки,
Кулләй овчи тушлу бирә әз тиниш.
Ә бәдә руз hәгг-hисобә кӌүрдәнки,
Дуррай ӵунәш әз пойhойтү мәвиниш.

2664
Йүк эн тэнэ э пэнчэһо туш дирэ,
Тазалүйэ мэхьсэш эз пой дуррангүт.
Бугмэлүйэ гэмиш нэбу куфдирэ,
Никэрэйэ овэш э сэр буррангүт.
2665
Эз нэдани э дү-йэки коф зэрэ,
Рүгэн дүлһо тэйтэ бирэ пучэ хьэл;
Гэрушугэ кор офдокэш э һьэрэ,
Гэргүшлүйэ хьол мэбошку һич мэхьэл.
2666
Э чэшмиши офдорэнки эгүлиш,
Энкүл бэхтэш шэрлү бофдэ митанү.
Дэрдэчэрэ губ дарафдкэш э дүлиш,
Һич фэлэкиш чорэ офдэ нитанү.
2667
Зэхьлэбэрһо э руй дэрйоһ шар зэкэш,
Дэһьэмвэки тэмэхьирэш ки нитав?
Имбурузэ гул-гэнэтлү пар зэкэш,
Хуб-хэрэби сэбэхьирэш ки митав?
2668
Дэрвозоһо тэ чумһорэ нэ бэсди,
Гизишмишэ коф кулләрэш – гирмэ сох.
Руй чарундэ һьэсонтикэш нэгэсди,
Боришмишэ эхьволирэш вир мэсох.
2669
Эз бирэхьмэ шэфтэ тэнки йэ дү бой,
Ранк гутинэш һьэйбэчэрэ зэрд нидү.
Э мэнкэнэ офдорэнки эз дү пой,
Бэдбэхтиһош чүр-бэчүрэ дэрд мидү.

2670
Рэхьми ХУДО сэбэхь-сэбэхь соф докэш,
Чэһьм эгүлэ надан – ворэш митанү.
Рафда рэхьү эз никиһо офдокэш,
Дэрдһой дүлэ э ов дорэш нитанү.
2671
Нур офто вирихдкэ эз кэлмэй «бэгдэ»,
Хьэйолу точ мэсох хэми войэрэш.
Эз кучэй эн мувэхь пар зэрэ вэһьдэ,
Нэхүлү хьэлим сох нэвилоһорэш.
2672
Буховлу гэл күрдэ кишэй гучогэ,
Э һьэрэ норэнки пийонэ сүстэ;
Һьэйбэлү фэм сохдэ гирог-бичогэ,
Эн хубэ хьовуриш митав хэндүстэ.
2673
Э дүлһо пэхири дэбирэ чикэ,
Зэлүһой чорэйи тэлхь дирэ хунэш.
Киснэйи-тэшнэйи нэ бирэ чикэ,
Э сифро ки нори тэхьсирэ нунэш?
2674
Сэр-сурог нисдикэ эз бэхт йэ бойкэ,
Э гичэ мэвэйил шүһрэтэш, шэнэш.
Расирэ нэсдакэ э мэтлэб войкэ,
Э сабур эн ХУДО имид бош кэнэш.
2675
Тэ товуш офдорэ э тэнки эн дүл,
Э лэмпэ суй дүһо чирогэш дэйил.
Ковлэйэ вочһорэ зэрэнки энкүл,
Э чэркэй наданһо сурогэш мэйил.

2676
Һәггсүзи дирәнки һәм хьовур, һәм йод,
Әз думут хәйолһош очмиш нибоши.
Әгүл сәр бирәнки әз гәдәр зийод,
Гәнәдсүз һисдикәш учмиш мибоши.
2677
ХУДОлү бәхшлүйә әгүлә дирә,
Әз арзу нә мирод нәбу пойи пәс.
Хүшдәрә күшдикәш тә чүлә бирә,
Әз гәриш ән говрә нивәхсү һич кәс.
2678
Лов-ләһьә йә килә тә дәһьәм дирә,
Ним-ноһог никрисү һьәйил гундогиш.
Войкәһой ән дүлә тә бәһәм дирә,
Ә зомун пойуку мичәй чун согиш.
2679
Хьүрмәтиш-һьүзәтиш әгәд обур дә,
Буш буһо шүгәмһо никүшү дәрдәш.
Йә шәлә һүзүмәш әри овурдә,
Чунсоги кәрәки һьонийә мәрдәш.
2680
Бинәврә норәнки бәрәкәт софо,
Һьовуни дирәрәш бәдү нийо бу.
Бәрәкәт дорәнки хьәрәкәт чофо,
Гудирмиш бирәрәш һәдү бийо бу.
2681
Хәчәләт хурдәнки әз обур һьорһо,
Әз хьүлгум бугозу нә зәкәш нәчәг;
Бул бәһәр дорәнки күклүйә дорһо,
Хүрд бирәй йә лүкәш һьовуни әнчәг.

2682
Довомлу бирәнки дарама сәхтһо,
Түнд нәбу куфдирә чүрһьәт ворвори;
Әз һьәмәл оморә гәдимә вәхтһо,
Кийовәш күкү дә ә хокһой хори.
2683
Гәмлүйә дүлһорә әри шорундә,
Хьәвәсиш гул-нүкәр тәмәхь нийо бу.
Вичдонә ә гәд нәфс әри дорундә,
Нәфәсиш әз нурһой сәбәхь бийо бу.
2684
Шәхтәлү тар докә сүрхи күмонһо,
Офтойи зәр чумәш нитав сухундә.
Дүшмәлү пар зәкә илхи думонһо,
Һьәсмуһо һьәрс чумәш митав рухундә.
2685
Йә чүпә хьүрмәтә тир сохдә вәһьдә,
Бурбундә никийү ниимбу вәдиш.
Йә тикә һьүззәтә вир сохдә бәгдә,
Гәтрәлү мофдну ә рәхь ән бәдиш.
2686
Ә вихьдәй чәтини сәртик пойуһо,
Дәрлүйә ловһорәш нийо бунү күм.
Күзорон чәһьмәтә хошлу война,
Ә дәрйоһ хушбәхтиш мизәнү үзкүм.
2687
Рузикор әз вихьдәй васал рихдәнки,
Тәбиәт мәст дирә әз ички – пүнчиш.
Обурһо күләлү һьәсәл вихдәнки,
Саданлү нәс бирә йә шәндә лүнкиш.

2688
Пойизһо лүхьуфә нәм дәкүрдәнки,
Ә хотур тәмәхьи вәчиш нимуну.
Хәйолһо ширинлү дәм вәкүрдәнки,
Гәришә фикирһо пучиш мимуну.
2689
Әз офтой пишнәви сойә нә норә,
Ә русму вомундкә дәгигә чорәш;
Ә хьүчәт бәдбәхти пойә донорә,
Нимәлит нийилүт сәдигә корәш.
2690
Ә хотур ән чычәй мәрди вохурдә,
Хүшдәрә кәшикәш ә тәһәр гиног;
Йә лүгәй ән нунәш дүрүст нә хурдә,
Дуролов мизәнү чүплүйә һиног.
2691
Тә пустһой хорирә савза дәкүрдә,
Әз сүлмәй ән рачиш нибу варафда.
Әз базуй чун соги чузла вәкүрдә,
Наштави ә рәхьиш ки вадарафда?
2692
Чумһорә бәсдәлү шәр хосдә-хосдә,
Хәләлуш дирәнүт түвбәһой гәрдиш.
Әхьволә сүстәлү сәйр сохдә-сохдә,
Бушәлмиш бирәнүт һәйбәһой дәрдиш.
2693
Чумһорә бәстәлү шәр хосдә-хосдә,
Хәләлуш дирәнүт түвбәһой гәрдиш.
Әхьволә сүстәлү сәйр сохдә-сохдә,
Бушәлмиш бирәнүт һәйбәһой дәрдиш.

2694
Сад чиро нәчоги ә кәлмәй – «нәһь» дә,
Әз рьәсму ворихдә килкулә тәнкиш.
Әз тинкәй йә кучә фәм сохдә вәһьдә,
Һәшданки ә бун вә булулә мәнкиш.
2693
Салһорә шумордә гошлу-гобоглу,
Ә хьәсрәт йә куки – һьәмолһой нәриш.
Гәрболә зәрәнки дурлү-думонлү,
Һовунә һьәсблүни хәйолһой сәриш.
2694
Чумһорә бәсдәнки пишой мүрә-мүр,
Һингинәй бәдбини овурдкәш дәрдә;
Әз кура сохдәһой салһой ән һьүмүр,
Йә чүпләй ләмбәрәш нидану бәрдә.
2695
Әз сойәй ән хүшдәш тәрлү вирихдә,
Расирә насдакә ә мәскән мозол,
Әрәгһой сәр-тәнә ворушлу рихдә,
Әз гопуй йә дүшмәш нитай зәрә кол.
2696
Әз һүкүм ән ХУДО кирошдкә тәнки,
Әгүлә вир сохдәш йә кур-кар нибу.
Сарайһо ә һьәсму буй вошәндәнки,
Хориһой ковдуһош әз мармар мибу.
2697
Соровнәй һьәсүлә сийә дәкүрдә,
Ә чумһо дарафда кәйки мәрчүни;
Чузлаһой ән руйә бурра вәкүрдә,
Әз бәхш ХУДО бәхшәй рачи әрчүни?

2698
Хьәримә гәмирә хош дирә вәһьдә,
Әз зәхьми ән ХУДО рүхьбәндлү нибу.
Номусәш ә зир пой вошширә бәгдә,
Дәр-бәдәр кәшдүһош рүхшәндлү мибу.
2699
Ә гисмәт оһили расирә вәһьдә,
Шәш күлә ә дәстә нәсдакә бофдә,
ХУДОй һәгг ләһьнәтә нүвүсдә бәгдә,
Йә үзкә хьоликә ки митав офдә?
2700
Ворушлу домундә ә зир ән тәһгир,
Әз судум мәлкомут тәйтә вирихдә;
Һьочизи бурбундә ә фурм йә фәгир,
Човобдоһ мундәрә пишә ки вихдә?
2701
Дәр-бәдәр кәшдәнки әри һәр вәчлүс,
Әгүллү һисдиһо софһош гуз нийов.
Әз кәрәк сәдиги, ә гәриш мәчлүс,
Сәрһо кәрм бирәнки, кофһош дуз мийов.
2702
Гуллугә винирә ә фурм шорәнки,
Зийодә гәмирә әри пәс норә.
Сабурә күшүһо һьәчәл дорәнки,
Гәрушуг буһо кор бәһәр нәс дорә.
2703
ХУДОрә сәдиглү чиро хосдәкор,
Пәсәвош ничару киширә хуно.
Хәрәбә әз хуби чиро сохдәкор,
Тирорәш мухуну Мииширә хуно.

2704
Тироһой Мииширә тә сәр-зир хундә,
Ә гопуй ән дүшмәш ә минәт нирав.
Ә пишой чум ХУДО тә вәкир мундә,
Әз хуби ән сохдәш ә чәннәт мирав.
2705
Иштоһой ән нәфсү нә варасдәнки,
Чумһойу ә сифро домундә вәһьдә,
Шүгәм вамасикә әз тараз тәнки,
Әз боләй ән чоги чү соху бәгдә?
2706
Фикирһой хәйолһо нәтаразикә,
Әри йүргәлүһо йәһәрлү нибу.
Зән-шүвәр – йәкирә нә варасикә,
Дәһьәмлү буһо чиш зәхьәрлү мибу.
2707
Нәсиһәт нуборә вәрасирәйи,
Ә чуткә мәдәшән нәзникә, дурә.
Кәлмәй тү ә ХУДО зу расирәйи,
Чәнгәдә зиһисди һорой зән урә!
2708
Хәбәрдор бисдокәш әз дур, әз бүкүр,
Әгүлһой дананһо ә гәд тараз дә,
Сириглү вокундкәш бүтүн сог һьүмүр,
Суриһой ән дүнйоһ нитав варасдә.
2709
Локорә зәрәнки ә нум гучогһо,
Лошкуно нийо бу әз күли вошку.
Ә хьүрмәт варафда ә чум гуногһо,
Вәкүрдә дәм чойуш әз дүли бошку.

2710
Имидә бәсдәйи ә зәрдүш гәфәс,
Ә пәс-пәс шәндәнки чәхь мунәйирәш,
Ә кәрәк бирәнки ә йә шүшнәфәс,
Варафда нитанү рәхь кунәйирәш.
2711
Никийә хәбәрә соф дорә вәhьдә,
Мәкуйит: «Бәхт, мозол ә гәд нәхүш дә.»
Шәрә кор дирәкор офторә бәгдә,
Йә бойкә ә сәр пой нитав вәхүшдә.
2712
Ранк руйhой гутинә парусдә вәhьдә,
Йә мүргиш пишово ә миннәт нирав.
Инсонhо ә хокhо чарусдә бәгдә,
Нәшумой ләпәйиш ә чәннәт мирав.
2713
Ойуглу зүhүсдә ә суй гозәвоз,
Пурдалә hьорhорәш ә чүк вәнүку.
Лапатка вәкүрдә ә дирйозәвоз,
Мурдала корhорәш әз күк зәнүку.
2714
Әз кәми-амбари мозол чирәнки,
Мәhьәной хосдәйиш хунчә нийо бу.
Әз рачhой ән күлhо зийод бирәнки,
Рәхь рафдәй hьәрүсиш инчә бийо бу.
2715
Чикә күрдә ә фурм локой ән мәнки,
Нәхоhлүhо басарата тә бәсдә,
Хуб-хәрәбә бәhәм гәрбол зәрәнки,
Голмоголәш хүшдән чәhьмәт вәнкәсдә.

2716
Ә гәриш сәдигhо кофлү дирәнки,
Гушhорә әз hово митанү күрдәш.
Ә hьилом бәhәмә софлү бирәнки,
Әз ХУДО бийхәбәр нитанү мүрдәш.
2717
Әз хостәй бирори дүл покунуho,
Мозолә – гуморә пүшкиш дирәни.
Сәбәхьhо буй шәндә, күл вокунуho,
Шәhәнкүм пачирә, хүшкиш бирәни.
2718
Һьәзизhо, тонишhо әз кәс сирр дошдкәш,
Фәргү нисд, йә сүрхә мирос мибоши.
Ә гәриш ән пәмбә hьүмүр кирошдкәш,
Әз пәнчәй мүрдәйи хилос нибоши.
2719
Ә ләрз офдорәнки әз hьәр пәләнки,
Хүшдән hьәзройилиш бил йәхән дүку.
Һәгсүзә дүшмәhө ләшкәр зәрәнки,
Йәбойгәш ә руй тү бил нә хәндүку.
2720
Сад сәвкәнд бисдокәш ә сәр ән муно,
Һәкәнәш бивәхди тәшвиш дирәнүт.
Ә хүшдә боворим hисдhорә хуно,
Дананhош hә бирдән чәшмиш бирәнүт.
2721
Мүхькәми гойимә әз чүкү дурра,
Ә сәр сәнг йә сәнгәш бунү – нәбунү.
Һьәдәтhой кәйирә әз кукү бурра,
Ә зәвәр нүшдәкор дурәш бил вүнү.

2722
Мизузэй Сифирә ә дәр донорә,
Ә бәдә зуһунһо зәрәнки сәнҹәг.
Хунчәһой бәхтирә ә сәр вонорә,
Гисмәтәш әз ХУДО мухойу әнҹәг.
2723
Гәлпәһой гилинҹһо кәйки аташ до,
Тироһо хундәрә сохдәнки пишә.
Әвлодһой Израил әри чум ХУДО,
Ән һьәзиз һисдиһо хәлг мунд һәмишә.
2724
Бәдбини губирә ә дүл вәкүрдә,
Сийә руй бирәнки әз сад ҹиро ҹәһт.
Әврүшүм руриһо тәйтә парс күрдә,
Тәхьсирһой дүшмәрәш мәкүрү һәр вәхт.
2725
Һьәзобә хурдәнки әз дәс нисдиһош,
Ән хубә кәлмәрәш йовош-йовош ку.
Ә пәсә-пишойтү кура һисдиһош,
Чәнгәдә зүһүсдкәш ХУДОлу бошкү!
2726
Хьоворә вичирә әз гәд дәндәһо,
Һәсмуһо әз хори дурикәш йә кәм,
Ә тәһәр шәкилкәш һисдһо бәндәһо,
Шоһирһош кумәкчи ХУДО нисд бәкәм?
2727
Нишонирә ә пишони дәрҹ сохдә,
Һәр кәлмәрә кушиш митай докошдә.
Ҹовонирә зури-зури хәрҹ сохдә,
Йәбойкәһо пәсәш нитай вокошдә.

2728
Әз зәхьәр палусткә согилмишә бәхт,
Һьәнҹлүйә һәсәлүш лугмәлү нибу.
Мазалай ән сәрү догилмишә вәхт,
Сәдигә шоһидүш дәгмәлү мибу.
2729
Руй-бәруй тирозу тән бирә бәгдә,
Әз һүндүр, йәнобкә әз сар низәнү.
Туф ләһьә ә зәхьәр чарусдә вәһдә,
Бәдлүйә зуһунуш чүн мар мизәнү.
2730
Сифирә кипәрә чәхь дәкүрдәкор,
Гонуньой Тирорәш мәсәл нитанү.
Әз гүдрәт ән ХУДО рүхь вәкүрдәкор,
Мәһьәной динҹирәш һьәсәл митанү.
2731
Вәһмлүйә дәгиглү ә нум варафда,
Йә донә заралиш әз нубо нибу.
Рәхьмлүйә сәдиглү ә чум дарафда,
Ҹәһьмәтә хосдәйиш әз ХУДО мибу!
2732
Әмонәт мундәйи әз дәвр ән Одом,
ХУДОлү буһорәш пәхирү нисди.
Оммо ки, һьәдәти ә руй ән һьилом,
Шорлүйә рузһорәш әхирү һисди.
2733
Ҹунәрә ә сәр руй дәкүрдәникәш,
Мәкуйит: һьәсәлә әз пәтәк дирә.
Рүшвәтә һәммәлә вәкүрдәникәш,
Оммо ки, дорокор тәк-бәтәк бирә.

2734
Рузикор зомону сел дирə бəгдə,
Кирошдə рəхьһойуш тəпəсгүз нибу.
Əз гирйəт биһьори хьəл бирə вəһьдə,
Шəггəһой хəндəйгүш лəпəсгүз мибу.
2735
Дəс чəпи – дəс растə фурмундкə əкəр,
Һəгг-хьисоб ə чибһо тəниш нəс бирə.
Инсонһо офдорə руз-бəруз ə шəр,
Хьололи ХУДОрəш əнчəг нəс дирə.
2736
Кəлмəрə ə ләһьə тə соф дорундə,
Мичəһой ширини чəмүстəш митав.
Ə чолəй дуркуни офдорə мундə,
Əз чикəй əн хүшдə чүмүстəш нитав.
2737
Рүхьшəндлүү хəндүстə ə сəр əн муно,
Ворушлу рухундкə гəлəтиһорə,
Əгүлү буравһо сəрсонə хуно,
Тəгсирлү мисоху кəлəтəһорə.
2738
Хубиһо овурдкə шориһой никə,
Хəрəбəш вичирə докун ə һəндəг.
Рəхьмийəт кӱрдикə ə дүлтү чикə,
Хүшдəрəш əн ХУДО хьисоб сох əнчəг!
2739
Ə мүшкүл хьəсрəти мəгбун дəрафда,
Гопулуш килитлү нийо бу дəр бəхт.
Əз пəсə-пишойтү ə дур нə рафдə,
Гисмəтиш сойəлү бийо бу һəр вəхт.

2740
Əз мичəй данани сəһьəр нə кӱрдə,
Хьүрмэтсүз зəвəрош нибу варафда.
Һəгсүзə һьовунə ə сəр вəкӱрдə,
Ə болəй əн хуниш имбу дарафда.
2741
Дузə рəхь вихдəйи əз һьəсүл Тиро,
Кəйһо ки, амбарһо сəрафдор мибу.
Əз бинə дириһо ə һьəсүл киро,
Һəгглү ə биинсоф тарафдор нибу.
2742
Ворвори туборə əри «пуф» дирə,
Инсофə əз кӱкү тə ХУДО – дурра.
Һоводор сəһибү нисди куфдирə,
Һəгг-һьисоб фəгирə ниимбу бурра.
2743
Чор тараф нə мундкə ə сокити кӱм,
Йə гушиш ə зир чум лула нисоху.
Мəчбури кəшдəнки əз руй əн мəрдүм,
Дəрдһой тү хорирəш сула мисоху.
2744
Хундə бəгдə əз вəлк Тирой – һьəзизи,
Ə рəхь һьүмүр əри бирə тəлəбкор;
Мичəй һүнəр, йəккə, мичəй һьочизи,
Кəнəш, əнчəг нəшумойи сəбəбкор.
2745
Əз нум ХУДО бишəркирə вəкӱрдə,
Əри йəкиш нəһьлəт хорлү нийо бу.
Сəр сифрорə əз хьəлоли дəкӱрдə,
Əри гуншиш войə шорлу бийо бу.

2746
Човгунһой мәрдүмһо шәхтә нә күрдә,
Обуриш офтолү нураз бийо бу.
Бүхтүрә әз сәртү тәйтә вәкүрдә,
Сабуриш чүн резин дураз нийо бу.
2747
Ә гәриш ботоглуг ә гуг зәвәр сәр,
Сәнгәлүг бошуһо ә фурм йә тәпә.
Һийләкәр бисдокә йә инсон әкәр,
Әз дорә кофһойүш нийофи ләпә.
2748
Ә һьәдәт, ә һьүзәт вәрзирә бәгдә,
Ә һүндүр һьәсмуһо бисдокәш шону,
Әз һьүкүм ән ХУДО тәрсирә вәһьдә,
Сәр-тәнүш һәмишә ә ләрз мофдону.
2749
Динчийә нун-мүнүк хурдәйә вәһьдә,
Һьүмүрәш ләззәтлү митанү әз кәм.
Томомә ихьтибор нә бирә бәгдә,
Һьәсәләш зәхьримор нитанү бәкәм?
2750
Әз пулатһо гүч бисдокә гәфәсүш,
И һьиломә тәрк нисоху әз хошу.
Пишой мүрдә вокошуһо нәфәсүш,
Әнчәг хьәсрәт ән пәшмуни имбошу.
2751
Әкәр варафдикә ә шүһрәт, ә од,
Ә ләһьәй ән ьәммә мәвәни сәнчәг.
Вор-дәвләт бисдокәш әз гәдәр зийод,
Ән кәлә һьонийиш – пирини әнчәг.

2752
Мәрдмазар чәннәтлү тәйтә вәрафда,
Одлүйә мозолут нибу мунәйүш.
Ә сәйәг думдумә ә чәрх дарафда,
Бәдлүйә тихьорут имбу хунәйүш.
2753
Кәләтә әз хунә күч бирә бәгдә,
Имидһо домундкә ә гәрәгәчи,
Сабурә ә пәмбә дошдәйә вәһьдә,
Әз ХУДО зәвәртә дүлвәбәр әчи?
2754
Догһойу әз думон бун дәкүрдәйи,
Кошдәйүш ним-ноһог сәпилмиш нибу.
Ә гәриш гиләтәй чун вәкүрдәйи,
Рузһойүш чүн дурә чәкилмиш мибу.
2755
Мәһьәной һьүмүрү һисдикә гәлиз,
Йә дорәш йәдикор нитав кошдәми?
Локоһой пойһойу нә мундкә тәмиз,
Нумурәш хәләйиг митав дошдәми?
2756
Йә кәлмә бирәнки мәһьной хәндәшор,
Дәһьәмә әз нәфси висдокә әкәм;
Йәкүмүн кирисдәй таза зәндәкор,
Йә һьилом шорирә нәс дорә бәкәм?
2757
Әгүл буһо зутәйикә, дирикә,
Дәһьәм чәннәт мозолирәш бод нидү.
Фәргү нибу човоникә, пирикә,
Нәфс кәшикә, бүтүн чиһош дод мидү.

2758
Лолирә вичирә зуһун гилинчи,
Мозолә ә сәр бәхт тәйтә дәкүрдә.
Бәһәмлү нүщдәнки ә сәр ән динчи,
Ләззәтһой һьиломәш митай вәкүрдә.
2759
Әз шорә миродһо руйә чарундә,
Ә вишәй бәдбини домундкә инсон;
Бәдбини ән нәфсә әз һәгг палундә,
Чәпинә микәшү тирозуй имкон.
2760
Әз омун офдорә һә хүрдә-хүрдә,
Ә чәләй ән бәди тәйтә домундә.
Дирә кор хүшдәрә лойиглү күрдә,
Ә йәкиш минәтлү нитав вомундә.
2761
Сәбәхьи рузһорә курлу дирәйи,
Мәһәббәт әбәди бисдокә әкәр,
Кәлмәһой сәдиги ширин бирәйи,
Нә һьәсәл кәрәки, түрә нә шәкәр.
2762
Пәнчәлү бирәнкиш ә хьол пәләнки,
Әз чәһьмәт һьәрәлү нитани мундә.
Һьәмәлһой һьүмүрә гәрбол зәрәнки,
Хүшдәрәш һьовункор митани хундә.
2763
Ә вәһьдәйү соглом хьәсүл бирәйкәш,
Әз бугоз тү тә вәпчирә ноләй ох;
Ә човони сад гәтрәйи дирәйкәш,
Ә сал киро, вәхт динчирәш дураз сох.

2764
Бәхшиһой ХУДОрә әри покундә,
Йә сәнгә ә сәр сәнг тәйтә вонорә,
Чәнд чиро йараһо ә руй вокундә,
Рачирәш әз дәстү митай зу норә.
2765
Кәрдәнхүрд мундәнки ә дог, ә дәрә,
Човобһой ХУДОрә тәйтә соф дорә,
Әз әгүл надани гуй зәрә-зәрә,
Пойунә чәмүстәш митав офдорә.
2766
Гәләти сохдәнки бофлүйә бикор,
Ә нәхьси ән ХУДО чарусдкә милләт,
Һич хәбәр нә бирә әз Офуррәкор,
Хьофтгәтә мокошду боләшү әлбәт.
2767
Мозолһо ә бәхтһо дәпичирәнки,
Милйоньо, милйардьо һисдикәш чәг-чәг,
Бәдбәхти әз бугоз вәпичирәнки,
Хилоскор кумәктүш – ХУДОйи, әнчәг!
2768
И фикир ә сәртү зиндә дәбошкү;
Пәсәво вокошдә нитай йә бойкә.
Сог һьүмүр ә ловтү хәндә вәбошку,
И шори – һәвәлһой әхири нобкә.
2769
Гоб чихурә һьәзоб-һьүзоб нә дорә,
Тә сади бисд әри салһой зийоди;
Ә нәфсәвоз ә йә гәрор оморә,
Бүтүн һьүмүр кәм-кәм хурдәш йә оди.

2770

Күкшәни хьәмисә әз хьәсүл күшдә,
Лүхьүфhой бәдирәш нитав дәкүрдә.
Бинәлү бирәкор әз hьәсүл хүшдә,
Шориhой динчирәш митав вәкүрдә.

НУМЛҮЙӘ ШӘЙИРҺО

Әри точә духдир нә шоhир Бәhруз (Сосун) Гуршумов
(27-12-1928 – 10-12-2006)

1.

Күч сохдәйи дәгмә зәри ә дүлмә,
Йәловсүзә кумүр бири әгүлмә.

Бочйәтимә ә мәнкәнә дарафди.
Фонтан хунhо ә гуг кәллә варафди.

Хьәсрәтийо тор кәшири ә чуммә.
Ә шоh ракhо гәсди сохти hүчум мә.

Биконәлү нитам мундә hич мәхьәл,
Сабурмәнди ә фурм шәhьәм зәри хьәл.

Бирәнгинә сәр бәдhорә вокурди.
Гул-гәнәтмә ә сәнг дохьор вохурди.

Кәмәргузә хәйоллунум шәв нә руз.
Фикирhоймә чунвәкини дуз-бәдуз.

Гәтрәлүйә хәбәр бисдо и hьәмәл.
Сүрхәлүйә рүхьә висдо и hьәчәл.

Шоhдоглүйә гәлхәндиhо офдори.
Әз гилинчиш тичтәлүни коф hьори.

Ә нәкуми тәкәрк рихди ә богмә.
Ә руй хори битойлүни и догмә.

Хокисдәрә шәрик күшит, – ә күлмә.
Хокәнтаза – чару кәшит ә дүлмә.

2

Бәбәсүзә йәтим мунди балаһо,
Лугондлүйә кутон мунди боләһо.

Әтәклүйә дәрд вәчирәт гәдәрсүз.
Бихьоллүйә зәрд дәчирәт тәһәрсүз.

Товә чумһо ә хов динчи варафди.
Хәм-хәйолһо ә гәрг дәрйоһ дарафди.

Хьүвсәләһо вирәхь дори әз бинә.
Кәлмәһойү боглу мунди ә синә.

Ә рәхьәти мити мунди пәнчәһо.
Ә хов динчи гисмәт офди әзчәһо.

Гучоглүйә икид бисдо – нәчоги;
Әбәдилү рүхьә вәкүрд әз соги.

Гәддарйәти һьәрсә вичи ьәдәлү,
Хьофтод хьәшти әнкүл воно бәдәлү.

Сийә хәбәр ә ләрз овурд һәммәрә.
Тәшнәлүйә овлу хурдум гәммәрә.

Судумлүйә тәлатүм мунд бибәхшһо.
Ә тәбиәт чум нә вәкунд бивәхьшһо.

Күч бирәйиш – ХУДОлүни куфдирә,
Чүнтүниһо ә чәннәтиш соф бирә!

3

Әз һьәйилиш вәкирлүйә Кук бирәй,
Ә хубитүш инсон нәбу, чон Бирор!
Әз зомонәш раккирлүйә Кук бирәй.
Ә кәлмәйтүш имкон дәбу, чон Бирор!
Ә хубитүш инсон нәбу, чон Бирор!

Әз зәхьмәттү ә духдири пой нори,
Рафда рәхьиш һоморлу мунд, чон Бирор!
Шоһирирә әз һьәйили «һой» дори,
Нүвүсһорәш йә һьилом хунд, чон Бирор!
Рафда рәхьиш һоморлу мунд, чон Бирор!

Шәрәфлүйә нум вәкүрди – точәлү,
Тәһьәрифәш йор нихосди, чон, Бирор!
Чумһой дордә мидәкүрди – бочәлү,
Руз бихьоләш шор мисохди, чон Бирор!
Тәһьәрифәш йор нихосди, чон Бирор!

Йә хәндәйтү әйә һьилом миварзи,
Ә пәнчәйтүш чорә дәбу, чон Бирор!
Нәчогиһо әз сойәйтү миләрзи,
Бисогһорәш һьәрә нәбу, чон Бирор!
Ә пәнчәйтүш чорә дәбу, чон Бирор!

Куфдири ки, ә Израил мийой тү,
Имоһойиш кузәтлунүм, чон Бирор!
Чүтам куйум, дийә йәбош нийой тү,
Ә гәд ховһош һьүзәтлунүм, чон Бирор!
Имоһойиш кузәтлунүм, чон Бирор!

4

Сэррафмэндhош кура бирэт э букур,
Эгулмэндлуш коф мисохди эз hьумур.

Дуриhойтуш нэзник тэhэр мибисдо,
Дустhойтурэш hич шумордэ нибисдо.

Арзуhойтуш тэмизлу бу чэг-бэчэг,
Хотурhойтуш hьэзизлу бу hэгг-бэhэгг.

Ловочиhош Тиролу бу дуз-бэдуз,
Дувочиhош ночогhо бу руз-бэруз.

Рэхьмиhойтуш эз ушуги бэрг дири.
Чэхьтиhойтуш эри соги хэлг бири.

Пакиhойтуш дунйоhлуйэ бэхтлу бу.
Тикиhойтуш парчоhлуйэ тэхтлу бу.

Фировуниш сабурлуйэ шор дори.
Вэкирлуйиш обурлуйэ hьор нори.

Рэхьэтирэш эз китобhо вэкурдэй.
Хьувсэлэрэш эз битобhо нэ курдэй.

Шэhьэмhорэш э шоботhо дэкурдэй.
Дэhьэмhорэш эз боботhо вэкурдэй.

Шинохhойтуш дул сухунди э шэр ту.
Зомонэйтуш кул рухунди э сэр ту.

5

Дэдэйэ ьыиломо дэкиш сохдэйи,
Э миhту офдорэм, э сурхэ Бирор!
Һэмишэ эз дули-чуни хосдэйи,
Э миhту офдорэм, э сурхэ Бирор!

Сурэтhой чэнд сали э дэс домунди,
Хэйолhой hьэсэли э вэс вомунди,
Фикирhой бэдхьоли э пэс нэ мунди,
Э миhту офдорэм, э сурхэ Бирор!

Чумhойту э нурhой тики вэбири,
Ловhойту э булhой хэндэ дэбири,
Чунтуни йэ хушхой hэлэ нэ бири,
Э миhту офдорэм, э сурхэ Бирор!

Дэрдэ – ихьтиборсуз вихдэ тэрсhоймэ,
Гэмэ – михьтийорсуз духдэ лэрзhоймэ,
Дийэ ихтийорсуз рихдэ hьэрсhоймэ,
Э миhту офдорэм, э сурхэ Бирор!

Гэнэтту сэрпушлу э гуг мэбисдо,
Зэхьмиту hич мэхьэл йэ дуг нэ бисдо,
Имоhой э дулмэ hэ чук дэбисдо,
Э миhту офдорэм, э сурхэ Бирор!

Мэлхьэмэш мидири эз корhой хушдэ,
Миллэтэш мидори эз шорhой хушдэ,
Дунйоhмэш буш бири эз ворhой хушдэ,
Э миhту офдорэм, э сурхэ Бирор!

6

Сэдигмэндэ Бирор бирэй,
Тү эз йормэ нивадарай!
ХУДОбэндэ кор-бор дирэй,
Тү эз йормэ нивадарай!

Э нэчоги домундэнкиш,
Эйэ чүплэ вомундэнкиш,
Хьол-эхьволһо нэ мундэнкиш,
Тү эз йормэ нивадарай!

Губһой бэхтэ күшдэ-күшдэш,
Эки сэнгтү нүшдэ-нүшдэш,
Чат зэрэнки эз хьүрш хүшдэш,
Тү эз йормэ нивадарай!

Чэмэнлүйэ күл чирэнкиш,
Ҹэйронлүйэ чүл дирэнкиш,
Рэхьмэлүйэ дүл бирэнкиш,
Тү эз йормэ нивадарай!

Сифир – Тиро күрдэ вэһьдэш,
Шидрай дүшмэ – хүрдэ вэһьдэш,
Амонбэндһо – мүрдэ вэһьдэш,
Тү эз йормэ нивадарай!

Вор – дэвлэтэ йэ чүп дирэш,
Нур офторэ йэ хүп чирэш,
Эз руй дүнйоһ тэ куч бирэш,
Тү эз йормэ нивадарай!

7

Хьэсрэтлүнүм эри йэ мич хисирэ,
Эки куйум и дэрд мэрэ, ҹон Бирор!
Бичорэлү һишдэй йэтим – йэсирэ,
Эки куйум и дэрд мэрэ, ҹон Бирор?

Күлһой шорэ ворвориһо рухунди,
Обурһорэ – һьэрс һьориһо ҹухунди,
Күчиһойтү үлүкһорэ сухунди,
Эки куйум и дэрд мэрэ, ҹон Бирор?

Нэфэслүһо – э тэнкэнэ домунди,
Гэфэслүһо – э мэнкэнэ вомунди,
Һьэсэллүһо – э һьэнкхонэ нэ мунди,
Эки куйум и дэрд мэрэ, ҹон Бирор?

Гэдүртанһо дүллү дошди никирэ,
Эгүлмэндһо күллү кошди чикирэ,
Хьэйобэндһо күллү һишди тикирэ,
Эки куйум и дэрд мэрэ, ҹон Бирор?

Руз-бэрузлу гэдэр нисди рэхьмэтэ,
Үшүгэлү э бэрг норэй зэхьмэтэ,
Эгибэтлү соги дорэй ҹэһьмэтэ,
Эки куйум и дэрд мэрэ, ҹон Бирор?

Соломонлу кофһо чирэй эз дүнйоһ,
Духдирбэндлү – шоһир дирэй эз дүнйоһ,
Оврогомлу күчмиш бирэй эз дүнйоһ,
Эки куйум и дэрд мэрэ, ҹон Бирор?

8

Əз бинəдор əн Гүбə,
Əз Бокухой əн дəбə,
Əки дəдəй нə бəбə,
Рəхьтү никлү, чон Бирор!
Рүхьтү тиклү, чон Бирор!

Əз һьəсəлһой кофйəти,
Əз хьəсүлһой бофйəти,
Əз һьəсүлһой софйəти,
Рəхьтү никлү, чон Бирор!
Рүхьтү тиклү, чон Бирор!

Əз чүрһьəтə омунһо,
Əз данана зомунһо,
Əз мəчбурə гонунһо,
Рəхьтү никлү, чон Бирор!
Рүхьтү тиклү, чон Бирор!

Тиролүйə вəчирə,
Əз дəгиги вəчирə,
Əз сəдиги дəчирə,
Рəхьтү никлү, чон Бирор!
Рүхьтү тиклү, чон Бирор!

Соломонə бор чирə,
Оврοһомə һьор дирə,
ХУДОлүйə шор бирə,
Рəхьтү никлү, чон Бирор!
Рүхьтү тиклү, чон Бирор!

9

Һəми шоһир, һəми духдир бирəй тү.
Əз сади бисд – хьофдот хьəшдə дирəй тү.

Сүрхə пойə ə богчəй сад нə шəнди.
Кучмүши тү ə дүл йара дəшəнди.

Бəбəлүйə – бирор бири ə Боку.
Əри һəммə тү бисдори – дəрвоку.

Йə кифлəтə сəхьиб диплом сохди тү.
Һəммəшүрə əз дүл-чуни хосди тү.

Гəлəм дəсмə ə пəнчəймə хүшк бири.
Чун согимə гуморлүйə пүшк бири.

Чикəрмəрə ə бод дорəм – күмүрлуг.
Əз һьəсмуймə офто рафди – һьүмүрлуг.

Гəрəнтуйə руз парусти əз фəсил.
Ə йосхонəй бəди дəри йə нəсил.

Мəшһур мундəй ə тоорих хəйольо,
Əз чорəйтү соги мəкүрд бихьольо.

Ə хуби тү һич йə бəндəш нирасү,
Никиһой тү ə балаһош мирасү.

Бəбə-дəдəй вəкүрдикəш ə гəнəт,
Хүшдəн ХУДОш сəхьибтүни ə чəннəт!

Әри хәлг шор хосдәниһо –
Пакә Телман Исмайылов

Ә космос чарлуни йә дүнйоһ кортү,
Ә дүлһо нидору йә дәрйоһ шортү.

Һозорә саллуни мичәһой хьәсүл,
Шоһдогә күклүни чычәһой һьәсүл.

Нә бири чүнтүни, рәхьмийә инсон,
Офтойә нурлуни тәхьнойә имкон.

Ә нәгүл чарусди чуһурһой доги,
Әз чәннәт палунди бәһәрһой боги.

Ә шолйәхь вомунди бәргһойән Одом,
Ә мәхьтәл домунди хәлгһойән һьилом.

Ә лойтү һәр икид – хүшкә нумлуни.
Ә чойтү һәр имид – пүшкә чумлуни.

Гәлхәнди нәрирәш әз дог парундәй.
Сәнгәлуг хорирәш ә бог чарундәй.

Вокундәй һәм Нимаз, һәми – ошколә,
Израил – «бриллийант» хунди и хьолә!

Йә һьошир нивүнү сүрхә чәхьт түрә,
Бил кукһо-нәвәһо бурав рәхь түрә!

Ә дүнйоһ пак бирәй әз расти ән һәгг,
Хүшдәни ХУДОйи – әрхәйтү әнчәг!

Әри вәкирлүйә Кук хәлг
Акиф Гилалов (Гуршумов)

Хәрчиһой дү нимаз дәри ә дәстү,
Ловоһой ХУДОйи вәри ә сәстү.

Ә ники чәһьмәти һьәмәлһой софтү,
Әз вәлкһой Тиройи кәлмәһой кофтү.

Рүхь Бирор нә Бәбәш чәннәтбәндлүни.
Вәкирһой һәрдүшүш гәнәтмәндлүни.

Ховәлү дорәнүт мәсләхьәтһорәш,
Шорәлү норәнүт мәст рәхьәтһорәш!

Әз сифрой хьололи – йә тикәй нуниш,
Әз бофһой мозоли – йә кипәй буниш.

Сәррафи парустә әз нәфсән боси,
Ширинә хәйолһо – ә вәс космоси.

Әз зомон Одоми – һәглүйә дәбәш,
Шоһдогә гәлхәнди – гоһум-әгрәбәш.

Йә сарай сүрхи дә – ә рәхьмә дүлтү.
Алмазаш тичәлү бурра әгүлтү.

Хушә руз нивүнүт нә хосдәкорһош,
Ә чәлә мофдонут әз сохдә корһош.

Дәдәйәш-Хәһәрәш кәрдундә ә сәр,
Сог һьүмүр мозолмәнд зүһош тәвәссәр!

Йоровурди сүрхә кук хәлг
Заур Гилалов (Гуршумов)

(1-10-1974 – 5-3-2004)

Хьәсрәтлү мимунум һә нүвүсдүмкәш.
Һәкәнәш микуйум – кәй зүһүсдүмкәш.

Ҹикәйтүш мәһьлүми ә гәриш ҹәһьмәт!
Тазайә хьәсүлһош мухунут рәхьмәт!

Арзуһо дәрйоһлуш ҹикә күрдәбу.
Хәйолһой дүрүҹдиш ә чум хүрдә бу.

Чәнд ҹиро үлкәрәш гәнәтлү кәшди.
Һич йәкиш никуфди – салтү бисдхьәшди.

Нимаз «Тәлхьүм Бәбәш» ә мүлк Израил;
Ә пишой чум ХУДОш һьәзизи һәр кил!

Әз нум Призидент бәргәлү дирәй,
Әз һәммә сәррафһо фәргәлү бирәй.

Нәкуми куҹ воно һьәмәл һьәҹәлиш,
Ә зәхьәр – огуһо чарусд һьәсәлиш.

Бивәхти пой доно бәдһой бәдбәхти,
Әри чум вокундә пуч бисдо ҹәхьти.

Әз си сал зәвәртә нә кирошд йә дуг,
Хәһәриш, Бирориш, Дәдәйиш – йәзуг!

Ә ҹәннәт, Бәбәлү бисдорит гисмәт,
Һозор ҹүр нәсилһош микәшүт хьәсрәт!

Балаһо

Ә хьәрими бәш әнкүштә нә зәрәт,
Әз һьәсүлиш хьололлүнүт балаһо!
Ә чәмән дүл шивәй бәхтә дәзәрәт,
Әз хьәсүлиш мозоллунүт балаһо!
Әз һьәсүлиш хьололлүнүт балаһо!

Сүрхә хуно әз тов-тови зарустәт,
Әз офтойиш үшүглүнүт балаһо!
Шәггә зәрә – әз һәгг дузи парустәт,
Ә софтәйиш ошуглүнүт балаһо!
Әз офтойиш үшүглүнүт балаһо!

Һүнәрмәндһо ә сәр күкһо вомундә,
Әз бинәйиш вофолунүт – балаһо!
Шоһирбәндһо ә хәйр никһо домундә,
Әз синәйиш кофәлүнүт балаһо!
Әз бинәйиш вофолунүт балаһо!

Хушбәхтирә ә фурм һово хосдәнүт,
Ә шорйәтиш войәлүнүт балаһо!
Кәләтәрә вәкир лово сохдәнүт,
Әз һьорйәтиш мойәлүнүт балаһо!
Ә шорйәтиш войәлүнүт балаһо!

Сади бисдәш хүшдән ХУДО дәчирә,
Әз һьүмүриш сабурлунут балаһо!
Руз-бәрузлуш Әлдар годо вәчирә,
Ә букүриш обурлунут балаһо!
Әз һьүмүриш сабурлунут балаһо!

Әри йоровурди талантлүе шоһир Шәлмү Биняминов (1939–2003)

Әз гисмәт ХУДОйи йә шоһир бири,
Сәррафһо руйтүрә һә вәкир дири.

Йонуглу нүвүсди әз чофой дәдәй.
Буй-бухун вәкүрди әз софой дәдәй.

Ә күлшән чарунди синәй Губәрә.
Сүрхәлү зарунди бинәй Губәрә.

Шәггәһо зәрәнбу никәрәй Гудйол.
Зәнкүләй мугом бу шәх зәрәй Гудйол.

Пәмбәлү – нум дори вәрфһой Шоһдогә,
Сириглү кунчунди хьәрфһой Шоһдогә.

Шәйирлү бәрг дори зүһүсдәһойтү,
Мәһьнилү лов бири нүвүсдәһойтү.

Ошуглу мухунди гәзәлһойтүрә.
Тәһьриф мидори күзәлһой түрә.

Ә хори бәбәһо пой донори түш,
Ә хокһой Израил лов вонори түш.

Ә чәннәт дарафди әз чәһьми рәхьмәт,
Ә хьүрмәт варафди ә гәриш чәһьмәт.

Офтойә точитүш нурлуни әз бәхт,
Ә зуһун нәсилһош момуни һәр вәхт.

Әри 75-сали гәләм сүр-хийә Хананил Абрамов

Ә шәһәр эн Губә әз дәдәй бирәй.
Әз дәһьәм хьололи зиндәкун дирәй.

Исполком – куфдирә, йә рәхьбәр бири,
«Гирмизи Гәсәбә» – ә һьәгг дәбири.

Ә үлүк кори сохд – һьәдәт дәбәһо,
Гәнәтлү пар зәрәй ә мүлк бәбәһо.

Китобһо нүвүсдәй пәс-пәсәйәки,
Ә гәриш дананһо нумтү йә тәки!

Әз гәрбол кирошди әгүлмәндлүһо,
Гисмәт тоорихи – нәгүлбәндлүһо.

Әз һьәрә вадарафд хүшкә дуркуһьо,
Тазадан чун вәкүрд әнкүшдбурбуһьо.

«Хьәнонил Абрамов» – вәриһо китоб,
Һозорбо хунуһош нәс мундә битоб.

Әз сүрхи – софтүни нәфәс шорһойтү,
Ә хьәсрәт кофтүни – хьәвәскорһойтү.

Рәхьми дә ә дүлтү, нурлуни чумтү,
Ә дәстәй нүвүсһо һьорлүни нумтү.

Чунсоги эн динчиш мәстлү вәкәрдо,
Сади бисд эн ХУДОш гисмәтлү кәрдо!

60-сали одлүйә шоhир
Вячеслав Давудов

Палутдор мүхькәми ә сәр эн кукhо,
Ә дүнйоh мәшhури чүнтүни кукhо.

Дәдәйтү ә Гүбә бирикәш хьәсүл,
Ә Москов буй шәндә, вәкүрдәй hьәсүл.

Дүлhорә сухундә «габой» зәрәйтү,
Ә бочи, ә точи сази – hьәрәйтү.

Ә консерваторийа мәhьлүмиш дирәй,
Әз hьүмүр эн «габой» алимиш бирәй.

Шәйирhо нүвүсдәй әз дәвр човони,
Чәнд чиро китобhо – әз нәбз зомони.

Сириг мирворини – ризhой бофитү,
Әз сүрхhо ворихдә хьәрфhой кофитү.

Хори бәбәhорәш хосдәни гойим,
Hич дуймиш нә бирәй әз Йәршолойим.

Талантhой зәркәриш ә гош тү вәри,
Hьиломә кәшдәйиш ә хоштү дәри.

Бил кәнәш борлу бу – арзуhой никиш,
Бил дийәш нур дуку – вәкирhой тикиш!

Битәвә hьүмүрәш рафдәй тә минчи,
Шоhирә – 60 салаш винош ә динчи.

70-сали бинәлүйә шо-hир
Шамил Йакубов

Хьофдод васал дирәйи,
Күл овурди дог-дәрә.
Хубә шоhир бирәйи,
Хьәрфhош әдәй чәк зәрә.

Обурйәти чүл түрә,
Тирош мәсәл микәшү.
Сабурйәти дүлтүрә,
Йә тирозуш никәшү.

Ә сәр кипә дәкүрдә,
Асдарарәш сар дирәй.
Ә дәс гәләм вәкүрдә,
Шәйирлүйәш чар бирәй.

Әз hьәсәли рузиhош,
Чумнәвәкир дәрд вәчи.
Әз сәдиги дузиhош,
Йә чүнтүни мәрд әчи?

Сүрхә кофhо тобә-тоб
Бил әз синәш паруку.
Нүвүсдәйhо пәнч китоб
Бил ә бисдиш чаруку!..

Ә Израил вокошдә,
Ә сүрх чарун күмүрәш.
Ә ХУДО куш докошдә,
Сади бисд зиh hьүмүрәш.

Әри вәкирлүйә – таланта шоһир Рашбил Шамаев

Мәһьлүми вичикәш Рашбил Кук Шәмәй,
Вәкирә шоһириш бири әз дәдәй.

Әз Гүбә ә үлкәй Америка рафд.
Овозәй шәйирһош ә кушһо дарафд.

Әз гәрбол парунди софә бофһорәш,
Мирйәлү күнчунди сүрхә кофһорәш.

Рәхьмийүш вәчлүни әз мичәй ән дүл,
Гәләмүш кучлүни әз йәкәй әгүл.

Ә күкһой шәрлүһош зу зәри нәчәг,
Ә таза рәхьһойуш тов дори вәшәрг.

Мәлхьәми – әз синә парундәһойуш,
Шориһо бәхширә чарундәһойуш.

Ошуглу чумунди тәлһой ән сазаш.
Сифирлү вокунди дәрһой нимазаш.

Хәһәрлү-бирорлу хосдә чәһьмәтәш.
Обурлу-хьәйолу восдо хьүрмәтәш.

ХУДОйә нәхшлүни зүһүсдәһойуш.
Дүнйоһә бәхшлүни нүвүсдәһойуш.

Чүрһьәтүш, бочийүш ходлүни әз һәгг,
Шүһрәтүш, точийүш одлүни әнчәг!

Әри одлүйә Кук хәлг журналист Рашбил Захаряев (1940–1980)

Әз човони һәм журналист, һәми шоһир бисдори.
Әз садибисд, әзсә бәхшә, йә бәхш һьүмүр висдори.

Ә хьол милләт чуһур доги, офдодор бу әгүлтү.
Әнчәг гәйгуй сәбәхьйәти милләт дәбу ә дүлтү.

Әз тоорих боч нәхшунди – әгибәтһой Одомә.
Оврөһомлу дәрк мисохди һәгигәтһой һьиломә.

Нүвүсдәйһо чәнд шәйирһо – сүрхә сәрвәт хәзинә;
Ә һәр мәчлис әзбәрбәндлү коф мисохди әз синә.

Рүхьвәбәрә мозолмәнди палустәнбу әз кортү.
Пар-парлүйә брилийантһо буллу вәбу ә дортү.

Хьәйомәндә һьәйилһорә ә зир гәнәт вәкүрди.
Тиромәндә бәхтиһорә сәр-бәсәрлү дәкүрди.

Хьололмәндә хьәрәкәти – дананйәти әвлодһош;
Һәммәләшү йәки-йәки вәри ә точ эн одһош.

Ә михьточи кукһой милләт, кумәклүнүт руз-бәруз.
Әз шәрәфи Тиройәти Сифирлүнүт дузбәдуз.

Һүнәрмәндлү винирәйһо рузьо, мәььо, фәсильо;
Хьүрмәтбәндә йәрәвурди әри ьозор нәсильо.

Әнкүшдлүйә мигдорлүни – ухшәрлүйә хьәсүлтү.
Чүн Соломон нән Мишини – бинәлүйә һьәсүлтү.

Әз мәхьәлсүз күч бирәйи сийә вокунд тән Гүбәш.
Һьәрсәлүйә кирйә нушунд кәлә-чүкләй эн Гүбәш.

Ә суд һәгһош, Парчоһмәндлү, вокундәйи гул-гәнәт;
Әз хьүкм ХУДОш, вәкирлүйә Рашбили Тү, – ә чәннәт!

Әри еровурди хубә кәлә шоһир Рафоил Исаков (1939–2005)

И шәйирә ә 2005-мүн сал, әри таза китоб хьовур һьәйилимә, редактор бирәнки нүвүсдәм. Китоб йә хьәфтә руй үшүг дирә бәгдә, ә нәкуми дунйорә зу дәкиш сохд. ХУДО рәхьмәт сохо. Рухьү шор кәрдо!

Әз мәхьәл човони чәлдлү сәр күрдә,
Ә тәмәхь гәзәлһош домунд Рафоил.
Әз чум мәнк, чүн офто, нурә вәкүрдә,
Ә гәнәт хәйолһош вомунд Рафоил.

Овроһом – Бәбәрә әри коф дорә,
Ә ховһой шириниш дарафд Рафоил.
Саломон Давида әри соф норә,
Ә хьүрмәг шоһирһош варафд Рафоил.

Вәтәнә, Дәдәйә тәһьәриф дорә,
Ә хәһәл Бәбәһош мунди Рафоил.
Әнкүшдә ә вәлкһой Сифир вонорә,
Тироһой Мирирәш хунди Рафоил.

Обурәш-хьәйорәш ордович зәрә,
Әз һьәсүл Одоми, – бинәй Рафоил.
65-сал кирошдкәш әз һьүмүр һьәрә,
Һәлә буш нә бири синәй Рафоил.

Бочлүйә шәйирһо әри нүвүсдә,
Нәхш сүрхиш – гәләм бу ә дәс Рафоил!
Точлүйә шориһо әри зүһүсдә,
Бәхш Худош – мәлхьәм бу ә сәс Рафоил!

100-сали вәкирә Кук хәлг
Яков (Йәһьәгү) Агарунов (1907–2007)

Сад васалү томом бири имбуруз.
Сад нәсильо, войәһойү имбу дуз.

Хьәлолирә әз шир дәдәй вәкүрди,
Чум ховирә әз нәнуйһо дәкүрди.

Шәйирһорә әз коф синә варавунд,
Шоһирирә ә тоорих даравунд.

Чуһурһорә һьәзизмәнд хосд гәдәрсүз,
Зуһунһорә һьошурмәнд сохд тәһәрсүз.

Нә хисирә, шәвһо кирошд ә гәд кор,
Нүй һозори лүгәтә һишд йәдикор.

Иштоһ нәвсү йә когоз бу, йә гәләм,
Әз вәкири тойу нибу һич, һәләм.

Рәһбәрлүйә гуллуг дири һьүмүрү,
Чәһьмәтлүйә буллуг бири бүкүрү.

Офтәбәндә бочи дәбу ә чуму,
Худомәндә точи вәбу ә нуму.

Чорә буһо рәхьмһо рихди әз дүлү,
Мозол дүһо рәхьһо вихди әгүлү.

Әз нур чәннәт, рүхь Йәһьәгүш дорә бәрг,
Һозор сальош шор мүзүһү ә йор хәлг!

Ә сәр говрәй шон-шүһрәт-лүе шоһир
Лазар Амиров (1936–2007)

Мәһьлүмлүйә шоһир бирәй әз човони
тә пири,
Ә сундугчәй ән синәйтү сүрхә кофһо
дәбири.

Вәкирйәти одйәтирәш чүн йә данан
варафдәй,
Ә тоорих ән милләтиш һәмишәлуг
дарафдәй.

Худолуйә һьоруннлуни дәһьәнәһой
Тироһош,
Дәрйоһлүйә доруннлүни мәһьәноһой
широһош.

Нуболуйә бәхшә норәй әри һозор
нәсильһош,
Китобһой тү хундә мийов рузһо, мәһо,
фәсильһош.

Гәнәтлүйә рәхьтүш никлү бил бошуку,
чон Лазар!
Чәннәтлүйә рүхьтүш тиклү бил бошуку,
чон Лазар!

Ә и дүнйоһш әз йорһойму нивадарай,
чон Лазар!
Әз у дүнйоһш ә ховһойму шор мидарай,
чон Лазар!

Әри 70 – сали талантлүйә проф. Михаил Агарунов

Офтолүйә товуш дири рафда рәхьһой эн һьүмүртүш.
Сүрхәлүйә корһо бири әз хьәрмәхьһой
эн бүкүртүш.

Һьәзизмәндә йә дәдәй бу, – хьәлоллүйә
шир дориһош,
Вәкирмәндә йә бәбә бу, – мозоллүйә сирр
нориһош.

Мәһьдонлүйә битобһойтүш ә хәйри хов
домундәнбу,
Мәһьлүмлүйә китобһойтүш ә сәр лүхьүф
вомундәнбу.

Дананбәнди ошкор сохди әгүлмәнди эн
сәртүрәш,
Инсонмәнди әз һьор хосди һәглүмәнди
эн нәртүрәш.

Һьәләм одә тик вәкүрди нәфслүйә кор
дирәйитүш,
Ә гәд әлмһо рач чикә күрд – профессор
бирәйитүш.

Бочлүйирә вичирәкор һич вәхт дәсбуш
нәс вокошдә,
Ә шонлүйә мәрд эн милләт, хүшдән
ХУДОш куш докошдә.

Чорә дүһо йәрәглүни – пәнчәбәндә гәләм
дәстүш,
Әз тоорих чуһур доги сурог мүдү һәләм
сәстүш.

Әсәр зәхьмәт Йаков бәбәш әрәг руйә
покундәй Тү,
Дәр хәзинәй эн кофһорәш той-бәтойлу
вокундәй Тү.

Никә рәхьмһош бәхт овурди ә гәдимә
дәбәрәвоз,
Үшүг чумһош – дү әвлоди – ә дү рачә
нәвәрәвоз!

Һич биконә нибу мундә ә софмәнди пакә
дүлтүш.
Йарашуги эн Вәтәни сүрхлүбәндә лүкәй
күлтүш.

Сиройийә дуймиш нибу ә ихтилот
нүшдәкорһош,
Ә Тиройи нәфстү киро, бәһәр мидү
хүшкә дорһош.

Хьофдод васал винирәйтүш һәлә пири
нисди, – Бирор,
Гәрхунд мундә пәнчоһ саләш, ә гәд шорә
мәсти кирор!

Точә вәкир –
Исак Хануков (1903–1973)

Ә үлкәй Азәрбайчан, ә шәһәр ән Гүбә, ә Гирмизи Гәсәбә, ә нум шоһир нә журналист бириһо Исак Хануков, нум кучә нә ошколә норә омори. И кор әри вәкирлүйә хәлгмә әз хьүрмәтлүйә президент Илһам Әлийев, әри нәсил-бәнәсилһо йә кәлә һәдийәйи! Согбәнд кәрдо! Симанту кәрдо!

* * *

Йә бәндәйүм әз шону,
Рүхь вәкүрдә әз шону;
Ошколәй Исак Ханук,
Ә тоорих мофдону!

* * *

Әбәди верилди адын мәктәбә.
Гәбрин нурла долсун, ай Исак Ханук!
Аллаһын халгы да чатды мәтләбә,
Руһун да шад олсун, ай Исак Ханук!

* * *

Нум тү ә од варафди,
Ә куш ХУДО дарафди.
Йә дүнйо шор висдори,
Точмәнди хәлг бисдори!
Әз дүл хосди милләтәш,
Үшүг дори зилләтәш.

Һүнәрлү бу ҹофойтүш,
Бәһәрлү бу софойтүш.
Ә бим зуһун домунди,
Ә сәр хьүрмәт вомунди.
Сәрпушлу бу гәнәттүш,
Шорлу муно ҹәннәттүш!

Ҝенерал Йагутил Адам (1928–1982)

Һозори нүйсади бисд хьәштүмүн сал,
Ә дүнйоҺ чум вокунд ә сәйәг васал.

Үшүги офторә әз нурҺо висдо,
Әз дәрдҺо, әз гәмҺо ә дурҺо бисдо.

Йарашуг Ватан бу сәҺириҺойу,
Һьәсәлә ширин бу ҺьәйилиҺойу.

Ә богҺо-богчәҺо чәнд дорҺо кошди,
Әз дорун хәйолҺо хәндшор вокошди.

Сәхьройә чүлҺорә бийобон хундә,
Ә йору нәдәбу әрковон мундә.

Әз Дәрбәнд омори кәләбәбәйү,
Әз Һьәсүл Һомори кәлә дәбәйү.

Дәдәй чувур доги зәнди икидә,
Чүн сабур ән ХУДО рунди имидә.

Ә дәс түфәнк вәкүрд бәбәйү Йовдо,
Гәчәгә йодҺорә ә ов – сайлов до.

Әз әрәг сифәт бу йә кәсәк нуну,
Йогутил дод вәкүрд әз пәтәк чуну.

Әз ҺәвдәҺ салайи ә Һьәрә дарафд,
Руз-бәруз Һүнәрлү зәвәро варафд.

Сүрхә Һьәмәл висдо хошдузи шовҺьо,
Ә Һьилом лов бисдо «Шәшрузи довҺьо.»

Сәрвори штаб бу ә курундә вәхт,
МиҺьидлү овурди Һәм мозол, Һәм бәхт.

Ҝовләйи милләт бу кишәй тәмәхьү,
Йә мәрдүм нипойисд ә пишой рәхьү.

Ә хори Әнтеббе, «әз чәхьт Йонатан,»
Тубойә чар раси ә куш Һәр надан.

МүҺьүчүз винирүт хәлгҺой ән Һьилом,
Ичүр чәнк нә дирәт әз дәвр ән Одом.

Гәдәрсүз шори сохт нәшумой Давид,
ОврөҺом рүхьәлү муку: «Ҝовләйит!»...

Хәлвәти домундә ә пәнчәй гудуз,
ЧумҺорә әбәди ә хов бәрд йә руз

Бәбәсүз мундәнки духдәрлү, куклу,
ХоҺинҺо йәлов күрд курундлу, суклу.

Лихьәйи вәкүрдүт палаша овҺо,
Ә зәхьәр чарусдут Һьәсәлә ховҺо.

Ә үлүк су дәшәнд кирйәй дәдәйҺо,
Кәмәрлү гуз бисдо шидрай бәбәйҺо.

Ә дәрйоҺ гәм дарафд рәхьмлүйә йору,
Һьүмүрлуг тәрклү мунд мәлхьәмә шору.

Ә дурҺо Гүбәлү, Дәрбәндлү кирисд,
РәхьбәрҺо, салдатҺо нәрмәндлү кирисд.

Ә пишой чум ХУДО пойисдә гойим,
Ә йос ән Кук офдо хьол Йәршолойим.

ДогҺорә ләрз воно ә тәҺәр дорҺо,
ПакҺорә сүстлү но әз сәҺәр ҺьорҺо.

ҺүнәрҺо ә вәлкҺой ән зомон дарафд,
Нәшумо ә чәннәт Соломон варафд.

Ә сәр ән говрәйү, әз Тирой ән дин,
Һьәрслүе коф куфди Мәнәхьим Бекин:

«Һьүзәтә командир ән Цахал бири,
ҺьәрәбҺо әз дәсү гол-могол дири.

Мәрә войисдәнбу кәлә гуллуг дүм,
ИмоҺой әйи дәрд чүтам тоб мүдүм?

Товорих нишони ә гәриш күлҺо,
Тоорих шонини ә товуш дүлҺо.

Әри сад нәсилҺош йәрәвурд митам,
Точ хәлги – Ќенерал Ягутил Адам!»

Әри точә Пётр Агарунов (1930–2006)

Тә чәҺьмәт варафда ә сәр говрәҺо,
Һьәрсә чум бирәбу Һьәсмуй коврәҺо.

Ә хьәшдод нә раси салҺой ән Һьүмүр,
Мәхлуг кура бисдо әз дур, әз бүкүр.

Нишонәй сәр сәнгүш товорихлү мунд,
ШониҺой шүҺрәтүш тоорихлү мунд.

Вәкирлү зүҺүсди дәврә сал-бәсал,
Зумустуш бәрг дори ә тәҺәр васал.

Гәләмү тичлү бу, әгүлүш кучлу,
ТәҺрифи милләтәш митануст бурчлу.

Сүрхә заркәрлү бу сәнәҺәт дәсүш,
Сад чорә мирүхунд мәсләхьәт сәсүш.

Рәхьбәрә корҺойуш әгүлмәндлү бу,
Тә пойу рәхь күрдәш ә хәлг бәндлү бу.

ХәҺәрлү-бирорлү кирисдүт Һәммәш,
Дәрдәчәр дустирә зийод сохд гәм мәш.

Микрафон вәкүрдүм ә нуботәвоз,
ШоҺирмәнд куфдурум ә нум-одәвоз:

«Шорә рүхь бирәйи ой Хьәйим Бирор,
Ә чәннәт ән ХУДОш олхойим кирор!»

Нитани бирә

Әри йә дуркунә – дүздә «шоһир»

Гәләм эн пәнҹәйтү әз сүрх парусткәш,
Һә кәнәш йә шоһир нитани бирә!
Хүрмиһой винитү ә зүлг чарусткәш,
Әз чорәй мәлхьәмьо тә зани дирә;
Һә кәнәш йә шоһир нитани бирә!

Һьәмәлә хәйольо йә сәнәт докәш,
Хьәмүрә хьәримьо ә гәләт нокәш,
Рәхьмийә хьовурьо гул-гәнәт докәш,
Әз сәркуш һьәйбиьо чубони дирә;
Һә кәнәш йә шоһир нитани бирә!

Рүхшәндә хәндәьо дүлә вәбәрдкәш,
Рүхьшәндә бәндәьо күлә кәбәрдкәш,
Пүхшәндә мәндәьо күлә гәбәрдкәш,
Әз хьүкүм күтиьо надани дирә;
Һә кәнәш йә шоһир нитани бирә!

Рәхьмәтә һьорсүзи бурбундәникәш,
Зәхьмәтә борсүзи гурбундәникәш,
Ҹәһьмәтә шорсүзи фурмундәникәш,
Әз мүшкүл точиьо садани дирә;
Һә кәнәш йә шоһир нитани бирә!

Мувәхьә гитоблу вобурҹундикәш,
Сәбәхьә битоблу сабурҹундикәш,
Тәмәхьә китоблу һә кунҹундикәш,
Әз сундуг дананьо дүзд-хуни дирә;
Һә кәнәш йә шоһир нитани бирә!

Нитав бирәш

Офто – товсүз,
Инсон – ховсүз,
Дәрйоһ – овсүз,
Нитав бирәш!

Пәхүр – кинсүз,
Бәхил – динсүз,
Хьәрим – ҹинсүз,
Нитав бирәш!

Данан – сәрсүз,
Садан – шәрсүз,
Ҹәннәт – дәрсүз,
Нитав бирәш!

Вишә – дорсүз,
Чугул – һьорсүз,
Нимаз – хорсүз,
Нитав бирәш!

Сабур – вәхтсүз,
Мозол – бәхтсүз,
Парчоһ – тәхтсүз,
Нитав бирәш!

Дүнйоһ – нофсүз,
Тиро – софсүз,
Әлдар – кофсүз,
Нитав бирәш!

Әри һьәйилһо

2771
Бадбад, чогол, пәләнклә
Нәс кӱрдәнут һич чәнклә.
Шәндәт корһой хәрәбә,
Нӱшдәт ә йә һьәрәбә.
Рафда-рафда шорлунут,
Һәшданкиш бирорлунут!
2772
Нә мәндәйи, нә хәстә,
Филләш ә цирк вәчәсдә.
Бовор сохтә ә хӱшдә,
Ә сәр дӱ пой вәхӱшдә.
2773
Әри шорә рӱхь дорә,
Пишикләйи духдәрә.
Тимор сохдә һәмишә,
Кәрдундәни ә кишә.
2774
Йә бәндәйӱм пәлпәлӱш,
Ранк-бәранки пәлпәлӱш.
Ә сәр кӱлһой һьәсәли,
Әз дӱл бирә гәл-гәлӱш.
2775
Ә кукла чум вонори,
Ә колйаскә донори.
Әри һово вәкӱрдә,
Духдәр ә буру бәрдә.

2776
Ә гәд хунә пишиклә,
Сәрә вошәндә тиклә.
Чәһьһой аквариумә
Фәм сохдәни чор чумә.
2777
Йә бәндәйӱм клоун,
Һьәмәлдани клоун.
Тә пойундә хәндәрәш,
Хьол нийофи әз омун.
2778
Йә бәндәйӱм хов дорә,
Динчи чунә хов дорә.
Кӱлһой пишой хунәрәш,
Духдәр нә кук ов дорә.
2779
Йә бәндәйӱм саз норә,
Хьол-әхьволә саз норә;
Духдәр парчоһ бирәйиш,
Ә руй һәммә наз дорә.
2780
Давшон шлйапа вокундә,
Ә овшән ов докундә,
Хьәвӱч вәһо локһорә
Һәрбой ә фурм сок дорә.
2781
Йә бәндәйӱм дәвр Одом,
Әз гәдимә дәвр Одом;
Рачә һьәсбә сог һьӱмӱр,
Һьәзиз дошдәт ә һьилом.

2782
Йә бәндәйүм хисирә,
Хүрс – зимусту хисирә.
Бәгдә әз хов вәхүшдә,
Һәр руз һьәсәл лисирә.
2783
Йә бәндәйүм ә лүкә,
Бәйгуш нүшди ә лүкә.
Йопологә чумһойуш
Сухундәни үлүкә.
2784
Йә бәндәйүм ки дошдә,
Ә гәд гәфәс ки дошдә?
Ихтилот дү попугай,
Ә сәр лүкә кирошдә.
2785
Йә бәндәйүм нәмәрдә,
Хәлг нихойу нәмәрдә.
Әз чит буһо йә куклаш,
Дүл һьәйилә вәбәрдә.
2786
Йә бәндәйүм гудузәш,
Нәр нәдирәт гудузәш.
Әз дәвр Хьово нә Одом,
Шоһ куфдирәт – хурузәш.
2787
Йә бәндәйүм рачирә,
Чум вичирә рачирә.
Пәлпәлүрә нә дикә,
Күлиш митав пачирә.

2788
Йә бәндәйүм никәшү,
Хәндәй ловә никәшү.
Ә сәр лотка вәбуһош,
Зәхьми овә микәшү.
2789
Йә бәндәйүм белкайи,
Сугдә нуму – белкайи,
Әри дорһой вишәһош,
Чүн возиһой йолкайи.
2790
Йә бәндәйүм дурнаһош,
Ов бәнд кәшдә дурнаһош.
Вокошдәнки ә Вәтән,
Мәһьни зәрә зурнаһош.
2791
Йә бәндәйүм морчикәш,
Бичигләйи – морчикәш.
Әзир вәрфһо-ворушһо,
Лула бирә – шорчикәш.
2792
Йә бәндәйүм чусдә шәк,
Әз инсон нәс чусдә шәк.
Ә зир пәрдүй хунәһо,
Лула күрдә парустәк.
2793
Хәр кини? Нуммә һьәсби,
Мәш нүкәрүм тә мүрдә.
Оммо, әримә һьәйби,
Ә хәрәвоз чүй хурдә.

2794
Йә бәндәйүм марум мәш,
Зәхьәрлүйә марум мәш.
Әдәм мүрдә әз и дәрд;
Ә һьәнк чүтам чарум мәш?

Ә ЗУҺУН АЗӘРБАЙЧАНИ

2795
Чаванлыг вахтынын билсән гәдрини,
Сонракы пешманлыг ашмаз һәддини.
2796
Сайсыз фикирләрә кетсә дә инсан,
Ағармыш сачлара тапылмаз имкан.
2797
Дәрдини билсә дә һәр үзү көйчәк,
Көз йашы ахытмаз думан тәк, чән тәк.
2798
Хәстәлик ачысын кимләр ки дойар,
Мин чүрә бәланы көзләрдән сорар.
2799
Һәддини ашарса гаш-дашы олан,
Сәадәт ахтармаз көз йшы долан.
2800
Хәйанәт зәһминдән һәр ким ки дойар,
Һәйалыг пәрдәсин соған тәк сойар.
2801
Зүлмәтин ичиндә боғулса һәр кәс,
Дизини чөкдүрәр кәсилән нәфәс.
2802
Гаршына чыхарса һалал сүд әмән,
Хошбәхтлик наминә чарә гыл һәмән.
2803
Ағрысы оланы дуймагчүн бир ан,
Кәрәк бу әзабдан өзүн йанасан.

2804
Набәләд оларса мешәдә азан,
Нә молла лазымдыр, нә гәбир газан.
2805
Өмрүнү вурмагчүн севинҹлә баша,
Нәфсин тамаһыны гойма һеч аша.
2806
Сәбр илә кечәрсә күнләрин әкәр,
Хошбәхтлик дағыны ашмазсан мәкәр?
2807
Кәдәрсиз кечәрсә гоҹалыг аны,
Көзләрдән охунар уҹалыг шаны.
2808
Көз йышын төкәрсә көрпә бур ушаг,
Түстүсү галхса да исинмәз оҹаг.
2809
Үзүнү айнада нурани көрҹәк,
Әйилиб бүкүлмә йанан полад тәк.
2810
Башыны галдырса биинсафлылар,
Бу дүнйаһ һамыйа көрүнәҹәк дар.
2811
Үтән кәнҹлийни ахтаранда сән,
Бир шәфа тапмазсан мин ҹүр фүрсәтдән.
2812
Дилләрдә әбәди йашамаг үчүн,
Һәр сөзүн гызыла бәнзәсин бүтүн.
2813
Дилиндән тутанда гәддар нашыны,
Дишинә чәкмәзләр һарам ашыны.

2814
Һәр ишин башында әтсә һүвсәлә,
Ахыдыб көз йашын дөндәрмәз селә.
2815
Думанлы һавада көлкә ахтаран,
Әглини көкүндән едәҹәк талан.
2816
Йухуна кирәрсә алчаг бир инсан,
Чырағлы сарай да көрүнәр зиндан.
2817
Мин гәми удурса чәкдийин нәфәс,
Мүркүлү арзуну ойатмаз һич кәс.
2818
Һәсрәтләр гәлбини етсә пәришан,
Көзләрин нурундан галмаз бир нишан.
2819
Көксүндән гопан сәс, – десә дә «гисас»,
Йенә дә сәбрини өз бағрына бас.
2820
Һагг йолуну азмамагчүн бир даһа,
Әбәдилик шүкүр ейлә Аллаһа.
2821
Тале гәмсиз дөзмәсә дә бирҹә ан,
Өз-өзүнә кәдәрләнмә һеч заман.
2/22
Ганына кечибсә – дүзү сөйләмәк,
Сүфрәндән әксилмәз һалал дуз-чөрәк.
2823
Евиндән кәләрсә ананын сәси,
Дәниз тәк чохалар өмүр һәвәси.

2824
Өмрүн күлүстана бәнзәрсә һәр ан,
Йенә дә аллаһын јолунда бойлан.
2825
Аллаһын сәбрини данарса бағбан,
Ҹәннәтә бәнзәмәз нә бағ, нә бостан.
2826
Инсанлар космосу кәшф едән заман,
Дүнйа либасыны дәйишмәз бир ан.
2827
Аллаһын әһдини тапдаламасан,
Бағланмыш гапылар ачылар асан.
2828
Нә вахт ки байырда борандыр, гардыр,
Бир саман чүпүн дә дәйәри вардыр.
2829
Вәтән мәһәббәти алышан заман,
Дүшмәнли йағыйа вермәзләр аман.
2830
Һәсрәтин гәминдән шам тәк әрийән,
Күн-бәкүн сачларын агардар дән-дән.
2831
Гочалыг бәхтиндән гопса боран, гар
Көзүндә кен дүнйа көрүнәҹәк дар.
2832
Думанлы дағларын гарлы башында,
Ачылмаз сирри вар – гара дашын да.
2833
Сәадәт наминә ағыл шиләдән,
Дар күндә чәкинмәз йәнә һеч нәдән.

2834
Вердийи әһдини унуданлара,
Күнәшли күндүз дә көрүнәр гара.
2835
Икинҹи үнван да сайса зинданы,
Гәм-гүссә йашатмаз белә инсаны.
2836
Севинҹин, фәрәһин йетмәзсә дада,
Йерини тапмазсан бу кен дүнйада.
2837
Чатдыра билмәсән үрәк сөзүнү,
Йолларда гойарсан йарын көзүнү.
2838
Һачан ки, Вәтәнә көнүл бағлайар,
Икид тәк өләндә, ел дә ағлайар.
2839
Милләтләр күкрәйиб өз нәфәсиндән,
Дүнйа да әрийәр Аллаһ сәсиндән.
2840
Ләпәли күнләри пуч едән бәндә,
Өзүнә гәсд едәр, – йери кәләндә.
2841
Айрылыг мизрабы гырарса сими,
Көзләрин ағлайар булудлар кими.
2842
Һөкмүнү версәләр һәгигәтилә,
Ачы бир күнүн дә дөнмәз бир илә.
2843
Һәм агыл, һәм билик оларса сәндә,
Севинч дәрйасында үзәр бәдән дә.

2844
Әбәди йерини тутмаг үчүн һагг,
Милләтләр падшаһы Аллаһдыр анҹаг.
2845
Һәйатын бағында бир гөнчә олсан,
Сәнә гошуларам, – һачан ки солсан.
2846
Көнлүмү күлүмсәр көрмәк үчүн сән,
Гой һүҹум етмәсин сачларына дән.
2847
Йахшыны писләрдән арасан әкәр,
Һагсызлар нәфсини керийә чәкәр.
2848
Бир сөзүн галмазса елиндә сәнин,
Фәхринлә өйүнмәз кечмиш шүһрәтин.
2849
Нә вахт ки, дуйғулар гәлбиндә йаныр,
Мәһәббәт нуру да күнәши даныр.
2850
Үрәйин данышса бир ан мәнимлә,
Дүнйа да севинәр сонсуз шәнимлә.
2851
Чичәйин әтрини дуймаг үчүн сән,
Нур пайла күнәшли мәһәбәтиндән.
2852
Тәпәләр думана бүрүнән заман,
Тутмасын әлини йад олан аман.
2853
Ешгин чичәкләри нә вахт ки солмаз,
Ган сүзән йарайа дуз сәпмәк олмаз.

2854
Әтир верән күл олмасан дүнйада,
Гығылҹымын од олса да нә файда?
2855
Күнаһсыз бәндәни нә вахт сөйәрсән,
Мыхын да йеринә нала дөйәрсән
2856
Бир көрпә ушаг тәк йохса күнаһын,
Гәлбинә ох санҹмаз мәзарлы аһын.
2857
Хәтрини әзизбәнд сахласан йарын,
Ешгиндән гызынар абырын-арын.
2858
Шахтадан дон кейән бир будаг тәки,
Чылпаг галмағына сыхма фәләки.
2859
Сүзкүнлү бахышла ҹаны аланлар,
Өзүнү Әзраил гой саймасынлар.
2860
Сон өмрүн чичәкли, күллү чағында,
Боран-гар йатмасын ҹәннәт бағында.
2861
Севки һичраныны дәрд еләсә йар,
Көзләри нурланмаз, кәлсә дә баһар.
2862
Һаггдан, әдаләтдән дейиндийинә,
Балтаны чалмазлар күвәндийинә.
2863
Мин хәта төрәтсән бир йол бичимдә,
Гәлбин дә дөйүнәр һәсрәт ичиндә.

2864
Һәр ширин диләйин олса үнваны,
Зәһәрдән ачылы кечән күн һаны?
2865
Хәййамын сөзүндә йохса да йалан,
Ичкийә нөкәрлик етмә һеч заман.
2866
Муғамын өз сеһри олмаса әкәр,
Аләми өзүнә чәзб едәр мәкәр?
2867
Ики гәлб бирләшсә мәһһәббәт илә,
Севки дә йашайар һәгигәт илә
2868
Бәдхаһы тутмаса нә кәдәр, нә гәм,
Үрәйин йагы да әримәз бу дәм
2869
Бирчә күнү Ай оларса инсанын,
Әлдән верәр гызыл тәки имканын
2870
Әйнинә ал-әлван кейсән дә дону,
Кәрәк һәйанын да көрүнсүн сону
2871
Талеһә тушлайыб сон үмидини,
Гәлбиндә йашатма алчаг бидини
2872
Күнү-күндән, хошун кәлсә дә йардан,
Йан кечмә һеч вәдә абырдан-ардан
2873
Башына бәла да йагса йагыш тәк,
Кәрәк көз йашындан долмасын әтәк

2874
Дүнйаны өз еви саймаса инсан,
Сарай да көрүнәр көзүнә зиндан
2875
Дәрд ағласа үрәйиндә,
Зәһәр олар чөрәйин дә.
2876
Нә вәхт, суда батачағдыр,
Һечнәсиз дә йатачағдыр.
2877
Ешгә дөнүк чыхан заман,
Үрәк сәнә вермәз аман.
2878
Булудлар тәк өпүшмәсән,
Көз йашлары ахмаз бирдән.
2879
Гәдимләрдән бир мәсәл вар:
Әһди гыран тез гочалар.
2880
Шүшә көнлү гыран чаван,
Анчаг гәми удар йаван.
2881
Саф гәлбини дойан үрәк,
Гидалансын ешглә кәрәк.
2882
Шамаманын йашыл тағы,
Чәннәт ейләр – йарлы бағы.
2883
Одланарса бағрын бирдән,
Күлләндирәр ағрын дән-дән.

2884
Изсиз галса көзəл чағлар,
Гочалығын көзү ағлар.
2885
Гисмəт олсан ел, обанын тойуна,
Дəмлəниб, нашы тəк, кирмə ойуна.
2886
Көзүндəн мəһəббəт йағмаса йарын,
Лəззəти олармы күлсүз баһарын?
2887
Севинҹдəн доғарса илһамын əкəр,
Бир күнүн файдасы бир илə дəйəр.
2888
«Садиглик» кəлмəсин хырдалайанлар,
Һарамлыг аҹысын ахырда анлар.
2889
Чимəрли суларда, булаг башында,
Сүрмəси йуйулар көзүн, гашын да.
2890
Сəфалы олмаса йайлағларымыз,
Гəлблəрə йатармы булағларымыз?
2891
Əлини əлимдəн үзмəмəк үчүн,
Кечə дə күнəшли көрүнəр бүтүн.
2892
Үрəйим сыхылса бирчə сөзүндəн,
Тəбиəт өзү дə дүшəр көзүмдəн.
2893
Ҹавабын вермəсəн гудузлашанын,
Тəпəдəн дырнаға енəҹəк шанын.

2894
Һөрмəт сахламаса арвад – əринə,
Ипиндəн йапышыб кирмəз дəринə.
2895
Инҹимиш бир гəлби дуймаг үчүн сəн,
Одлу бахышыны кəрəк сечəсəн.
2896
Алышыб йансада ешгин одуна,
Мəһəббəт өмрүнү чатдырмаз сона.
2897
Һəсрəтлəр чалса да илан тəк сəни,
Əллача һайлама сатгын кəдəни.
2898
Гаралы бəхтинə дүчар оланда,
Узаға йол ачар йахын олан да.
2899
Мəһəббəт йолунда ағарса башын,
Һесаба алынмаз нечəдир йашын.
2900
Тəсəлли вермəкчүн өзүн – өзүнə,
Һəмишə дайаг дур сөзүн дүзүнə.
2901
Хəтринə дейəндə йарын, нə ки вар,
Бағрына басмағла чарəни ахтар.
2902
Арзулар артанда күнү – бəкүндəн,
Бир заман тулланыб кечмə үстүндəн.
2903
Көнлүнү вермəсəн истəдийинə,
Əлавə ағыл да йерит бейинə.

2904
Дәвләтли олса да һийләкәр намәрд,
Йенә ди ичини йандырар мин дәрд.
2905
Көз йашы төкәрсә хәзинәсиндән,
Мәчнун тәк кам алмаз зәманәсиндән.
2906
Мүшкүлү ачарса мәсләһәт верән,
Күлләри охшатмаз һәр ганғал дәрән.
2907
Фәрги йох, сәмада нурлу күнәш вар,
Йун күркә бүрүнәр, – дағда йатанлар.
2908
Өмүр чешмәсини итирән овчу,
Тәндирин башында олар аловчу.
2909
Башындан илдырым чахмаса әкәр,
Нәфсиндән милләт дә мин бәла чәкәр.
2910
Үрәйинә нә вахт дашы бағлайар,
Тугйан едиб, матәм тутуб, ағлайар.
2911
Көнүл охшатмағы бачармаг үчүн,
Арифләр өнүндә диз чөксүн бүтүн.
2912
Үлви мәһәббәтин дәринлийиндә,
Мәлһәмли дады вар әзизлийин дә.
2913
Рәзаләт көстәрсән бәдбәхтлик үчүн,
Хошбәхтлик наминә чатармы күчүн?

2914
Аллаһын рәһминдән дүшәндә имкан,
Дарда галанлара көмәк ол, инсан.
2915
Гоча тәк чыханда ешгин бағына,
Мәләкләр үз тутмаз солун-сағына.
2916
Вахтындан ирәли бүкүлсә белин,
Йахшылыг борчуну гайтарар елин.
2917
Ачылмамыш чичәкләр тәк соланлар,
Дилләриндә улдуз сайда йалан вар.
2918
Киприкләри охлу олан гызлары,
Чәлб ейләмәз оғланларын аз вары.
2919
Фүзулинин гүдрәтини ахтаран,
Өмүр бойу нә дағ көрүб, нә аран.
2920
Һәр назына сәбр едәрсә чананын,
Памбыг илә алачағсан сағ чанын.
2921
Өмүр бойу күчлүдүрсә гәләмин,
Чәннәтдән дә көзәл олар аләмин.
2922
Дағлар кими дәниз йохса архада,
Сейрәк йағыш су кәтирмәз арха да.
2923
Шүһрәтинлә дүшән вахты дилләрә,
Севинчинлә уйушарсан илләрә.

2924
Һагг йолундан чыхарсанса бирҹә ан,
Адын-санын кәзмәз елдә һеч заман
2925
Севинҹини бөлмәк үчүн йар илә,
Фәхр еләмә боран илә, гар илә.
2926
Әкәр бир күнү дә вермәсә файда,
Өз өмрүн азалдан олмаз дүнйада.
2927
Севкидә Лейли тәк чыхарса йарын,
Гыш тәки үшүдәр күллү баһарын.
2928
Кейиндийи йарашанда һүснүнә,
Сачларын да бурма төкәр үстүнә.
2929
Ҹанлар алан көзләрини көрәндә,
Әбәдлик йуху тапар өлән дә.
2930
Хәҹәләт чәкмәкдән төкүләндә тәр,
Архалы дағлар да һәрәкәт истәр.
2931
Йарыны бағрына басандан бәри,
Севкин дә олачаг дилләр әзбәри.
2932
Ел-обаны гул едәндә түстүнә,
Дан сөкүлүб, күнәш доғмаз үстүнә.
2933
Назлы йарын айағында сүрүнсән,
Чыхыб батан күнәш кими көрүн сән.

2934
Бир достун саларса сәни нәзәрдән,
Бал чыхмаз, – габ долу аҹы зәһәрдән.
2935
Шүһрәтин кәзәрсә бүтүн дүнйаны,
Мәлһәмли зөвгүнү охшадан һаны?
2936
Гибтәйлә күләрсә бикәнә олан,
Чалышыб көзүндән кәнарда долан.
2937
Тахтыны гәлбләрдә бәзәтсән әкәр,
Дәрдини милләт дә ана тәк чәкәр.
2938
Үрәйин дәрд илә нә вахт ки долмаз,
Күмраһлы сағлығын гиймәти олмаз.
2939
Күн-бәкүн хош кечсә әкәр һәр анын,
Нәбзини тутарсан гызыл дүнйанын.
2940
Йарын ҹамалындан доймурса үрәк,
Көзүнә нур верәр кәсән дуз-чөрәк.
2941
Бәхти дә оларса илк мәһәббәтин,
Кәлин дә бәй кими ойнайар мәтин.
2942
Ширин балы йығмаг үчүн пәтәкдән,
Гара дашы атмалысан әтәкдән.
2943
Нә гәдәр ки, севән ҹанда ар олмаз,
Күл йеринә гәм дәрәндән йар олмаз.

2944
Зөвг алыб хәйирли агибәтиндән,
Йүз йаша долсан да дүшмә тагәтдән.
2945
Бир бәндәйәм әсәр, кедәр.
Шилтаг күләк әсәр, кедәр.
Гара бәхтли күч саланда,
Үмиди дә кәсәр, кедәр.
2946
Бир бәндәйәм битмәйәсән,
Кәрәк күксүз битмәйәсән.
Айаг изин силинсә дә,
Тәки өзүн итмйәсән.
2947
Бир бәндәйәм дайағында,
Ешг изи вар дайағында.
Илк көрүшә тәләсәндә,
Бүдрәмәсин айағын да.
2948
Бир бәндәйәм бағлайарсан,
Севиб, көнүл бағлайарсан.
Тале әһди позан заман,
Сән дә һөнкүр ағлайарсан.
2949
Бир бәндәйәм бағча-бағдыр,
Һара бахсан бағча-бағдыр.
Үрәйими параладын,
Ай гәлби даш, бу нә дағдыр?
2950
Бир бәндәйәм кәл, инчимә.
Чох йалвардым, кәл, инчимә.
Той сүфрәси сәрилмәмиш,
Зәһәр гатдын севинчимә.

2951
Бир бәндәйәм алачағсан,
Йар гадасын алачағсан.
Үмидини итирәндә,
Сән дә йалгыз галачағсан.
2952
Бир бәндәйәм дардан сыхыр,
Дамар ганы дардан сыхыр.
Әмәлләрин ширин балса,
Ачы зәһәр һардан чыхыр?
2953
Бир бәндәйәм Вәтәнимдир,
Азәрбайчан Вәтәнимдир.
Бабам йурду Израил дә,
Бәйәм һәр бир йетәниндир?
2954
Бир бәндәйәм буруларам,
Ешг йолунла буруларам.
Күл гөнчәли чамала да,
Ачылмамыш, вуруларам.
2955
Бир бәндәйәм алачағдыр,
Ай, сәбрими алачағдыр.
Дан улдузу сөкүлсә дә,
Көзүм йолда галачағдыр.
2956
Бир бәндәйәм һей дейәрсән,
Паклы ешгдән һей дейәрсән.
Әғйар күсүб, пайын алар.
Мән инчисәм нейләйәрсән?

2957
Бир бәндәйәм үзүшәрәм,
Үмман йердән үзүшәрәм.
Гоша йоллар говушмаса,
Сәнлә нечә көрүшәрәм?
2958
Бир бәндәйәм чалышмадын,
Айрылыға чалышмадын.
Аловланыб күлә дөндүм,
Бәс сән нейә алышмадын?
2959
Бир бәндәйәм симә сазым,
Мөһтач олур симә сазым.
Үмидини кәсмисәнсә,
Ҝүдмәйин дә кимә лазым?
2960
Бир бәндәйәм дүзсүн ҝәрәк,
Дәрдә үрәк дүзсүн ҝәрәк.
Үкәй йолда бүдрәйән дә,
Өз-өзүндән күссүн ҝәрәк.
2961
Бир бәндәйәм гойма азым,
Үрәйиндә гойма азым.
Сөзүн балдан шириндирсә,
Ачы кәлмән кимә лазым?
2962
Бир бәндәйәм сәрин олур,
Булаг үстү сәрин олур.
Сусмағындан дарыхсам да,
Данышмағын ширин олур.

2963
Бир бәндәйәм алмаг олмаз,
Ағлы пулла алмаг олмаз.
Касыбчылыг сүфрәдә дә,
Һалвадан сөз салмаг олмаз.
2964
Бир бәндәйәм телини дүз,
Ҝүл чамала телини дүз.
Хасийәти дәйишмәсән,
Хош күндән дә әлини үз.
2965
Бир бәндәйәм дәрин олсун,
Дәрйа диби дәрин олсун.
Дилин ана торпағын да
Мейвәсиндән ширин олсун.
2966
Бир бәндәйәм һеч долмасын,
Үрәк гәмлә һеч долмасын.
Додағлары ширинли дә,
Дилдән ачы һеч олмасын.
2967
Бир бәндәйәм ағач әкәр,
Йурду севән ағач әкәр.
Ешгини дә учуз тутан,
Ҹәзасыны ағыр чәкәр.
2968
Бир бәндәйәм бил гәдрини,
Ана йурдун бил гәдрини.
Тәбиәтә говушмагчүн,
Чичәкләрдән ал әтрини.

2969
Бир бәндәйәм ағ үзүндә,
Гара хал вар ағ үзүндә.
Һүзурунда баш әйәндән,
Диз чөкмүшәм – дағ дөзүмдә.
2970
Бир бәндәйәм гошар ағлар,
Ешгли нәғмә гошар ағлар.
Аллаһа хош кәлмәйәндә,
Чайлар тәки ашар дағлар.
2971
Бир бәндәйәм ачылмады,
Гара бәхтим ачылмады.
Күнәш доғду, ел севинди,
Көзүндән нур сачылмады.
2972
Бир бәндәйәм тамаһ салма,
Айрылыға тамаһ салма,
Күләнләрә гошулсан да,
Булудларла ганад чалма.
2973
Бир бәндәйәм ахыб, кедәр.
Дағ чайлары ахыб, кедәр.
Дәрд чәкән дә, бу дүнйайа
Йана-йана бахыб, кедәр.
2974
Бир бәндәйәм тутар елим,
Мәрд әлини тутар елим.
Айрыландан дағ чәкирсән,
Һарайына нә төвр кәлим?

2975
Бир бәндәйәм улу дағлар,
Гәдимидир улу дағлар.
Йүз йашынын кәдәриндән,
Гары илә гоча ағлар.
2976
Бир бәндәйәм салма йада,
Пис әвлады салма йада.
Гызы – күнәш оланы да,
Бәхтәвәрдир бу дүнйада.
2977
Бир бәндәйәм дөнәр кери,
Икид олан, дөнәр кери.
Вәтән ешги алышанда,
Дарда гоймаз көйү, йери.
2978
Бир бәндәйәм йер күрәси,
Аллаһындыр йер күрәси.
Чохалдыгча нәсил-нәсил,
Хошбәхт олар һәр көрпәси.
2979
Бир бәндәйәм сели олар,
Дағ чайынын сели олар.
Икидин дә дар күнүндә,
Архасында ели олар.
2980
Бир бәндәйәм йағышлар да,
Көй йашыдыр – йағышлар да.
Айсыз кечә, күл үзүнә
Ишыг салар бахышлар да.

2981
Бир бәндәйәм һөнкүрдүләр,
Көйләр зәһмли һөнкүрдүләр.
Фачийәни мән кечирдим,
Одлар нийә пүскүрдүләр?
2982
Бир бәндәйәм сейрә далдым,
Израили сейрә далдым.
Севинчими дәрйа саныб,
Бал сүдүндән неһрә чалдым.
2983
Бир бәндәйәм варса мачал,
Йохса мачал, варса мачал.
Мәһәббәтин һәвәсиндән
Фәрһад кими күлүнкү чал.
2984
Бир бәндәйәм галмаг олмаз,
Илк көрүшдән галмаг олмаз.
Гәм-кәдәри олан йардан,
Бир өпүш дә алмаг олмаз.
2985
Бир бәндәйәм солмайасан,
Тез саралыб солмайасан.
Сәрин булаг башында да,
Кәрәк йарсыз олмайасан.
2986
Бир бәндәйәм һәр йол азан,
Әһдә чатмаз һәр йол азан.
Мәчнун тәки ашиг олуб,
Накам кетмә бу дүнйадан.

2987
Бир бәндәйәм бахышы,
Дуймаг үчүн бахышы;
Гәлб евимә ахытма
Йаған гары, йағышы.
2988
Бир бәндәйәм арама,
Дәди-сәри арама.
Йүз или дә өтәрәм,
Мәлһәм гойсан йарама.
2989
Бир бәндәйәм йарамы,
Сағалтмасан йарамы;
Күнәш тәки сачылыб,
Ағартмазсан гарамы.
2990
Бир бәндәйәм бивечә,
Сач ағартма бивечә.
Сәадәти көрмәйә,
Гонағым ол бу кечә.
2991
Бир бәндәйәм йетирмәз,
Һәр ағач бар йетирмәз.
Башдан хараб кәлин дә,
Евә севинч кәтирмәз.
2992
Бир бәндәйәм алчалар,
Гара үзлү алчалар.
Севкилиси йаш төксә,
Әғйары да әл чалар.

2993
Бир бәндәйәм нә айдын,
Үлви ешгин нә айдын.
Нурлу севки йолунда
Каш ки, көлкән олайдым.
2994
Бир бәндәйәм даша – гар,
Кәләк кәлмәз даша – гар.
Өлмәз сәнәт тачы да,
Бир дағ кими йашайар.
2995
Бир бәндәйәм бошалар,
Думан ағлар, бошалар.
Той-дүйүндән хәбәрсиз,
Бәйәм, күнүм хош олар?
2996
Бир бәндәйәм ганыма,
Дадын кириб ганыма.
Хошбәхтлийин наминә,
Әбәди уч йаныма.
2997
Бир бәндәйәм айдына,
Күн чыханда айдына;
Чискинләшән чән-думан
Йурд салмасын алнына.
2998
Бир бәндәйәм илимдә,
Сәадәт вар илимдә.
Бал додагын олмаса,
Ширин олмаз дилим дә.

2999
Бир бәндәйәм сатардын,
Сөз алыб, сөз сатардын.
Севинчи дә гәлбимдән
Нийә сүзүб апардын?
3000
Бир бәндәйәм олайды,
Дәрдә дөзүм олайды.
Көйчәк үзү сечмәйә,
Көзүн – көзүм олайды.
3001
Бир бәндәйәм күлүбдүр,
Ағлайыб, каһ күлүбдүр
Мәчнун олса, сөзүм йох,
Севкисиз ким өлүбдүр?
3002
Бир бәндәйәм дөзүмә,
Үрәк дөзмүр – дөзүмә.
Йүз или дә өтәрәм,
Бәләд олсам өзүмә.
3003
Бир бәндәйәм ким ашар,
Ким йыхылар, ким ашар.
Тутуб күман белиндән,
Үмид илә ким йашар?
3004
Бир бәндәйәм диләрми,
Ешгли өлүм диләрми?
Дүнйайа хош кәләнләр,
Хош да кедә биләрми?

Халгымын севимли Оғлу
Ҝерман Захарйаев үчүн

Ушаглыг чағлары, дәрд чәкән заман,
Аталыг едибдир – Анан һәм сәнә.
Сәррафлар сарсылмыр дүнйада бир ан,
Хош ҝүнләр гайыдыр тәзәдән йенә.

Ҝүнәшли нур йағыр ҝүлүшләриндән,
Кәдәрин чырағы чохдан сөнүбдүр.
Ағыллы-камаллы йеришләриндән,
Кечдийин чығырлар йола дөнүбдүр.

Өзүнү бәхтәвәр адландыран да,
Халгындан диләйәр голу-ганады.
Сөнмүш очағлары одландыран да,
Таарих бойунча сәсләнәр ады!

Рәһмини үрәйә чалашдырмагла,
Һәр йерә бол немәт ҝөндәрирсән сән.
Тәбиәт сиррләрин арашдырмагла,
Гышы да тез йаза дөндәрирсән сән.

Һәгигәт, йерини тутандан бәри,
Әфсана олмамыш бүтүн нағыллар.
Хейирхаһ ишләрин – дилләр әзбәри,
Милләтин тачыдыр сән тәк оғуллар!

Сәадәт фырланыр солун-сағынла,
Һәр ҝүнү вурурсан шәрәфлә баша!
Аллаһын ҝөзүндә учалмагынла,
А Ҝерман Бен Рашбил, ҝөрүм, мин йаша!

Бөйүк истедад саһиби олан
Чинҝиз гардаш – Бабадыр!

Әлли беш йашында Бабасан инди,
Дүнйа севинчинә шәрикәм мән дә!
Үрәкләр шад олду, дилләр дейинди:
Арзулар тачыдыр оғул – нәвән дә!

Һалаллыг сүфрәсин сәрмәкдән өтрү,
Бәхтиндән хош ҝүнү ҝөзләйир инсан.
Бир иллик барыны дәрмәкдән өтрү,
Бир фәсил гышы да изләйир бағбан.

Һәфтәләр айларла йаша доланда,
Санма ки, үмидләр гочалачағдыр;
Нәвәләр оғуллу-гызлы оланда,
Шүһрәтин-шанынла учалачағдыр.

Бәдхаһлар гызыла гара йахса да,
Гызышмыш башлара даш дәйәр йенә.
Милйончу дикбашлар йолун азса да,
Ҝүнаһсыз гузу тәк баш әйәр сәнә.

Йарадан, сиррини ачанда бүгүн,
Хиласкар, кәздирәр өз әлләриндә.
Падшаһлыг тахтында әйләшмәк үчүн,
Аллаһа хош ҝәләр әмәлләрин дә.

Мүдриклик камалы ашса да бир баш,
Сәррафлар сәбриндән дөнмәз бирчә ан.
Аләмин нуру вар ҝөзүндә, Гардаш,
Ҝүнәшә бәнзәйән сөнмәз һеч заман!

СӘР НУМИҺО

Йә-дү кәлмә коф 5

Әлифбой чуһурһой доги 5

Поәма

ТӘЛХЬӘ НЬӘРСНОЙ ДӘДӘЙ 12

1. Нәкумийә хәчәләти 12
2. Хубә рузһо 42
3. Сийә хәбәр 69
4. Шүвәрлүйә дәһьво 72
5. Дәһьволүйә когозһо 76
6. Кирйәй дәдәйһо 81
7. Чофоһой дәдәй 94
8.Һьәриси бәгдә 100
9. Бурч кук 110
10. Шүбһәй ән кук 125
11. Кирйәй ән кук 159
12. Һьәрс гәләм 173

ГӘЗӘЛНО 179

Һьорлү маров сүлмәрәш 179
Һьәрс шори 180
Нәр мәни 181
Ихьтибори имурәш 182
Сәдигәт 183
Хьәтон винош 184
Ә мич хун дә 185
Әрчүни 186
Дүли мәрәш 188

Зийод сох 189
Әз дәстү 190
Һьәрсһой чумә овундәм 191
Һьәрүслүйә хушмәст 193
Точ шәһәрүм 195
Бәднум сохдум 196
Дурими, йор 197
Шор микрори 198
Нәс тәрсирә 199
Зу сухундәм 200
Һүмүрлүйә кәмлүнүмкәш 201
Чү сохдәнүм 202
Йорлүнүм мәш 203
Мәбәр мәрәш 204
Чүтам бурам 205
Әчә мурай 206
Зиндәкуниш һәдәри 207
Әзтү чиро нитам бирә 208
Әчә рафдә 209
Тәхьно мәйил 210
Софлу бошку 211
Шидрай кәмәр 212
Чирә ворһо 213
Һьәрүслүйә дәс 214
Чәрх мухуру 215
Әз шоритү 216
Әгүл мидүт 217
Ҝовләйи бәр 218
Рәхь садан 219
Лойигә вәкири 220

Чү сохум..221
Сипи мәсох 222
Әшглүһош..223
Әшглүйә шори...224
Ә сәс тү 225
Гисмәт бәрдүт...226
Хосийәтәш зу вәки..227
Гәм нихуру 228
Гиймәтлү тан 229
Гәһри мәбош...230
Бәхтәвәриш имбошим 231
Ә духдәр 232
Ә йор мә..233
Ә ХУДО вомунди...234
Оһиллүйә хов 235
Шәр әхир 236
Пәнч митро ог 237
Нитай чикә күрдә..238
Сүрхә чорә..239
Нивомуну ә һүлмә 240
Сойәрә нивини 241
Ә гәд дүлмә дәри тү 242
Куфдурут..243
Бинәборуй һьәсүл 244
Дәр чәннәтә очуг дирә 245
Мозол ХУДО 246
Шүһрәтһой ән шән 247
Ләзәт ниду зиндәкуниш 248
Күлә хуно...249
Сәдиги тү 250

Тәрсмә нибу...251
Кәрмә һьәрсьо 252
Шорһой һьилом...253
Мә гурбу 254
Имбошум 255
Бийо кәнәш...256
Кирйәй шоһир 257
Шүбһә мәсох 258
Нивой мәрә...259
Мозолмәндә мундәкун 260
Аташ офто кәм ниимбу..261
Әшгәлүни гумор мә...262
Тәлхьә коф...263
Әз дәсту 264
Түни әнчәг...265
Нитани рафда 266
Хуби...267
Әри тү 268
Кәнәш мәсти...269
Килкулийә һьәрсьо 270
Тәлхьә зәхьмьо..271
Очуг һишдә гопуй дәрә..272
Мәбош..273
Ә духтәрһо йә һьәдәти 274
Ноф хорини Израил...275
Лидер милләт 276
Сәр-синәлү митав зәрә 277
Таза сал 278
Тәлхьә һьүмүр 279
Чувур доги 280

Нәйовку 281
Йәршолойим 282
Һьәсүлтүш 283
ШӘЙИРҺО 284
Чүтам зәнүм 284
Дирә вәһьдә 285
ХУДО шино 286
Бийо кәнәш 287
Динчирә вих 288
Ҹурлу бошку 289
Ҹувурһой Кавкази 290
Мәрә войисдәни 292
Чинор 293
Сәхьиб бәдә хәбәрһо 294
Дуст 296
Әри йә човон 297
Боку 298
Нә вокордун 299
Түрә танусдум 300
Мухойум кәнәш 301
Мийом йор 302
Йәкүмүн когоз 303
Офдумә кук 304
Нәфт 306
Мәнүм 307
Пәшмуйәти 308
Нийофи 309
Тәмарузум 310
Сәс ди тү 311
Зутә бийо 312

Бийо-бийо 313
Бовор сох 314
Духдәр Гүбәйи 315
Ҹовоб воруш 316
Духдәр Бокуйи 317
Вәфосүз 318
Тәмбәлә зән 319
Ҹовоб лектор 320
Гисмәт 321
Әй мәрд 322
Дәрдәчәрүм 323
Нәсданүм 327
Ҝирйәй Дәдәйһо 328
Бәһәр мидо 330
Йәхән 331
Хьәйкәл нини 332
Вәтән Гүбә 333
Пучә хәләф 335
Имбошум 337
Офдумә духдәр 342
Һьошир бошку 345
Әри бәбәһо 348
Бирә чикә 352
Бәмзәри 356
Васал 359
Һәчи танусдум 362
Вәдиро, йор 369
Һич вәхт 371
Ошуг бирә 373
Нә омори 375

Тү рафданки 377
Духдәр Дәрбәнди..378
Әрчү кәрәки..379
Ошуг бирәм 381
Воруш...383
Духдәр гунши...384
Ҹикәй сурәт 385
Чубон бирор 387
Точ сәр 388
Буһо ҹикә...390
Ћьумүр мүһбәт 392
Гүбәйинүм 394
Әҹи 396
Израил 399
Дувор кирйәһо...400
Мошийәхь..401
ДҮ ҸӘРКӘҺО 402
ЧОР ҸӘРКӘНО 594
БӘНДӘНО... 615
ФИКИРНО 699
НУМЛҮЙӘ ШӘЙИРҺО.. 739
Әри точә духдир нә шоһир Бәһруз (Сосун) Гуршумов..739
Әри хәлг шор хосдәниһо – Пакә Телман Исмайылов...748
Әри вәкирлүйә Кук хәлг Акиф Гилалов (Гуршумов) 749
Йоровурди сүрхә кук хәлг Заур Гилалов (Гуршумов) 750
Балаho..751
Әри йоровурди талантлүе шоһир Шәлмү Биняминов (1939–2003) 752
Әри 75-сали гәләм сүр-хийә Хананил Абрамов........753
60-сали одлүйә шоһир Вячеслав Давудов.................754
70-сали бинәлүйә шо-һир Шамил Йакубов 755
Әри вәкирлүйә – таланта шоһир Рашбил Шамаев 756
Әри одлүйә Кук хәлг журналист Рашбил Захаряев (1940–1980)..................................757
Әри еровурди хубә кәлә шоһир Рафоил Исаков (1939–2005) 759
100-сали вәкирә Кук хәлг Яков (Йәһьәгү) Агарунов (1907–2007).......................760
Ә сәр говрәй шон-шүһрәт-лүе шоһир Лазар Амиров (1936–2007)..761
Әри 70 – сали талантлүйә проф. Михаил Агарунов 762
Точә вәкир – Исак Хануков (1903–1973) 764
Ҝенерал Йагутил Адам (1928–1982)..........................766
Әри точә Пётр Агарунов (1930–2006).......................769
Нитани бирә 770
Нитав бирәш...771
Әри һьәйильо 772
Ә ЗУҺУН АЗӘРБАЙҸАНИ 777
Халгымын севимли ОғлуҜерман Захарйаев үчүн 802
Бөйүк истедад саһиби олан Чинкиз гардаш – Бабадыр! 803

Ельдар Гуршумов

ГОРКИЕ СЛЁЗЫ
МАТЕРИ

Художественное оформление обложки – автора.
На обложке книги фото – автора.
На обратнойстороне обложки – фотография:
«Синагога Бейт-Талхум Тират Кармел»

Книга издается в авторской редакции
на правах рукописи.

Редактор издания: *Автор*
Графика и компьютерный набор:
Эльнара и Милька Гуршумовы

Подписано в печать 30.09.2007. Бумага офсетная.
Формат 84×108/32. Гарнитура Newton. Печать офсетная.
Тираж ??? экз. Заказ №

Отпечатано с готовых диапозитивов в АПП «Джангар»
358000, г. Элиста, ул. Ленина, 245